

Přehled zpráv

UŽ JSTE PODALI přihlášku na vysokou?	13
1.2.2019 Rodina DNES ~ str. 09 ~ Speciál vš <i>DANA KERHATOVÁ</i>	
Itálie spadla do recese, eurozóna zatím jen zpomaluje	14
1.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Dominik Stroukal</i>	
Mezi Izraelem a Palestinou to věř. Nárok na Jeruzalém mají oba	15
1.2.2019 tyden.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>-jan-</i>	
PROHRA VŽDYcKy BOlí	16
1.2.2019 Pátek Lidových novin ~ str. 06 ~ rozhovor <i>Petra Tajovský Pospěchová</i>	
USA odstupuje od smlouvy s Ruskem.....	22
2.2.2019 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 17:10 Den podle...	
Řízení EU proti Maďarsku?.....	24
2.2.2019 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 16:06 Evropa Plus	
Evropou se šíří extrémní pravicová hnutí s antidemokratickými postoji	26
2.2.2019 ČRo Plus ~ str. 03 ~ 16:06 Evropa Plus	
V Česku bohužel platí: Nepiješ? Nejsi normální.....	28
2.2.2019 Mladá fronta DNES ~ str. 16 ~ Rozhovor <i>Ivana Karásková</i>	
Lidmila Kábrtová - Spisovatelé v Jednotě	31
3.2.2019 taborsky.denik.cz ~ str. 00 ~	
Jsem hostem pořadu Jak to vidí... ..	31
3.2.2019 zlin.rozhlas.cz ~ str. 00 ~	
Odprezentuj – průvodce přípravou prezentace	32
3.2.2019 designcabinet.cz ~ str. 00 ~	
Novým předsedou Asociace spisovatelů je Ondřej Lipár	32
3.2.2019 protisedi.cz ~ str. 00 ~ <i>Ondřeje Lipára</i>	

Jak se rozkmořil s Američany.....	33
3.2.2019 Nedělní Blesk ~ str. 25 ~ Speciál <i>Václav Suchan</i>	
Co je bulvár a komu na internetu věřit? Studenty učí populární youtubeři i únikovka	34
3.2.2019 ct24.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>bemr</i>	
Jste vdaná? Máte děti? A kdy je plánujete mít?	36
3.2.2019 denikreferendum.cz ~ str. 00 ~ Víkend <i>Blanka Nyklová</i>	
Jak ohlídat čínské výrobce a najít inovativní značky z Asie	39
3.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Novinky.....	41
4.2.2019 ctk.cz ~ str. 00 ~	
Robot novinář? Čeští vědci provedou výzkum vlivu umělé inteligence na žurnalistiku	42
4.2.2019 irozhlas.cz ~ str. 00 ~ <i>Anna Kottová Zdroj</i>	
Kampaně amerických médií	43
4.2.2019 ČT 24 ~ str. 08 ~ 21:31 Horizont	
ČVUT: Vědci budou zkoumat spojení žurnalistky a umělé inteligence	44
4.2.2019 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~	
ČVUT: Vědci budou zkoumat spojení žurnalistky a umělé inteligence	46
4.2.2019 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Ivo Šlosarčík v Interview Plus	47
4.2.2019 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 11:34 Interview Plus	
Účast ve volbách do Evropského parlamentu klesá	55
4.2.2019 ČRo Radiožurnál ~ str. 03 ~ 08:00 Ozvěny dne	
Spojení žurnalistky a umělé inteligence budou pomáhat zkoumat vědci z Fakulty elektrotechnické ČVUT	55
4.2.2019 cvut.cz ~ str. 00 ~	
Moderuje střídavě Ranní Plus, Dopolední Plus a pořad Interview Plus.	56

4.2.2019	zlin.rozhlas.cz ~ str. 00 ~	
Dan Hrubý: Z Pražských příběhů		57
4.2.2019	rozhlas.cz ~ str. 00 ~ <i>Nakladatelství Pejdlova</i>	
O důchodech.....		57
4.2.2019	ČRo Plus ~ str. 01 ~ 12:30 Radioforum	
TV Nova slaví čtvrtstoletí vysílání, v prime time nyní oslovuje necelých 40 % diváků		65
4.2.2019	lupa.cz ~ str. 00 ~	
V této patové situaci by měl být v jednání o brexitu aktivnější irský premiér, tvrdí odborník na EU Ivo Šlosarčík.....		66
4.2.2019	rozhlas.cz ~ str. 00 ~ <i>Kirsty Wigglesworth</i>	
ZKOUŠKA OHNĚM.....		67
4.2.2019	E15 Premium ~ str. 42 ~ Kryptoměny <i>Jan Vávra</i>	
Vědci pracují na robotovi, který bude ověřovat zprávy a hledat souvislosti		73
5.2.2019	zpravy.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Mediahub <i>ČTK</i>	
Dokáže umělá inteligence kontrolovat pravdivost tvrzení?		74
5.2.2019	sciencemag.cz ~ str. 00 ~ Tiskové zprávy <i>science</i>	
Novináři, inteligence a umělá inteligence - nový projekt možná změní budoucnost zpráv.....		75
5.2.2019	zoom.iprima.cz ~ str. 00 ~	
A co vy? Chcete také podpořit nadějnou vizi a investovat?.....		76
5.2.2019	roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Dominik Stroukal</i>	
Nejnižší nezaměstnanost v dějinách. Co to pro nás znamená?.....		77
5.2.2019	roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Dominik Stroukal</i>	
Nova slaví 25! Jak vypadaly její hvězdy v tomtéž věku? Svoboda naháněla Gotta, Vítová korunku		78
5.2.2019	blesk.cz ~ str. 00 ~ České celebrity <i>Hana Zejdová</i>	
Jan Macháček: Brexit a kompromis.....		79
5.2.2019	rozhlas.cz ~ str. 00 ~ <i>Matt Dunham</i>	

Vítová se stala nejstarší miss!	80
5.2.2019 Blesk ~ str. 12 ~ Společnost <i>Hana Zejdová</i>	
Sportovní fotografii roku cvaknul Lukáš Bíba. Zachytil zklamání Adama Ondry	82
5.2.2019 horydoly.cz ~ str. 00 ~	
Zemřela Alena Lábová, fotografka a dlouholetá pedagožka na FSV UK	85
6.2.2019 echo24.cz ~ str. 00 ~ Panorama, Domov, Krátké zprávy <i>Echo24</i>	
Zemřela Alena Lábová, fotografka a dlouholetá pedagožka na FSV UK	86
6.2.2019 echo24.cz ~ str. 00 ~ <i>Univerzita Karlova</i>	
Speciál: Přinesl skutečně prezident Trump své zemi prosperitu?	86
6.2.2019 rozhlas.cz ~ str. 00 ~ <i>Jacquelyn Martin</i>	
Spor USA a Ruska ohledně raket pokračuje. Moskva vyvine nové typy	87
6.2.2019 Hospodářské noviny ~ str. 06 ~ Události <i>Václav Lavička</i>	
Spor USA a Ruska ohledně raket pokračuje. Moskva vyvine nové typy, hrozí pokračování závodů ve zbrojení	88
6.2.2019 ihned.cz ~ str. 00 ~	
Spor USA a Ruska ohledně raket pokračuje. Moskva vyvine nové typy, hrozí pokračování závodů ve zbrojení	90
6.2.2019 iHNed.cz ~ str. 00 ~	
Spor USA a Ruska ohledně raket pokračuje. Moskva vyvine nové typy, hrozí pokračování závodů ve zbrojení	91
6.2.2019 ihned.cz ~ str. 00 ~	
Spor USA a Ruska ohledně raket pokračuje. Moskva vyvine nové typy, hrozí pokračování závodů ve zbrojení	92
6.2.2019 iHNed.cz ~ str. 00 ~	
Lukáš Kačena: První dojmy z Inovační strategie České republiky 2019–2030	93
6.2.2019 vedavyzkum.cz ~ str. 00 ~	
Kde potkat profíky ze Silicon Valley, top speakery i startupovou elitu?	95
6.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	

Červeného střídá se sportovní fotografií roku Lukáš Bíba	98
7.2.2019 mtbs.cz ~ str. 00 ~ <i>Jan Němec</i>	
Ministryně Maláčová představila komisi pro spravedlivé důchody	100
7.2.2019 HRmag.cz ~ str. 00 ~ Ekonomika <i>hrmag.cz</i>	
POD PÁSY THINK TANKŮ	101
7.2.2019 FINMAG ~ str. 32 ~ Kaleidoskop <i>KAROLÍNA KAŠPAROVÁ</i>	
Když je modrá zelená: k antropologii barev	104
7.2.2019 Vesmír ~ str. 23 ~ Téma <i>Martin Soukup</i>	
Zatěžkávací zkouška vztahů Francie a Německa.....	107
8.2.2019 ČRo Radiožurnál ~ str. 02 ~ 12:08 Ozvěny dne - publicistika	
Vědci budou zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku	109
8.2.2019 24zpravy.com ~ str. 00 ~	
Vědci budou zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku	110
8.2.2019 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Lidovky / Zajímavosti <i>ČTK</i>	
Vědci budou zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku	111
8.2.2019 lidovky.cz ~ str. 00 ~	
Robot novinář? Čeští vědci provedou výzkum vlivu umělé inteligence na žurnalistiku	112
8.2.2019 ceskavedadosveta.cz ~ str. 00 ~	
Nová expozice Univerzity Karlovy byla oceněna na veletrhu Gaudeamus	113
8.2.2019 iforum.cuni.cz ~ str. 00 ~	
Fenomén Blackface	113
8.2.2019 ČT 24 ~ str. 08 ~ 21:31 Horizont	
Zápas bankéřů na Příkopech skončil 5:2. Jaké jsou ohlasy?	115
8.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
S vařečkou V RUCE	116
8.2.2019 Zdraví ~ str. 44 ~ Zdraví na talíři	

Marie Formáčková

Den podle Petra Šimůnka	117
8.2.2019 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 17:10 Den podle...	
Desítky tisíc lidí se dnes sešly v centru Říma	131
9.2.2019 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 17:10 Den podle...	
Salvinimu je Itálie malá, míří až na vrchol Evropy. Může být lídrem po vzoru Merkelové?	134
9.2.2019 info.cz ~ str. 00 ~	
Salvinimu je Itálie malá, míří až na vrchol Evropy. Může být lídrem po vzoru Merkelové?	135
9.2.2019 info.cz ~ str. 00 ~ Evropská unie <i>Eliška Kubátová</i>	
Slíbit cokoliv. Ukrajina ví, kdo se bude ucházet o prezidentskou funkci	137
9.2.2019 ct24.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>svítakm</i>	
Co si to ti Němci dovolují!? Mnozí Rusové dodnes nepochopili, že druhá světová válka už skončila... 141	
10.2.2019 denikn.cz ~ str. 00 ~ <i>Michael Romancov</i>	
Muži nebo ženy. Stát by měl přestat škodit podnikání.....	144
11.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
APRA na rozcestí	146
11.2.2019 Marketing & Media ~ str. 18 ~ Rozhovor	
Kam jít studovat vysokou školu v roce 2019	148
11.2.2019 Týden ~ str. 38 ~ Vzdělávání	
MOJE VIZE NULA“ BEZPEČNOST NA SILNICÍCH? NEJEN V AUTOŠKOLE, ALE I TÉMATEM PRO STUDENTY VYSOKÝ ŠKOL!	151
12.2.2019 investujeme.cz ~ str. 00 ~ <i>Kooperativa pojišťovna</i>	
Žádná „Minimerkelová“. Nová šéfka CDU se odstříhává od své patronky i jejích imigračních chyb	153
12.2.2019 denikn.cz ~ str. 00 ~ <i>Veronika Jonášová</i>	
Tříštění italské vlády na obzoru. Salvini se pere s koaličním partnerem, brzy se ho může zbavit.....	155
12.2.2019 info.cz ~ str. 00 ~ Evropská unie <i>Eliška Kubátová</i>	

Navázat na ni znamená odstříhnout se.....	157
12.2.2019 Deník N ~ str. 06 ~ VERONIKA JONÁŠOVÁ	
Tříštění italské vlády na obzoru. Salvini se pere s koaličním partnerem, brzy se ho může zbavit.....	159
12.2.2019 info.cz ~ str. 00 ~	
Holky, které propadly HERECTVÍ.....	161
12.2.2019 MŮJ SVĚT ~ str. 42 ~ Moje čtenářky	
Historie fakulty novinářů v obrazech. Podívejte se, jak ji zachytila zesnulá pedagožka Alena Lábová..	163
13.2.2019 irozhlas.cz ~ str. 00 ~ Výtvarné umění Ondřej Golis	
Nový bakalářský program vycházející z prestižního oxfordského modelu	164
13.2.2019 vysokeskoly.cz ~ str. 00 ~	
Spojení žurnalistky a umělé inteligence	164
13.2.2019 Elektro ~ str. 11 ~ Referáty	
Konference: Veřejná politika v oblasti výzkumu, vývoje a inovací 2019	165
13.2.2019 vedavyzkum.cz ~ str. 00 ~ Akce Vedavyzkum.cz	
Koruna je nejslabší od konce roku. Zasáhne ČNB?	165
13.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ Dominik Stroukal	
Na vodárně s žurnalistou a právníkem Tomášem Němečkem	167
14.2.2019 efestival.cz ~ str. 00 ~ Tomáš Němeček	
Přehled marketingového a reklamního vzdělávání v Česku	167
14.2.2019 mediaguru.cz ~ str. 00 ~	
Rebelové ve stylu Jamese Deana i partneři ČSSD. Piráti mají plán, jak porazit Babiše	168
14.2.2019 aktualne.cz ~ str. 00 ~ Domáci Kateřina Frouzová, Václav Junek	
Univerzita, nebo řemeslo?	170
15.2.2019 ČT 24 ~ str. 08 ~ 20:00 90' ČT24	
Trump chce zaplatit zed' z krizových fondů, očekávají se soudní spory s demokraty i majiteli půdy	173
15.2.2019 seznamzpravy.cz ~ str. 00 ~ Zahraniční, Stalo se	

Klára Galová, ČTK

Morgani nevytvořili nové krypto, jen naleštili blockchainem Alzáky.....	174
15.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Dominik Stroukal</i>	
Předčasné parlamentní volby se budou ve Španělsku konat 28. dubna.....	174
15.2.2019 ČRo Radiožurnál ~ str. 02 ~ 12:08 Ozvěny dne - publicistika	
Z čítanky o právu	176
15.2.2019 Bulletin advokacie ~ str. 102 ~ Nakonec <i>prof. PETR HAJN</i>	
Německo se těsně nepropadlo do recese. Není důvod propadat depresi.....	177
15.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Dominik Stroukal</i>	
19letá Britka Shamima Begumová přijela v roce 2015 se svými dvěma přítelkyněmi do Sýrie, aby se připojila k Islámskému státu, teď je v devátém měsíci	179
15.2.2019 ČRo Radiožurnál ~ str. 04 ~ 12:08 Ozvěny dne - publicistika	
Jak vážný problém představují v českém školství plagiáty?.....	180
15.2.2019 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 12:30 Radioforum	
Pojem občanská žurnalistika upřímně nesnáším, říká Filip Rožánek.....	189
15.2.2019 flowee.cz ~ str. 00 ~ <i>Tereza Hermochová</i>	
Premiérka Mayová dělá z Velké Británie rukojmí své brexitové ješitnosti	192
16.2.2019 rozhlas.cz ~ str. 00 ~ <i>Svět Ve</i>	
Úspory v rádech desítek milionů korun a otevření nových trhů v Asii.....	193
16.2.2019 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 16:06 Evropa Plus	
Novinář Alfréd Fuchs.....	197
17.2.2019 ČT 24 ~ str. 22 ~ 22:05 Newsroom ČT24	
,Co Židé pocíťovali subjektivně, potvrdila statistika.' Antisemitismus je v části Evropy opět na vzestupu	198
17.2.2019 irozhlas.cz ~ str. 00 ~ Zprávy ze světa <i>Jaroslav Hroch, ČTK</i>	
Toulky Amerikou.....	200
18.2.2019 databazeknih.cz ~ str. 00 ~ <i>Ruská Praha, Karlem Sedláčkem</i>	

Kde skončí zajatí islamisté?	201
19.2.2019 ČT 24 ~ str. 02 ~ 21:31 Horizont	
Toulky Amerikou: Autorské čtení	13
19.2.2019 prazsky.denik.cz ~ str. 00 ~	
Ochrana oznamovatelů korupce nejen na papíře	14
19.2.2019 spolecenskaodpovednostfirem.cz ~ str. 00 ~ <i>Lukáš Černoorský</i>	
Hákové kříže i nápisy v němčině. Na židovském hřbitově nedaleko Štrasburku někdo zneuctil 96 hrobů	15
19.2.2019 irozhlas.cz ~ str. 00 ~	
Ochrana oznamovatelů nejen na papíře	16
19.2.2019 nfpk.cz ~ str. 00 ~	
Projekt Česko! A jak dál?	22
19.2.2019 ČT 1 ~ str. 10 ~ 18:00 Události v regionech - Praha	
„MOJE VIZE NULA“ BEZPEČNOST NA SILNICÍCH? NEJEN V AUTOŠKOLE, ALE I TÉMATEM PRO STUDENTY VYSOKÝ ŠKOL!	24
19.2.2019 zlatakoruna.info ~ str. 00 ~	
Šikana a antisemitismus. Britská levice přišla o sedm poslanců	26
19.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Dominik Stroukal</i>	
Zkušenosti a inspirace pro studenty v extrémně intenzivní formě	28
19.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Občas nás zachvátí panika, ale chceme to zažít znovu	31
19.2.2019 Deník N ~ str. 08 ~ Rozhovor	
Vesmírné ozbrojené síly USA	31
20.2.2019 ČT 24 ~ str. 08 ~ 21:31 Horizont	
Oficiální návštěva ministra zahraničí v USA	32
20.2.2019 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 21:10 Den v 60 minutach	

Putin: Američané by si měli spočítat dolet ruských raket. Budeme se bránit.....	32
20.2.2019 ct24.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>hosenseidlovap</i>	
Fundlift: Jednoduché a bezpečné investování pro každého.....	33
21.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Dominik Stroukal</i>	
Ne každý je hned agentem Moskvy. Ale tím, že její hybridní aktivity nebudeme vnímat jako válku, si svazujeme ruce	34
21.2.2019 denikn.cz ~ str. 00 ~ <i>Michael Romancov</i>	
Analýza poslaneckého hlasování: Je ANO stranou jednoho muže? A kdo jsou největší rebelové svých stran?	36
21.2.2019 irozhlas.cz ~ str. 00 ~ Zprávy z domova <i>Jan Boček, Pavla Lioliasová</i>	
Většině se žije dobře, každý pátý Čech ale čeká na (nej)horší	39
22.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Dominik Stroukal</i>	
Organizace ESA: Studentům vysokých škol vzkazujeme #MakeAlmaMaterProud!	41
23.2.2019 playzone.cz ~ str. 00 ~	
Německá SPD vstává z popela díky sociálním reformám, rok 2019 ale bude rozhodující.....	42
24.2.2019 info.cz ~ str. 00 ~ Evropská unie <i>Eliška Kubátová</i>	
Německá SPD vstává z popela. Z krize jí pomáhají sociální reformy, rok 2019 ale bude rozhodující.....	43
24.2.2019 info.cz ~ str. 00 ~	
Summity Trump-Kim a vietnamský model.....	44
25.2.2019 ČT 24 ~ str. 07 ~ 21:31 Horizont	
Richard Seemann: Kurz předběhl Babiše.....	46
25.2.2019 rukojmi.cz ~ str. 00 ~	
Richard Seemann: Kurz předběhl Babiše.....	47
25.2.2019 rukojmi.cz ~ str. 00 ~	
Ministryně Nováková svou tezi o mobilních datech použila v rozhovoru pro 168 hodin několikrát	55
25.2.2019 ct24.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>volfovat</i>	

Pražské koalici politicky dominují Piráti, myslí si politolog.....	55
26.2.2019 hradcany.cz ~ str. 00 ~	
Pražské koalici politicky dominují Piráti, myslí si politolog.....	56
26.2.2019 podoli.cz ~ str. 00 ~	
Rozhovor s ekonomem Vilémem Semerákem	57
26.2.2019 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 11:34 Interview Plus	
Koalici politicky dominují Piráti.....	57
26.2.2019 Pražský deník ~ str. 02 ~ Praha (jp)	
AUTOŘI.....	65
26.2.2019 Xantypa ~ str. 03 ~ Autoři	
Pražské koalici politicky dominují Piráti, myslí si politolog.....	66
26.2.2019 prazsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Moje Praha Jan Prokeš	
Sebevědomá protiváha: Piráti plánují vyhrát volby. Do ANO se trefují lépe než ostatní, využívají i poptávky po nové straně bez skandálů	67
26.2.2019 ihned.cz ~ str. 00 ~	
Na ekonomii každý třetí, na geologii bez příjimaček	73
26.2.2019 Mladá fronta DNES ~ str. 16 ~ Praha Eliška Stodolová	
S kým sousedí Rusko? Už zase s kým ono samo chce	74
26.2.2019 denikn.cz ~ str. 00 ~ Michael Romancov	
Martin Řezníček.....	75
26.2.2019 Xantypa ~ str. 18 ~ Novinář VAŠEK VAŠÁK,	
Šéf Fedu má za sebou perný den a čeká ho další	76
27.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ Jaroslav Průcha, Jerome Powell	
Sebevědomá protiváha: Piráti plánují vyhrát volby. Do ANO se trefují lépe než ostatní, využívají i poptávky po nové straně bez skandálů	77
27.2.2019 iHNed.cz ~ str. 00 ~ Tomáš Pergler	

Piráti plánují vyhrát volby, proti ANO jsou zatím bez šance	78
27.2.2019 Hospodářské noviny ~ str. 05 ~ Události <i>Tomáš Pergler</i>	
Úspěšná předpověď počasí vydělává peníze	79
27.2.2019 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Svět na cucky: Mýty izraelsko-palestinského konfliktu. Přednáška objasňuje podstatu	80
28.2.2019 olomouc.city.cz ~ str. 00 ~	
Už jen do půlnoci. Termín pro podání přihlášek na část vysokých škol pomalu končí	82
28.2.2019 irozhlas.cz ~ str. 00 ~ Zprávy z domova <i>Pavla Liolíasová, Anna Soldatová</i>	
Kondiční trenér nebo muzikoterapeut. Vysoké školy lákají na nové obory	85
28.2.2019 ct24.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>manakv</i>	
Strategie vzdělávání 2030 by měla zvýšit důvěru ve školy	86
28.2.2019 tyden.cz ~ str. 00 ~ Školství <i>ČTK</i>	
Přihlášky na VŠ	86
28.2.2019 ČRo Radiožurnál ~ str. 01 ~ 07:50 Ranní interview	
Veřejné zakázky Evropská agenda	87
28.2.2019 ekonomicky-denik.cz ~ str. 00 ~	
Náměstek ministra zahraničních věcí Martin Tlapa: Politici nechtějí eskalovat téma Huawei, bezpečnost by měla řešit celá EU	88
28.2.2019 ekonomicky-denik.cz ~ str. 00 ~ Aktuality	

Plné znění zpráv

UŽ JSTE PODALI přihlášku na vysokou?

1.2.2019 Rodina DNES str. 09 Speciál vš
DANA KERHATOVÁ

Termíny se blíží. Nejste si jisti, jak se rozhodnout při výběru VŠ nebo VOŠ a jak si poradit s přihláškou? Čtěte dál.

V první řadě je dobré vědět, že termíny podání přihlášky se mohou lišit. Většina fakult veřejných vysokých škol bere přihlášky do 28. února, některé ještě v březnu a dubnu, soukromé VŠ mnohdy ještě v průběhu září. Proto si ohlídejte pokyny své vysněné školy buď přímo na jejich webových stránkách, nebo na www.vysokeskoly.com a www.kampomaturite.cz.

V posledních letech zvolna ubývá papírových tiskopisů – stále více uchazečů na VŠ podává přihlášku v elektronické podobě. (Na vyšších odborných školách ale stále převládají spíše papírové verze.)

Letos vyjde přihlášení na jeden program na 690 Kč – a zpravidla je nutno uhradit tuto částku do data shodného s podáním přihlášky. Pozor na to! Nedojdeli k platbě včas, vypadáte ze hry. Nezapomeňte si také včas zajistit potvrzení od lékaře, je potřebné například na učitelských oborech.

Vyžaduje-li škola k přihlášce další přílohy, věnujte jim pozornost s předstihem. Uchazeči s již ukončeným středoškolským vzděláním dokládají maturitní vysvědčení, některé školy vyžadují seznamy přečtené literatury, potvrzení absolvované praxe nebo účasti v soutěžích, jazykové certifikáty, motivační dopisy, životopis, eseje... Byla by škoda přílohy odbýt – mohou vám přinést cenné body navíc.

Cílit pochopitelně nemusíte na jednu jedinou školu. V roce 2018 podávala přihlášku na jednu školu necelá polovina uchazečů (45,7 %). 24 % podalo dvě přihlášky, 14 % tři a 16 % čtyři a více přihlášek. Proč ne? Více želízek v ohni – více šancí. *

16% uchazečů vloni podalo čtyři a více přihlášek. zdroj: www.msmt.cz

NEŽ PODÁTE PŘIHLÁŠKU

Ještě než to bude úplně oficiální, zeptejte se sami sebe 1. Hlásím se na obor, který mě bude bavit i za pět let, až budu psát diplomovou práci? 2. Užívím se jím? Jaké mají absolventi v oboru pracovní příležitosti? 3. Jaká je „úmrtnost“ na oboru, na který se hlásím? Jak velkou mám šanci, že projdu úspěšně studiem a získám titul? 4. Chci opravdu dojíždět, příp. studovat ve městě, kde dosud žiji? 5. Bude mi vyhovovat skladba a organizace studia? Stihnu přitom své koníčky či práci? 6. Mám na to finančně? Podpoří mě rodiče? Kolik stojí studium?

ŠANCE NA TRHU PRÁCE

• Server vysokeskoly.com nabízí mimo jiné i údaje o (ne)zaměstnanosti absolventů jednotlivých škol. Nulovou nezaměstnanost zaznamenaly v roce 2017 například Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy nebo Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně.

VYBRANÉ DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Kam zajít v týdnu od 1. do 8. února:

• 1. 2. ČVUT v Praze- Fakulta dopravní; Masarykova un. – Fakulta informatiky; Mendelova un. v Brně- Lesnická a dřevařská fakulta; Veterinární a farmaceutická un. Brno- Fakulta veterinárního lékařství, Farmaceutická fakulta; VŠE v Praze - Fakulta podnikohospodářská; VUT v Brně - Fakulta informačních technologií, Fakulta podnikatelská; • 5. 2. The English College in Prague; • 6. 2. UK - Právnická fakulta; • 7. 2. - UK- **Fakulta**

sociálních věd; Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně - Fakulta aplikované informatiky, Fakulta humanitních studií, Fakulta multimediálních komunikací; 8.2. ČVUT v Praze Fakulta biomedicínského inženýrství, Fakulta elektrotechnická; Mendelova univerzita v Brně - Agronomická fakulta; Ostravská un. - Fakulta sociálních studií, Filozofická fakulta, Lékařská fakulta, Pedagogická fakulta, Přírodovědecká fakulta

O autorovi | DANA KERHATOVÁ, rodina@mfdnes.cz
Foto autor | Foto: SHUTTERSTOCK

Itálie spadla do recese, eurozóna zatím jen zpomaluje

1.2.2019 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, USDCZK, EURUSD, Itálie, eurozóna

Včerejšímu dopoledni dominovala data z eurozóny. Výsledky ale nijak nepřekvapily. Eurozóna zpomaluje, žádné drama se ale zatím nekoná.

Meziroční růst HDP v eurozóně dle očekávání zpomalil na 1,2 procenta a mezičtvrtletní růst činil 0,2 procenta. Nezaměstnanost také bez překvapení setrvala na úrovni 7,9 procenta. Potvrzují se tak prognózy zpomalení růstu, o kterých se již několik měsíců otevřeně mluví.

V Německu klesly maloobchodní prodeje meziročně o 2,1 procenta a proti předchozímu měsíci dokonce o 4,3 procenta. Nejenže analytici nepředpokládali tak vysoký pokles, čekali dokonce meziroční růst. Zprávu doplnily údaje z německého trhu práce, kde zůstala nezaměstnanost dle očekávání na úrovni 5 procent.

Data přišla také z Itálie, na kterou se stále nezapomnělo, jakkoliv politická jednání jsou nyní v pozadí událostí zejména kolem brexitu. Italská ekonomika mírně překvapila a zpomalila meziročně na 0,1 procenta, za poslední kvartál se dokonce propadla o 0,2 procenta. Propad je tak ještě o desetinu procenta větší než v předchozím čtvrtletí. Třetí největší ekonomika eurozóny (a brzy nejspíš i Evropské unie) se tak technicky dostala do recese.

Důvody italského propadu nelze hledat jen u zpomalení celé eurozóny. Například Francie a Španělsko v posledním čtvrtletí rostly nad očekávání o 0,3 % a 0,7 % Podle italských statistiků se na propadu podepsal zejména průmysl a zemědělství, přičemž by byl mnohem větší, pokud by se naopak nedařilo lépe vývozcům.

Špatná data se podepsala na euru, které neudrželo včerejší výstup nad 1,15 EURUSD a propadlo se o 0,25 % až na 1,145 EURUSD. Aktuálně se dolar vůči euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1431 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 95,86 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1448 do 1,1517 EURUSD.*

Česká národní banka včera prozradila, že se dalšího měnověpolitického zasedání bankovní rady bude účastnit všech sedm členů. Podle dosavadních opatrnějších vyjádření některých z členů bude pravděpodobně pokračovat pauza po sérii pěti zvyšování v minulém roce a sazby zůstanou v únoru beze změny. I tak bude zajímavé sledovat, zda se změní počet hlasů pro a proti, případně kolik lidí by dokonce hlasoval pro snižování sazeb.

ČNB také zveřejnila data o hypotékách za minulý rok, z kterých vyplynul meziroční nárůst nových úvěrů na bydlení o 15 miliard korun. Podle ČNB se tak nenaplnily pesimistické předpovědi o výrazném propadu trhu s hypotékami. „Je možné, že v letošním roce k určitému meziročnímu snížení objemu poskytovaných skutečně nových hypotečních úvěrů dojde. Nebude se však nejspíše jednat o žádné drama,“ poznamenal ředitel sekce finanční stability ČNB Jan Frait.

Včera nebyla zveřejněna žádná domácí data a koruna jen mírně posílila proti euru o setinu koruny na 25,76 EURCZK. Proti dolaru se koruně naopak dařilo a po rozpačitém dopoledni posílila až k 22,50 USDCZK.

Aktuálně se koruna v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,72 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,72 až 25,80 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,30 až 22,50 USDCZK.*

První únorový den nás čekají zejména data o inflaci z eurozóny, u které se očekává mírný pokles na 1,4 %. Americké ministerstvo práce státní tradičně zveřejní údaje o lednovém trhu práce. Trh čeká, že americká

ekonomika vytvořila v lednu mimo zemědělství 165 tisíc pracovních míst, v prosinci to bylo 312 tisíc míst. V Česku se dozvíme, jak se vyvíjel index aktivity v průmyslu v lednu.

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/inD6M/italie-spadla-do-recese-eurozona-zatim-jen-zpomaluje>

Mezi Izraelem a Palestinou to vře. Nárok na Jeruzalém mají oba

1.2.2019 tyden.cz str. 00 Domáci

-jan-

Občanští demokraté nedávno požádali vládu, aby podpořila Izrael v úsilí o uznání Jeruzaléma coby hlavního města. Žádost přichází jen několik měsíců po otevření českého centra v Jeruzalémě. Status města je však sporný, jelikož jeho východní část si nárokují Palestinci jako hlavní město svého budoucího státu. Podle odborníka na izraelsko-palestinský konflikt z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Jakuba Záhory však mají na Jeruzalém legitimní nárok obě země. Sdělil to v rozhovoru pro on-line deník TÝDEN.CZ.

Občanští demokraté žádají vládu, aby podpořila Izrael v úsilí o uznání Jeruzaléma jako hlavního města. Čím si tento postoj vysvětlujete?

Tato informace není úplně překvapivá. Všeobecně je postoj České republiky vůči Izraeli velmi pozitivní v rámci Evropské unie. Vysvětlují si to určitou tradicí, která byla přítomná napříč politickým spektrem a která spočívá právě v podpoře země. Většinou čím pravicovější strany, tím větší podporu Izraeli vyjadřují. Světové mínění se však přiklání spíše na palestinskou stranu. Ale tohle je opravdu logické vyústění dlouhodobějšího trendu.

A potvrzuje to tedy i otevření českého centra v Jeruzalémě?

Ano, přesně tak. Nutno také dodat, že je české centrum takový ústupek, tedy vyjádření podpory izraelského stanoviska, že je Jeruzalém hlavní město státu Izrael. Zároveň se ještě nejedná o přesunutí ambasády, která nadále zůstává v Tel Avivu. Je to jedno z dalších utvrzení proizraelského postoje.

Za hlavní město Izraele uznal Jeruzalém v roce 2017 americký prezident Donald Trump. Rozdmýchal podle vás tento krok Izraelsko-palestinský konflikt a celkové napětí?

Má to několik aspektů. Spekulovalo se o tom už od té doby, kdy Trump nastoupil do úřadu. Už během volební kampaně avizoval, že by ten krok rád udělal. Ve spojitosti s tím vyšly najevo poměrně pesimistické scénáře, co se týče násilí mezi Palestinci a Izraelci. Docházelo k protestům, ale nejintenzivnější střety probíhaly a stále probíhají v Pásmu Gazy, nikoliv v Jeruzalémě.

Otevřením ambasády daly Spojené státy jasně najevo, že už odmítají být neutrálním zprostředkovatelem jednání mezi Izraelci a Palestinci. Na jednu stranu lze Trumpův krok chápat jako určité pokračování amerických politik. Jeho předchůdci si však určili jako podmínku mírovou dohodu, ke které samozřejmě nedošlo. Americko-palestinské vztahy jsou tedy pořád na bodu mrazu.

Mohla by rétorika světových politiků skutečně přispět k závěrečnému rozhodnutí?

Izraelci si v posledních deseti letech hledají spojence v dalších zemích. Tradiční západní elity, především evropské, jsou protiizraelské, nicméně například Indie či Brazílie jsou naopak pozitivně naladěné na stranu Izraele. Izraelská vláda je v současné době navíc nejpravicejší v dějinách státu. Světová podpora země je na vzestupu. V rámci Evropské unie naopak klesá, Česká republika je v tomhle výjimka. Premiér země Benjamin Netanjahu je však poměrně úspěšný v navazování nových kontaktů. Na globální úrovni tedy skutečně dochází k určitému oteplování vztahů mezi Izraelem a řadou dalších zemí.

Dá se stoprocentně říci, komu město Jeruzalém náleží? Kdo má na něj oprávněný nárok?

To je složitá otázka. Asi dvě pětiny obyvatel Jeruzaléma jsou Palestinci, zároveň nelze popřít historickou a náboženskou vazbu Izraele, respektive Židů na Jeruzalém. Jde však také o jedno z posvátných míst islámu a Arabové v něm žili stovky let před založením Izraele. Takže oba nároky jsou legitimní. Otázkou zůstává, jak tyto nároky sladit tak, aby byly přijatelné pro obě strany. To se posledních dvacet let nedaří. Z mého pohledu jsou však oba nároky legitimní.

Jaký je vlastně v současné době vývoj izraelsko-palestinského konfliktu?

Docela pesimistický. Poslední pokus o mírovou dohodu proběhl v roce 2015 za Baracka Obamy, což byla jeho poslední zahraničněpolitická snaha. To naprosto selhalo a dnes jsou vztahy mezi Izraelem a Palestinou na bodu mrazu. Izrael zároveň necítí žádný mezinárodní tlak, takže nejpravděpodobnější scénář je prodlužování současného stavu, kdy k mírové dohodě nedochází. Za posledních patnáct let se navíc posunula izraelská politika výrazně doprava, což se projevuje na politikách vůči Palestincům, které jsou opravdu tvrdé. Týká se to také situace v Pásmu Gazy, která je naprosto katastrofální.

Proč?

Je tam nedostatek vody, potravin, nezaměstnanost je na úrovni čtyřiceti procent a u mladých lidí dosahuje dokonce až šedesáti procent. Zároveň jsou velké problémy s dodávkou elektřiny, kterou mají obyvatelé k dispozici jen asi čtyři hodiny denně. Pásmo se navíc řadí mezi nejhustěji obydlená místa na zemi. Do roku 2020 to tam bude neobyvatelné.

URL| https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/mezi-izraelem-a-palestinou-to-vre-narok-na-jeruzalem-maji-oba_512195.html

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

tyden.cz

PROHRA Vždycky BOÍ

1.2.2019 Pátek Lidových novin str. 06 rozhovor

Petra Tajovský Pospěchová

Textař, antropolog a někdejší prezidentský kandidát Michal Horáček o tom, jak zvyšuje své šance na výhru v sázkách a proč se chystá znova studovat.

S Michalem Horáčkem jsme se potkali skoro na den od loňských prezidentských voleb: v jejich prvním kole tehdy skončil na čtvrtém místě. V Horáčkově oblíbené kavárně jsme mluvili nejen o téhle intenzivní životní zkušenosti, ale hlavně o tom, jak moc jde život brát jako hru, proč člověk nemá nikdy ztratit poker face a o roli nejistoty v životě muže, který má rád věci pod kontrolou.

Michal Horáček má ještě dnes tendenci sklouznout do státního kandidátského tónu, zvláště když přijde na politiku. Asi nejsnáze ho opouští, když přijde řeč na sázky. Pak mu bez problémů naskočí i dostihová maďarština, kterou se kdysi naučil, aby měl proti konkurenci výhodu při sázkách na klusáky z téhle země. Druhou možností, jak ho ze státního tónu vyzout, jsou dějiny umění, které by chtěl na stará kolena vystudovat. Na květnové přijímací zkoušky se intenzivně připravuje už teď.

* Do kina jde teď dokument Máme na víc o vaší volební kampani: už jste ho viděl?

Robin Kvapil, který ho natočil, to vidí úplně jinak než já. Až mě to udivilo. Ale jsou tam shromážděné unikátní věci. A v čemsi intimní. Viděl jsem se tam ve chvílích rozpaků a chaosu, ve chvíli zjevné porážky. Ono není moc příjemné se na sebe takhle dívat, je to dost krušné. Myslím, že to zná každý, kdo poprvé slyší svůj hlas na magnetofonovém pásku: připadá mu, že není jeho. Nebo když vám lidi podávají pas, často slyšíte: „Na tu fotku se nedívejte, ta se nepovedla.“

* Vy se na sebe nerad díváte?

Strašně nerad. Už jsem ten film viděl a nebudu to podstupovat znovu.

* Vadí vám dívat se na sebe, nebo byste dneska chtěl některé věci udělat jinak?

Oboje. Vadí mi dívat se na sebe a spoustu věcí bych udělal jinak. Ten dokument je na mě strašně přísný. Člověk najednou vidí, kolik hloupostí řekne, jak je nepřesný... No, třeba když se na poslední chvíli ukázalo, že na Barrandov mám jít nejen já s panem Ovčáčkem (mluvčím prezidenta), což byla původní nabídka, ale že pozvali ještě pana Hájka. To je takový divný člověk od pana Klause (bývalý tiskový mluvčí prezidenta Václava Klause). A já se najednou slyším, jak blekotám, místo abych se dostal k povaze věci... Ale zas je tam vidět, že jsem měl dobrý tým, že oni to zvládli.

* A celá ta kandidatura: přijde vám takhle zpětně jako dobrý nápad?

Vynikající. To vážně. Já nejsem posedlý tím, že bych musel být prezident, a už nikdy nebudu kandidovat. Bral jsem to jako příležitost přinést do politické kultury nějaká témata. Třeba to, že kandidát má být především transparentní, a proto jsem o sobě dal přehled včetně zdravotního stavu. A tam si každý mohl přečíst, jak jsem na tom s játry a jiné věci.

* Játra budou v pohodě, vy nepijete, ne?

Že to říkám já, je jedna věc, ale jde o to, aby to řekli i doktoři.

* Proč vlastně nepijete?

Protože když je člověk trochu podroušený, je to docela příjemné, ale na druhé straně se nemá úplně pod kontrolou a já jsem vždycky chtěl mít kontrolu. Ne že mě kontroluje něco jiného. Ale že já sám můžu být odpovědný za svoje kroky a získávat za to odměnu, případně trest. To se mi zdá výborné, to je hráčský přístup.

* Takže ani v hráčských časech jste nepil?

No to vůbec. Tam je největší výhoda, když ostatní jsou opilí a vy jste střízlivá, to je základní věc.

* Říkáte, že máte rád věci pod kontrolou, ale podstatou sázení je jistá míra nejistoty: jak to jde dohromady?

V celém životě je míra nejistoty. Nejistota je život. Jediná jistota je smrt, tam se nic nehýbe. A v tom je ta jistota. Všechno, co je nejisté, je plné života. Když soupeříte s ostatními – a nemusí to být v institucionalizované hře, ale v životě –, tak si zvyšujete pravděpodobnost svého úspěchu. Ne že by to muselo vyjít, ale když se věci věnujete a snažíte se kontrolovat své činy a nedělat věci náhodně, ale s nějakým plánem, tak si šanci určitě zvýšíte. Žijeme v pravděpodobnostní společnosti. Západní lidé se vzdali receptů jako katolické dogma nebo komunistické dogma. Víme, kam to vede, když vám někdo nabídne takovou jistotu. Proto žijeme v pravděpodobnostní společnosti. Všimněte si, jak se třeba v novinách zvýšeně používá od nějaké doby slovo „sázka“. „Češi sází na jadernou elektřinu“ nebo „Mladí lidé sázejí na vzdělání v cizině“: to je až neuvěřitelné. Ukazuje to naše naladění. Jsme součástí toho probabilistického paradigmatu.

* Takže to berete jako projev toho, že společnost přestala uznávat absolutní hodnoty?

Přesně tak. Dvacáté století, postavené na těch neselhávajících receptech, se vyčerpalo.

* Ale vy jste praktikující katolík, jak to jde dohromady s tímhle relativizujícím pohledem na svět?

Já jsem taková kombinace liberála a praktikujícího katolíka. Jedna věc je katolické dogma a druhá já, abych to posoudil. Ten klíčový text křesťanství dnes vnímáme jako parabolou. Je to podobenství, a pokud ho má člověk žít, tak si ho musí nějak vyložit. To se mi na tom líbí.

* Jste věřící od dětství?

Ano.

* Vždyť váš táta byl skalní komunistka...

To byl, ale bydlela s námi ve stejném bytě maminka, která byla skalní antikomunistka, a pak ještě babička. Máma s tátou hákovali od rána do večera a já jsem byl s babičkou, která byla bigotní katolička. V kočárku mě vozila alespoň jednou týdně do svatého Mikuláše na Malé Straně. Jako dítě jsem miloval ty andělíčky nad sebou. Jinou říší, vznášející se tam vysoko. To do vás přejde. Já jsem rád, že mi to babička představila. Od pěti let mi četla Starý a Nový zákon a říkala, co to má za smysl a za význam.

* Ale podle katolického dogmatu moc nežijete: jste podruhé ženatý, kus života jste zasvětil hazardu...

To vás musím opravit. A zásadně. V bibli na jediném místě není zmíněné, že hra je cokoliv špatného nebo hříšného. Naopak: když zemře Jidáš, jak vybírají toho nástupce? Losem. Jak se rozděluje zaslíbená země? Losem. Ohrazuji se proti nařčení, že svým postojem ke světu jako ke hře porušuji něco, co je napsané v bibli. Dokonce se to dá vykládat jako ponechávání rozhodnutí na vyšší moci v určitém smyslu.

* Modlil jste se někdy, aby vám padla dobrá karta?

To mě ani nenapadlo. Já jsem vždycky věřil tomu, že je třeba si zvýšit pravděpodobnost výhry. Takže když se sázelo na maďarské klusáky, naučil jsem se maďarsky. Jako jediný. Stejně důležitá je znalost rodokmenů. Někteří koně jsou předurčení, že budou dobří jako sprinteři, někteří, že budou dobře běhat na měkké půdě. Když jako bookmaker vezmete sázku na někoho, kdo se jeví být favoritem, ale vy víte, že když zaprší, tak nebude, jste ve výhodě.

* Proč jste si vlastně vybral zrovna sázky: nejistotu můžete najít i v lezení po horách nebo plachtění na oceánu...

Za bolševika bych se na oceán těžko dostal a na hory jsem se bál. A bál bych se dodnes. Na sázkách mě přitahuje to, že jsou institucionalizované, máte připravený půdorys, máte partnery, dohodnutá pravidla. Je to pohodlnější. A já vidím celý život jako probablistickou společnost, kde je třeba se strašně nadřít na to, abyste si zvýšila své šance. Nejvíc ze všeho mám puzení k sázení na outsidersy, to je nejvíc vzrušující. A nejen na dostizích: třeba když na album pozvete neznámého zpěváka, jako je Franta Segrado nebo Naďa Válková. To je taky sázka na outsidera.

* Když vsadíte na outsidera a vyhraje, je výhra větší... O to jde?

Ano, o to jde. Byť u těch zpěváků je to výhra spíš psychologická.

* Vy jste se rozhodl ve svých šestašedesáti podat přihlášku na vysokou: budete při přijímačkách spíš outsider, nebo favorit?

Už vím, že na dějiny umění se hlásí tři sta padesát lidí a berou třicet. Takže šance není ani deset procent. Je to anonymní, prostě dostanete otázky a ty vyplníte. Takže tam je outsider skoro každý. Já mám něco načtené, ale tam se jistě hlásí – a to třeba i podruhé nebo potřetí – mladí lidé, co se určitě učí snadněji než já v šestašedesáti. Takže to bude docela vzrušující utkání. Přihlášku už mám podanou, 12. května do toho zápasu půjdu. Původně jsem to bral jako duševní hygienu po kampani, potřeboval jsem přepnout na něco úplně

jiného a studium, což znamená strukturovaný svět, mi připadalo jako dobrá volba. Dlouho jsem chtěl jít na historii, ale nakonec mě okouzily dějiny umění. A mám pocit, že už teď, pět měsíců před přijímačkami, to jako hygiena zafungovalo, protože jsem si přečetl tolik krásných monografií, které mi ukázaly souvislosti, o kterých jsem neměl ani páru.

* Takže na podzim možná půjdete znova do školy, podobně jako chodí vaše malá dcera...

Dcera půjde do třetí třídy, ta už je mazák, ale já budu bažant. Budu se pokoušet, aby mě vzali. Byla by ostuda, kdybych to neudělal.

* Zvláště když to vybuchujete takhle veřejně.

No právě – to zvyšuje dramatičnost. A motivaci.

* Stíháte se s těmihle plány věnovat dceři?

Když ona je ve škole, mám čas. Protože prezident je Zeman. Takže se tady po dopoledních můžu zabývat pochopením rozdílu mezi ikonografií Mistra vysebrodského oltáře a Mistra třeboňského oltáře. Ale jak přijde ze školy, tak už jsem s ní. Chodíme třeba na tenis. Včera jsme zrovna byli. Začínala kolem čtyř let, takže už postoupila a je strašně pěkné to vidět. Je to větší radost, než člověk má sám ze sebe. Nebo si řekla, že do konce minulého roku uplave sto metrů. Tak jsme trénovali. A koncem roku jsme to šli zkusit a zvládla to. Teď začala hodně číst: sama. To je taky moc hezké, přijde za námi, vypráví, co přečetla.

* Jak byste se tvářil, kdybyste za deset let zjistil, že tahle malá chytrá holka propadla hazardu a hodně sází?

Záleží na tom. Kdyby hodila pětikorunu do hracího automatu, tak jak jsem ji nikdy neuhodil, tak bych ji přes ruce praštil. To je nemoc. Jste v nevýhodné situaci, automat si bere dvacet procent ze všeho a basta fidli.

* Sázení na koně nebo karty se nemůže stát nemocí?

Nevím, lidi jsou ochotní propadnout nejpodivuhodnějším závislostem. Já jsem strávil pětadvacet let ve hře a nemyslím si, že jsem na tom byl někdy závislý.

* Čím si člověk udrží distanc, aby neprohrál i poslední gatě?

Sázení sestává ze dvou odlišných disciplín: tam, kde o tom rozhoduje úplná náhoda jako loterie, ruleta, a pak sázení na výsledky. Třeba výsledek izraelských voleb, to není věc, která se děje každých sedm vteřin jako u automatu. Můžete přemýšlet měsíc, než vsadíte. A navíc: všichni sázíme dnes a denně. Co jiného než sázka je, když se rozhodujete, co půjdete studovat nebo koho si vezmete. Páni, to je sázka! Nějakého chlapa! Výsledek se nezaručuje, to je povaha sázky. Není to nutně moudré.

* Vy jste nikdy nebyl v situaci, že byste prohrál úplně všechno?

Stokrát. Důležité bylo, že jsem byl dobře připravený, pak se už mohlo stát, že kůň klopýtl, rozvázal se sedlový popruh nebo žokej spadl. Vždycky jsem byl dobře připravený. A když je člověk připravený, tak se to – na dlouhou distanc – musí projevit. To už není pravděpodobnost, ale jistota.

* Nemyslím prohrát, co máte v peněžence, ale dostat rodinu na ulici.

Tak to ne, o život a všechno jsem nikdy nehrál.

* Kolik jste nejmíc vyhrál?

Když jsme se vsadili s kolegou, kdo rychleji uběhne pět kilometrů. Bylo mi padesát, kouřil jsem, to bylo o milion. Ale já jsem se dobře připravil: měl jsem fyzioterapeuta, trenéra, dietu... Čtyři měsíce jsem se tomu

věnoval od rána do večera. Napadlo by vás někdy hodinu se protahovat? Já jsem to dělal každý den! Samozřejmě že jsem mohl prohrát, protože jsem nevěděl, jak se připravuje on. Byl mladší. Ale zvýšil jsem svoje šance, jak to šlo.

* To vypadá, že se umíte nechat vyhecovat.

Jen když si myslím, že budu mít výhodu. Když vím, že mám šanci aspoň jednapadesát procent. Když vám někdo dá kurz 2,1 na to, že padne orel, nebo panna, tak nemusíte být gambler, abyste to musela udělat. To je racionální rozhodnutí. Protože když to uděláte tisíckrát, tak ten váš soupeř bude švorc.

* Pochopila jsem, že prohry vás nerozhodí. Je nějaký typ prohry, který nevládáte?

Prohra vždycky bolí. Vždycky je to nepříjemné. Jediný rozdíl je v tom, že musíte zachovat stejný ksicht, jako když vyhrajete nebo se neděje nic.

* Jak dlouho jste poker face cvičil?

Dlouho. Pro mě to bylo těžké. Člověk tak snadno vykřikne nějaké sprosté slovo nebo zajásá. Oboje je neodpuštělné. Jednou jsme s partnerem přijali vysoké sázky, a když ohlásili doběh, byl pro nás ten nejhorší možný. Já jsem vzal stočený program a praštil jsem s ním o stůl. A ten kolega říká: „Udělej to hlavou, blbečku.“ A to si pamatuji dodnes. Že prohrajete, to se stane. Ale že to neunesete, to se stát nesmí.

* Takže až to, že to neunesete, je skutečná prohra?

Myslím, že jsem to využil při té prezidentské volbě.

* Při té jste, kdybychom to vzali finančně, prohrál asi 40 milionů... Co jste za ně získal?

Získal jsem za to pocit, že jsem do toho poctivě dal všechno, co jsem mohl. To je zásadní věc. Nabídl jsem zásadní témata jako transparentnost a úplná nezávislost.

* Počkejte, vy teď zase kandidujete na prezidenta, to už nemusíte. Co to přineslo vám osobně?

Ohromnou spoustu věcí. Potkal jsem tisíce lidí, objel jsem 550 míst a byl jsem na místech, kam bych jinak nepřišel, třeba ve vesnici na Šumavě, kde je největší míra exekucí...

* Jak v takovém místě reagují na chlápka, co má tolik peněz jako vy?

Oni jsou rádi, že tam někdo přijede a mluví s nimi. Tam v životě nikdo nebyl. Šli jsme do hospody a oni vyprávěli. Z těch cest si pamatují spíš ty smutné příběhy. Co často vedou k exekucím a někdy skoro nevyhnutelně. Stačí brát tak málo peněz, že nemáte rezervu ani na lednici, co se po šestnácti letech pokazila. I proto jsem exekuce vytáhl jako téma, snažil jsem se něco změnit.

* Byl jste někdy ve fázi života, že jste měl takhle málo peněz?

Jasně, často.

* Takže jste si taky musel půjčovat na ledničku?

Já jsem vždycky počkal, až zase něco vydělám. Já nenávídím dluhy. Mě to ponižuje. Vždycky jsem počkal, až přišly nějaké prachy z Ameriky nebo Austrálie za články.

* Nebýt ponížený, nedat najevo prohru: to je kvůli vašemu pocitu, nebo kvůli ostatním?

Je to kvůli mému pocitu, alespoň myslím. Zklamat sám sebe, na tom záleží. Zklamat někoho jiného? Příště ho potěšíte. Ale sám sebe, to se strašně těžko odpouští.

* Když vy na sebe máte dost velké nároky: stát se prezidentem, napsat velký román. Kde se to ve vás bere?

Nevím. Já vždycky chci dělat něco, co je nečekané, co je velké a těžké. Je to vzrušující.

* Jak moc tyhle velké cíle ovlivňují lidi kolem vás: třeba prezidentská kampaň vaši rodinu?

Není dobré být manželka nebo dcera kandidáta. Obdivoval jsem Míšu, jak se do toho vložila, vzala to za své, a přitom nemusela. Někdy se stalo, že jsem měl nasmlouvané v Pardubicích setkání s lidmi, bylo to dlouho připravené, ale já jsem musel jít do televize. A ona to na sebe vzala, šla tam za mě. Toho si vážím. Nebo debata prvních dam. Já si myslím, že to zvládla pěkně, neoktala, neříkala hlouposti, byla dobrá. Byla určitě v prezentaci lepší než já. Říkala mi pak, jak jí bušilo srdce, když rozsvítili kamery. Ale nedala to na sobě znát. A to je ono.

* To je hráčské.

To je.

* Jak to změnilo váš vztah?

Určitě to posílilo můj obdiv k ní. Děkala všechno ve své profesi, vše pro rodinu a k tomu pomáhala s kampaní a celé to dala. Byla to zkouška ohněm. Co můžete říct jiného než: Děkuji a obdivuji se ti?

* Jak to vnímala dcera: jako hru?

Já vlastně nevím, ona šla tehdy akorát do první třídy, to víte, že děti o tom mluvily. Ale nikdy mi neřekla, že by to bylo nějak vysloveně nepříjemné, nikdy nepřišla domů s pláčem. Rodiče jejích spolužáků asi Zemana nevolí. No, pro ni by nebylo dobré, kdybych se stal prezidentem. Ji zajímalo jediné, jestli na ni budu mít čas.

* Vzpomínáte na to volební dění někdy?

Ne. První pravidlo člověka, co mě přivedl do herního prostředí, bylo: „Koukej se živejm do očí, ne mrtvej do prdele.“ Koukej se dopředu. Co bylo, nezměníš. Nemluvíme o tom ani na to nemyslím. Někdy si vzpomenu na nějaký drobný příběh. Třeba v jednom městě, myslím, že to byla Moravská Třebová, byla ulice, kde na jedné straně bydleli bohatí a měli mercedesy a tak a na druhé ti, co měli vážné existenční problémy. Dotklo se mě, co pár metrů může znamenat. Funguje to víc než drátěný plot. Zrovna jsem o tom napsal píseň, co se jmenuje Masarykova třída. To je pro mě způsob, jak se s takovou věcí vyrovnat.

Fotografováno v restauraci T-Anker. Děkujeme za poskytnutí prostor. Prohra vždycky bolí. Vždycky je to nepříjemné. Jediný rozdíl je v tom, že zachováte stejný ksicht, jako když vyhraje nebo se neděje nic. MiChal horáček (66) Rodilý Pražák po maturitě nastoupil na **Fakultu sociálních věd**, odtud ho však v roce 1974 vyloučili, neboť padělal razítko na žádosti o cestu do Spojených států. Poté se oficiálně živil jako plavčík nebo skladník, většinu času však věnoval sázkám, a to hlavně dostihovým. O dostizích začal postupně psát do zahraničních časopisů a na tohle téma také napsal v češtině dvě knihy. V roce 1984 odjel studovat do Spojených států, po návratu začal publikovat v časopise Mladý svět a posléze se stal jeho stálým redaktorem. Na konci osmdesátých let se prosadil též jako hudební textař. V roce 1990 založil sázkovou kancelář Fortuna, svůj podíl v ní prodal v roce 2004. Vystudoval antropologii, v disertační práci se věnoval hráčskému prostředí. V roce 2018 kandidoval na prezidenta ČR. Michal Horáček je podruhé ženatý, má tři děti.

Foto autor| Foto: David Neff

Foto autor| Foto Michal Šula

Foto autor| Foto Iveta Lhotská

Foto popis| Plakát filmu Máme na víc, který měl 24. ledna premiéru a jenž přibližuje zákulisí předvolební prezidentské kampaně Michala Horáčka. Snímek natočil Robin Kvapil, Horáčkův někdejší poradce.

Foto popis| Na snímku z 9. února 2017 Michal Horáček představuje sbor poradců, v němž byli mimo jiné diplomatka Magda Vášáryová (schovaná za Horáčkem), filozof Miroslav Petříček (třetí zleva) a spisovatel Miloš Urban (druhý zprava).

Foto popis| S manželkou Michaelou Hořejší a dcerou Julíí u volební urny 12. ledna 2018 v Roudnici nad Labem. Michal Horáček získal 9,18 procenta hlasů a nepostoupil do druhého kola, v němž se utkali Miloš Zeman a Jiří Drahoš. Prezidentem se podruhé stal Miloš Zeman.

USA odstupuje od smlouvy s Ruskem

2.2.2019 ČRo Plus str. 01 17:10 Den podle...

Vladimír KROC, moderátor

Jaké důsledky může mít odstoupení Spojených států od smlouvy o likvidaci raket středního a kratšího doletu z roku 1987? Co může způsobit zkažené maso z nemocných zvířat? Kam bude dál směřovat světová banka po výměně prezidenta? Měl by se obnovit trest smrti? Které tradice se vážou k dnešním hromnicím? A jak omezit velké množství odpadu v kavárnách? Rusko také odstupuje od smlouvy se Spojenými státy o likvidaci raket středního a kratšího doletu z roku 1987. Na setkání s ministry zahraničí, Sergejem Lavrovem, a obrany, Sergejem Šojgunem, to dnes řekl prezident Vladimir Putin. Spojené státy už v pátek oznámily odstoupení od smlouvy INF. Podle Washingtonu ji totiž Moskva porušuje. Rusko to odmítá, naopak obviňuje Spojené státy, že smlouvu porušují už od roku 1999, v rozporu s ní bylo prý mimo jiné umístění systému protiraketové obrany v Evropě. U telefonu je Jan Šír z Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Jan ŠÍR, odborník na Rusko z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Premiér Andrej Babiš i ministr zahraničí, Tomáš Petříček, litují, že Spojené státy a poté i Rusko odstupují od smlouvy o likvidaci raket středního a kratšího doletu, a vyjádřili naději, že obě velmoci se nakonec domluví a že svět prý nebude muset čelit jaderné hrozbě i novým závodům ve zbrojení jako v době Studené války. Co si o takové víře myslíte?

Jan ŠÍR, odborník na Rusko z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

Tak je to povinné prohlášení. Asi není momentálně vhodná doba pro to situaci eskalovat nějakou neuváženou silnější rétorikou, ale obávám se, že tato víra není podložena pro to, aby tady nedocházelo k eskalaci jaderné hrozby, pro to, aby tady nedocházelo k nastartování nových závodů ve zbrojení, aby musely být splněny některé předpoklady. Tím prvním předpokladem je ten, že ta strana, která tu situaci eskaluje, by o takový vývoj měla zájem, narážím samozřejmě na chování Ruské federace i ve smyslu s touto smlouvou, která byla vypovězena, zatím tomu nic nenasvědčuje, tudíž myslím si, že ta víra nemusí být ukotvena nijak v realitě, a uvidíme v následujících týdnech a v měsících, jak se situace bude vyvíjet.

Vladimír KROC, moderátor

Vladimír Putin souhlasil s návrhem ministerstva obrany začít pracovat na nové nadzvukové raketě středního doletu. Cynicky řečeno, není to tak, že se to hodí oběma stranám, tak říkajíc rozvázat si ruce v tuhle chvíli?

Jan ŠÍR, odborník na Rusko z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

To já nevím, komu se to jak hodí, ale co si myslím, že je nesporné, je to, že tady dochází k další destrukci systému, kontroly zbrojení a ozbrojení a že se jedná o /nesrozumitelné/ daleko závažnějšího procesu spojeného s destrukcí stávajícího mezinárodního uspořádání a /nesrozumitelné/ tomu se zhoršuje bezpečnostní situace ve vybraných regionech světa. Bohužel v jedním z nich je i Evropa.

Vladimír KROC, moderátor

Samozřejmě to není blesk z čistého nebe. V minulých týdnech bylo několik rusko-amerických konzultací, které měly hrozící konec smlouvy INF odvrátit. Jednání v Ženevě v polovině ledna, ani v Pekingu v minulých dnech žádný pokrok nepřineslo. Proč hlavně podle vás?

Jan ŠÍR, odborník na Rusko z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

Důvod je ten, že neexistuje vůle na té situaci něco změnit. Ruská federace v případě, že by ustoupila, tak by musela přiznat, že několik let soustavně na nejvyšší úrovni lhala, že skutečně tu smlouvu porušovala, a to je něco, co nahodává obraz Vladimira Putina coby neomylného, nevím, vládce a obhájce ruských národních zájmů, alespoň tak je to prezentováno ruskou oficiální rétorikou, nebo tím propagandistickým aparátem, jehož součástí je ta ruská diplomacie. Problém je ten, podle mého názoru, v tom, že Ruská federace nastoupila skutečně kurz namířený na podkopávání základů mezinárodního uspořádání zejména norem, pravidel mezistátního chování, protože když se hraje podle pravidel, tak Rusko nestačí konkurovat, a to je něco, co má drastický dopad na legitimitu stávajícího vládnoucího režimu v Rusku samotném.

Vladimír KROC, moderátor

Kromě stížností na porušování smlouvy ze strany Ruska Bílému domu vadí, že dohoda se netýká raketového arzenálu jiných států, zejména Číny, Íránu nebo KLDK, které mají rakety krátkého a středního doletu také ve výzbroji. Jaká je naděje, že se podaří dojednat vícestrannou dohodu?

Jan ŠÍR, odborník na Rusko z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

To si myslím, že za stávající situace, kdy nejsou dořešeny jiné neméně závažné otázky spojené zejména s jaderným programem Íránu a Severní Koreji, je skutečně hudba budoucnosti. A myslím si, že to je v krátkodobém a střednědobém horizontu krajně nepravděpodobné, že by něco takového se mohlo podařit dojednat.

Vladimír KROC, moderátor

Zajímavý je postoj Číny. Na jedné straně kritizuje Moskvu i Washington a vyzývá je ke konstruktivnímu dialogu. Jedním dechem ale vylučuje vyjednávání o novém vícestranném paktu, který by INF nahradil, mimochodem vlastně to potvrzuje vaše slova.

Jan ŠÍR, odborník na Rusko z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

Je to tak, ale Číně momentálně ta situace může vyhovovat v tom smyslu, že skutečně Čína učinila za těch posledních 30 let, kdy smlouva INF byla v platnosti, největší progres, co se týče vývoje, výroby a rozmisťování raketových systémů, které se Spojené státy a Rusko zavázaly touto smlouvou zničit, takže momentálně na té straně Číny to bývá vysvětlováno tím způsobem, že Čína je pro zachování stávajících režimů, nikoliv pro jejich náhradu, něčím novým. Je určitě za tím možnost /spatřovat/ i snahu Číny zbytečně si nenechat svazovat ruce, pokud nemusí.

Vladimír KROC, moderátor

Spojené státy teď na evropském kontinentu žádné rakety s jadernými hlavicemi nemají. Co tento vývoj posledních dní znamená pro Evropu?

Jan ŠÍR, odborník na Rusko z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

Já si myslím, že Evropa je tím prvním, kdo je tím posledním vývojem poškozena, takže skutečně státy západní Evropy si musejí uvědomit a nalézt odpověď na otázku, zda budou tomu ruskému rozmístování raket, které jsou namířeny na evropské cíle, čelit pouze slovy, nebo zda nachystají nějakou odpověď, která bude založená na posilování obranyschopnosti a posilování schopnosti odstrašení. Myslím si, že ta odpověď bude taková, že dříve nebo později americké jaderné systémy v Evropě, zejména v těch /přifrontových/ státech, budou muset, ať se nám to líbí nebo ne, být rozmístěny.

Vladimír KROC, moderátor

Jak důležité je to, že se státy Severoatlantické aliance postavily jednoznačně za stanovisko Pentagonu?

Jan ŠÍR, odborník na Rusko z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

Důležité to je, protože se ukazuje, že minimálně ta percepce hrozeb spojených s tím ruským chováním je sdílena napříč celou Severoatlantickou aliancí, a to skýtá nějaké záruky toho, že skutečně nějaká ta odpověď bude nalezena, čím dřív, tím lépe.

Vladimír KROC, moderátor

Jan Šír z Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji vám, na shledanou.

Jan ŠÍR, odborník na Rusko z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

Děkuju za zavolání.

Řízení EU proti Maďarsku?

2.2.2019 ČRo Plus str. 02 16:06 Evropa Plus

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

A teď zaměříme pozornost na Maďarsko. Evropský parlament loni přijal doporučení, aby členské země Evropské unie zahájily proti Maďarsku řízení kvůli vážnému ohrožení unijních hodnot. Proti tomu se přímo na plénu ohradil premiér Viktor Orbán, který odmítl veškeré výtky o porušování základních práv, nebo demokracie. Tento týden o situaci právního státu jednali europoslanci znovu. Maďarská vláda odmítla vyslat na zasedání své vyslance. Na úvod debaty vystoupil místopředseda Evropské komise Frans Timmermans.

Frans TIMMERMANS, místopředseda Evropské komise

Komise souhlasí s řadou obav, které Evropský parlament v září vyjádřil ve své deklaraci. Zejména jde o základní práva, korupci, nakládání s Romy a nezávislost soudnictví. Evropská komise má na rozdíl od europarlamentu podle smlouvy právo spustit řízení o porušení pravidel a v případě Maďarska jsme tak učinili. Komise je odhodlána maximálně využít této své pravomoci. Minulý týden jsme se rozhodli, že Maďarsku zašleme odůvodněné stanovisko ohledně legislativy přezdívané Stop Soros, která kriminalizuje různé aktivity na podporu žadatelů o azyl a dále omezuje právo žádat o azyl, maďarské orgány mají dva měsíce, aby se vyjádřili k našemu dopisu, jinak Evropská komise může předat celý případ Evropskému soudnímu dvoru. Dále jsme loni

v prosinci zjistili, že maďarský parlament změnil pracovní zákon ohledně přesčasů. Nový zákon vyvolal v Maďarsku obrovské demonstrace. Komise v tuto chvíli analyzuje soulad nového zákona s evropskou legislativou, zejména se směrnicí o pracovní době a zaslali jsme dopis maďarským úřadům, ve kterém je žádáme o vysvětlení. Podle odpovědi Komise rozhodne, jaké budou případné další kroky.

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

Uvedl Frans Timmermans, který dále kritizoval maďarskou vládu za to, že donutila Středoevropskou univerzitu k přesunu z Budapešti do Vídně a spojení stovek maďarských médií do jednoho holdingu pod vládní kontrolou. A já už teď vítám ve studiu odborníka na Maďarsko Petra Ballu z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Petr BALLA, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

Řekl byste, že si maďarský premiér Viktor Orbán dělá nějaké starosti kvůli té kritice, která opakovaně zaznívá z Evropské komise?

Petr BALLA, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, v současné době už si nemyslím, když bylo to schvalování té zprávy, odsuzující Maďarsko, tak tam Viktor Orbán přijel a všemi silami tam bojoval za tu svojí věc a teď maďarská vláda řekla, že nic nového to zasedání Evropského parlamentu nepřináší, svedli to na to, že se blíží kampaň do evropských voleb a že to je vlastně jakési divadlo, řekněme té levicově zelené frakce v Evropském parlamentu, takže i maďarská, řekněme provládní média, toto ponechala bez jakýchkoliv dalších komentářů.

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

Viktor Orbán, předseda strany Fidesz loni zvítězil v parlamentních volbách, získal ústavní většinu. Dalo by se shrnout, jaké hlavní kroky poté podnikl v Maďarsku?

Petr BALLA, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, Viktor Orbán vlastně vládne v Maďarsku od roku 2010, takže ty změny se dějí už od toho roku 2010, roku 2018, pokud já vím, nebyly zas až tak zásadní změny. To, co je skutečně klíčové je, a proč má Viktor Orbán tak velkou podporu stále v Maďarsku, že ta jeho vláda je ekonomicky neuvěřitelně úspěšná, že oni skutečně v roce 2009, 10 - Maďarsko bylo na pokraji bankrotu, kam Maďarsko přivedly ty předchozí socialisticko-liberální vlády a většina, většina obyvatel Maďarska souhlasí a velmi podporuje tu současnou ekonomickou politiku Fideszu a Viktora Orbána. To, co s tím je samozřejmě spjata je i určitá míra korupce, nebo velká míra korupce, která je ale systémová a je to součástí jako velkých debat.

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

Přeci jen ale i přes tu určitou podporu teď v poslední době zaznamenala vláda tedy protesty v Maďarsku, proti té zmíněné novele pracovního zákona, která tady zvyšuje množství přesčasů. Je to něco významného, co může ohrožovat postavení Viktora Orbána?

Petr BALLA, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, ta otázka, protože toto je otázka ekonomická, protesty proti stěhování Středoevropské univerzity by neoslovily tak velký počet lidí, toto je otázka ekonomická, nicméně ano, většina lidí, většinu lidí vyděsila, to samotné přijetí toho zákona, nicméně ukazuje se, že ten zákon nebude mít tak velký dopad, jak říkala levicová

opozice a stále vlastně jako nevíme, co přesně ten zákon může způsobit, takže vlastně jako pravice a levice říkají něco úplně jiného o tom zákonu. Toto by mohlo být téma, které něco, které nějakým způsobem zaktivizovalo tu opozici. Podle mě toto ještě není to zásadní. Daleko zajímavější je, co to vlastně dělá s opozicí a jakým způsobem se vlastně v těch opozičních řadách dějí ty změny, které by mohly vykrystalizovat do nějaké alternativy, protože v současné době prostě vůči Fideszu není použitelná alternativa. To je ten největší problém opozice.

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

A podařilo se tedy opozici po volbách, řekněme nějak se sjednotit? Letos čekají Maďarsko komunální volby, takže v tomto ohledu se opozice nějak připravuje?

Petr BALLA, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Opozice se připravuje především v Budapešti. V Budapešti je dokonce několik předvýběrových kol, aby skutečně ten kandidát byl vybrán, prověřen v několika primárkách, aby to byl skutečně kandidát, který může vyhrát a Budapešť jakožto kosmopolitně liberální město, kde, kdyby ta opozice nebyla řekněme hloupá v minulých volbách, tak mohla posbírat všechny mandáty, takže jich posbírala jenom asi polovinu, takže opozice má jednoznačně obrovskou šanci v Budapešti zvítězit, pokud se dohodnou. V ostatních městech je to samozřejmě otázka jak kde.

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

Říká odborník na Maďarsko Petr Balla z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Já vám děkuji a přeju pěkný den.

Petr BALLA, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji za pozvání.

Evropou se šíří extrémní pravicová hnutí s antidemokratickými postoji

2.2.2019 ČRo Plus str. 03 16:06 Evropa Plus

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

Evropou se šíří extrémní pravicová hnutí s antidemokratickými postoji, která se v některých zemích dostala do vlády, ale Švédsko hájí stejnou hodnotu všech lidí a volí jinou cestu. Těmito slovy ve švédském parlamentu zahájil svůj další mandát staronový švédský premiér a sociální demokrat Stefan Löfven., kterému se nakonec čtyři měsíce po volbách podařilo sestavit menšinovou koaliční vládu socialistů a Zelených, s podporou centristů a liberálů. Na zhodnocení pro Švédsko nezvyklých povolebních rozhovorů jsem se zeptal politologa Miloše Brunclíka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Miloš BRUNCLÍK, politolog

Premiér Löfven byl znovu potvrzen ve funkci v lednu tohoto roku, ale zpočátku se zdálo, že to se sociální demokracií jde z kopce, protože několik dní po volbách byla premiérovi vyslovena nedůvěra. Sociální demokracie přišla o předsedu parlamentu, pozice prosadila alternativní rozpočet, takže ten rozpočet, navržený sociálně-demokratickou vládou neprošel a ještě v prosinci minulého roku premiér Löfven nebyl potvrzen ve funkci, takže teprve až nyní se podařilo sociální demokracii prosadit, samozřejmě s ústupky, staronového premiéra. Švédové na toto rozhodně zvyklí nejsou, zpravidla ta povolební vyjednávání jsou velice krátká. Je to dáno tím, že v současné době je Švédsko v takové nezvyklé situaci. Tradičně ta švédská politika byla vlastně

přehledná, jednoduchá, dvoublokové uspořádání švédských politických stran, levicové strany versus pravicové strany, vládu sestavoval ten, kdo měl většinu, jestli levice, nebo pravice. Ale v posledních volebních obdobích toto dvoublokové, jednoduché, přehledné politické spektrum narušil vstup švédských demokratů do parlamentu a se švédskými demokraty se nikdo zkrátka bavit nechce. Oni totiž vznikli koncem osmdesátých let jako neonacistická formace a dodnes je vlastně tíží stigma, že je to skutečně nedemokratická, extremistická, nacistická politická strana. To myslím do značné míry už dávno neplatí. Ta politická strana prodělala zřetelný posun, výrazně se umírnila, ale zkrátka to stigma tam zůstává a ty její postoje, zejména vůči migrantům jsou pro ty ostatní politické strany nepřijatelné, neakceptovatelné.

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

Zaujalo vás něco na tom, s čím jde před lidi ta nová vláda, nebo co má ve svém programu?

Miloš BRUNCLÍK, politolog

Premiér Löfven začal ten svůj projev vlastně tím, že hovoří o vzestupu různých antidemokratických, nebo extremistických sil v Evropě, které se mnohde dostávají až do vlády a on vlastně zdůrazňuje, že Švédsko je jiné, že toto nepřipustí a tím samozřejmě evidentně odkazuje na švédské demokraty, tak to je asi první bod. Premiér Löfven pak hovoří o programových prioritách a tam skutečně vidíme, že ta vláda se rodila na základě nějakého kompromisu. Každý si tam může najít co chce a myslím že mohou být spokojeni Zelení, kteří jsou součástí té vlády, premiér Löfven hovoří hodně o boji proti klimatickým změnám, že Švédsko se chce stát jedničkou mezi zeměmi ,které výrazně omezí fosilní paliva, hovoří o dalším důležitém tématu, švédské levice a to je feminismus, označuje to vládu za feministickou vládu, to je více chránit práva sexuálních menšin a tak podobně, ale vidíme tam i třeba programové priority, které jdou na ruku těm stranám, které vlastně z opozice tu vládu budou podporovat, liberálové a centristé, takže i řada ekonomů hodnotí tu vládu jako že vlastně bude prosazovat ekonomicky liberální program, nižší daně, řekněme deregulace pracovního trhu, nižší odvody třeba za zaměstnance, nebo deregulace nájemního bydlení a tak podobně. Takže tam to je taková řekněme pravicová agenda, kterou ovšem bude prosazovat sociálně-demokratická vláda se Zelenými, to jsou vlastně dvě levicové formace a vidíme tam vlastně i důraz na otázky bezpečnosti, kriminality, boje proti terorismu, imigrační politiky, to jsou zase témata, která vlastně by měla konvenovat voličům švédských demokratů, nebo zkrátka národně-konzervativně orientovaným voličům v té švédské společnosti.

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

Sociální demokraté, nebo socialisté zaznamenávají dlouhodobě odliv voličů a to nejen ve Švédsku, ve Francii, v Německu a dalších evropských zemích. Vnímáte to jako nějaký trend, který má v evropské politice společné rysy? Že zkrátka ty levicová témata jsou nějak vyprázdněná, nebo že ty strany nedokážou nabídnout voličům to co chtějí?

Miloš BRUNCLÍK, politolog

Máte pravdu. Sociální demokraté oslabují napříč Evropou, můžeme zmínit samozřejmě i Českou republiku a myslím si, že lze asi identifikovat nějaké obecnější příčiny, byť je to taky velmi složité. Jeden faktor, který si myslím, že je obecný a který se může týkat řady zemí je, že zkrátka evropským zemím se daří ekonomicky, takže ta tradiční levicová témata, to znamená nezaměstnanosti a dávek nejsou pocítované jako tak zásadní, byť můžeme vidět zřetelné rozdíly, na jedné straně třeba Česká republika a na druhé straně zase některé země třeba na jihu Evropy. Další faktor, myslím, že je globalizace Evropská unie. Řada voličů sociální demokracie zkrátka utíká k jiným stranám, právě k těm takzvaně pravicovým populistům, kteří nejsou pravicoví v tom, že by hájili volný trh, ekonomický liberalismus, ale jsou pravicoví v tom kulturním slova smyslu, že se vymezují vůči, vůči cizincům, vůči třeba pracovní síle ze zahraničí, která třeba ohrožuje pracovníky na tom domácím trhu práce a řada lidí vnímá ohrožení i řekněme kulturní, že sem zkrátka přicházejí lidé z jiného hodnotového prostředí, lidé s jiným náboženstvím a zkrátka toto není pro ně přijatelné a řada voličů sociální demokracie se obává těchto globalizačních trendů, které vedou třeba k tomu, že se výroba přesouvá někam do Asie, nebo do jiných kontinentů světa, takže jsou ohroženi na trhu práce a současně se obávají globalizace v tom slovy smyslu, že pohyb osob po planetě je jednodušší. Je stále jednodušší, je snadnější, takže ty země, původně řekněme

národně homogenní státy, jsou dneska vystaveny tlaku příchodu cizinců a to může prostě vzbuzovat řekněme silné emoce, silný odpor. A sociální demokracie se mi zdá, v Evropě není schopna vlastně reagovat na tyto, na tyto výzvy, spojené s globalizací, ale i třeba s Evropskou unií, s prohlubováním evropské integrace a jako řekněme vzdor, nebo jakýsi protest proti této neschopnosti sociální demokratům vlastně reagovat na tyto aktuální výzvy utíkají k té populistické pravici, k těm antiimigračním stranám, takže to je, to si myslím, že je jeden faktor a to si myslím, že je zásadní.

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

Ještě bych se vrátil na závěr do té švédské politiky, ale k těm výzvám, o kterých jste teď mluvil, konkrétně k té migraci. Řekl byste, že ve švédské politice to je teď jedno z hlavních témat, které rozděluje společnost? Tam přišly statisíce lidí a nějak je musí ta společnost integrovat?

Miloš BRUNCLÍK, politolog

Rozděluje a nerozděluje. Samozřejmě, když se hovoří o výsledcích švédských voleb ze září loňského roku, tak se zejména upozorňuje na vzestup švédských demokratů, jejichž existence je bytostně spojená s odporem proti migraci. Na druhé straně řada komentátorů, nebo pozorovatelů upozorňuje, že drtivá většina voličů nevolila švédské demokraty, drtivá většina voličů se zabývá jinými, řekněme tradičními tématy, jako je zdravotnictví, třeba dlouhé čekací lhůty na nějaký lékařský zákrok, školství, péče o seniory. Prostě tradiční socioekonomická témata, takže samozřejmě z některých průzkumů vyplývá, že migrace je poměrně vysoko na agendě témat, která jsou relevantní pro ty občany, ale řekl bych, že švédští demokraté zůstávají pořád ostrakizováni a že to téma migrace není to nejdůležitější. Příležitostně ano, může vyplynout velice rychle na povrch té agendy, ale pak zase, pak to zase klesá, takže bych řekl, že v té švédské politice jsou zásadnější témata. A řekl bych, že v současné době se ta situace pomalinku zklidňuje podobně jako v celé, v celé Evropě, byť to téma migrace a integrace cizinců, to je otázka na desítky let samozřejmě.

Štěpán SEDLÁČEK, moderátor

Vysvětluje politolog Miloš Brunclík z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

V Česku bohužel platí: Nepiješ? Nejsi normální

2.2.2019 Mladá fronta DNES str. 16 Rozhovor

Ivana Karásková

Češi jsou tolerantní k pití, ale už ne k závislosti na alkoholu, říká adiktolog Miroslav Barták. Problém s ním má až milion lidí.

MIROSLAV BARTÁK

Miroslav Barták z pražské Kliniky adiktologie zkoumá škodlivost alkoholu a o jeho zhoubných důsledcích na zdraví přednáší na lékařské fakultě studentům. Sám už pět let zcela abstínuje. I proto, aby šel mladým lidem příkladem. Na svém pracovišti má jako vedoucí Centra veřejného zdraví se zaměřením na alkohol na starosti aktivity spjaté se včera zahájenou kampaní Ligy otevřených mužů „Suchej únor“, která se snaží změnit zaběhlé návyky části české populace.

* Je Suchej únor domácí iniciativou, nebo jsme se inspirovali ve světě?

Úplně původní český nápad to není, ale v některých oblastech si původnost držíme. Vzniklo to v Británii, přidávají se i další země, například Austrálie. Všude je společným jmenovatelem snaha omezit pití a spotřebu alkoholu. My se odlišujeme třeba tím, že do kampaně nevstupují výrobci alkoholu. Také měsícem. Někde mají střízlivý leden, jinde říjen. U nás tato iniciativa probíhá sedmým rokem.

* Proč je to v Česku právě únor?

Žádný speciální význam to nemá. Možná je po náročném vánočním období příhodné, aby člověk přijal nějakou výzvu a něco pro sebe zkusil udělat. Vše probíhá na dobrovolné bázi a tak nějak odlehčeně, což vyjadřuje i ono hovorové přídavné jméno „suchej“. Nejde o kampaň, která by zvedala varovný prst a cílovou skupinu nepředstavují závislí. Spíš chceme, aby si lidé uvědomili, jak moc své pití ovládají a jak moc alkohol ovládá je.

* Existuje výzkum, který by mapoval, ve kterých měsících pijeme nejvíc?

Relevantní český výzkum o tom, jak se pije v průběhu roku, nemáme. U vysokoškoláků, které jsme zkoumali, se jako rizikové období ukázaly Vánoce či Velikonoce. To je dáno tím, že se v té době lidé více setkávají a pro mnohé je alkohol společenská záležitost.

* Z různých statistik vyplývá, že jsme národem alkoholiků. Čím to?

Čísla opravdu nejsou zrovna povzbudivá. Poslední srovnávací studie Světové zdravotnické organizace nás ve spotřebě alkoholu na hlavu zařadila na třetí místo na světě. Po Litvě a Moldavsku. Problémy s pitím má v Česku až milion lidí čili v podstatě každý sedmý člověk. Každá rodina o někom takovém ve svém okolí ví. Důvody jsou nasnadě. Nízká cena alkoholu, jeho dostupnost a společenská přijatelnost. V naší kultuře ho tolerujeme, obecně se traduje, že jde o legální návykovou látku. Nepít je u nás považováno za něco nenormálního. Já se k tomu ale odhodlal.

* Stal jste se snad militantním abstinentem typu primáře Karla Nešpora?

To zase ne. Úplně od alkoholu abstinuji asi pět let a důvodů, proč jsem se tak rozhodl, bylo víc. Chtěl jsem jít příkladem studentům adiktologie, které učím předmět Veřejné zdraví. Zároveň mi alkohol v té době už moc nechutnal. Narodily se mi děti, měl jsem spoustu práce. Ale nikoho nepeskuju, že pije. Ukazuje se, že restrikce není reálná cesta, musíme hledat lepší alternativy než pití zakazovat.

* Lze se inspirovat za hranicemi?

Jednotlivé země volí různé přístupy. V některých státech USA mají alkohol jen ve specializovaných prodejnách. Třeba ve Slovinsku se prodává jen do večera a od určité hodiny ho v maloobchodech zamknou do skříně. Specifickou problematikou je alkohol za volantem. Někde malé množství tolerují, ale když způsobíte nehodu, pojišťovna vám nic nezaplátí. Nebo jsou země, třeba Švýcarsko nebo zčásti i Finsko, kde se pokuty odvíjejí od vašeho příjmu.

* V čem vidíte v Česku největší úskalí?

Abstinenti u nás mají bohužel jednu nevýhodu – musí odolávat tlaku okolí, protože pít je standard. Ve veřejnozdravotní kampani, kterou u nás v rámci jednoho projektu děláme na Facebooku @AlkoholPodKontrolou a dalších sociálních sítích třeba na Instagramu, kde máme kampaň #protitlaku, se proto zaměřujeme i na situace, jak tomu čelit. Jak se vyvlíknout z toho, když nás někdo do pití nutí a my nechceme. Je fajn, že nás lidé lajkují a sdílejí s námi svoje nápady. Někdo říká, že bere léky anebo že řídí.

* Jak to děláte vy?

Mně většinou postačí, když řeknu, že jsem z Kliniky adiktologie. Pokud člověk ve svém postoji vytrvá a opakovaně alkohol odmítá, lidé se ptát přestávají.

* Není však abstinence zbytečná krajnost? Vždyť i někteří přední lékaři, jako je kardiolog Milan Šamánek, mluví o příznivých účincích středního pití.

Musíte vzít v úvahu, že některé opoziční studie mohou být více či méně nepřímo sponzorovány výrobci alkoholu. Profesor Šamánek to dává hlavně do souvislosti s kardiovaskulárními nemocemi, jenže v těle máme spoustu jiných orgánů. Zdravotní rizika jsou spojena s celým organismem. A jedno zásadní, o kterém se mezi lidmi moc neví, nově potvrdila řada vědeckých studií.

* Které máte na mysli?

Dnes už se považuje za prokázané, že alkohol je karcinogen. Čím víc o něm víme, tím je to jasnější. Na základě tohoto poznatku Světová zdravotnická organizace začala označovat jakékoliv pití za rizikové. Samozřejmě existují méně rizikové způsoby konzumace alkoholu.

* Co by mělo člověka varovat, že se u něj pití už vymyká kontrole?

K zásadním momentům patří takzvané bažení čili touha pít. Pak také zvyšující se toleranční limit, kdy člověk potřebuje stále větší množství alkoholu. Do třetice je to stav, kdy už nemáte žádné alternativní potěšení a pití se stává jedinou zábavou. Zanedbáváte vztahy s blízkými, práci, koníčky. Platí ale, že se musí vyskytovat více symptomů najednou a dostatečně dlouho. Detailnější informace zájemci najdou na našem portálu www.alkoholpodkontrolou.cz, který provozujeme ve spolupráci s 1. lékařskou fakultou Všeobecné fakultní nemocnice v Praze a Státním zdravotním ústavem.

* Vytvořit si náhled na svoji situaci je asi to nejtěžší, ne?

Bohužel platí, že hranice mezi vědomě regulovaným pitím a závislostí je velice tenká. Právě informace, co už je závislost, tam lidé vyhledávají nejvíc. Orientační online test nabízí i webové stránky kampaně Suchej únor.

* Není dobrá zpráva už to, když lidé mají zájem vědět, jak na tom jsou?

Ano, je. Nicméně jedinci, kteří se účastní kampaně Suchej únor, mají obvykle větší zájem o své zdraví, říká se tomu zdravotní gramotnost. V menšině jsou ti, co se hecnou, třeba si potřebují vyzkoušet sílu vůle. Někdo to pojme jako zkoušku. Proč ne? Pokud někdo měsíc bez pití nevydrží, nikdo mu za to neutrhne hlavu.

* Může měsíční půst od alkoholu přinést účastníkům nějaké výraznější benefity?

Nepochybně. Člověk se bude cítit psychicky lépe, zlepší se mu nálada, trávení, spánek, pleť... Může se to projevit i na kvalitě sexuálního života. V rámci projektu jsme se třeba zaměřili na dospívající a mladé dospělé. Vyšlo nám, že část vysokoškoláků má s alkoholem spojený negativní sexuální zážitek. Buď toho druhý den litovali, nebo měli obavu kvůli nechráněnému sexu.

* Zkoumali jste i to, jak se tihle měsíční abstinenti chovají v březnu či dubnu? Zda se to nějak odrazilo na jejich pití v budoucnu?

Zatím ne, ale chtěli bychom to udělat letos. Oslovíme účastníky s prosbou, aby nám sdělili, jak to s nimi bude dál. Jestli se budou snažit v příštích měsících deficit dohánět, nebo naopak pití omezí. Poznatky z ciziny spíš hovoří o druhé variantě. Podle zahraničních výzkumů po této zkušenosti zvolní s alkoholem až 60 procent lidí.

* Je tato iniciativa zaměřena pouze na muže?

V dřívějších ročnících tomu tak bylo, teď propagujeme, aby se zapojily i ženy. Stále však platí, že typickým účastníkem je muž středního věku. Muži jsou, jak známo, alkoholismem ohroženi o hodně víc. Podle populačního výzkumu Státního zdravotního ústavu z roku 2017, který se týkal osob mezi 15 až 65 lety, mají muži zřetelně vyšší průměrnou roční spotřebu oproti ženám (10 litrů čistého lihu oproti 3,7 litru).

* Proč je alkoholismus u žen vnímán jako společensky nepřijatelný a mužské opilce víceméně tolerujeme?

Asi je to dáno odlišnými rolemi obou pohlaví. Určitý paradox vidím v tom, že Češi jsou tolerantní k pití, ale už ne k závislosti na něm.

* Podle vás by si lidé, kteří mají problémy s alkoholem zasloužili větší pochopení?

Neměli bychom diskriminovat lidi, kteří se léčí nebo se chtějí léčit. Když má někdo cukrovku, tak ho spíš politujeme, ale závislost na alkoholu je přece také nemoc. Každý děláme ve vztahu ke zdraví chyby nebo kompromisy a já bych nezatracoval ani ty, kterým se abstinovat nedaří na první pokus a vracejí se do léčby. K doživotní abstinenci se probouje jen minimum alkoholiků, ale prospěšné jsou i částečné úspěchy. Ti lidé se potýkají se zákeřným protivníkem a nejtěžší to nemají u nás v léčbě, přestože musí respektovat řadu pravidel.

* Narážíte na dostupnost alkoholu a zmíněný tlak okolí?

Ano. Léčba je jedna věc a zvládnout život venku druhá. Lidé závislí na alkoholu mají řadu dalších problémů z toho vyplývajících. Rozpadá se jim rodina, zápasí s dluhy. Proto je důležité, aby služby v nějaké formě pokračovaly. Každému vyhovuje něco jiného. Někomu pomůže, že si o problému promluví s blízkým, jinému zase rozhovor s odborníkem. Na klinice jsme dělali pilotní studii mezi pacienty, nakolik jsou v této problematice zdravotně gramotní. Ukazuje se, že informace lidem úplně nechybí, ale klíčové je posílit jejich motivaci s pitím skoncovat.

Adiktolog Miroslav Barták (38) pracuje na klinice adiktologie 1. lékařské fakulty UK a Všeobecné fakultní nemocnice. Vede Centrum veřejného zdraví se zaměřením na alkohol. Studentům adiktologie přednáší předměty Veřejné zdraví a zdravotnictví a Veřejnozdravotní intervence. Vystudoval sociální práci na Fakultě sociálně ekonomické Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, poté magisterské a doktorské studium na **Fakultě sociálních věd** Karlovy univerzity. Je ženatý a má dvě dcery.

O autorovi| Ivana Karásková, reportérka MF DNES
Foto autor| Foto: Michal Růžička, MAFRA

Lidmila Kábrtová - Spisovatelé v Jednotě

3.2.2019 taborsky.denik.cz str. 00

Lidmila Kábrtová vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a později také obor marketingová komunikace na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Několik let se věnovala žurnalistice, pak se zaměřila na oblast public relations, v níž pracuje už více než dvacet let. Je autorkou několika rozhlasových her v projektu čro 3 Vltava — Minutové hry. Knižně debutovala experimentální prózou Koho vypijou lišky (Host, 2013).

URL| <https://taborsky.denik.cz/tipy/lidmila-kabrtova-spisovatele-v-jednote-336131.html>

Jsem hostem pořadu Jak to vidí...

3.2.2019 zlin.rozhlas.cz str. 00

Co dělám v rozhlasě : Jsem hostem pořadu Jak to vidí...Mimo rozhlas:

Vystudoval jsem **fakultu sociální věd** UK, souběžně s historií a politologií na FF UK. V prosinci 1989 jsem spoluzaložil čtrnáctideník Studentské listy, po jeho zániku koncem roku 1991 jsem pak pracoval v časopisu Reflex, Lidových novinách (1994-97) a od roku 1999 jsem opět komentátorem Reflexu.

V únoru 1999 jsem získal novinářskou cenu Ferdinanda Peroutky. Od roku 2009 jsem šéfem politické rubriky Reflexu, od roku 2016 i zástupcem šéfredaktora časopisu.

Vydal jsem několik knih: Proti blbé náladě (soubor komentářů, 1999), To byla léta devadesátá (eseje, 2000), Cesta na Hrad (2003), Politika z obou stran (společně s Petrem Havlíkem, 2005) a nakonec Hry o všechno (komentáře a úvahy 2006).

URL| <https://zlin.rozhlas.cz/bohumil-pecinka-5000100>

Odprezentuj – průvodce přípravou prezentace 3.2.2019 designcabinet.cz str. 00

RecenzeKnihu Odprezentuj s podtitulem Průvodce přípravou prezentace zpracoval Marek Hrkal, absolvent marketingové komunikace a public relations na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy a podnikové ekonomiky a managementu na Vysoké škole ekonomické v Praze.

Knihu o 224 stranách vydalo nakladatelství Albatros pod značkou Bizbooks. Jsou v ní rovněž ukázky reálných prezentací z českého prostředí. Určena je nejen lidem, kteří ve firmách často vytvářejí prezentace, ale také častým účastníkům odborných konferencí, šéfům a manažerům, kteří úkolují podřízené tvorbou prezentací, startupistům hledajícím investory či lektorům a studentům.

Publikace je propracovaná nejen obsahově, ale i graficky - vysázena písmem Carrara, které v roce 2016 navrhl německý typograf Dieter Hofrichter, titulky pak aktualizovanou variantou fontu Univers Adriana Frutigera. Součástí knihy je kromě autorských ilustrací od Emy R. Pavlovské také na 115 ukázek z prezentací a dalších souvisejících grafik. Většina z nich pochází od grafika odprezentuj.cz Marka Anděla.

Kromě základních informací je kniha rozdělena na šest stěžejních kapitol (a desítky podkapitol), kterým předchází předmluva, je zde praktický slovníček, použitá literatura a použité zdroje i krátké info o autorovi samotném. Kniha je brožovaná, lepená, bez přebalu. Spadá do žánru non-fiction, marketing a prodej, manažerské dovednosti. Popisuje nejen náležitosti dobrých prezentací, ale vysvětluje také, jakých nejčastějších chyb by se měl člověk při jejich tvorbě vyvarovat.

Autor knihy Marek Hrkal, vytvořil za svou profesionální dráhu od roku 2010 už stovky prezentací. Právě tehdy založil webové stránky odprezentuj.cz. Jeho rady pomáhají prezentujícím nejen v Česku, ale také na Slovensku, v Rakousku nebo ve Švýcarsku.

Více informací v příloze a na <https://www.odprezentuj.cz/> a na <https://www.odprezentuj.cz/kniha/>

URL| <http://www.designcabinet.cz/odprezentuj-pruvodce-pripravou-prezentace>

Novým předsedou Asociace spisovatelů je Ondřej Lipár

3.2.2019 protisedi.cz str. 00
Ondřeje Lipára

K obměně vedení organizace došlo na prosincové členské schůzi v Brně. Třem členům výboru Asociace spisovatelů vypršel dvouletý mandát, proto ke dvěma stávajícím členům, básníkům Vítu Janotovi a Ondřeji Lipárovi, který zároveň ve funkci předsedy vystřídal Václava Kahudu, byli zvoleni básnířka Iveta Svobodová (publikující pod pseudonymem Ingrid Artez), prozaička Ivana Myšková a básník Jonáš Hájek.

Nový výbor se shodl na vstupu Asociace spisovatelů do mezinárodní federace autorských profesních organizací European Writers' Council, která zastupuje na 150 000 autorů a překladatelů ve 44 autorských sdruženích působících ve 34 zemích. Česká republika mezi nimi zatím nebyla. „Je na místě to napravit,“ říká nový předseda Asociace spisovatelů Ondřej Lipár. „Výměnu zkušeností s podobnými organizacemi v zahraničí považuji za vysoce přínosnou – někdy nám srovnání s kolegy z jiných evropských zemí může pomoci najít řešení otázek, které pálí české autory ve vztahu ke státu nebo k nakladatelům.“

Mezi další plány Asociace spisovatelů patří příprava 2. ročníku konference Sjezd spisovatelů na rok 2020, koncepce vzdělávacího cyklu pro střední školy či pokračování fungujících projektů, jako jsou autorská čtení Spisovatelé do knihoven, překladatelská dílna VERSschmuggel/Překladiště či série debat ve Skautském institutu.

Profesní organizace Asociace spisovatelů vznikla v roce 2014, o rok později uspořádala pod názvem Sjezd spisovatelů 2015 konferenci, která se věnovala vztahu literatury a společnosti, situaci a možnostem české prózy a poezie v kontextu tuzemské kulturní politiky. Iniciovala také vznik Českého literárního centra.

Ondřej Lipár (1981) se narodil a žije v Praze. Na **Fakultě sociálních věd** UK vystudoval marketingovou komunikaci a PR a mediální studia. Pracuje jako novinář a fotograf. Jeho první sbírka Skořápky (Klub rodáků a přátel Kutné Hory) vyšla v roce 2004, druhá sbírka Komponent (Fra) o deset let později.

URL| <https://protisedi.cz/novym-predsedou-asociace-spisovatelu-je-ondrej-lipar/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

protisedi.cz

Jak se rozkmoťil s Američany...

3.2.2019 Nedělní Blesk str. 25 Speciál

Václav Suchan

Příběh vládce Novy

Kauza Železný

Rodák z ruské Samary a absolvent **Fakulty sociálních věd** a publicistiky Univerzity Karlovy v Praze PhDr. Vladimír Železný (73) vstoupil do českého »televizního prostoru« 4. února 1993.

Tehdy získala společnost CET 21, jejímž byl Železný generálním ředitelem, jednatelem i majoritním vlastníkem, licenci na vysílání celoplošného kanálu. Licence byla zdarma, rozjet vysílání televize ale samozřejmě vyžadovalo nemalé investice.

To pro Železného a jeho přátele nebyl problém, měli za sebou totiž bohatého investora, Američana Ronalda Laudera a společnost CME. Zákon nepřipouštěl, aby se zahraniční firma stala přímo držitelem licence.

Sliby, chyby

Aby licenci společnost CET 21 dostala, slibovala, že spustí televizi s kulturním programem ve stylu ČT2, která nebude jen bavit, ale i vychovávat a vzdělávat. To se nestalo, Nova se stala úspěšnou čistě komerční televizí. Začala vysílat 4. února 1994, její vysílací cí a schéma bylo ale zcela la výt odlišné od vítězného projektu. Zvedla se proti tomu značná vlna nevole. Rada pro rozhlasové a s televizní vysílání, která licenci firmě udělila, byla odvolána a noví radní byli vůči nové televizi kritičtější.

Bába Dymáková

Vovka, jak se Železnému říkalo, ale všechno ustál. V krátkém čase se e stala Nova nejsledovanějším kanálem v Česku, dotáhla to až k neskutečné sledovanosti přes čtyři miliony diváků! Tváře Novy se staly velkými hvězdami, maskota psa Nováka, či později zajíce Zazu, znal každý. Železný razil heslo, že vše je třeba divákovi naservírovat tak, aby tomu rozuměla i »bába a Dymáková«.

Konflikt s CME

Železný se postupně dostával do stále větších sporů s investory z CME. Jakmile měl připravenou novou servisní společnost, Američany prostě odstříhl. Konkrétně servisní společnost ČNTS, vlastněnou CME, a začal vysílat z náhradních prostor na pražském Barrandově. Američané se následně s CET 21 a Železným soudili v několika kauzách. Ve složitých sporech rozhodovaly české soudy i mezinárodní arbitrážní tribunály.

Výsledek? Stockholmská arbitráž rozhodla, že musí Česká republika uhradit CME kvůli špatné ochraně investic zhruba 10 miliard korun. V roce 2002 získala majoritu ve společnosti CET 21 firma PPF Petra Kellnera. O rok později noví vlastníci Železného propustili z postu ředitele televize. »Kruh se uzavřel« v roce 2004, kdy PPF prodala TV NOVA americké CME.

Není bez zajímavostí, Nen že v květnu 2003 se tí, stal generálním ředitelem g Novy a zůstal telem jím i poté, co Novu koupila CME, Petr koup Dvořák, nynější šéf Dvoř České televize... Česk

Politik Vovka

Železný se angažoval také v politice, v letech 2002 - 2004 byl senátorem, v období let 2004 - 2009 pak europoslancem. »Vovka« je nepochybně silná osobnost a jako manažer dokázal dostat ze svých podřízených maximum. Ještě dnes má na svých internetových stránkách příznačné motto: „Jsme jako olivy. To nejlepší ze sebe vydáváme, teprve když jsme drceni.“

Spiknutí

A co dělá Železný dnes? „Vyrábím dobré víno, protože ho vyrábím také pro sebe. A vypiju minimálně jednu lahev vína denně, protože nepít vína je mimořádné zdravotní riziko,“ nechal se slyšet pro Blesk.tv a k událostem spojeným s jeho někdejšími koncem na Nově dodal: „Jsem přesvědčen, že to bylo velmi organizované spiknutí proti mně.“

Tehdejší ministr vnitra Gross, muž s andělskou tváří, byl velmi rafinovaný padouch. Víím to. Byly kruhy, které byly ochotny zaplatit hodně velké peníze, abych přišel o Novu, protože tu Novu chtěli oni. A Nova patřila mně.“

Takže to podle něho nebyl jednoduchý zápas proti velkým penězům a velkým vlivům. „Všechny kauzy jsem ale vyhrál a mám dnes čistý trestní rejstřík. Ale poškodilo mě to neuvěřitelně...“ uvedl. Železný je podruhé ženatý a má celkem čtyři potomky. Jak uvedl pro Blesk.tv, řídí se prvním příkazem Bible, který zní: »Buď plodný a množ se!« Jedním z potomků někdejšího šéfa Novy je moderátor České televize Jakub Železný.

Foto autor| Foto: Profimedia.cz

Foto popis| Na dotazy diváků odpovídal někdejší šéf Novy v pořadu

Foto popis| Železný věří, že je ve formě i díky pravidelné konzumaci dobrého vína. Vypadá každopádně dobře.

Co je bulvár a komu na internetu věřit? Studenty učí populární youtubeři i únikovka

3.2.2019 ct24.cz str. 00 Domáci
bemr

Karel „Kovy“ Kovář je jedním z mála českých youtuberů, kteří se zabývají médii. I proto si ho vybrala nezisková organizace Člověk v tísni, aby se stal tváří pořadu zaměřeného na mediální gramotnost. „Jak poznat hoax nebo mystifikaci? Googlujte, ověřujte zdroje a zkontrolujte, jestli náhodou takovouhle zprávu už někdo nevyvrátil,“ vysvětluje ve videu dvaadvacetiletý mladík. Zábavnou formou mají o mediálním světě učit i další projekty – například úniková hra Fakescape, která byla oceněna tento týden ve Spojených státech. Mediální výchova zábavnou formou je tématem nedělního Newsroomu ČT24.

Pořad Kovyho mediální ring má pět zhruba pětiminutových dílů. Kovy, který má na serveru YouTube přes 750 tisíc sledujících, na nich vysvětluje, na co si dát pozor při čtení zpráv na internetu. Kdo je píše? Komu jsou určeny? A jak rozpoznat reklamu?

„Nemá to být názorová indoktrinace, ale základní metodická příručka k přístupu k informacím,“ odpovídá Kovy na kritiku, která se po zveřejnění pořadu objevila. A upozorňuje, že videa byla zpracována odborníky na mediální výchovu. Ke každému dílu je navíc k dispozici řada dalších výukových materiálů pro středoškolské učitele. „Můj přínos byl spíše v tom, vnést do toho tu odlehčenost, ten humor,“ vysvětluje youtuber.

Odkaz

Kovy zve do ringu. V sérii videí pomáhá učitelům s osvětou mladých na sítích

Právě humor a odlehčení, navíc v kombinaci s mladou tváří, kterou náctiletí znají, může pomoci mediální výchově dostat se do škol. „Ptali jsme se vyučujících, jaké materiály by ocenili. Na prvním místě se objevovaly audiovizuální materiály. Ten pořad je částečně reakcí na tuto poptávku ze strany vyučujících,“ řekl České televizi Karel Strachota, ředitel projektu Jeden svět na školách, který za novým pořadem stojí.

Podle Strachoty nedávný průzkum ukázal, že na mnoha školách se mediální výchova do výuky vůbec nedostane a pokud ano, má jen malou hodinovou dotaci. Důvodem může být i to, že pro samotné pedagogy nejde o komfortní téma.

Že se české školy mediální výchově věnují nedostatečně, upozornila nedávno i Česká školní inspekce. Děti neumí interpretovat zprávy a nedokážou rozpoznat manipulace. Neuspokojivý stav mediální výchovy u nás nedávno potvrdil také průzkum Medianu pro Člověka v tísni. Jen polovina z tisícovky studentů v něm dokázala rozeznat reklamu od zpravodajského textu.

Odkaz

Mediálně negramotná v Česku je čtvrtina lidí, před svobodou upřednostňují bezpečí

Středoškoláci často také nevědí, která média jsou veřejnoprávní a kdo vlastní média soukromá. A například web Parlamentnilisty.cz považuje za veřejnoprávní nebo neví, zda je, či není médiem veřejné služby, přibližně 57 procent žáků. Únikovka, která baví i učně

V posledních letech proto vznikly různé projekty, které se snaží učitelům pomoci, nebo dokonce tradiční školní výuku alespoň částečně suplovat. Úspěšný je například projekt Fakescape, který vyvinuli studenti politologie brněnské Masarykovy univerzity. Jde o únikovou hru, ve které se ze studentů mohou stát novináři potýkající se

s dezinformacemi. Cílem tvůrců bylo oslovit co nejvíce mladých lidí. V současnosti si hru zahrálo více než 3000 středoškoláků ze 40 škol.

Fakescape je navíc nově oceňovaná i v zahraničí. Tento týden získala druhé místo v celosvětovém finále americké soutěže Peer to Peer, kterou sponzoruje společnost Facebook. Česká hra obstála v konkurenci stovky projektů z celého světa. „Porota ocenila zejména skutečnost, že o tak vážném a složitém tématu Fakescape pouze nepřednáší, ale studenti jej zapracovali do hry. Rozpoznávání fake news je tak přístupné třeba i učilištím, pro které jsou standardní přednášky nudným formátem,“ řekl k vítězství pedagogický vedoucí Miloš Gregor.

„Někteří rodiče mají obavu, že ty jejich děti budou nějak indoktrinovány,“ komentuje novinářka Silvie Lauder z @RESPEKT_CZ fakt, že v některých školách na mediální výchovu vůbec nedojde. Mediální témata přitom studenty zajímají. pic.twitter.com/5fSZRZZz55 – Newsroom ČT24 (@NewsroomCT24) February 2, 2019

Školy navštěvuje i další projekt z brněnské univerzity. Jmenuje se Zvol si info a spočívá v přednáškách vysokoškolských studentů na středních školách. „Vzhledem k tomu, že naši lektori jsou skoro stejně staří jako ti maturanti a středoškoláci, tak tam ta komunikace je daleko jednodušší, protože se snažíme mluvit jejich jazykem,“ říká Kateřina Křivánková, jedna ze zakladatelek projektu. Zvol si info už přednášelo pro více než 6000 studentů na 125 školách, a to i na Slovensku. Koncepte v nedohlednu

Snahy přiblížit mediální výchovu mladým oceňují i odborníci, například Markéta Zezulková z **Fakulty sociální věd** UK. Připomíná ale, že to nestačí. „Jakékoliv projekty, které se věnují mediální gramotnosti, mohou být prospěšné, ale nejdůležitější je najít způsob, jak jí systematicky dlouhodobě rozvíjet,“ vysvětluje. Zatímco projekty se podle ní zaměřují na jednotlivá témata, jako jsou dnes například fake news a hoaxy, stále je třeba najít dlouhodobou udržitelnou koncepci mediální výchovy.

Jak a proč se populární youtuberi mohou zapojit do výuky? Co chtějí mladým lidem přiblížit? A jak je na tom mediální výchova u našich sousedů na Slovensku? I o tom bude nedělní Newsroom ČT24 od 22:00.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2723708-co-je-bulvar-a-komu-na-internetu-verit-studenty-uci-popularni-youtuberi-i-unikovka>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
ceskatelevize.cz

Jste vdaná? Máte děti? A kdy je plánujete mít?

3.2.2019 denikreferendum.cz str. 00 Víkend

Blanka Nyklová

Právníčka Zuzana Fellegi se věnuje mezinárodním vztahům a jako jedna z mála do nich zahrnuje genderovou perspektivu. Další z cyklu rozhovorů Seznamte se, gender vedla Blanka Nyklová.

Mgr. Zuzana Fellegi, M.A., LL.M. vystudovala lidská práva na Humboldtově univerzitě v Berlíně a komparativní evropskou politiku na Sciences Po v Paříži. V minulosti pracovala v této oblasti pro Evropskou komisi a vládní instituce a v současnosti působí jako výzkumnice a genderová koordinátorka na Ústavu mezinárodních vztahů a jako lektorka na Anglo-americké univerzitě v Praze. Je členkou Genderové expertní komory ČR.

Odborně se věnujete průsečíkům práva a mezinárodních vztahů. Co vás tedy přivedlo k tématu genderová rovnost?

Otázkám lidských práv obecně se věnuji již od roku 2000, kdy jsem tento obor studovala v Německu, ale konkrétně otázky genderové rovnosti mě začaly zajímat až později. Dospěla jsem k nim na základě vlastních zkušeností. Mnoho mladých dívek (včetně mě svého času) totiž genderové nerovnosti příliš nevnímá, přestože

se s nimi mnohdy setkávají již při přijímání na školu a během studia. Řada žen si odlišností v přístupu povšimne až v prvních zaměstnáních.

Již během vstupního pohovoru se ženy často setkají s dotazy typu „Jste vdaná?“, „Máte děti?“, „A kdy je plánujete mít?“. Nebo také v zaměstnání dostávají různé vícepráce asistentského charakteru, jako je zařizování logistiky, psaní zápisnic nebo vaření kafe, přestože nic z toho v popisu práce nemají a jejich mužští kolegové na stejné pozici podobné úkoly nedostávají. Samostatnou kapitolou jsou pak otázky platové nerovnosti, možný paternalistický přístup nebo obtěžování, netransparentnost kariérních postupů a obsazování vedoucích pozic bez výběrových řízení.

Mnoho z těchto problémů jsem sama zažila a potvrzují je také četné výzkumy, takže to byl a je jeden z hlavních důvodů, proč se genderovým otázkám věnuji a proč bych ráda přispěla ke změnám v této oblasti.

Zmiňujete různé formy diskriminace, ať už přímé nebo nepřímé, i to, že se vás přímo dotkla. Jakým způsobem to ovlivnilo vaši vědeckou práci?

Dobrou ilustrací může být skutečnost, že až nyní jsem se stala členkou Genderové expertní komory ČR. Dlouhá léta jsem totiž pracovala a studovala v zahraničí a po návratu jsem založila rodinu. Poslední roky jsem se tak s velkým úsilím snažila vyvážit péči o dítě a zařizování domova s prací na univerzitě. Bohužel moje vlastní výzkumná činnost a práce v odborných organizacích byla v tu dobu velmi omezena. Teď, když je moje dcera starší, mám mnohem více času aktivně se věnovat své specializaci.

Mluvím o tom záměrně, protože tento problém má mnoho matek bez ohledu na věk, vzdělání nebo druh zaměstnání. Nedostatek jeslí a školek a fakt, že rodičovský příspěvek je stanovený jako fixní částka, způsobuje, že rodič s nižším příjmem, tedy ve většině případů žena, zůstává doma často tři roky, nebo déle, a má pak obvykle problémy s úspěšným návratem na pracoviště. Mnoho žen se po návratu z rodičovské potýká s protiprávním ukončením pracovních smluv nebo se zařazením na hůře placená místa. Zaměstnavatelé u nás pořád neradi poskytují flexibilní formy práce – zkrácený úvazek, práci z domu nebo klouzavou pracovní dobu, takže matky, které pracovat chtějí nebo z finančních důvodů musí, mají velmi málo možností, jak si práci udržet a zároveň pečovat o dítě.

Já sama jsem se rozhodla pro práci na univerzitě mimo jiné také kvůli tomu, že poskytuje pružnou pracovní dobu, kterou bych jinde ve svém oboru těžce hledala. Kvůli flexibilitě ženy často přistupují na špatně finančně ohodnocené práce a smlouvy na dobu určitou a mají tím ztížený přístup k úvěrům a nižší základ pro výpočet důchodu. Z mého pohledu jsou toto základní strukturální problémy, které významně přispívají ke genderovým nerovnostem u nás.

Genderová nerovnost se projevuje i na poli mezinárodních vztahů, kterým se odborně věnujete. Jakou roli v nich hrají genderová studia?

Feministické teorie začaly úspěšněji pronikat do oblasti mezinárodních vztahů v osmdesátých letech minulého století a jejich rozvoj byl posílen s koncem studené války a následným přehodnocením tradičních teorií, který umožnil rozvoj genderových výzkumů i v rámci mezinárodních vztahů. Feministické teorie se přitom zaměřují nejen na roli a aktivní začlenění žen do mezinárodní politiky a vliv této politiky na ženy a muže, ale zkoumají také rozdílný přístup žen a mužů k mezinárodním vztahům a k řešení konfliktů. Konkrétní výzkumy se pak můžou zaměřovat na širokou škálu témat včetně genderového přístupu k otázkám míru a bezpečnosti, válečných konfliktů, demokratických přechodů, nasazování mírových sil, diplomacie, rozvojové spolupráce, migrace a obchodování s lidmi.

„Řada žen si odlišností v přístupu povšimne až v prvních zaměstnáních,“ říká právnička Zuzana Fellegi. Foto Archiv autorky

Navzdory všem těmto tématům se nezdá, že by genderová perspektiva v českých mezinárodních vztazích byla výrazněji zastoupena. Na problém od devadesátých let upozorňují kriticky zaměření badatelé a badatelky jak z mezinárodních vztahů (například Ondřej Horký-Hlucháň), tak ze strany genderových studií (například Tereza Kodíčková či Marta Kolářová). Jak genderovou perspektivu používáte ve svém výzkumu vy?

Já osobně se ve své práci zaměřuji na genderové politiky mezinárodních organizací, a to zejména EU, OSN a Rady Evropy a jejich vlivu na členské státy a interakci mezinárodních a národních politik v této oblasti. Věřím, že není možné zkoumat českou zahraniční politiku a její genderovou dimenzi bez toho, abychom znali a zkoumali stav genderové rovnosti a politiky u nás.

Velmi těžko bychom mohli například prosazovat gender mainstreaming v rozvojové spolupráci, pokud nevíme, jestli a jak funguje nebo nefunguje na státní úrovni. Podobně například zkoumání genderové perspektivy českého zastoupení v mezinárodních organizacích není možné bez znalosti našich předpisů a politik, protože jsou tam naši pracovníci vysílání českými ministerstvy. Veškeré mezinárodní závazky jsme také jako stát povinni realizovat na státní úrovni, proto považují oblast interakce národních států a mezinárodních organizací za velmi důležitou součást výzkumu.

Nicméně toto je můj okruh zájmů a v rámci Ústavu mezinárodních vztahů se řada kolegů věnuje dalším oblastem genderového výzkumu. V současnosti je to třeba velmi důležitá analýza implementace českého národního akčního plánu k rezoluci 1325 OSN o ženách, míru a bezpečnosti, genderový mainstreaming v projektech české zahraniční rozvojové spolupráce, rovnost minorit včetně LGBT v mezinárodních vztazích, genderová rovnost v české zahraniční službě a diplomatickém zastoupení a vyváženější genderové zastoupení na rozhodovacích pozicích v rámci české diplomacie. Řadu z těchto otázek řešíme v právě probíhajícím projektu Rovnost žen a mužů v české zahraniční politice a rozvojové spolupráci, na kterém spolupracujeme s kolegyňami a kolegy z NKC Gender a věda ČAV, z **Fakulty sociálních věd** UK a z České rozvojové agentury.

Kromě analýzy mezinárodních organizací a jejich interakce s národními státy máte rozsáhlé studijní i profesní zkušenosti také v oblasti mezinárodního práva. Jaká genderová témata jsou v mezinárodním právu ta nejpodstatnější?

Z právního hlediska existují genderové problémy, které se vyskytují téměř ve všech zemích. Jedná se například o nedostatečné zastoupení žen ve vládních institucích, nerovné mzdy, neplacenou práci v neformálním sektoru, domácí násilí a obchodování se ženami. Ale jsou tady i jistá regionální specifika.

V Evropské unii je formální rovnost žen a mužů právně zaručena ve všech státech, nicméně pořád přetrvávají nerovnosti, které se Unie snaží řešit jako například platovou nerovnost, nízké zastoupení žen ve vedoucích rozhodovacích pozicích ve státních orgánech a v obchodních společnostech a flexibilní formy práce umožňující lepší sladění rodinného a pracovního života včetně nároku na otcovskou dovolenou.

Naproti tomu v některých muslimských zemích právo nerovné postavení žen a mužů umožňuje. Například ženy často dědí menší částky než jejich mužští sourozenci, jejich svědecké výpovědi mají nižší hodnotu, a můžou jen velmi obtížně žádat o rozvod a získat děti do své péče, a to i v případech hrubého domácího násilí.

Nakonec existuje také řada zemí, kde je sice rovnost již ústavně zaručena, ale přetrvávající zvyky vylučují ženy z možnosti získat majetek a nezávislé postavení. Například v některých afrických státech ženy pracují v polnohospodářství celý život, nemají však možnost získat půdu do svého vlastnictví. Jejich majetek je často spravován manžely, a pokud ovdoví, přechází na nového manžela nebo nejstaršího syna. V mnoha zemích Afriky a Asie mají ženy omezený přístup ke vzdělání, k základní zdravotní péči a přetrvávají také vynucené sňatky a sňatky dětí.

Problém spatřuji v tom, že se řada lidí domnívá, že se nás tyto problémy vůbec netýkají a že jsou těmto zemím a kulturám dány z jejich podstaty. Bohužel se však málo připomíná, že téměř stejné problémy jsme v Evropě řešili pouze nedávno: ještě v devatenáctém století evropské ženy nemohly běžně vlastnit majetek, volit, svobodně se vdát, studovat na univerzitách, sepsat vlastní závěť nebo pracovat bez souhlasu svých manželů. Volební právo žen bylo v některých evropských zemích povoleno až koncem minulého století (Švýcarsko v r. 1971, Portugalsko v r. 1976, Lichtenštejnsko v r. 1984) a ještě do roku 2013 platil ve Velké Británii zákon, který upřednostňoval královské syny v nároku na trůn před dcerami.

Tím chci říct, že podrobnější srovnávací studium práva nám může ukázat, že naše problémy jsou velmi podobné, pouze se nám podařilo některé z nich alespoň formálně vyřešit o něco dříve.

Mluvíte o formálním řešení, v českém veřejném prostoru ostatně velmi často zaznívá, že uzákoněná rovnoprávnost znamená skutečnou rovnoprávnost. Ovšem statistiky ukazují, že tak tomu není.

Máte pravdu. Praxe ukazuje, že přijetí mezinárodních smluv a vytvoření formálního práva ještě nezaručuje jeho faktické dodržování a formálně zakotvená rovnost zdaleka není postačující pro její skutečnou realizaci. Velkým problémem je, že samotné ženy (a to i v západních státech) často o svých právech nevědí a nemají přístup k finančně dostupným právním službám. Mezinárodní organizace prostřednictvím mezinárodního práva vyvíjejí tlak na prosazení základních práv a standardů, i když to samozřejmě vzhledem k různorodosti právních a společenských norem v jednotlivých zemích bývá často velmi obtížné. Jak ostatně odhalila diskuse kolem přijetí Istanbulské úmluvy.

URL| <http://denikreferendum.cz/clanek/29043-jste-vdana-mate-deti-a-kdy-je-planujete-mit>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
denikreferendum.cz

Jak ohlídat čínské výrobce a najít inovativní značky z Asie

3.2.2019 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: ČR, Čína, Evropa, ILICO.io, Asie, e-commerce, Technologie

Společnost ILICO.io se specializuje na vyhledávání zajímavých a inovativních asijských značek. V portfoliu má osm značek, každá se orientuje jiným směrem - baterie, audio, smart home, foto příslušenství, grily a další. Serveru Roklen24 to řekl CEO společnosti ILICO.io Jan Radil, který aktuálně působí také v Komunitě importérů z Číny. Jejím hlavním cílem je sjednotit chytré hlavy, kteří mají zkušenost s dovozem či výrobou zboží v Číně, nebo se teprve chystají, a chtějí by sdílet své zkušenosti s úzkou skupinou lidí.

Kdy jste začal s podnikáním?

Letos to budou čtyři roky. Během roku 2015 jsem začal poptávat první čínské výrobce a vybral jednoho z nich. S téměř nulovými zkušenostmi s importem a také s e-commerce jsem ten samý rok spustil prodej na ILIN.cz. Tehdy mě zaujaly powerbanky s displejem od značky DOCA. Dnes je to jedna ze značek, které zastupujeme v Česku a na Slovensku ve všech aktivitách.

Můžete představit firmu ILICO.io, kterou jste založil?

Specializujeme se na vyhledávání zajímavých a inovativních značek, pomáháme jim se vstupem na český, potažmo evropský trh. Následně zajišťujeme kontrolu nad produkty od výroby až do momentu prodeje koncovému zákazníkovi či resellerovi (tzn. kompletní Supply Chain), jejich prezentaci na našich trzích a následný servis.

Jak funguje partnerský katalog ILIN.cz?

ILIN.cz je pro nás B2C kanál, kde jsme k konečnému zákazníkovi nejbliž. V případě jakýchkoliv komplikací jsme mu schopni poskytnout nejrychlejší servis. Zároveň je to pro nás místo, kam si pravidelně k zákazníkům chodíme pro detailní zpětnou vazbu. Ta je pro nás nesmírně důležitá zejména před nabídnutím dané značky (či produktů jednotlivě) velkoobchodně.

Kolik máte nyní zaměstnanců?

Celkem nás brzy bude patnáct, z toho méně než polovina na denní bázi.

Máte nějakého kolegu, který je s Vámi od úplných počátků Vašeho podnikání?

Ne, začínal jsem sám, z vlastní iniciativy a s vlastními prostředky. Ani podpora z mého okolí v začátcích příliš nebyla, lidé kolem mě vnímali Čínu před čtyřmi roky jako zdroj nekvalitních produktů, a nevěřili tomu.

Jaké byly první obchodní zkušenosti s Čínou?

Hned ta první skončila fiaskem. Předtím, než jsem se začal bavit s výrobcí na přímo, tedy na začátku roku 2015, jsem nakoupil na Alibabě levně velmi známou značku a později se ukázalo, že to jsou padělky.

Dnes od této cesty na našem kurzu Komunity importérů spíše odrazujeme. Je velmi jednoduché tímto způsobem najít levný produkt, ale najít ten kvalitní dá zabrat. Alibaba a podobné zdroje jsou pro mě

nedůvěryhodné a neosobní. Nachází se zde velké množství přeprodejců a různé "certifikace" se dají jednoduše zakoupit.

Zažil jste nějaké období, které znamenalo zlom ve vašem podnikání?

První zkušenost s B2B obchodováním s 4campingem v roce 2016 mi změnila pohled na to, že se nechci nadále primárně věnovat B2C prodeji / e-shopu, kterých je v ČR několik tisíc. Začal jsem se věnovat hlavně velkoobchodnímu prodeji a od té doby bylo mým cílem, aby naše produkty byly dostupné ideálně na každém místě. Mě samotného tato cesta oslovila mnohem více a dnes nám v ILICO distribuce/velkoobchodní prodej dělá 90 procent.

Mám velký náklon k cestování a v prvním roce jsem odletěl na delší dobu na Nový Zéland. Naivně jsem si myslel, že se nic zásadního nestane, protože jsme tehdy byli stále v začátcích. Celý provoz tady v Česku měl na starosti jeden člověk, který po chvíli nefungoval spolehlivě a později ani nereagoval. S časovým posunem 12 hodin a závislostí na třetí osobě jsem byl poměrně bezmocný. Beru to za jednu z mých největších chyb. Cestuji dále, ale na základě této zkušenosti jsme se interně hodně změnili. I když prodáváme fyzické zboží, každý detail jsme schopni zařídit online a odkudkoliv.

A pozitivní zlom?

Přišel v minulém roce. Téměř tři roky pro mě bylo ILICO jednou z pracovních aktivit, vždy jsem pracoval i pro další firmy. To se změnilo loni v létě, kdy jsem ukončil všechny vedlejší aktivity a od té doby svůj čas věnuji na sto procent vlastní firmě. Začalo mi to dávat smysl ze všech ohledů a začal jsem budovat náš interní tým.

S jakými firmami spolupracujete? V čem se spolupráce liší?

Spolupracujeme primárně s asijskými značkami, komunikaci s nimi věnujeme téměř každé dopoledne. Kvůli časovému posunu máme prostor jen do 14:00 SEČ. Každý výrobce má svá specifika, ale pro nás je důležitá unikátnost, stabilní kvalita produktu, pochopení rozdílných potřeb evropského zákazníka a dobrá komunikace. Poté jsme výrobci schopni pomoci s evropskými formalitami a nutnostmi a bavit se o spolupráci.

Začínáme spolupracovat i s evropskými značkami a této cestě se budeme v tomto roce více věnovat. Na první výsledky nyní čekáme.

Jaké produkty nabízíte? Jak je vybíráte a jak testujete?

Dnes máme v portfoliu osm značek a každá se orientuje jiným směrem - baterie, audio, smart home, foto příslušenství, grily a další. Dáváme si velmi záležet na kvalitě, takže před zařazením do nabídky máme nastavené tři fáze začátku spolupráce. Pokud nás výrobce po seznámení zaujme - typicky osobně na veletrhu v EU či Asii, produkt si otestujeme. Testování produktů nám může zabrat několik týdnů či měsíců. Ověřujeme zároveň veškeré nutnosti v souvislosti s importem zboží. Následně si testujeme trh a zájem o daný typ produktů, sledujeme konkurenci a pozicujeme novou značku na trhu. Pokud vše dopadne v pořádku, domluvíme se s výrobcem na dlouhodobých podmínkách. Například s naší novinkou - audio značkou Cowin, která byla nedávno zalistovaná třeba na MALL a CZC, nám to zabralo déle než rok.

Velmi důležitá je pro nás zpětná vazba od zákazníků. Pokud pozorujeme pokles poptávky nebo vyšší počet stížností u některých z našich produktů, přistupujeme k nápravě, případně k vyřazení z nabídky. Reklamacje jsou komplikací pro všechny - konečného zákazníka, nás, naše prodejce i výrobce.

Jaký je zájem o powerbanku, která dokáže nastartovat auto?

Tento produkt, "DOCA 15000", opakovaně patří mezi naše nejprodávanější produkty zimní sezóny. Letos se umístil ve srovnávacích mezi pěti nejlepšími v kategoriích Powerbank. Před námi se umístily pouze ty běžné a čtyřikrát levnější.

Dokážete odhadnout, jak dlouho budou powerbanky vůbec potřeba?

Těším se na moment, kdy nebude potřeba elektroniku denně nabíjet. Zatím ale stále řešíme problém, který mě samotného trápí.

Pokusy o nové typy baterií z pohledu délky výdrže se zatím na komerční trh nedostaly.

Kde všude jsou vaše produkty k dostání?

Dnes máme pokrytý téměř celý český a slovenský e-commerce. Naše produkty jsou k dispozici u desítek prodejců - u malých, středních i těch největších včetně Alzy, CZC, MALL a dalších významných resellerů. Aktivní jsme také v dalších státech ve střední Evropě či na Amazonu.

Co připravujete do budoucna? Jaké produkty chcete nabízet?

Další značky hledáme primárně již mimo naše aktuální zaměření, abychom své působení a zkušenosti pravidelně rozšiřovali. V tuto chvíli se snažíme nemít v portfoliu navzájem konkurenční zboží.

Sledujete konkurenci? Co podle vás můžeme v budoucnu čekat ve vašem segmentu?

Letošní rok patří masivnějšímu rozšíření USB-C, a to nejen v powerbankách, ale i další spotřební elektronice. Věřím, že MicroUSB konektor za rok již nebude tolik vidět. U sluchátek je konečně vidět posun

aktivní eliminace hluku (noise cancellation) do střední cenové hladiny a s výdrží několik desítek hodin. Byl to jeden z důvodů, proč jsme si pláclí s Cowinem.

Na co se chcete soustředit v letošním roce?

V minulém roce jsme si ověřili, že dokážeme zabodovat v prodeji baterií a v tomto oboru se vyznáme. Letos bych chtěl naše zkušenosti využít i v oborech, které jsme si loni testovali. Například audio. Chceme být zajímavým partnerem i pro další obory. Jelikož každá naše značka má jiného zákazníka, postupně se pro ILICO otevírají nové možnosti velkoobchodní spolupráce.

Zároveň tento rok chceme přivést na naše trhy nové značky i z Evropy.

Používáte vy sám čínský telefon, powerbanku?

Kvůli návykům používám denně iPhone a Macbook, které jsou paradoxně také vyrobeny v Číně. Powerbanky samozřejmě používám ty naše. Plně mi vyhovují a mám tak šanci je osobně neustále testovat. U ostatních produktů příliš nehledím na jejich původ.

V Česku vzniká Komunita importérů z Číny, na níž se podílíte. Jaké máte plány? Třeba další regiony?

Aktuálně se zaměřujeme na Čínu, máme s ní letité zkušenosti. Hlavním cílem je sjednotit chytré hlavy, kteří mají zkušenost s dovozem či výrobou zboží v Číně, nebo se teprve chystají, a chtěli by sdílet své zkušenosti s úzkou skupinou lidí. A mají především zájem nedělat ty samé chyby, kterými si ostatní již prošli a posunout sebe i ostatní o 2-3 roky zkušeností kupředu.

Importní trh dnes běžně funguje na konkurenční neznalosti namísto kvality - ve stylu "my víme něco navíc, co konkurence zatím neví". Nám to připadá trapné. Komunita ukázkově fungují v jiných oborech, v importu/distribuci nic podobného neexistuje. Na našich kurzech s Jirkou Opletalem učíme jak si ohlídat čínské výrobce, ukazujeme naše procesy výběru továrny, kontrolu certifikací, nastavení kontroly kvality a na co si dát pozor při samotném jednání, aby vše proběhlo hladce a bez zásadních komplikací.

Orientaci na jiné trhy do budoucna nevyklučujeme, ale potřebujeme si nejdříve ověřit zájem o komunitu v tomto směru a ochotu sdílet informace.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLL.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SMT75/jak-ohlidat-cinske-vyrobce-a-najit-inovativni-znacky-z-asie>

Novinky

4.2.2019 ctk.cz str. 00

Vědci budou zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku, v projektu i ČTK

04.02.2019

Nástroj, který bude umět ověřovat informace a tvořit kontext novinářských zpráv vyvíjejí odborníci z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (FSV), Českého vysokého učení technického (ČVUT), Západočeské univerzity a České tiskové kanceláře (ČTK). Budou tak zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku v budoucnosti. V dnešní tiskové zprávě to uvedla ČVUT. Vědci budou umělou inteligenci testovat v praxi a pozorovat rychlost a přesnost její práce.

"Projekt je stavěný tak, že bude zkoumat dopady vývoje automatizace na to, co dělají novináři a jak to mění jejich práci," řekl technický ředitel ČTK Jan Kodera. Podle Luboše Krále z Centra umělé inteligence Fakulty elektrotechnické ČVUT se v Česku takové nástroje zatím nevyužívají. ČVUT s pomocí ČTK vyvine nástroj, který bude vytvářet souvislosti k novým zprávám. "My poskytneme obsah našich fondů. Nástroj se naučí dohledat ručně psané zprávy v minulosti, které mají vazbu na nově psaný text, který tvoří novinář, a sám ke zprávě přidá celý kontext," vysvětlil Kodera. Texty budou zprvu viditelně automatické, vědci následně vytvoří metodu, která bude generovat velmi realistické texty.

Umělá inteligence bude také ověřovat faktické informace. "Nástroj může dohledat staré zprávy v minulosti a upozornit na chyby v těch nových," doplnil Kodera.

Vědci budou nástroj zkoumat v redakcích. Porovnájí, s jakou rychlostí a přesností umělá inteligence texty tvoří a ověřuje a zhodnotí její vliv na novinářskou práci v budoucnosti.

"Divák by například mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášeným tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vývoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobnými, již proběhlými, událostmi. Pohybujeme se v oblasti, která v ČR není ještě pokryta," řekl Král.

Projekt iniciovala **Fakulta sociálních věd**, která přizvala odborníky na umělou inteligenci z ČVUT, specialisty na český jazyk ze Západočeské univerzity a ČTK jako garanta, který výzkum využije v praxi. Vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

"Automatizace a umělá inteligence představují pro žurnalistiku obrovskou výzvu. Jsem velice rád, že se na řešení této problematiky spojila ta nejlepší akademická a výzkumná pracoviště v republice," uvedl Václav Moravec z katedry žurnalistiky **FSV UK**.

Původní představa iniciátorů projektu bylo vyvinout automatizační nástroj, který bude generovat zprávy. ČTK takový nástroj využila během loňských podzimních senátních a obecních voleb, kdy z průběžných výsledků ČSÚ program vkládal čísla do připravené šablony. Podle Kodery se výzkum nyní zaměří na složitější oblasti tvorby textů.

URL| <https://www.ctk.cz/novinky/?id=2820>

Robot novinář? Čeští vědci provedou výzkum vlivu umělé inteligence na žurnalistiku

4.2.2019 irozhlas.cz str. 00

Anna Kottová Zdroj

Nástroj, který bude umět ověřovat informace a tvořit kontext novinářských zpráv vyvíjejí odborníci z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (FSV), Českého

vysokého učení technického (ČVUT), Západočeské univerzity a České tiskové kanceláře (ČTK). Budou tak zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku v budoucnosti. V pondělní tiskové zprávě to uvedla ČVUT.

Vědci budou umělou inteligenci testovat v praxi a pozorovat rychlost a přesnost její práce.

„Projekt je stavěný tak, že bude zkoumat dopady vývoje automatizace na to, co dělají novináři a jak to mění jejich práci,“ informoval technický ředitel ČTK Jan Kodera.

Podle Luboše Krále z Centra umělé inteligence Fakulty elektrotechnické ČVUT se v Česku takové nástroje zatím nevyužívají. ČVUT s pomocí ČTK vyvine nástroj, který bude vytvářet souvislosti k novým zprávám.

„My poskytneme obsah našich fondů. Nástroj se naučí dohledat ručně psané zprávy v minulosti, které mají vazbu na nově psaný text, který tvoří novinář, a sám ke zprávě přidá celý kontext,“ vysvětlil Kodera. Texty budou zprvu viditelně automatické, vědci následně vytvoří metodu, která bude generovat velmi realistické texty.

Umělá inteligence bude také ověřovat faktické informace. „Nástroj může dohledat staré zprávy v minulosti a upozornit na chyby v těch nových,“ doplnil Kodera.

Vědci budou nástroj zkoumat v redakcích. Porovnájí, s jakou rychlostí a přesností umělá inteligence texty tvoří a ověřuje a zhodnotí její vliv na novinářskou práci v budoucnosti.

„Divák by například mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášeným tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vývoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobnými, již proběhlými, událostmi. Pohybujeme se v oblasti, která v ČR není ještě pokryta,“ řekl Král.

Projekt iniciovala **Fakulta sociálních věd**, která přizvala odborníky na umělou inteligenci z ČVUT, specialisty na český jazyk ze Západočeské univerzity a ČTK jako garanta, který výzkum využije v praxi.

VIDEO: Nahradí roboti lidskou práci? O umělé inteligenci se debatovalo na jihlavském festivalu

Číst článek

Vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

„Automatizace a umělá inteligence představují pro žurnalistiku obrovskou výzvu. Jsem velice rád, že se na řešení této problematiky spojila ta nejlepší akademická a výzkumná pracoviště v republice,“ uvedl Václav Moravec z katedry žurnalistiky **FSV UK**.

Původní představa iniciátorů projektu bylo vyvinout automatizační nástroj, který bude generovat zprávy. ČTK takový nástroj využila během loňských podzimních senátních a obecních voleb, kdy z průběžných výsledků ČSÚ program vkládal čísla do připravené šablony. Podle Kodery se výzkum nyní zaměří na složitější oblasti tvorby textů.

Press, novinář, novináři (ilustrační foto) / Foto: Anna Kottová / Zdroj: Český rozhlas.

URL| https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/veda/umela-intelligence-zurnalistika-novinari-it_1902041752_jak

Kampaně amerických médií

4.2.2019 ČT 24 str. 08 21:31 Horizont

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Kampaň amerických mediálních domů a stav médií po nástupu prezidenta Trumpa. Téma pro Kryštofa Kozáka, vedoucího katedry severoamerických studií na mé Alma mater, Fakultě sociálních studií Univerzity Karlovy. Vítám tě v Horizontu.

Kryštof KOZÁK, amerikanista, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Hezký večer.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Jistá vzájemná obezřetnost mezi médii na jedné straně a mezi administrativou kteréhokoliv státu je v podstatě vítané celkem běžným stavem. Jak je to ale v tuto chvíli po nástupu prezidenta Trumpa?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Tak prezident Trump opravdu přinesl do Washingtonu D.C. jako dramatické změny v přístup, on to ostatně slíboval. A on v podstatě vyhlásil tradičním médiím válku. Jako paralely s Českou republikou se jako bohužel trochu nabízejí. Teďka byl třeba zajímavý článek i o mediální scéně v Maďarsku Viktora Orbána. To znamená, že to je součástí určitého trendu a Donald Trump v podstatě, jako myslím si, že to vyhlášení války, on se za to ani nestydí.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

A co tím vlastně sleduje? Protože víme, že samozřejmě na jednu stranu existují média, která ho podporovala už během té prezidentské kampaně. Na straně druhé je vidět, že ta polarizace přece jenom vede k velkému rozdělení společnosti. Jaké jsou ty cíle vlastně takového přístupu?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Tak cíle tohoto přístupu je v podstatě jako vyvolat v lidech pocit, že nemohou vlastně věřit vůbec ničemu. To je, jak jsme viděli tu pěknou reklamu, jako americké produkce, jablko, banán, tak je třeba se vrátit opravdu jako k základům a ty vyložené lži odhalovat. Nicméně Donald Trump poukazuje na důležitý faktor. A je potřeba jako si nalít čistého vína. A v tom /nesrozumitelné/, v uvozovkách soudruhy z Washington Post, bych si dovolil, dovolil trochu nesouhlasit. Jako demokracie neumírá v temnotě, ale umírá v přemíře světla. My jako, jestli si myslíte, že ta paralela je temnota, ne. Jako my jsme přesvědčení přemírou informací podivných zdrojů. No a ten problém tedy podle mého názoru jako spočívá v tom, že ti novináři jakoby ukazují na určitá, na určitá témata. A to Donaldu Trumpovi vadí, protože oni ukazují na něj. Oni ukazují na jeho selhání. No, já jsem teďka viděl komunistické Rudé právo. Tam jako nebyly, často tam nebyly lži. Ta témata byla kombajn, traktor, jako dělník, dovolená. Jo a to a ta média je potřeba o tom uvažovat kriticky a důležité, že ten novinář má určitou odpovědnost za to, na která témata se zaměří a která zůstanou jakoby v temnotě.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

V západním světě je celkem běžné, že soukromá média, Británie je tím příkladem celkem jasná, ale Spojené státy vlastně také, že, že velká média při velkých důležitých volbách, prezidentské volby pochopitelně ve Spojených státech do toho, do toho patří, ukazují své preference. Je celkem zřejmé, že některé tyto deníky nebo některé televizní stanice preferovaly oponentku prezidenta Trumpa. Na stranu druhou, teď, tedy po nástupu prezidenta Trumpa, dá se říct, že se velkým americkým médiím, mimo jiné těm, o kterých jsme mluvili v předchozí reportáži, že se jim daří i pod tímto nátlakem dělat skutečně jasnou, vyváženou a politickou novinařinu?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Tak já jsem v tomhle tom trochu radikální, ale já si myslím, že prostě ta objektivní a politická novinařina v podstatě neexistuje, jo? A je to, přesně proto jsem to říkal. My se můžeme zaměřit na některá témata, jo? To, že například se bavíme o tom, že Washington Post udělal krásný, jako krásný mediální výstup, je to jako dojemné, je to dobré téma. A ta pozornost všech těch lidí je upřená na toto téma. A ne na jako mrtvé děti v Jemenu, ne na jako povodeň v Bangladéši. Ne na zemětřesení, jako jinde, jo? A my jsme udělali tu volbu. A ta volba podle mě nemůže být úplně neutrální, jo? Jako jsou některé věci důležité. Já bych použil pěkný příklad, jako /nesrozumitelné/. Prostě hvězda americké žurnalistky z New York Times. Jako hodně se jako bil za práva Rohingů, jo? Na barmsko-bangladéšské hranici. A tam se děly prostě relativně ořesné věci, jo? Jako a snažil se to cpát jako na přední stránky těch New York Times. Jako a dopadlo to nějak. Jako mělo to, určitý dopad to mělo, jo? Nicméně přesně jako ty novináři podle mě udělají dobrou práci tehdy, když nás upozorní na témata, která jsou nám trochu nepříjemná. Ale my jim musíme v tomhle tom trochu pomoci. Jako pokud nás, jako Rohingové vůbec nezajímají, tak se /nesrozumitelné/ může v bahně, v dešti jako snažit dokumentovat jako masové vraždy. A pokud nás to jako nezajímá, tak jsou tam určité limity, co ten žurnalista může udělat.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

To jsme /nesrozumitelné/ celkem dennodenně vědomi. To byl Kryštof Kozák, vedoucí katedry severoamerických studií, z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Díky za tvá slova.

Kryštof KOZÁK, amerikanista, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Děkuju za pozvání.

ČVUT: Vědci budou zkoumat spojení žurnalistky a umělé inteligence

4.2.2019 parlamentnilisty.cz str. 00

Proměna etických aspektů s nástupem žurnalistiky umělé inteligence (UI) je nový projekt, který staví na interdisciplinárním pojetí žurnalistiky a počítačových věd.

Spolupracovat na něm bude katedra žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** UK, katedra počítačů FEL ČVUT, katedra informatiky a výpočetní techniky FAV ZČU a ČTK. Prvotním cílem výzkumu je vznik systému UI, který bude generovat texty umožňující další zpravodajské využití.

Projekt propojující žurnalistiku a počítačové vědy počítá se vznikem a aplikací systému pro ověřování, analýzu a tvorbu zpravodajského obsahu pomocí umělé inteligence.

Vědci se budou zabývat i následným výzkumem proměn vybraných atributů novinářské etiky v éře žurnalistiky umělé inteligence, jako je ověřování obsahů stávajícím způsobem a s využitím UI, využití obsahu generovaného UI a s tím související etický konflikt mezi rychlostí a přesností, změnou role žurnalistů v newsroomech, v nichž jsou aplikovány systémy UI.

„Automatizace a umělá inteligence představují pro žurnalistiku obrovskou výzvu. Jsem velice rád, že se na řešení této problematiky spojila ta nejlepší akademická a výzkumná pracoviště v republice,“ uvedl Václav Moravec z katedry žurnalistiky **FSV UK**. První fáze výzkumu se zaměří na vznik funkčního vzorku algoritmu pro automatické generování zpravodajských textů v českém jazyce. Vstupními parametry bude například téma nebo faktické údaje. Takto vytvořené texty budou fakticky správné, bude ovšem zřejmé, že byly vygenerovány automaticky. Následně vědci vytvoří experimentální metodu, která bude za pomoci neuronových sítí generovat velmi realistické texty.

Při i po vzniku funkčního algoritmu se uskuteční terénní výzkum v redakcích. Ten bude zaměřený na vybrané atributy proměn novinářské etiky v éře umělé inteligence. Následně bude porovnávána rychlost vzniku, přesnost a procesy ověřování zpravodajských textů vytvářených podle současných redakčních postupů na straně jedné a s pomocí prvků umělé inteligence v budoucnosti na straně druhé.

Dr. Luboš Král, který projekt řeší v Centru umělé inteligence Fakulty elektrotechnické ČVUT v Praze, uvedl: „Naším cílem a ambicí je nejen pomoci k automatizaci vytváření shrnujících žurnalistických zpráv, ale také vytvořit systém pro kontrolu tvrzení, a to na základě dostupných zdrojů, jako je historie zpráv, statistické údaje a další. Tak by například divák mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášeným tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vývoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobnými, již proběhlými, událostmi. V každém případě se pohybujeme v oblasti, která v ČR není ještě pokryta, a podobné nástroje se zde nevyužívají.“

Projekt vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

Samostatná Fakulta elektrotechnická ČVUT vznikla v roce 1950. V dnešní době se skládá ze 17 kateder umístěných ve dvou budovách: v rámci Kampusu Dejvice v Technické ulici a v naší historické budově na Karlově náměstí. Fakulta elektrotechnická poskytuje prvotřídní vzdělání v oblasti elektrotechniky a informatiky, elektroniky, telekomunikací, automatického řízení, kybernetiky a počítačového inženýrství. Fakulta se dlouhodobě řadí mezi prvních pět výzkumných institucí v České republice. Produkuje přibližně 30 % výzkumných výsledků celého ČVUT a má navázanou rozsáhlou vědeckou spolupráci se špičkovými světovými univerzitami i výzkumnými ústavami. Od roku 1950 Fakulta elektrotechnická vydala cca 30 000 diplomů, které byly vždy vysoce hodnoceny jako doklad prvotřídního vzdělání. Více informací najdete ZDE.

České vysoké učení technické v Praze patří k největším a nejstarším technickým vysokým školám v Evropě. V současné době má ČVUT osm fakult (stavební, strojní, elektrotechnická, jaderná a fyzikálně inženýrská, architektury, dopravní, biomedicínského inženýrství, informačních technologií). Studuje na něm přes 18 000 studentů. Pro akademický rok 2018/19 nabízí ČVUT svým studentům 169 studijních programů a v rámci nich 480 studijních oborů. ČVUT vychovává odborníky v oblasti techniky, vědce a manažery se znalostí cizích jazyků, kteří jsou dynamičtí, flexibilní a dokáží se rychle přizpůsobovat požadavkům trhu. V roce 2018 se ČVUT umístilo v hodnocení QS World University Rankings, které zahrnuje více než 4500 světových univerzit, v oblasti „Civil and Structural Engineering“ na 101. – 150. místě, v oblasti „Mechanical, Aeronautical and Manuf. Engineering“ na 151. – 200. místě, v oblasti „Computer Science and Information Systems“ na 201. – 250. místě, v oblasti „Electrical and Electronic Engineering“ na 201. – 250. místě. V oblasti „Mathematics“ na 251. – 300. místě a „Physics and Astronomy“ na 151. – 200., v oblasti „Natural Sciences“ na 220. místě, v oblasti „Architecture/Built Environment“ na 151. – 200. místě, v oblasti „Engineering and Technology“ na 220. místě. V celkovém hodnocení university je ČVUT na 491. – 500. příčce v meziročním srovnání a je tak stále nejlepší tuzemskou technickou univerzitou. Více informací najdete ZDE.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: ČVUT Popisek: ČVUT, logo..

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/ČVUT-Vedci-budou-zkoumat-spojeni-zurnalistky-a-umele-inteligence-569312>

ČVUT: Vědci budou zkoumat spojení žurnalistky a umělé inteligence

4.2.2019 politicke-listy.cz str. 00

Proměna etických aspektů s nástupem žurnalistiky umělé inteligence (UI) je nový projekt, který staví na interdisciplinárním pojetí žurnalistiky a počítačových věd.

Spolupracovat na něm bude katedra žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** UK, katedra počítačů FEL ČVUT, katedra informatiky a výpočetní techniky FAV ZČU a ČTK. Prvotním cílem výzkumu je vznik systému UI, který bude generovat texty umožňující další zpravodajské využití.

Projekt propojující žurnalistiku a počítačové vědy počítá se vznikem a aplikací systému pro ověřování, analýzu a tvorbu zpravodajského obsahu pomocí umělé inteligence.

Vědci se budou zabývat i následným výzkumem proměn vybraných atributů novinářské etiky v éře žurnalistiky umělé inteligence, jako je ověřování obsahů stávajícím způsobem a s využitím UI, využití obsahu generovaného UI a s tím související etický konflikt mezi rychlostí a přesností, změnou role žurnalistů v newsroomech, v nichž jsou aplikovány systémy UI.

„Automatizace a umělá inteligence představují pro žurnalistiku obrovskou výzvu. Jsem velice rád, že se na řešení této problematiky spojila ta nejlepší akademická a výzkumná pracoviště v republice,“ uvedl Václav Moravec z katedry žurnalistiky **FSV UK**. První fáze výzkumu se zaměří na vznik funkčního vzorku algoritmu pro automatické generování zpravodajských textů v českém jazyce. Vstupními parametry bude například téma nebo faktické údaje. Takto vytvořené texty budou fakticky správné, bude ovšem zřejmé, že byly vygenerovány automaticky. Následně vědci vytvoří experimentální metodu, která bude za pomoci neuronových sítí generovat velmi realistické texty.

Při i po vzniku funkčního algoritmu se uskuteční terénní výzkum v redakcích. Ten bude zaměřený na vybrané atributy proměn novinářské etiky v éře umělé inteligence. Následně bude porovnávána rychlost vzniku, přesnost a procesy ověřování zpravodajských textů vytvářených podle současných redakčních postupů na straně jedné a s pomocí prvků umělé inteligence v budoucnosti na straně druhé.

Dr. Luboš Král, který projekt řeší v Centru umělé inteligence Fakulty elektrotechnické ČVUT v Praze, uvedl: „Naším cílem a ambicí je nejen pomoci k automatizaci vytváření shrnujících žurnalistických zpráv, ale také vytvořit systém pro kontrolu tvrzení, a to na základě dostupných zdrojů, jako je historie zpráv, statistické údaje a další. Tak by například divák mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášeným tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vývoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobnými, již proběhlými, událostmi. V každém případě se pohybujeme v oblasti, která v ČR není ještě pokryta, a podobné nástroje se zde nevyužívají.“

Projekt vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

Samostatná Fakulta elektrotechnická ČVUT vznikla v roce 1950. V dnešní době se skládá ze 17 kateder umístěných ve dvou budovách: v rámci Kampusu Dejvice v Technické ulici a v naší historické budově na Karlově náměstí. Fakulta elektrotechnická poskytuje prvotřídní vzdělání v oblasti elektrotechniky a informatiky, elektroniky, telekomunikací, automatického řízení, kybernetiky a počítačového inženýrství. Fakulta se dlouhodobě řadí mezi prvních pět výzkumných institucí v České republice. Produkuje přibližně 30 % výzkumných výsledků celého ČVUT a má navázanou rozsáhlou vědeckou spolupráci se špičkovými světovými univerzitami i výzkumnými ústavy. Od roku 1950 Fakulta elektrotechnická vydala cca 30 000 diplomů, které byly vždy vysoce hodnoceny jako doklad prvotřídního vzdělání. Více informací najdete ZDE.

České vysoké učení technické v Praze patří k největším a nejstarším technickým vysokým školám v Evropě. V současné době má ČVUT osm fakult (stavební, strojní, elektrotechnická, jaderná a fyzikálně inženýrská, architektury, dopravní, biomedicínského inženýrství, informačních technologií). Studuje na něm přes 18 000 studentů. Pro akademický rok 2018/19 nabízí ČVUT svým studentům 169 studijních programů a v rámci nich 480 studijních oborů. ČVUT vychovává odborníky v oblasti techniky, vědce a manažery se znalostí cizích jazyků, kteří jsou dynamičtí, flexibilní a dokáží se rychle přizpůsobovat požadavkům trhu. V roce 2018 se ČVUT umístilo v hodnocení QS World University Rankings, které zahrnuje více než 4500 světových univerzit, v oblasti „Civil and Structural Engineering“ na 101. – 150. místě, v oblasti „Mechanical, Aeronautical and Manuf. Engineering“ na 151. – 200. místě, v oblasti „Computer Science and Information Systems“ na 201. – 250. místě, v oblasti „Electrical and Electronic Engineering“ na 201. – 250. místě. V oblasti „Mathematics“ na 251. – 300. místě a „Physics and Astronomy“ na 151. – 200., v oblasti „Natural Sciences“ na 220. místě, v oblasti „Architecture/Built Environment“ na 151. – 200. místě, v oblasti „Engineering and Technology“ na 220. místě. V celkovém hodnocení university je ČVUT na 491. – 500. příčce v meziročním srovnání a je tak stále nejlepší tuzemskou technickou univerzitou. Více informací najdete ZDE.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.
Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=189062-Cvut--vedci-budou-zkoumat-spojeni-zurnalistky-a-umele-intelligence.html>

Ivo Šlosarčík v Interview Plus

4.2.2019 ČRo Plus str. 01 11:34 Interview Plus

Michael ROZSYPAL, moderátor

Spojené království odejde z Evropské unie podle plánu, tedy 29. března tohoto roku. V článku pro deník Telegraph to potvrdila britská premiérka Theresa Mayová. Uvedla také, že tento týden chce jednat v Bruselu o kontroverzní irské pojistce. Termín jednání ale ještě nebyl stanoven a sedmadvacítka znovu otevírání dojednané dohody stále odmítá. V Londýně se dnes poprvé schází pracovní skupina poslanců, ve které mají zastánci i odpůrci brexitu společně hledat způsob, jak nalézt takzvané alternativní řešení k irské pojistce. Nejen o tom budeme mluvit v rámci dnešního Interview Plus. Naším hostem je z přenosového vozu ústavní právník a profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Ivo Šlosarčík, dobrý den.

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Já jsem Michael Rozsypal a přeji dobrý poslech. Pane profesore, jak čtete to opětovné ujištění britské premiérky Mayové, že k brexitu dojde 29. března, tedy v tom plánovaném termínu?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já myslím, že je to vzkaz poslaný hlavně jejím poslancům Konzervativní strany, kteří vůči ní rebelovali a porazili ji při hlasování o schválení brexitové dohody, aby jim jasně řekla, že není realistické jiné scénáře, které se objevují, jako výrazné odložení brexitu, anebo dokonce výrazné přejednání té brexitové smlouvy. Je to prostě vzkaz spíš možná spíš taktický vůči poslancům vlastní strany v britském parlamentu.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Co tím může premiérka Mayová získat? To, že nakonec poslanci nějakým způsobem kývnou na tu dojednanou dohodu?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ano. To, o čem se teď v dolní komoře britského parlamentu debatuje, je prostě, zda třeba bude opakované hlasování nebo jak výrazné třeba politickou deklaraci budou od Bruselu chtít, aby byli ochotni politicky odsouhlasit a umožnit britské premiérce schválit brexitovou dohodu.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Víte vy nebo dokážete si vy představit, jak by ta politická deklarace ze strany Unie měla vypadat, aby ti britští "rebelové", ti tvrdí brexitáři byli spokojeni?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Záleží na tom... To, co se ... o čem se teď debatuje, je politická deklarace týkající se irské pojistky. Ta deklarace by měla jasně říct, že jde opravdu pouze o pojistku, to znamená o scénář, který by mohl naběhnout, kdyby se nepodařilo nalézt fungující systém obchodních vztahů mezi Spojeným královstvím a EU-27 po brexitu a že opravdu je to chápáno jako dočasné řešení, nikoliv jako trvalá čára, která by vedla mezi Severním Irskem a Velkou Británií.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ale tak to přeci je. Tak co by se ještě mělo změnit na té pojistce nebo na tom přesvědčení ze strany evropské sedmadvacítky vůči Británii?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já myslím, že by to mohla být ta deklarace, která by řekla, že je to jasná politická vůle evropských institucí, jasná politická vůle všech členských států, že žádné členské státy nebudou chtít využívat irské pojistky jako nátlakového mechanismu nátlakového nástroje na Spojené království, aby ho přiměly k pro EU-27 vstřícnější obchodní dohodě.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Komu, pane profesore, vlastně ta irská pojistka vadí? Není to tak, že ta irská pojistka by měla zabránit tomu, aby se vytvořila pevná hranice mezi Irskem a Severním Irskem a aby se snížilo riziko vytvoření konfliktu na této hranici?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Opět. Ta pevná pojistka je psaná typickým jazykem bruselských dokumentů, to znamená, že umožňuje několik různých způsobů výkladu. A ty nevstřícné výklady, které tak umožňují opravdu říkat, je to nástroj, jak rozštěpit jednotu Spojeného království, což například pro severoirské unionisty je neakceptovatelné, a když si uvědomíte, jak velkou roli hraje jejich strana DUP pro udržení vlády Theresy Mayové, tak je to samozřejmě komplikovaná situace.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Je tedy irská pojistka nástroj, jak rozštěpit jednotu Spojeného království? Vidíte to jako riziko?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ne, já myslím, že ne. Já myslím, že je to prostě ne moc elegantní technokratické řešení nebo technokratická reakce na možný problém, který by mohl vzniknout na hranici mezi Severním Irskem a Irskou republikou. Ale prostě to technokratické řešení je to pojistka, je to právním jazykem napsaná klausule v brexitové smlouvě, která byla různě a nevstřícně interpretována těmi stranami britské politiky, které vůči Bruselu, ale někdy i vůči Londýnu nemají až tak velkou důvěru.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Když jste zmínil, že je to technokratické řešení, že je to pojistka, že to není úplně elegantní, tak vidíte nějaký způsob, jak by ta irská pojistka mohla být vyřešena elegantněji tak, aby uspokojila obě, respektive všechny strany?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Opět, je to pojistka. Ideální by bylo, kdyby ta pojistka vůbec nemusela být, kdyby bylo dneska jasnější, jak budou vypadat postbrexitové vztahy mezi Spojeným královstvím a EU-27. Kdyby...

Michael ROZSYPAL, moderátor

A to nebudeme, jenom pardon, vědět ani další dva roky v tom přechodném období, i pokud dojde k odchodu 29. března.

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, to ne... K tomu slouží to přechodné období, aby se doladily ty, ty detaily, ratifikovaly, uzavřely smlouvy a ratifikovaly se. Ale kdyby už ta dnešní, už my máme už jednu politickou deklaraci, která je mnohem kratší než ta brexitová smlouva a která v hrubých obrysech říká, jak by měly vypadat vztahy mezi EU-27 a Spojeným královstvím za horizontem roku 2020. Ale kdyby ta deklarace byla jasnější, byla, přesněji se věnovala Irsku, tak možná by ty obavy z irské pojistky byly mnohem menší. Ale obecně ten důvod, proč ta irská pojistka se dostala do centra dění, je radikální narušení důvěry mezi velkou část britské a severoirské politické elity a evropské instituce, že prostě severoir... unionisté nevěří, že Brusel se bude chovat rozumně a vlastně nevěří ani, že Londýn neobětuje jejich zájmy efektivní dohodě vůči s Evropskou unií.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Vidíte, pane profesore Šlosarčíku, vy riziko v tom možném obnovení pevné hranice na irském ostrově, pokud by ta pevná hranice tedy vznikla, pokud by irská pojistka neplatila, pokud by Evropská unie nepřipustila vlastně znovuoobnovení té dohody?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Takové rčení říká, že Irsko má problém na každé řešení. A všechny scénáře, které se pokoušely předvídat, co se stane se Severním Irskem, se většinou nepotvrdily. Podle mě ten, to riziko tam samozřejmě je, ale naplní se jenom tehdy, když svojí úlohu nesplní ani dublinská vláda, ani politická elita Severního Irsku. Pokud některá z politických sil v Severním Irsku se pokusí toho problému využít a k obnovení konfliktu k radikalizaci situaci v Severním Irsku, tak samozřejmě potom ta pevná hranice může mít vliv. Ta druhá složka, ta pevná hranice ale má tam dva prvky, ta možná pevná hranice. První z nich je symbolický jako opět krok zpátky od postupné integrace, byť ne sjednocování ostrova, a ten druhý může být praktický. Pokud ta pevná hranice způsobí ekonomické problémy v Severním Irsku a v Irské republice, tak samozřejmě v situaci, kdy dojde k poklesu životní úrovně, tak je větší náchylnost a ochota k radikálním řešením, včetně řešení násilí.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A vy vidíte jako reálné riziko obnovení násilností právě na irsko-severoírské hranici?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Otázky, co místo obnovení násilností. Některé excesy, některé incidenty se objevují už dneska a ta situace není stoprocentně klidná, ale prostě nikdo, co nikdo nechce...

Michael ROZSYPAL, moderátor

Pardon.

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

...je návrat před rok 98.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Tak, přesně tak jsem to myslel, jestli hrozí to, že by ta situace mohla být taková jako před uzavřením té takzvané Velkopáteční dohody.

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já pevně věřím, že nikoliv, že ta zkušenost krize a zkušenost fungování byt' komplikovaného posledních dvaceti let převáží, ale je to spíš můj, má víra než něco, co můžete podložit absolutně tvrdými daty.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ale riziko tady prostě je. To asi nelze nikdy vyloučit.

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

V Severním Irsku je riziko obnovení násilností skoro pořád. Tam jde o stále vyjednávání mezi těmi dvěma komunitami, udržení klidného stavu za podpory ze strany Dublinu a Londýna, které jsou asi garanty toho, že ta Severní Irsko bude víceméně fungovat.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Nešlo by tu hranici vyřešit, pane profesore, pomocí nějakých nových technologií, které by třeba sledovaly pohyb zboží, pohyb osob, a nebyla by to cesta, jak ten problém vyřešit, aby opravdu nemusela stát fyzická bariéra?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

V to všichni věří, ale to, ty nové technologie nám nevzniknou během jako jednoho dne. K tomu právě mělo sloužit to přechodné období od dubna roku 19 do konce roku 2020, kdy se doufá, že se najde nějaké řešení, které bude fungovat, kde se najde řešení, ve kterém ten domluvený právní režim se potká s technologiemi, a ten dopad na faktickou obchod a dopravu a vše na těch hranicích bude minimální nebo dokonce neviditelný.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Jaké jsou vlastně historické kořeny toho irského konfliktu? Víme, že docházelo řadu let k násilným činům, k násilným teroristickým útokům, že jde o spor mezi protestanty a katolíky, ale přeci jenom z čeho pramení takto vlastně nepřijemná situace na irském ostrově?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak můžeme do historie konfliktů jít do sedmdesátých let, do padesátých let, do dvacátých let dvacátého století nebo můžeme jít o několik století zpátky. Ale prostě tím jádrem konfliktu je způsob, jak se vyřešil nebo jak vznikla Irská republika ve dvacátých letech. Tam na většině ostrova vznikl samostatný stát, který se postupně osamostatňoval, který měl téměř sto procentní katolickou populaci, ale pak tam na severu ostrova vznikla, zůstala část patřící do Spojeného království, ve které byla výrazná protestantská většina, ale i výrazná katolická menšina. A prostě ten těch posledních sto let severoirského konfliktu je o hledání způsobu, jak tyto dvě komunity jsou schopny žít společně, a tak aby řešily své problémy, které vznikají samozřejmě, pomocí politických nástrojů v parlamentu, ve vládě a před soudy a ne pomocí mimoparlamentních nástrojů, ať již jsou to pouliční nepokoje, pochody nebo teroristické útoky. A právě to ta Velkopáteční dohoda z roku 97 a pak ta dohoda ze St. Andrews o pár let později se snažila vymyslet prostě nový ústavní systém pro Severní Irsko, který jakžtakž funguje, byť často klopýtal.

Michael ROZSYPAL, moderátor

V čem ten systém tedy přinesl to uklidnění, co změnil?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přinesl zásadní uklidnění a zásadní snížení násilí ve veřejném životě a vytvořil vládní systém, ve kterém se prostě na klíčových rozhodnutích musí shodnout zástupci katolické komunity i té protestantské. Tam je třeba systém, že vždycky premiérem nebo prvním ministrem je z té unionistické, protestantské komunity a zástupce premiéra, zástupce prvního ministra je z té katolické. A když právě jim ta vláda funguje, tak to je systém, jak funguje pokaždé po celých dvacet let. S výjimkou situace, kdy máte tu vládu nefunkční a vlastně Severní Irsko je řízeno z Londýna.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Čím to je, že po ta desetiletí byly ty násilnosti tak velké, tak krvavé? Ty komunity byly tak odlišné nebo opravdu to soužití bylo tak složité, že to produkovalo takové násilí?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To je otázka na několik hodin nebo několik knížek samozřejmě, ale to klíčový problém byl v tom, že minimálně část těch komunit se zdálo, že pro..., že pro ně je výhodnější jít tou mimoparlamentní násilnou cestou než hledat řešení, ve kterém by..., které je prostě politické, které má, počítá s jednotným ústavním systémem, na kterém, na kterém se ale musí shodnout obě ty komory. To znamená do doby, kdy aspoň jedna výrazná část těch komunit myslela, že se jí nevyplatí jít do toho kompromisu a víc se jí vyplatí riskovat nebo využít násilných prostředků, tak ten systém nefungoval. Ale v těch devadesátých letech se podařilo dohodnout kompromis, kde ta ochota k hledání kompromisního řešení opakovaného převážila nad těmi jednostrannými kroky.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Jak reálná v souvislosti s brexitem je hrozba rozpadu severního království a to, že by se Severní Irsko buď osamostatnilo, nebo připojilo k Irsku? Je to vůbec scénář, o kterém je možno spekulovat, nebo je to úplně mimo realitu?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já myslím, že je to scénář, jehož pravděpodobnost je velice nízká.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ivo Šlosarčík, ústavní právník a profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, je mým dnešním hostem v Interview Plus. Je, pane profesore, problém také v tom, že třeba v Anglii nebo v dalších částech Británie krom

Severního Irsku se lidé úplně nezajímají o to, co se děje na irském ostrově, že prostě jde o trochu jiné dva světy a o různé problémy?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já bych neřekl, že se ve Spojeném království nebo Velké Británii nezajímají o to, co se děje v Irsku, protože si ještě podle mě dost pamatují, jak snadno se konflikt ze Severního Irsku mohl přenést do Velké Británie. Když si uvědomíte, že ty útoky, které byly spojené se Severním Irskem, se odehrály nejen v Irsku, ale v Londýně, v dalších irských, dalších anglických městech, že se IRA pokusila zabít britskou premiérku na sjezdu její Konzervativní strany a že prostě to, že bylo, že byla bezpečnostní krize v Severním Irsku, velmi ovlivnilo i bezpečnostní situaci a třeba chová... a aktivitu policie na ve Velké Británii. Takže já si nemyslím, že by, že by to byl, že by to podceňovali, že by si řekli, je to daleko, je to za mořem, nás to nezajímá.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Včera britský ministr pro odchod, pro obchod v televizním rozhovoru zmínil, že přístup Evropské unie je nezodpovědný, když unijní lídři nechtějí znovu otevírat tu dojednanou dohodu o brexitu s Británií. Myslíte si, že sedmadvacítka mohla nebo měla nebo by měla udělat něco jinak?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že EU-27 mohlo, mělo a mělo by udělat něco jinak, že to vypadá, že její strategie Evropské unie vede k situaci, která hrozí výrazným, hrozí tvrdým brexitem, a v tom úplně černém scénáři hrozí bezpečnostní krizí v Severním Irsku. Takže že to, co EU zkusila, to znamená hrát velmi tvrdě, vyjednávat velmi tvrdě a říkat, my stojíme plně s Irskou republikou a chceme tam tvrdě britskou pojistku, tak může nakonec, když se potkala s tvrdým přístupem ne britské premiérky, ale podstatné části britského parlamentu, vést k situaci, kterou nechce ani jedna, ani druhá strana. To znamená tvrdý brexit a uvědomte si, že v tvrdém brexitu nemáte žádnou irskou pojistku, tvrdý brexit v něm vám vznikají velmi výrazné problémy na hranicích Irské republiky a Severního Irsku.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Co by tedy unijní sedmadvacítka měla dělat jinak, když nevíme, jakou alternativu si Britové přejí, když není žádná jasná většina pro nějaký konkrétní bod, když víme, že co Britové nechtějí, ale nevíme, co Britové chtějí.

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že v Bruselu si dneska možná přejí mít stroj času a vrátit se tak rok a půl zpátky a začít jednat trochu jinak, ale vzhledem k tomu, že ten stroj času asi nemají, a tak se EU drží své doktríny, neotevíráme dohodnutou smlouvu a místo toho děláme to, co děláme u jiných smluv, na tu smlouvu přiložíme nějakou deklaraci, na tu smlouvu přiložíme druhou deklaraci, k tomu nějaké vysvětlující klauzule a podobně. To je styl, kterým Evropská unie řeší tento typ problémů. Řešila ho s Irskem dříve nebo třeba s Dánskem a podobně. Měla by to zkusit znovu, ale měla by to opravdu záramovat do velmi vstřícného ujištění, že my chceme dobré vztahy s EU, byť se teď právě se Spojeným královstvím byť se teď hádáme a pravděpodobně by větší roli a víc aktivní měl být i premiér Irské republiky, kterého se to ostatně dotýká nejvíc.

Michael ROZSYPAL, moderátor

No, ale neměli by přece jenom teď ten hlavní krok udělat Britové, kteří by měli říct, co chtějí a s čím chtějí do těch jednání? Co má dělat evropská sedmadvacítka, když neví, pro jakou variantu se vlastně sami Britové rozhodli?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, mohli, mohli by to udělat, ale podle mě toho nejsou schopni. Když se podíváte, jak vypadá dnešní britský parlament, respektive dolní komora, tak tam je velká většina, které se nelíbí to, jak vypadá brexitová dohoda

dneska, ale ta velká většina, jak jsme viděli před pár týdny v tom hlasování, tak se zároveň není schopna dohodnout, jak by to řešení mělo vypadat, a ani se není schopná dohodnout o tom, kdo by to řešení vlastně měl pořádně vyjednat. To znamená, paní premiérka přežila jako hlasování o nedůvěře, ale jasněji neřekli, co by vlastně měla chtít. Takže když Britové nevědí, co chtějí, tak to je samozřejmě pro EU-27 mimořádně komplikované, ale jinou Británii nemají, než kterou mají právě teď.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Vehnala se také britská vláda vlastně sama do pasti, když v prosinci 2017 řekla, že nechce obnovu hranice na irském ostrově, že vlastně sami přišli s takovýmto návrhem?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ne, to bylo velice konzistentní s dlouhodobou britskou politikou vůči Severnímu Irsku. Každý odpovědný britský premiér musí říct, že nechce obnovení hranice mezi Severním Irskem a Irskou republikou, protože to, že ta hranice je prostupná pro obchod, pro lidi, že má, že je symbolicky méně důležitá, než byla dřív, je klíčovým prvkem toho uspořádání mírového po Velkopáteční dohodě.

Michael ROZSYPAL, moderátor

No, ale právě to teď...

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

A zároveň...

Michael ROZSYPAL, moderátor

...ti tvrdí brexitáři odmítají a v tom je to jablko sváru.

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, ale zároveň každý soudný britský premiér musí trvat na integritě britské Spojeného království. Takže tady je premiérka Mayová mezi něčím, čemu /nesrozumitelné/ říká, mezi Rock and a Hard Place, mezi dvěma nepříjemnými kusy skály, kterými musí nějak proplout. A není tam jednoduché řešení.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Profesor Ivo Šlosarčík je z přenosového vozu hostem v dnešním Interview Plus. Pane profesore, hrozí nám, jako České republice, že se rozpustíme a rozpouštíme v Evropské unii, že nám ubírá členství v Evropské unii národní suverenitu?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ne, myslím, že ne, že naše rozpouštění v EU nehrozí, pokud Česká republika bude mít jasně říkat, co chce, bude v tom konzistentní a bude dobrá při budování hlavně ad hoc koalic při rozhodování v EU. Ale i případně...

Michael ROZSYPAL, moderátor

Daří se to?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Zlepšujeme se, já myslím, zlepšujeme se a nejsme tak naivní jako před pěti šesti roky, zjišťujeme, že prostě, že, že není jednotný vyjednávací systém v EU, ač nebo každou agendu, každé věci musíme si najít naše přátele a budovat vlastní koalici.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Není problém v tom, že většina legislativy, kterou přijímá český parlament, přichází z té nadnárodní, z té evropské úrovně?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Zaprvé si nejsem úplně jistý, jestli většina legislativy, kterou přijímá český parlament, je důsledkem, důsledkem provádění evropských směrnic, to by k českému parlamentu bylo až moc laskavé, on některé hlouposti dokáže udělat sám. Nepotřebuje k tomu Evropskou unii. Ale ne, my se podílíme na vytváření evropských norem. A je ten, je ten, to vyjednávání je těžší, než bylo třeba před pár roky, protože v Radě EU, kde sedí ministři členských států, je větší ochota přehlasovávat ty státy, které jsou v menšině, než byla dřív. Ale o to víc Česká republika musí zjišťovat, co je schopna na té evropské úrovni prosadit a co nikoliv.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Neřeší Evropská unie zbytečnosti, které by si raději měly řešit jednotlivé členské státy?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Nepochybně někdy ano a někdy neřeší to, co by naopak měla řešit, protože tam je velká evropská přidaná hodnota. Ale o tom se může..., podobně se můžete bavit o tom, jestli něco takového nedělá parlament vůči krajům a obcím a obráceně.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Co s tím? Má to nějaké řešení nebo prostě vždycky, když bude docházet k nějakým rozhodováním, tak se s tím "musíme" smířit?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

V okam... Evropská unie je politický projekt, takže my se v něm musíme chovat jako efektivní, naši politici se v něm musí chovat jako efektivní politici, hájí a české firmy se v něm musí chovat jako efektivní lobbisté.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Jak se, pane profesore, díváte na ten častý argument kritiků Evropské unie, že Evropská unie příliš reguluje, příliš nařizuje, že nás svazuje a že nám neumožňuje žádné svobodné volné rozhodování?

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Existuje něco, co se dá nazvat regulační instinkt na evropské úrovni v Evropském parlamentu, v Evropské komisi, která na každý problém má tendenci reagovat větší regulací. To se určitě dá nalézt. Na druhé straně to, že máte evropskou, evropská pravidla, které můžeme ovlivnit, brání tomu, abychom se museli třeba jednostranně podřídit pravidlům obchodním silnějších evropských států ekonomicky, do kterých vyvážíme. Opět je to jedno z anglických přísloví, kdy se říká, že když nejste, nesedíte u stolu, tak jste na jídelním lístku. A Česká republika se musí hodně snažit o to, aby byla u toho stolu.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Můžeme opravdu ovlivnit tvorbu těch evropských pravidel? Formálně bezesporu ano, ale jaký je ten náš hlas, když jsme jeden z osmadvaceti stále ještě členských států a rozhodně ekonomicky i populačně slabší než třeba Německo nebo Francie.

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak jsme slabší než Německo a Francie, ale jsme silnější než mnohé další státy, ale opravdu to není o tom, kolik máte občanů, a dokonce možná ani o tom, jakou máte HDP na hlavu. Ty studie, které se snažily mapovat, jak se chovají státy naší velikosti, středně velké státy v EU, dospěly k názoru, že to, jak se prosazují národní zájmy, je, že ten stát si v evropských institucích a mezi ale i ostatními státy Evropské unie získá pověst někoho, kdo té agendě prostě rozumí. A je zván k jednáním, ke konzultacím od samého počátku toho rozhodovacího procesu ještě než předtím než třeba nějakou směrnicí navrhne Evropská komise. Takže pro státy jako my vlastně se trochu musí chovat v Evropské unii jako lobbisté, kteří prosazují své zájmy, ale k tomu, aby byly brány vážně, musí být konzistentní a musí být chápáni jako odborníci na danou, daný, daný problém.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Říká profesor z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Ivo Šlosarčík, který byl naším hostem, z přenosového vozu v Interview Plus. Pane profesore, děkuji za rozhovor, hezký den.

Ivo ŠLOSARČÍK, ústavní právník, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji, na slyšenou.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Dodám, že k tomuto rozhovoru se v audio i textové podobě můžete vrátit na našem webu. Od mikrofonu se loučí Michael Rozsypal.

Účast ve volbách do Evropského parlamentu klesá

4.2.2019 ČRo Radiožurnál str. 03 08:00 Ozvěny dne

Tereza TOMÁŠKOVÁ, moderátorka

Účast ve volbách do Evropského parlamentu dlouhodobě klesá. Zjistil to server irozhlas.cz. Nezájem o hlasování je hlavně v nových členských zemích, včetně Česka. Při posledním hlasování před čtyřmi lety přišlo k evropským volbám jen 18 % Čechů. A pro letošek jsou odhady ještě nižší, říká sociolog Daniel Prokop.

Daniel PROKOP, sociolog, agentura Median, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Odhaduju, že bude mezi 18 a 25 procenty, spíš ta účast. I ta poslední byla určitě ovlivněná mimo jiné tím, že to bylo brzo po dvou, hodně důležitých volbách, prezidentské volby, potom byly sněmovní volby, v říjnu 2013.

Tereza TOMÁŠKOVÁ, moderátorka

Další podrobnosti najdete na serveru irozhlas.cz.

Spojení žurnalistky a umělé inteligence budou pomáhat zkoumat vědci z Fakulty elektrotechnické ČVUT

4.2.2019 cvut.cz str. 00

Proměna etických aspektů s nástupem žurnalistiky umělé inteligence (UI) je nový projekt, který staví na interdisciplinárním pojetí žurnalistiky a počítačových věd. Spolupracovat na něm bude katedra žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** UK, katedra počítačů FEL ČVUT, katedra informatiky a výpočetní techniky Fakulty aplikovaných věd Západočeské Univerzity v Plzni a ČTK. Prvotním cílem výzkumu je vznik systému UI, který bude generovat texty umožňující další zpravodajské využití.

Projekt propojující žurnalistiku a počítačové vědy počítá se vznikem a aplikací systému pro ověřování, analýzu a tvorbu zpravodajského obsahu pomocí umělé inteligence.

Vědci se budou zabývat i následným výzkumem proměn vybraných atributů novinářské etiky v éře žurnalistiky umělé inteligence, jako je ověřování obsahů stávajícím způsobem a s využitím UI, využití obsahu generovaného UI a s tím související etický konflikt mezi rychlostí a přesností, změnou role žurnalistů v newsroomech, v nichž jsou aplikovány systémy UI.

Při i po vzniku funkčního algoritmu se uskuteční terénní výzkum v redakcích. Ten bude zaměřený na vybrané atributy proměn novinářské etiky v éře umělé inteligence. Následně bude porovnávána rychlost vzniku, přesnost a procesy ověřování zpravodajských textů vytvářených podle současných redakčních postupů na straně jedné a s pomocí prvků umělé inteligence v budoucnosti na straně druhé.

Projekt vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenského a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

URL| <https://aktualne.cvut.cz/stalo-se/20190204-spojzeni-zurnalistky-a-umele-inteligence-budou-pomahat-zkoumat-vedci-z-fakulty>

Moderuje střídavě Ranní Plus, Dopolední Plus a pořad Interview Plus.

4.2.2019 zlin.rozhlas.cz str. 00

Michael Rozsypal moderuje střídavě po týdnech Ranní Plus (od 6 do 09:30) a Dopolední Plus (od 10 do 12). Součástí dopoledního vysílání aktuální publicistiky je také pořad

Interview Plus. Jde o každodenní 25minutový rozhovor moderátora s významnými osobnostmi ze světa politiky, byznysu, kultury i společnosti o tématech, která rezonují doma i ve světě. Interview Plus vysíláme každý všední den po půl 12.

Do Českého rozhlasu nastoupil Michael Rozsypal na jaře 2012. Začínal v tvůrčí skupině Elévové. Necelý rok pracoval jako externí redaktor domácí redakce Radiožurnálu. Spolupracoval také s Českým rozhlasem Vltava a začal příležitostně moderovat na Českém rozhlasu 6.

Od června 2013 působí jako moderátor na Českém rozhlasu Plus. V minulosti moderoval pořady Student Plus, Trendy, Studio Leonardo a Cestopis architektury. Příležitostně také moderoval ranní vysílání aktuální publicistiky.

Vystudoval magisterský obor politologie na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Semestr absolvoval také na Université Libre Bruxelles v Belgii, kde v Bruselu poznával chod a zákulisí evropských institucí. První zkušenosti v médiích získával na stážích v České televizi a v Rádiu Praha.

Pět let pracoval v think tanku působícím v oblasti mezinárodních vztahů Asociace pro mezinárodní otázky (AMO). Dva roky zde vedl její největší vzdělávací projekt, stál v čele 60členného týmu, byl zodpovědný za fundraising, externí komunikaci i PR. Později zodpovídal za vnější vztahy celé organizace.

URL| <https://zlin.rozhlas.cz/michael-rozsypal-5000469>

Dan Hrubý: Z Pražských příběhů

4.2.2019 rozhlas.cz str. 00

Nakladatelství Pejdlova

Texty českého publicisty a spisovatele z jeho rozsáhlé knihy Pražské příběhy v podání výrazných hereckých osobností. Poslouchejte on-line po dobu jednoho týdne po odvysílání.

Dan Hrubý se narodil na pražském Starém Městě. A to je, možná překvapivě, jedna z nejpodstatnějších věcí, která se o něm dá říct. Minimálně v souvislosti s jeho literární kariérou. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, brzy začal psát do novin a v 90. letech nastoupil do týdeníku Reflex, kde působí i dnes.

Každý dům a každá klenba byly na Malé Straně nebo Hradčanech tisíckrát popsány, ale co se v tom kterém domě odehrálo před třiceti, čtyřiceti nebo dokonce osmdesáti či sto lety, to si nikdo nepamatuje.

Do ulic i uzavřených hradčanských a malostranských domů nahlédl publicista a spisovatel Dan Hrubý. Jeho pětisetstránková kniha nazvaná Pražské příběhy navazuje na stejnojmenný počín z loňského roku. Tentokrát je ale publikace opatřena podtitulem: Cesta na Hradčany, Nový svět a zpátky na Malou stranu. Vydavatelem obou děl je nakladatelství Pejdlova rosička.

Jeho hlavní vášní je ale právě stará Praha, o níž napsal už řadu reportáží a tři macaté knihy nazvané Pražské příběhy (Na cestě Malou Stranou – Cesta na Hradčany, Nový Svět a zpátky na Malou Stranu – Z Malostranských zákoutí až do Jiného Světa). Právě z nich teď vybíráme pro odpolední vltavskou Povídku.

Pět půlhodin zavede posluchače do různých dob a různých zákoutí hlavního města a kdesi na pomezí dokumentu, reportáže a prózy se setká několik výrazných hereckých osobností pod vedením režisérky Markéty Jahodové.

Účinkují: Petra Špalková, Petr Stach a Jan Vlasák

Vybrala a upravila: Klára Fleyberková

Režie: Markéta Jahodová

Natočeno v roce 2018.

URL| <https://vltava.rozhlas.cz/dan-hruby-z-prazskych-pribehu-7750194>

O důchodech

4.2.2019 ČRo Plus str. 01 12:30 Radioforum

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A pozvání do studia dnes přijal profesor sociologie Martin Potůček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, který předsedal vládní důchodové komisi, která ukončila činnost v roce 2017 a je členem také té nově vzniklé komise, dobrý den pane profesore.

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji za pozvání, dobré odpoledne.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pane profesore, když vy jste vedl tu komise pro důchodu, tak ona zastropovala ten věk odchodu do důchodu na 65 nebo ne ona, ale politici tedy v té době zastropovali věk odchodu do důchodu na 65 letech, jak dlouho to je podle vás udržitelné?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Na tuto otázku jednak není možné v tuto chvíli odpovědět, neberte mě, jako že se vyhýbám té odpovědi, ale skutečně je k tomu ta.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Záleží na ekonomice.

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Nezáleží jenom na ekonomice, záleží na mnoha dalších faktorech včetně těch politických rozhodnutí. Já bych tady rád řekl jedinou věc, že na náš návrh na návrh té naší bývalé komise už Poslanecká sněmovna přijala novelu zákona o důchodovém pojištění, který zavazuje vládu, aby každých 5 let na základě vývoje ekonomického, sociálního, demografického, posoudila, jestli ta hranice věku odchodu do důchodu je nastavena dobře a popřípadě navrhla vládě notabene Sněmovně její změnu, ale pozor, je tam taková pojistka, že tak nemůže učinit z roku na rok, ale tak, aby se to případná změna toho věku, aby se dotkla až lidí, kteří budou mít nárok na ten důchod za 15 let, takže vlastně lidé se nemusejí bát, že to bude z roku na rok a těch 15 let jsme považovali za dostatečně dlouhou dobu, aby se na to případně lidé mohli připravit.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A kdy nastane těch 5 let, kdy to musí vláda přehodnotit?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To je každých pět let.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A ty jsou kdy teď v jakém roce?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Letos právě by tady tahle zpráva měla být zformulována a přijata.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Co se stane s veřejnými financemi, pokud v důchodech řekněme nenastanou žádné změny, taky se to asi těžko predikuje?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No víte co, já když se bavíme o dlouhodobé udržitelnosti, to je takový slogan a skoro vždycky pokud jde o důchody je ta otázka o financích, já si myslím, že ta dlouhodobá udržitelnost by měla být vnímána nejenom jako udržitelnost důchodového systému notabene státního rozpočtu, ale jako sociální udržitelnost seniorů v této zemi a to je trochu jinak postavená otázka a myslím si a naše komise k tomu připravila řadu všelijakých návrhů, že právě takto bude potřeba s tím pracovat i nadále a já doufám, že ta nová komise vezme alespoň nějaké z těch asi 30 návrhů, které jsme připravili a které jsou už od podzimu 2017 na stole, že z nich bude alespoň z některých vycházet.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

My se k některým z nich dostaneme, protože už jsou na stole dlouho, ale ještě mi řekněte, je reálné, aby lidi šli do důchodu až v 67 letech, máme na to lidově řečeno, já budu citovat jednoho staršího kolegu, který říkal „Já budu rád pracovat třeba do sedmdesáti, jenom nevím, kdo mě tam na tom vozíčku bude vozit.“, tak jsme na tom tak, že opravdu můžeme zvyšovat ten věk odchodu do důchodu?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Víte co, máme-li na to, to je takové strašení, určitě, každá vláda nakonec bude muset přihlédnout i k tomu, čemu se říká veřejné mínění a to veřejné mínění, jak jsme s ověřili v posledních několika letech, je na tolik silné, že ty vlády a ty politické strany nakonec nemohou nechat tady ta očekávání úplně bez odpovědi, otázka je, jak moc k nim po sléze přihlížet budou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Letošní rok drží rekord ve zvyšování penzí, rostou o 900 korun, co to udělá s tím důchodovým systémem, kdyby jsme se dívali jen na to, jestli na to máme v tom současném důchodovém systému, můžeme si to dovolit, jiná věc je samozřejmě, že si to samozřejmě důchodci zaslouží, ty penze jsou nízké, ale pokud bychom se dívali jenom na to, v jakém stavu je ten důchodový systém?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Víte co, v práci na reformách důchodového systému je dobré se občas rozhlédnout i po světě a český stát na důchody vynakládá výrazně méně než většina okolních zemí i než je průměr Evropské unie, v tuto chvíli je to skoro o 2 procentní body méně.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Takže bychom na to měli mít?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No rozhodně.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Na lince je teď panelista Petr Dvořák, dobrý den.

Petr DVOŘÁK, panelista

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pane Dvořáku, je podle vás nevyhnutelné do budoucna zvyšovat ten věk odchodu do důchodu?

Petr DVOŘÁK, panelista

Já souhlasím s tím, co říkal pan profesor Potůček, myslím si, že je to logické a že to asi nutné bude, protože /nesrozumitelné/ a i schopnost být aktivní se zvyšuje a tak asi to tak bude nutné, ovšem je třeba, aby k tomu se vytvořil systém penzijního připojištění takový, který by každému v produktivním věku umožňoval vytvořit si jistou rezervu, z které potom v tom vyšším věku může si tím přilepšovat k životu nebo doplňovat.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

No a neexistuje tady už takový systém, v současné době je určitá možnost spořit si v penzijních fondech.

Petr DVOŘÁK, panelista

Ano, ano, ten existuje, já ho osobně používám a myslím si, že je to velmi výhodné, já jsem začal hned možnost, dnes se tomu říká třetí pilíř vznikla a od té doby sem já i moje žena využívali a dneska se nám to relativně vyplácí.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Takže vy jste byli účastníci zase spokojení s tím, že jste si naspořili?

Petr DVOŘÁK, panelista

Ano, ano.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pane Dvořáku a myslíte si, že dnešní třicátníci se ještě dočkají alespoň takového důchodu, aby s ním mohli žít, tak jako máte třeba dnes vy?

Petr DVOŘÁK, panelista

Nemám nějak zvlášť vysoký důchod, to jsou spíš ty úspory, ale já myslím, že dnešní třicátníci se v první řadě musí snažit o to, aby ta společnost na tom tak byla, aby se vytvořil ten důchodový systém a je to v jejich rukách, protože oni ovlivňují to, co budou dělat politici, jaké budou zákony, jak to bude fungovat ve výrobě a dalších prostě záležitostech, tak musí o tom přemýšlet a ne se na to dívat takovým skeptickým pohledem, jako já se stejně důchodu nedožiju no, to není pravda.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Dobře, pane Dvořáku, děkujeme, na slyšenou.

Petr DVOŘÁK, panelista

Na slyšenou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A poslouchá nás také pan Vlastimil Řepa, dobrý den i vám.

Vlastimil ŘEPA, posluchač

Dobrý den všem.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Tak jak vy se díváte na to, že bude zřejmě do budoucna nutné zvyšovat ten věk odchodu do důchodu?

Vlastimil ŘEPA, posluchač

No tak to určitě každopádně, ono já když si vzpomenu, že vlastně mně děda umřel, když mu bylo 75 let a v té době, že se říkalo, že se dožil požehnaného věku a dneska v podstatě 75 let se dožívá většina lidí jako, že jo

dneska to není žádný problém, takže jako je viditelný, myslím, že každý si to dokáže uvědomit, že ten věk, kdy ten člověk umírá se podstatě prodlužuje.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A jak vidíte třeba svoje vyhlídky na odpočinek ve stáří, je potřeba ještě spořit k tomu, co dostanete od státu?

Vlastimil ŘEPA, posluchač

Spořit je určitě důležitý, protože všeobecně ten princip solidarity, kdy ta mladší generace platila ty důchody těm starším, tak ten viditelně klesá, je tady menší zaměstnanost mladších lidí a jakoby do budoucna pomalu to vidím tak, že nebude mít kdo na ty důchody vydělávat, takže si spíš myslím, že je opravdu potřeba, aby si každé na ten svůj důchod vydělal sám.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Děkujeme pane Řepo i vám za váš názor, na slyšenou.

Vlastimil ŘEPA, posluchač

Na slyšenou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pan profesor Potůček je s námi ve vysílání, napadlo mě několik otázek, tak třeba to připojištění, o kterém mluvili oba naši posluchači, je tedy dnes dostatečné, máme tu ten třetí důchodový pilíř, lidé mohou spořit v penzijních fondech?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji za otázku, dvě poznámky, za prvé my velmi doplácíme na to, že na začátku devadesátých let tehdejší premiér Václav Klaus nesouhlasil se založením zaměstnaneckého připojištění, do kterého by přispívali zaměstnavatelé a na rozdíl od zemí jako je Rakousko, Švýcarsko, Německo, Francie a Skandinávie, tento pilíř velmi schází. Za druhé bych rád upozornil na to, že už v té naší zprávě o tom, jak dále s důchodovou reformou jsme navrhli další prvek našeho systému, veřejné plně zásluhové dobrovolné státní připojištění, které by znamenalo, že lidé jako pan Dvořák by se mohli rozhodnout mezi tím soukromím a mezi tím veřejným, který by fungoval na podobných principech, jako jsou nedávno vyhlášené znovu státní dluhopisy, poněvadž ne všichni lidé mají plnou důvěru k těm soukromým penzijním společnostem.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Takže by to mohlo zvýšit počet lidí, kteří si budou spořit, že budou mít větší důvěru, když to bude státní?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Rozhodně ano.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Oba dva posluchači souhlasili s tím, že zřejmě bude nutné ten věk do důchodu zvyšovat, ale napadá mě, budou mít ti lidé co dělat, protože nezaměstnanost je minimální už teď, tak to by bylo v pořádku, ale nemusí to tak být vždycky a druhá věc je, mluvíme o robotizaci, specializaci, automatizaci, tak bude práce pro ně ale?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Zase dvě poznámky, první poznámka, pokud stát vezme vážně tu problematiku stárnutí populace, tak práce bude a bude se přesouvat právě z toho prvního sektoru, z toho průmyslu, do sektoru služeb zejména zdravotních a sociálních, ale zdůrazňuji, že stát pro to bude muset nejprve vytvořit předpoklady, které zatím vytvořeny nejsou, druhá poznámka, ten věk odchodu do důchodu není jediným parametrem nároku na důchod, v posledních 10 letech se každý rok zvyšovala doba povinného pojištění, která dnes už není 25 let jako před 10 lety, ale 35 let, což vlastně znamená další zpřísnění podmínek na nárok pro důchod a i tady jsme zformulovali několik námětů inspirování i tím, jak třeba v Kanadě kombinují oba dva ty parametry tak, aby to lidem umožňovalo odejít v době, kdy vlastně ještě nejsou úplně vyčerpani tou prací a životem.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Aby si ten důchod také užili.

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Jistě.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Filip Sušanka je s námi ve vysílání, dobrý den.

Filip SUŠANKA, posluchač

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pane Sušanko i vás se zeptám, souhlasíte s tím, že v budoucnu se bude muset zvýšit ten věk odchodu do důchodu, který je teď tedy 65 let?

Filip SUŠANKA, posluchač

To je otázka, samozřejmě by se měl řešit snižující se deficit důchodového rozpočtu nebo toho důchodového systému penzijního, ale jsou profese, těžké profese, u kterých si to dost dobře představit nedokážu, my jako spolek máme stavební divizi, kde jsou lidé na stavbě, kde pracují lidé s těžkými stavebními stroji a nedokáží si představit, že by se navyšoval věk a že by v 65, v 70 letech mohli obsluhovat těžké stavební stroje, zbjíječky, vrtačky a podobně.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A dovede si představit, že by jste třeba v těch 60, 65 letech se přeorientoval na jinou práci právě třeba ve službách, jak tady říkal pan profesor Potůček?

Filip SUŠANKA, posluchač

Představa, já ještě tolik let nemám, ale představa, že po padesáti nebo čtyřiceti letech v určité profesi, že bych se úplně otočil, starší lidé, nechci se nikoho dotknout, ale nemyslím si, že by byli úplně tak flexibilní a pružní, aby se dokázali ze dne na den změnit svůj život a vydat se jinou cestou, asi /nesrozumitelné/ po takové těžké práci celoživotní a teď ještě se učit něco nového a úplně, nevím, to se musí nějakým způsobem řešit, nevím.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Děkuju, děkuju za váš názor, na slyšenou.

Filip SUŠANKA, posluchač

Na slyšenou, děkuju také.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A my se ještě hned podíváme na to, jak se na to díváte vy, kteří nám píšete na Twitter a na Facebook Českého rozhlasu Plus, Marián Vojtek to sleduje, editor Plusu, vítej Mariáne.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí

Dobré odpoledne, no a také samozřejmě v naší mobilní aplikaci. Naše otázka na Twitteru a také na webu plus.Rozhlas.Cz v naší anketě, je podle vás nevyhnutelné zvyšovat věk odchodu do důchodu? Jak tak koukám na průběžné výsledky na Twitteru, tak zatím ano a ne skoro stejně, takže stále můžete rozhodnout a ten případný stav zvrátit, z Facebooku máme tyto komentáře, například od Jana Škváry, který odpovídá právě i na tuto otázku, je podle vás tedy nevyhnutelné zvyšovat věk odchodu do důchodu? „Bez dobré důchodové reformy to nevyhnutelné je.“, myslí si, Ivo Válek „Nezbytné to matematicky asi bude, jestliže ale statisticky zůstává od šedesátých let stále stejný věk, do kterého se lidé cítivají zdravý a to je 62, tak pak můžeme ten věk odchodu do důchodu prodlužovat do nekonečna a nebude to moc fungovat, podstatné je jiné, spořit si na stáří skoro od narození, nastolit kulturu, že děti už od mala uslyší kolem sebe, že dospělí to řeší jako ze zásadních témat, naspořit si několik milionů od narození, znamená šetřit si relativně po malých částkách, žádná hrůza, no jo ale mezi tím mi úspory sežere inflace, zloději, stát, a doba vůbec, takže vyhlídky v podstatě mizivé.“ uzavírá svůj komentář Ivan Válek, Opětavec Cena, tento uživatel nám napsal „Už v dnešní situaci, kdy žena po padesátce plně kvalifikovaná a s praxí v daném oboru je při aktuálním zuřícím absolutním nedostatku pracovní síly, považována za nepersketivní a proto je z výběrových řízení opakovaně vyřazována, je to trošku absurdní návrh.“, Petr Řehák, ten větší z křišťálové koule na Facebooku, jak přiznává „Řekl bych, že ten, komu je dnes 25, bude za 40 let řešit úplně jiné problémy, během příštích 40 let většina profesí zanikne, respektive z těch profesí úplně zmizí nutnost lidské obsluhy, tohle se bude muset nějak systémově vyřešit, protože týdenní 40hodinové úvazky a 90% nezaměstnanost bude v té době naprosto nereálná věc.“, ještě z naší mobilní aplikace, napsal nám posluchač „Důchod je vymoženost socialismu za první republiky byli pod penzí pouze státní zaměstnanci, třeba dostat se k poště bylo terno, do dnešní tržní doby důchod nepatří.“, no a Jan Lejsek ještě zkráceně „Vzhledem k bezzubým snahám o důchodovou reformu příliš nepočítám s tím, že by byl, politici se neřídí doporučením odborníků, protože si myslí, že všemu rozumí nejlépe a slovo konzensus, či jeho význam je pro ně buď neznámé a tabu.“.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Mariáne díky, profesor sociologie Martin Potůček z Univerzity Karlovy je s námi ve vysílání, pane profesore, vy jste předsedal té minulé vládní důchodové komisi a tady to už několikrát zaznělo, tak kolik z toho, co jste doporučili, se podařilo prosadit?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ano, tak zakašlal jsem si, ale tou otázkou jste mě nezaskočila, máme 8 našich návrhů, které už fungují v našem právním řádu, za jeden z nejdůležitějších považuji to, že se nám, a nebylo to jednoduché, podařilo zlepšit způsob valorizace stávajících důchodů. Než byl ten náš návrh přijat, tak to byla jedna třetina růstu průměrné mzdy, náš návrh znamená, že všichni budou dostávat a dostávají už v letošním roce, dostali jednu polovinu růstu průměrné mzdy.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Takže se zvyšuje tedy ten důchod.

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Další návrh, který byl schválen byl, že inflace se do té doby počítala jenom z celkové dynamiky inflace a my jsme prosadili, aby se počítala tam, kde inflace spotřebního koše důchodců je vyšší než ta obecná, aby se počítala právě ze spotřebního koše důchodců.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A podařilo se prosadit něco z těch řekněme systémových opatření do budoucna, jak tedy zařídit, aby na důchody bylo i v budoucnu?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ta diskuze není doposud uzavřená, poněvadž většina lidí, kteří se vyjadřují k našemu důchodovému systému vychází z toho, že na důchody přispíváme jenom svým povinným sociálním pojištěním, to nebylo, není a nebude pravda. Důchody máme dány způsobem jejich výpočtu a valorizace a pokud to, čemu se říká důchodový účet a co je jenom takové slepé střevo našeho důchodového systému bude v deficitu, tak stát musí někde najít dodatečné zdroje, když je v přebytku, tak stát docela s chutí ty zdroje pak uplatní někde jinde než právě pro důchody, takže my máme fakticky systém sociálního zabezpečení, na systém sociálního pojištění si v zásadě jenom hráme a výše důchodů bude v zásadě věcí politických rozhodnutí v budoucnu, vždy, když se rozhoduje o státním rozpočtu na příští rok, poslední poznámka, poněvadž tomu tak je, tak potřebujeme systematické vzdělávání politiků v důchodové problematice.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Markéta Novotná se dovolala, dobrý den.

Markéta NOVOTNÁ, posluchačka

Dobrý den. Já vás poslouchám velmi napjatě, jedna věc je, kterou si kladou hodně lidé, že prostě po naší revoluci se stala věc, že tam byl obrovský důchodový fond, tam platili lidé léta, léta, mnozí se toho důchodu nedočkali, protože v té době umírali velice mladí poměrně a ty peníze někam zmizely, což je teda první bod a vždycky u nás, když se něco děje, tak se takzvaně vyleje dítě i s vodou z vaničky, jde o to, že do jisté doby, nevím, v kterém roce to přesně bylo, byly takzvané skupiny prací, kde byla riziková nebo těžce riziková, je velice rozdílné, když někdo sedí v kanceláři a nebo pracuje někde jako tavič nebo na rizikovém, bakteriologickém a podobném oddělení, to jsou naprosto rozdílné světy a nedají se teda dát do jedné kategorie, to je prostě nesmysl a k tomu, k té valorizace rámcově nyní se všichni domnívají a slyší, jak báječně se letos pomohlo důchodcům, ale ať si každý spočítá průměrnou částku já nevím kolem 400, když se vám zvedne nájemné o 300 korun, potraviny, služby a všechno, tak je to vlastně jenom taková slabá náplast na to, aby to ti lidé přežili.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Dobře paní Novotná, děkujeme velmi za zavolání, na slyšenou. Pane Potůčku jen krátce to rozdělení na ta řekněme riziková povolání, to tu bývalo, teď mám pocit, že to jeden z návrhů, kterým by jste se měli zabývat v rámci toho odstranění nespravedlivosti v důchodech, je to tak?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to tak, ale bohužel se k němu vracíme až, nebo máme vrátit až po 30 letech, to je velký dluh polistopadového vývoje, kdy Petr Miller, federální ministr práce, jel za horníky, když se rušily právě ty pracovní kategorie, jak správně připomněla paní Novotná a slíbil jim, že brzy bude přijat zákon, který právě jim nějakým způsobem a dalším náročným povoláním usnadní odchod do důchodu a to pokud se děje, tak se děje vždycky jenom ad hoc, jednorázovým zákonem a je to velmi špatně, zrovna tak ta valorizace je problémem, který by si ale zasloužil samostatnou debatu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ještě jedna věc, měl by se podle vás v tom důchodovém systému a v těch platbách zohlednit třeba počet dětí nějakým způsobem, protože to je také něco, o čem se dlouho mluví, ale stále to nijak není, možná kromě odpočtu na dítě?

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To je právě ten problém, že ti kteří sociální systém spravují si stále myslí, že spravují systém sociálního pojištění a do toho se jim péče o děti nějak moc nevejde, já osobně jsem jiného názoru a v okamžiku, kdy vezmeme skutečně vážně to, že péče o děti je vlastně základním zdrojem toho, abychom těch dětí měli dost a abychom tedy postupně nevymírali a nemuseli problematiku důstojných důchodů řešit adhoc, jak se bohužel často doposud děje.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Profesor sociologie Martin Potůček z Karovy Univerzity byl dnes s námi ve vysílání, děkuji, že jste přišel, na slyšenou.

Martin POTŮČEK, profesor sociologie z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji za pozvání.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Podíváme se ještě na Twitter, i tam jsme měli dnes otázku, Mariáne?

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí

Je podle vás nevyhnutelné zvyšovat věk odchodu do důchodu? Hlasovalo 88 lidí, konkrétně takto, ano - 45 % a ne - 41%.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Takové bylo dnešní Radiofórum o důchodech, o tom, co nás čeká, Jan Burda už je ve studiu, bude s vámi celé odpoledne na Plusu, vítěj, Jane, co uslyšíme?

TV Nova slaví čtvrtstoletí vysílání, v prime time nyní oslovuje necelých 40 % diváků

4.2.2019 lupa.cz str. 00

Společnost CET 21 získala od Rady pro rozhlasové a televizní vysílání dvanáctiletou licenci k provozování celoplošného televizního programu po bývalé federální stanici F1 v lednu 1993. Licence definovala chystané vysílání televize Nova jako „kulturní program ve stylu ČT2, slibující mimo jiné i štedře financovanou dramatickou tvorbu, vzdělávací pořady či pořady věnované menšinám“, jak ve své bakalářské práci připomíná studentka pražské **fakulty sociálních věd** Kateřina Michailidu. Podle radních takto prezentovaný projekt „respektuje zájem veřejnosti, přispívá k utváření demokratické společnosti, odráží její názorovou pluralitu a poskytne objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů a zároveň garantuje svým pojetím programovou kvalitu odpovídající nárokům vyspělého českého diváka“. Na základě udělené licence zahájila 4. února 1994 televize Nova vysílání jako první celoplošná soukromá stanice na českém trhu. Změnit uváděné licenční podmínky umožnila Nově v roce 1996 přijatá novela zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, podle níž měl zůstat nadále závazným jen nabízený programový formát. JARO NA TV NOVA: Nova nasadí vlastní seriál Kameňák, pod novým jménem se vrátí i Hlas Československa V červnu 1996 tak RRTV zrušila 23 z 31

licenčních podmínek pro vysílání Novy a zrušila nejen schválené programové podmínky, ale i povinnost televize investovat do původní dramatické tvorby a využívat nezávislé producenty. Program Novy nadále tvořily hlavně americké seriály a další komerční pořady. Na konci roku 1996 pak vysílací Rada výslovně uvedla, že licence Novu nezavazuje k petrifikaci náběhového programového schématu a televize může „změnou programové skladby reagoval na měnící se nároky diváků, změny životního stylu obyvatel a změnu pracovní doby v souvislosti se zavedením letního času při dodržení celoformátovosti a základní koncepce programové skladby“. Nesledovanější stanice i jednotlivé pořady Nova se po dvou měsících od zahájení vysílání stala nejsledovanější českou televizní stanicí a od začátku elektronického měření sledovanosti v roce 1997 nadále udržuje vedoucí pozici ve své cílové skupině diváků ve věku od patnácti do 54 let. 25 let TV Nova Jak se píše v dnes zveřejněné tiskové zprávě, „průměrný podíl na sledovanosti za celou tuto dobu dosáhl 42,2 procent v celém dni a 45,9 procent v prime time ve výše uvedené cílové skupině“. Za posledních dvacet let, tedy od roku 1998 do loňského roku 2018, obsadily pořady televize Nova 483 míst v mezi pěti sty nejsledovanějšími pořady v uvedené divácké skupině a to včetně zpravodajství a sportovních přenosů. Původní jeden program televize Nova se do dnešního dne rozšířil na celou televizní skupinu, která má ve svém portfoliu pět volně šířených stanic. Kromě hlavní Novy je to seriálová Nova 2 a Nova Action, filmová Nova Cinema a archivní Nova Gold). Dále Nova provozuje dvě placené sportovní stanice Nova Sport 1 a Nova Sport 2, primárně pro slovenské diváky určenou mezinárodní mutaci Nova International a o hodinu posunutou stanicí Nova +1. Formou produkce, koprodukce nebo předkupu televizních vysílacích práv také Nova podporuje tuzemskou kinematografii.

URL| <https://www.lupa.cz/aktuality/tv-nova-slavi-ctvrtstoleti-vysilani-v-prime-time-nyni-oslovuje-necelych-40-divaku/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
lupa.cz

V této patové situaci by měl být v jednání o brexitu aktivnější irský premiér, tvrdí odborník na EU Ivo Šlosarčík

4.2.2019 rozhlas.cz str. 00

Kirsty Wigglesworth

Den zahájení odchodu Velké Británie z EU se neúprosně blíží. Jablkem sváru je irská pojistka, nad kterou se v Londýně poprvé schází pracovní skupina poslanců Dolní sněmovny. Podle ústavního právníka a profesora **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Ivo Šlosarčíka by bylo na čase, aby se ze svých „zakopaných“ pozic pohnula i EU.

Vyjednávání o brexitu je ve slepé uličce. Myslí si to i bývalý státní tajemník pro evropské záležitosti, který je dnes prezidentem Svazu obchodu a cestovního ruchu Tomáš Prouza. V Interview Plus řekl, že teď je míč na britském hřišti.

„EU mohla a teď by i měla udělat něco jinak,“ říká právník a odborník na ústavní právo EU Šlosarčík. „Teď to totiž vypadá, že evropská strategie hrozí tvrdým brexitem, a viděno nejčernějším scénářem i bezpečnostní krizí na severoirských hranicích,“ dodává.

Na řadě je Unie

Evropa prý až dosud vyjednávala velmi tvrdě a říká, že stojí plně za Irskou republikou i se svou hypotetickou pojistkou. „Teď se ale potkala s tvrdým přístupem ne premiérky Theresy Mayové, ale podstatné části Dolní komory britského parlamentu. Může to vést ke konci, který nikdo nechce. Uvědomte si, že tvrdý brexit nemá žádnou pojistku, naopak tam opravdu hrozí velké problémy,“ myslí si Šlosarčík.

EU dnes trvá na svém, drží se jakési své doktríny, podle které smlouvu o brexitu nechce a nebude otevírat a místo toho „k ní přiloží deklaráci, pak nějakou druhou a pak dodá ještě vysvětlující klauzule. Tohle se

tam dělá běžně, ale vyjednávač by to měl zkusit znovu. Vše pak zarámovat do velmi vstřícného ujištění, že pořád chceme mít velmi dobré vztahy, byť se teď hádáme.“

Stroj času?

„V Bruselu si zřejmě přejí mít stroj času a vrátit se tak 1,5 roku do minulosti a začít s jednáním trochu jinak.“ Podle odborníka na evropské právo je tady ještě jedna karta, se kterou se zatím nehraje. „Protože aktivnější by měl být irský premiér Leo Varadkar, kterého se teď spor týká nejvíc ze všech.“ Vědí ale Britové, co vlastně chtějí?

Datum brexitu se sice kvapem blíží, ale to, jakým způsobem proběhne, je stále krajně nejasné. Takže probíhá nové kolo absurdního strašení britské veřejnosti.

Většinu v Dolní komoře se dojednaná dohoda opravdu nelíbí, ale ani ta většina se spolu není schopna domluvit, jak by řešení mělo vypadat, a vlastně ani kdo by za ně měl s Uníí jednat. „Premiérka sice hlasování o nedůvěře přežila, ale jasně jí nikdo neřekl, co má vůbec chtít. Když pak Britové sami nevědí, co chtějí, je to pro sedmadvacítku mimořádně komplikované. Ale jinou Velkou Británii prostě nemáme.“

Unionisté nevěří ani Bruselu, ani Londýnu

Šlosarčík irskou pojistku považuje za ne zrovna elegantní právním jazykem napsané podmínky, které ale umožňují hned několik výkladů.

„Ty nevstřícné přitom tvrdí, že je to nástroj, jak rozštěpit jednotu Spojeného království. A to je pro severoirské unionisty a jejich stranu DUP neakceptovatelné. Přitom právě oni hrají významnou roli v udržení současné vlády... Je to dost radikální narušení důvěry mezi velkou částí britské politické elity a evropských institucí. Unionisté prostě nevěří, že se Brusel bude chovat rozumně, stejně jako že jednoho dne Londýn neobětuje jejich zájmy efektivní dohodě s EU,“ dodává Ivo Šlosarčík.

Pokud vás zajímá jádro problémů, které ústavní právník vidí na severoirské hranici, a to včetně důvodů obav a napětí, tak si poslechněte audiozáznam Interview Plus Michaela Rozsypala.

URL| <https://plus.rozhlas.cz/v-teto-patove-situaci-mel-byt-v-jednani-o-brexitu-aktivnejsi-irsky-premier-tvrdi-7754098>

ZKOUŠKA OHNĚM

4.2.2019 E15 Premium str. 42 Kryptoměny

Jan Vávra

Bitcoin vznikl v reakci na poslední finanční krizi, jeho životaschopnost ale definitivně ukáže až ta následující. Kryptoměny by však mohly investory zajímat už nyní.

KRYPTOMÁNIE ODEZNĚLA. Spekulanty s vidinou rychlých zisků zanechala spíše než s bohatstvím s mizernou náladou poté, co kurz nejrozšířenějšího bitcoinu ztratil od rekordních maxim přes 80 procent hodnoty. Jiné virtuální měny jsou na tom ještě hůře. Na první pohled mohou po prasknutí cenové bubliny získat bitcoin a další kryptoměny z investičního hlediska na zajímavosti. A to zdaleka nejen kvůli své nynější relativně nízké ceně. Konkrétně bitcoin je totiž podle šéfa italské poradenské společnosti BlockchainLab Giacomina Zuccoa nejen technologický, ale i politický projekt se silným ideologickým pozadím. Autor knihy The Bitcoin Standard Saifedean Ammous dokonce tuto digitální valutu popisuje jako nejtvrďší měnu současnosti.

DVA SCÉNÁŘE. To však neznamená, že v době případného více či méně citelného ekonomického zpomalení přilákají virtuální měny automaticky pozornost investorů. V komunitě kryptoměnových investorů se mluví o dvou možných scénářích vývoje.

Jeden předpokládá, že spekulanti v době ztráty výkonnosti svých aktiv přelijí alespoň část prostředků do rizikovějších sektorů, které dávají šanci na znatelné zhodnocení. Výkyvy o stovky procent nejsou ve světě kryptoměn výjimkou a v porovnání s velikostí trhu s akciemi či zlatem dosahuje ten kryptoměnový stále jen

zlomku. Celková hodnota všech bitcoinů v oběhu čítá jen necelých deset procent tržní hodnoty společnosti Apple.

Druhý, pesimističtější scénář naopak počítá s tím, že se budou kryptoměny zbavovat i ti, kdo jim dosud věřili. Jinými slovy v době ekonomických turbulencí se zbaví rizikového kapitálu ve prospěch konzervativních investic typu zlata či prostého držení hotovosti.

Ammous je však přesvědčen, že v dlouhodobém horizontu může bitcoin částečně otrást právě pozici žlutého kovu. Podobný postoj zastává také zakladatel poradenské společnosti CryptoOracle Lou Kerner.

Ten přirovnává americký dolar k Ponziho schématu a tvrdí, že stávající americké dluhy nikdy nebudou splaceny, což otvírá prostor bitcoinu. „Stále je teprve na začátku, za dvacet let ale budeme moci jeho přínos přirovnat k nástupu internetu,“ uvedl Kerner v rozhovoru s agenturou Bloomberg.

PŘEDVÍDÁNÍ NEPŘEDVÍATELNÉHO.

Specifickou vlastností bitcoinu, která by mohla napomoci rozmachu kryptoměn, je míra jeho korelace s ostatními aktivy.

Jinými slovy ukazatel toho, nakolik se vyplatí diverzifikovat portfolio sázkou na virtuální měny.

Studie z roku 2015 v podání Anne Haubo Dyhrbergové z Dublinské univerzity došla k jednoznačnému závěru, že vývoj kurzu bitcoinu slouží jako protiváha pohybu indexu FTSE a amerického dolaru. Mezi výhody kryptoměny v tomto kontextu patří i skutečnost, že v porovnání s ostatními aktivy se s ní obchoduje 24 hodin denně sedm dní v týdnu.

Studie poradenské společnosti Excalibur Pro, o jejíž závěrech informoval list WSJ v závěru roku 2018, zase poukazuje na silnou korelaci mezi zlatem a nejsilnější kryptoměnou. Ta v prosinci dosahovala hodnoty 0,84, přičemž 1 znamená úplnou shodu a -1 nulovou. Významnou propojenost vykazoval bitcoin také se známým indexem volatility amerických trhů VIX, autoři našli míru korelace 0,77.

Ladislav Křišťoufek z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy však podobná zjištění problematizuje. „Je nutné mít na paměti, že bitcoin před rokem 2011, ale v podstatě i před rokem 2013 sice existoval, ale s minimální likviditou či zájmem širší veřejnosti. Použitelná data tedy začínají někdy v roce 2013, kdy ovšem globální ekonomika již rostla a nezastavila se až doteď, respektive do silné korekce v prosinci 2018,“ upozorňuje ekonom. „Proto neznáme situaci, kdy zároveň existoval bitcoin v použitelné podobě a současně panovala ekonomická recese spojená s medvědími akciovým trhem. Politika globálního kvantitativního uvolňování vedla k nominálnímu růstu v podstatě všech aktiv.“ Podle Křišťoufa tak nelze předvídat cenu bitcoinu v době výjimečných negativních událostí ani jeho korelace s jinými aktivy.

ČAS FUNDAMENTŮ. Pokud přistoupíme na Křišťoufovou skepsi, snižuje se i role technických analýz pohybu ceny bitcoinu a dalších kryptoměn, obzvláště vzhledem k případným ekonomickým problémům.

Existuje přitom řada predikcí založených na dosavadních cenových pohybech bitcoinu, který má za sebou již několik nafouknutí a následných splasknutí cenových bublin. Takové prognózy vnímají kryptoměnu právě jako primární investiční nástroj. „Pro cenu bitcoinu je ale z dlouhodobého hlediska důležitější penetrace, tedy jeho užití,“ míní Křišťoufek.

V případě recese či krize ovšem nabude na důležitosti důsledné zodpovězení otázky, co bitcoin a další kryptoměny přináší a kolik důvěry do nich lze vkládat. Právě důvěra v dané oběživo je základem jeho hodnoty a také zdrojem relativní stability.

Příznačný je v tomto směru text magazínu Time, který vyšel na sklonku loňského roku. Autoři v něm připisují bitcoinu klíčové vlastnosti pro zachování finanční svobody a nezávislosti jednotlivce. Přínos kryptoměn je přitom v tomto směru svým způsobem banální: mít k dispozici nástroj okamžitých poloanonymních plateb, které nikdo nemůže zamítnout a jež nelze zfalšovat. Zároveň není možné, aby jakákoliv entita upravovala počet existujících „mincí“.

Konkrétně na bitcoin se tak lze dívat jako na inovativní transakční nástroj, stejně jako na ekvivalent zlata, které rovněž vyniká vzácností. Právě takové vlastnosti nyní po opadnutí loňské spekulativní mánie opět přicházejí mediálně na přetřes.

Za stávající situace vyspělých států je ale celkem přirozeně upozaduje právě téma výnosnosti kryptoměnových spekulací.

Svým způsobem je to logické: rychle rostoucí fitechové odvětví co do rychlosti a pohodlnosti zprostředkovaných plateb za kryptoměny nezaostává. A pokud jde o inflaci, ta zůstává na Západě stále nižší než aktuální tempo nově vygenerovaných bitcoinů. To by se ale mělo dle algoritmu kryptoměny změnit v roce 2020.

ZÁRUKA SVOBODY. Kryptoměny nicméně mohou již nyní částečně těžit z politické polarizace ve vyspělých zemích.

Ačkoli své vlastní transakční způsoby nabízí či bude nabízet mnoho platforem od PayPalu přes Skrill až po Facebook, nelze nevnímat případy, kdy si konkrétní uživatel služby stěžuje na zablokování svých účtů.

„Zákaz činnosti“ postihl například Carla Benjamina, uživatele služby Patreon. Ta umožňuje tvůrcům obsahu nechat si za každý svůj autorský výtvar snadno zaplatit.

Benjamin ji využíval pro obhajobu svého „antifeministického“ pohledu na svět. Kvůli údajnému šíření nenávistných projevů však bylo jeho konto zrušeno.

V podstatě každá platforma má totiž svou politiku. Ta je ale v případě bitcoinu lákavě jednoduchá: kdo zaplatí alespoň minimální transakční poplatek - počátkem roku to byla v průměru koruna na jednu transakci - tomu nemůže být jeho převod zamítnut. Není ani technicky možné sebrat někomu virtuální klíče k jeho vlastním bitcoinům.

BITCOINOVÁ LABORATOŘ. Bitcoin ostatně najde podle svých zastánců masivnější využití zejména v případě nalomeného finančního systému té které země.

Svým držitelům může kryptoměna zajistit, že je o ni žádná instituce nepřipraví - ať už přímou konfiskací, nebo náhlým natištěním nových peněz, které by automaticky srazilo hodnotu těch stávajících. V případě kryptoměn také nemůže nastat run na banky, neboť jejich držitelé - pokud jsou odpovědní - si je nedrží na on-line burzách, ale v zabezpečených elektronických peněženkách, respektive na kartičkách s QR kódem.

To vše jsou ale stále jen hypotézy. A defnitivní závěr nedává ani případ krachující Venezuely. V tomto silně centralizovaném autoritářském státě přesáhla loni na podzim meziroční inflace milion procent, a obliba kryptoměn proto rychle roste.

Tamní bitcoinové tržiště LocalBitcoin například nedávno vykázalo týdenní nárůst objemu obchodů více než o desetinu. Během sedmi dní se na něm protočilo přes 1700 bitcoinů. „Stále se ale nedá říct, že by kryptoměny byly ve Venezuele masovou záležitostí, která by nahradila zavedené měny,“ domnívá se Jiří Venhoda z Rockaway Capital. V každém případě je však Venezuela pro sledování virtuálních měn ideální laboratoř.

AŽ VYPNOU PROUD. Potenciálním problémem kryptoměn může být i jejich závislost na technické infrastruktuře a elektronice. Taková vlastnost je zvlášť významná v zemi stížená vysokou kriminalitou, kde chytrý mobilní telefon, jehož prostřednictvím se bitcoinem a dalšími kryptoměnami platí nejčastěji, představuje lákavou kořist lupičů. Samostatnou kategorií pak tvoří případná nutnost internetového připojení, což je problematické nejen z pohledu finanční, ale i civilizační krize.

I na takové případy ale programátoři kryptoměnových peněženek a platebních systémů myslí. Kryptoměnou bitcoin cash, klonem nejrozšířenější virtuální měny, se podle jejího propagátora Rogera Vera dá platit i prostřednictvím SMS. Pozadu nezůstává ani originální bitcoin. Organizace programátorů jeho infrastruktury Blockstream nedávno vypustila na oběžnou dráhu Země satelit, který má snížit závislost chodu bitcoinové sítě na internetovém připojení.

NAHLODANÝ MONOPOL. Další potenciální riziko pro silnější rozšíření kryptoměn představují vlády a jejich regulace. Mají-li digitální měny představovat životaschopnou alternativu stávajícího finančního systému, státy se mohou v určitém momentu rozhodnout nepohodlnou konkurenci potlačit a zakázat. Ačkoli by takové kroky znamenaly zásadní komplikace pro vstup institucionálních investorů do odvětví, bitcoin a další kryptoměny by mohly přežít i v případě tohoto scénáře.

„Výhodou bitcoinu a dalších na blockchainu založených kryptoměn je, že nejsou pod kontrolou jediné entity. Jinými slovy jim chybí nějaký ústřední bod možného selhání. Nepřátelsky naladěná vláda tak nemůže vytvářet nátlak na jednoho konkrétního operátora s cílem narušit chod bitcoinové sítě,“ říká Niklas Schmidt, partner advokátní kanceláře Wolffpreiss. „Bylo by místo toho potřeba vyřadit všechny uzly sítě, jež ale spravují nezávislé entity po celém světě.“

Dokud alespoň část z nich bude fungovat, transakční databáze bitcoinu přežije. To je krása inovace, kterou přináší.“

Administrativy však mohou zakázat obchodování a placení s bitcoiny. „To už se v několika státech, typicky rozvojových, islámských nebo totalitních stalo. Země jako Alžírsko, Bolívie, Čína, Írán nebo Nepál ale představují svým způsobem extrémní případy. V sofistikovanějších jurisdikcích řídicích se vládou práva by něco takového z větší části nebylo možné. Například podle rakouského ústavního práva by zákaz těžby, držení a zaslání kryptoměn porušil fundamentální majetkové svobody,“ dodává Schmidt. Otázkou za milion dolarů je ale podle něho ta, zda technologie kryptoměn redefinuje vztah mezi jedincem a státem.

VYBRAT SI SVOU MĚNU. Určitou redefinicí přitom procházejí i samy kryptoměny, jejich technologie a vlastnosti se nadále vyvíjejí, což může případný restriktivní přístup státního aparátu rovněž komplikovat. Vzato čistě podle technických parametrů, existují ještě pokročilejší kryptoměny než deset let starý bitcoin.

Například monero na rozdíl od něho nedovoluje ani sledovat tok jednotlivých transakcí z jednotlivých adres. Ačkoli ty bitcoinové nejsou vázány na konkrétní jméno, hypoteticky lze za využití dalších sledovacích či analytických nástrojů spárovat elektronickou peněženku s IP adresou počítače.

Ochrana soukromí přitom zdaleka není jediným technickým aspektem, kde nejrozšířenější bitcoin čelí vážné konkurenci.

Existuje i velké množství projektů virtuálních měn, jež mají umožnit zpracovat mnohem vyšší počet transakcí za sekundu než aktuálních sedm v případě bitcoinu. Případní investoři by však měli brát v potaz, že cenový pohyb jednotlivých digitálních mincí je nadále těsně spjat s dominantním bitcoinem. V případě propadu celého trhu dosud platilo, že ostatní virtuální mince ztratily na hodnotě ještě znatelně více než bitcoin.

I to ukazuje, do jaké míry je ve vypjatých situacích důležitější důvěra v hodnotu toho kterého aktiva než jeho technické parametry. Kryptoměny tak vzhledem k jejich relativnímu mládí ještě dost prověrek teprve čeká.

TĚŽBA KRYPTOMĚN SE PŘESTÁVÁ VYPLÁCET

Na kryptoměnách lze vydělávat i pomocí jejich těžby. Ta v praxi znamená poskytovat výpočetní výkon svého počítače k zajištění hladkého chodu plateb té které digitální měny, za což mají těžaři nárok na odměnu. Řada firem přitom nabízela těžbu kryptoměn na klíč. Tyto obchodní modely se ale s propadem hodnoty kryptoměn ze závěru loňského roku přestávají vyplácet. Například americký Giga Watt, který na sdružování zájemců o těžbu vydělával, v listopadu vyhlásil bankrot s neuhrazenými závazky kolem 70 milionů dolarů. V případě bitcoinu se totiž hranice rentability digitálního fárání obecně pohybovala mezi šesti a sedmi tisíci dolary za jednu virtuální minci, bitcoin se však propadl až na polovinu této hodnoty. Laťka ziskovosti se ovšem pomalu snižuje. Algoritmus bitcoinu se totiž pravidelně přizpůsobuje počtu jeho těžařů a dokáže tak případně snížit náročnost těžby, což znovu dává šanci majitelům relativně méně výkonných zařízení. Loni tak během měsíce klesla tato obtížnost téměř o třetinu. Hlavním motorem zisku těžařů by ale bylo výrazné zhodnocení digitálních mincí. Kryptoměnový hřbitov

Virtuálních měn v současnosti existují tisíce, dominantní pozicí bitcoinu ale dosud žádná reálně neotřásla. O výkyvech a proměnách kryptoměnového trhu svědčí mimo jiné pohled na tabulku nejrozšířenějších digitálních mincí z roku 2013. Kromě bitcoinu a litecoinu všechny projekty v aktuálním žebříčku TOP 10 chybějí.

NEJHODNOTNĚJŠÍ VIRTUÁLNÍ MĚNY (podíl na kryptoměnovém trhu, v procentech)

ROK 2013

Bitcoin

92

Litecoin

4

Namecoin

0,3

Peercoin

0,25

Novacoin

0,07

Terracoin

0,059

Devcoin

0,058

Freicoin

0,043

Feathercoin

0,042

CHNCoin

0,023

Celková tržní hodnota sektoru 1,54 MILIARDY DOLARŮ

ROK 2019

Bitcoin

53

Litecoin

4

XRP

11

Ether

10

Bitcoin Cash

1,9

EOS

1,9

Stellar

1,8

Tron

1,44

Bitcoin SV

1,15

Cardano

1,00

Celková tržní hodnota sektoru 122 MILIARD DOLARŮ

PRAMEN COINMARKETCAP. COM Na burzu krok za krokem

1.

REGISTRACE

Spočívá v nastavení hesla a uvedení kontaktního e-mailu. Abyste však mohli začít obchodovat, musíte si nejdříve poslat na bankovní účet burzy vlastní prostředky, ať už ve formě fiat peněz, nebo digitálních měn. Burza si ověří, zda je zadán bankovní účet spárován s konkrétní osobou. Některé burzy mohou vyžadovat po nových klientech minimální vklad v hodnotě deseti tisíc dolarů. Jednotlivá tržiště se liší i podle toho, kolik různých digitálních měn nabízejí. Mezi největší burzy patří Binance, Coinbase, Bittrex či Huobi.

2.

VERIFIKACE

Obvykle to znamená, že burze zašlete naskenovaný doklad totožnosti či výpis z bankovního účtu. Burzy mají přesně nastaveny limity prostředků, které lze obchodovat. Vyšší limity vyžadují přísnější ověření, existuje proto několik různých stupňů verifikace. Po založení účtu tedy přejděte k záložce Get Verified. Naskenované potřebné doklady obvykle nahrajete přímo přes její webové rozhraní. Doba ověření identity uživatele se může na jednotlivých kryptoměnových burzách lišit.

3.

OBCHODOVÁNÍ

Obchodovat můžete buď v reálném čase, tedy za aktuální tržní cenu, nebo za předem stanovený kurz. Při zadávání objednávky si vždy stanovíte, v jakém kurzu hodláte obchodovat. Konkrétně na burze Kraken lze postupně zadat více různých příkazů k prodeji či nákupu naráz a pak jen sledovat, jak se cena (ne)přibližuje zadaným hodnotám. Spekulanti se tak často snaží vyvažovat rizika. Doba expirace jednotlivých příkazů se v případě neuzavření obchodu liší podle jednotlivých burz.

4.

PŘEVOD

Pokud si chcete koupené kryptoměny poslat do vlastní elektronické peněženky, musíte z ní „opsat“ adresu a zadat ji burze coby adresu recipienta. Třeba u peněženky Trezor se potřebný údaj nachází v záložce Přijmout. Adresu naskenujete i prostřednictvím QR kódu. Tu pak na burze zadáte do příslušného políčka. Poté výběr

potvrdíte a bitcoiny už putují do vaší peněženky. Počítejte však s transakčními poplatky, které jsou znatelně vyšší než v případě běžných plateb kryptoměny.

Z VRCHOLU DO PROPASTI (propad nejznámějších kryptoměn z maxim v roce 2017 na hodnoty z ledna 2019, v procentech)

Bitcoin

-81

XRP

-91

Ether

-92

EOS

-89

Bitcoin Cash

-97

PRAMEN COINMARKETCAP. COM

Foto autor| FOTO PROFIMEDIA. CZ

Foto autor| FOTO SHUTTERSTOCK

Foto popis| BEZNADĚJ. S propadem ceny bitcoinu se potápějí i zisky z jeho těžby. Tuhle „chybu“ žádný technik nespraví. Na snímku bitcoinová farma v kanadském Saint Hyacinthe.

Vědci pracují na robotovi, který bude ověřovat zprávy a hledat souvislosti

5.2.2019 zpravy.iDNES.cz str. 00 Zprávy / Mediahub

ČTK

Čeští vědci ve spolupráci s Českou tiskovou kanceláří vyvíjejí nástroj, který bude umět ověřovat informace a tvořit kontext novinářských zpráv. Na výzkumu se podílejí odborníci z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, Českého vysokého učení technického a Západočeské univerzity.

Vědci budou zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku v budoucnosti a testovat umělou inteligenci v praxi a pozorovat rychlost a přesnost její práce.

„Projekt je stavěný tak, že bude zkoumat dopady vývoje automatizace na to, co dělají novináři a jak to mění jejich práci,“ vysvětlil technický ředitel České tiskové kanceláře (ČTK) Jan Kodera.

Podle Luboše Krále z Centra umělé inteligence Fakulty elektrotechnické Českého vysokého učení technického (ČVUT) se v Česku takové nástroje zatím nevyužívají.

ČVUT s pomocí ČTK vyvine nástroj, který bude vytvářet souvislosti k novým zprávám. „My poskytneme obsah našich fondů. Nástroj se naučí dohledat ručně psané zprávy v minulosti, které mají vazbu na nově psaný text, který tvoří novinář, a sám ke zprávě přidá celý kontext,“ doplnil Kodera.

Texty budou zprvu viditelně automatické, vědci následně vytvoří metodu, která bude generovat velmi realistické texty.

Umělá inteligence bude také ověřovat faktické informace. „Nástroj může dohledat staré zprávy v minulosti a upozornit na chyby v těch nových,“ dodal Kodera.

Vědci budou nástroj zkoumat v redakcích. Porovnájí, s jakou rychlostí a přesností umělá inteligence texty tvoří a ověřuje a zhodnotí její vliv na novinářskou práci v budoucnosti.

„Divák by například mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášeným tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vývoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobnými, již proběhlými, událostmi. Pohybujeme se v oblasti, která v ČR není ještě pokryta,“ řekl Král.

Projekt iniciovala **Fakulta sociálních věd (FSV UK)**, která přizvala odborníky na umělou inteligenci z ČVUT, specialisty na český jazyk ze Západočeské univerzity a ČTK jako garanta, který výzkum využije v praxi. Vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenského a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

„Automatizace a umělá inteligence představují pro žurnalistiku obrovskou výzvu. Jsem velice rád, že se na řešení této problematiky spojila ta nejlepší akademická a výzkumná pracoviště v republice,“ poznamenal Václav Moravec z katedry žurnalistiky **FSV UK**.

Původní představa iniciátorů projektu bylo vyvinout automatizační nástroj, který bude generovat zprávy. ČTK takový nástroj využila během loňských podzimních senátních a obecních voleb, kdy z průběžných výsledků Českého statistického úřadu program vkládal čísla do připravené šablony. Podle Kodery se výzkum nyní zaměří na složitější oblasti tvorby textů.

URL| https://zpravy.idnes.cz/ctk-cvut-umela-intelligence-zurnalistika-zpravy-ft3-/mediahub.aspx?c=A190205_090358_mediahub_jpl

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[idnes.cz](https://www.idnes.cz)

Dokáže umělá inteligence kontrolovat pravdivost tvrzení?

5.2.2019 sciencemag.cz str. 00 Tiskové zprávy
science

Vědci vytvoří experimentální metodu, která bude za pomoci neuronových sítí generovat texty nerozpoznatelné od tvorby živých novinářů.

Proměna etických aspektů s nástupem žurnalistiky umělé inteligence (UI) je nový projekt, který staví na interdisciplinárním pojetí žurnalistiky a počítačových věd. Spolupracovat na něm bude katedra žurnalistiky **Fakulty sociálních věd UK**, katedra počítačů FEL ČVUT, katedra informatiky a výpočetní techniky FAV ZČU a ČTK. Prvotním cílem výzkumu je vznik systému UI, který bude generovat texty umožňující další zpravodajské využití.

Projekt propojující žurnalistiku a počítačové vědy počítá se vznikem a aplikací systému pro ověřování, analýzu a tvorbu zpravodajského obsahu pomocí umělé inteligence.

Vědci se budou zabývat i následným výzkumem proměn vybraných atributů novinářské etiky v éře žurnalistiky umělé inteligence, jako je ověřování obsahů stávajícím způsobem a s využitím UI, využití obsahu generovaného UI a s tím související etický konflikt mezi rychlostí a přesností, změnou role žurnalistů v newsroomech, v nichž jsou aplikovány systémy UI.

„Automatizace a umělá inteligence představují pro žurnalistiku obrovskou výzvu. Jsem velice rád, že se na řešení této problematiky spojila ta nejlepší akademická a výzkumná pracoviště v republice,“ uvedl Václav Moravec z katedry žurnalistiky **FSV UK**. První fáze výzkumu se zaměří na vznik funkčního vzorku algoritmu pro automatické generování zpravodajských textů v českém jazyce. Vstupními parametry bude například téma nebo faktické údaje. Takto vytvořené texty budou fakticky správné, bude ovšem zřejmé, že byly vygenerovány automaticky. Následně vědci vytvoří experimentální metodu, která bude za pomoci neuronových sítí generovat velmi realistické texty.

Při i po vzniku funkčního algoritmu se uskuteční terénní výzkum v redakcích. Ten bude zaměřený na vybrané atributy proměn novinářské etiky v éře umělé inteligence. Následně bude porovnávána rychlost vzniku, přesnost a procesy ověřování zpravodajských textů vytvářených podle současných redakčních postupů na straně jedné a s pomocí prvků umělé inteligence v budoucnosti na straně druhé.

Dr. Luboš Král, který projekt řeší v Centru umělé inteligence Fakulty elektrotechnické ČVUT v Praze, uvedl: „Naším cílem a ambicí je nejen pomoci k automatizaci vytváření shrnujících žurnalistických zpráv, ale také vytvořit systém pro kontrolu tvrzení, a to na základě dostupných zdrojů, jako je historie zpráv, statistické údaje a další. Tak by například divák mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášeným tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vývoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobnými, již proběhlými, událostmi. V každém případě se pohybujeme v oblasti, která v ČR není ještě pokryta, a podobné nástroje se zde nevyužívají.“

Projekt vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenského a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

tisková zpráva ČVUT v Praze

URL| <https://sciencemag.cz/dokaze-umela-inteligence-kontrolovat-pravdivost-tvrzeni/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
sciencemag.cz

Novináři, inteligence a umělá inteligence - nový projekt možná změni budoucnost zpráv

5.2.2019 zoom.iprima.cz str. 00

Kdo bude v budoucnu psát zprávy? Umělá inteligence? Přijdou novináři o práci? Možná se ta doba blíží.

Nástroj, který bude umět ověřovat informace a tvořit kontext novinářských zpráv vyvíjejí odborníci z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (FSV), Českého vysokého učení technického (ČVUT), Západočeské univerzity a České tiskové kanceláře (ČTK). Budou tak zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku v budoucnosti. V dnešní tiskové zprávě to uvedla ČVUT. Vědci budou umělou inteligenci testovat v praxi a pozorovat rychlost a přesnost její práce.

My poskytneme obsah

"Projekt je stavěný tak, že bude zkoumat dopady vývoje automatizace na to, co dělají novináři a jak to mění jejich práci," řekl technický ředitel ČTK Jan Kodera. Podle Luboše Krále z Centra umělé inteligence Fakulty elektrotechnické ČVUT se v Česku takové nástroje zatím nevyužívají. ČVUT s pomocí ČTK vyvine nástroj, který bude vytvářet souvislosti k novým zprávám. "My poskytneme obsah našich fondů. Nástroj se naučí dohledat ručně psané zprávy v minulosti, které mají vazbu na nově psaný text, který tvoří novinář, a sám ke zprávě přidá celý kontext," vysvětlil Kodera. Texty budou zprvu viditelně automatické, vědci následně vytvoří metodu, která bude generovat velmi realistické texty.

Role umělé inteligence

Umělá inteligence bude také ověřovat faktické informace. "Nástroj může dohledat staré zprávy v minulosti a upozornit na chyby v těch nových," doplnil Kodera.

Vědci budou nástroj zkoumat v redakcích. Porovnájí, s jakou rychlostí a přesností umělá inteligence texty tvoří a ověřuje a zhodnotí její vliv na novinářskou práci v budoucnosti.

"Divák by například mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášeným tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vývoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobnými, již proběhlými, událostmi. Pohybujeme se v oblasti, která v ČR není ještě pokryta," řekl Král.

URL| <https://zoommagazin.iprima.cz/zajímavosti/novinari-inteligence-a-umela-inteligence-novy-projekt-pobezi-mozna-zmeni-budoucnost>

A co vy? Chcete také podpořit nadějnou vizi a investovat?

5.2.2019 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: Fundlift, crowdfunding, investice, Chefparade, gastro

Přišli za námi lidé kuchařské školy Chefparade s jejich nejnovějším nápadem – chtěli si postavit školu vaření na vlastním statku. Na to, aby tento projekt mohli rozjet, potřebovali kapitál. Jednou z možností bylo vydat se klasickou cestou a zažádat o financování banku, kde již společnost měla úvěr. Vybrali si ale investiční crowdfunding.

Majitel Marcel chtěl diverzifikovat zdroj peněz a hledal proto další možnosti. A jednou z nich bylo oslovit prostřednictvím internetu prakticky kohokoliv. Na internetu se dnes totiž může najít celý dav lidí – neboli crowd, který může poskytnout finanční kapitál – neboli funding. Takový způsob financování má navíc kromě získaných peněz i jednu velkou přidanou hodnotu, kterou banka nabídnout nemůže, a tou je rozšiřování povědomí u nových zákazníků, potažmo investorů.

Crowdfunding, hezky česky také skupinové financování, sice začal jako forma podpory umělců a hudebníků, když se fanoušci skládali na své oblíbené kapely, ale postupně se vyvinul tak, že dnes uživatelé na platformách jako Kickstarter financují vše od designových doplňků po stolní hry. Tím ale možnosti crowdfundingu nekončí.

Dále je tu totiž i naše specialita – investiční crowdfunding. Ten lidem umožňuje vybrat si projekt a skutečně do něj investovat. Za svůj vklad přitom obdrží úrokové výnosy nebo obchodní podíl. Z přispěvatele se tak rázem stává investor, který očekává zhodnocení.

Myšlenka investičního crowdfundingu vznikla v USA v roce 2009, když místní start-upy hledaly nový způsob financování v době stále probíhající finanční krize. Skrze platformy jako Seedrs nebo CrowdCube se investiční crowdfunding brzy rozšířil po celém světě, a nakonec si díky Fundliftu našel cestu i k nám.

A jak to bylo s Chefparade? Jejich tým představil na Fundliftu svůj projekt. Investorům nabídl roční úrokový výnos 6,5 % a na statek se nakonec z původně poptávaných 4,5 milionů podařilo získat celkem 6,5 milionu korun. O projektu se navíc dozvěděly i stovky dalších lidí, kteří teď spolu s investory sledují jeho vývoj a těší se na návštěvu statku.

Crowdfunding umožňuje investovat i malé částky v řádech jednotek tisíc korun. Jako ostatní formy investování, i investiční crowdfunding ale sebou nese rizika, a každý investor si proto musí důkladně vybírat projekty, které se rozhodne podpořit.

A co vy? Chcete také podpořit nadějnou vizi a investovat? Nebo se právě snažíte sehnat peníze pro vlastní projekt? Tak navštivte největší českou platformu pro investiční crowdfunding. Stačí napsat do prohlížeče www.fundlift.cz.

“Investice na Fundliftu nejsou bez rizika. Rizika investování najdete zde.“

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/ib3eV/a-co-vy-chcete-take-podporit-nadejnou-vizi-a-investovat>

Nejnižší nezaměstnanost v dějinách. Co to pro nás znamená?

5.2.2019 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, EURUSD, USDCZK, nezaměstnanost

Nezaměstnanost v dějinách České republiky nikdy nebyla nižší. Práci nemá pouze každý přibližně padesátý člověk v produktivním věku. Jsme na tom tak nejlépe v Evropské unii.

Výsledky vyplývají z dat Českého statistického úřadu, který zveřejnil výsledky zaměstnanosti za 4. kvartál loňského roku. Ta meziročně klesla o 0,4 procentního bodu na 2,1 %. V České republice nikdy nepracovalo více lidí než na konci loňského roku, ze všech osob mezi 15 a 64 lety nás pracovalo 75,4 %.

Historicky nízká nezaměstnanost v České republice je zároveň nejnižší v Evropské unii. Průměr osmadvaceti zemí unie činí 6,6 %, tedy více než trojnásobek. Výrazný odstup si držíme i od druhého Německa, kde nemá práci 3,3 % zájemců.

Jinak byl první den v týdnu na česká data poměrně skoupý. V kontextu dat o nezaměstnanosti bude zajímavé sledovat v průběhu týdne případné změny očekávání výsledku čtvrtletního zasedání bankovní rady ČNB. To sice naznačuje, že sazby zůstanou nezměněné, nicméně rekordně silný trh práce by mohl některé členy vést k přehodnocení opatrného stanoviska a zvednutí ruky pro zvýšení sazeb. Stále se ale domníváme, že sazby spíše neporostou.

Trh práce se přehřívá a tlačí stále na silný růst mezd. Ten se bude promítat do růstu cen. V současnosti se to příliš neděje zejména kvůli nižším cenám pohonných hmot, což je efekt, který může velmi rychle odeznít, zejména v období rostoucí globální nejistoty. Pokud ne nyní, pravděpodobně se tak v dohledné době budou úrokové sazby zvyšovat a připravit se také musíme na odražení ode dna u nezaměstnanosti, která příliš prostoru k poklesu nemá.

Koruna během většiny dne posilovala proti dolaru i společné měně eurozóny. K dolaru se propadla o desetinu procenta až na úroveň 22,53 USDCZK, načež přišla korekce a polovinu ztráty dokázala odmazat. Na konci dne se tak obchodovala za 22,46 USDCZK. Podobný vývoj měla koruna až do odpoledních hodin i k euru, kde nakonec ale korekce vývoj otočila a koruna celkově proti euru posílila až na 25,68 EURUSD.

Aktuálně se koruna v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,68 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,68 až 25,78 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,36 až 22,59 USDCZK.*

V eurozóně rostou ceny pomaleji, než se čekalo. Po indexu spotřebitelských cen klesající tendenci vykázal i index cen výrobců, který v prosinci zpomalil o celý procentní bod na 3 %, což bylo mírně pod očekáváním analytiků. Úvahy o zvyšování sazeb v eurozóně tak zatím budou muset počkat.

Horší zprávou pro euro byl silný propad spotřebitelské důvěry. Ta se v eurozóně propadla z -1,5 bodu na -3,7 bodu, přestože se očekával mírný růst.

Ze Spojených států přišla méně významná řada dat, bez výjimky pod očekáváním analytiků. Růst objednávek zboží dlouhodobé spotřeby za listopad dosáhl pouze na 0,7 %, přičemž byl odhadován více než dvojnásobný růst o 1,5 %. Oproti očekávanému růstu o 0,3 % dokonce klesly tovární zakázky v listopadu o 0,6 %.

Dolar patrně kvůli propadu spotřebitelské důvěry v eurozóně začal posilováním, až k 1,142 EURUSD. Po zveřejnění dat ze Spojených států ale posilování ustalo a dolar se udržel po zbytek včerejšího dne v pásmu 1,143 až 1,144 EURUSD.

Aktuálně se dolar vůči euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1425 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 95,88 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1408 do 1,1488 EURUSD.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společností Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/iMJmj/nejnizsi-nezamestnanost-v-dejinach-co-to-pro-nas-znamená>

Nova slaví 25! Jak vypadaly její hvězdy v tomtéž věku? Svoboda naháněla Gotta, Vítová korunku

5.2.2019 blesk.cz str. 00 České celebrity

Hana Zejdová

Přesně 25 let uplynulo od prvního vysílání TV Nova. A její hvězdy zavzpomínaly, co dělaly, když bylo pětadvacet jim. Moderátorky braly útokem soutěže krásy. A Petra Svoboda (35) dokonce naháněla Karla Gotta (79)!

„Zúčastnila jsem se soutěže krásy Česká Miss 2009. Byla jsem zvolena nejstarší miss v historii a toto prvenství mi zůstalo dodnes!“ chlubí se Iveta Lutovská Vítová.

„Studovala jsem magistra na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a živila se jako moderátorka zpráv na tehdejší FTV Premiéra,“ přiznala Markéta Fialová, která z předchůdkyně Primy zběhla na Novu.

„Pětadvacítka byla pro mě celkem zlomová. Odstoupila jsem z Miss kvůli zranění, podstoupila operaci kolene a po osmi měsících se vrátila do muzikálu,“ svěřila se Kloubková, kterou tehdy ani nenapadlo, že by ji jednou místo pohybu mohla živit její výřečnost.

„Fotografie jsou ze semifinále Miss ČR, kam jsem byla pozvaná. Také jsem tam potkala skvělého Honzu Čenského. V pětadvaceti jsem zároveň nastoupila do televize Nova,“ prozradila brunetka Czadernová.

„V pětadvaceti jsem právě dokončil Fakultu tělesné výchovy a sportu a nastoupil jsem na rok na vojnu ve Stromovce v tehdejší Rudé hvězdě jako tenisový trenér. Přišla do toho revoluce a my jsme tajně utíkali s klukama z kasáren na demonstrace na Václavském náměstí,“ popisuje Pouva.

„Když mi bylo pětadvacet, pracovala jsem jako redaktorka pro jeden časopis. Dokonce mám z té doby fotografii s Karlem Gottem, se kterým jsem dělala rozhovor u něj na Bertramce!“ pyšní se Petra Svoboda, která si kromě moderování vyzkoušela i herectví ve filmu Decibely lásky.

„V pětadvaceti jsem se vdávala! A s Liborem Baselidesem jsme v té době moderovali Snídani s Novou. Na rozhovory k nám do studia chodily velké herecké hvězdy a pro mě byla čest si s nimi povídat. Vzpomínám třeba na Dicka Francise (britský autor detektivek z prostředí dostihového sportu – pozn. red.), paní Jiráskovou, pana Menzela, Sováka, Polívku a řadu dalších. Měli jsme tam hezkou atmosféru. Dodnes se setkávám s kameramany a vždycky se rádi vidíme a občas zavzpomínáme,“ zavzpomínala na své začátky na Nově Morávková, která pak několik let působila na konkurenční Primě, než se vrátila.

„Když mi bylo pětadvacet, akorát šli do kin Básníci, moje první a na dlouho taky poslední zkušenost s filmem. Už jsem chodila s Honzou (životní partner Jan Teplý ml. – pozn. red.) a dostala jsem nabídku od Dušana Kleina na roli v Ulici. Pamatuju si, že jsem ji docela zvažovala. Nebyla jsem si jistá, jestli je nekonečný seriál pro mě. Nakonec jsem s Lenkou Drápalovou prožila skoro deset let. S Martinem Hofmannem, se kterým jsme v Ulici partnerili, jsme dodnes velcí kamarádi!“ zasnila se Badinková alias Zrzečka z Básníků a v současnosti Alena z Ordinance.

„Kromě toho, že jsem hrál v divadle, tak v pětadvaceti jsem byl poprvé – a zatím i naposledy – v Asii. Konkrétně v Turecku,“ uvedl představitel Jindřicha v trilogii Zahradnictví Matin Finger.

„V pětadvaceti jsem se ocitla na titulní stránce časopisu Kino se svou dcerou, která se nechtěla fotit. Nedávno mě v jedné dejkické kavárně zastavila paní, která mi říkala – vy si mě asi nebudete pamatovat, ale já jsem vás fotila na titulku časopisu Kino. A já v mobilu našla tuhle fotku! Tak jsme se nad ní pobavily a zavzpomínaly,“ odtajnila z archivu Svobodová alias seriálová Jitka Farská z Ulice.

URL| <https://www.blesk.cz/clanek/593282/nova-slavi-25-jak-vypadaly-jeji-hvezdy-v-tomtez-veku-svoboda-nahanela-gotta-vitova-korunku>

Jan Macháček: Brexit a kompromis

5.2.2019 rozhlas.cz str. 00

Matt Dunham

Dosažení kompromisu ve věci dohody o brexitu se momentálně nejeví jako pravděpodobné, pravděpodobnost tvrdého brexitu či brexitu bez dohody roste.

Na druhou stranu takhle to v dnešní politice i v mediálním světě chodí. Drama se hraje do poslední minuty a pak to většinou dobře dopadne. Třeba bude i brexitové drama vrcholit doslova opravdu až v posledních hodinách letošního března.

Den zahájení odchodu Velké Británie z EU se neúprosně blíží. Jablkem sváru je irská pojistka, nad kterou se v Londýně poprvé schází pracovní skupina poslanců Dolní sněmovny. Podle ústavního právníka a profesora **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Ivo Šlosarčíka by bylo na čase, aby se ze svých „zakopaných“ pozic pohnula i EU.

Sama Evropská unie je specialistou na dohody uzavřené doslova v poslední minutě. Tentokrát se ale uzavírá mezinárodní smlouva, neřeší se vnitřní záležitosti EU.

Zkusme si ale nasadit masku optimistů. Co se zdá být konstantou je, že EU27 nebude otevírat brexitovou smlouvu jako takovou. Může otevřít politickou preambuli ke smlouvě a ke smlouvě se může připojit nějaký dodatek či přílepek.

Zároveň si budme jisti, že Brusel se bude ještě chvíli tvářit, že nejde přidat ani přílepek. Tak to na světě chodí, je to součást taktiky a vyjednávání. Zároveň si budme jisti, že k žádnému kompromisu nebude EU27 ochotná, dokud si nebude jistá, že má tentokrát pro schválení nějakých změn a dodatků britská vláda zajištěn dostatek hlasů.

Datum brexitu se sice kvapem blíží, ale to, jakým způsobem proběhne, je stále krajně nejasné. Takže probíhá nové kolo absurdního strašení britské veřejnosti.

Nicméně se tento týden objevují některé pozitivní náznaky možnosti kompromisu. Šedá eminence Evropské komise, tajemník jejího předsedy a druhý nejmocnější muž Evropy Martin Selmayr komunikoval se zástupci výboru pro brexit britské Dolní sněmovny.

Selmayr měl zjišťovat, zda by členové britského parlamentu podpořili dohodu, kdy tzv. irská pojistka bude podpořena garancí dočasnosti. Pokud by Británie odmítla celní unii a musela na irském ostrově vzniknout střežená celní hranice, bylo by to pouze dočasné řešení. Jasně Selmayrovi ale nikdo neodpověděl.

Zástupci Westminsteru se zase měli ptát Selmayra, jestli by byla ochotna takovou garanci dát. Také nedostali jasnou odpověď. Zdá se to být neřešitelné, ale můžeme se na to dívat tak, že takhle se jedná. Jde možná o stádium jednání.

Každý se něčeho bojí, i v Británii. Jedni se obávají setrvání v Evropské unii, jiní zas brexitu, a ještě jiní tvrdého brexitu. Jsou ovšem i takoví, kteří se nebojí ani toho.

Také je dobré si všimnout, že německá kancléřka Angela Merkelová pravila, že „při troše kreativity a dobré vůle se snad najde řešení.“ EU toho ve své historii už kompromisně vyřešila tolik, že snad zvládne i irskou pojistku.

Taktéž si lze představit, že bude otevřena politická deklarace ke smlouvě tak, aby se nikdo necítil zatlačen do kouta s tím, že se v budoucnu musí směřovat k nějakému konkrétnímu řešení vztahů s EU. Nebude se mluvit ani o norském, ani o kanadském, švýcarském či tureckém scénáři. Může se otevřít prostor pro nový britský scénář.

K nějakým kompromisům bude možná nakonec ochotné i Irsko jako člen EU. V případě tvrdého brexitu by totiž Irsko muselo vybudovat tvrdou hranici se Severním Irskem už od 1. dubna. Tlak na Irsko, aby souhlasilo s nějakými ústupky, bude také zcela jistě narůstat.

Nejdůležitější větu ale musíme zopakovat: pokud nebude jasné, že Britové jsou předem pro nějaký kompromis schopni zajistit hlasy, tak také žádný kompromis nebude. Zastánci setrvání Británie v EU mezi členy parlamentu si musí uvědomit, že jsou už bez šancí a dát přednost brexitu s dohodou před brexitem bez dohody.

URL| <https://plus.rozhlas.cz/jan-machacek-brexit-a-kompromis-7755360>

Vítová se stala nejstarší miss!

5.2.2019 Blesk str. 12 Společnost

Hana Zejdová

A Petra Svoboda naháněla Gotta

PRAHA – Přesně 25 let uplynulo od prvního vysílání TV Nova. A její hvězdy zavzpomínaly, co dělaly, když bylo pětadvacet jim. Moderátorky braly útokem soutěže krásy. A Petra Svoboda (35) naháněla Karla Gotta (79)!

Televize Nova začala vysílat 4. února 1994 jako první celostátní komerční televize na českém trhu i ve střední a východní Evropě.

Iveta Vítová (35)

moderátorka Televizních novin

„Zúčastnila jsem se soutěže krásy Česká Miss 2009. Byla jsem zvolena nejstarší miss v historii a toto prvenství mi zůstalo dodnes!“

Markéta Fialová (47)

moderátorka Střepin

„Studovala jsem magistra na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a živila se jako moderátorka zpráv na tehdejší FTV Premiéra.“

Kristina Kloubková (42)

moderátorka Televizních novin

„Pětadvacítka byla pro mě celkem zlomová. Odstoupila jsem z Miss kvůli zranění, podstoupila operaci kolene a po osmi měsících se vrátila do muzikálu.“

Renáta Czadernová (34)

moderátorka Televizních novin

„Fotografie jsou ze semifinále Miss ČR, kam jsem byla pozvaná. Také jsem tam potkala skvělého Honzu Čenského. V pětadvaceti jsem zároveň nastoupila do televize Nova.“

Martin Pouva (55)

moderátor Sportovních zpráv

„V pětadvaceti jsem právě dokončil fakultu tělesné výchovy a sportu a nastoupil jsem na rok na vojnu ve Stromovce v tehdejší Rudé hvězdě jako tenisový trenér. Přišla do toho revoluce a my jsme tajně utíkali s klukama z kasáren na demonstrance na Václavském náměstí.“

Petra Svoboda (36)

moderátorka Televizních novin

„Když mi bylo pětadvacet, pracovala jsem jako redaktorka pro jeden časopis. Dokonce mám z té doby fotografie s Karlem Gottem, se kterým jsem dělala rozhovor u něj na Bertramce!“

Michaela Badinková (40)

hvězda seriálu Ordinace v růžové zahradě 2

„Když mi bylo pětadvacet, akorát šli do kin Básníci, moje první a na dlouho taky poslední zkušenost s filmem. Už jsem chodila s Honzou (životní partner Jan Teplý ml. – pozn. red.) a dostala jsem nabídku od Dušana Kleina na roli v Ulici. Pamatuju si, že jsem ji docela zvažovala. Nebyla jsem si jista, jestli je nekonečný seriál pro mě. Nakonec jsem s Lenkou Drápalovou prožila skoro deset let. S Martinem Hofmannem, se kterým jsme v Ulici partnerili, jsme dodnes velcí kamarádi!“

Dana Morávková (47)

hvězda seriálu Ordinace v růžové zahradě 2

„V pětadvaceti jsem se vdávala! A s Liborem Baselidesem jsme v té době moderovali Snídani s Novou. Na rozhovory k nám do studia chodily velké herecké hvězdy a pro mě byla čest si s nimi povídat. Vzpomínám třeba na Dicka Francise (britský autor detektivek z prostředí dostihového sportu – pozn. red.), paní Jiráskovou, pana Menzela, Sováka, Polívku a řadu dalších. Měli jsme tam hezkou atmosféru. Dodnes se setkávám s kameramany a vždycky se rádi vidíme a občas zavzpomínáme.“

Martin Finger (48)

hvězda seriálu Ulice

„Kromě toho, že jsem hrál v divadle, tak v pětadvaceti jsem byl poprvé – a zatím i naposledy – v Asii. Konkrétně v Turecku.“

Ilona Svobodová (58)

hvězda seriálu Ulice riálu

„V pětadvaceti jsem se ocitla na titulní stránce časopisu Kino se svou dcerou, která se nechtěla fotit. Nedávno mě v jedné dejvické kavárně zastavila paní, která mi říkala – vy si mě asi nebudete pamatovat, ale já jsem vás fotila na titulku časopisu Kino. A já v mobilu našla tuhle fotku! Tak jsme se nad ní pobavily a zavzpomínaly.“

Foto autor| Foto: TV Nova

Foto popis| Iveta je dodnes držitelkou prvenství nejstarší miss v historii ČR.

Foto popis| 1996 Markéta začínala v televizi Premiéra.

Foto popis| Na Nově kromě Střepin moderovala také Televizní noviny.

Foto popis| Kristina začínala jako tanečnice.

Foto popis| Dnes je úspěšnou moderátorkou a šťastnou maminkou.

Foto popis| Renáta se probojovala do semifinále Miss ČR.

Foto popis| Dnes je snad ještě krásnější.

Foto popis| Začínající tenisový trenér. j ý

Foto popis| Zkušený sportřák.

Foto popis| Korunku královny krásy získala ještě jako Lutovská. Víťovou se stala až po svatbě v roce 2011.

Foto popis| Karla má ráda dodnes.

Foto popis| Se Slavíkem na Bertramce.

Foto popis| Ve Snídani s Novou s Liborem Baselidesem.

Foto popis| Herečka si potrpí na kabelky.

Foto popis| Jako Lenka Drápalová, posléze Hejlová v seriálu Ulice.

Foto popis| Dnes je hvězdou Ordinace v růžové zahradě 2.

Foto popis| Na dovolené v Turecku.

Foto popis| V seriálu Ulice.

Foto popis| Na obálce časopisu Kino s dcerou.

Foto popis| Ilona patří k nejkrásnějším českým herečkám.

Sportovní fotografii roku cvaknul Lukáš Bíba. Zachytil zklamání Adama Ondry

5.2.2019 horydoly.cz str. 00

SDÍLEJ: Sportovní fotografií roku 2018 se stal snímek lezce Adama Ondry od fotografa Lukáše Bíby z vydavatelství Economía. Okamžik zklamání po neúspěšném pokusu zachytil 36letý autor během mistrovství světa ve lezení na umělé stěně v rakouském Innsbrucku.

Jak na to

Výstava na Staroměstské radnici

Výstava Sportovní fotografie roku na Staroměstské radnici je návštěvníkům přístupná od 6. února do 17. března každý den 10 - 19 hodin. Základní vstupné 50 Kč, děti do 15 let, důchodci a ZPT platí 20 Kč, rodinná vstupenka stojí 100 Kč (2 dospělí a 1-2 děti).

"Vítězná fotografie je jednoznačně nejlepším portrétem sportovce za loňský rok, vyjadřuje silné emoce. Kompozičně i světelně se jedná o výrazně nadprůměrný snímek výjimečného sportovce," řekl předseda poroty Filip Láb, vedoucí katedry žurnalistiky FSV Univerzity Karlovy.

Výsledky fotografické soutěže zveřejnil Klub sportovních novinářů na vernisáži, která se konala dnes 5. února na pražské Staroměstské radnici.

Bilanční výstavu Sportovní fotografie roku 2018 doplňují dvě autorské přehlídky. Průřez svojí 35 let dlouhou kariérou představuje Jaroslav Legner, který na konci minulého roku ukončil dráhu profesionálního fotografa.

Druhá výstava patří Michalu Červenému, jenž jako loňský vítěz dostal právo představit další své fotografie.

Soutěž Sportovní fotografie roku navazuje na loni obnovenou tradici výročních přehlídek založenou legendami novinářské fotografie v roce 1971.

Do soutěže se přihlásilo 50 profesionálních fotoreportérů, kteří poslali celkem 481 snímků. Vedle hlavní soutěže byly ve hře také dílčí ceny v kategoriích Fotbal, Ostatní sporty, Portrét, Motorismus a Foto série. Stejně jako v minulém roce nebudou chybět ani kategorie, kde vítěze vyberou sami návštěvníci výstavy, a to Sport v Praze a Sport a volný čas.

"Druhý ročník ukázal, že oživení této soutěže bylo dobrým krokem. Kvalita i množství přihlášených prací oproti loňskému roku vzrostly, předkládané práce sportovních fotografů jsou na profesionální úrovni," dodal docent Filip Láb. "Práce poroty se díky tomu stává příjemnou diskuzí nad kvalitními a ještě lepšími fotografiemi."

Vítězný snímek byl přihlášen jako součást série, kterou Lukáš Bíba nazval Český lezec Adam Ondra a jeho 10 dnů na mistrovství světa v lezení v rakouském Innsbrucku. Emotivní gesto na laně zavěšeného lezce však porotce natolik upoutalo, že fotografii ze série vyčlenili a přiřkli jí hlavní cenu.

"Je tam vztek, frustrace. Adam spadl dřív, než chtěl, kdyby se dostal aspoň o jeden chyt dále, získal by zlatou medaili," popisuje svůj snímek Lukáš Bíba. Při závodě počítal s tím, že Ondra chybu neudělá a na lezecké stěně zůstane o chvíli déle. "Měl jsem štěstí, že padal na stranu, kde jsem byl. Věděl jsem, jak poleze, kam se bude otáčet, ale čekal jsem, že vyhraje a já budu fotit radostnou emoci."

V kategorii Portrét získal ocenění volný fotograf Štěpán Černý, v kategorii Fotbal vyhrál Roman Vondrouš z ČTK, v kategorii Ostatní sporty volný fotograf Petr Slavík, nejlepší motoristický snímek zachytil volný fotograf Jiří Křenek a nejlepší sérii nafotil Michal Beránek z deníku Sport.

Čestná uznání získali volný novinář Jan Kasl a Petr Josek z agentury The Associated Press.

Autor vítězné fotografie si odnesl odměnu 50 000 korun, trofej od skláře Zdeňka Kunce a putovní cenu, jež soutěž provází už od konce minulého století. Vítězové kategorií získali odměnu 10 000 Kč, skleněné plakety a vouchery od Phototools v hodnotě 2 000 Kč, držitelům Čestného uznání připadla odměna 5 000 Kč a voucher na produkty Nikon v hodnotě 10 000 Kč.

"Letošní ročník soutěžní přehlídky potvrzuje, že stálo za to tradici výstav sportovních fotografií obnovit. A to přes značnou dávku nedůvěry a skepse, která tuto snahu zpočátku provázela. Dva roky ovšem postačily, aby se výstava opět stala reprezentativní přehlídkou tvorby předních českých sportovních fotoreportérů, kteří na svých záběrech zachytili nejen nejvýznamnější sportovní události uplynulého roku, ale také nezapomenutelná a neopakovatelná dramata okamžiku, jež sport přináší. Vítězný snímek pavouka Adama Ondry, jehož autorem je Lukáš Bíba, je toho ostatně dokladem," řekl při vernisáži výstavy předseda Klubu sportovních novinářů Zdeněk Pavlis.

"Samozřejmě, bez spolupráce s agenturou Seven Days, bez vstřícného přístupu magistrátu Hlavního města Prahy, podpory Českého olympijského výboru, generálního partnera Skupiny ČEZ a dalších partnerů a sponzorů bychom to sami nesvedli. Proto jim patří dík za to, že se do Prahy už druhým rokem vrací výstava, která bude docela jistě významnou kulturní, společenskou a vlastně i sportovní událostí příštích dnů a týdnů."

Za magistrát Hlavního města Prahy na vernisáži promluvila zastupitelka Mariana Čapková: "Je mi velkou ctí slavnostně odstartovat vernisáž výstavy Sportovní fotografie roku, které je hlavní město Praha hrdým partnerem. Je zde totiž krásně a elegantně propojeno to, co by správné město mělo zastřešovat – sportovní aktivity a umění. Pokud může jedna akce propojit obojí, je to dvojnásobný přínos pro diváka a tato multiplikace platí i pro město. Pokud může kulturní město nabídnout i kvalitní sportovní vyžití, je to velký přínos pro obyvatele. A k tomu jsme se všichni ve vedení města zavázali. Ještě bych ráda doplnila, že máme velkou radost z toho, že výstava neskončí posledním dnem expozice, ale bude pokračovat na sportovním Gymnáziu Postupická, za což organizátorům velice děkujeme!"

Sportovní fotografie roku 2018

Hlavní cena

Lukáš Bíba: Adam Ondra (Nespokojený Adam Ondra po finále MS v lezení na obtížnost)

Fotbal

Roman Vondrouš: Slavia vs. Plzeň (Jaromír Zmrhal ze Slavie a Jan Kovařík z Plzně hlavičkují v 27. kole 1. fotbalové ligy)

Ostatní sporty

Petr Slavík: Biker Jan Ševeček se připravuje na náročný sjezd v Julských Alpách

Portrét

Štěpán Černý: Válečník Vémola

Motorismus

Jiří Křenek: Poslední velká nehoda Fernanda Alonsa v F1, Spa Belgie 2018

Série

Michal Beránek: Rozlučka TR10

Zvláštní ceny poroty

Jan Kasl: Arctic Kayaking

Petr Josek: Putin po MS v Rusku

Kdo je kdo?

Vítěz hlavní kategorie Lukáš Bíba (*1982), fotograf vydavatelství Economia, předtím iDNES.cz a MF DNES, spolupracuje s projektem Creative Mornings a organizací Člověk v tísni, pro kterou fotí filmový festival Jeden svět. Na soutěži Czech Press Photo získal v roce 2017 hlavní cenu kategorii Umění a v roce 2018 byl oceněn za nejlepší snímek v kategorii Sport (série).

Předseda poroty Filip Láb působí na Institutu komunikačních studií a žurnalistiky (IKSŽ) **Fakulty sociálních věd** UK v Praze jako vedoucí katedry žurnalistiky. Ve výuce se věnuje vizuální komunikaci se zaměřením na fotografii, fotožurnalismus, teorii a praxi klasické a digitální fotografie.

V porotě dále zasedli fotografové a bývalí vítězové soutěže Herbert Slavík a Jiří Pekárek, zástupce Klubu sportovních novinářů Jan Tauber a zástupce spořadatelství agentury Seven Days Martin Krácalík.

Předseda Klubu sportovních novinářů Zdeněk Pavlis stojí v čele profesní novinářské organizace nepřetržitě od roku 2001, v současnosti pracuje jako redaktor webového portálu Sport.cz.

Mariana Čapková je zastupitelkou Hlavního města Prahy zvolenou za stranu Praha sobě, je předsedkyní Výboru pro výchovu a vzdělávání.

Historie fotosoutěže

Soutěžní přehlídka má dlouhou tradici, seznam vítězů je plný úctyhodných jmen, tváře slavných sportovců excelovaly na historických snímcích. Pod názvem "Sto nejlepších sportovních fotografií roku" vystavovali naši předchůdci vybrané práce už od roku 1971. Prvním vítězem byl Bohumil Novotný z časopisu Zápisník se snímkem Modlitba za Peru; fotografie byla poctou obětem tragédie československé horolezecké expedice na Huascarán.

Nejúspěšnějším autorem v historii ankety je Herbert Slavík, který získal třikrát hlavní cenu a nyní byl členem poroty. Nejlepší snímky pro letošní přehlídku pomáhal jako člen jury vybírat i bývalý dvojnásobný vítěz Jiří Pekárek.

V roce 1987 se dočkal vítězného snímku Jaroslav Skála, zakladatel ankety a dlouholetý předseda Klubu sportovních fotoreportérů. Na čestném seznamu vítězů najdeme i jména Karel Novák, Jiří Koliš, Václav Jirsa, Milan Šťastný, Jaroslav Legner a mnohá další.

Soutěžilo se pravidelně do roku 1988, pak neklidná doba fotografickou přehlídku na čas zastínila. Nové vítěze jsme pak znovu poznávali v 90. letech a na prahu nového století. V období 2002 - 2010 jsme navštěvovali nesoutěžní přehlídku ucelených souborů od vybraných autorů, a pak se sportovní výstavy na dlouhou dobu odmlčely.

Přehled vítězů

1971: Bohumil Novotný - Modlitba za Peru

1972: Miroslav Martinovský - Mistři světa (hokejisté Pospíšil, Horešovský)

1973: Karel Kučera - Skok o tyči

1974: Jiří Pekárek - Stolní tenis

1975: Václav Jirsa - Spartakiáda (série)

1976: Jiří Pekárek - dráhová cyklistka

1977: Jiří Koliš - sportovní gymnastika + fotbal

1978: Milan Šťastný - fotbal (zápas Dukla- Hertha Berlín)

1979: Antonín Bahenský - motokros

1980: Karel Novák - fotbal (Z. Nehoda)

1981: Milan Šťastný - házená

1982: Josef Žáček - fotbal Slavia
1983: Bohumil Hynek - sportovní gymnastka, bradla
1984: Libor Hajský - běh na lyžích (ZOH Sarajevo)
1985: Jaroslav Legner - atletika
1986: Herbert Slavík - volejbalistky
1987: Jaroslav Skála - fotbal - Griga za zdi Dukly
1988: Václav Jirsa - zápas
1995: Jiří Turek - Baseball
1996: Herbert Slavík - Ruče italských veslařů
1997: Herbert Slavík - Tyčkař Tim Lobinger
1998: Bořivoj Černý - Smeč
1999: Jiří Kruliš - Opožděný dialog
2000: Vladimír Rys - Já tam dosáhnu
2001: Václav Novák - Vychutnat si závod, ochutnat trat'
2017: Michal Červený - Cape Epic 2017
2018: Lukáš Bíba - Adam Ondra

SDÍLEJ:

Diskuse Jméno E-mail Předmět Obsah Zadejte prosím kód z obrázku (velká písmena): Ochrana proti spamu. Napište prosím číslo dvacet-čtyři: Přidat nový příspěvek

URL| <https://www.horydoly.cz/horolezci/sportovni-fotografii-roku-cvaknul-lukas-biba-zachytil-zklamani-adama-ondry.html>

Zemřela Alena Lábová, fotografka a dlouholetá pedagožka na FSV UK

6.2.2019 echo24.cz str. 00 Panorama, Domov, Krátké zprávy

Echo24

V úterý zemřela fotografka a vyučující dlouhodobě působící na katedře žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (FSV), Alena Lábová. Na fakultě působila už od 70. let, přednášela o historii, teorii, etice a praxi novinářské fotografie.

V úterý zemřela fotografka a vyučující dlouhodobě působící na katedře žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (FSV), Alena Lábová. Na fakultě působila už od 70. let, přednášela o historii, teorii, etice a praxi novinářské fotografie.

„V Aleně Lábové ztrácí **Fakulta sociálních věd** jednu ze svých dobrých duší. Přední českou odborníci na novinářskou fotografii, mimořádnou a inspirativní pedagožku, neuvěřitelně silnou a šarmantní ženu, která navzdory své drobné konstituci dokázala desetiletí překonávat zdravotní obtíže se (sebe)ironickým humorem, ze kterého nám méně odolným zůstával rozum stát. Alena Lábová byla autorkou celé řady významných a zásadních publikací o fotografii i výbornou fotografkou. Díky ní máme zaznamenány historické okamžiky roku 1989 i vývoj fakulty v mimořádné kvalitě,“ napsala k tomu na stránkách fakulty děkanka FSV Alice Němcová Tejkalová.

„To, čím si ale získala generace studentek a studentů, byla její schopnost využít vše, co uměla a znala, ve výuce a vytvořit nesmírně zajímavé přednášky i kreativní semináře, při kterých velmi přátelsky, ale naprosto nekompromisně hodnotila naše práce. Kromě fotek jsme často diskutovali také o politice, literatuře, společnosti, Alena měla obrovský rozhled, vedla nás k tomu, abychom na sobě všestranně pracovali. Když jsem zvažovala, kam se profesně vydám, a rozhodla se nakonec pro akademické prostředí, byla to spolu s docentkou Osvaldovou právě doktorka Lábová, kdo mě k tomu inspiroval. Vracely se za ní na fakultu desítky absolventů, popovídat si o práci i jen tak o životě, na večírcích alumni byla vždy tou nejjobletovanější. Bude nám strašně chybět, zároveň si myslím, že by nechtěla, abychom na ni vzpomínali nostalgicky a pateticky, protože jak

nostalgií, tak patos vždycky s humorem shazovala. Pojdme tedy vzpomínat na usměvavou a báječnou Alenu Lábovou, a snažit se udržet i rozvinout její pedagogický, vědecký i lidský odkaz," dodala Tejkalová.

Pohřeb proběhne v pátek 15. února 2019 ve 14.15 v krematoriu v Praze v Motole.

Čtete také: Zemřel Václav Vorlíček, legendární režisér slavných filmových pohádek a seriálů
V Týdeníku Echo a na EchoPrime se dozvíte více, získáte je zde.

URL| <http://echo24.cz/a/SfuNT>

Zemřela Alena Lábová, fotografka a dlouholetá pedagožka na FSV UK

6.2.2019 echo24.cz str. 00

Univerzita Karlova

V úterý zemřela fotografka a vyučující dlouhodobě působící na katedře žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (FSV), Alena Lábová. Na fakultě přednášela od 90. let o historii, teorii, etice a praxi novinářské fotografie.

„V Aleně Lábové ztrácí **Fakulta sociálních věd** jednu ze svých dobrých duší. Přední českou odbornici na novinářskou fotografii, mimořádnou a inspirativní pedagožku, neuvěřitelně silnou a šarmantní ženu, která navzdory své drobné konstituci dokázala desetiletí překonávat zdravotní obtíže se (sebe)ironickým humorem, ze kterého nám méně odolným zůstával rozum stát. Alena Lábová byla autorkou celé řady významných a zásadních publikací o fotografii i výbornou fotografkou. Díky ní máme zaznamenány historické okamžiky roku 1989 i vývoj fakulty v mimořádné kvalitě," napsala k tomu na stránkách fakulty děkanka FSV Alice Němcová Tejkalová.

„To, čím si ale získala generace studentek a studentů, byla její schopnost využít vše, co uměla a znala, ve výuce a vytvořit nesmírně zajímavé přednášky i kreativní semináře, při kterých velmi přátelsky, ale naprosto nekompromisně hodnotila naše práce. Kromě fotek jsme často diskutovali také o politice, literatuře, společnosti, Alena měla obrovský rozhled, vedla nás k tomu, abychom na sobě všestranně pracovali. Když jsem zvažovala, kam se profesně vydám, a rozhodla se nakonec pro akademické prostředí, byla to spolu s docentkou Osvaldovou právě doktorka Lábová, kdo mě k tomu inspiroval. Vracely se za ní na fakultu desítky absolventů, popovídat si o práci i jen tak o životě, na večírcích alumni byla vždy tou nejobletovanější. Bude nám strašně chybět, zároveň si myslím, že by nechtěla, abychom na ni vzpomínali nostalgicky a pateticky, protože jak nostalgii, tak patos vždycky s humorem shazovala. Pojdme tedy vzpomínat na usměvavou a báječnou Alenu Lábovou, a snažit se udržet i rozvinout její pedagogický, vědecký i lidský odkaz," dodala Tejkalová.

Pohřeb proběhne v pátek 15. února 2019 ve 14.15 v krematoriu v Praze v Motole.

URL| <https://echo24.cz/a/SfuNT/zemrela-alena-labova-fotografka-a-dlouholeta-pedagozka-na-fsv-uk>

Speciál: Přinesl skutečně prezident Trump své zemi prosperitu?

6.2.2019 rozhlas.cz str. 00

Jacquelyn Martin

Americký prezident Donald Trump během projevu o stavu unie vyzval k národní jednotě a překlenutí rozdílů. Spojené státy podle něj zažívají ekonomický zázrak a ohrozit ho můžou jen nesmyslné války a stranická vyšetřování.

Přinesl skutečně prezident Trump své zemi nevídanou prosperitu? Poslechněte si celý speciál Českého rozhlasu Plus.

Hosté:

Marie Štenglová, redaktorka zahraniční redakce Českého rozhlasu

Lenka Kabrhelová, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

Daniel Anýž, redaktor serveru Aktuálně.cz a expert na dění v USA

Kryštof Kozák, amerikanista a vedoucí Katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií

Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy)

URL| <https://plus.rozhlas.cz/special-prinesl-skutecne-prezident-trump-sve-zemi-prosperitu-7755753>

Spor USA a Ruska ohledně raket pokračuje. Moskva vyvine nové typy

6.2.2019 Hospodářské noviny str. 06 Události

Václav Lavička

Svět se střetl s novou realitou. Spojené státy a Rusko si minulý týden vzájemně vypověděly smlouvu o likvidaci raket středního a kratšího doletu. Znamená to další zhoršení beztak napjatých americko-ruských vztahů. Pokud přestane po půlroční výpovědní lhůtě platit, což je velice pravděpodobné, může se rozpoutat nové kolo závodů ve zbrojení.

Smlouva o zákazu raket středního a kratšího doletu (INF) byla podepsána v roce 1987 v Moskvě tehdejším americkým prezidentem Ronaldem Reaganem a jeho sovětským protějškem Michailem Gorbačovem. Tedy v době, kdy obě velmoci hromadily arzenál jaderných zbraní.

Zmíněná smlouva zakazující ze země odpalované rakety s doletem 500 až 5500 kilometrů znamenala velký pokrok. „Rakety středního a kratšího doletu mají obrovský ničivý účinek a současně jsou schopny zasáhnout cíl velice rychle, využít výhod prvního úderu. Proto Sovětskému svazu tak vadilo rozmístění raket Pershing v západním Německu,“ říká Michal Smetana ze Střediska bezpečnostní politiky, jež je součástí **Fakulty sociálních věd** UK.

Další vývoj je podle něj nejasný. Závisí hlavně na tom, jaký postoj zaujmou USA k vývoji a výrobě dalších zbrojních systémů. „Spojeným státům nejde primárně o vztah k Rusku, nýbrž k Číně,“ podotýká Smetana. A jak dodává, stejně tak bude důležitá ruská reakce.

Kongres USA víc peněz asi nedá

Rusko doufá, že Spojené státy se v dohledné době do vývoje a výroby nových zbrojních systémů nepustí. Bylo by to pro ně velice nákladné.

„Americké zbrojní programy jsou průhledné. Ani v rozpočtu Pentagonu, ani v jiných oficiálních dokumentech se s vývojem balistických střel středního doletu nepočítá,“ uvádí v listu Kommersant ruský expert na zbrojní problematiku Andrej Baklickij.

Američané by podle něj mohli rakety Tomahawk (s dosahem až 2500 kilometrů) umístěné na ponorkách přizpůsobit k odpalování na souši, ale pravděpodobně ani s tím nebudou pospíchat. Demokraté, kteří po posledních kongresových volbách kontrolují Sněmovnu reprezentantů (dolní komoru Kongresu), nejenže nehodlají dávat peníze na nové zbrojní programy, ale dokonce chtějí omezit ty dosavadní.

USA sice smlouvu vypověděly, současně si však ponechávají „zadní vrátka“. Jejich ministr zahraničí Mike Pompeo říká, že pravidla kontroly zbrojení lze obnovit. „Jsme připraveni zahájit nová jednání se všemi zainteresovanými zeměmi o těchto složitých otázkách a také o prodloužení platnosti existujících smluv,“ uvedl Pompeo. Ale současně dodal, že prezident Donald Trump podepíše jenom ty smlouvy, jež budou v souladu s potřebami USA a jejich spojenců a zároveň bude možné kontrolovat jejich dodržování.

Moskva plánuje nové systémy

Na další jednání se Spojenými státy je připravena i Moskva. Aspoň to tvrdí ruský prezident Vladimir Putin. Ale současně dal ministru zahraničí Sergeji Lavrovovi pokyn, aby ruská diplomacie v žádném případě zahájení rozhovorů neiniciovala.

Prezident Putin zároveň schválil opatření, která mu předložil ministr obrany Sergej Šojgu. Rusko podle nich vyčlení finanční prostředky na vývoj „suchozemské“ verze rakety Kalibr-NK odpalované z ponorek (podobně jako americké tomahawky). Tato střela odpálená ze souše bude mít dolet až 2600 kilometrů, což přibližně odpovídá vzdálenosti mezi Moskvou a Paříží.

Rusko současně zahájí vývoj a výrobu nadzvukových balistických raket středního a kratšího doletu. Budou se odpalovat ze stejného zařízení jako Kalibr-NK, čímž se sníží náklady na tento program.

„Na americké kroky musíme reagovat symetricky, ale do nového kola zbrojení se zatáhnout nenecháme,“ řekl Putin.

Evropští členové NATO stojí na straně USA, ale současně se obávají nového kola zbrojení, které by mohlo po zániku raketové smlouvy propuknout. Většina zemí si další militarizaci kontinentu nepřeje, poznamenává list Wall Street Journal. Polsko jako jediný evropský stát NATO jednoznačně řeklo, že je připraveno rozmístit na svém území americké rakety středního doletu.

„I když se nepodaří zachránit smlouvu o likvidaci raket, neznamená to, že musíme připustit nové závody ve zbrojení,“ vyjádřil se spolkový ministr zahraničí Heiko Maas. Německo vyzývá k vícestranným rozhovorům o jaderném odzbrojení, zahrnujícím USA, Rusko, Čínu a další země.

Čína, jaderná mocnost, vyzývá Spojené státy a Rusko, aby pokračovaly v jednání o raketách středního a kratšího doletu. Sama se nicméně odmítá podřizovat jakýmkoliv smlouvám omezujícím jaderné zbrojení. Mluvčí ministerstva zahraničí v Pekingu Keng Šuang prohlásil, že je nezbytné „dodržovat staré úmluvy, nikoliv vynalézat nové“.

Spojeným státům nejde primárně o vztah k Rusku, nýbrž k Číně. Michal Smetana Středisko bezpečnostní politiky, **Fakulta sociálních věd** UK

Zdroj: SIPRI Yearbook 2018, RFE, CSIS

O autorovi | Václav Lavička, vaclav.lavicka@economia.cz

Foto popis | ZAKÁZANÉ RAKETY

Foto popis | USA a Rusko se rozhodly odstoupit od smlouvy o likvidaci raket středního a krátkého doletu (INF). Velmoci se tak vrátily před rok 1987, kdy smlouvu, v níž se země zavázaly k zničení balistických raket s doletem od 500 do 5500 kilometrů, podepsali Ronald Reagan a Michail Gorbačov.

Foto popis | CELKOVÝ POČET ZNIČENÝCH RAKET V RÁMCI SMLOUVY INF

Foto popis | POČET HLAVIC S JADERNOU NÁLOŽÍ VE SVĚTĚ (stav k 1. lednu 2018)

Foto popis | RAKETY USA

Foto popis | SOVĚTSKÉ RAKETY

Spor USA a Ruska ohledně raket pokračuje. Moskva vyvine nové typy, hrozí pokračování závodů ve zbrojení

6.2.2019 ihned.cz str. 00

Svět se střetl s novou realitou. Spojené státy a Rusko si minulý týden vzájemně vypověděly smlouvu o likvidaci raket středního a kratšího doletu.

Znamená to další zhoršení beztak napjatých americko-ruských vztahů. Pokud přestane po půlroční vypovědní lhůtě platit, což je velice pravděpodobné, může se rozpoutat nové kolo závodů ve zbrojení.

Smlouva o zákazu raket středního a kratšího doletu (INF) byla podepsána v roce 1987 v Moskvě tehdejším americkým prezidentem Ronaldem Reaganem a jeho sovětským protějškem Michailem Gorbačovem. Tedy v době, kdy obě velmoci hromadily arzenál jaderných zbraní.

Zmíněná smlouva zakazující ze země odpalované rakety s doletem 500 až 5500 kilometrů znamenala velký pokrok. "Rakety středního a kratšího doletu mají obrovský ničivý účinek a současně jsou schopny zasáhnout cíl velice rychle, využít výhod prvního úderu. Proto Sovětskému svazu tak vadilo rozmístění raket Pershing v západním Německu," říká Michal Smetana ze Střediska bezpečnostní politiky, jež je součástí **Fakulty sociálních věd UK**.

Další vývoj je podle něj nejasný. Závisí hlavně na tom, jaký postoj zaujmou USA k vývoji a výrobě dalších zbrojních systémů. "Spojeným státům nejde primárně o vztah k Rusku, nýbrž k Číně," podotýká Smetana. A jak dodává, stejně tak bude důležitá ruská reakce.

Rusko doufá, že Spojené státy se v dohledné době do vývoje a výroby nových zbrojních systémů nepustí. Bylo by to pro ně velice nákladné.

"Americké zbrojní programy jsou průhledné. Ani v rozpočtu Pentagonu, ani v jiných oficiálních dokumentech se s vývojem balistických střel středního doletu nepočítá," uvádí v listu Kommersant ruský expert na zbrojní problematiku Andrej Baklickij.

Američané by podle něj mohli rakety Tomahawk (s dosahem až 2500 kilometrů) umístěné na ponorkách přizpůsobit k odpalování na souši, ale pravděpodobně ani s tím nebudou pospíchat. Demokraté, kteří po posledních kongresových volbách kontrolují Sněmovnu reprezentantů (dolní komoru Kongresu), nejenže nechtějí dávat peníze na nové zbrojní programy, ale dokonce chtějí omezit ty dosavadní.

USA sice smlouvu vypověděly, současně si však ponechávají "zadní vrátka". Jejich ministr zahraničí Mike Pompeo říká, že pravidla kontroly zbrojení lze obnovit. "Jsme připraveni zahájit nová jednání se všemi zainteresovanými zeměmi o těchto složitých otázkách a také o prodloužení platnosti existujících smluv," uvedl Pompeo. Ale současně dodal, že prezident Donald Trump podepíše jenom ty smlouvy, jež budou v souladu s potřebami USA a jejich spojenců a zároveň bude možné kontrolovat jejich dodržování.

Na další jednání se Spojenými státy je připravena i Moskva. Aspoň to tvrdí ruský prezident Vladimir Putin. Ale současně dal ministru zahraničí Sergeji Lavrovovi pokyn, aby ruská diplomacie v žádném případě zahájení rozhovorů neiniciovala.

Prezident Putin zároveň schválil opatření, která mu předložil ministr obrany Sergej Šojgu. Rusko podle nich vyčlení finanční prostředky na vývoj "suchozemské" verze rakety Kalibr-NK odpalované z ponorek (podobně jako americké tomahawky). Tato střela odpálená ze souše bude mít dolet až 2600 kilometrů, což přibližně odpovídá vzdálenosti mezi Moskvou a Paříží.

Rusko současně zahájí vývoj a výrobu nadzvukových balistických raket středního a kratšího doletu. Budou se odpalovat ze stejného zařízení jako Kalibr-NK, čímž se sníží náklady na tento program.

"Na americké kroky musíme reagovat symetricky, ale do nového kola zbrojení se zatáhnout nenecháme," řekl Putin.

Evropští členové NATO stojí na straně USA, ale současně se obávají nového kola zbrojení, které by mohlo po zániku raketové smlouvy propuknout. Většina zemí si další militarizaci kontinentu nepřeje, poznamenává list Wall Street Journal. Polsko jako jediný evropský stát NATO jednoznačně řeklo, že je připraveno rozmístit na svém území americké rakety středního doletu.

"I když se nepodaří zachránit smlouvu o likvidaci raket, neznamená to, že musíme připustit nové závody ve zbrojení," vyjádřil se spolkový ministr zahraničí Heiko Maas. Německo vyzývá k vícestranným rozhovorům o jaderném odzbrojení, zahrnujícím USA, Rusko, Čínu a další země.

Čína, jaderná mocnost, vyzývá Spojené státy a Rusko, aby pokračovaly v jednání o raketách středního a kratšího doletu. Sama se nicméně odmítá podřizovat jakýmkoliv smlouvám omezujícím jaderné zbrojení. Mluvčí ministerstva zahraničí v Pekingu Keng Šuang prohlásil, že je nezbytné "dodržovat staré úmluvy, nikoliv vynalézat nové".

Mezi Donaldem Trumpem a Vladimírem Putinem to vře. USA a Rusko si vzájemně vypověděly smlouvu o likvidaci raket středního a kratšího doletu. Znamená to další zhoršení jejich napjatých vztahů. autor: Reuters.

URL| <http://archiv.ihned.cz/c1-66465700-spor-usa-a-ruska-ohledne-raket-pokracuje-moskva-vyvine-nove-typy-hrozi-pokracovani-zavodu-ve-zbrojeni>

Spor USA a Ruska ohledně raket pokračuje. Moskva vyvine nové typy, hrozí pokračování závodů ve zbrojení

6.2.2019 iHNed.cz str. 00

Svět se střetl s novou realitou. Spojené státy a Rusko si minulý týden vzájemně vypověděly smlouvu o likvidaci raket středního a kratšího doletu.

Znamená to další zhoršení beztak napjatých americko-ruských vztahů. Pokud přestane po půlroční výpovědní lhůtě platit, což je velice pravděpodobné, může se rozpoutat nové kolo závodů ve zbrojení.

Smlouva o zákazu raket středního a kratšího doletu (INF) byla podepsána v roce 1987 v Moskvě tehdejším americkým prezidentem Ronaldem Reaganem a jeho sovětským protějškem Michaiilem Gorbačovem. Tedy v době, kdy obě velmoci hromadily arzenál jaderných zbraní.

Zmíněná smlouva zakazující ze země odpalované rakety s doletem 500 až 5500 kilometrů znamenala velký pokrok. "Rakety středního a kratšího doletu mají obrovský ničivý účinek a současně jsou schopny zasáhnout cíl velice rychle, využít výhod prvního úderu. Proto Sovětskému svazu tak vadilo rozmístění raket Pershing v západním Německu," říká Michal Smetana ze Střediska bezpečnostní politiky, jež je součástí **Fakulty sociálních věd** UK.

Další vývoj je podle něj nejasný. Závisí hlavně na tom, jaký postoj zaujmou USA k vývoji a výrobě dalších zbrojních systémů. "Spojeným státům nejde primárně o vztah k Rusku, nýbrž k Číně," podotýká Smetana. A jak dodává, stejně tak bude důležitá ruská reakce.

Kongres USA víc peněz asi nedá

Rusko doufá, že Spojené státy se v dohledné době do vývoje a výroby nových zbrojních systémů nepustí. Bylo by to pro ně velice nákladné.

Čtěte zde

"Americké zbrojní programy jsou průhledné. Ani v rozpočtu Pentagonu, ani v jiných oficiálních dokumentech se s vývojem balistických střel středního doletu nepočítá," uvádí v listu Kommersant ruský expert na zbrojní problematiku Andrej Bakickij.

Američané by podle něj mohli rakety Tomahawk (s dosahem až 2500 kilometrů) umístěné na ponorkách přizpůsobit k odpalování na souši, ale pravděpodobně ani s tím nebudou pospíchat. Demokraté, kteří po posledních kongresových volbách kontrolují Sněmovnu reprezentantů (dolní komoru Kongresu), nejenže nehodlají dávat peníze na nové zbrojní programy, ale dokonce chtějí omezit ty dosavadní.

USA sice smlouvu vypověděly, současně si však ponechávají "zadní vrátka". Jejich ministr zahraničí Mike Pompeo říká, že pravidla kontroly zbrojení lze obnovit. "Jsme připraveni zahájit nová jednání se všemi zainteresovanými zeměmi o těchto složitých otázkách a také o prodloužení platnosti existujících smluv," uvedl Pompeo. Ale současně dodal, že prezident Donald Trump podepíše jenom ty smlouvy, jež budou v souladu s potřebami USA a jejich spojenců a zároveň bude možné kontrolovat jejich dodržování.

Moskva plánuje nové systémy

Na další jednání se Spojenými státy je připravena i Moskva. Aspoň to tvrdí ruský prezident Vladimir Putin. Ale současně dal ministru zahraničí Sergeji Lavrovovi pokyn, aby ruská diplomacie v žádném případě zahájení rozhovorů neiniciovala.

Prezident Putin zároveň schválil opatření, která mu předložil ministr obrany Sergej Šojgu. Rusko podle nich vyčlení finanční prostředky na vývoj "suchozemské" verze rakety Kalibr-NK odpalované z ponorek (podobně jako americké tomahawky). Tato střela odpálená ze souše bude mít dolet až 2600 kilometrů, což přibližně odpovídá vzdálenosti mezi Moskvou a Paříží.

Rusko současně zahájí vývoj a výrobu nadzvukových balistických raket středního a kratšího doletu. Budou se odpalovat ze stejného zařízení jako Kalibr-NK, čímž se sníží náklady na tento program.

"Na americké kroky musíme reagovat symetricky, ale do nového kola zbrojení se zatáhnout nenecháme," řekl Putin.

Evropští členové NATO stojí na straně USA, ale současně se obávají nového kola zbrojení, které by mohlo po zániku raketové smlouvy propuknout. Většina zemí si další militarizaci kontinentu nepřeje, poznamenává list Wall Street Journal. Polsko jako jediný evropský stát NATO jednoznačně řeklo, že je připraveno rozmístit na svém území americké rakety středního doletu.

"I když se nepodaří zachránit smlouvu o likvidaci raket, neznamená to, že musíme připustit nové závody ve zbrojení," vyjádřil se spolkový ministr zahraničí Heiko Maas. Německo vyzývá k vícestranným rozhovorům o jaderném odzbrojení, zahrnujícím USA, Rusko, Čínu a další země.

Čína, jaderná mocnost, vyzývá Spojené státy a Rusko, aby pokračovaly v jednání o raketách středního a kratšího doletu. Sama se nicméně odmítá podřizovat jakýmkoliv smlouvám omezujícím jaderné zbrojení. Mluvčí ministerstva zahraničí v Pekingu Keng Šuang prohlásil, že je nezbytné "dodržovat staré úmluvy, nikoliv vynalézat nové".

URL| <https://zahranicni.iHNed.cz/c1-66465700-spor-usa-a-ruska-ohledne-raket-pokracuje-moskva-vyvine-nove-typy-hrozi-pokracovani-zavodu-ve-zbrojeni>

Spor USA a Ruska ohledně raket pokračuje. Moskva vyvine nové typy, hrozí pokračování závodů ve zbrojení

6.2.2019 ihned.cz str. 00

Svět se střetl s novou realitou. Spojené státy a Rusko si minulý týden vzájemně vypověděly smlouvu o likvidaci raket středního a kratšího doletu.

Znamená to další zhoršení beztak napjatých americko-ruských vztahů. Pokud přestane po půlroční výpovědní lhůtě platit, což je velice pravděpodobné, může se rozpoutat nové kolo závodů ve zbrojení.

Smlouva o zákazu raket středního a kratšího doletu (INF) byla podepsána v roce 1987 v Moskvě tehdejším americkým prezidentem Ronaldem Reaganem a jeho sovětským protějškem Michailem Gorbačovem. Tedy v době, kdy obě velmoci hromadily arzenál jaderných zbraní.

Zmíněná smlouva zakazující ze země odpalované rakety s doletem 500 až 5500 kilometrů znamenala velký pokrok. "Rakety středního a kratšího doletu mají obrovský ničivý účinek a současně jsou schopny zasáhnout cíl velice rychle, využít výhod prvního úderu. Proto Sovětskému svazu tak vadilo rozmístění raket Pershing v západním Německu," říká Michal Smetana ze Střediska bezpečnostní politiky, jež je součástí **Fakulty sociálních věd UK**.

Další vývoj je podle něj nejasný. Závisí hlavně na tom, jaký postoj zaujmou USA k vývoji a výrobě dalších zbrojních systémů. "Spojeným státům nejde primárně o vztah k Rusku, nýbrž k Číně," podotýká Smetana. A jak dodává, stejně tak bude důležitá ruská reakce.

Kongres USA víc peněz asi nedá

Rusko doufá, že Spojené státy se v dohledné době do vývoje a výroby nových zbrojních systémů nepustí. Bylo by to pro ně velice nákladné.

Čtěte zde

"Americké zbrojní programy jsou průhledné. Ani v rozpočtu Pentagonu, ani v jiných oficiálních dokumentech se s vývojem balistických střel středního doletu nepočítá," uvádí v listu Kommersant ruský expert na zbrojní problematiku Andrej Baklickij.

Američané by podle něj mohli rakety Tomahawk (s dosahem až 2500 kilometrů) umístěné na ponorkách přizpůsobit k odpalování na souši, ale pravděpodobně ani s tím nebudou pospíchat. Demokraté, kteří po posledních kongresových volbách kontrolují Sněmovnu reprezentantů (dolní komoru Kongresu), nejenže nehodlají dávat peníze na nové zbrojní programy, ale dokonce chtějí omezit ty dosavadní.

USA sice smlouvu vypověděly, současně si však ponechávají "zadní vrátka". Jejich ministr zahraničí Mike Pompeo říká, že pravidla kontroly zbrojení lze obnovit. "Jsme připraveni zahájit nová jednání se všemi zainteresovanými zeměmi o těchto složitých otázkách a také o prodloužení platnosti existujících smluv," uvedl Pompeo. Ale současně dodal, že prezident Donald Trump podepíše jenom ty smlouvy, jež budou v souladu s potřebami USA a jejich spojenců a zároveň bude možné kontrolovat jejich dodržování.

Moskva plánuje nové systémy

Na další jednání se Spojenými státy je připravena i Moskva. Aspoň to tvrdí ruský prezident Vladimir Putin. Ale současně dal ministru zahraničí Sergeji Lavrovovi pokyn, aby ruská diplomacie v žádném případě zahájení rozhovorů neiniciovala.

Prezident Putin zároveň schválil opatření, která mu předložil ministr obrany Sergej Šojgu. Rusko podle nich vyčlení finanční prostředky na vývoj "suchozemské" verze rakety Kalibr-NK odpalované z ponorek (podobně jako americké tomahawky). Tato střela odpálená ze souše bude mít dolet až 2600 kilometrů, což přibližně odpovídá vzdálenosti mezi Moskvou a Paříží.

Rusko současně zahájí vývoj a výrobu nadzvukových balistických raket středního a kratšího doletu. Budou se odpalovat ze stejného zařízení jako Kalibr-NK, čímž se sníží náklady na tento program.

"Na americké kroky musíme reagovat symetricky, ale do nového kola zbrojení se zatáhnout nenecháme," řekl Putin.

Evropští členové NATO stojí na straně USA, ale současně se obávají nového kola zbrojení, které by mohlo po zániku raketové smlouvy propuknout. Většina zemí si další militarizaci kontinentu nepřeje, poznamenává list Wall Street Journal. Polsko jako jediný evropský stát NATO jednoznačně řeklo, že je připraveno rozmístit na svém území americké rakety středního doletu.

"I když se nepodaří zachránit smlouvu o likvidaci raket, neznamená to, že musíme připustit nové závody ve zbrojení," vyjádřil se spolkový ministr zahraničí Heiko Maas. Německo vyzývá k vícestranným rozhovorům o jaderném odzbrojení, zahrnujícím USA, Rusko, Čínu a další země.

Čína, jaderná mocnost, vyzývá Spojené státy a Rusko, aby pokračovaly v jednání o raketách středního a kratšího doletu. Sama se nicméně odmítá podřizovat jakýmkoliv smlouvám omezujícím jaderné zbrojení. Mluvčí ministerstva zahraničí v Pekingu Keng Šuang prohlásil, že je nezbytné "dodržovat staré úmluvy, nikoliv vynalézat nové".

Mezi Donaldem Trumpem a Vladimírem Putinem to vše. USA a Rusko si vzájemně vypověděly smlouvu o likvidaci raket středního a kratšího doletu. Znamená to další zhoršení jejich napjatých vztahů. autor: Reuters.

URL| <https://zahranicni.ihned.cz/c1-66465700-spor-usa-a-ruska-ohledne-raket-pokracuje-moskva-vyvine-nove-typy-hrozi-pokracovani-zavodu-ve-zbrojeni>

Spor USA a Ruska ohledně raket pokračuje. Moskva vyvine nové typy, hrozí pokračování závodů ve zbrojení

6.2.2019 iHNed.cz str. 00

Svět se střetl s novou realitou. Spojené státy a Rusko si minulý týden vzájemně vypověděly smlouvu o likvidaci raket středního a kratšího doletu.

Znamená to další zhoršení beztak napjatých americko-ruských vztahů. Pokud přestane po půlroční výpovědní lhůtě platit, což je velice pravděpodobné, může se rozpoutat nové kolo závodů ve zbrojení.

Smlouva o zákazu raket středního a kratšího doletu (INF) byla podepsána v roce 1987 v Moskvě tehdejším americkým prezidentem Ronaldem Reaganem a jeho sovětským protějškem Michailem Gorbačovem. Tedy v době, kdy obě velmoci hromadily arzenál jaderných zbraní.

Zmíněná smlouva zakazující ze země odpalované rakety s doletem 500 až 5500 kilometrů znamenala velký pokrok. "Rakety středního a kratšího doletu mají obrovský ničivý účinek a současně jsou schopny zasáhnout cíl velice rychle, využít výhod prvního úderu. Proto Sovětskému svazu tak vadilo rozmístění raket Pershing v západním Německu," říká Michal Smetana ze Střediska bezpečnostní politiky, jež je součástí **Fakulty sociálních věd** UK.

Další vývoj je podle něj nejasný. Závisí hlavně na tom, jaký postoj zaujmou USA k vývoji a výrobě dalších zbrojních systémů. "Spojeným státům nejde primárně o vztah k Rusku, nýbrž k Číně," podotýká Smetana. A jak dodává, stejně tak bude důležitá ruská reakce.

Rusko doufá, že Spojené státy se v dohledné době do vývoje a výroby nových zbrojních systémů nepustí. Bylo by to pro ně velice nákladné.

"Americké zbrojní programy jsou průhledné. Ani v rozpočtu Pentagonu, ani v jiných oficiálních dokumentech se s vývojem balistických střel středního doletu nepočítá," uvádí v listu Kommersant ruský expert na zbrojní problematiku Andrej Baklickij.

Američané by podle něj mohli rakety Tomahawk (s dosahem až 2500 kilometrů) umístěné na ponorkách přizpůsobit k odpalování na souši, ale pravděpodobně ani s tím nebudou pospíchat. Demokraté, kteří po posledních kongresových volbách kontrolují Sněmovnu reprezentantů (dolní komoru Kongresu), nejenže nehodlají dávat peníze na nové zbrojní programy, ale dokonce chtějí omezit ty dosavadní.

USA sice smlouvu vypověděly, současně si však ponechávají "zadní vrátka". Jejich ministr zahraničí Mike Pompeo říká, že pravidla kontroly zbrojení lze obnovit. "Jsme připraveni zahájit nová jednání se všemi zainteresovanými zeměmi o těchto složitých otázkách a také o prodloužení platnosti existujících smluv," uvedl Pompeo. Ale současně dodal, že prezident Donald Trump podepíše jenom ty smlouvy, jež budou v souladu s potřebami USA a jejich spojenců a zároveň bude možné kontrolovat jejich dodržování.

Na další jednání se Spojenými státy je připravena i Moskva. Aspoň to tvrdí ruský prezident Vladimir Putin. Ale současně dal ministru zahraničí Sergeji Lavrovovi pokyn, aby ruská diplomacie v žádném případě zahájení rozhovorů neiniciovala.

Prezident Putin zároveň schválil opatření, která mu předložil ministr obrany Sergej Šojgu. Rusko podle nich vyčlení finanční prostředky na vývoj "suchozemské" verze rakety Kalibr-NK odpalované z ponorek (podobně jako americké tomahawky). Tato střela odpálená ze souše bude mít dolet až 2600 kilometrů, což přibližně odpovídá vzdálenosti mezi Moskvou a Paříží.

Rusko současně zahájí vývoj a výrobu nadzvukových balistických raket středního a kratšího doletu. Budou se odpalovat ze stejného zařízení jako Kalibr-NK, čímž se sníží náklady na tento program.

"Na americké kroky musíme reagovat symetricky, ale do nového kola zbrojení se zatáhnout nenecháme," řekl Putin.

Evropští členové NATO stojí na straně USA, ale současně se obávají nového kola zbrojení, které by mohlo po zániku raketové smlouvy propuknout. Většina zemí si další militarizaci kontinentu nepřeje, poznamenává list Wall Street Journal. Polsko jako jediný evropský stát NATO jednoznačně řeklo, že je připraveno rozmístit na svém území americké rakety středního doletu.

"I když se nepodaří zachránit smlouvu o likvidaci raket, neznamená to, že musíme připustit nové závody ve zbrojení," vyjádřil se spolkový ministr zahraničí Heiko Maas. Německo vyzývá k vícestranným rozhovorům o jaderném odzbrojení, zahrnujícím USA, Rusko, Čínu a další země.

Čína, jaderná mocnost, vyzývá Spojené státy a Rusko, aby pokračovaly v jednání o raketách středního a kratšího doletu. Sama se nicméně odmítá podřizovat jakýmkoliv smlouvám omezujícím jaderné zbrojení. Mluvčí ministerstva zahraničí v Pekingu Keng Šuang prohlásil, že je nezbytné "dodržovat staré úmluvy, nikoliv vynalézat nové".

URL| <http://archiv.iHNed.cz/c1-66465700-spor-usa-a-ruska-ohledne-raket-pokracuje-moskva-vyvine-nove-typy-hrozi-pokracovani-zavodu-ve-zbrojeni>

Lukáš Kačena: První dojmy z Inovační strategie České republiky 2019–2030

6.2.2019 vedavyzkum.cz str. 00

Česká republika míří mezi technologické lídry a chce být zemí budoucnosti. To jsme se dozvěděli od Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI), která na

konci ledna 2019 schválila podle vlastních slov „klíčový dokument“ a „nejodvážnější strategickou ambici posledních několika let“ – Inovační strategii České republiky 2019–2030. Ta se tak po schválení vládou na začátku února zařadila po bok dalších strategických dokumentů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací.

Jejich výčet je nudný, ale pro účely tohoto článku i nutný. Zaměřím se jen na ty nejdůležitější a nejaktuálnější. V Česku tedy máme tyto klíčové dokumenty:

Inovační strategii České republiky 2019–2030;
Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací 2016–2020 (NP VaVal);
Národní priority výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (2012–2030);
Národní výzkumnou a inovační strategii pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS3 strategie), kterou doplňuje 14 krajských RIS3 strategií;
Iniciativu Průmysl 4.0;
Digitální Česko (Vládní program digitalizace ČR 2018+).

Národní inovační strategii 2012–2020 a Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012–2020 už si asi stejně nikdo nepamatuje, tak je v přehledu ani neuvádím. Aktuálně se mluví ještě o přípravě národní strategie pro umělou inteligenci, která má vzniknout do konce dubna (psali jsme zde - pozn. red.). Jestli jsem na nějaký dokument zapomněl, tak se omlouvám, ale orientovat se v tom není jednoduché (a to přesto, že tvorba a realizace strategií a veřejných politik je společně s oblastí podpory výzkumu mým hlavním profesním zájmem posledních let).

Vůči těmto dokumentům se však Inovační strategie významněji nevymezuje, pouze někdy na ně odkazuje jako na nástroje (v případě Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací má být nástrojem její nová verze 2021+, která však zatím neexistuje). Není tedy jasné, jak Inovační strategie na ostatní dokumenty navazuje, co z nich platí a co neplatí. Nebo platí vše najednou a vše je podobně prioritní? Nebo naopak Inovační strategie nenápadně nahrazuje ostatní dokumenty, jenom se to nesmí říct nahlas?

Ale zpátky k Inovační strategii a k tomu, jak vznikala a co obsahuje. V kapitole Východiska a struktura strategie se uvádí, že byly „identifikovány všechny rozpracované aktivity v oblasti vědy, výzkumu a inovací“; cílem bylo „v první fázi zkoncentrovat rozhodující a probíhající plány a činnosti... a následně je doplnit těmi, které prokazatelně chybí nebo se nerozvíjejí“. Chápu to tak, že se dalo dohromady to, co již existuje, trochu se to zamíchalo, přeskupilo, něco tomu přidalo (a možná někde ubralo) a tím vzniklo devět strategických pilířů.

Každému strategickému pilíři je věnována jedna strana, na které je v jednom odstavci uveden výchozí stav a pak jsou bodově uvedeny cíle a nástroje. Strategický pilíř má také přiřazené instituce, které mají institucionální a manažerskou odpovědnost.

V čem je strategie jedinečná?

V čem se tedy má Inovační strategie dle svých tvůrců odlišovat od ostatních dokumentů? Hlavní odlišností Inovační strategie od těch předchozích je dle předkládací zprávy to, že klade důraz na implementaci. Tento důraz na implementaci však je samotným obsahem Inovační strategie popřen, protože vlastně kromě jednoho odstavce v předkládací zprávě a několika vět v úvodu strategie nic k implementaci uvedeno není.

Konkrétně se v kapitole Východiska a struktura strategie uvádí, že „zcela zásadní pro úspěch strategie je způsob řízení a kontroly naplňování jejího obsahu“, přičemž „na tom skončila většina národních strategických plánů v minulosti“ – a proto „má každý pilíř institucionálního garanta“.

Vyplývá mi z toho, že dle autorů je Inovační strategie první strategií, která dává odpovědnost za implementaci konkrétním aktérům. Tak to ale skutečně není, v praxi to již obsahuje většina strategických dokumentů, včetně například NP VaVal 2016–2020. Národní RIS3 strategie má řízení implementace věnováno několik stran.

Oproti těmto dokumentům tedy Inovační strategie nepřináší nic nového, naopak sama je na popis implementace a jejího řízení velmi skoupá. Navíc u většiny institucionálních odpovědností je stanoveno více subjektů, někdy dva, ale někdy i pět. Sdílená institucionální odpovědnost rovná se v praxi většinou žádná nebo jen formální odpovědnost...

Tyto nedostatky Inovační strategie podtrhuje návrhem usnesení, který je také dost vágní a jen obecně dává úkol předsedovi vlády koordinovat plnění strategie, institucionálním garantům ukládá spolupracovat a ministrům při přípravě všech koncepčních a strategických materiálů Inovační strategii respektovat (!) a projednat jejich soulad s RVVI. Mimochodem z toho by navíc šlo dovodit, že odtud budou všechny strategie chodit na RVVI k projednání (!).

Sečteno a podtrženo – klíčový předpoklad úspěchu Inovační strategie v podobě důrazu na implementaci je naopak její výraznou slabinou. Na druhou stranu – šedá je teorie a zelený je strom života. Třeba nás ale realita překvapí a ledy se skutečně začnou hýbat (ideálně tím správným směrem).

Co říci závěrem?

Vznik Inovační strategie není vůbec systémový a má spíše potenciál přinést zmatek do politiky podpory výzkumu, vývoje a inovací. Inovační strategie na první pohled ničím nevyčnívá a zapadá k těm ostatním. Způsob jejího vzniku i její náplň neukazuje, že by měla dopadnout nějak lépe než všechny ostatní strategie. Podle prvního dojmu tak Inovační strategie spíše ilustruje nešvar české politiky a vrcholových sfér veřejné

správy – důležité je dělat, že se něco dělá, než něco skutečně dělat. Strategie tak působí a nejspíš bude sloužit jako PR materiál s omezenou dobou spotřeby.

Dle mého názoru by se spíše mělo vyhodnotit plnění Národní politiky VaVal 2016–2020 a následně vytvořit nová Národní politika VaVal 2021+, která bude stanovovat mj. strategii financování výzkumu zohledňující podporu této oblasti v rámci nového víceletého finančního rámce Evropské unie a podporu českého výzkumu v rámci strukturálních fondů v novém programovém období. Je nejvyšší čas.

Ale abychom nekončili negativně – v Inovační strategii je spousta dobrých cílů a užitečných nástrojů. A pokud se některé z nich podaří uskutečnit, tak to bude jen dobře.

Několik dalších poznámek pod čarou

Tato strategie rozhodně není vytvořena dle dobré praxe tvorby strategií ; není evidence-based (založená na důkazech), volba cílů není odůvodněna, není vyhodnoceno plnění ostatních strategií, ke kterým je navíc Inovační strategie do jisté míry duplicitní, není nastaven vztah jednotlivých dokumentů.

Po schválení Inovační strategie vládou je třeba v dalším kroku jasně říct – jaká je role Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací, jaká je role Národní RIS3 strategie a jaká je role Inovační strategie. Také by bylo vhodné udělat analýzu a přehled vazeb cílů a opatření těchto dokumentů jako nástroje pro strategické řízení oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Tato analýza by tedy ideálně měla být podkladem vzniku Inovační strategie – pak by stačilo tuto analýzu jen zveřejnit.

Inovační strategie obsahuje v Předkládací zprávě další nešvar posledních let. Uvádí se, že na dokumentu byla dosažena shoda v podnikatelské sféře, akademické i vědecké odborné veřejnosti. Troufám si tvrdit, že pokud bychom udělali průzkum v akademické i podnikatelské sféře, tak by se ukázalo, že se na dokumentu nemohla být dosažena takto široká shoda, protože prostě a jednoduše o něm do poslední chvíle nikdo moc nevěděl (více viz také článek Jiřího Nantla).

Naopak na místě je otázka – proč vznikla Inovační strategie tak narychlo? A proč má tak narychlo vzniknout národní strategie pro umělou inteligenci? Kvalitní strategii prostě není možné připravit a projednat v širším okruhu všech relevantních aktérů za několik málo měsíců. Zvláště pokud se jedná, jako v těchto dvou případech, o strategie se širokým záběrem i dopadem, u kterých je třeba opravdu důkladně promyšlený, koordinovaný a otevřeně prodiskutovaný přístup.

Možná je rolí Inovační strategie rozpracovat pro oblast výzkumu a vývoje velmi stručné programové prohlášení vlády. Pak by se ovšem v Inovační strategii několikrát neopakovalo, že je apolitická a nadčasová.

Autor: Lukáš Kačena

Lukáš Kačena

Po absolvování **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy začal v roce 2006 pracovat jako konzultant v poradenské společnosti Ernst & Young, kde setrval do roku 2013. V letech 2015 - 2017 byl ředitelem sekce rozvoje a řízení programů v Technologické agentuře ČR. Měl na starosti zejména přípravu nových programů podpory aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací a jejich hodnocení. V současné době působí jako konzultant v oblasti veřejné správy se zaměřením na tvorbu a hodnocení veřejných politik a podporu výzkumu, vývoje a inovací.

URL| <https://vedavyzkum.cz/blogy-a-rozhovory/nazory-a-komentare/lukas-kacena-prvni-dojmy-z-inovacni-strategie-ceske-republiky-2019-2030>

Kde potkat profíky ze Silicon Valley, top speakery i startupovou elitu?

6.2.2019 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: ČR, Evropa, SWCS, Startup, Instagram

Jestli někde můžete vidět budoucnost podnikání v Evropě, tak to bude 10. dubna v Praze. Do Kongresového centra na Startup World Cup & Summit (SWCSummit) d orazí na pět desítek špičkových odborníků, kteří budou připraveni poradit v jakékoliv fázi podnikání. Třeba James Quarles, který šéfuje největší sociální síti pro

sportovce na světě Strava, ještě předtím stál za boomem Instagramu. Vítěz si odnese půl milionu dolarů. Jaká další překvapení se chystají? V rozhovoru pro server Roklen 24 to naznačili šéf Air Ventures Václav Pavlečka a spoluzakladatel a CEO startupového inkubátoru UP21 Vítek Šubert.

Na co byste na letošní SWCS nalákali někoho, kdo atmosféru akce ještě nezažil? Aby si koupil vstupenku?

Vítek : Na to nejlepší z evropské startupové scény, a především vůbec první kontinentální finále soutěže. Přijedou k nám vítězové vítězové 17 předkol z celé Evropy - Velké Británie, Španělska, Švédska, Německa a dalších zemí. Jestli někde můžete vidět budoucnost podnikání v Evropě, tak to bude právě 10. dubna v Praze.

Václav : Vedle těchto budoucích "Richardů Bransonů" ale budou k vidění také top světoví speakeři, kteří mají významné postavení i v americkém Silicon Valley. Na místě také budou desítky mentorů, stovky diskusních stolů, spousta investorů i zástup korporátních inovátorů. Ti všichni dorazí, aby účastníkům SWCS pomohli posunout jejich podnikatelský záměr nebo business podstatně dál, až za hranice Česka, případně i za hranice Evropy.

A pokud si ji koupí, co všechno na něj 10. dubna čeká?

Václav : Jedním z účelů konference je čilý networking a podpoření navázání nových nadějných spojení, které mohou v budoucnu přinést další úspěšné inovátorské projekty. Proto budou ve třetím patře - tedy v místech, kde budou probíhat přednášky keynote speakerů a hlavní soutěž - připraveny prostory pro schůzky ve formátu "jeden na jednoho", do kterých může návštěvník prostřednictvím speciální aplikace Miya pozvat vybranou osobu a na určeném místě s ní nerušeně networkovat.

Vítek : Kromě toho na třech patrech Kongresového centra můžete navštívit investorský, inovátorský i podnikatelský hub, diskusní panely, byznysové lekce, vystavovatelský koutek startupů... a samozřejmě nechybí ani chillout zóna a kavárna.

Proč jste si jako místo vybrali zrovna Kongresové centrum? Co si od nových prostor slibujete?

Vítek : Chtěli jsme místo s výhledem na stovčatou Prahu, kam se vejdou všechny potřebné zóny a které bude návštěvníkům dostupné na metru. Kongresové centrum je skvělé díky svým velkým prostorům, navíc si ho můžeme uvnitř předělat po našem. Nechceme zatím prozrazovat detaily, ale pokud jste zažili v loňském roce Lucernu v naší režii, tak víte, že můžete čekat nečekané.

Kolik mentorů a řečníků se letos v Kongresovém centru představí?

Václav : Dorazí více než pět desítek špičkových odborníků, kteří budou připraveni poradit v jakékoliv fázi podnikání. Od pokrytí designu MVP (Minimum Viable Product - zárodku produktu), přes jednání s investory, škálování na jednotlivé zahraniční trhy, budování marketingových a obchodních strategií, stavbu týmů, uchování intelektuálního vlastnictví a patentů až po exit. Osobně se staráme o to, abychom mezi mentory vybrali experty, kteří jsou schopni návštěvníkům něco předat.

Vítek : A pak jsou tu samozřejmě speakeři, kterých také není málo. Jde mezi nimi i o jména velkého formátu - například Karel Janeček, James Quarles (CEO Strava a ex-Global VP společnosti Instagram) nebo Vince Steckler, CEO Avast Antivirus.

Na koho se Vy osobně nejvíce těšíte?

Vítek : Na Jamese Quarlese. Je to člověk, který šéfuje největší sociální síti pro sportovce na světě, a ještě předtím stál za boomem Instagramu mezi lety 2014 a 2017. Jestli někdo ví, jak dostat firmu během pár měsíců do čísel, o kterých si předtím mohla nechat jen zdát, tak je to právě on.

Mnoho Čechů pořád neví, co si představit pod slovem „pitch“. Zvládnete to vysvětlit ve třech větách? Dejme tomu maximálně 150 znaků?

Václav : Každodenní život je vlastně tak trochu pitch. Nebo jak někdy říkáme - life can be a pitch! Ale teď vážně... Pitch je krátká prezentace s cílem přesvědčit obchodní partnery, investory nebo zákazníky o tom, že daný produkt nebo služba má přidanou hodnotu.

Jak těžké je vybrat vítěze? Podle čeho se vybírá? Můžete podmínky krátce nastínit?

Vítek : Letos to bude trochu jiné a náročnější než v předchozích letech. Máme zde totiž poprvé v historii Evropské finále a budeme tedy vybírat evropského vítěze, který od nás dostane investici 500 tisíc dolarů. I proto jsme zvolili velmi zkušenou porotu, ve které budou sedět i ostřílení odborníci přímo ze Silicon Valley. A předsedou poroty bude Bill Reichert, velmi zkušený a známý investor a mentor právě ze Silicon Valley.

Co čeká na vítěze soutěže?

Václav : Vítěz se bude moci pochlubit titulem startupového šampiona Evropy. A odnese si ještě hlavní investiční cenu, která posune jeho business kupředu k mezinárodní expanzi.

Evropa byla vždy kolébkou idejí, které měnily svět. Co by se tedy mělo změnit v evropské startupové scéně? Jste ohledně Evropy spíš optimistou?

Václav : Pokud má evropská startupová scéna nějaké mezery, stěžovat si na ně nemá smysl. Raději volíme jinou taktiku, snažíme se to rovnou měnit. Například chceme mnohem lepší propojení mezi investory, lepší komunikaci mezi korporacemi a startupy. A záleží nám také na tom, aby mladí podnikatelé získali snazší přístup k informacím, díky kterým mohou svůj produkt nebo službu škálovat za hranice.

Vítek : Evropská startupová scéna je velmi různorodá a má několik center v rámci kontinentu. Nicméně stále ještě je trochu pozadu za tou americkou, i když je pravda, že v posledních letech se tento rozdíl významně zmenšuje.

SWCS má pomoci evropským startupům „dohnat“ ty americké? Je mezi nimi opravdu takový rozdíl? Co dělají Američani lépe?

Václav : Vezměte si třeba Čecha a Američana, kteří budou řešit stejný problém, řekněme návrh nového motoru. Oba budou jistě usilovně makat. A oba budou dělat po určitou dobu to samé. Ale zatímco Čech se bude soustředit na všechny možné vychytávky uvnitř motoru a bude si lámat hlavu s tím, jak ho postavit co nejmenší, neefektivnější a jiná "nej", tak Američan mezi tím těch motorů už pár stovek prodá. I když třeba na začátku nebudou úplně stoprocentní, za pár let si Čecha i s jeho vychytaným motorem koupí a bude mít oboje - obchod i produkt.

Vítek : Američané přemýšlejí jinak, mají i jiný styl práce a přístup. Celkově je tento mix v rámci startupového světa trochu víc předurčuje k úspěchu. Plus mají samozřejmě výhodu obrovského domácího trhu. Evropa je sice zastřešená Evropskou unií, nicméně v realitě je stále velmi fragmentovaná ekonomicky, jazykově, legislativně i regulačně.

Sledujete, jak si vedou vítězové uplynulých ročníků?

Vítek : Samozřejmě. Vítěz prvního ročníku Shipvio má za sebou už dvě úspěšná investiční kola a chystá se v těchto dnech na třetí. Rozšiřuje své služby úspěšně po Evropě a spustil je i v Saúdské Arábii, včetně toho, že v tamějším regionu našel významné investory.

Na které vystoupení z předchozích ročníků nejméně vzpomínáte?

Václav : Spíše než na jednotlivé prezentace vzpomínám na atmosféru v zákulisí, na tu trému mezi startupy a pak na fantastické výkony, které nakonec předvedly na pódiu. Těžko bych mohl opomenout také skvělé speakery z celého světa, lidi z firem jako Tesla, SpaceX, Hyperloop Transport Technologies a mnoha dalších.

Kdo ze speakerů byl vůbec nejtěžší do Česka organizačně dostat?

Vítek : Někteří jednání ještě stále probíhají. Na naší straně je každopádně hodně jemné síto, chceme na SWCS dostat především lidi, kteří toho za sebou mají hodně a mohou tak být velkou inspirací.

Zažili jste nějaký opravdu nepříjemný FuckUp?

Václav : Drinky nám na afterparty nikdy nedošly, jestli se ptáte na toto (smích). A jestli se ptáte konkrétně na FuckUps, tak největšího specialistu Tomáše Studeníka z FuckUpNights jsme do akce minule pro jistotu zapojili jako moderátora druhé stage, abychom tam aspoň ten správný element fuckupu měli. No a jestli občas startupu na pódiu vypadne pitch, nějaká věta nebo myšlenka, i to k té vypjaté atmosféře patří.

Jak moc se od roku 2012 změnila česká startupová scéna?

Vítek : Významně! Je o dost jiná, dospělejší, a tehdejší zakladatelé úspěšných startupů už dnes sami do startupů investují své peníze a předávají jim své zkušenosti. Máme tedy už jakousi druhou generaci founderů.

Václav : Souhlasím s Vítkem, že největší devíza je právě ta druhá generace founderů a jakési kontinuální učení uvnitř scény. Čím více exitů a úspěšných příběhů, čím více nasoustředěných zkušeností, čím více manažerů vracejících se ze světa a podnikatelů se zkušenostmi z ostatních trhů, tím lépe.

Na co by se podle Vás měly české startupy především zaměřit? Mají nějakou „Achillovu patu“?

Vítek : Kvalita prezentace a byznys plánu občas ještě pokulhává.

Václav : Kontakt s reálným zákazníkem a jeho neustálé oprašování. Dialog, který končí prodejem a ne jen dojmem, že můj produkt je fakt dobrý a lidi si ho přece budou kupovat.

A v čem jsme naopak dobří?

Václav : Jako Evropané tu máme talenty napříč všemi odvětvími. Vezměte si třeba jižanský design, německou kvalitu, české umění si se vším poradit nebo severskou chladnou logiku. Máme tu špičkový výzkum, skvělé vývojáře, bezpečný a stabilní politický systém. Do Evropy ale počítám i britský humor, protože brexit je asi největší husarský kousek spolku Monty Pythonů. Nebo ne?

Vítek : Myslím, že Evropu od ostatních regionů odlišují výrazně pokročilejší technologické znalosti.

Který český startup je podle Vás v zahraničí neznámější?

Vítek : Řekl bych, že internetový vyhledávač letenek Kiwi.

Václav : Případně pak Průša. Historicky to byl třeba také Avast, který už ale vyrostl do velikosti korporace. Ukázal tak cestu ostatním, že to jde i z malé země uprostřed Evropy. Je ale i řada menších projektů, které patří do světové špičky, aniž by se o nich nějak extra mluvilo.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/iMwn6/kde-potkat-profiky-ze-silicon-valley-top-speakery-i-startupovou-elitu>

Červeného střídá se sportovní fotografií roku Lukáš Bíba

7.2.2019 mtbs.cz str. 00

Jan Němec

Po loňském úspěchu fotografa Michala Červeného se letos z nejlepších sportovních fotografií radoval Lukáš Bíba se snímkem Adama Ondry...

Sportovní fotografií roku 2018 se stal snímek lezce Adama Ondry od fotografa Lukáše Bíby z vydavatelství Economia. Okamžik zklamání po neúspěšném pokusu zachytil 36letý autor během mistrovství světa v rakouském Innsbrucku.

"Vítězná fotografie je jednoznačně nejlepším portrétem sportovce za loňský rok, vyjadřuje silné emoce. Kompozičně i světelně se jedná o výrazně nadprůměrný snímek výjimečného sportovce," řekl předseda poroty Filip Láb, vedoucí katedry žurnalistiky **FSV UK**.

Výsledky fotografické soutěže zveřejnil Klub sportovních novinářů na vernisáži, která se konala včera na pražské Staroměstské radnici. Bilanční výstavu Sportovní fotografie roku 2018 doplňují dvě autorské přehlídky. Průřez svojí 35 let dlouhou kariérou představuje Jaroslav Legner, který na konci minulého roku ukončil dráhu profesionálního fotografa.

Druhá výstava patří Michalu Červenému, jenž jako loňský vítěz se snímkem z Cape Epic dostal právo představit další své fotografie. "Jsem za tu možnost mít svoje fotky na takovém místě a při takové příležitosti moc rád. Nejdřív jsem chtěl vymyslet nějaký témata, který by výběr fotek spojovaly, ale pak jsem si řekl, že téhle možnosti využiju a vyberu fotky, který mám sám rád, líbí se mi a přijdou mi zajímavý po vizuální stránce. I za cenu toho, že některý už jsou provařený. Takže je tam 15 fotek, mix od roku 2011, od portrétů, přes hendikepovaný až po Ironmana," prozradil Michal a tímto pochopitelně zve na výstavu /info níže/.

"Druhý ročník ukázal, že oživení této soutěže bylo dobrým krokem. Kvalita i množství přihlášených prací oproti loňskému roku vzrostly, předkládané práce sportovních fotografů jsou na profesionální úrovni," dodal docent Láb. "Práce poroty se díky tomu stává příjemnou diskuzí nad kvalitními a ještě lepšími fotografiemi."

Vítězný snímek byl přihlášen jako součást série, kterou Lukáš Bíba nazval "Český lezec Adam Ondra a jeho 10 dnů na mistrovství světa v lezení v rakouském Innsbrucku". Emotivní gesto na laně zavěšeného lezce však porotce natolik upoutalo, že fotografii ze série vyčlenili a přiřkli jí hlavní cenu.

"Je tam vztek, frustrace. Adam spadl dřív, než chtěl, kdyby se dostal aspoň o jeden chyt dále, získal by zlatou medaili," popisuje svůj snímek Lukáš Bíba. Při závodě počítal s tím, že Ondra chybu neudělá a na lezecké stěně zůstane o chvíli déle. "Měl jsem štěstí, že padal na stranu, kde jsem byl. Věděl jsem, jak poleze, kam se bude otáčet, ale čekal jsem, že vyhraje a já budu fotit radostnou emoci."

V kategorii Portrét získal ocenění volný fotograf Štěpán Černý, v kategorii Fotbal vyhrál Roman Vondrouš z ČTK, v kategorii Ostatní sporty volný fotograf Petr Slavík, nejlepší motoristický snímek zachytil volný fotograf Jiří Křenek a nejlepší sérii nafotil Michal Beránek z deníku Sport.

Do soutěže se přihlásilo 50 profesionálních fotoreportérů, kteří poslali celkem 481 snímků. Vedle hlavní soutěže byly ve hře také dílčí ceny v kategoriích Fotbal, Ostatní sporty, Portrét, Motorismus a Foto série. Stejně

jako v minulém roce nebudou chybět ani kategorie, kde vítěze vyberou sami návštěvníci výstavy, a to Sport v Praze a Sport a volný čas.

Čestná uznání získali volný novinář Jan Kasl a Petr Josek z agentury The Associated Press.

Autor vítězné fotografie si odnesl odměnu 50 000 korun, trofej od skláře Zdeňka Kunce a putovní cenu, jež soutěž provází už od konce minulého století. Vítězové kategorií získali odměnu 10 000 Kč, skleněné plakety a vouchery od Phototools v hodnotě 2 000 Kč, držitelům Čestného uznání připadla odměna 5 000 Kč a voucher na produkty Nikon v hodnotě 10 000 Kč.

Navštivte výstavu

Vítězné fotografie a mnohem víc můžete vidět na výstavě Sportovní fotografie roku na Staroměstské radnici, která slavnostně odstartovala vernisáží v úterý 5. února. Návštěvníkům bude přehlídka přístupná od středy 6. února do 17. března, otevřeno bude každý den od 10 do 19 hodin.

Základní vstupné: 50 Kč.

Snížené: 20 Kč (děti do 15 let, důchodci a ZTP); děti do 6 let zdarma.

Rodinné: 100 Kč (2 dospělí a 1 nebo 2 děti).

Výsledky soutěže Sportovní fotografie roku 2018

Hlavní cena

Lukáš Bíba: Adam Ondra (Nespokojený Adam Ondra po finále MS v lezení na obtížnost)

Fotbal

Roman Vondrouš: Slavia vs. Plzeň (Jaromír Zmrhal ze Slavie a Jan Kovařík z Plzně hlavičkují v 27. kole 1. fotbalové ligy)

Ostatní sporty

Petr Slavík: Biker Jan Ševeček se připravuje na náročný sjezd v Julských Alpách

Portrét

Štěpán Černý: Válečník Vémola

Motorismus

Jiří Křenek: Poslední velká nehoda Fernanda Alonsa v F1, Spa Belgie 2018

Série

Michal Beránek: Rozlučka TR10

Zvláštní ceny poroty

Jan Kasl: Arctic Kayaking

Petr Josek: Putin po MS v Rusku

Více naleznete zde: www.sportovنيفotografie.eu

Vítěz hlavní kategorie Lukáš Bíba (*1982), fotograf vydavatelství Economia, předtím iDNES.cz a MF DNES, spolupracuje s projektem Creative Mornings a organizací Člověk v tísni, pro kterou fotí filmový festival Jeden svět. Na soutěži Czech Press Photo získal v roce 2017 hlavní cenu v kategorii Umění a v roce 2018 byl oceněn za nejlepší snímek v kategorii Sport (série).

Předseda poroty Filip Láb působí na Institutu komunikačních studií a žurnalistiky (IKSŽ) **Fakulty sociálních věd** UK v Praze jako vedoucí katedry žurnalistiky. Ve výuce se věnuje vizuální komunikaci se zaměřením na fotografii, fotožurnalismus, teorii a praxi klasické a digitální fotografie.

V porotě dále zasedli fotografové (a bývalí vítězové soutěže) Herbert Slavík a Jiří Pekárek, zástupce KSN Jan Tauber a zástupce pořádající agentury Seven Days Martin Kráčalík.

Předseda Klubu sportovních novinářů Zdeněk Pavlis stojí v čele profesní novinářské organizace nepřetržitě od roku 2001, redaktor webového portálu Sport.cz.

Mariana Čapková je zastupitelkou Hlavního města Prahy zvolenou za stranu Praha sobě, je předsedkyní Výboru pro výchovu a vzdělávání ZHMP.

Přehled vítězů soutěže Nejlepší sportovní fotografie roku

1971: Bohumil Novotný - Modlitba za Peru

1972: Miroslav Martinovský - Mistři světa (hokejisté Pospíšil, Horešovský)

1973: Karel Kučera - Skok o tyči

1974: Jiří Pekárek - Stolní tenis

1975: Václav Jirsa - Spartakiáda (série)

1976: Jiří Pekárek - dráhová cyklistka

1977: Jiří Koliš - sportovní gymnastika + fotbal

1978: Milan Štastný - fotbal (zápas Dukla- Hertha Berlín)

1979: Antonín Bahenský – motokros

1980: Karel Novák - fotbal (Z. Nehoda)
1981: Milan Šťastný – házená
1982: Josef Žáček - fotbal Slavia
1983: Bohumil Hynek - sportovní gymnastka, bradla
1984: Libor Hajský - běh na lyžích (ZOH Sarajevo)
1985: Jaroslav Legner – atletika
1986: Herbert Slavík – volejbalistky
1987: Jaroslav Skála - fotbal - Griga za zdí Dukly
1988: Václav Jirsa – zápas
1995: Jiří Turek – Baseball
1996: Herbert Slavík - Ruce italských veslařů
1997: Herbert Slavík - Tyčkař Tim Lobinger
1998: Bořivoj Černý – Smeč
1999: Jiří Kruliš - Opožděný dialog
2000: Vladimír Rys - Já tam dosáhnu
2001: Václav Novák - Vychutnat si závod, ochutnat trat'
2017: Michal Červený: Cape Epic 2017
2018: Lukáš Bíba: Adam Ondra

URL| <https://mtbs.cz/clanek/cerveneho-strida-se-sportovni-fotografii-roku-lukas-biba/>

Ministryně Maláčová představila komisi pro spravedlivé důchody

7.2.2019 HRmag.cz str. 00 Ekonomika
hrmag.cz

Ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD) představila složení komise pro spravedlivé důchody v čele s předsedkyní Danuší Nerudovou, profesorkou Mendelovy univerzity. Komise pro spravedlivé důchody vzniká v souladu s Programovým prohlášením vlády pod záštitou Ministerstva práce a sociálních věcí a stane se základnou pro návrhy na zajištění budoucích příjmů seniorů.

Měla by také významně přispět ke kvalitě předkládaných návrhů v oblasti důchodové politiky a bude sdružovat zástupce všech parlamentních politických stran, sociálních partnerů, akademické veřejnosti a dalších relevantních zájmových skupin a proseniorských organizací. Faktické zahájení činnosti a první jednání odborného týmu je naplánováno na 22. února 2019. „Za posledních 30 let jsme se v oblasti penzí a přípravy na stáří nijak výrazně neposunuli. Musíme upustit od letité praxe, kdy jedni tvoří a druzí bojí. K tomu je potřeba, aby byla nad podobou budoucího důchodového systému vedena diskuze napříč politickým spektrem, opřená o názory odborníků. Politická akce musí reagovat na výzvy, které s sebou přinášejí významné celospolečenské změny, které nás čekají v blízké budoucnosti. Budou se měnit sociální a ekonomické podmínky i věkové složení české populace. Je nezbytné se připravit na vývoj společenských procesů, zejména těch, souvisejících se zabezpečením na stáří. Pevně věřím, že právě ustavená odborná komise významně přispěje k rozklíčování stěžejních témat,“ uvedla ministryně Maláčová. Profesorka Mendelovy univerzity v Brně Danuše Nerudová, která povede expertní komisi, se dlouhodobě zabývá zejména daněmi. V rámci projektu férového zdanění, financovaného Evropskou komisí, vyvinul její tým model měření udržitelnosti daňových systémů. „Důchodová komise se bude zaměřovat zejména na nespravedlnosti v nynějším systému, což je téma velmi obdobné tomu, čím jsem se dosud zabývala v daňové oblasti zejména na unijní úrovni,“ uvedla Nerudová a zmínila například řešení nižších penzí žen.

Podle Nerudové je angažmá akademika v odborné komisi sestavené ministerstvem přirozeným krokem. „V propojování vědy s praxí osobně vidím poslání a dnešní roli univerzit,“ dodala Nerudová.

Mezi hlavní témata důchodové komise bude patřit narovnání nižších důchodů žen, vdovských a vdoveckých důchodů a dřívější odchod do penze u tzv. fyzicky náročných profesí. U dalších témat považuje MPSV za nejdůležitější začít se zabývat hledáním dalších finančních zdrojů pro důchodový systém, kterému v dlouhodobém horizontu může s pokračujícími změnami trhu práce a stárnutím populace hrozit finanční nerovnováha. Tato témata budou podrobněji diskutována v rámci koaličních jednání a rovněž v rámci nově založeného Odborného týmu pro spravedlivé důchody.

poslanecký klub ANO 2011 Radka Maxová člen Lenka Dražilová člen poslanecký klub ČSSD Roman Sklenák člen Alena Gajdůšková zástupce poslanecký klub KDU-ČSL Pavla Golasowská člen Jan Kasal zástupce poslanecký klub KSČM Jiří Dolejš člen Hana Aulická Jírovcová zástupce poslanecký klub ODS Jan Bauer člen Marek Benda zástupce poslanecký klub Piráti Tomáš Martínek člen Lukáš Forýtek zástupce poslanecký klub SPD Jan Hrnčíř člen poslanecký klub STAN Věslav Michalík člen Michaela Matoušková zástupce poslanecký klub TOP 09 Markéta Pekarová Adamová člen Miroslav Kalousek zástupce Senátorské kluby: senátorský klub ANO 2011 Miroslav Adámek člen Peter Koliba zástupce senátorský klub ČSSD Emílie Třísková člen Pavel Štohl zástupce senátorský klub KDU-ČSL a nezávislí Šárka Jelínková člen senátorský klub Klub pro liberální demokracii - SENÁTOR 21 Tomáš Golář člen Ladislav Kos zástupce senátorský klub ODS Miloš Vystrčil člen Pavel Karpíšek zástupce senátorský klub STAN Marek Hilšer člen Zájmová sdružení a organizace: Národní centrum pro rodinu Ivana Jelínková člen Gender Studies Klára Čmolíková-Cozlová člen Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, z.s. Jan Hutaf člen Rada Seniorů ČR Zdeněk Pernes člen Seniori ČR, z.s. Vladimír Dryml člen Česká ženská lobby Eliška Kodyšová člen Marie Marvanová zástupce Život 90, z. ú. Terezie Šmídová člen

Asociace svobodných odborů Martin Engel člen Českomoravská konfederace odborových svazů Vít Samek člen Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů Jitka Vítková člen Svazu průmyslu a dopravy Jan Rafaj člen Státní a veřejnoprávní subjekty: Úřad vlády Vilém Kahoun člen Ministerstvo financí Marie Bílková člen Ministerstvo zdravotnictví Petr Salák člen Veřejný ochránce práv Pavel Matějčík člen Výzkumný ústav práce a sociálních věcí Martin Holub člen Český statistický úřad Martin Zelený člen Česká národní banka Radka Štiková člen Univerzity a vzdělávací/vědecké instituce: CERGE-EI Radim Boháček člen **Fakulta Sociálních věd** (Centrum pro sociální a ekonomické strategie - CESES) Martin Potůček člen Jihočeská univerzita - Zdravotně sociální fakulta Jitka Vacková člen Masarykova Univerzita - Ekonomicko-správní fakulta Robert Jahoda člen Mendelova univerzita Danuše Nerudová člen Univerzita Karlova - Přírodovědecká fakulta Tomáš Kučera člen Sociologický ústav AV Radka Dudová člen VŠB-TU Ostrava - Ekonomická fakulta Petr Tománek člen VŠE - Národohospodářská fakulta Vojtěch Krebs člen VŠFS - Fakulta ekonomických studií Jaroslav Vostatek člen Jan Mertl zástupce

URL| <http://hrmag.cz/ministryne-malacova-predstavila-komisi-pro-spravedlive- Duchody/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
hrmag.cz

POD PÁSY THINK TANKŮ

7.2.2019 FINMAG str. 32 Kaleidoskop
KAROLÍNA KAŠPAROVÁ

Není každý nezávislý expert, komu se na vizitce slovo Institute tpytí.

Po brexitu a amerických prezidentských volbách se v euroamerickém světě začalo kromě fake news a postpravdivé doby mluvit i o ztrátě důvěry v odborníky. Zvláště ve Velké Británii a v USA těmto úvahám předcházely debaty o vlivu think tanků. V Česku o jejich aktivitách sice slyšíme čím dál častěji, kritickou debatu ale nevede skoro nikdo. A to je problém. Think tanky nejenže o době postpravdivé referují, ale samy se na postpravdivosti můžou podílet.

ČÍ CHLEBA JÍŠ

Levicový novinář a ekologický aktivista George Monbiot například brojí proti „konzervativním“ či „volnotržním“ think tankům.

Jsou podle něj pouhým nástrojem korporací, které je financují. Bratři Kochové, štedří přispěvatelé americké republikánské strany a většinoví vlastníci energetické korporace Koch Industries, přispěli obrovskými částkami think tankům, jejichž pozdější výzkumy „dokázaly“, že je globální oteplování buď mýtus, nebo na něj člověk nemá vliv. Podle Monbiota mají tyto organizace obrovský vliv na podobu nových politických opatření. Navíc jich je mnoho osvobozeno od daní – jde přece o neziskovky.

Svůj vliv se ale skrze think tanky snaží kromě korporací prosazovat i celé státy. Norsko například investuje desítky milionů dolarů do amerických think tanků, aby tyto organizace lobbowały za posílení role Norska v NATO nebo prosazovaly ekologickou agendu.

Dokonce i jeden z nejrespektovanějších myšlenkových trustů, londýnský International Institute for Strategic Studies, vzbudil otázky tím, že se neúspěšně pokoušel zatajit příspěvky od Bahrajnu – údajně ničím nepodmíněné. Proč by nedemokratická země s tvrdou cenzurou přispívala anglickému think tanku, usilujícímu o rozvoj demokracie? A proč se think tank tyto dary, které v některých letech tvořily téměř polovinu jeho příjmů, pokoušel tajit?

UKAŽTE ÚČTY

Britsko-německý politolog a novinář (a bývalý pracovník Transparency International) Till Bruckner i navzdory všem těmto problémům stále věří, že think tanky můžou přinést mnoho pozitivního. Ať už jste akademik, novinář, nebo asistent politika, právě přes think tanky se můžete dostat k důležitým informacím. Smysl nakonec mají i stranické think tanky, umožňující systematické rozvíjení názorového proudu, ke kterému se daná strana hlásí.

Podle Brucknera může důvěryhodnost myšlenkových trustů zvýšit transparentnost. Založil proto projekt Transparify, který hlídá, jak důvěryhodně think tanky přiznávají své financování. Problém, který ale samotná transparentnost nevyřeší, spočívá v tom, že v médiích i na politické scéně dostává stále velký prostor i mnoho obskurních think tanků a jejich zástupci jsou automaticky považováni za experty.

Zatímco Bruckner předpokládá, že míra transparentnosti think tanků jde ruku v ruce s kvalitou jejich práce, Jamie Whyte z think tanku Institute of Economic Affairs na webu IAE naopak přesvědčuje, že je úplně jedno, kdo think tank platí. Nakonec jde vždycky o to, jak kvalitní je jeho výzkum a jeho argumenty.

To je samozřejmě líbivá pozice, jenže novináři ani jiní experti nebudou mít nikdy dost času na podrobné zkoumání výsledků a metodik všech materiálů, které think tank produkuje. Informace o tom, od koho zrovna dostal peníze, je důležitým vodítkem. Další problém do Whyteovy argumentace vnáší fakt, že think tanky často dostávají příspěvky pouze na určité projekty, a mezi financemi a jednotlivými výzkumy bude proto silné spojení. I kdyby samotné výzkumy nikdy nebyly cinknuté, situace bude nahnutá ku přízni nejbohatších dárců, kteří můžou své zdroje stáhnout, když bude hrozit, že se nedočkají žádaného výsledku.

Že se to děje, potvrdila v New York Times Rachel Stohlová, pracující pro americký think tank The Stimson Center. Když tato instituce, zabývající se mezinárodní bezpečností, sháněla peníze na výzkum, položil jí jeden potenciální dárců otázku, jestli se chystá dojít k závěru, že jsou drony neetické. Do takového výzkumu totiž neměl zájem investovat.

OSTROVY SVOBODY

Americký právník DeMuth pracoval ve správě Ronalda Reagana, takže stojí v pomyslné opozici k Monbiotovi, a to jak v názorech na politiku, tak na think tanky. Paradoxně se ale s Monbiotem shoduje v tom, že mezi vlivnými think tanky převládají ty konzervativní či libertariánské. DeMuth to vnímá pozitivně: jsou podle něj jakýmsi „ostrovem svobody“ v době, kdy je na precitlivělých liberálních univerzitách debata nemožná.

Je to ale skutečně svoboda, pokud její standardy do vysoké míry určují korporátní zájmy? Pokud by se navíc think tanky otevřeně stavěly nepřátelsky vůči univerzitám, veřejné debatě by to spíše uškodilo než naopak.

Pouhá transparentnost k vyřešení problému propojení think tanků, politiků a korporací tedy nestačí.

Složitější a užitečnější myšlenku nabízí ekonom a odborný asistent Institutu ekonomických studií Univerzity Karlovy Petr Janský, který má zkušenosti s think tanky zahraničními (např. Institute for Fiscal Studies) i českými

(CERGE): „Samo o sobě není problém, když jdou zaměstnanci think tanků pracovat pro státní instituci, pokud má daný think tank lety prověřenou integritu. Takoví lidé pak ve své práci nebudou zohledňovat svou příslušnost k určitému think tanku, či dokonce jeho dárcům.“ Think tank si prostě musí dlouhodobou prací vybudovat důvěryhodnost a média by se neměla nechat omámit anglickým označením. To ovšem předpokládá kvalitní novinářskou práci a dostatečná kritéria pro to, kdo si zaslouží označení expert.

KAZATELÉ A HLEDAČI

Přesuneme-li se na českou scénu, vidíme jednoznačná pochybení například v případě think tanku Evropské hodnoty. Nutno podotknout, že je terčem nízkých útoků z politických důvodů a pravděpodobně by jím byl, i kdyby fungoval bezchybně.

Média by se ale měla mnohem víc zajímat o to, že se proti němu před časem vymezilo několik akademiků z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, Ústavu mezinárodních vztahů nebo Metropolitní univerzity Praha, kteří se podepsali pod výzvu Mluvme o bezpečnosti, ale bez ideologie. Vadilo jim především, že závěry Evropských hodnot, které think tank prezentuje jako výsledky vědeckých výzkumů, nemají se systematickou odbornou prací příliš společného. To je pak problém ve chvíli, kdy mnoho médií oslovuje Jakuba Jandu jakožto experta na bezpečnost či Rusko, protože se jim zkrátka nechce hledat nikoho jiného.

Přes všechny problémy není nijak těžké ukázat i na kvalitní práci think tanků. Výborně fungujícím příkladem je třeba EDUin, který se stal nepostradatelnou součástí debaty o školství, protože se snaží rozvíjet promyšlenou vzdělávací politiku vhodnou pro jednadvacáté století. Nemusíme s ní přímo souhlasit, podstatné je, že EDUin zprostředkovává debatu mezi různorodými názorovými proudy.

Petr Janský upozorňuje, že je důležité vnímat různé druhy think tanků a až podle toho hodnotit jejich činnost. „V debatě o think tancích vidím zajímavou neshodu – část lidí tvrdí, že veškerá vhodná opatření už byla vymyšlena a jde o to je prosadit. Druzí si myslí, že správná řešení, například jak nastavit daňový systém či vzdělávací politiku, zatím nemáme a že je potřeba tyto záležitosti teprve prozkoumat. Například sbíráním zahraničních zkušeností a výběrem nejvhodnějších kroků.“ Některé think tanky dělají obojí, jiné se pohybují na různých místech této pomyslné osy. Například Institut Václava Klause se především snaží o přímé prosazení svých názorů, kdežto třeba Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA), rozjetý před deseti lety Janem Švejnarem, se věnuje spíše výzkumu. Média by tedy měla výstupy těchto institucí vždy uvádět do kontextu.

27 MILIONŮ KORUN

Loni stát rozdělil mezi politické instituty stran, které se v posledních třech volebních obdobích dostaly alespoň dvakrát po sobě do Sněmovny. Na každoroční příspěvek ve výši deseti procent státní podpory pro příslušnou stranu či hnutí získaly nárok novelou zákona o sdružování v politických stranách. Peníze šly do Institutu pro politiku a společnost (ANO), Masarykovy demokratické akademie (ČSSD), Institutu pro pravcovou politiku (ODS), Institutu pro křesťansko-demokratickou politiku (KDU-ČSL) a Politického institutu TOPAZ (TOP 09).

SÁDKY MYŠLENEK

Většina definic think tanků – v angličtině doslova „myšlenkových nádrží“ či „sádek“ nebo málo používaným českým ekvivalentem „myšlenkových trustů“ – mluví o nevládních neziskových výzkumných organizacích. Prostředky na provoz získávají z různých zdrojů: od státu, firem, zájmových skupin, individuálních dárců i politických stran. Důležitou částí činnosti think tanků je vedle výzkumu snaha své vzdělávací, ekonomické či jiné vize prosazovat. Některé organizace se jako think tanky samy neoznačují, ale přesto je tak můžeme na základě uvedené definice chápat. Dobrým příkladem je nezisková organizace Transparency International, kterou většina výzkumných programů zabývajících se think tanky do svých žebříčků zahrnuje, byť ona sama takové označení nepoužívá.

VÝSKYT SOUSLOVÍ THINK TANK A BRAIN TRUST V ANGLICKY PSANÉ LITERATUŘE 123 LET ČESKÝCH THINK TANKŮ

Několik dodnes vlivných českých think tanků se zrodilo už v revolučním kvasu. Hned v listopadu 1989 se nevládní ekologické organizace sdružily do Zeleného kruhu. V týchž dnech vznikl volnotržně orientovaný Liberální spolek F. A. Hayeka, a ačkoliv byl pod názvem Liberální institut zaregistrován až v únoru 1990, dodnes má v logu letopočet 1989. Při hledání nejstaršího českého think tanku ale nesmíme přehlížet doby před revolucí. Ekologický institut Veronica fungoval v různých formách od druhé půlky osmdesátých let, Hnutí Brontosaurus dokonce od sedmdesátých. Obě ekologické organizace se ovšem vejdou jen do hodně volné definice myšlenkových trustů, víc než na bádání se vždycky soustředily na praktickou činnost. Jeden český think tank bychom s trochou dobré vůle mohli dokonce označit za starší než samotné označení „think tank“, které se rozšířilo v šedesátých letech. Je jím Masarykova demokratická akademie. Proč je k tomu nutná ta dobrá vůle? „Nezávislá sociálnědemokratická vzdělávací instituce“ se hlásí k historii Masarykovy dělnické akademie, založené v dávném roce 1896. Její činnost byla ale za vlády KSČ na čtyři dekády přerušena, a druhá MDA tak na tu první navazuje hlavně symbolicky.

O autorovij| KAROLÍNA KAŠPAROVÁ @KarolinKasp Autorka studuje moderní britskou a americkou literaturu na University College London.
Foto popis|

Když je modrá zelená: k antropologii barev

7.2.2019 Vesmír str. 23 Téma

Martin Soukup

Zatímco většina lidí na světě běžně vidí celé barevné spektrum, jazyky se v rozlišení základních pojmů pro barvy různí. Stejně barvě také mohou být v různých kulturách připisovány rozdílné významy.

Barva, a colour, eine Farbe, un couleur, kala,¹ ?????, více jazyků neumím. Pro zajímavost, ruský výraz ????? se vztahuje nejen třeba na barvu košile, také to znamená květ. V ruštině ale můžete použít i výraz ???????, to když se jedná o barvy z malířovy palety. Pokud však jde o barvu koní, to je ?????, stejné slovo ale můžeme zvolit, když hovoříme o barvě karet.

Barva je otázkou lidské percepce, rozlišení a interpretace. Vlnovou délku 430 až 500 nanometrů náš mozek vyloží modře, 520 až 565 nanometrů zeleně. Přesněji řečeno, vidíme je jako modrou, respektive jako zelenou. Jenomže to, že viděnému říkáme modrá nebo zelená, je pouze kulturní konvence. Kromě toho, že lidé barvám dávají různé názvy, připisují jim rozmanité významy. Zelená je přece barvou naděje, modrá důvěryhodnosti, klidu a chladu. Nebo je to snad jinak? Nebo je to pro každý národ, jazyk, jinak?

Rovnou na pohřeb

Letadlo s krátkým dramatickým poskočením dosedlo na přistávací dráhu vysoko v horách Nové Guineje. Do pohoří Saruwaged k etnické skupině Nungon se vracím bezmála deset let. V posledních letech se tam vydávám společně s kolegou Janem D. Bláhou. Aniž jsme to tušili, tentokrát jsme se dostavili rovnou na pohřeb mladíka, jenž tragicky zemřel při lovu. Uložení těla do země je zvykem, který se k Nungonům dostal s křesťanstvím, jež k nim začalo pozvolna pronikat v polovině třicátých let 20. století. Do té doby ukládali zesnulé výhradně do bambusového háje, říkali tomu pohřeb do stromů.

Co se však nezměnilo, je zvyk společně za zesnulého truchlit. Každý večer se scházeli a až do ranních hodin společně zpívali v provizorním haus kraji, jak říkají v pidžinu místu, kde truchlí. Pod velkou zelenou celtou trávili dlouhé hodiny, posilovali se pitím silného černého čaje, aby vydrželi do ranních hodin.

Terénní asistent Benny se nás v jednu chvíli dotázal: „Přijdete dnes večer opět pod modrou plachtu do haus kraji?“

„Jistě, ale máš asi na mysli tu zelenou plachtu, že, Benny?“ „No, myslím tu modrou.“ Tak modrou, nebo zelenou, říkám si?

Okamžitě mi na mysli vytanula slavná práce antropologa Brenta Berlina a lingvistky Paula Kaye, kteří se zabývali základními pojmy pro barvy v různých jazycích, tedy takovými, jež nelze dále redukovat. Například modrozelená není základním pojmem pro barvu, jde ji rozložit na modrou a zelenou. Za základní pojmy pro barvy nemůžeme

označit ani ty, které lze odvodit z přírodních a kulturních jevů, třeba barva slonová kost nebo smaragdově zelená či námořnická modř.

Základní pojmy pro barvy

Berlin a Kay zjistili, že jednotlivé jazyky se co do počtu základních pojmů pro barvy liší. Oba autoři stanovili celkem sedm vývojových fází základních pojmů pro barvy.

Nejmenší zjištěný počet jsou dvě (fáze 1), zhruba to odpovídá českému rozlišení černé a bílé. Pokud se v jazyce rozlišují tři základní pojmy pro barvy, zahrnuje jazyk vedle bílé a černé také červenou (2). Pakliže bude jazyk disponovat výrazy pro čtyři základní barvy, bude to buď zelená, nebo žlutá (3), pěti by pak doplnila právě žlutá nebo zelená (4). Dále pak následuje modrá (5), hnědá (6), purpurová, růžová, oranžová a šedá (7).

Studie Berlina a Kaye nabízí evoluční výklad rozlišování pojmů pro základní barvy a začíná právě u binárního kontrastu bílé a černé. Přišli také s vysvětlením, že univerzální evoluční schéma základních pojmů pro barvy je průvodním jevem technologického pokroku a kulturního růstu. K úvahám v této souvislosti vybízí skutečnost, že právě černou při tvorbě hojně používali paleolitičtí umělci, kteří zanechali svá díla v Chauvetově jeskyni. Z jejich tvorby je evidentní, že si pohrávali se světlem a bílým podkladem jeskynních stěn, čímž dodávali obrazům na dramatickosti. Černou a bílou tak lze pokládat za nejstarší barvy užitě při umělecké tvorbě v Evropě. To by vlastně mohlo podporovat tezi obou autorů, že rozlišování základních pojmů pro barvy v jazyce souvisí s technologickým rozvojem. Ale připusťme, že je to spekulace.

Jazyková klec

Z výše napsaného neplyne, že mluvčí různých jazyků nevidí celé barevné spektrum, ale že jazyk omezuje jejich možnosti o něm vypovídat. Podobně to platí třeba o číslovkách, kupříkladu Nungonové ve vlastním jazyce napočítají maximálně do dvaceti, více jim jazyk neumožňuje; přejdou-li však do angličtiny, limit neplatí. Z toho plyne, že jazyk přinejmenším ovlivňuje možnosti referovat o světě.

V antropologii se široce diskutoval jazykový relativismus. Antropologové si kladli otázku, zda jazyk ovlivňuje lidské myšlení, či jej dokonce předurčuje. Na této myšlence stojí novela Teda Chianga Příběhy vašeho života (anglicky 1998, česky 2011), podle níž v roce 2016 vznikl film Příchozí. Celá idea jazykového relativismu je prostá, budeme-li chápat jazyk jako soustavu znaků a pravidel jejich užívání, které slouží ke komunikaci, můžeme si klást otázku, do jaké míry jazyk prostřednictvím slovní zásoby (znaků) nebo strukturou (gramatikou) ovlivňuje či přímo předurčuje naši schopnost vyjadřovat naše myšlenky a reflektovat svět. Můžeme se například zamyslet nad tím, jak by náš život a způsob myšlení ovlivnilo, kdyby náš jazyk nedisponoval jazykovými prostředky pro vyjádření minulosti a budoucnosti. Všimněme si například, jak precizně lze tvořit minulý čas v angličtině.

V té existují zcela jasná pravidla, jak vyjádřit minulost a její vztah k současnosti. Pokud se zaměříme na slovní zásobu, i ta představuje limity naší schopnosti vyjádřit myšlenky, popsat a reflektovat svět.

„Benny, jak v nungonštině řekneš, že máš dvacet tři prasat?“ „Mám hodně prasat.“ Rád vzpomínám, jak jsem se zúčastnil mše ve vesnici Koteth, která byla vedena v pidžinu. Součástí byl i příběh o jámě lvové. Jak ale chcete vyjádřit lva, který na Nové Guineji nežije? Přece „bikpla dok nogut tru“ (tedy „velký zlý pes“). Srovnajte si pro příklad začátek filozoficky laděného evangelia sv. Jana: „1Bipo bipo tru, taim olgeta samting i no kamap yet, Tok i stap.

Tok i stap wantaim God na Tok em yet i God. 2Bipo bipo tru Tok i stap wantaim God.“ Ve srovnání s vysoce kontextuálním melanéským pidžinem nemusí čeština složitě opisovat: „1Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo bylo Bůh. 2To bylo na počátku u Boha...“

Verše black & white

A jak je to tedy s barvami, pokud jazyk pro ně nedisponuje širokým spektrem pojmů?

Podívejme se například, jak by vypadaly některé Skácelovy verše, pokud by čeština, podobně jako jazyk novoguinejské skupiny Dani, znala jen dva základní pojmy pro barvy: „křikem žab se černala noc“ (původně „křikem žab se zelenala noc“), „černě ze sna křičí pávi“ („modře ze sna křičí pávi“), „na černém nebi rozpouští se den“ („na malinovém nebi rozpouští se den“). „Na nebi sbírá se vítr, zítřejší bílý vítr, a znova láska, znova, odedávna zpozvdálí překáží smrti.“ Originál je opět barvitější: „Na nebi sbírá se vítr, zítřejší nachový vítr, a znova láska, znova, odedávna zpozvdálí překáží smrti.“ Třeba jeho báseň Sníh, když se brzy stmívá, by ale

zůstala nedotčena. Srovnajme si například ukázkou z Písní a veršů staré Číny, pokud by čínština znala jen ekvivalenty bílé a černé (jen pro úplnost rozlišuje všechny pojmy pro základní barvy podle schématu Berlina a Kaye): Zatím jsme se vůbec nedotkli významů, jež lidé spojují s barvami v různých kulturách. Není důležité jen, jak je lidé pojmenovávají, ale také co si s barvami spojují. Tak například Nungoni si spojují červenou barvu (gomono) s nebezpečím a zlobou, zelenou barvu (bigoni) si vykládají jako jednoznačně pozitivní, modrá (idin) značí cosi, co bude dlouho trvat. Bílá (högök) je pro ně barvou radosti.

Zůstaňme pro tuto chvíli u bílé barvy.

V západním prostředí se bílá barva spojuje s čistotou a životem, což se projevuje například zvykem odít nevěstu do bílých šatů.

Oproti tomu v řadě asijských kultur, například v Číně, bílá barva nese jednoznačně negativní významy a je spojována především se smrtí a truchlením. Zato červená barva je v čínském kulturním prostředí spojována se štěstím a radostí (snímek na obálce). Ještě k nevěstínským šatům: v 19. století bylo v našich krajích zvykem nosit modré svatební šaty. Ostatně modrá barva byla tehdy vůbec spojována s ženským šatníkem, zatímco růžová se typicky vyskytovala v mužské garderobě. Dnes najdete růžové oblečení v oddělení pro chlapce jen těžko.

Někde symbol smutku, jinde čistoty

Zvyk bílých svatebních šatů se zrodil celkem nedávno, v 19. století, díky tomu, že si královna Viktorie zvolila – k nemalému překvapení veřejnosti – pro své svatební šaty právě bílou.

Není také bez zajímavosti, že si bílá vydobyla svůj prostor při pohřbech i v západním prostředí. Například na řadě míst Slovenska i jinde představuje bílá dominantní barvu na pohřbech dětí a mladých lidí, kteří při smutečním obřadu uzavírají symbolický sňatek se smrtí.

Proč však v našem prostředí spojujeme bílou barvu s čistotou a nese jednoznačně pozitivní významy? Nejedná se jen o čistotu psychickou, ale také panenskou a tělesnou. Proč musí být lékařský plášť bílý? Může to souviset s růstem významu antického umění jako vzoru. Kunsthistorici se shodovali v názoru, že krása a dokonalost řeckých a římských soch vyplývala z bělosti kamene, z něž je antičtí umělci sochali.

Skulptury proto byly evropskými sběrateli a muzejníky drhnuty a myty, přestože antičtí umělci na svá díla nanášeli rozmanité barvy.

Modrý příběh

Rád vzpomínám na výzkumný pobyt na Altaji. Můj kolega byl fascinován náličníky, zdobením kolem oken. Typicky byly vyvedeny v modré barvě. Shodou okolností je modrá barva spojena s tradičním altajským náboženstvím, důležité postavení měla kromě modré také bílá (barva vody), žlutá (barva slunce) a zelená (spojovaná s přírodou a obzvláště jalovcem). Modrá vyjadřovala nadpozemský svět.

„Proč máte modrý náličník?“ zněla častá otázka.

„Protože jsme to natírali za socialismu, jinou barvu jsme neměli.“

„A mohl bych se prosím zeptat, proč máte náličník natřený modře?“

„No, za socialismu jiná barva nebyla k dostání.“

A tato otázka a odpověď v rozmanitých obměnách nás provázela celý výzkumný pobyt. Že lidé vyvedou věci v určité barvě, ještě neznamená, že tím nutně něco sledují. Žádné spojení mezi modrým náličníkem a tradičním altajským šamanismem – modrá barva v altajském šamanismu byla symbolem nebe (????????) – se neprokázalo. Na druhou stranu úcta k vodě a k ohni se projevovala při každé příležitosti. A doputování do sedla horského masivu se neobešlo bez samozřejmého sesednutí z koně a pěšího překonání nejvyššího místa. Dělo se tak z důvodu úcty k horám, kult úcty k přírodě byl všudypřítomný, vyjadřovaný k pramenům, ohni, kopcům, zvířatům.

Návrat do haus krai

S Bennym jsme já a můj kolega Jan strávili celé jedno dlouhé odpoledne, abychom zjistili, jakým způsobem se v nungonštině vyjadřují základní pojmy pro barvy. Základní zjištění je, že nungonština rozlišuje modrou a zelenou, ale má specifický způsob, jak vyjádřit sytost barvy. Takže bigoni (zelená) se může stát bigobigo (blednoucí) až bigoni bomo (vybledlá). Ale bigoni se může stát i tagut, tedy tak trochu zešednout.

Nakonec může být úplně bez barvy, tedy hamo. Barva zůstává, jen se vytrácí. Anglický ani český ekvivalent vlastně neexistuje. Lingvistický rozbor užívání barev v nungonštině vůbec nevyřešil problém modré, vlastně

zelené plachty. Když jsme jednou v podvečer procházeli kolem haus krai, nedalo nám to, nehtem jsme poodhrnuli šev plachty a zjistili, že bývala modrá. To mě na tom příběhu fascinuje nejvíce, nezáleží na tom, jaké jsou věci nyní, ale čím bývaly. Pro Bennyho se barva plachty nezměnila jen proto, že ji vyšisovaly sluneční paprsky. Plachta je modrá, i když je zelená. |

Bílí ptáci zdají se ještě bělejší
Nad modří řeky
a šarlatové květy
ohněm planou
v zeleni kopců

Bílí ptáci zdají se ještě bělejší
Nad černí řeky
a černé květy
ohněm planou
v černi kopců

1) Výraz z tok pisin (melanéskeho pidžinu).

Doc. PhDr. Martin Soukup, Ph. D., (*1977) vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy. Působí na katedře sociologie, andragogiky a kulturní antropologie Filozofické fakulty UP a v Institutu komunikačních studií a žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** UK.

Foto autor| snímky Martin Soukup

Foto popis| Barvy tradičního altajského náboženství jsou všudypřítomné. V tomto případě zdobí tribunu fotbalového hřiště.

Foto popis| Náličníky jsou na Altaji velice často provedeny modře v kombinaci s bílou.

Zatěžkávací zkouška vztahů Francie a Německa

8.2.2019 ČRo Radiožurnál str. 02 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Deklarované a smlouvou nedávno stvrzené pevné spojení Německa a Francie čeká první zatěžkávací zkouška. A ta se jmenuje energetická legislativa. Její změny, o kterých dnes rozhodnou zástupci členských zemí Evropské unie, mohou zásadně ovlivnit provoz plynovodů ze zemí mimo unii a mezi nimi je i obří plynovod Nord Stream 2 z Ruska do Německa. Německo nechce, aby se na něj nová pravidla vztahovala, ale Francie překvapivě změnila názor a postavila se proti Německu na stranu Evropské komise. Ve vysílání je teď Jan Šír z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Co by pro Německo znamenalo, kdyby pro ten Nord Stream 2 platila ta nová energetická pravidla, co by se změnilo?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Změnilo by se hodně, protože by ten projekt musel v první řadě být těmto novým pravidlům uzpůsoben, což by mohlo zaprvé snížit jeho lukrativitu a zadruhé by to znamenalo posunutí, to znamená oddálení vůbec zahájení jak stavby, tak provozu tohoto plynovodu a to samozřejmě může mít velký dopad na poměr sil mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Narážím zejména na to, že ten stávající rusko-ukrajinský kontrakt o tranzitu ruského zemního plynu do Evropy z roku 2009 má vypršet ke konci tohoto roku a v případě, že by tady neexistovala ta alternativní trasa v podobě plynovodu Nord Stream 2, znamenalo by to, že by Rusko se muselo dále dohadovat s Ukrajinou o dalším tranzitu do Evropy, a to samozřejmě mění celou bezpečnostní konfiguraci zejména v té východní části Evropy.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pokud bude schválena ta nová legislativa, tak z jakého důvodu by neměla platit právě pro německý plynovod? Jak Německo argumentuje?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Problém je ten, že ta stávající legislativa samozřejmě má platnost pouze na území členských států Evropské unie a ten plynovod má přivádět plyn do Evropy, konkrétně do Německa ze země mimo Evropskou unii, to znamená z Ruské federace a druhá ta část, která se toho týká, je to, že ta stávající regulace samozřejmě reguluje pouze plynovody, které jsou položeny na zemi a ten projekt plynovodu Nord Stream 2 má procházet z rozhodující části po dně Baltského moře. Toto je ta komplikace a zároveň takové to specifikum té stávající regulace, která umožňuje, aby tento projekt momentálně nespadal pod poměrně přísnou evropskou legislativu, což se týče zejména oddělení provozovatele infrastruktury od samotného dodavatele, a zejména zajištění nediskriminační přístupu právě třetí strany pro možnost používání této plynovodní trasy.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Co podle vás způsobilo ten obrat Francie? Proč se najednou v tomto případě staví proti Německu, když původně souhlasila s ním?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Já se omlouvám, já jsem teďka neslyšel otázku. Můžete ji, prosím zopakovat?

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ještě jednou. Zeptám se, co způsobilo podle vás ten obrat Francie, která původně souhlasila s Německem a teď se překvapivě najednou postavila spolu k těm zastáncům té tvrdší legislativy, tedy postavila se na stranu Evropské komise?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Já se domnívám, že určitou roli v tom mohla sehrát /nesrozumitelné/ pozice prezidenta Macrona, který sám má zkušenost s ruským vměšováním do francouzských vnitropolitických záležitostí, které bylo namířeno přímo proti němu a proti jeho zvolení a nicméně ty spory uvnitř Francie, podle těch informací, které já mám, vřely určitou dobu a ten projekt skutečně je kontroverzní a, a nepřehlédnutelné geopolitické bezpečnostní dopady, které ani Francouzi, kdyby se /nesrozumitelné/ ignorovat.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Hm. A potřebujeme ten plyn z Ruska a jak by se dal případně nahradit?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Tak jedna...

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jako Evropa tedy?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Tak samozřejmě tady musíme vnímat tu energetickou problematiku v širším kontextu. Plyn není jediné palivo, které lze použít. To znamená, máme tady možnost využívat obnovitelné zdroje energií, jsou tady samozřejmě i další a suroviny energetické, které by mohly nějakým způsobem přispět k diverzifikaci toho portfolia a zejména toho energetického mixu a přispět k diverzifikaci toho portfolia těch samotných dodávek. Nicméně, pokud bychom zůstali u otázky plynu, tak samozřejmě připadá tady v úvahu i rozvíjet alternativní projekty třeba z oblasti Blízkého východu nebo Kaspického moře. Bohužel to jsou všechno záležitosti, které vyžadují silnou /nesrozumitelné/ iniciativu vůdcovství a širší mezinárodní koordinaci, kooperaci. A to se zatím nedaří.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Hm. Dosud se postavila asi pětina z těch plánovaných 2 400 kilometrů potrubí. Je jisté, že Nord Stream bude dokončen, Nord Stream 2 tedy?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

To nedovolím si, nedovolím si soudit, každopádně to, že se něco podobného chystá, se ví delší dobu a to, že ta záležitost došla tak daleko, je především "zásluha", "zásluha" evropských energetických koncernů, které mají v tomto svůj zájem a vůči /nesrozumitelné/ vláda kancléřky Merkelové, která jinak podle mého názoru tu ruskou hrozbu chápe velmi dobře, nepodařila nějakým způsobem nedokázala prosadit.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jan Šír z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy byl ve vysílání. Děkuje. Hezký den.

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Děkuji za zavolání.

Vědci budou zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku

8.2.2019 24zpravy.com str. 00

Nástroj, který bude umět ověřovat informace a tvořit kontext novinářských zpráv vyvíjejí odborníci z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (FSV), Českého

vysokého učení technického (ČVUT), Západočeské univerzity a České tiskové kanceláře (ČTK). Budou tak zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku v budoucnosti. V dnešní tiskové zprávě to uvedla ČVUT. Vědci budou umělou inteligenci testovat v praxi a pozorovat rychlost a přesnost její práce.

„Projekt je stavěn tak, že bude zkoumat dopady vývoje automatizace na to, co dělají novináři a jak to mění jejich práci,“ řekl technický ředitel ČTK Jan Kodera. Podle Luboše Krále z Centra umělé inteligence Fakulty elektrotechnické ČVUT se v Česku takové nástroje zatím nevyužívají. ČVUT s pomocí vyvine nástroj, který bude vytvářet souvislosti k novim zprávám.

„My poskytneme obsah našich fondů. Nástroj se naučí dohledat ručně psané zprávy v minulosti, které mají vazbu na nově psaní text, kterí tvoří novinář, a sám ke zprávě přidá celi kontext,“ vysvětlil Kodera. Texty budou zprvu viditelně automatické, vědci následně vytvoří metodu, která bude generovat velmi realistické texty.

Umělá inteligence bude také ověřovat faktické informace. „Nástroj může dohledat staré zprávy v minulosti a upozornit na chyby v těch novich,“ doplnil Kodera.

Vědci budou nástroj zkoumat v redakcích. Porovnájí, s jakou rychlostí a přesností umělá inteligence texty tvoří a ověřuje a zhodnotí její vliv na novinářskou práci v budoucnosti.

„Divák by například mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášením tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vvoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobními, již proběhlými, událostmi. Pohybujeme se v oblasti, která v ČR není ještě pokryta,“ řekl Král.

Projekt iniciovala **Fakulta sociálních věd**, která přizvala odborníky na umělou inteligenci z ČVUT, specialisty na český jazyk ze Západočeské univerzity a ČTK jako garanta, kteří vizkum využije v praxi. Vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního vizkumu, experimentálního vvoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

„Automatizace a umělá inteligence představují pro žurnalistiku obrovskou vizvu. Jsem velice rád, že se na řešení této problematiky spojila ta nejlepší akademická a vizkumná pracoviště v republice,“ uvedl Václav Moravec z katedry žurnalistiky **FSV UK**.

Původní představa iniciátorů projektu bylo vyvinout automatizační nástroj, kterí bude generovat zprávy. ČTK takoví nástroj využila během loňských podzimních senátních a obecních voleb, kdy z průběžních visledků ČSÚ program vkládal čísla do připravené šablony. Podle Kodery se vizkum nyní zaměří na složitější oblasti tvorby textů.

URL| <http://www.24zpravy.com/relax/vedci-budou-zkoumat-vliv-umele-inteligence-na-zurnalistiku/288536-zpravy>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

24zpravy.com

Vědci budou zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku

8.2.2019 lidovky.cz str. 00 Lidovky / Zajímavosti

ČTK

Nástroj, kterí bude umět ověřovat informace a tvořit kontext novinářských zpráv vyvíjejí odborníci z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (FSV), Českého vysokého učení technického (ČVUT), Západočeské univerzity a České tiskové kanceláře (ČTK). Budou tak zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku v budoucnosti. V dnešní tiskové zprávě to uvedla ČVUT. Vědci budou umělou inteligenci testovat v praxi a pozorovat rychlost a přesnost její práce.

„Projekt je stavěný tak, že bude zkoumat dopady vývoje automatizace na to, co dělají novináři a jak to mění jejich práci,“ řekl technický ředitel ČTK Jan Kodera. Podle Luboše Krále z Centra umělé inteligence Fakulty elektrotechnické ČVUT se v Česku takové nástroje zatím nevyužívají. ČVUT s pomocí vyvine nástroj, kterí bude vytvářet souvislosti k novým zprávám.

„My poskytneme obsah našich fondů. Nástroj se naučí dohledat ručně psané zprávy v minulosti, které mají vazbu na nově psaný text, kterí tvoří novinář, a sám ke zprávě přidá celý kontext,“ vysvětlil Kodera. Texty budou zprvu viditelně automatické, vědci následně vytvoří metodu, která bude generovat velmi realistické texty.

Umělá inteligence bude také ověřovat faktické informace. „Nástroj může dohledat staré zprávy v minulosti a upozornit na chyby v těch nových,“ doplnil Kodera.

Vědci budou nástroj zkoumat v redakcích. Porovnájí, s jakou rychlostí a přesností umělá inteligence texty tvoří a ověřuje a zhodnotí její vliv na novinářskou práci v budoucnosti.

„Divák by například mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášeným tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vývoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobnými, již proběhlými, událostmi. Pohybujeme se v oblasti, která v ČR není ještě pokryta,“ řekl Král.

Projekt iniciovala **Fakulta sociálních věd**, která přizvala odborníky na umělou inteligenci z ČVUT, specialisty na český jazyk ze Západočeské univerzity a ČTK jako garanta, který výzkum využije v praxi. Vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenského a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

„Automatizace a umělá inteligence představují pro žurnalistiku obrovskou výzvu. Jsem velice rád, že se na řešení této problematiky spojila ta nejlepší akademická a výzkumná pracoviště v republice,“ uvedl Václav Moravec z katedry žurnalistiky **FSV UK**.

Původní představa iniciátorů projektu bylo vyvinout automatizační nástroj, který bude generovat zprávy. ČTK takový nástroj využila během loňských podzimních senátních a obecních voleb, kdy z průběžných výsledků ČSÚ program vkládal čísla do připravené šablony. Podle Kodery se výzkum nyní zaměří na složitější oblasti tvorby textů.

URL | https://relax.lidovky.cz/vedci-budou-zkoumat-vliv-umele-inteligence-na-zurnalistiku-pqr-zajimavosti.aspx?c=A190205_120738_In-zajimavosti_ape

Vědci budou zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku

8.2.2019 lidovky.cz str. 00

Nástroj, který bude umět ověřovat informace a tvořit kontext novinářských zpráv vyvíjejí odborníci z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (FSV), Českého vysokého učení technického (ČVUT), Západočeské univerzity a České tiskové kanceláře (ČTK). Budou tak zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku v budoucnosti. V dnešní tiskové zprávě to uvedla ČVUT. Vědci budou umělou inteligenci testovat v praxi a pozorovat rychlost a přesnost její práce.

„Projekt je stavěný tak, že bude zkoumat dopady vývoje automatizace na to, co dělají novináři a jak to mění jejich práci,“ řekl technický ředitel ČTK Jan Kodera. Podle Luboše Krále z Centra umělé inteligence Fakulty elektrotechnické ČVUT se v Česku takové nástroje zatím nevyužívají. ČVUT s pomocí vyvine nástroj, který bude vytvářet souvislosti k novým zprávám.

„My poskytneme obsah našich fondů. Nástroj se naučí dohledat ručně psané zprávy v minulosti, které mají vazbu na nově psaný text, který tvoří novinář, a sám ke zprávě přidá celý kontext,“ vysvětlil Kodera. Texty budou zprvu viditelně automatické, vědci následně vytvoří metodu, která bude generovat velmi realistické texty.

Umělá inteligence bude také ověřovat faktické informace. „Nástroj může dohledat staré zprávy v minulosti a upozornit na chyby v těch nových,“ doplnil Kodera.

Vědci budou nástroj zkoumat v redakcích. Porovnájí, s jakou rychlostí a přesností umělá inteligence texty tvoří a ověřuje a zhodnotí její vliv na novinářskou práci v budoucnosti.

„Divák by například mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášeným tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vývoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobnými, již proběhlými, událostmi. Pohybujeme se v oblasti, která v ČR není ještě pokryta,“ řekl Král.

Projekt iniciovala **Fakulta sociálních věd**, která přizvala odborníky na umělou inteligenci z ČVUT, specialisty na český jazyk ze Západočeské univerzity a ČTK jako garanta, který výzkum využije v praxi. Vznikl v

rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

„Automatizace a umělá inteligence představují pro žurnalistiku obrovskou výzvu. Jsem velice rád, že se na řešení této problematiky spojila ta nejlepší akademická a výzkumná pracoviště v republice,“ uvedl Václav Moravec z katedry žurnalistiky **FSV UK**.

Původní představa iniciátorů projektu bylo vyvinout automatizační nástroj, který bude generovat zprávy. ČTK takový nástroj využila během loňských podzimních senátních a obecních voleb, kdy z průběžných výsledků ČSÚ program vkládal čísla do připravené šablony. Podle Kodery se výzkum nyní zaměří na složitější oblasti tvorby textů.

URL| https://www.lidovky.cz/relax/zajimavosti/vedci-budou-zkoumat-vliv-umele-inteligence-na-zurnalistiku.A190205_120738_In-zajimavosti_ape

Robot novinář? Čeští vědci provedou výzkum vlivu umělé inteligence na žurnalistiku

8.2.2019 ceskavedadosveta.cz str. 00

Nástroj, který bude umět ověřovat informace a tvořit kontext novinářských zpráv vyvíjejí odborníci z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (FSV), Českého vysokého učení technického (ČVUT), Západočeské univerzity a České tiskové kanceláře (ČTK). Budou tak zkoumat vliv umělé inteligence na žurnalistiku v budoucnosti. V tiskové zprávě to uvedla ČVUT.

Vědci budou umělou inteligenci testovat v praxi a pozorovat rychlost a přesnost její práce.

„Projekt je stavěný tak, že bude zkoumat dopady vývoje automatizace na to, co dělají novináři a jak to mění jejich práci,“ informoval technický ředitel ČTK Jan Kodera.

Podle Luboše Krále z Centra umělé inteligence Fakulty elektrotechnické ČVUT se v Česku takové nástroje zatím nevyužívají. ČVUT s pomocí ČTK vyvine nástroj, který bude vytvářet souvislosti k novým zprávám.

„My poskytneme obsah našich fondů. Nástroj se naučí dohledat ručně psané zprávy v minulosti, které mají vazbu na nově psaný text, který tvoří novinář, a sám ke zprávě přidá celý kontext,“ vysvětlil Kodera. Texty budou zprvu viditelně automatické, vědci následně vytvoří metodu, která bude generovat velmi realistické texty.

Umělá inteligence bude také ověřovat faktické informace. „Nástroj může dohledat staré zprávy v minulosti a upozornit na chyby v těch nových,“ doplnil Kodera.

Vědci budou nástroj zkoumat v redakcích. Porovnájí, s jakou rychlostí a přesností umělá inteligence texty tvoří a ověřuje a zhodnotí její vliv na novinářskou práci v budoucnosti.

„Divák by například mohl v přímém přenosu sledovat doplňující textové informace k pronášeným tvrzením a také by bylo možné vytvářet hypotézy o dalším vývoji zaznamenaných událostí, a to srovnáním s obdobnými, již proběhlými, událostmi. Pohybujeme se v oblasti, která v ČR není ještě pokryta,“ řekl Král.

Projekt iniciovala **Fakulta sociálních věd**, která přizvala odborníky na umělou inteligenci z ČVUT, specialisty na český jazyk ze Západočeské univerzity a ČTK jako garanta, který výzkum využije v praxi.

Vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

„Automatizace a umělá inteligence představují pro žurnalistiku obrovskou výzvu. Jsem velice rád, že se na řešení této problematiky spojila ta nejlepší akademická a výzkumná pracoviště v republice,“ uvedl Václav Moravec z katedry žurnalistiky **FSV UK**.

Původní představa iniciátorů projektu bylo vyvinout automatizační nástroj, který bude generovat zprávy. ČTK takový nástroj využila během loňských podzimních senátních a obecních voleb, kdy z průběžných výsledků ČSÚ program vkládal čísla do připravené šablony. Podle Kodery se výzkum nyní zaměří na složitější oblasti tvorby textů.

URL| <http://ceskavedadosveta.cz/robot-novinar-cesti-vedci-provedou-vyzkum-vlivu-umele-inteligence-na-zurnalistiku/>

Nová expozice Univerzity Karlovy byla oceněna na veletrhu Gaudeamus

8.2.2019 iforum.cuni.cz str. 00

Jak vybrat kvalitní vysokou školu a složit úspěšně přijímací zkoušky, to je dilema, které řeší každoročně tisíce maturantů i jejich rodičů. Srovnání nabídky vysokých škol, včetně těch zahraničních, nabízí veletrh Gaudeamus v Praze a Brně. Právě na pražské akci získala Univerzita Karlova třetí cenu za nejlepší prezentaci na veletrhu.

Gaudeamus patří na tuzemském trhu mezi podniky s nejdelší tradicí. V Brně se tento evropský veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání konal poprvé už v roce 1994, v Praze nedávno proběhl dvanáctý ročník. Celkem pak obě akce navštíví na 40 tisíc návštěvníků, z nichž převážnou většinu tvoří studenti posledních ročníků středních škol.

Univerzita Karlova nechyběla na žádném z předchozích ročníků. A jaký byl recept na to uspět v konkurenci více než dvou stovek vystavovatelů? „Letos jsme představili novou expozici, která vychází z principu být uchazečům co nejbližší,“ popisuje nový koncept Miroslav Čermák z organizačního týmu univerzity. „Rekordních 168 metrů čtverečních jsme využili účelně pro prezentaci všech fakult a připravili jsme originální doprovodný program. Kromě oficiálního ocenění jsme získali i spoustu kladných ohlasů od návštěvníků a dalších vystavovatelů, našich konkurentů,“ hodnotí úspěch expozice Miroslav Čermák. „Za symbolické a potěšující považuji to, že za mnou přišla dlouholetá vystavovatelka z jiné univerzity s tím, že ji těší pozitivní změna stánku Univerzity Karlovy a že po čase bude muset i její vysoká škola přijít s něčím novým, atraktivnějším,“ dodává.

Televizní laboratoř a chirurgie v přímém přenosu

Unikátní bylo pojetí doprovodného programu Věda pro život. „Ač se do něj zapojuje řada vystavovatelů s atraktivním programem, nikdo nenabízí tak širokou paletu zajímavých přednášek a workshopů napříč všemi fakultami, jako je tomu u nás,“ konstatuje Miroslav Čermák a uvádí jako příklad praktické ukázky z různých oborů medicíny, např. chirurgické šití či demonstrace intubace, demografické kvízy či oblíbené pokusy s tekutým dusíkem. Na místě bylo díky kolegům z Rozhlasové a televizní laboratoře z **Fakulty sociálních věd** po celou dobu veletrhu i plně funkční mobilní televizní studio. To neměl kromě Univerzity Karlovy nikdo jiný,“ pochvaluje si spolupráci různých fakult Miroslav Čermák.

Aby celá akce dopadla na výbornou, vyžaduje spolupráci a koordinaci desítek lidí. „Nejužší organizační tým tvoří tři pracovníci rektorátu – z Informačního, poradenského a sociálního centra a Odboru vnějších vztahů, kteří mají k dispozici další zaměstnance a brigádníky na přípravu. Za zcela zásadní považuji účast našich studentů, kteří prezentují své fakulty, jelikož jsou uchazečům nejbližší. V jeden okamžik je v expozici zhruba padesát až sedmdesát lidí,“ říká Miroslav Čermák. Vznik nové expozice, včetně grafiky, propagačních materiálů, fakultních a univerzitních videí, si vyžádal takřka rok příprav, ale čas investovaný do příprav obou veletrhů se rozhodně vyplatil.

URL| <https://iforum.cuni.cz/IFORUM-16439.html>

Fenomén Blackface

8.2.2019 ČT 24 str. 08 21:31 Horizont

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Politické dopady i kulturní a historické souvislosti skandálu ve Virginii probereme s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem. Vítejte v Horizontu.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista

Dobrý večer.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

/nesrozumitelné/ objasněte, prosím, ten, ten fenomén kulturní, kulturně-historický fenomén Blackface neboli strojení se bělochů za černochoy.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista

Ten fenomén v Americe lze pozorovat od zhruba první poloviny 19. století. Je vlastně spojen s hudebními výstupy, takzvanými /nesrozumitelné/ výstupy, což byl takový potulný hudební kabaret. A právě to přestrojování se za černochoy, zdůrazňování takových asi neklasičtějších stereotypů s Afroameričany spojených, tak to byla vlastně páteř toho hudebního vystoupení. Ti bílí zpěváci, kteří, kteří tuhle zábavu vlastně provozovali, tak byli vždy přestrojeni za černochoy, měli vždy zvýrazněné rty. Takové ty nej, nejvíc, dá se říct, viditelné prvky toho černošství. Zároveň to hrálo na takové ty nej, neklasičtější, nejběžnější stereotypy Afroameričanů. Takže například i v době, kdy ta morálka jinak byla velice přísná, tak tady ta vystoupení mohla být sexuálně daleko uvolněnější, protože černoši měli pověst jaksi lidí, kteří jsou v tomto blíže zvířatům, kteří jsou daleko smyslnější. A ta popularita tady těch výstupů vlastně trvala, dá se říct, téměř nebo okolo jednoho století, od zhruba těch 40. let 19. století, až do doby po druhé světové válce. Ještě ve 30. letech slavné filmy, například /nesrozumitelné/, pořád pracovaly vlastně s tady tím stereotypem nebo tady s tím způsobem humoru, který, který využíval ty, ty černošské stereotypy.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Může v tom skandálu současném hrát roli to, že právě Virginie, tehdy ještě kolonie, byla prvním místem, kde, kam v roce 1619 vůbec dorazili první afričtí nevolníci, kteří byli dotaženi a posléze vlastně z toho celého tedy vzniklo vlastně celé to otřesné, celé to otřesné, ten, ten, ten celý fenomén vlastně otroctví. Že právě proto ve Virginii je vlastně jakákoliv takováto debata daleko více vyhrocená?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista

Ona je vyhrocená v celých Spojených státech. Samozřejmě na tom americkém Jihu nebo v těch státech bývalé konfederace to vždycky bude citlivější téma. Nicméně ty stereotypy se nevyhýbaly nebo popularita Blackface nebyla o nic menší na tom americkém Severu. Takže myslím si, že to je celoamerický fenomén. Samozřejmě na tom americkém Jihu je to o to citlivější, že tyto státy jaksi nedokázaly zrušit otroctví samy tak, jako ty státy na Severu, ale byly k tomu vlastně de facto donuceny tím válečným konfliktem. A samozřejmě potom ještě dlouhá historie rasové segregace, která následovala po rekonstrukci, po občanské válce. Takže veškeré ty rasové problémy tam jsou ještě o to vlastně tímto zvýrazněné. Nicméně ten fenomén jako takový se dotýká Spojených států, jako celku.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Poprosím vás pouze už jenom stručně na konec. Ty tři skandály, o kterých mluvíme v této vyhrocené době, vyhrocené debatě, může to znamenat skutečně politicky ohrožení kterékoliv, kteréhokoliv z těchto tří mužů?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista

Já se domnívám, že ano, protože ta atmosféra se opravdu výrazně změnila. Já si troufnu říct, že už v těch 60. letech jaksi ten, kdo dělal Blackface tímto způsobem, a ta fotka s tím člověkem, přestrojeným za, za člena Ku-klux-klanu, tak opravdu to není nějaký, nějaké převlečení za zpěváka nebo takhle. Tak se domnívám, že už tehdy si musel být vědom, že to je, že to má jaksi tady ty podtóny a jelikož jsme v 21. století, tak opravdu si, se domnívám, že pro spoustu Američanů to bude naprosto nepřijatelná zátěž pro daného politika.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

To byl amerikanista Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Díky, že jste přišel.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista

Děkuji za pozvání, na shledanou.

Zápas bankéřů na Příkopech skončil 5:2. Jaké jsou ohlasy?

8.2.2019 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, EURUSD, USDCZK, ČNB, Rusnok

Bankovní rada České národní banky včera zasedala déle než obvykle. Zveřejnění rozhodnutí o sazbách bylo odloženo o půl hodiny, stejně tak následná tisková konference guvernéra Jiřího Rusnoka. Pro zachování sazeb na stávající úrovni hlasovalo pět bankéřů, dva chtěli růst o 25 bazických bodů.

"Hlavní příčinou včerejšího rozhodnutí jsou tak patrně méně příznivé vyhlídky na vývoj v zahraničí. To je také důvod, proč i další centrální banky v posledních týdnech začaly s výrazně opatrnější rétorikou ohledně případného utahování měnové politiky a jejich další rozhodnutí se bude odvíjet právě od vývoje globální ekonomiky," uvedl Jakub Seidler, hlavní ekonom ING Bank pro ČR.

Podle člena dozorčí rady Expobank CZ Jiřího Schwarze centrální bankéři prozatím vyčkávají s dalším zpřísněním měnové politiky. "Mají proto hned několik důvodů: Daří se plnit primární cíl v podobě 2% míry inflace. Naši významní exportní partneři z EU začínají pociťovat pokles tempa růstu. Nesnižují se nejistoty vyplývající z ekonomických dopadů brexitu. Významným argumentem je také vývoj na domácím realitním trhu, na němž s výjimkou Prahy slábne ve všech regionech poptávka po vlastním bydlení, která tak brzdí další růst cen nemovitostí," míní Schwarz.

Koruna na rozhodnutí bankéřů nijak výrazně nereagovala. Aktuálně se online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,79 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,74 až 25,84 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,61 až 22,88 USDCZK.*

Dolar se k euru v online směnárně RoklenFx dnes ráno obchoduje za středový kurz 1,1336 EURUSD a během dne by se kurz měl pohybovat v rozmezí od 1,1304 do 1,1391 EURUSD.*

Půjdou sazby letos nahoru? Kolikrát?

Hlavní ekonomka Raiffeisenbank Helena Horská se domnívá, že ČNB letos ještě dvakrát zvýší základní úrokovou sazbu na konečných 2,25 procenta. Důvodem bude hlavně slabší koruna. "ČNB tvrdošíjně trvá na posilování koruny s odvoláním na rozdíl v úrokových sazbách proti eurozóně. Podle našeho názoru ale důvody k jejímu posilování odezněly a samotný úrokový diferenciál nemá už takový efekt na kurz koruny," dodala Horská.

"My i nadále očekáváme pro letošní rok jedno zvýšení sazeb, ke kterému by mohlo dojít ve třetím čtvrtletí. Oproti prognóze ČNB očekáváme slabší kurz koruny, který tak zvýší potřebu zvednout sazby. I zde je ale důležitý předpoklad, že se uklidní vývoj ve světě a nedojde k divokému brexitu nebo eurozóna nespadne do recese. Pokud by k tomu došlo, ponechá ČNB sazby beze změny," domnívá se analytik České spořitelny Jiří Polanský.

Ředitel Sekce hospodářské politiky Svazu průmyslu a dopravy ČR Bohuslav Čížek poznamenal, že centrální banka se nadále může obávat potenciální bubliny na trhu s nemovitostmi, a může tak mít tendenci

ochlazovat hypoteční trh. "Proto počítáme, že Česká národní banka letos úrokové sazby ještě zvýší. Firmy by se na to měly připravit. Nepředpokládáme ale, že by je zvedala tak často jako vloni," míní Čížek.

Podle hlavního ekonoma investiční skupiny Natland Petra Bartoňe historicky nízké úrokové sazby pokračují a je to dobrá zpráva pro investory a lidi s hypotékou. Může to mít však neblahé následky do budoucna. „Podle čerstvé studie Princetonské univerzity z tohoto týdne vedou nízké úrokové sazby k rozevírání nůžek mezi silnými a slabými konkurenty na trzích, tím pádem k větší koncentraci a omezení hospodářské soutěže," upozornil Bartoň.

Dodal, že při nízké ceně peněz berou firmy v potaz delší investiční horizont než při vysokých úrocích. Tento delší horizont je důležitější pro již dlouho zaběhnuté etablované firmy, které těmito investicemi ještě zvýší svou sílu na trhu. To je špatná zpráva nejen pro menší dravé firmy, ale v konečném důsledku i pro spotřebitele.

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/S4GUh/zapas-bankeru-na-prikopech-skoncil-52-jake-jsou-ohlasy>

S vařečkou V RUCE

8.2.2019 Zdraví str. 44 Zdraví na talíři
Marie Formáčková

Pochází ze Včelné u Českých Budějovic, vystudoval českobudějovické Biskupské gymnázium J. N. Neumanna. Od dětství zpíval, koncertoval a vystupoval v muzikálech, jako student se například úspěšně zúčastnil soutěže SuperStar a vyšlo mu album. Stal se magistrem na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, další magisterský titul získal na stejné univerzitě na Právnické fakultě, absolvoval stáž na University College v Dublinu v Irsku a v roce 2017 zahájil doktorandské studium na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Jako jednatřicetiletý vstoupil do politiky, byl zvolen poslancem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, předtím sbíral zkušenosti v právní a mediální sféře a pracoval jako tajemník na Ministerstvu financí ČR. V prosinci 2017 se stal ministrem zdravotnictví. Je mu dvaatřicet let.

* Jste ministrem zdravotnictví, měl byste tedy žít zdravě. Je tomu tak?

Snažím se, nekouřím, takřka nepiji, sportuji - jak jen to čas dovolí. Jediné, v čem se zdravému životnímu stylu zpronevřuji, je nedostatek spánku. Spím tak pět hodin denně, a to není ideální, potřeboval bych aspoň dvě hodiny přidat, ale zatím je nikde nemůžu najít.

* Když srovnáte svůj život před nástupem do ministerské funkce a poté, je v tom velký rozdíl?

Aktivní jsem byl vždycky, nikdy jsem se nenudil, jen ten tlak, jemuž dnes musím čelit, je výrazně vyšší. Jednak je to tlak vyplývající z mé práce, kdy musím jednat s nemocnicemi, pojišťovnami, lékaři a podobně, ale pak je to i tlak médií. Člověk zkrátka musí stále ve střehu a dávat si pozor na každé slovo. Ale s tím se

prostě každý, kdo do podobné funkce jde, musí vyrovnat a dá se s tím i předem počítat. Takže žádné velké překvapení to není.

* Politici si dost často stěžují, že se vstupem do vrcholové politiky jim začala přibývat kila. Hodně sezení na různých zasedáních, málo pohybu... Pozorujete na sobě něco podobného?

Zatím jsem nic takového nezaregistroval, možná dvě tři kila mi přibyla, ale při mé výšce 194 centimetrů se to ztratí. Každopádně šatník jsem ještě obměňovat nemusel, ani nic povolovat.

* Hodně mužů dnes relaxuje tím, že se postaví ke sporáku. Jak jste na tom s vařením vy?

Něco málo uvařit umím, ale rozhodně bych se vlastním kuchařským uměním živit nechtěl. Ani si nedovedu představit, že by se někdy vaření stalo mým koníčkem. To opravdu nehrozí.

* Ale oblíbené jídlo určitě máte...

Miluji ovocné knedlíky! To sice není typický reprezentant zdravé výživy, ale rád si je jednou za čas dám. Hlavně ty od maminky, která mi je vždycky uvaří, když přijedu domů do Českých Budějovic.

* Když vyrazíte do světa, kde vám chutná nejvíc?

Mám rád italskou kuchyni a kvůli ní ani nemusím vyrážet do světa - mám pocit, že italských restaurací je u nás dneska snad víc než těch typicky českých. Ale oprávněně. Italská kuchyně je lehká, jednoduchá, vyvážená, hodně se pracuje s čerstvými surovinami. A rád si dám i něco z asijské kuchyně, ostatně i ta se u nás velmi dobře zabydlela.

* Trendem dnešní doby je rapidní nárůst počtu lidí s nadváhou. Jak tento problém vidíte coby ministr zdravotnictví?

Obecně největším problémem zdravotnictví v tak zvaném západním světě jsou právě civilizační choroby, jako diabetes, kardiovaskulární choroby a podobně, na něž umírá nejvíc lidí. Jejich výskyt je důsledkem právě špatného životního stylu, způsobuje je obezita, kouření, nadměrné pití alkoholu, málo pohybu... Nedají se chytit ze vzduchu, jako například chřipka, a člověk si za ně může sám. Prevence a odpovědnost za vlastní zdraví je ovšem věcí nejen zdravotníků, ale také celkové výchovy, především v rodinách.

* Jste rád, že jste se stal ministrem zdravotnictví?

V téhle práci vidím smysl, byť jde o hodně složitý resort. Ale jsem za takovou příležitost opravdu rád a doufám, že ještě nějaký čas vydržím.

Adam Vojtěch, ministr zdravotnictví ČR

Foto autor| foto: Shutterstock a archiv redakce

Den podle Petra Šimůnka
8.2.2019 ČRo Plus str. 01 17:10 Den podle...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Je pátek, krátce po páté, a vy posloucháte Český rozhlas Plus a den podle mě, den pěkný zimní a den plný důležitých a zajímavých zpráv a událostí. Tady je máš výběr. Francie a Itálie mají zrovna teď nejhorší vztahy od druhé světové války, přes hranice létají ostrá slova stahují se velvyslanci. Proč to všechno? Por que? Por que? Pod Baltem se bude stavět další plynovod z Ruska do Německa. Evropa není proti, i když zpřísní podmínky, Ameriku to šťastnou neudělá. A co na to Praha? Nejbohatší muž světa Jeff Bezos z Amazonu se nenechá vydírat bulvárem, který mu hrozil zveřejněním hodně hodně intimních snímků s jeho milostného života. V Británii, ve Francii a vlastně v celé Evropě znovu roste démon, který už se zdál být mrtvý, antisemitismus. Hollywoodský herec Liam Neson čelí obvinění z rasismu, módní forma Gucci taky. Liam kvůli historii staré 40 let, Gucci kvůli novému černému svetru. Jsou to přehnané reakce, nebo nová realita? Jak se na věci spojené s rasami dívat? Injekce můžou být brzy minulostí, možná místo nich budeme polykat malé roboty. A britská skupina The Heavy pustila do světa první singl z nové desky a je to krásný a pořádný nářez. Tak dobře poslouchejte. Paříž a Řím jsou ve válce slov. Francie odvolala svého velvyslance v Itálii kvůli tomu, jak nevybíravě její představitelé kritizovali francouzského prezidenta Macrona. Italský premiér Salvini a předák pravicové formace Pět hvězd podporují hnutí žlutých vest a mluví o něm jako o síle, které formuje novou Evropu. Žluté vesty při tom ve Francii už měsíce podřívají právě pozice Emmanuela Macrona a Francie italskou podporu bere jako největší provokaci od druhé světové války. Mým prvním hostem je bývalý velvyslanec České republiky ve Francii Petr Janyška, dobrý den přeju.

Petr JANYŠKA, bývalý velvyslanec České republiky ve Francii

Dobré odpoledne.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Jak důrazný je to vlastně diplomacie krok odvolat svého velvyslance, pane exvelvyslanče?

Petr JANYŠKA, bývalý velvyslanec České republiky ve Francii

A dneska publicisty. Podívejte, je to velmi výrazný krok a ve vztazích mezi evropskými zeměmi se to vlastně nedělá. Naposled mezi Francií a Itálií k tomu došlo v roce 1940. to znamená v těch rozbouřených časech těsně před válkou, ale je jasné, že je to teda velmi nezvyklý a velmi nezvykle silný krok. Jestli Macron skutečně k němu musel přistoupit, je otázka, ale na druhou stranu, poslední... ve Francii ho podpořila většina stran, to je třeba říct jo, --- v tom kroku, a proč. Protože italský vicepremiér Di Maio on je šéf toho hnutí Pěti hvězd, ale je zároveň vicepremiérem čili to už není žádný amatér ani aktivista, který svolává lidi na náměstích, ale je to prostě, prostě ústavní činitel, tak ten zajel prakticky tajně na utajovanou schůzku s nějakou skupinkou těch žlutých vest ve Francii, ukázalo se, že ze strany těch žlutých vest to bylo naprosto chaotické a amatérské, protože ani šéfka té strany, kterou zakládají tam žluté vesty kvůli evropským volbám, o tom nevěděla atd. Už se rozhádali. Mezi sebou se kritizují, jak jsem řekl v pozadí to jsou evropské volby, jo to je důležité, a to, že na italský straně, ty dvě strany, které dneska tam tvoří vládní koalici, tak jednak už se budou předhánět jedna před druhou, která bude teda populističtější a více proti stavu současné unie, aby dostali volby, hlasy ve volbách, pardon. Evropský. A pro ně Macron je ztělesněním té Evropy, kterou oni nechtějí. A pro Macrona zase Salvini je vyloženým ztělesněním veškerého populismu, demagogie, toho, co Macron odmítá...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A ono tam...

Petr JANYŠKA, bývalý velvyslanec České republiky ve Francii

V pozadí tohoto kroku jsou evropské volby.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Ono to všechno má ale i svoje důsledky, Itálie hrozí, že nepůjde na výstavu do Francie vzácné obrazy Leonarda da Vinciho, taky je ohrožena prý výstavba rychlodráhy z Lyonu do Turína. Jak se takováhle velká diplomatická

brynda řeší? Protože Salvini sice řekl, že půjde do Paříže klidně pěšky, ale zase to doprovodil dalšími peprnými výrazy.

Petr JANYŠKA, bývalý velvyslanec České republiky ve Francii

No tak to je řeč Salviniho, že jo, jak jsem říkal, já myslím, že to je třeba všechno dneska vidět na pozadí těch evropských voleb, které za chvíli přijdou. Salvini se často vyslovuje velmi ostře, velmi nediplomaticky, velmi amatérsky. Hlasy mu to zatím přinášelo, otázka je, jestli, když člověk stojí na význačné pozici místopředsedy vlády, jestli může mluvit stejným způsobem. Rychlodráha do Francie není ohrožená, to jsou jenom takové řeči, tam už je kus prokopaný, s Leonardem da Vinci to se uvidí, mimochodem da Vinci zemřel ve Francii, poslední léta mu tam poskytl azyl francouzský král, takže da Vinci není jenom čistě italskou postavou, bych řekl. Ale to jsou takové výhrůžky, já myslím, že co je na tom opravdu podstatné, je to, že ten italský populismus, který mám ale dvě odlišné tváře, přestože se teda sešly v té koaliční vládě, teďka to znamená, jak těch Pět hvězd, což je hnutí v podstatě hodně citlivé na sociální otázky a dalo by se říct levicové, kdežto Salvini a Liga to je úplně opačná, opačná síla, tak oni jdou do těch evropských voleb vyloženě s populismem. A hledají samozřejmě nějaké spojence, mají dojem nebo měli dojem, že ve Francii by to mohly být žluté vesty. Jenomže žluté vesty to není žádná politická strana ani hnutí vlastně, ani síla, protože dodneška to nemá žádnou strukturu, žádné mluvčí, žádného předsedu nebo někoho takového, to jsou prostě skupinky lidí, které mají nejrůznější názory, nejrůznější nápady.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Takže to spojenec nebude.

Petr JANYŠKA, bývalý velvyslanec České republiky ve Francii

Mezi sebou se kritizují. Oni se ty žluté vesty teďka založily dvě různé strany, krátce existují, založily si je kvůli těm evropským volbám, ale zatím je v tom naprostý chaos a naprosté amatérství.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Děkujeme... tohleto byl pohled z Francie, děkujeme Petrovi Janyškovi, odborníkovi na Francii. Bývalému velvyslanci ve Francii a dnešnímu publicistovi, díky ještě jednou.

Petr JANYŠKA, bývalý velvyslanec České republiky ve Francii

Rádo se stalo, děkuju pěkně.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Poslouchá nás také italský novinář Andreas Piarelli, který působí v Česku, dobrý den přejeme.

Andreas PIARELLI, italský novinář

Dobrý den.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Souhlasíte Andreasi, že to je všechno kvůli evropským volbám?

Andreas PIARELLI, italský novinář

Ano, v podstatě si myslím, že je ten velký proud, který k tomu vede, jsou právě ty evropské volby. Ovšem je tam určitě i hledisko domácího publika, protože v podstatě celá ta populistická politika jak Salviniho, jak Di Maia je založená na to vytváření dalších a dalších nepřátel a tím stmelit svoje voliče, kolem toho pocitu ohrožení

zvenku. Takže to ohrožení, jak vidíme, dosud bylo hlavně u migrantů, ale v posledních dobách je vidět, že pomalu se jako, jako je cítit tu potřebu si najít další a nové nepřátele, protože časem přece ty migranti..

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Dojdou.

Andreas PIARELLI, italský novinář

Se omezí, když to takhle řeknu. Z mediálního pohledu. Takže určitě psychologicky vidíme i tento bod. No a samozřejmě obecněji asi ukázat, že Itálie se vůbec nebojí toho hlavního šampiona evropského čili Francie a že je připravena útočit přímo na ten, na tu osu...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Nejsilnějšího protivníka.

Andreas PIARELLI, italský novinář

...přesně tak, tak myslím si, že určitě, když to --- tak ty evropské volby nadcházející v tom hrají primární roli.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A jsou v tom i nějaké věcné důvody? Třeba Salvini tvrdí, že mu jde o to, aby Francie neposílala migranty zpátky na území Itálie, aby zrušila kontroly na hranicích a vydala taky 15 levicových radikálů, kteří se ukrývají nebo kteří pobývají na území Francie, dá se tvrdit, že tam přece jenom jsou i nějaké věcné důvody, které teď rozdělují Francii a Itálii?

Andreas PIARELLI, italský novinář

Já bych k tomu řekl, že když někdo chce psa bít, tak si najde hůl. Tím myslím, že mezi těma dvěma velkými zeměmi, jak je Itálie a Francie, samozřejmě se najde spoustu věcí, které můžou přinést rozpory, jak už bylo řečeno, rychlo... vysokorychlostní dráha vlaková nebo migranti na hranici nebo další teroristé, které jsou víceméně ne přímo chráněny, ale nějak tolerované ve Francii, ale jsou to věci, které nejsou nové. A v minulých letech se vždycky nějak hledalo nějaký kompromis politický, diplomatický. Ale ve chvíli, kdy se řekne: Tohle ty odteďka tady ten stát, tady ten národ, budeme na něho --- nebo ho prostě, nechci říct přímo určit, ale tak nějak ho věnovat pozornost, tak najednou ty věci které dříve vadily...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Se hodí.

Andreas PIARELLI, italský novinář

No tak se hodí a už je z toho, už je z toho zase velké téma, mohli bychom tam dodat, že Itálie zpochybnila roli Francie v bezpečnostní radě a říkala, že to je její místo, že už je pasé, už je --- nebo zaútočila na to, že Francie ještě vydává tzv. africký francouzský frank nebo teď nevím přesně, jak česky se to překládá, což je, což je měna, ale je to věc, která v Africe několik států používá dobrovolně, takže jsou tam, je to směs faktů a směs dezinformací a všecko stmeleno do toho, do té potřeby si vytvořit nový...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Nepřítelé.

Andreas PIARELLI, italský novinář

Nepřítele a ukázat, že oni na ně mají a že nikoho se nebojí.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Andreas, myslíte si, že se tohle může taky přenést mezi obyčejné lidi, že tahle válka slov mezi Paříží a Římem a se může dostat do nějaké nepřátelství nebo empatie mezi Italy a Francouzi?

Andreas PIARELLI, italský novinář

Já si to nepřeji a v tuto chvíli bych řekl, že snad ne, protože ty nejvyšší vrstvy státu, jak je prezident a dále, se snaží ty vztahy udržet v dobré kondici. Je možné, že za měsíc se o takových věcech nebude už vůbec mluvit a nepřítel bude zase někdo jiný. Tohle aspoň si doufám, ale pokud by se pokračovalo v této linii, tak časem se to může klidně převtělit, protože tohle v minulosti se stalo že rétorika, když je opakovaná, opakovaná, taková řekněme útočná a nenávistná rétorika, tak časem za nějakou dobu se klidně může stát z toho i materiální...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Nepřátelství.

Andreas PIARELLI, italský novinář

Nenávist anebo nepřátelství, tak.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Říká Andreas Piarelli. Italský novinář žijící v Česku. Děkujeme pěkně.

Andreas PIARELLI, italský novinář

Já vám taky děkuji.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A Francie ještě jednou a ještě jednou ve sporu, tentokrát s Německem. Ale zdaleka už ne v tak vyhoceném, ve sporu navíc věcném a o to možná důležitějším. Francie totiž chtěla nebo chce zpřísnit podmínky pro dodávky zemního plynu do Evropy a míří tím přímo na německo-ruský projekt Nord Stream 2. O tomhle plynovodu a podmínkách dodávek se jednalo právě dnes v Bruselu a svoji roli tady taky vedle Berlína, Paříže a Bruselu a Moskvy hraje taky Washington. Je to totiž geopolitická hra par excelanc a své na tom má i Praha. Podle posledních zpráv se zdá, že Francie a Německo našly přece jenom kompromis a že Evropa stavbu plynovodu s o něco tvrdšími podmínkami podpoří, navzdory kritice z Washingtonu. Vladimír Handl z katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy je s námi na telefonu, dobrý den přeju.

Vladimír HANDL, Katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Dobrý den.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Co měla Francie proti rusko-německému a vlastně evropskému projektu Nord Stream 2?

Vladimír HANDL, Katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Francie stejně jako řada dalších evropských států přece jenom vnímá s určitou obavou to, že tím, realizací toho projektu poroste podíl Ruska na trhu s plynem v Evropě do té míry, že se obávají prostě jisté rostoucí závislosti.

Za druhé si myslím, že ten postoj Francie se změnil také v určitém kontextu jistého ochlazení vztahů, které pozorujeme mezi Angelou Merkelovou a Emmanuelem Macronem. Ten vztah prostě nefunguje úplně tak, jak by si oba dva asi zřejmě přáli a proto teda ta interpretace této určité, toho zádrhele, krátkodobého, souvisí asi se širším kontextem německo-francouzských vztahů.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Nakonec se zdá, že se dohodly, připomeňme, že 40 procent zemního plynu v Evropské unii je právě z Ruska a to kritizuje Washington, protože říká, že se prohlubuje závislost Evropské unie a celé Evropy na plynu z Ruska a Rusku obecně. Dá se to ale něčím nahradit? Dá se to nahradit zkapalněným zemním plynem dováženým v lodích třeba z Ameriky? Tak, jak navrhoval Washington.

Vladimír HANDL, Katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** UK

To je právě ten argument, koneckonců i německé strany, která říká, že samozřejmě s tou výstavbou té druhé linie Nord Streamu čili Nord Stream 2.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Ona to je vlastně druhá trubka vedle té, která už existuje, když to řekneme laicky.

Vladimír HANDL, Katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** UK

V zásadě to tak je. Tak tím samozřejmě naroste podíl Ruska na tom, na těch dodávkách, pokud co se týče Německa je nad 50 procent, což je samozřejmě velký podíl, na druhé straně německá strana a nejen ona, ale i další státy, které se takto stavějí k Nord Streamu, říkají, že v té době za posledních 10 let v podstatě naopak poklesl jako mocenská pozice Ruska na tom evropském trhu, protože za těch 10 let posledních se podařilo Evropské unii, členským státům, propojit ty plynovody napříč Evropou, takže je možné zásobovat se navzájem a za druhé skutečně teďko už řada těch terminálů pro ten stlačený plyn LNG, takže v případě, že by skutečně Rusko začalo hrát nějakou hru s cenou nebo začalo blokovat, tak prostě není problém pro Evropu se vlastně bleskově zásobit, teďka ta kapacita těch LNG terminálů a těch dodávek je asi 200 miliard kubíků, což by skutečně nahradilo a zcela a dokonce více než nahradilo ty ruské zásoby, dodávky. Čili ta ekonomická a politická závislost v tomto smyslu v těch argumentacích Německa jaksi nefunguje.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A ty ropovody nebo plynovody napříč Evropou se propojují dál a povedou i přes Českou republiku, jenom připomeňme, kdy má být Nord Stream dva hotový a kdy se mají dodávky touhle trubkou pod mořem začít realizovat?

Vladimír HANDL, Katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Teďka v podstatě je přes 300 kilometrů hotových, těch 1200 kilometrů má být hotových koncem listopadu, takže koncem roku by měly být první dodávky.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Říká Vladimír Handl z katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a mluvili jsme o tom, že tady byl spor mezi Francií a Německem o Nord Stream 2, ale už asi není, díky pěkně.

Vladimír HANDL, Katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Děkuju, na shledanou.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Nejbohatší muž světa, zakladatel Amazonu Jeff Bezos obvinil vydavatele bulvárních novin National Enquirer z vydírání a jde při tom o hodně osobní a intimní věci. Vydavatel prý Bezosovi vyhrožoval, že zveřejní intimní fotografie, které posílal své přítelkyni a k nimž se noviny nějak dostaly, a zveřejní je, pokud Bezos neprohlásí, že zprávy zveřejňované z jeho soukromí nemají žádný politický podtext. A ten se tam dostal tak, že vydavatel David Pecker je dobrým přítelem amerického prezidenta Donalda Trumpa, který je zase veřejným kritikem Jeffa Bezose. Takže tu máme všechno - sex, prachy a místo rokenrolu trochu politiky. Lenka Kabrelová, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu ve Spojených státech, dobrý den Lenko.

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

Dobrý den.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Připomeňme, jak tenhle pikantní zvláštní a mocenský příběh vlastně vznikl.

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

Tak ono už to je před delší dobou, nicméně jako ta mediální bomba, která explodovala ve Spojených státech, to byl včerejší post na Medium.com Jeffa Bezose, který zveřejnil vlastně svoji výpověď o tom, co se podle něj v poslední době dělo. Bezos, jak už jste to zmiňoval, podnikatel, investor, zakladatel Amazonu, filantrop a majitel deníku Washington Post, to je jedna důležitá informace, ke které ještě dojdeme, vlastně obvinil National Enquirer a mateřskou firmu těchle novin AMI, American Media z vydírání. Bezos to doložil písemnou komunikací, takže to nebylo jenom tak nějaké obvinění, on tam do toho svého textu zkopíroval e-maily, které dostal od zástupců a představitelů společnosti AMI a ti chtěli, aby Bezos veřejně potvrdil informaci lživou podle jeho jaksi tvrzení, a sice to, že on sám ani jeho vyšetřovatel Gavin Debecker, že nemají důvod se domnívat, že ten magazín nebo ty noviny by publikovaly informace z politických důvodů, no a to Bezos odmítl, řekl, že se vydírat nenechá a vyrazil do boje právě tímto postem a ten spustil tuhle celou vlnu.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Jenom ještě připomeňme, že Jeff Bezos oznámil rozvod a právě proto, že National Enquirer mu byl v patách několik měsíců a zjistil, že má milenku a než to zveřejnil, tak to radši řekl Jeff Bezos sám.

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

Přesně... no ona je to velmi důležitá informace, proto že když Jeff Bezos před měsícem ohlásil, že se po 25 letech bude rozvádět se svojí manželkou MacKenzie, což byla také obrovská zpráva, protože pochopitelně Jeff Bezos je velmi významná osoba ve Spojených státech...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Nejbohatší muž světa.

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

Nejbohatší muž světa, ano, přesně tak. Dna dny poté National Enquirer zveřejnil zprávy velice intimní a detailní, které právě svědčily o mimomanželském vztahu a od té doby se vlastně Jeff Bezos a ten jeho zmíněný šéf, vlastně bezpečnostní poradce, Gavin Debecker začali zabývat tím, jak se přesně dostal National Enquirer k těm informacím.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Fotkám a k SMSkám.

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

No a na základě toho je teď podle toho, co tvrdí Jeff Bezos tedy oslovili představitele AMI s tím, že...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Aby toho nechali.

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

Že toho mají nechat.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Protože mají ještě lepší fotky.

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

Zjevně ano, ale Jeff Bezos tvrdí, že se toho nebojí a říká, že pokud ne on, tak kdo jiný už by se v jeho pozici měl bránit, vyšlo totiž najevo, Jeff Bezos není jediný, koho AMI vydírala, taky třeba novinář Ronnan Farrow, který je velmi respektovaný ve Spojených státech a který publikoval o AMI a praktikách této společnosti velký článek v dubnu už loňského roku, tak ten se prý stal také terčem vydírání, dokonce i novináři AP, kteří se věnovali právě vztahům mezi AMI mezi National Enquirerem a prezidentem Trumpem, tak ti se právě měli stát také prý terčem vyšetřování, jaksi speciálních zvláštních vyšetřovatelů, které si najala AMI.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Pojďme ještě připomenout to, co má vlastně tahle vydavatelská skupina a David Pecker společného s Donaldem Trumpem.

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

David Pecker je dlouholetý přítel Donalda Trumpa a to, co je určitě důležité zmínit tady na tom celém případě je skutečnost, že National Enquirer a to se potvrdilo už u soudu, to není žádná spekulace, během prezidentské kampaně v roce 2016 zveřejňoval informace, které byly prospěšné Donaldu Trumpovi, ale hlavně také a to je ještě důležitější zastavil několik jaksi stories nebo těch článků potenciálních informací, které mohly Donaldu Trumpovi uškodit, a jaksi vrcholem toho všeho bylo zaplacených 150 tisíc dolarů ženě, která tvrdila, že měla dlouholetý poměr s Donaldem Trumpem, byla to bývalá modelka Playboye Karren McDougalová, takže to byla velice citlivá informace těsně před volbami a vlastně National Enquirer vykoupil tuhle informaci a vlastně zastavil celou tu story, tak se nedostala do amerického tisku. To se dostalo až k soudu a v tuhle chvíli to dokonce jaksi vydavatelé AMI potvrdili takovou praxi, že se stala. A David Pecker, když se k němu dostaneme zpátky, dostal imunitu za tohle všechno, takže určitě bude zajímavé sledovat, co se stane dál.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A to se říká jihoamerická soap opera a tohleto je daleko horší, to, co slyšíme.

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

Severoamerická soap opera.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Ze Severní Ameriky. Myslíte, Lenko, že to skončí u soudu? Že Jeff Bezos dá vydavatele tohoto listu National Enquirer k soudu?

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

No on už vlastně u soudu je za tu jednu věc, ale to pochopitelně je jiný případ, a je otázka, jak do toho všeho může promlouvat ta imunita Davida Peckera, kterou už získal. Jeff Bezos řekl, že se v každém případě chce bránit, takže asi není důvod si myslet, že by se nevydal třeba soudu a bude hodně záviset na tom, jak bude reagovat společnost AMI. Ta prvně všechny výtky odmítla a teď tvrdí, že teda pod tlakem toho, že se kolem toho způsobilo nebo rozběhla takováhle obrovská jaksi zpravodajská vlna, takže to sama bude vyšetřovat, ale že jinak si stojí za svým reportováním.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

O mimořádně pikantním, ale taky důležitém příběhu z Ameriky jsme mluvili s Lenkou Kabrhelovou, bývalou zpravodajkou Českého rozhlasu ve Spojených státech, děkujeme moc.

Lenka KABRELOVÁ, bývalá zpravodajka Českého rozhlasu v USA

Díky.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Počet trestných činů s protižidovským a antisemitským motivem vzrostl ve Velké Británii už třetí rok po sobě. Oproti roku 2017 o celých 16 procent. Píše o tom dnešní The Guardian a je to další z důkazů, že antisemitismus z Evropy nezmizel a je naopak na vzestupu. Podle průzkumu CNN z listopadu loňského roku si více než čtvrtin Evropanů myslí, že židé mají příliš velký vliv na byznys, banky a média, 20 procent Maďarů se otevřeně staví proti židům, naopak 90 procent židů podle jiného průzkumu cítí, že se antisemitismus v Evropě znovu zmáhá, třetina z nich dokonce zažila v posledním roce nějakou formu útoku na svoji osobu. Co se to v Evropě děje? To je otázka pro Antonína Hradíleka, zvláštního zmocněnce pro otázky holokaustu. Dobrý den přeju.

Antonín HRADÍLEK, zvláštní zmocněnce pro otázky holokaustu

Dobrý den.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Co říkáte těmhle číslům a tomu, co jsme říkali teď, pane Hradíleku?

Antonín HRADÍLEK, zvláštní zmocněnce pro otázky holokaustu

Já jsem byl v listopadu loňského roku na semináři, který pořádal spolek akademiků židů tady v Praze za podpory velvyslanectví Velké Británie, kde se o tom mluvilo a byly tam docela zajímavé závěry, tam zazněly. Jednak to, že roste počet incidentů antisemitských, stejně jako roste počet incidentů vlastně mezietnické nesnášenlivosti a jeden z těch účastníků Britů říkal, že považuje ten růst antisemitských incidentů spíše za symptom, za projev obecnějšího jevu. Já jen můžu říct, že my, nám se zatím tato vlna nebo ten prostě antisemitismus nevidí snad nikdo u nás jako jeden z největších problémů, který čelíme.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Ale zajímavá jsou čísla z toho průzkumu, který dělala CNN všude možně kolem nás a v České republice zrovna ne, ale v Maďarsku, kde tvrdí, že 20 procent lidí v Maďarsku se dívá na židy negativně. Něco takového v Česku nemáme?

Antonín HRADÍLEK, zvláštní zmocněnce pro otázky holokaustu

Hlavně nemáme takový, takový obraz ve světě, já když jsem mluvil s kolegyní Američankou o takovém výstřelku antisemitském u nás, v nedávné době, tak ona mi říkala: Tohle přece to není české jednání, že jo, moje maminka vyrůstala na Podkarpatské Rusi a podle toho, co mi říkala, tak to k vám vůbec nepatří jo. Takže... alespoň ve světě přetrvává takový takové povědomí, že ve srovnání možná se sousedy jsme tohohle uchránění. Ale v minulém roce vyšla studie, kterou připravil ÚSTR, Ústav pro studium totalitních režimů společně se sociologickým ústavem akademie, a tam vychází takový postoj k židům pozitivní někde mezi Maďary a Němci, že jo. A prvním místě byli jako nejsympatičtější byli tradičně Slováci, ale židé jsou někde v té první třetině nebo rozhodně první polovině, takže u nás takový trend... Myslím si, že vysloveně antisemitské výpady jsou omezeny skutečně na okrajový, na okrajový iniciativy, jako byli ti lidé, kteří připomínali Anežku Hružovou v Polné a tak.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A když se podíváme zpátky do Evropy, dá se ten, vy jste to možná říkal na začátku, dá se ta vlna antisemitismu přičíst jiné vlně, a to sice migrační, že prostě ve společnosti vzrostly obecně nálady proti všemu, co není úplně jasně evropské?

Antonín HRADÍLEK, zvláštní zmocněnec pro otázky holokaustu

Je to možné. A v té konkrétně v té Británii, tam je další věc, která zazněla na tom semináři, který jsem zmiňoval, byl antisemitismus na levici, to znamená v Labour Party, kdy ti účastníci skutečně vyjadřovali znepokojení nad tím, že Labour Party, která tradičně byla podporována britskými židy, takže se odklání od té, vůdce opozice že jo, vůdce Labour Party, že s tím skutečně má problém a i židovské...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Kvůli Palestině.

Antonín HRADÍLEK, zvláštní zmocněnec pro otázky holokaustu

Může to tak být, může to být jeden z důvodů že jo, že se, že se posunuje ten model, který vznikl v podstatě jako socialistický stát, tak se jeho politika posunuje doprava, to může být jeden z důvodů, že jo.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

O tom, co se děje v Evropě s antisemitismem, o tom, co se děje v České republice, a o tom, co se s tím taky má dělat, jsme mluvili s Antonínem Hradílkem, zvláštním zmocněncem pro otázky holokaustu, děkujeme pěkně.

Antonín HRADÍLEK, zvláštní zmocněnec pro otázky holokaustu

Na shledanou.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Teď dvě odlišné zprávy s jedním stejným jmenovatelem a tím jmenovatelem je rasismus. Italská módní firma Gucci stáhla z prodeje svůj černý rolák, který se dal přetáhnout přes dolní část obličeje a měl červené rty kolem pusy, podle kritiků byl skrytě rasistický a připomínal doby, kdy si běloši začerňováním obličejů dělali legraci z černochů. Teď zpráva číslo dvě - irský herec Liam Neeson známý z akčních filmů čelí velké kritice a dokonce částečnému bojkotu za svoje slova v jednom rozhovoru. V něm vyprávěl, jak před 40 lety chtěl pomstít svou znásilněnou kamarádku tím, že po městě hledal jakéhokoliv černocha, kterého by mohl zabít. Údajný násilník byl totiž černé pleti. I když později se snažil vysvětlit, že není rasista a že je potřeba o těchto věcech mluvit a uvědomit si je, kritika se na něj hrne ze všech stran. Co se to děje? Jestli tady máme další kolo MeeToo, tentokrát rasové, nebo je to další spíš kolo přehnané politické korektnosti, to je otázka pro publicistu a komentátora Františka Kalendu z deníku Referendum, dobrý den přeju.

František KALENDA, redaktor

Dobrý den.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Co se dá Františku z těchto dvou zpráv svetr Gucci a vyjádření Liama Neesona usoudit o tom, jak člověk má, může nebo neměl mluvit o rasismu?

František KALENDA, redaktor

No já osobně bych z toho nevyvozoval vůbec nic kromě toho, že se jedná o takovou typickou vlnu přehnané internetové reakce lidí, kteří mají potřebu reagovat úplně na všechno takže já si myslím, že v případě kauzy Liama Neesona nebo v uvozovkách kauzy Liama Neesona je to opravdu absolutní neposlouchání toho, co skutečně řekl. Dezinterpretace toho, co se snažil říct. A takový zjednodušený internetový hate, který se teda bohužel i mimo Českou republiku denně objevuje na Twitteru, u nás máme tu twitterovou komunitu takovou kultivovanější, no a případ Gucci to je myslím ze všeho nejvíc případ absolutní stupidity ze strany této společnosti, že navrhla tak strašlivý svetr... pokud měli posluchači možnost ho vidět, tak by se asi, tak se asi taky podivili, ale...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Asi ani jeden z nás by ten svetr... nechtěl, ale jenom připomeňme, že Gucci původně popisoval tenhle svetr, že byl inspirovaný starými lyžařskými maskami a nemělo to s rasismem vůbec nic společného.

František KALENDA, redaktor

No tak určitě to mohli popisovat jakkoliv je možné, jsou i takové spekulace, že s jednalo o celkem účelovou provokaci, jak získat pozornost. Jistě to nepůsobí úplně dobře, kdokoliv se na to podívá. A myslím, --- asi muselo zajít, ale každopádně bych v tom nehledal rasismus, spíš nějakou...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Gucci byla už třetí firmou v řadě z tohoto luxusního sektoru, která něco podobného zažila v posledních měsících, předtím to byla Prada i Dolce a Gabbana byly z nějakého důvodu obviněny z rasismu, ale všechny tyto případy vedou k tomu, že se vede nová diskuse o tom, jak se vlastně o rase, rasismu, vztazích má a může mluvit, jestli je na místě úpěnlivá politická korektnost anebo naopak by slušelo těmhle diskusím více upřímnosti.

František KALENDA, redaktor

Já si myslím, že s tímhle nemá politická korektnost vůbec nic společného. To je vyloženě hledání nějakého objektu nenávislosti nebo hledání nějakého zástupného problému, kterému se věnuje určitá část uživatelů internetu a která je jako... podle mě by se to prostě nemělo brát vážně, tady vidím velkou chybu na straně médií a to tedy především samozřejmě médií bulvárních, že tam dávají tak obrovský prostor, že tam někdo najde...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A já vám jenom do toho skočím, ono nejde jenom o média, protože Liam Neeson čelí bojkotu hollywoodských studií, to nejsou jenom média a Prada prostě nebo Gucci muselo stáhnout ten svetr z prodeje, to nejsou, to není jenom otázka médií a diskuse médií, ale má to reálné důsledky.

František KALENDA, redaktor

No tak reálné důsledky to má mimo jiné díky těm médiím, když třeba na Expressu a na prostě nejdůležitějších bulvárech v Americe, nevím New York Post a ten další, další bulváry tohoto typu, které se zabývají celebritami, aférami, tak když tohle dá na hlavní stránku a připojí se k tomu --- tak to potom samozřejmě má nějaké dopady a ty společnosti, ti producenti se velmi bojí o to, aby nepřišli o příjmy z reklamy a jsou do jisté míry v tomhle smyslu teď přecitlivělí. Bojí se jakékoliv špatné publicity a zrovna ten případ Liama Neesona byl prostě podle mě jedno --- dezinterpretací teda ze strany médií. --- že to je prostě zkrácené čtení titulků a nic jiného.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Právě, ale možná že to vede k tomu, že když si člověk, když si člověk ten rozhovor čte přece jenom pozorněji, kde Liam Neeson spíš taky upozorňuje na to, co se v našich hlavách může odehrát a co s tím má potom ta hlava dělat, nemělo by právě po tomhle následovat nějaké kolo diskuse, jak se tedy vlastně k těm rasovým otázkám stavět? Protože ta reakce, kterou zaznamenáváme může vést k tomu, že se o tom radši nebude nikdo chtít bavit a bude to v sobě skrývat.

František KALENDA, redaktor

S tím naprosto souhlasím, mělo by se reagovat na to, co skutečně řekl a co chtěl říct, což je abych tak řekl s nadsázkou na herce poměrně hluboká myšlenka a celkem zajímavá sebereflexe, že byl ochoten vlastně přijít s něčím takovým, přiznat, že měl takové myšlenky a zároveň se okamžitě zkritizoval a určitě stojí za to bavit se --- rasismu --- diskutovat o skutečně důležitých problémech, které s raso souvisí a které rozhodně nezmizely a tohle je způsob, jakým se ta diskuse zadupe do země.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Říká František Kalenda z deníku Referendum, publicista a komentátor, a mluvili jsme o dvou případech diskuse o rasismu, o firmě Gucci a herci Liamu Neesonovi, díky pěkně.

František KALENDA, redaktor

Taky díky, na shledanou.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Nepříjemné a hlavně bolestivé injekce už možná brzy nebudeme potřebovat. Američtí bioinženýři totiž vyvinuli robotickou kapsli, která by mohla injekce nahradit, dobrá zpráva e to hlavně pacienty, kteří musí pravidelně užívat látky, jako je třeba inzulin nebo monoklonální protilátky používané k léčbě rakoviny. Kapsle se dokáže pokaždé správně na točit k žaludeční stěně, miniaturní robot uvnitř pak jako pružina vystřelí náplň s účinnou látkou, která se okamžitě dostane do krevního oběhu. Kapsle se zatím úspěšně testovaly na zvířatech, k jejich použití pro lidské pacienty podle autorů projektu není zas tak daleko. Možná rok dva, možná tři. Ve spojení jsme s docentem Martinem Prázdňým, naším předním diabetologem ze Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, dobrý den přeju.

Martin PRÁZDNÝ, diabetolog

Dobrý večer.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Jako proč vlastně je těžké injekce třeba v případě inzulinu nahradit, proč se nedají prostě jenom polykat léky?

Martin PRÁZDNÝ, diabetolog

Inzulín je peptid, je to bílkovina, která se za normálních okolností, když projde žaludkem, tak se v tom žaludku stráví stejně jako jiné bílkoviny, například maso, takže je velice obtížně ho dopravit do těch míst ve střevě, to znamená na začátek tenkého střeva, kde by se mohl vstřebat.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Takže to jde jenom tím, že ho vpravíme do krevního oběhu žilně.

Martin PRÁZDNÝ, diabetolog

V současné době je to vlastně jediná a nejbezpečnější cesta, nejověřenější, kterou používáme v klinické praxi, která je rozšířená. Existuje ještě možnost ho inhalovat, existují různé typy inhalačních inzulínů, zatím v klinické praxi zůstal jenom jeden, ale stejně je tam problém s tím, že to prostředí plic není úplně vhodné pro to vstřebávání, toho inzulínu je třeba mnohem víc, aby se aspoň něco vstřebalo, a když uděláme tu injekci do toho podkožního tuku, tak tam se prostě vstřebá ten inzulín, který tam dopravíme velice rychle a zapůsobí v tom čase, ve kterém my potřebujeme.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Jak moc se v tomhle věda nebo medicína vyvinula a pomáhá pacientům dostat do sebe tu injekci méně bolestivě, než jak jsme zvyklí. Dá se s tím vůbec něco dělat?

Martin PRÁZDNÝ, diabetolog

V poslední době si myslím, že zůstává onemocnění diabetu, stále nepříjemné v tom, že pokud se dostane ten pacient do stadia, kdy musí aplikovat injekce, tak pořád je to prostě vpich, je to zásah do toho těla, je to pro někoho nepříjemné, pro někoho je to bolestivé. Dá se to trochu ošetřit tím, že ten pacient bude volit vhodnou jehlu, vhodnou délku, vhodný způsob aplikace, vhodné někdy i různé takové procedury kolem toho, někdy to třeba stačí to místo vpichu potřít ledem, aby se trochu znecitlivělo, ale za normálních okolností dneska ty jehly jsou tak tenké, že pacient většinou necítí bolest, pokud ta jehla je ostrá, pokud ji používá jenom několikrát nebo jednorázově, tak cítí jenom tlak, dotek a neměl by cítit bolest při tom vpichu.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A ty kapsle, o kterých mluvíme, je to možná cesta dopředu? Jsou to, je to cesta, jak dostat inzulín do těla a je to blízká budoucnost?

Martin PRÁZDNÝ, diabetolog

Očividně to ty vědci nějakým způsobem vyzkoušeli, ale blízká budoucnost to určitě není. Od toho prototypu kapsle, která je schopná se nějakým způsobem orientovat v tom žaludku, po nějaký funkční lék, kdy to budeme zkoušet a na těch pacientech kdy to projde schválením a kdy--- se to dostane do té praxe, tak to trvá dlouhé roky a tady i sami autoři v tom článku říkají tři roky na vyzkoušení, ale je to přece jenom o něco méně pohodlné než a možná to bude dražší než ta nějaká jiná cesta. A dneska se testují skutečně i jiné způsoby, jak dostat ten inzulín do tablety. Tak aby ta tablety mohla být spolknutá a vstřebána až v tom tenkém střevě a nemusí tam u toho nutně být robot. Neříkám, že to je zase otázka blízké budoucnosti, ale tyto výzkumy skutečně probíhají a existuje způsob, jak to udělat, otázka jestli to bude ekonomicky výhodné a jestli to bude za všech okolností pro všechny pacienty vhodné.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Když se bavíme o cukrovce a o inzulínu, existují další výzkumy, které pomůžou léčit tuhle nemoc, třeba implantát, který by fungoval jako umělá slinivka břišní, jak daleko je třeba takovýhle výzkum?

Martin PRÁZDNÝ, diabetolog

Tak zatím ty biologické implantáty, které by byly založené přímo na buňkách, které by regulovaly tu hodnotu cukru, díky tomu, že by samy dokázaly vyrábět potřebné množství inzulínu, tak ty daleko zatím nejsou, ale mámě poměrně dost pokročilý výzkum na úrovni tzv. umělého pankreatu založeného na klasické inzulínové pumpě spojené s glukozoním senzorem a celé propojené nějakým řídicím programem, řídicím algoritmem, ať už přímo v té pumpě, nebo v nějakém chytrém zařízení, třeba ve smartphonu, které dokáže za dnes již docela dobře a já bych řekl u některých pacientů výborně regulovat tu hodnotu krevního cukru. Týká se to tedy zejména pacientů diabetiků prvního typu a my už s tím máme docela dobré zkušenosti a já si myslím, že to je ta cesta, která opravdu je mnohem blíží, než je nějaká biologická komponenta implantovaná do toho těla. V tuto chvíli to není blízko.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A tohle, co jste popisoval, je fáze testů anebo to už realita?

Martin PRÁZDNÝ, diabetolog

Toto je fáze použití v běžné klinické praxi, ve Spojených státech již existuje pumpa, která umí nejen ubrat inzulín nebo zastavit zpomalit dávkování inzulínu ve chvíli, kdy ten pacient klesá s cukrem a hrozí riziko hypoglykemie, to znamená přílišného poklesu. Mimo ty fyziologické hodnoty. Ale umí i pokud je spojená se senzorem přidat ve vhodnou chvíli inzulín tak, aby ten pacient zase s tím stoupajícím cukrem klesl někam do toho cílového rozmezí. Takže zatím to není úplně automatické, ale už máme dneska mezi pacienty plně automatické systémy, které fungují skvěle.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Říká Martin Prázdny, přední český diabetolog z Všeobecné fakultní nemocnice v Praze a bavili jsme se o tom, jestli do budoucna budeme potřebovat injekce, například inzulínové pro léčbu cukrovky, děkujeme pěkně.

Martin PRÁZDNÝ, diabetolog

Děkuji, nashledanou.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A teď trochu energie na závěr pracovního týdne, britská skupina The Heavy, která hraje takový energický rock plný soulových prvků, pustila do světa svoji novou písničku, je z připravované desky The Sons a já se na ni hrozně těším, protože zní podle mě opravdu skvěle, no skvěle, zní prostě takhle.

/ Ukázka /

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Is it too heavy for you? Je to moc na tebe? To, co teďka slyšíte třeba nebo to, co zpívá zpěvák? Tohle nové album Sons vyjde 17. května čili za nějaké tři čtyři měsíce, koncerty, s kterými tohle album bude skupina The Heavy představovat, nás bohužel objedou, ale můžete třeba zajet do Londýna, trochu daleko, ale 25. května a to je nejbližší, se tady budou, budou v Berlíně, kdybyste si chtěli poslechnout, co dalšího hrají. Protože tohleto je první písnička z toho alba, tak si pojďme připomenout album Glorious Death z roku 2012 a tam je písnička, kterou mám dost rád, --- Good Man.

/ Písnička /

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

---Good Man, to je z alba z roku 2012. The Heavy je skupina za Velké Británie, nemá za sebou nějak speciálně velkou kariéru, nemá žádné nominace na Grammy, nic takového. Spousta její muzika se ale objevovala ve filmech, v reklamách, jako podkresy a já to nechápu, protože když jsem se díval na záznamy z koncertů, tak ty koncerty jsou opravdu nabitě energií přesně tak jako ta muzika a ta muzika je skvělá. Třeba jako na albu The House that dirt built z roku 2009 a ta písnička tu možná můžete znát, ta je jedna z nejnámějších od Heavy, i když The Heavy se moc v Česku nehraje a jmenuje se How do you like me now?

/ Písnička /

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

To je jako kdyby se James Brown dostal do Londýna s pořádnou dávkou kokainu a třeba v roce 2016 na albu Hurt and The Merciless Since you have been gone to zní taky takhle dobře.

/ Písnička /

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Skvělá symbióza rocku a soulu, aspoň pro mě, a trošku temnější melodie z roku 2009 Short change hero, to je přesně písnička, která by se hodila třeba do True detektiv nebo Temný případ, takhle mně to aspoň zní.

/ Písnička /

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A ještě jednou Heavy. Can't play death, Nemůžu hrát mrtvého brouka, z roku 2012, trochu víc energie.

/ Písnička /

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Nemůžu dělat mrtvého, Can't play death z alba Glorious death z roku 2012 The Heavy, připomenu dvě data, 17. 5., 17. května vyjde nová deska s názvem The Sons. 25. 5. budou v Berlíně, kdyby se vám líbili. A nakonec si zahrajeme písničku, která zní úplně jinak než to, co jsme pouštěli předtím, ale pořád stejně dobře, Sixteen.

/ Písnička /

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Užijte si páteční noc a víkend jako by vám bylo šestnáct, třeba s The Heavy, mějte se dobře a hlavně, něco pro to dělejte.

Desítky tisíc lidí se dnes sešly v centru Říma

9.2.2019 ČRo Plus str. 02 17:10 Den podle...

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Desítky tisíc lidí se dnes sešly v centru Říma. Na demonstraci, kterou svolalo několik velkých odborových svazů. Především na protest proti hospodářské politice vlády. Požadují, aby kabinet podnikl kroky na posílení ekonomického růstu a zaměstnanosti a aby snížil daňovou zátěž. Kritizují také vládní plán zavést takzvaný nepodmíněný příjem ve výši zhruba 800 eur, který podle odborů sníží motivaci lidí hledat si práci. Kromě

odborářů se dnes do protestů zapojili i příznivci opoziční demokratické strany, studentské svazy a poprvé také italská odnož francouzského hnutí takzvaných Žlutých vest. Její zástupci mají ještě radikálnější požadavky a volají mimo jiné po snížení spotřebních daní z paliva, zestátnění bank a pojišťoven nebo dokonce vystoupení Itálie z Evropské unie. Připomeňme, že právě hnutí Žlutých vest se v posledních dnech dostaly italská a francouzská vláda do zřejmě nejvážnějšího sporu od druhé světové války. Kvůli nim. A já už zdravím do našeho přenosového vozu doktora Martina Mejstříka, politologa z Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Martin MEJSTŘÍK, politolog Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
UK

Dobrý den.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Pane Mejstříku, nejprve tedy k tomu protestu největších odborových centrál v Itálii. O co jim jde v první řadě a jak významná by mohla být ta dnešní akce, právě třeba i v kontextu odborářských demonstrací uplynulých let?

Martin MEJSTŘÍK, politolog Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
UK

Je to jedna vlastně jedná se o jednu z největších a nejkoordinovanějších akcí v posledních letech v Itálii. Už jenom proto, že všechny tři odbory, které, odborové svazy, které v Itálii jsou a často jsou ve sporu, tak se pro dnešek sjednotily. K tomu se připojili dokonce zaměstnavatelé, což většinou u odborářských organizací nebývá zvykem a všichni vlastně chtějí vyjádřit jakousi nespokojenost s těmi připravovanými reformami té současné vlády.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No a čím konkrétně odboráři a další tedy, kteří se k nim připojili, čím argumentují, pokud jde o jejich základní výzvy vůči vládě?

Martin MEJSTŘÍK, politolog Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
UK

Tak, jim vadí vlastně ty připravované reformy, které ta vláda navrhuje, jak už bylo uvedeno, ten podmíněný příjem, oni mají za to, že by výrazným způsobem poškodil vlastně celou strukturu italské ekonomiky a vlastně naboural by ten pracovní trh na jedné straně. Na druhé straně by samozřejmě zvýšil deficit rozpočtu a ten deficit toho rozpočtu pak naopak vláda chce sanovat případnými škrtů v určitých sociálních oblastech, což se právě zase odborářům také nelíbí.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No a jakou odezvu mají tyto požadavky u italské koaliční vlády, připomenu, že jí tvoří protestní hnutí pěti hvězd a euroskeptická a protiimigrační liga severu. Jak na to vláda reaguje?

Martin MEJSTŘÍK, politolog Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
UK

Oni vlastně to berou jako politický boj tím, že právě s těmi odboráři je spojená vlastně demokratická strana historicky tím, pádem současná opozice, tak oni to vlastně smetli ze stolu jako, že ta opozice vlastně se nějakým způsobem snaží zviditelnit a poškodit ty jejich reformy a nemyslím si, že to bude mít nějaký okamžitý dopad, protože oni mají relativně pohodlnou většinou, relativně zatím stabilní, i když mezi sebou také, mezi těma dvěma stranami probíhá relativně pořádný nekld, ale nemyslím si, že by to mělo hrát nějakou roli v následujících dnech.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A povězte, pane Mejistříku, jak do tohoto protestu, který jste teď popsal zapadá nebo nezapadá první demonstrace italských, takzvaných Žlutých vest, které se inspirovali u francouzského hnutí?

Martin MEJSTŘÍK, politolog Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd UK**

Ono v tom, v Itálii se jedná skutečně ve srovnání s Francií o velmi okrajovou aktivitu. Vlastně ta hlavní demonstrace těch odborů byla v Římě, zatímco ty Žluté vesty se sešly na severu země, takže se prakticky nejednalo o nějakou koordinovanou aktivitu. Navíc ty Žluté vesty, jak už tu bylo řečeno, jejich požadavky jsou velmi radikální a absolutně se mýlí s těmi požadavky, co mají odboráři nebo demokratická strana, takže navíc jak už tu také bylo zmíněno, představitel hnutí pěti hvězd, vicepremiér se sešel s těmi představiteli francouzských Žlutých vest, což způsobilo tu diplomatickou roztržku, takže bych to nedával příliš do souvislosti.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No, Itálie a Francie se skutečně dostaly takřkajíc skoro do klinče. Italové odvolali dokonce dočasně velvyslance z Paříže, přičemž tuhle vážnou roztržku, údajně nejvážnější od chvíle, kdy Benito Musoliny vyhlásil válku Francii, vyvolalo úterní setkání italského vicepremiéra Luigi Di Maio se zástupci francouzských Žlutých vest. Vicepremiér pak přilil oleje do ohně, když i na Facebooku vyjádřil sympatie francouzským Žlutým vestám a v dopise listu Le Monde napsal, že francouzská vláda bere zaměstnancům práva na silný sociální stát. K němuž on sám Di Maio vzhlížel kdysi s obdivem. Povězte, na kolik důvěryhodně působí tohle vysvětlení italského vicepremiéra?

Martin MEJSTŘÍK, politolog Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd UK**

Tak ono, on vlastně hnutí pěti hvězd je samo z podstaty je protestním hnutím. Také vzniklo zezdola, také vzniklo na základě nespokojenosti lidí s politickým vývojem. To znamená ti lidé z toho hnutí mají velmi blízko k podobné formě protestu, takže řekněme, ty určité ty jeho sympatie byly na straně těch Žlutých vest a nejenom jeho. Nicméně on tedy udělal ten krok dál a vyjádřil ty sympatie veřejně jako politický představitel. Na druhou stranu zase od ligy jako jejich koaličního partnera jsme mohli slyšet velmi, řekněme jakoby umírněnější vyjádření i ze strany samotného Salviniho, kteří se snaží tu situaci nějakým způsobem deeskalovat, protože myslím, že není v zájmu nikoho, aby Itálie a Francie na sebe teď nevrážily i vzhledem k tomu, jakým způsobem jsou ekonomicky ty země provázané.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Čili, kam ten italsko-francouzský střet podle vás bude zpět dál? Dá se říci?

Martin MEJSTŘÍK, politolog Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd UK**

Já myslím, že se bude jednat o rétorické, řekněme, ukazování svalů, protože když si vezmeme, blíží se nám volby do Evropského parlamentu. Vlastně i jak liga severu, tak hnutí pěti hvězd, sice jsou v koalici, ale do těch voleb půjdou jako soupeři a každý z nich si dělá vlastně ambice na to ty volby vyhrát, takže z jejich strany se určitě dočkáme spousty silných prohlášení a naopak na straně Francie, když vidíme Emmanuela Macrona a jeho popularitu, tak i on se určitě bude snažit se nějakým způsobem, nějakými silnými prohlášeními zase, řekněme, vytvořit u lidí nějaký pozitivnější obraz, než má v současnosti.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Předpokládá Martin Mejstřík, politolog z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji za informace a za rozhovor. Na slyšenou.

Martin MEJSTŘÍK, politolog Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK

Na slyšenou.

Salvinimu je Itálie malá, míří až na vrchol Evropy. Může být lídrem po vzoru Merkelové?

9.2.2019 info.cz str. 00

Hvězda Mattea Salviniho v Itálii stoupá. Poté, co se šéf protiimigrační strany Liga stal italským ministrem vnitra a místopředsedou vlády, je ale stále víc slyšet také na evropské scéně. Salvini se přitom netají tím, že by se rád dostal až na vrchol evropské politiky a míří skutečně vysoko. Podle jeho stratéga má šéf Ligy ambice nahradit Angelu Merkelovou v pozici lídra Evropy, pomoci mu přitom mají hlavně nadcházející volby do Evropského parlamentu. Jaké jsou jeho šance?

Salvinimu, který vystupuje jako de facto lídr italské politiky, nelze upřít, že je svého od nástupu k moci v Evropě hodně slyšet. Prokazuje se to nejen tvrdou protiimigrační politikou, ale také v boji o italský rozpočet a neustálými slovními výpady, které míří nejen na unijní instituce, ale také proti čelním představitelům velkých evropských zemí, jako je Francie nebo Německo. Salvini by byl ale rád, kdyby o něm bylo slyšet ještě víc.

„Odvážnou ambicí Mattea Salviniho je nahradit Angelu Merkelovou“, která si řadu let drží pozici hlavního lídra evropského politického řádu, napsal před nedávnem server Bloomberg. Odkazuje se přitom na slova Salviniho stratéga a bývalého investičního bankéře Guglielma Picchiho, podle kterého mají být zlomovým okamžikem Salviniho cesty na vrchol Evropy volby do Evropského parlamentu naplánované na druhou polovinu května.

Salvini počítá s tím, že pokud si evropští populisté povedou v evropských volbách dobře a jeho Liga si v Itálii zajistí podporu 30 procent, bude mít páku na to, jak evropský establishment ohnout podle jeho vlastní agendy, tvrdí Picchi. To by sice znamenalo, že by Liga musela získat téměř dvojnásobek hlasů, které získala během parlamentních voleb loni v březnu, průzkumy ale ukazují, že k tomu má Salviniho strana slušně našlápnuto.

Podle průzkumů, na které se Bloomberg odkazuje, podpora Ligy v posledních týdnech vrostla na 32 procent – což je těsně nad hranicí stanovenou Picchim. Během loňským parlamentních voleb přitom strana získala 17,6 procent hlasů, které jí stačily k tomu spolu s Hnutím pěti hvězd sestavit novou, euroskepticky naladěnou vládu. Salviniho strana se tak v posledních měsících veze na sílící vlně popularity, jeho šance dosáhnout v evropských volbách stanoveného cíle proto nejsou malé.

„V takovém případě by to byl Salvini, kdo by byl evropským průvodcem, jako byla řadu let Merkelová,“ říká Picchi, který nyní působí jako náměstek na ministerstvu zahraničí. „Každý bude muset se Salvinim mluvit. Už nebude vést jen Itálii, ale i Evropu,“ dodává podle serveru Bloomberg.

Salvini tak v evropských volbách cítí velkou příležitost. Květnové hlasování označuje za „bitvu bitev“ namířenou proti německo-francouzské ose a unijním byrokratům, kteří podle něj zasahují do vnitřních záležitostí Itálie. Jakýkoliv výsledek nad 30 procent bude pro Ligu „senzační úspěch“, říká Picchi, který působí také jako vyslanec Ligy ve vztahu k ostatním euroskeptickým stranám Evropy.

Cíle Mattea Salviniho nejsou malé, podle odborníků oslovených redakcí INFO.CZ však šéf Ligy nemá Evropu šanci ovládnout. „Podle mě je to naprosto nereálné. Angela Merkelová si svoji pozici vybuodovala schopností kompromisu a ochotou se domluvit, i za cenu dlouhého vyjednávání. Právě klid a trpělivost rozhodně nepatří mezi Salviniho silné stránky. Navíc jeho rétorika se často obrací k italskému publiku, čímž ale těžko na svoji stranu získá ostatní politiky. Prosazuje prostě zájmy Italů, což se často dostává do rozporu s ostatními,“ míní expert na italskou politiku z **Fakulty sociálních věd** UK Martin Mejstřík, podle kterého jde jen o politické PR před volbami.

„Liga pravděpodobně volby v Itálii vyhraje s velkým ziskem, to ale na evropské úrovni nic neznamena. Proevropské frakce v Evropském parlamentu budou nadále tvořit většinu. Evropští populisté navíc mají právě ten problém, že se každý z nich snaží slíbit něco svým voličům doma, což ale jde velmi často proti zájmům ostatních populistů v jiných zemích. Nedomnívám se proto, že by se Salvini na evropské úrovni mohl stát druhou Merkelovou a podle mě o to jako člověk preferující akci před vyjednáváním ani nestojí,“ dodává Mejstřík pro INFO.CZ.

Podobně to vidí také odborník na Evropskou unii z Ústavu mezinárodních vztahů Jan Kovář. Salvini se na evropské úrovni sice snaží spojit síly s některými euroskeptiky a nacionalisty, jako je šéfka francouzského Národního sdružení Marine Le Penová, předseda strany Právo a spravedlnost (PiS) Jarosław Kaczyński nebo vůdce nizozemských euroskeptických protiimigračních sil Geert Wilders. Většinu v Evropském parlamentu ale po volbách nezískají.

„Pokud bych to měl spojit s volbami do Evropského parlamentu, jak to dělá Picchi, Salvini se evropským lídrem po Merkelové stát nemůže. Evropští populisté vždycky byli a stále jsou velmi nejednotní, a přestože se v současnosti počítá s tím, že získají víc hlasů, stále to není dostatek k tomu, aby měli v Evropském parlamentu většinu. Jejich koaliční potenciál s někým dalším je navíc poměrně nízký,“ říká pro INFO.CZ Kovář.

Odborník ÚMV upozorňuje, že euroskeptické politické skupiny v Evropském parlamentu nebyly schopné spolupracovat ani v minulosti. Nacionalistické strany totiž volají po jednoduchých řešeních problémů, která ale jdou proti zájmům nacionalistů z jiných členských zemí. Proto podle Kováře nebudou mít po volbách dostatečnou sílu, jednotu ani koaliční potenciál, aby Evropskému parlamentu mohli dominovat.

„Salvini je z italských politiků sice slyšet nejvíc, ale v čem měla Merkelová vždy výhodu, je to, že její strana je součástí evropských lidovců, kteří jsou v Evropském parlamentu největší politickou skupinou. Spadá tedy do mainstreamu, který má koaliční potenciál. Lídři Německa navíc vždy čerpali svou sílu i z toho, že stojí v čele nejsilnější ekonomiky, která nemá rozpočtové a další problémy,“ dodává Kovář s tím, že podobné problémy má právě Itálie – ať už jde o vysokou nezaměstnanost, státní dluh nebo problémy s bankami.

„Salvini tedy nebude mít jednotu v Evropském parlamentu, ani napříč celou Evropou. Že by tyto strany v Evropě spolupracovaly, to se nestane – stále to je velmi iluzorní věc. Možná za pět nebo deset let, ale ne teď. Salvini za sebou navíc nemá váhu Německa. Možná tedy bude po volbách víc slyšet, ale že by byl novým lídrem typu Angely Merkelové, není reálné,“ uzavírá odborník ÚMV.

URL| <https://www.info.cz/evropska-unie/salvinimu-je-italie-mala-miri-az-na-vrchol-evropy-muze-byt-lidrem-po-vzoru-merkelove-40265.html>

Salvinimu je Itálie malá, míří až na vrchol Evropy. Může být lídrem po vzoru Merkelové?

9.2.2019 info.cz str. 00 Evropská unie
Eliška Kubátová

Hvězda Mattea Salviniho v Itálii stoupá. Poté, co se šéf protiimigrační strany Liga stal italským ministrem vnitra a místopředsedou vlády, je ale stále víc slyšet také na evropské scéně. Salvini se přitom netají tím, že by se rád dostal až na vrchol evropské politiky a míří skutečně vysoko. Podle jeho stratéga má šéf Ligy ambice nahradit Angelu Merkelovou v pozici lídra Evropy, pomoci mu přitom mají hlavně nadcházející volby do Evropského parlamentu. Jaké jsou jeho šance?

Salvinimu, který vystupuje jako de facto lídr italské politiky, nelze upřít, že je od svého nástupu k moci v Evropě hodně slyšet. Prokazuje se to nejen tvrdou protiimigrační politikou, ale také v boji o italský rozpočet a neustálými slovními výpady, které míří nejen na unijní instituce, ale také proti čelním představitelům velkých evropských zemí, jako je Francie nebo Německo. Salvini by byl ale rád, kdyby o něm bylo slyšet ještě víc.

„Odvažnou ambicí Mattea Salviniho je nahradit Angelu Merkelovou“, která si řadu let drží pozici hlavního lídra evropského politického řádu, napsal před nedávnem server Bloomberg. Odkazuje se přitom na slova Salviniho

stratéga a bývalého investičního bankéře Guglielma Picchiho, podle kterého mají být zlomovým okamžikem Salviniho cesty na vrchol Evropy volby do Evropského parlamentu naplánované na druhou polovinu května. Salvini počítá s tím, že pokud si evropští populisté povedou v evropských volbách dobře a jeho Liga si v Itálii zajistí podporu 30 procent, bude mít páku na to, jak evropský establishment ohnout podle jeho vlastní agendy, tvrdí Picchi. To by sice znamenalo, že by Liga musela získat téměř dvojnásobek hlasů, které získala během parlamentních voleb loni v březnu, průzkumy ale ukazují, že k tomu má Salviniho strana slušně našlápnuto. Podle průzkumů, na které se Bloomberg odkazuje, podpora Ligy v posledních týdnech vrostla na 32 procent – což je těsně nad hranicí stanovenou Picchim. Během loňským parlamentních voleb přitom strana získala 17,6 procent hlasů, které jí stačily k tomu spolu s Hnutím pěti hvězd sestavit novou, euroskepticky naladěnou vládu. Salviniho strana se tak v posledních měsících veze na sílící vlně popularity, jeho šance dosáhnout v evropských volbách stanoveného cíle proto nejsou malé.

„V takovém případě by to byl Salvini, kdo by byl evropským průvodcem, jako byla řadu let Merkelová,“ říká Picchi, který nyní působí jako náměstek na ministerstvu zahraničí. „Každý bude muset se Salviniem mluvit. Už nebude vést jen Itálii, ale i Evropu,“ dodává podle serveru Bloomberg.

Salvini tak v evropských volbách cítí velkou příležitost. Květnové hlasování označuje za „bitvu bitev“ namířenou proti německo-francouzské ose a unijním byrokratům, kteří podle něj zasahují do vnitřních záležitostí Itálie. Jakýkoliv výsledek nad 30 procent bude pro Ligu „senzační úspěch“, říká Picchi, který působí také jako vyslanec Ligy ve vztahu k ostatním euroskeptickým stranám Evropy.

Salvini nemá koaliční potenciál, ani sílu Německa

Cíle Mattea Salviniho nejsou malé, podle odborníků oslovených redakcí INFO.CZ však šéf Ligy nemá Evropu šanci ovládnout. „Podle mě je to naprosto nereálné. Angela Merkelová si svoji pozici vybudovala schopností kompromisu a ochotou se domluvit, i za cenu dlouhého vyjednávání. Právě klid a trpělivost rozhodně nepatří mezi Salviniho silné stránky. Navíc jeho rétorika se často obrací k italskému publiku, čímž ale těžko na svoji stranu získá ostatní politiky. Prosazuje prostě zájmy Italů, což se často dostává do rozporu s ostatními,“ míní expert na italskou politiku z **Fakulty sociálních věd** UK Martin Mejstřík, podle kterého jde jen o politické PR před volbami.

„Liga pravděpodobně volby v Itálii vyhraje s velkým ziskem, to ale na evropské úrovni nic neznamena. Proevropské frakce v Evropském parlamentu budou nadále tvořit většinu. Evropští populisté navíc mají právě ten problém, že se každý z nich snaží slíbit něco svým voličům doma, což ale jde velmi často proti zájmům ostatních populistů v jiných zemích. Nedomnívám se proto, že by se Salvini na evropské úrovni mohl stát druhou Merkelovou a podle mě o to jako člověk preferující akci před vyjednáváním ani nestojí,“ dodává Mejstřík pro INFO.CZ.

Podobně to vidí také odborník na Evropskou unii z Ústavu mezinárodních vztahů Jan Kovář. Salvini se na evropské úrovni sice snaží spojit síly s některými euroskeptiky a nacionalisty, jako je šéfka francouzského Národního sdružení Marine Le Penová, předseda strany Právo a spravedlnost (PiS) Jaroslaw Kaczyński nebo vůdce nizozemských euroskeptických protiimigračních sil Geert Wilders. Většinu v Evropském parlamentu ale po volbách nezískají.

„Pokud bych to měl spojit s volbami do Evropského parlamentu, jak to dělá Picchi, Salvini se evropským lídrem po Merkelové stát nemůže. Evropští populisté vždycky byli a stále jsou velmi nejednotní, a přestože se v současnosti počítá s tím, že získají víc hlasů, stále to není dostatek k tomu, aby měli v Evropském parlamentu většinu. Jejich koaliční potenciál s někým dalším je navíc poměrně nízký,“ říká pro INFO.CZ Kovář.

Odborník ÚMV upozorňuje, že euroskeptické politické skupiny v Evropském parlamentu nebyly schopné spolupracovat ani v minulosti. Nacionalistické strany totiž volají po jednoduchých řešeních problémů, která ale jdou proti zájmům nacionalistů z jiných členských zemí. Proto podle Kováře nebudou mít po volbách dostatečnou sílu, jednotu ani koaliční potenciál, aby Evropskému parlamentu mohli dominovat.

„Salvini je z italských politiků sice slyšet nejvíc, ale v čem měla Merkelová vždy výhodu, je to, že její strana je součástí evropských lidovců, kteří jsou v Evropském parlamentu největší politickou skupinou. Spadá tedy do mainstreamu, který má koaliční potenciál. Lídři Německa navíc vždy čerpali svou sílu i z toho, že stojí v čele nejsilnější ekonomiky, která nemá rozpočtové a další problémy,“ dodává Kovář s tím, že podobné problémy má právě Itálie – ať už jde o vysokou nezaměstnanost, státní dluh nebo problémy s bankami.

„Salvini tedy nebude mít jednotu v Evropském parlamentu, ani napříč celou Evropou. Že by tyto strany v Evropě spolupracovaly, to se nestane – stále to je velmi iluzorní věc. Možná za pět nebo deset let, ale ne teď. Salvini za sebou navíc nemá váhu Německa. Možná tedy bude po volbách víc slyšet, ale že by byl nový lídrem typu Angely Merkelové, není reálné,“ uzavírá odborník ÚMV.

URL| <https://www.info.cz/clanek/40265/salvinimu-je-italie-mala-miri-az-na-vrchol-evropy-muze-byt-lidrem-po-vzoru-merkelove>

Slíbit cokoliv. Ukrajina ví, kdo se bude ucházet o prezidentskou funkci

9.2.2019 ct24.cz str. 00 Svět
svitakm

Ukrajinci už mají jasno, jaká jména budou na lístcích při prvním kole prezidentských voleb 31. března. Centrální volební komise ukončila proces registrace kandidátů. Nabídka je nejpestřejší v dějinách. Favorité jsou zatím tři a rozhodovat se bude především o tom, jestli občané chtějí pokračovat v nastoupeném kurzu, vyzkoušet naprostou nejistotu, nebo dát další šanci zkušené politické harcovnici. Jedno je však téměř jisté. Prozápadní orientace země se po volbách výrazně nezmění.

Přestože průzkumy dodávají poměrně dosti různorodé výsledky, ukazují celkem stabilně, že největší šanci na postup do druhého kola mají tři kandidáti: současný prezident Petro Porošenko s vizí pokračování dosavadního kurzu charakterizovaného západní orientací a důrazem na armádu a církev, dlouholetá politička Julija Tymošenková s trumfem osobního charismatu a sáhodlouhým seznamem velmi ambiciózních slibů a herec Volodymyr Zelenskyj, který pojal svou kampaň jako reality show a chce z pozice naprostého nováčka překopat celý politický systém země do ne zcela zřejmé podoby.

Za touto trojicí favoritů se většinou umísťují ještě další tři kandidáti, kteří by se teoreticky mohli do druhého kola také probojovat: Jurij Bojko zastupující především spoluobčany přející si obnovení dobrých vztahů s Ruskem, nejsilněji prozápadní politik Anatolij Hrycenko, kterému kritici vyčítají nesoulad mezi slovy a činy, a excentrický kritik Putinova Ruska i všech současných ukrajinských politiků Oleh Ljaško, který si slovo radikální dal i do názvu své strany.

Preference se však mohou výrazně měnit, protože na čtyřicet procent voličů ještě není rozhodnuto, komu svůj hlas dá. Kampaň navíc vstupuje do své horké fáze a především Zelenskyj bude muset čelit politickým debatám, s nimiž nemá žádnou zkušenost, a dotazům na programové priority, o nichž neví mnoho. Válka

Ukrajince zdaleka nejvíc trápí válka. Linie mezi Ruskem podporovanými samozvanými republikami v Donbasu a ukrajinskou armádou je už dlouho stabilizovaná, stále na ní však umírají lidé a miliony obyvatel se nemohou vrátit domů. Obrana a zahraniční politika spadají do prezidentských pravomocí, téma tak bude rezonovat.

Všichni relevantní kandidáti říkají, že budou usilovat o obnovení územní celistvosti země. Porošenko toho chce dosáhnout příchodem jednotek OSN, což však dosud nedokázal prosadit hlavně kvůli ruskému nesouhlasu. Jako jediný z kandidátů má však zkušenost se střetem s válečnou realitou a jako jediný měl šanci předvést v této oblasti nějaké činy, a nejen slova.

Chce dál usilovat o členství země v NATO a vzdorovat ruskému tlaku na připoutání Ukrajiny do jeho mocenské sféry. „Porošenko zastává názor, že Ukrajina nemůže přestat válčit jenom proto, že ona se rozhodne. Musí se rozhodnout Rusko, že přestane válčit,“ upozorňuje ukrajinkistka Lenka Víchová a dává mu v tom za pravdu.

Odkaz

„Ukrajina nezvratně míří do EU a NATO“: návrh prezidenta Porošenka schválili poslanci

Tymošenková nabízí jednání ve formátu Budapešť plus. Odkazuje se tím na Budapešťské memorandum z roku 1994, v němž se Rusko, USA a Velká Británie zavázaly respektovat územní celistvost země za to, že se Ukrajina vzdá sovětských jaderných zbraní nacházejících se na jejím území. Slovem plus má na mysli pozvánku pro Francii, Čínu, Německo a EU k jednacímu stolu. Od nikoho z nich však nemá příslib, že by pozvání přijali.

Zároveň chce profesionalizovat armádu spoléhající v současnosti na brance a vydávat na ni minimálně tři procenta HDP. Platy vojáků prý nemají klesnout pod 1,5násobek průměrné mzdy. „Výsledkem komplexního programu obnovy armády bude plná shoda se všemi platnými standardy NATO a následná integrace do tohoto kolektivního bloku zajišťujícího mír,“ ujišťuje v programu.

Říká také, že chce zesílit sankce proti Putinovu režimu. „Dřív měla taky protiruskou rétoriku, a dělala s Ruskem čile obchody,“ upozorňuje však Jan Šír z katedry ruských a východoevropských studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Zelenskyj slibuje jednání v budapešťském formátu s přizváním blíže nespecifikovaných evropských partnerů. Hrycenko se nebrání dobytí Donbasu silou, sám však nikdy na bojové linii nebyl, přestože je to dlouholetý voják. Ljaško říká, že by si Ukrajina mohla znovu pořídit jaderné zbraně, když se z memoranda stal neplatný cár papíru.

„To jsou všechno plané a absolutně nereálné řeči. Rychle může Ukrajina přestat válčit jen v případě, že kapituluje,“ zdůrazňuje Víchová. Tato slova potvrzuje i Šír: „Jakékoli realistické řešení konfliktu nezáleží na plánech ukrajinské strany, ale primárně na Rusku. Když Rusko nebude chtít mír, tak mír nebude.“

Odkaz

Petříček navštívil ukrajinský Mariupol. Je třeba tlačit Rusko k ukončení konfliktu, řekl

V přístupu k Donbasu se odlišuje pouze Bojko, který v zásadě zastává pozici Kremlu, když navrhuje jednání přímo s doněckými a luhanskými vládci s prostřednictvím Ruska. Chce jim nabídnout rozsáhlou autonomii včetně vlastního parlamentu a vlády pod formální ukrajinskou svrchovaností. Většina Ukrajinců by však po letitém prolévání krve jen těžko toto řešení strávila.

Všichni kandidáti také chtějí znovu získat kontrolu nad anektovaným Krymem. Tady jsou však jejich představy ještě mlhavější. Druhá nejchudší země Evropy

Dalším nejprobíranějším tématem je nelehká hospodářská situace. HDP na hlavu v paritě kupní síly dosahuje na Ukrajině podle Mezinárodního měnového fondu jen 9683 dolarů, což je ve srovnání s Českem asi čtvrtina, s Ruskem nebo Polskem necelá třetina a s Běloruskem necelá polovina. Ukrajina je tak podle tohoto ukazatele druhým nejchudším státem Evropy po Moldavsku. Tuto pozici si drží i v průměrných platech vztažených k cenové hladině, byť tady není rozdíl vůči sousedům tak velký.

Slibů o bohatnutí má nejplnější program Tymošenkova. Její tým vytvořil čtyřsetstránkový dokument nazvaný Nový ekonomický kurz. Zdá se však jako z říše snů. V řádu týdnů od inaugurace slibuje snížit cenu plynu pro koncové uživatele na polovinu. Do konce svého případného funkčního období zase slibuje, že průměrná mzda přesáhne v přepočtu 22 tisíc korun ze současných necelých devíti tisíc. Hodlá zvyšovat investice do školství, zdravotnictví a sociální podpory.

Odkaz

Ukrajina je rozpolcená a vyčerpaná. V zemi pak rostou nacionalistické tendence, upozorňuje Karas

Zelenskyj v populismu nezůstává pozadu. Ve svém programu píše, že sní o Ukrajině, kde bude možné založit podnik za hodinu, dostat pas za 15 minut a hlasovat ve volbách za minutu na internetu. O zemi, kde bude práce, vysoké platy a důchody. O tom, že Ukrajinci už nebudou jezdit za prací do Polska, ale Poláci budou mířit na Ukrajinu.

Jak se má tento zázrak odehrát, však není zřejmé. Zelenskyj ostatně otevřeně přiznává, že žádné konkrétní návrhy kromě naprostého personálního zemětřesení ve vedení země nemá. „Napíšeme program společně s lidmi, pak najdeme způsob řešení všech problémů a potom je uvedeme v život,“ říká v jednom z videí. Tento přístup souvisí i s jeho návrhy na zavádění prvků přímé demokracie. Chce, aby se často konala referenda, která by vládě dávala úkoly.

Také Hrycenko slibuje růst průměrné mzdy, je však skromnější než jeho konkurentka, když cílí v přepočtu na asi 18 tisíc korun měsíčně. Zajistí prý také desetiprocentní růst ekonomiky. Ljaško zase chce, aby se půda vrátila rolníkům z rukou oligarchů a aby bylo výhodné čestně podnikat. Jak – to zůstává obestřeno tajemstvím.

„To je všechno v kompetencích vlády, ne prezidenta,“ usazuje tyto vzletné sliby Víchová. Podle ní tak většina kandidátů sliby ekonomické prosperity hlavně manipuluje s veřejným míněním. A totéž se týká i závazků zatočit s korupcí. Druhá nejzkorumpovanější země Evropy

O úplatkářství a neohospodárném nakládání s veřejnými financemi se na Ukrajině díky relativně svobodně fungujícím médiím často a obsáhle mluví. V žebříčku vnímání korupce podle Transparency International je Ukrajina v Evropě také na předposledním místě, tentokrát před Ruskem.

Interakce

×

Kandidáti rozčarování z vývoje po roce 2014 využívají a na boji proti korupci staví značnou část svých kampaní, i když prezident v tom moc dělat nemůže a je to téma především pro podzimní parlamentní volby. Sluha lidu a jednoho boháče

Nejsilněji tuto kartu hraje Zelenskyj. Lidé ho znají mimo jiné z televizního seriálu Sluha lidu, v němž ztvárnil učitele dějepisu, který se nečekaně stal prezidentem a zahájil nemilosrdné tažení proti všudypřítomným úplatkům. Říká, že zkorumpovaní jsou všichni, kdo si s politikou jakkoli zadali. Jedině on, jakožto politický nováček, je prý zcela čistý. „My znamená lid Ukrajiny a oni znamená političtí důchodci,“ hlásá ve svém programu.

Navrhuje, aby člověk odsouzený za korupci nesměl už nikdy vykonávat veřejné funkce, aby nebylo možné při obvinění z korupce odejít z vazby na kauci a aby ti, kdo korupci oznámí, dostali odměnu. Chce otevřená výběrová řízení na úřednické funkce a úplnou otevřenost státní správy s přenosem všech neutajených jednání on-line.

Navrhuje zrušit imunitu politiků včetně prezidenta a zavést možnost jejich odvolatelnosti. V programu mluví také o reformě soudnictví včetně zavedení lidové poroty v trestních případech nebo volených soudců v těžko uchopitelných „menších sporech“.

Odkaz

Ukrajina se připravuje na prezidentské volby. Porošenka a Tymošenkou zatím poráží komik

Jeho vyjádření jsou však podobně mlhavá jako v ekonomických otázkách. „Chceme žít v demokratické Ukrajině bez korupce, bez korupčníků a bez problémů,“ říká například v dalším z mnoha videí na sociálních sítích, kde vede většinu své kampaně.

Sám je navíc obviňován, že je jen bílým koněm jednoho z nejbohatších Ukrajinců Ihora Kolomojského. Ten měl podle Víchové založen svůj byznys na kontrole státních podniků, jejichž zisky čerpal, nemusel se však starat o jejich ztráty. A právě on od nástupu Porošenka přišel o největší zdroje příjmů.

Stal se zapřísáhlým Porošenkovým nepřítelem a veřejně řekl, že podpoří kohokoliv, kdo ho bude mít šanci porazit. „Zelenskyj je často vídán ve společnosti Kolomojského a pracuje pro jeho kanál 1+1,“ vysvětluje Víchová. Právě na této stanici se herec a komik proslavil, a dokonce dostal šanci promluvit k lidu v novoroční půlnoc, kdy tradičně pronáší svou řeč prezident.

Promluvil částečně v ruštině a částečně v ukrajinštině. To je ostatně jeho styl, ve svých videích z kampaně občas míchá slova z obou jazyků i v jedné větě. Podle Šíra tak cílí na jihovýchod země, kde se ruština používá častěji. Voliči jsou tam také o něco našťavnější na současný establishment a vzhledem k tomu, že Zelenskyj je protestní kandidát, dává tato strategie jasnou logiku. Úspěch za sto dní

Tymošenková vidí příčiny korupce v tom, že nikdo za nic neodpovídá a neexistuje spravedlnost před soudy. To je podle ní důsledkem současného ústavního systému, který chce radikálně změnit. Do erbu si tak vetkla vznik Národní platformy složené ze všech aktivních občanů, která má připravit novou společenskou smlouvu a novou ústavu.

V základních konturách ji má už vymyšlenou. Chce zavést kancléřský systém podobný německému, a tedy významně oslabit roli prezidenta. Proč slibuje posílení parlamentu na úkor funkce, do níž sama kandiduje, není příliš srozumitelné ani podle odborníků. „Nejspíš spoléhá na to, že má silnou a stabilní stranickou strukturu spojenou s její osobou. Ale to se pochopitelně může změnit, pokud bude prezidentkou,“ uvádí jednu z možností Šír.

Takovouto novou ústavu pak hodlá předložit lidem v referendu. To vše chce stihnout za sto dní s tím, že pokud se jí to nepodaří, tak rezignuje. Víchová upozorňuje, že Tymošenkou by k ničemu takovému neměla pravomoci a její vliv v současném parlamentu, který bude ještě zasedat déle než oněch sto dní, je malý. Takže si upletla past, z níž není úniku.

Odkaz

Tymošenková chce být ukrajinskou prezidentkou. V průzkumech zatím vede

Protikorupční rétorika političky pečlivě dbající na image elegantní dámy také pro mnohé Ukrajince nepůsobí důvěryhodně vzhledem k její minulosti. V ukrajinské politice je totiž jednou z největších stálic a za svou kariéru nasbírala dlouhou řadu obvinění z nehospodárného zacházení s veřejnými penězi.

Nejzávažnější obvinění se týkají smlouvy s Ruskem o dodávkách plynu z roku 2009, kterou z pozice premiérky dojednala s Vladimírem Putinem. Podle propočtů společnosti Naftohaz touto smlouvou připravila Ukrajinu o 32 miliard dolarů, tedy asi tři čtvrtě bilionu korun, upozorňuje Víchová. Divoká jízda

Do kampaně vstupuje také náboženství. Porošenkovi se totiž podařilo spojit dvě nezávislé ukrajinské pravoslavné církve a získat pro ně uznání z Konstantinopole. Zahájil tak proces vymanění se z područí moskevského patriarchátu, což prezentuje jako velký úspěch při osamostatňování země od ruského vlivu.

Jinak se však tváří, že kampaň vlastně nevede a žádný nový program nemá. „Asi to je jeho strategie, která vyplývá ze situace. Druhé kolo nemá jisté, a proto se nesmí příliš vyhrožovat a musí se snažit být přijatelný i pro ty, kdo netvoří vyložené jeho jádro,“ myslí si Šír.

Kritici mu vyčítají, že pro svou kampaň zneužívá možnosti, které mu prezidentská funkce poskytuje. Víchová i Šír však upozorňují, že země se v tomto ohledu změnila a prezident už zdaleka nemá takové pravomoci, aby mohl výrazně ovlivňovat nálady společnosti skrytými nelegálními způsoby, jako to bylo možné ještě za Viktora Janukovyče. Ani nedávné odvolání šéfa veřejnoprávní televize podle nich nebude mít významný dopad, protože ji sleduje jen úzká vrstva obyvatel.

Předvolební Ukrajina tak nabízí obrázek prezidenta pózujícího s církevními činiteli, komika, který má o politice jen pramalé ponětí, a dámy slibující nespílitelné. To vše v kulisách války, kterou proti zemi vede silnější soused. Právě boje na východě už o jednom aspektu výsledku prezidentských voleb rozhodly. Prozápadní kurz Ukrajiny se výrazně měnit nebude, ať vyhraje kdokoliv. Orientace na Rusko prostě nepřichází v úvahu.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2728199-slibit-cokoliv-ukrajina-vi-kdo-se-bude-uchazet-o-prezidentskou-funkci>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz)

Co si to ti Němci dovolují!? Mnozí Rusové dodnes nepochopili, že druhá světová válka už skončila

10.2.2019 denikn.cz str. 00
Michael Romancov

Analýza Michaela Romancova: V Rusku se zvedla vlna nevole poté, co si v Süddeutsche Zeitung dovolili poznamenat, zda by nebylo lepší připomínat si obrovské utrpení Leningradčanů během německé blokády tryznou, a ne vojenskou přehlídkou. Jenže Kreml obraz nepřítelů nutně potřebuje.

Současný systém mezinárodních vztahů, respektive celá řada jeho parametrů (za všechny uvedme například systém OSN s exkluzivním postavením pěti stálých členů Rady bezpečnosti nebo tak zvané Brettonwoodské instituce) jsou odvozeny od výsledků II. světové války.

Není proto divu, že se jedná o stále „živé“ téma, a to nejen pro vojenské historiky, odborníky na strategii, logistiku, mezinárodní právníky či národohospodáře, ale pochopitelně též pro politiky. Od jejího konce nás dělí již téměř 74 let, jeho aktivních účastníků tudíž je už pomálu a za několik let nebudou žádní. Právě od politiků se proto očekává, že odkaz této události, která způsobila tak obrovskou zkázu a nezměrné utrpení, udrží jako nosné téma ve veřejném prostoru i nadále, protože... Protože proč? Jaký je vlastně odkaz II. světové války a jak s ním „správně“ zacházet?

Poučení a východiska versus skutečnost

Na první pohled se zdá, že jde o jednoduchou otázku, jež byla zodpovězena již při založení OSN v roce 1945. Vždyť přece stále víme, že se jednalo o nejničivější konflikt v lidských dějinách; hlavním původcem byl

nacionalismus zesílený totalitní ideologií; technický pokrok způsobil, že válka okamžitě tvrdě dopadla nejen na bojující vojáky, ale i na civilisty v zázemí; agresivní mocnosti byly poraženy jen s mimořádným vypětím sil a díky spolupráci koalice velmocí vedené tzv. Velkou trojkou; vybrané etnické skupiny decimovalo systematické vyvražďování, kvůli čemuž se mezinárodní právo „oobohatilo“ o kategorii zločiny proti lidskosti; světlo světa spatřily nové, vysoce efektivní zbraně, včetně zbraní jaderných... Proto se musíme snažit, aby se již nikdy nic takového neopakovalo, respektive aby tomu zabránila spolupráce vítězů, na jejichž bedrech spočinula odpovědnost za udržení poválečného míru.

Realita však byla jiná. Velké válce se lidstvo sice (zatím?) vyhnout dokázalo, ale místo mírové spolupráce dominovala systému mezinárodních vztahů čtyřicet let studená válka, která v celosvětovou konfrontaci nepřerostla spíše kvůli jadernému odstrašení a „rovnováze strachu“ než kvůli schopnosti poučit se z hrůz minulosti.

Až si letos v listopadu budeme připomínat třicáté výročí pádu berlínské zdi a americko-sovětského summitu na Maltě, kde George Bush starší s Michajlem Gorbačovem oficiálně vyhlásili konec studené války, budeme si opět muset přiznat: sice tím otevřeli dveře k ekonomické globalizaci, která v mnoha ohledech svět propojila a sblížila těsněji a intenzivněji než kdykoli předtím, ale ani tentokrát to neznamenal, že se konečně shodl na nějakých společných hodnotách.

Sen z počátku 90. let minulého století, že celé lidstvo začne směřovat k liberální demokracii a tržní ekonomice, se rozplynul a místo globální kooperace se čím dál tím zřetelněji rýsují obrysy uspořádání vysoce konkurenčního, které je ve své podstatě náchylné ke konfrontacím. Vzhledem ke všemu výše uvedenému by bylo naivní a neodpovědné předpokládat, že se jaksi globálně dočkáme podobné reflexe II. světové války, k jaké jsme se dopracovali (snad většinou) dopracovali my Evropané.

Jakou roli v kontextu našeho kontinentu II. světová válka hrála, hraje a bude hrát? Na první část otázky je odpověď jednoduchá. V jejím důsledku se Evropa rozdělila na Východ a Západ. V první oblasti dominoval SSSR, který všechny země ocitnuvší se ve sféře jeho vlivu proměnil na satelity. Formálně se sice jednalo o suverénní a nezávislé státy, ale v jednom každém z nich měla ve skutečnosti mocenský monopol místní komunistická strana, která uznávala vedoucí úlohu Moskvy.

Vedle rozhodující kontroly politické Kreml svou část Evropy opanoval i díky rozmístění vojáků na území satelitů. Jejich hospodářský potenciál byl podvázán existencí Rady vzájemné hospodářské pomoci, vojensky pak Varšavskou smlouvou. To všechno se formálně zdůvodňovalo výsledkem II. světové války – aktem osvobození a oprávněným požadavkem SSSR (který ve válce nesl nejtěžší břemeno a utrpěl největší ztráty) zajistit, aby se prostor, ze kterého nacisté vedli útok, již nikdy nestal nástupištem k agresii.

Kreml, uspokojený na věčné časy

Státy ležící na Západě se americkými satelity nestaly, ale dominance Spojených států v oblasti vojensko-bezpečnostní i ekonomické na jejich území byla nesporná. Málo co to ilustruje lépe než ekonomická pomoc v podobě Marshallova plánu a vznik NATO, jehož účel první generální tajemník, lord Hastings Ismay, charakterizoval přílehlavým: „Udržet Ameriku v Evropě, Němce při zemi a Rusy mimo.“

Z našeho pohledu stojí za zdůraznění, že rozhodujícím impulsem pro vznik NATO, založeného v dubnu 1949, byl komunistický převrat v únoru 1948 v Československu. Právě ten se stal definitivním potvrzením, že Stalin se nehodlá ohlížet na nic a na nikoho a zabere vše, co mu nebude schopné a ochotné klást odpor. Poválečné rozdělení Evropy na Východ a Západ bylo pak formálně stvrženo podepsáním Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě v létě roku 1975 v Helsinkách.

Třicet let po konci války se zdálo, že Evropa je „na věčné časy“ rozdělena a Moskva ve svých nárocích uspokojena, což však neznamená, že by odkaz války pozbyl důležitosti. Vedle vyděračského potenciálu vůči „osvobozeným“ satelitům se totiž znamenitě Kremlu hodil, aby zdůvodnil údajnou nezbytnost konfrontace s USA a jejich spojenci. Zatímco v Evropě se tak dělo již od konce 40. let, a zejména po přijetí Spolkové republiky Německo do NATO roku 1954, od konce 50. let se ukázalo, že odkaz války se v kontextu dekolonizace a na půdě OSN dá velmi úspěšně využít i ve třetím světě.

Právě tak, jako byl za nacistického pohrobka úspěšně vydáván vězeň nacistického režimu, kancléř Konrad Adenauer, šel velmi dobře „na odbyt“ obraz Brita, Francouze, Portugalce či Američana jako „bratrance“ nacistů v Malajsii či v Keni, v Indočíně či Alžírsku, v Angole či v Mosambiku nebo ve Vietnamu. Sovětským propagandistickým majstrštykem pak bylo ztotožnění nacismu a sionismu, jímž se zdůvodňovala podpora národně-osvobozeneckých hnutí v arabském světě.

Jako ilustraci „dvojích standardů“ v přístupu k odkazu II. světové války v sovětském bloku můžeme uvést příběh jistého Chenjeraie Hunzviho. Z bojovníka proti bělošskému režimu v Rhodesii v 60. letech se po roce 2000, kdy

stanul v čele svazu veteránů, stal prominentní zločinec a terorista, který ač v 60. letech přijal „bojové jméno“ Hitler, v 70. letech studoval v socialistickém Rumunsku a Polsku...

Odpusťte, prosím...

V úplně jiném kontextu a s mnohem přesvědčivějšími výsledky se s odkazem války zacházelo na opačné straně železné opony. Přiznání viny, opakované prosby o odpuštění a závazek nepřipustit rehabilitaci nacismu se staly nejen základem poválečné identity (západního) Německa, ale i vzniku Evropského společenství uhlí a oceli roku 1951. Stále přitom stojí za to připomínat, že konflikt o suroviny a území je nejčastější příčinou válek mezi státy, což se v případě Německa a Francie odehrávalo „pravidelně“ od roku 1870. Vedle ztrát na životech a materiálních škod to vždy znamenalo transfer Alsaska-Lotrinska, respektive Sárska tak, aby vítěz na úkor poraženého vylepšil svou surovinovou situaci v případě uhlí (Francie) či oceli (Německo), kterých se mu před konfliktem nedostávalo.

Ač se to dnes možná mnohým zdá nepodstatné, bylo rozhodnutí sdílet omezené zdroje uhlí a oceli, základních surovinových vstupů těžkého průmyslu, bez nichž nebylo možné budovat vojenský potenciál, zcela revoluční a mimořádně odvážnou myšlenkou. Utopií, která postupně přerostla do podoby největšího ekonomického bloku světa, jenž stojí na důvěře mezi aktéry, kteří se zdáli být „geneticky“ odsouzeni k věčnému nepřátelství.

Dokázali ho však programově odmítnout v Elysejské smlouvě roku 1963, respektive v jejím cášském pokračování z konce minulého měsíce. Podobně vedla schopnost tehdejší německé reprezentace přiznat vinu a požádat o odpuštění ještě v padesátých letech k postupné normalizaci vztahů mezi Spolkovou republikou a SSSR a později i Polskem a dalšími státy, které nacismem utrpěly.

Katyň ano, genocida ne

Další velký průlom v pohledu na II. světovou válku přišel až na konci 80. let díky procesu přestavby, který v SSSR zahájil jeho tehdejší vůdce Michail Gorbačov. Během let 1985 až 1989 sovětské vedení postupně umožnilo začít s výzkumem řady temných okamžiků sovětské historie, z nichž asi největší mezinárodní pozornost poutaly popravy polských zajatců na jaře 1940, známé jako Katyňský masakr. Roku 1990 Sověti přiznali, že masakr 22 000 zajatců na přímý rozkaz Stalina, respektive tehdejšího sovětského vedení, provedly jednotky NKVD.

Následující vyšetřování však v jistém smyslu vedlo do slepé uličky, neboť sovětské a po rozpadu SSSR ruské úřady sice přiznaly odpovědnost, ale odmítly akci klasifikovat jako akt genocidy či válečný zločin a s odůvodněním, že organizátoři jsou již po smrti, věc uzavřely. Deklarace Státní dumy z podzimu 2010, která konstatovala Stalinovu odpovědnost, pak věc uzavřela z hlediska politického.

Zcela oprávněně lze namítnout, že právě tak jako v SSSR dlouhou dobu beztrestně žili pachatelé sovětských/stalinistických zločinů, dělo se tak i v Německu a dalších státech na Západě. Denacifikace neproběhla stoprocentně, řada pachatelů unikla do zahraničí, mnozí ani nemuseli nikam prchat. Přesto však existují zásadní rozdíly v přístupu Německa a SSSR, dnes tedy Ruska, k II. světové válce a totalitním režimům, kterým daly vzniknout.

Opilý Jelcin a střizlivý Putin

Jestliže v 90. letech, tedy v době, kdy v čele Ruska stál „opilý“ Boris Jelcin, byla Moskva ochotná přiznat odpovědnost za řadu zločinů, situace se začala rychle měnit po roce 2000, tedy po nástupu „střizlivého“ Vladimira Putina k moci. Mnohé nasvědčuje tomu, že hlavním důvodem nebyla zpočátku ani tak neochota umožnit zkoumání archivů a přiznat odpovědnost.

Putin i další vysocí reprezentanti ruského politického establishmentu tak ostatně mnohokrát, jakkoli nepřilíš ochotně učinili. Hlavním důvodem byla nejspíš skutečnost, že čím více se na světlo světa dostávaly zločiny stalinské epochy – a je nesporné, že zcela snesou srovnání se zločiny nacistů –, tím víc se Moskvě vzdalovalo nejen Pobaltí, ale i Ukrajina a další sovětské republiky. V květnu 2009 proto tehdejší prezident Dmitrij Medvěděv oznámil založení zvláštní prezidentské Komise na ochranu ruské historie, která si vytkla za cíl boj proti falzifikátorům dějin.

Nikoho asi nepřekvapí, že se situace dále výrazně proměnila po ruské anexi Krymu a propuknutí války na východní Ukrajině, které se nesly ve znamení obrany ruskojazyčného obyvatelstva před údajně hrozící genocidou ze strany fašistů, kteří se neústavním převratem dostali podle Kremlu k moci v Kyjevě.

Od jara 2014 je ruský mediální prostor, ale i televizní vysílání a kina opět plné vzpomínek na Velkou vlasteneckou válku, z níž se znovu stal střed ruské politické identity. Ruské vedení si nejspíš je vědomo skutečnosti, že historii nemůže změnit a kompletně přepsat, ale tím, že aktivně reprodukuje sovětskou verzi tehdejších událostí a nebrání opětovné glorifikaci Stalina, vysílá jak do vlastní společnosti, tak do Evropy a světa signál, čeho a proč si (ne)váží.

Putin a ruská politická elita, až na výjimky, jakou je například ministr kultury Vladimir Medinskij, nepředstírá historické vzdělání, ale aktivně interpretuje minulost s cílem udržet Rusko jakožto nástupce vítězného SSSR v nejvyšším patře světové mocenské pyramidy. Na rozdíl od německého přístupu, kde události let 1933 až 1945 slouží jako memento, se v Rusku události let 1917 až 1945 opět interpretují jako absolutní vrchol ruských a světových dějin.

Pozoruhodným důkazem toho, jak sovětsky jednají současné ruské politické elity, poskytl u příležitosti 75. výročí prolomení blokády Leningradu prezident Putin, který v emotivním projevu zdůraznil, že: „Naším úkolem je předat dalším generacím, pravnučkám vítězů, celou hrdinskou pravdu o blokádě Leningradu...“ Hrdinská verze pravdy však má jen velmi málo společného s tím, co se v Leningradu v oněch strašných letech skutečně dělo.

Za zmínku v této souvislosti stojí i vzteklá reakce senátora Alexeje Puškova, někdejšího předsedy zahraničního výboru dolní komory ruského parlamentu, na článek Süddeutsche Zeitung. Jeho autorka si dovolila poznamenat, že je zvláštní, že se výročí konce blokády Leningradu – přičemž ani náznakem nezpochybnila odpovědnost Němců a blokádu označila za akt genocidy – připomíná triumfální vojenskou přehlídkou, a ne trýznou.

Puškovovu tweetu, že německé sdělovací prostředky nemají žádné právo na kritiku toho, jak si právě Rusové připomínají blokádu, že mají mlčet a případně se omezit na popis zločinů, kterých se německá říše dopustila proti ruskému lidu, se dostalo mimořádné pozornosti. Ta nápadně kontrastovala se strohým sdělením ministerstva zahraničí, že Moskva vítá humanitární gesto německé vlády, která se rozhodla uvolnit dvanáct milionů euro na rekonstrukci nemocnice válečných veteránů v Sankt Petěrburku – jak se dnes Leningrad opět nazývá –, což je mnohem více, než kolik dosud žijícím veteránům poskytuje jejich vlastní země.

Když roku 1963 dali najevo vůli ke smíření německý kancléř Konrad Adenauer a francouzský prezident Charles de Gaulle nebo u Verdunu roku 1984 jejich následovníci Helmut Kohl s Françoisem Mitterandem, nepřepsali historii. Přenechali ji ke zkoumání historikům či případně soudcům, kteří se věnovali vyšetřování a stíhání těch, kdo se dopustili válečných zločinů. Symbolicky ukázali, že je dobojováno a je možné a nutné jít dál. Je škoda, že se tak zatím nestalo i ve vztahu mezi Německem a Ruskem, Polskem a Ruskem či Ukrajinou a Ruskem. Věřme, že se tak stane, protože plnohodnotná spolupráce nemůže začít dříve, než budou dobojovány minulé války. Dnešní Rusko bohužel ještě stále bojuje.

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha.

Tento text jste si mohli přečíst díky tomu, že si předplácíte Deník N. Pokud máte připomínku nebo jste našli chybu, napište na editori@denikn.cz.

Vážíme si Vaší podpory.

URL| <https://denikn.cz/69367/co-si-to-ti-nemci-dovoluji-mnozi-rusove-dodnes-nepochopili-ze-druha-svetova-valka-uz-skoncila/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

denikn.cz

Muži nebo ženy. Stát by měl přestat škodit podnikání

11.2.2019 [roklen24.cz](https://denikn.cz) str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: ČR, Startup, podnikání, stát, gender, Women Startup Competition, investice

V Česku ženy stále dostávají za stejnou práci nižší mzdy než muži. To je nejen absurdní, ale především hrozné. Stát by měl především přestat podnikání škodit a bránit a je úplně jedno, zda se na složitou cestu budování vlastní firmy pustí ženy či muži. Serveru Roklen24 to řekla podnikatelka a investorka Dana Běrová, která bude již podruhé porotkyní soutěže WOMEN STARTUP COMPETITION, která má za cíl zviditelnit ženami vedené firmy a motivovat další, aby s podnikáním začaly.

Cílem Women Startup Competition je hlavně zviditelnit ženami vedené firmy a motivovat další, aby s podnikáním začaly. Co by se podle Vás mělo v Česku změnit, aby bylo víc generálních ředitelek?

Prvním krokem by určitě mělo být konečně fér odměňování pro všechny ženy, které pracují. V Česku ženy stále dostávají za stejnou práci nižší platy než muži, a to je nejen absurdní, ale především hrozné. Pak by možná více žen přemýšlelo o tom, obětovat kariéru a práci víc.

Celosvětovým žebříčkům nejmocnějších manažerek jednoznačně vévodí Američanky. Poznala jste některé osobně?

Bohužel jsem se zatím potkala jen s muži v pozicích amerických velkých šéfů, doufám ale, že budu mít příště štěstí i na setkání s nějakou dámou. Pravděpodobnost je stále větší, protože jich opravdu přibývá.

Máte zkušenosti z politiky, byla jste jako první žena ministryní informatiky. Měl by podle Vás stát ženy v podnikání více podporovat?

Stát by měl především přestat podnikání škodit a bránit a je úplně jedno, zda se na složitou cestu budování vlastní firmy pustí ženy či muži. Kroky politiků v posledních letech jsou ale jen opačným směrem. Podnikatelé jsou šikanováni spoustou nových regulací a pořád k nim státní správa přistupuje spíš jako k podezřelému, kterého je třeba neustále kontrolovat, než jako k někomu, kdo na sebe statečně bere značné riziko, vytváří pracovní místa a snaží se vytvořit něco nového.

V letech 2009, 2010 a 2011 jste vystupovala v pořadu České televize Den D jako jeden z pěti potenciálních investorů. Jak moc se od té doby „investorský svět v ČR“ proměnil?

Slovo startup se stalo velmi oblíbeným slovem a mnoho lidí se o investování do firem v různých fázích pokouší nebo o něm aspoň mluví a pořádá různé soutěže, workshopy a semináře. Pořád ale platí, že jen velmi málo lidí má schopnost přežít a rozvinout se a ještě méně zakladatelů a zakladatelek, které mají dost schopností, odhodlání a energie slibné nápady přivést na trh. Podle mě pořád platí, že v investorském světě je přebytek peněz a nereálných očekávání a nedostatek skutečně dobrých projektů.

Lákalo by Vás být dnes na druhé straně barikády, mít nápad, produkt a začít budovat novou firmu úplně od nuly?

Je to poloha, ve které se občas nacházím. Někdy se kromě investice úzce podílím i na budování firmy a pořád mě to moc baví.

Jaké jsou podle vás české ženy jako investorky? V čem se liší od mužů?

Ženy jsou většinou opatrnější, obecně dají méně na efekt a ty, co investují, umějí skutečně dobře počítat. Víc než velké vize je zajímavá, zda je projekt opravdu realizovatelný a udržitelný. To je často výhoda, někdy to ale může projekt brzdit v úvodním rozletu.

Jak vnímáte současnou českou startupovou scénu? Máte nějakého favorita na budoucího jednorozce?

Tak dva tři vypadají nadějně, ale jednak je ještě brzo a jednak nebudu prozrazovat své tajné favority.

Investorka a mentorka Margareta Křížová v rozhovoru pro Roklen24 uvedla, že mentor musí být také „Dáblův advokát“. Souhlasíte? Jaký je Váš pohled na mentoring?

Určitě. Mí svěřenci mi často říkají, že vidím všechno moc černě a že pořád upozorňuji na možná úskalí. Dobrý tým musí mít schopnost nejen problémy vyřešit, ale i snášet kritický pohled, nehroutit se z něj a naopak se někým, kdo vidí věci jinak, nechat vyhecovat a motivovat.

Co je největší bolest českých startupů? Říká se, že devět z deseti neuspěje. Můžete v několika větách říct proč?

Já se nejčastěji setkávám s různě nastavenými očekáváními mezi členy týmu, různým nasazením a ochotou pracovat, nepořádkem ve smlouvách a účetnictví a neschopností si v klidu a bez emocí vyříkat, proč věci nefungují. K budování firmy i té startupové patří i neúspěchy a konflikty a je potřeba je umět zvládnout a jít dál.

Můžete na závěr uvést, jestli máte nějakou ženu, CEO, jako vzor? Která podle Vás zkrátka dělá všechno dobře a jsou za ní skvělé výsledky?

Vždycky mě fascinoval příběh Estée Lauder, která dokázala opravdu z ničeho vybudovat kosmetické impérium. Zнала dokonale produkt, byla výbornou obchodnicí, zvládla i přerod v obrovský koncern a ještě motivovala svého syna a vnučky, aby v oboru a ve firmě pokračovali. To se v historii kapitalismu zatím podařilo málokomu.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

APRA na rozcestí

11.2.2019 Marketing & Media str. 18 Rozhovor

Střídání stráží v asociaci profesionálů public relations a další velké změny
Jan Kučmáš

PR se neobjednává jako tužky

V public relations se etablovaly etické principy, které mnohdy v médiích chybí

* Po čtyřech letech jste skončil v čele APRA, v její výkonné radě dokonce po dvanácti. Co se za tu dobu povedlo nejlíp?

Povedly se především tři věci. Jednou z nich je konference PR Summit. Našli jsme nového organizátora a restartovali celý projekt o public relations, přitom se nám podařilo udržet jeho velikost. Druhou zásadní věcí je omlazení celé výkonné rady, skoro všichni jsou mladší nebo nováčci. A do třetice se podařilo prosadit změnu celého konceptu asociace, která se otevírá dalším profesionálům z oboru. To je velká změna po více než dvaceti letech jejího fungování, kdy byla výhradně sdružením agentur. Nyní se přidruženými členy mohou stát i PR oddělení firem.

* Slibujete si od toho profesionalizaci celého oboru?

To je naprosto hlavní a zásadní důvod. Viděl jsem, že to funguje v zahraničí. Pro nás je nejlepším příkladem Rakousko, které je nám podobné mentalitou i velikostí trhu. Před více než deseti lety se tu sloučily asociace zadavatelů a agentur v jednu a funguje to velmi dobře. Když budeme všichni na jedné lodi, půjde nám o totéž. Tím můžeme trošku urychlit vývoj trhu, protože PR je například oproti právníkům, auditorům či novinářům poměrně mladé řemeslo.

* Sám jste dříve pracoval jako novinář v České televizi nebo v Lidových novinách. Jak hodnotíte svůj přechod k PR?

Je to daleko svobodnější práce. V agentuře dělám pro řadu různorodých klientů a tlaky, které by z toho mohly vyplývat, jsou jednoznačně předem dané. Takže když pro nějakého klienta dělat nechci, tak nebudu a hotovo. Kdežto v novinářině to tak úplně nejde, tam se tlakům, čím jste výše postavení, nevyhnete. V PR máte i více prostředků a více času na zpracování témat. Na druhou stranu, problémy médií se nás také týkají, protože čím lepší podmínky budou mít novináři, tím víc bude prosperovat PR.

* Jak se v posledních letech změnil vztah mezi novináři a píáristy?

Hodně. Oproti minulému desetiletí je dnes už spíše abnormální, když novinář nechce s PR komunikovat. Většina žurnalistů už to bere jako součást normální práce. Píáristé zase vědí, co od novinářů mohou chtít a jak se k nim chovat. Ubylo i spamování jinými tématy, než na která je novinář zaměřen.

* Přesto spamů chodí stále dost.

Ale ubírá se to správným směrem. Dokonce mám pocit, že zatímco v PR se etablovaly etické principy, co se má a nemá dělat, v novinách to chybí. Obcházím své kamarády z časů novinářiny a říkám jim, hele, měli byste udělat společný etický kodex. To české novinářině chybí, protože Syndikát novinářů nemá moc dobrou pověst. To se váže k tomu, že vzniknul jako pohrobek mezinárodní organizace (převážně) komunistických

novinářů a kvůli tomu neměl v 90. letech dobrou reputaci. Samozřejmě dneska s tím nemá nic společného, ale tehdy nemohl stanovovat etické principy. Díky tomu ale chybí nějaká instituce, která by je v oboru prosazovala.

* Který z etických principů PR vám přijde nejzásadnější?

Určitě transparentnost, což je běh na dlouhou trať. Můžete se zaměřit jen na krátkodobé výsledky, ale dostanete se tím do problémů, které skončí odchodem z byznysu, protože se s vámi nikdo nebude bavit. Můžete zkusit napálit novináře třeba manipulací s fakty, ale to se opravdu nevyplácí. Proto je důležité vždy deklarovat svůj zájem i to, pro koho pracujete. Teď na Slovensku dokonce vyloučily z oborové asociace jednu agenturu, která vytvářela falešné účty na Facebooku.

* Stalo se u nás, že byl někdo vyloučen z asociace?

Nepamatuji si od roku 2005, že by byl někdo vyloučen. Některé agentury odešly z různých důvodů samy, například agentura Michala Donatha.

* Velkým tématem byla vždy komunikace státní správy. Jakým ta prošla vývojem?

V současné době je státní správa hodně pasivní, co se týče zakázek. Nová politická garnitura se vymezila vůči té minulé svým protikorupčním tažením. Logicky tak jedna z prvních věcí, kterou omezila, je zadávání veřejných zakázek. Public relations si tak zajišťují většinou in-house. Takže státní správa je teď trošku zmražená, na druhou stranu během posledních pěti let nastoupila nová generace, která se něco naučila. Další pozitivní posun je v tom, že už tendry nejsou jen čistě o ceně. I tady závisí také na kvalitě jako třeba u právníků. Samozřejmě cena hraje roli, ale nemůže to být jediné kritérium. Jak už jsem řekl, zakázek je podstatně méně, ale způsob jejich vypisování se velmi profesionalizoval.

* Dříve jste si hodně stěžovali také na to, že se veřejné tendry v průběhu rušily.

To bylo před dvěma, třemi lety, kdy se jich rušila i víc než polovina. Vypisovali je lidé, kteří nerozuměli oboru, nebo lidé, kteří ani neměli na starosti PR, takže si řekli, že to udělají stejně jako s objednávkou tužek. Když se podíváte všude na západ, tak tam vypisují výběrová řízení a hodně komunikují prostřednictvím PR agentur, protože je to prostě efektivnější. Je to i v zájmu státu.

* V loňském roce vstoupilo v platnost nařízení o ochraně osobních údajů GDPR. Jak se ho státu povedlo vysvětlit?

GDPR je hezký příklad, kdy stát v komunikaci selhal. Vůbec se mu nepodařilo vysvětlit, o co Evropské unii jde. Firmy se lekly, najaly si drahé konzultanty a právníky, a utratily za to miliony, aby nakonec zjistily, že jde o několik základních principů.

* GDPR vzniklo s cílem omezit moc Facebooku a Google, otázka je, zda se to povede?

Facebook má velké množství dat, která prodává dál, aniž o tom víte. Jeden z největších problémů naší euroatlantické civilizace je, že tu máme velkého bratra, který poslouchá veškerou komunikaci a může lehce manipulovat veřejným míněním. Proto jsme zažili Brexit, proto Donald Trump vyhrál volby. Pozitivně ale vnímám to, že díky fake news a absurditě kolem Trumpa a Brexitu lidem začíná docházet, že nemůžou všemu na internetu a sociálních sítích věřit. Jinými slovy, vidím pomalý návrat tradičních autorit.

cv JAN KUČMÁŠ Do konce ledna 2019 byl předsedou Asociace PR agentur, dvanáct let byl v její výkonné radě. Od roku 2013 je partnerem agentury AMI Communications, kde začal pracovat o osm let dříve. Vystudoval žurnalistiku, politologii a mezinárodní studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. V devadesátých letech pracoval jako redaktor v Českém deníku, Reportéru, a v měsíčníku Interview, později jako redaktor v Lidových novinách nebo České televizi. V letech 2003 a 2004 vedl jako šéfredaktor odborný týdeník Strategie.

O autorovi| Připravila LUCIE VANÍČKOVÁ
Foto autor| Foto MICHAEL TOMEŠ

Kam jít studovat vysokou školu v roce 2019

11.2.2019 Týden str. 38 Vzdělávání

Časopis TÝDEN představuje vysoké školy a fakulty univerzit, které se nejlépe umístily ve vzájemném srovnání na základě určených kritérií.

Jak jsme měřili

Srovnání vysokých škol bylo provedeno na základě následujících kritérií:

Zájem o fakultu/školu

Porovnávali jsme kritéria, jako je šance na přijetí, jež byla vypočítána jako poměr mezi zaslаныmi přihláškami a přijatými uchazeči, a dále počet zapsaných studentů. Čím větší byl rozdíl mezi přihlášenými a přijatými a čím vyšší bylo procento zapsaných studentů (počítáno z přijatých), tím více bodů škola obdržela. Nejlepší výsledek byl ohodnocen plným počtem bodů, zbytek v přímé úměře.

Pedagogové

Sledovali jsme kvalitu školy v oblasti výuky a vědy po personální stránce. Klíčovým ukazatelem byli vyučující s hodnostmi doktor (Ph. D.), docent a profesor v pracovním úvazku minimálně 0,5. Vyřazení tedy byli učitelé působící pouze „agenturně“, na miniúvazky a dohody, kteří se do života školy takřka nezapojují. Sledovali jsme poměr mezi celkovým počtem studentů programů bakalářských i kontinuálních magisterských a počtem učitelů. Čím méně posluchačů připadá na jednoho vyučujícího, tím lépe se škola umístila. Nejlepší výsledek byl ohodnocen plným počtem bodů, zbytek v přímé úměře.

Věda

Vycházeli jsme z počtu takzvaných RIV bodů, které fakulta/škola získává za odborné publikace, články, významné granty a další vědeckou činnost. Počty těchto bodů zveřejňuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace a jsou veřejně dostupné. Zohledněny byly RIV výsledky za poslední tři vyhodnocené roky. Výpočet pracuje i s Metodikou hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací M17+. Sledováno je také zapojení do právě běžících grantů. Klíčovým aspektem hodnocení je účast fakulty/školy ve významných tuzemských a zahraničních grantech. Tuzemské granty vypisují české agentury a ministerstva. Vyšší prioritu však mají granty zahraniční, je tedy sledováno i zapojení vysoké školy v mezinárodním měřítku. Čím více RIV bodů připadá na jednoho pracovníka s hodností doktor (Ph. D.), docent či profesor a čím více grantů fakulta/škola řeší, tím výše se umístila.

Vnější hodnocení

Sleduje zařazení školy v prestižních zahraničních žebříčcích CWUR, THE a CQ a dosažené výsledky u Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství (dříve Akreditační komise). Vedle posledních komplexních hodnocení komisí sleduje i úspěšnost fakulty/školy v jednotlivých akreditačních řízeních a to, zda u ní v minulosti nebyly uplatněny sankce, případně zda s nimi není vedeno správní řízení o omezení akreditace. Zohledněna je i transparentnost školy spočívající ve zveřejňování klíčových informací o svém chodu. Čím úspěšnější je fakulta/škola v získávání/prodlužování akreditací a čím více informací o sobě zveřejňuje (a naopak

čím méně často čelila sankcím), tím vyšší počet bodů získala. Nejlepší výsledek byl ohodnocen plným počtem bodů, zbytek přímo úměrně.

Za každou oblast mohla fakulta/škola získat pět bodů, maximálně tedy dvacet. Čím více bodů získala, tím lepšího umístění v žebříčku dosáhla.

Výsledky předchozího ročníku žebříčku najdete na www.nejlepsivysoka.cz.

Humanitní vědy

Umístění Název fakulty – školy

1. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
2. Filozofie v Českých Budějovicích fakulta Jihočeské univerzity
3. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně
4. **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy
5. Filozofie v Ústí nad Labem fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně

Celkem bodů Zájem o školu Věda Pedagogové Vnější hodnocení

19,56 4,65 5,00 4,91 5,00
16,50 3,22 3,72 5,00 4,56
16,26 5,00 3,93 2,44 4,89
14,77 4,55 4,80 1,42 4,00
14,76 3,44 4,41 2,82 4,09

Ekonomie

Umístění Název fakulty – školy

1. Ekonomicko-v Brně správní fakulta Masarykovy univerzity
2. Národohospodářská v Praze fakulta Vysoké školy ekonomické
3. Ekonomická univerzity Ostrava fakulta Vysoké školy báňské – Technické
4. Fakulta v Brně podnikatelská Vysokého učení technického
5. Fakulta ekonomické podnikohospodářská v Praze Vysoké školy

Celkem bodů Zájem o školu Věda Pedagogové Vnější hodnocení

15,95 5,00 2,78 3,17 5,00
15,54 4,10 3,84 3,11 4,49
14,67 3,72 2,85 4,25 3,85
13,59 3,68 3,86 1,30 4,74
13,58 4,38 1,85 2,60 4,74

Technické vědy

Umístění Název fakulty – školy

1. Fakulta chemicko-chemické technologické technologie v Praze Vysoké školy
2. Fakulta Českého jaderná vysokého a fyzikálně učení technického inženýrská v Praze
3. Fakulta chemicko-chemicko-technologické inženýrská v Praze Vysoké školy
4. Fakulta v Brně vojenských technologií Univerzity obrany
5. Fakulta technického informačních v Brně technologií Vysokého učení

Celkem bodů Zájem o školu Věda Pedagogové Vnější hodnocení

14,93 3,51 5,00 2,16 4,26
14,30 3,51 3,27 2,52 5,00
14,25 3,49 3,68 2,93 4,15
13,36 5,00 0,38 5,00 2,98
13,12 4,36 4,21 0,51 4,04

Přírodní vědy

Umístění Název fakulty – školy

1. Matematicko-v Praze fyzikální fakulta Univerzity Karlovy
2. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze
3. Přírodovědecká v Brně fakulta Masarykovy univerzity
4. Přírodovědecká v Českých Budějovicích fakulta Jihočeské univerzity
5. Fakulta chemicko-technologie technologické ochrany v Praze prostředí Vysoké školy

Celkem bodů Zájem o školu Věda Pedagogové Vnější hodnocení

19,15 4,15 5,00 5,00 5,00
14,95 4,15 3,20 2,71 4,89
14,79 4,81 2,18 3,54 4,26
14,69 3,83 4,23 1,95 4,68
13,91 3,80 2,74 3,33 4,04

Zdravotnictví,
lékařství
a farmacie

Umístění Název fakulty – školy

1. Fakulta v Hradci vojenského Králové zdravotnictví Univerzity obrany
2. Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
3. 2. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze
4. 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze
5. Lékařská fakulta UK v Hradci Králové

Celkem bodů Zájem o školu Věda Pedagogové Vnější hodnocení

18,86 5,00 3,97 5,00 4,89
16,34 4,48 5,00 2,18 4,68
16,30 4,67 4,51 2,23 4,89
13,93 4,28 3,09 1,56 5,00
13,56 3,79 3,35 1,53 4,89

Právo
a bezpečnost

Umístění Název fakulty – školy

1. Právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně
2. Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
3. Fakulta v Brně vojenského leadershipu Univerzity obrany
4. Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
5. CEVRO Institut v Praze

Celkem bodů Zájem o školu Věda Pedagogové Vnější hodnocení

15,92 4,35 5,00 1,57 5,00
14,93 5,00 2,92 2,12 4,89
14,65 3,98 1,32 5,00 4,35
14,48 4,66 3,89 2,26 4,67
11,92 3,20 3,46 1,98 3,28

Zemědělské,
lesnické
a veterinární
vědy

Umístění Název fakulty – školy

1. Fakulta v Českých rybářství Budějovicích a ochrany vod Jihočeské univerzity
2. Fakulta a farmaceutické veterinárního univerzity lékařství Brno Veterinární
3. Fakulta univerzity tropického v Praze zemědělství České zemědělské
4. Fakulta univerzity životního v Praze prostředí České zemědělské
5. Lesnická univerzity a v dřevařská Praze fakulta České zemědělské

Celkem bodů Zájem o školu Věda Pedagogové Vnější hodnocení

17,83 3,08 5,00 5,00 4,75
12,54 5,00 0,63 2,03 4,88
11,41 3,48 2,31 1,12 4,50
10,98 3,79 0,87 1,32 5,00
10,87 3,84 1,70 1,08 4,25

Foto autor| Foto: ČTK, archiv

MOJE VIZE NULA“ BEZPEČNOST NA SILNICÍCH? NEJEN V AUTOŠKOLE, ALE I TÉMATEM PRO STUDENTY VYSOKÝ ŠKOL!

12.2.2019 investujeme.cz str. 00

Kooperativa pojišťovna

Statistiky hovoří jasně. Mladí řidiči jsou jednou z nejohroženějších skupin účastníků silničního provozu. Může za to nedostatečný systém vzdělávání v oblasti bezpečnosti silničního provozu v ČR? Jak to změnit? Například intenzivnější výukou dopravní bezpečnosti na základních, ale třeba i středních a vysokých školách. Nezkušenost, a především nevědomost mladých řidičů totiž mají velmi často fatální následky.

Statistiky hovoří jasně. Mladí řidiči jsou jednou z nejohroženějších skupin účastníků silničního provozu. Může za to nedostatečný systém vzdělávání v oblasti bezpečnosti silničního provozu v ČR? Jak to změnit? Například intenzivnější výukou dopravní bezpečnosti na základních, ale třeba i středních a vysokých školách. Nezkušenost, a především nevědomost mladých řidičů totiž mají velmi často fatální následky.

S dopravní výchovou se děti setkávají už v mateřské škole. Na základní škole je pak často na prvním stupni součástí prvouky. Dopravní výchově se však nevěnují školy tak důsledně jako obsahu jiných oblastí. To potvrzují i výsledky průzkumu: „Téměř 70 procent učitelů z mateřských škol uvádí ve výsledcích šetření České školní inspekce, že v posledních dvou letech neabsolvovali žádné školení v dopravní výchově. Podobně jsou na tom i jejich kolegové ze základních škol. Přitom by pravidelná školení na téma dopravní bezpečnosti uvítali,“ prozradil metodik dopravní výchovy Týmu silniční bezpečnosti Markéta Novotná.

Na středních školách probíhá dopravní výchova spíše výjimečně. Pouze studenti, kteří se rozhodnou udělat si řidičské oprávnění si alespoň prostřednictvím autoškoly osvěží své znalosti a také pravidla bezpečnosti silničního provozu. Zároveň ale víme, že pro většinu z nich je to na velmi dlouhou dobu poslední kurz spojený s dopravní bezpečností. „Z našich zkušeností víme, že mladí lidé neustále přicházejí s kreativními a neotřelými nápady, a to na různá témata. Nechceme hrát roli učitelů, proto jsme chtěli zapojit přímo samotné studenty, a tak vznikl projekt MOJE VIZE NULA,“ sdělila manažerka CSR projektů v pojišťovně Kooperativa Gabriela Hlášková.

Pokud není téma dopravní bezpečnosti prioritní oblastí studijního oboru, tak vysoké školy pozornost této oblasti nevěnují téměř vůbec. Pouze ve výjimečných případech některé fakulty. „Jednou z fakult, která jde tématům dopravní bezpečnosti naproti, je Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy. Ta v aktuálně probíhajícím zimním semestru spustila modulový kurz obsahující i téma dopravní výchovy, který je povinný pro všechny její studenty,“ uvedla koordinátorka projektu z Týmu silniční bezpečnosti Barbora Míšková.

I proto vznikl unikátní projekt MOJE VIZE NULA vymyšlený a vyhlášený Nadací pojišťovny Kooperativa a organizovaný Tým silniční bezpečnosti (Bezpečně na silnicích o.p.s.), který se rozhodl zaměřit na mladé začínající řidiče, konkrétně v prvním kole soutěže na vysokoškoláky. Spolupráci již přijala řada vysokých škol.

Cíl projektu MOJE VIZE NULA je jasný: Zaměřit se na témata dopravní bezpečnosti tak, aby došlo ke snížení nehodovosti a závažných následků dopravních nehod zejména u mladých začínajících řidičů.

Jak se přihlásit do projektu? Jednou z forem je zapojení jednotlivých fakult v projektu Moje vize nula, které na bázi dobrovolnosti, ale i implementace do předmětů výuky, mohou své studenty aktivně oslovit a zapojit do projektu. Studenti se do projektu mohou dobrovolně přihlásit také individuálně, pokud již nějakou práci na téma dopravní bezpečnosti píší, mají v plánu psát či je součástí nějakého projektu. „Studenti vysokých škol se mohou aktivně zapojit do MOJE VIZE NULA tím, že dají dohromady projekt na vybrané bezpečnostní téma, které přitom zapadá do jejich studijního oboru. Seznam témat naleznou na stránkách: www.mojevizenula.cz. Projekt přitom může mít různé podoby. Vysokoškoláci mohou zpracovat odbornou práci na dané téma, uspořádat tematickou výstavu nebo například natočit reportáž či dokument pojednávající o bezpečnosti na silnicích,“ řekla koordinátorka projektu.

Jaká je Vaše vize nula?

„Studenti či samotné školy mají čas se přihlásit až do konce dubna 2019, přičemž práci odevzdat do konce května 2019. Motivací mohou být především pro studenty hodnotné ceny, které čekají na autory nejlepších projektů, které vybere odborná komise. A to není jediný benefit, který studentům projekt nabízí. Pro vítěze jsou pak připraveny ceny v celkové hodnotě 100 000 Kč, osobně však za mnohem důležitější považují jedinečnou zkušenost s přípravou projektů pod vedením expertů z mnoha oborů. Nejlepší z projektů bychom rádi pomohli studentům uvést do praxe, což jsem sama vždy považovala za nejlepší zkušenost,“ prozradila manažerka CSR projektů v pojišťovně Kooperativa Gabriela Hlášková.

Vysokým školám zapojeným do projektu nabízí Tým silniční bezpečnosti možnost uspořádání přednášek pro studenty na téma bezpečnost silničního provozu v České republice,“ doplňuje Markéta Novotná z Týmu silniční bezpečnosti.

Na projektu MOJE VIZE NULA spolupracují (tyto školy):

Ústav soudního inženýrství při Vysokém učení technickém v Brně

Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy

Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Ekonomická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Lékařská fakulta Ostravské univerzity

Fakulta ekonomicko-správní a Dopravní fakulta Jana Pernera Univerzity Pardubice

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s.

Vysoká škola sociálně správní, z. ú.

Vysoká škola kreativní komunikace

Více informací o projektu najdete na webovém portálu www.mojevizenula.cz

URL| <https://www.investujeme.cz/tiskove-zpravy/moje-vize-nula-bezpecnost-na-silnicich-nejen-v-autoskole-ale-i-tematem-pro-studenty-vysoky-skol/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
investujeme.cz

Žádná „Minimerkelová“. Nová šéfka CDU se odstřihává od své patronky i jejích imigračních chyb

12.2.2019 denikn.cz str. 00

Veronika Jonášová

Rok 2019 pro ni začal velmi slibně. V lednu se stala nejoblíbenější německou političkou.

Následně obstála v prvním velkém testu, když zvládla vysoce sledované televizní vystoupení na veřejnoprávní stanici ARD. Body u konzervativních voličů jí může pomoci získat taky nápad se zákazem muslimských šátků ve školách. Politická léčba klidem. Annegret Kramp-Karrenbauerová se musí citlivě zbavit strašáka jménem Angela Merkelová.

Zdá se, že na německé politické scéně pomalu roste nová hvězda. Šéfka Křesťanskodemokratické unie (CDU) Annegret Kramp-Karrenbauerová, které se běžně přezdívá AKK, ale musí vyřešit na první pohled neřešitelný rébus: jak udržet smír se svou patronkou a kancléřkou Angelou Merkelovou a zároveň se odstříhnout od její migrační politiky, která přispěla k historickému propadu CDU u voličů.

Přezdívali jí „Minimerkelová“. Posmívali se jí, že nikdy nepřeroste dlouholetou kancléřku, pod jejímiž ochrannými křídly dospěla její politická kariéra k dosavadnímu vrcholu. V posledních týdnech si ale nová šéfka CDU buduje pod zkratkou AKK nový, překvapivě silný politický brand.

Annegret Kramp-Karrenbauerová včera večer vstoupila na mimořádně tenký led. Se svou stranou uspořádala a zaštitila sledovanou a záměrně vyhocenou diskusi o nejspornějším tématu německé politiky posledních let – o migraci. Tématu, kvůli kterému se zhmotnila noční můra CDU: Alternativa pro Německo (AfD), tedy silná politická formace napravo od CDU. Přesně to, co otcové zakladatelé strany nechtěli za žádnou cenu dopustit.

Diskusi byli přítomni přední novináři, špičky CDU a odborníci záměrně vybraní tak, aby byla debata ostrá. Jedna osoba ale všem nápadně chyběla: Angela Merkelová. Kancléřka účast předem odmítla. Podle všeho to však nesignalizuje vnitřní rozkol ve straně, ale naopak promyšlenou taktiku, jak se odstříhnout od bolavé minulosti, a přitom neztratit kontinuitu.

Ani podle odborníka na Německo z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Vladimíra Handla neměl takzvaný Werkstattgespräch (diskusní workshop) na téma migrace definitivně zúčtovat s politikou Angely Merkelové. AKK je podle něj konzervativnější než Merkelová a chce konzervativní profil posílit taky ve straně. A přesně to by mohlo CDU pomoci v boji pro Alternativě pro Německo a vrátit jí část voličů. Plán, který může vyjít jen tehdy, když se Kramp-Karrenbauerová dokáže od své úzké spojenkyně Merkelové odlišit.

„AKK usiluje o to, CDU sjednotit a soustředit se na instrumenty a politické kroky řešení otázek migrace a integrace. Považuje téma za nosné pro volby do Evropského parlamentu. Vlastní cesta AKK v dané otázce jí musí dodat hodnověrnosti jako garanta toho, že se nebude opakovat rok 2015 s tehdejšími oslabením státu a jeho kontroly nad vývojem,“ tvrdí Vladimír Handl.

Žádná nová „Minimerkelová“

AKK se tedy nechce od Merkelové natvrdo distancovat, jisté je však taky to, že nechce být jen princeznou následnicí. Sama ostatně médiím řekla, že princezny jí nikdy neseseděly, a to ani jako dítěti na maškarních bálech. A rozhodně nebude ani „Minimerkelovou“, jak jí po jejím prosincovém zvolení někteří komentátoři prorokovali.

Právě k Angele Merkelové bývá šestapadesátiletá politička a matka tří dětí často přirovnávaná. Hlavně pro své názory a pro svůj pragmatický politický styl. I sama Merkelová měla z jejího zvolení do čela strany radost a podporovala ji. Podle Handla si ji vybrala jako nástupkyni, která by mohla udržovat její politický odkaz – modernizaci CDU a její posun do politického středu.

Každý následník Merkelové by s ní byl podle Handla srovnávaný, u AKK je to však zvlášť výrazné. „Především proto, že AKK je Merkelové politicky blízka, má podobný styl jednání a politiky, je politicky ambiciózní, ale v

jednání především racionální, inkluzivní a hledá přijatelný kompromis. A především je to žena, což je samo o sobě ve vývoji CDU jako strany vedené do té doby silnými muži zlom,“ říká Handl. A stejně jako Merkelová se taky jako žena musela umět prosadit v mužském světě CDU. Mimochodem právě ženy ve vedení strany i státu se Němcům líbí – podle mnoha průzkumů si Němci přáli jako následníci Merkelové právě opět ženu.

Zajímavé je, že obě ženy jsou si tak trochu podobné i vizuálně a obě mají taky vedle sebe muže, kteří se drží v ústraní. Manžel AKK dokonce pracuje na částečný úvazek a byl na rodičovské s jejich třemi dětmi (naopak Merkelové někteří voliči vyčítali, že děti nemá). Otázka emancipace je pro AKK důležitým tématem. Přeje si víc žen v parlamentu a jeden z prvních velkých rozhovorů dala známému německému feministickému časopisu Emma.

Katolička, konzervativec, kancléřka?

AKK se své funkce zhostila s úspěchem. Už po měsíci se podle průzkumu magazínu Focus a Institutu Insa stala nejoblíbenější političkou a Merkelovou sesazuje z první příčky (třetí místo obsadil Robert Habeck, šéf stále populárnějších Zelených). Na konci ledna pak obstála i ve velice sledované politické show ARD Maischberger, kde si povídala v pořadu s názvem „Katolička, konzervativec, kancléřka?“ s ostřílenou politickou moderátorkou Sandrou Maischbergerovou.

Podle komentátorů obstála s klidem i nadhledem a dokázala svým projevem zaujmout. To podle Vladimíra Handla Merkelové chybělo. „Myslím, že AKK získává popularitu svou solidností, autoritou, dobré správkyně a přesvědčivé zastánkyně veřejného zájmu. Zároveň je lepší, dynamičtější řečnicka než AM, umí ve svých veřejných vystoupeních skutečně přesvědčivě a také emocionálně ‚zabojovat‘, vášnivě svůj názor hájit, strhnout posluchače. Zato AM je spíše uspávava,“ hodnotí odborník.

AKK ve vysílání otevřeně mluví i o soukromí. Zmínila svou první velkou kocovinu, když na univerzitě smíchala víno s pivem, i o smrti svého otce, který zemřel na leukemii. Přiznala, že věří v posmrtný život.

Nejostřejším otázkám moderátorky čelila ohledně sňatků homosexuálů, které ona sama, navzdory většinovému názoru vlastní strany, odmítá. Co by dělala, kdyby byly její děti homosexuální a chtěly si vzít partnera stejného pohlaví? „Moje děti nesdílí moje názory, toto jsou mé osobní názory. Děti mi otevřeně říkají, že jsou ty názory hloupé,“ přiznala ve vysílání.

Prokázala pak taky smysl pro humor, když v rozhovoru bez zaváhání řekla, že by dala přednost skupině Queen před německou zpěvačkou Helene Fischer, která je pro řadu Němců nedotknutelnou ikonou.

Podle komentátorů ji však rozhodila otázka na největší politické chyby Angely Merkelové (to si prý musí kancléřka říci sama). Pak také váhala nad logickou otázkou, zda se stane příští kancléřkou. „Kdybych si to nedokázala představit, nekandidovala bych na šéfkou CDU. Ale jako předseda takové velké politické strany má člověk ještě jiné povinnosti než osobní ambice. Musí stranu dovést do takové situace, aby místo kancléře vůbec připadalo v úvahu,“ řekla vyhybavě. A nevyloučila ani situaci, kdy by případným kancléřem mohl být i některý stranický kolega či kolegyně.

Podle Handla má takový postoj, který odpovídá její image zastánkyně veřejného a stranického zájmu, v Německu dobrý zvuk. „Jestli tento druh politického vedení je v CDU dostatečně přesvědčivý pro současnou domácí, a zejména mezinárodní konstelaci, teprve uvidíme. Když parafrázujeme Sigmara Gabriela, můžeme říct, že světu dominují ‚geopolitičtí predátoři‘ a AKK ve srovnání s nimi vypadá nikoli jako vegetariánka, ale spíše veganka,“ shrnuje odborník na Německo.

AKK se dlouhodobě netají tím, že musí přivést straně zpět ztracené voliče a že právě to patří k jejím největším úkolům. Velká část příznivců stranu opustila prokazatelně kvůli migrační politice kancléřky Merkelové. A to zejména ve východních zemích, kde část voličů odešla k AfD. Na západě Německa pak CDU ztrácela jak ve prospěch AfD, tak ve prospěch Zelených.

„CDU tak přišla o část nacionálně-konzervativních i liberálních voličů. Část z nich se už nevrátí. Strana totiž nemůže soutěžit s národoveckou a někdy i rasistickou rétorikou AfD. Nemůže ani konkurovat mladému, modernímu image Zelených. Může ale posílit svoji hodnověrnost jako strana, která posiluje právní stát a bezpečnost. Nesmíme totiž zapomínat, že AKK byla 7 let úspěšnou zemskou ministryní vnitra. Tématu nejen rozumí, ale patří mezi její srdcové,“ připomíná Handl.

AKK už na loňské listopadové konferenci v Lübecku poznamenala, že není možné, aby CDU zcela ochromilo téma migrace. Už tehdy tam slíbila, že pozve k diskusi příznivce migrační politiky Merkelové i její odpůrce, aby si podle ní jednou provždy vyříkali pohled na migrační krizi z roku 2015 a na to, jak se z uplynulých let poučit.

A ohledně migrace se nebojí ani kontroverzních a diskutovaných témat. V lednu například otevřeně mluvila o zákazu muslimských šátků: vadí jí konkrétně u malých dětí v mateřských a základních školách. „Když mají na hlavě šátek děti v mateřské školce, nemá to co dělat s náboženskou svobodou a uvědoměním. Proto si myslím,

že je důležitá debata na téma, zda bychom neměli zakázat šátky ve školách a školách u malých dětí a povolit je až od určitého věku, kdy si děti uvědomují své náboženství," citoval AKK německý server BGLand.

Nošení šátků v úřadech a na školách je v Německu zatím v kompetenci jednotlivých spolkových zemí. A AKK upozorňuje na fakt, že například v Sársku, kde zastávala v letech 2011 až 2018 úřad ministerské předsedkyně, platí zákaz šátků u soudkyň a učitelek. Podle Handla je tamní praxe hodnocena vcelku dobře. „AKK často akcentuje, že nechce, aby byly děti příliš brzy ovlivňovány podobnými symboly. Vyjadřuje tak široce sdílenou obavu z politického islámu a jako konzervativní člověk hledá praktické a konzervativní řešení," doplňuje Handl. Připomeňme, že podobný zákaz platí i v mnoha dalších evropských zemích, nejde tedy o novinku.

Autorka je spolupracovnicí redakce.

Tento text jste si mohli přečíst díky tomu, že si předplácíte Deník N. Pokud máte připomínku nebo jste našli chybu, napište na editori@denikn.cz.

Vážíme si Vaší podpory.

URL | <https://denikn.cz/70408/zadna-minimerkelova-nova-sefka-cdu-se-odstihava-od-sve-patronky-i-jejich-imigracnich-chyb/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
denikn.cz

Tříštění italské vlády na obzoru. Salvini se pere s koaličním partnerem, brzy se ho může zbavit

12.2.2019 info.cz str. 00 Evropská unie

Eliška Kubátová

Nedělní volby v italském regionu Abruzzo měly být především testem voličských preferencí před květnovými volbami do Evropského parlamentu. Ukázaly ale mnoho dalšího – například to, že protiimigrační straně Liga účast ve vládě velmi svědčí, naopak Hnutí pěti hvězd (M5S) výrazně zaostává. A pokud strana Mattea Salviniho převálcuje M5S i v evropských volbách, může být jejich vládní spolupráce v ohrožení, protože Salvini může svého koaličního partnera jednoduše hodit přes palubu. Podle experta na Itálii Martina Mejstříka však otázka stojí jinak – zda Hnutí pěti hvězd nebude chtít po mizerném výsledku z vlády samo vycouvat.

Ještě loni sklízelo protestní Hnutí pěti hvězd v čele s Luigim Di Maiem velké úspěchy. Ovládlo i březnové parlamentní volby, ve kterých mu dalo hlas 32 procent voličů. Liga Mattea Salviniho tehdy získala 17 procent hlasů a po těžkém dvouměsíčním vyjednávání tyto dvě antisystémové partaje sestavily koalici. Ještě před rokem mělo v rukou otěže silnější Hnutí pěti hvězd, dnes se karta obrací.

Tento obrát ukazuje i víkendové volby v regionu Abruzzo ve střední Itálii, kde v minulosti vedlo Hnutí pěti hvězd. Preference voličů se však začaly stáčet k Lize, která tradičně vévodila severoitalským regionům. Salviniho strana tak v neděli získala 28 procent hlasů a jejího koaličního partnera – Hnutí pěti hvězd – podpořilo 20 procent voličů.

„Musíme si uvědomit, že to není region na severu, ale ve středu Itálie, kde Liga není stranou, která by zde historicky bodovala. Abruzzo bylo vždy regionem, kde mělo Hnutí pěti hvězd silné pozice. Přestože by se tedy na první pohled mohlo zdát, že výsledek Hnutí pěti hvězd není zase tak špatný, v tomto kontextu tomu tak úplně není," říká pro INFO.CZ expert na italskou politiku z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Martin Mejstřík.

Liga stejně jako v loňských parlamentních volbách sestavila kandidátku s dalšími čtyřmi stranami na pravé straně politického spektra – mimo jiné se stranou Vzhůru, Itálie premiéra Silvia Berlusconiho a krajně pravicovou formací Bratři Itálie, ze které také pochází kandidát středopravé koalice Marco Marsilio. Tato koalice jako celek získala dohromady 48 hlasů, Marsilio se tak po volbách ujme vedení regionu. Druhá skončila středolevá koalice se 31 procenty a až třetí Hnutí pěti hvězd, které v regionu kandidovalo samo.

Podle Mejstříka je nutné mít na paměti, že úspěch v regionálních volbách nepatří jen Lize, přestože byla mezi stranami zmíněné středopravé aliance nejsilnější. „V koalici s ní byly ostatní pravicové strany včetně Vzhůru Itálie, která je v tomto regionu historicky silnou stranou. Nebylo to tedy jen vítězství samotné Ligy, ale ukázalo se, že současné vládní angažmá spíše přináší body Lize, než Hnutí pěti hvězd," dodává Mejstřík.

Liga se umí prosadit a vede i její PR

Volby v regionu Abruzzo jsou tak důkazem toho, že zatímco Hnutí pěti hvězd v porovnání s loňskými parlamentními volbami ztrácí, Salviniho Liga se veze na vlně popularity a do evropských voleb má slušně našlápnuto.

Někteří komentátoři proto tvrdí, že pokud Salvini podobný úspěch zopakuje i v květnových volbách do Evropského parlamentu, mohl by na domácí politické scéně Hnutí pěti hvězd hodit přes palubu a vyvolat nové volby. Takový scénář ale podle Mejstříka zatím není na pořadu dne – šéfovi Ligy a italskému ministru vnitra totiž současný stav věcí nanejvýš vyhovuje.

„Salvini je viditelnějším členem vlády a jeho Liga v současnosti stále posiluje. Její voliči kvitují vystupování vlády, přestože se hodně mluví o škrtech a dalších agendách, které je Liga schopná prosadit. Naopak z programu Hnutí pěti hvězd jsme zatím mnoho prosazeného neviděli. Navíc je Ligou výrazně zastíněno i z pohledu PR,“ míní Mejstřík „Salvinimu tedy podle mě vyhovuje současný stav, díky kterému může hnutí tlačit do kouta. Otázka by tedy podle mě měla znít opačně – jestli to v případě porážky nebude Hnutí pěti hvězd, které by z vládnutí chtělo vycouvat,“ dodává odborník na italskou politiku.

Hlavní bod předvolebního programu se však Hnutí pěti hvězd přeci jen podařilo skrz vládu protlačit, a to nepodmíněný příjem ve výši 780 eur pro Italy, kteří si nemohou najít práci. Populistická vláda návrh schválila v polovině ledna a podle Di Maia má být nepodmíněný příjem vyplácen od dubna. Právě ekonomické otázky jsou přitom největším jablkem sváru koaličních partnerů.

„Zatímco Liga je spíš konzervativnějším pravicovým subjektem – to znamená, že chtějí volnější pracovní trh, lepší prostředí pro podnikatelskou vrstvu a hlavně škrty v rozpočtu – středobodem programu Hnutí pěti hvězd je nepodmíněný příjem. Právě díky tomu, že strany uzavřely kompromis a snaží se prosadit oba dva programy, Itálie navrhla ten hrůzostrašný rozpočet s obrovským schodkem, protože na jednu stranu chtějí škrty a na druhou chtějí nepodmíněný příjem. Otázka je, která strana nakonec převáží a dokáže si prosadit větší krajíc,“ říká Mejstřík.

Nevraživost před volbami poroste

Ekonomika však není jedinou oblastí, která mezi oběma stranami vytváří hlubokou propast. Druhým bodem, na kterém se Liga a M5S neshodnou, je vztah k Rusku – Salviniho strana totiž prosazuje jasné proruské pozice a dlouhodobě kritizuje i unijní sankce namířené proti Moskvě. Obě koaliční uskupení sice razí silné euroskeptické postoje, obecně je však zahraniční politika další oblastí, kde M5S a Liga hledají shodu jen těžko.

Naposledy se nejednota Hnutí pěti hvězd a Ligy v zahraniční politice projevila začátkem února, kdy před vládou stála otázka, zda podpořit šéfa venezuelské opozice Juana Guaidóa. Zatímco Liga se za něj postavila, M5S to pokládá za vměšování do cizích záležitostí. Itálie tak zůstala jedinou velkou zemí Evropské unie, která šéfa opozice za prozatímní hlavu Venezuely místo Nicoláse Madura neuznala.

Spory mezi Hnutím pěti hvězd a Ligou se však objevují i v dalších tématech, jako je otázka dostavby vysokorychlostní železnice TAV mezi Turínem a francouzským Lyonem. Zatímco Liga projekt podporuje, Hnutí pěti hvězd ho odmítá. Koaliční vztahy mezi Ligou a M5S tak nezažívají zrovna růžové chvílky. Podle Mejstříka však nelze říct, že by skřípaly víc, než na začátku fungování vlády.

„Myslím, že se vztahy na veřejnosti vyhrocují právě kvůli blížícím se volbám – a nejen kvůli těm evropským. Abruzzo byl první region v řadě místních voleb, které Itálii ještě čekají. Budou volby na Sardinii a pak dalších regionech střední Itálie a i z tohoto důvodu teď budou Liga a M5S vůči sobě víc nevráživé. Obě strany totiž stojí na protestních voličích a jejich elektoráty se částečně překrývají. Dnes má ale Liga spíš našlápnuto na to, aby urvala větší kus,“ vysvětluje Mejstřík.

Salvini by uvítal oponenta na levici

Kromě toho, že Salviniho Liga předbíhá Hnutí pěti hvězd, však volby v regionu Abruzzo podle odborníka na italskou politiku ukázaly i další zajímavou věc – poměrně velký úspěch středolevé koalice v čele s Demokratickou stranou. Ta vedla tři předešlé italské vlády, během loňských parlamentních voleb ale zaznamenala velký propad a na její místo nastoupil právě kabinet složený z Hnutí pěti hvězd a Ligy.

„Demokratická strana a její koaliční partneři dostali výrazně přes 30 procent. To je mnohem víc než v parlamentních volbách v minulém roce a dá se říct, že pokud na letošním kongresu naleznou nějakého silného lídra, mohou se podle mě vrátit zpět na politickou mapu,“ míní odborník. Takový vývoj by podle něj uvítal i Salvini.

„Myslím si, že by to nakonec bylo něco, co by Salvini preferoval. Šéf Ligy by byl nejradši, kdyby se politika vrátila do levopravého spektra, kdy by byl hegemonek na pravici a proti sobě by měl nějakého levicového oponenta. Dnes má proti sobě Hnutí pěti hvězd, se kterým se přetahuje o stejné voliče, ale musí s ním zároveň sedět ve vládě,“ uzavírá odborník.

URL| <https://www.info.cz/clanek/40315/tristeni-italske-vlady-na-obzoru-salvini-se-pere-s-koalicnim-partnerem-brzy-se-ho-muze-zbavit>

Navázat na ni znamená odstříhnout se

12.2.2019 Deník N str. 06

VERONIKA JONÁŠOVÁ

Rok 2019 pro Annegret Kramp-Karrenbauerovou začal slibně. Stala se nejoblíbenější političkou. Teď se ale musí zbavit ikony i strašáku jménem Angela Merkelová.

Zdá se, že na německé politické scéně pomalu roste nová hvězda. Šéfka Křesťanskodemokratické unie (CDU) Annegret Kramp-Karrenbauerová, přezdívaná AKK, ale musí vyřešit na první pohled neřešitelný rébus: jak udržet smír se svou patronkou a kancléřkou

Angelou Merkelovou a zároveň se odstříhnout od její migrační politiky, která přispěla k historickému propadu CDU u voličů.

Přezdívali jí „Minimerkelová“, posmívali se, že nikdy nepřeroste dlouholetou kancléřku, pod jejímiž ochrannými křídly dospěla její politická kariéra k dosavadnímu vrcholu. V posledních týdnech si ale nová šéfka CDU buduje nový, překvapivě silný politický brand.

Kramp-Karrenbauerová v neděli večer vstoupila na mimořádně tenký led. Se svou stranou uspořádala sledovanou a záměrně vyhocenou diskusi o nejspornějším tématu německé politiky posledních let – o migraci. Tématu, kvůli němuž se zhmotnila noční můra CDU: Alternativa pro Německo (AfD), tedy silná politická formace napravo od CDU. Přesně to, co otcové zakladatelé strany nechtěli za žádnou cenu dopustit.

Diskusi byli přítomní přední novináři, špičky CDU a odborníci záměrně vybraní tak, aby byla debata ostrá. Jedna osoba ale všem nápadně chyběla: Angela Merkelová. Kancléřka účast předem odmítla. Podle všeho to však nesignalizuje vnitřní rozkol ve straně, ale naopak promyšlenou taktiku, jak se odstříhnout od bolavé minulosti, a přitom neztratit kontinuitu.

Ani podle odborníka na Německo z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Vladimíra Handla neměl takzvaný Werkstattgespräch (diskusní workshop) na téma migrace definitivně zúčtovat s politikou Angely Merkelové. AKK je podle něj konzervativnější než Merkelová a chce konzervativní profil posílit i ve straně. A to by mohlo CDU pomoci v boji s AfD a vrátit jí část voličů. Plán, který může vyjít, pokud se Kramp-Karrenbauerová dokáže od své úzké spojenkyně Merkelové odlišit.

„AKK usiluje o to, CDU sjednotit a soustředit se na instrumenty a politické kroky řešení otázek migrace a integrace. Považuje téma za nosné pro volby do Evropského parlamentu. Vlastní cesta AKK v dané otázce jí musí dodat hodnověrnosti jako garanta toho, že se nebude opakovat rok 2015 s tehdejšími oslabením státu a jeho kontroly nad vývojem,“ tvrdí Vladimír Handl.

ŽÁDNÁ NOVÁ „MINIMERKELOVÁ“

AKK se tedy nechce od Merkelové natvrdo distancovat, jisté je však taky to, že nechce být jen princeznou následnicí. Sama ostatně médiím řekla, že princezny jí nikdy neseseděly, a to ani jako děti na maškarních bálech. A rozhodně nebude ani „Minimerkelovou“, jak jí po jejím prosincovém zvolení někteří komentátoři prorokovali.

Právě k Angele Merkelové bývá šestapadesátiletá politička a matka tří dětí často přirovnávaná. Hlavně pro své názory a pro svůj pragmatický politický styl. I sama Merkelová měla z jejího zvolení do čela strany radost a podporovala ji. Podle Handla si jí vybrala jako nástupkyni, která by mohla udržovat její politický odkaz – modernizaci CDU a její posun do politického středu.

Každý následník Merkelové by s ní byl podle Handla srovnávaný, u AKK je to však zvlášť výrazné. „Především proto, že AKK je Merkelové politicky blízká, má podobný styl jednání a politiky, je politicky ambiciózní, ale v jednání především racionální, inkluzivní a hledá přijatelný kompromis. A především je to žena, což je samo o sobě ve vývoji CDU jako strany vedené do té doby silnými muži zlom,“ říká Handl. A stejně jako Merkelová se taky jako žena musela umět prosadit v mužském světě CDU. Mimochodem právě ženy ve vedení

strany i státu se Němcům líbí – podle mnoha průzkumů si Němci přáli jako následníci Merkelové právě opět ženu.

Zajímavé je, že obě ženy jsou si tak trochu podobné i vizuálně a obě mají taky vedle sebe muže, kteří se drží v ústraní. Manžel AKK dokonce pracuje na částečný úvazek a byl na rodičovské s jejich třemi dětmi (naopak Merkelové někteří voliči vyčítali, že děti nemá). Otázka emancipace je pro AKK důležitým tématem. Přeje si víc žen v parlamentu a jeden z prvních velkých rozhovorů dala známému německému feministickému časopisu Emma.

KATOLIČKA, KONZERVATIVEC, KANCLÉŘKA?

AKK se své funkce zhostila s úspěchem. Už po měsíci se podle průzkumu

magazínu Focus a Institutu Insa stala nejoblíbenější političkou a Merkelovou sesazuje z první příčky (třetí místo obsadil Robert Habeck, šéf stále populárnějších Zelených). Na konci ledna pak obstála i ve velice sledované politické show ARD Maischberger, kde si povídala v pořadu s názvem „Katolička, konzervativec, kancléřka?“ s ostřílenou politickou moderátorkou Sandrou Maischbergerovou.

Podle komentátorů obstála s klidem i nadhledem a dokázala svým projevem zaujmout. To podle Vladimíra Handla Merkelové chybělo. „Myslím, že AKK získává popularitu svou solidností, autoritou ‚dobré správkyně‘ a přesvědčivé zastánkyně veřejného zájmu. Zároveň je lepší, dynamičtější řečnicka než AM, umí ve svých veřejných vystoupeních skutečně přesvědčivě a také emocionálně ‚zabojovat‘, vášnivě svůj názor hájit, strhnout posluchače. Zato AM je spíše uspávava,“ hodnotí odborník.

AKK ve vysílání otevřeně mluvila i o soukromí. Zmínila svou první velkou kocovinu, když na univerzitě smíchala víno s pivem, i o smrti svého otce, který zemřel na leukemii. Přiznala, že věří v posmrtný život.

Nejostřejším otázkám moderátorky čelila ohledně sňatků homosexuálů,

kteří ona sama, navzdory většinovému názoru vlastní strany, odmítá. Co by dělala, kdyby byly její děti homosexuální a chtěly si vzít partnera stejného pohlaví? „Moje děti nesdílí moje názory, toto jsou mé osobní názory. Děti mi otevřeně říkají, že jsou ty názory hloupé,“ přiznala ve vysílání.

Prokázala pak taky smysl pro humor, když v rozhovoru bez zaváhání řekla, že by dala přednost skupině Queen před německou zpěvačkou Helene Fischer, která je pro řadu Němců nedotknutelnou ikonou.

Podle komentátorů ji však rozhodila otázka na největší politické chyby Angely Merkelové (to si prý musí kancléřka říci sama).

Pak také váhala nad logickou otázkou, zda se stane příští kancléřkou. „Kdybych si to nedokázala představit, nekandidovala bych na šéfkou CDU. Ale jako předseda takové velké politické strany má člověk ještě jiné povinnosti než osobní ambice. Musí stranu dovést do takové situace, aby místo kancléře vůbec připadalo v úvahu,“ řekla vyhýbavě. A nevyloučila

ani situaci, kdy by případným kancléřem mohl být i některý stranický kolega či kolegyně.

Podle Handla má takový postoj, který odpovídá její image zastánkyně veřejného a stranického zájmu, v Německu dobrý zvuk. „Jestli tento druh politického vedení je v CDU dostatečně přesvědčivý pro současnou domácí, a zejména mezinárodní konstelaci, teprve uvidíme. Když parafrázujeme Sigmara Gabriela, můžeme říct, že světu dominují ‚geopolitičtí předátoři‘ a AKK ve srovnání s nimi vypadá nikoli jako vegetariánka, ale spíše veganka,“ shrnuje odborník na Německo.

AKK se dlouhodobě netají tím, že musí přivést straně zpět ztracené voliče a že právě to patří k jejím největším úkolům. Velká část příznivců stranu opustila prokazatelně kvůli migrační politice kancléřky Merkelové. A to zejména ve východních zemích, kde část voličů odešla k AfD. Na západě Německa pak CDU ztrácela jak ve prospěch AfD, tak ve prospěch Zelených.

„CDU tak přišla o část nacionálně-konzervativních i liberálních voličů. Část z nich se už nevrátí. Strana totiž nemůže soutěžit s národoveckou a někdy i rasistickou rétorikou AfD. Nemůže ani konkurovat mladému, modernímu image Zelených. Může ale posílit svoji hodnověrnost jako strana, která posiluje právní stát a bezpečnost. Nesmíme totiž zapomínat, že AKK byla 7 let úspěšnou zemskou ministryní vnitra. Tématu nejen rozumí, ale patří mezi její srdcové,“ připomíná Handl.

ŠÁTKY VE ŠKOLCE? ŽÁDNÁ NÁBOŽENSKÁ SVOBODA!

AKK už na loňské listopadové konferenci v Lübecku poznamenala, že není možné, aby CDU zcela ochromilo téma migrace. Už tehdy tam slíbila, že pozve k diskusi příznivce migrační politiky Merkelové i její odpůrce, aby si podle ní jednou provždy vyříkali pohled na migrační krizi z roku 2015 a na to, jak se z uplynulých let poučit.

A ohledně migrace se nebojí ani kontroverzních a diskutovaných témat. V lednu například otevřeně mluvila o zákazu muslimských šátků: vadí jí konkrétně u malých dětí v mateřských a základních školách. „Když mají na hlavě šátek děti v mateřské školce, nemá to co dělat s náboženskou svobodou a uvědoměním. Proto si myslím, že je důležitá debata na téma, zda bychom neměli zakázat šátky ve školách a školách u malých dětí a povolit je až od určitého věku, kdy si děti uvědomují své náboženství,“ citoval AKK německý server B.Gland.

Nošení šátků v úřadech a na školách je v Německu zatím v kompetenci jednotlivých spolkových zemí. A AKK upozorňuje na fakt, že například v Sársku, kde zastávala v letech 2011 až 2018 úřad ministerské předsedkyně, platí zákaz šátků u soudkyň a učitelek.

Podle Handla je tamní praxe hodnocena vcelku dobře. „AKK často akcentuje, že nechce, aby byly děti příliš brzy ovlivňovány podobnými symboly. Vyjadřuje tak široce sdílenou obavu z politického islámu a jako konzervativní člověk hledá praktické a konzervativní řešení,“ doplňuje Handl.

Připomeňme, že podobný zákaz platí i v mnoha dalších evropských zemích, nejde tedy o novinku.

Annegret Kramp-Karrenbauerová * 9. srpna 1962 hodnocena jako sociálně-konzervativní i jako centristka, aktivní katolička, premiérka Sárska 2011–2018, předsedkyně CDU od prosince 2018. Kdybych si nedokázala představit (být kancléřkou), nekandidovala bych na šéfkou CDU. Ale předseda velké strany má i jiné povinnosti než osobní ambice.

O autorovi| VERONIKA JONÁŠOVÁ, spolupracovnice redakce

Foto autor| FOTO: KAY NIETFELD, DPA / ČTK

Foto popis| Annegret Kramp-Karrenbauerová s Angelou Merkelovou vloni v březnu.

Tříštění italské vlády na obzoru. Salvini se pere s koaličním partnerem, brzy se ho může zbavit

12.2.2019 info.cz str. 00

Nedělní volby v italském regionu Abruzzo měly být především testem voličských preferencí před květnovými volbami do Evropského parlamentu. Ukázaly ale mnoho dalšího – například to, že protiimigrační straně Liga účast ve vládě velmi svědčí, naopak Hnutí pěti hvězd (M5S) výrazně zaostává. A pokud strana Mattea Salviniho převálcuje M5S i v evropských volbách, může být jejich vládní spolupráce v ohrožení, protože Salvini může svého koaličního partnera jednoduše hodit přes palubu. Podle experta na Itálii Martina Mejstříka však otázka stojí jinak – zda Hnutí pěti hvězd nebude chtít po mizerném výsledku z vlády samo vycouvat.

Ještě loni sklízelo protestní Hnutí pěti hvězd v čele s Luigim Di Maiem velké úspěchy. Ovládlo i březnové parlamentní volby, ve kterých mu dalo hlas 32 procent voličů. Liga Mattea Salviniho tehdy získala 17 procent hlasů a po těžkém dvouměsíčním vyjednávání tyto dvě antisystémové partaje sestavily koalici. Ještě před rokem mělo v rukou otěže silnější Hnutí pěti hvězd, dnes se karta obrací.

Tento obrat ukazují i víkendové volby v regionu Abruzzo ve střední Itálii, kde v minulosti vedlo Hnutí pěti hvězd. Preference voličů se však začaly stáčet k Lize, která tradičně vévodila severoitalským regionům. Salviniho strana tak v neděli získala 28 procent hlasů a jejího koaličního partnera – Hnutí pěti hvězd – podpořilo 20 procent voličů.

„Musíme si uvědomit, že to není region na severu, ale ve středu Itálie, kde Liga není stranou, která by zde historicky bodovala. Abruzzo bylo vždy regionem, kde mělo Hnutí pěti hvězd silné pozice. Přestože by se tedy na první pohled mohlo zdát, že výsledek Hnutí pěti hvězd není zase tak špatný, v tomto kontextu tomu tak úplně není,“ říká pro INFO.CZ expert na italskou politiku z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Martin Mejstřík.

Liga stejně jako v loňských parlamentních volbách sestavila kandidátku s dalšími čtyřmi stranami na pravé straně politického spektra – mimo jiné se stranou Vzhůru, Itálie expremiéra Silvia Berlusconiho a krajně

pravicovou formací Bratři Itálie, ze které také pochází kandidát středopravé koalice Marco Marsilio. Tato koalice jako celek získala dohromady 48 hlasů, Marsilio se tak po volbách ujme vedení regionu. Druhá skončila středolevá koalice se 31 procenty a až třetí Hnutí pěti hvězd, které v regionu kandidovalo samo.

Podle Mejtříka je nutné mít na paměti, že úspěch v regionálních volbách nepatří jen Lize, přestože byla mezi stranami zmíněné středopravé aliance nejsilnější. „V koalici s ní byly ostatní pravivé strany včetně Vzhůru Itálie, která je v tomto regionu historicky silnou stranou. Nebylo to tedy jen vítězství samotné Ligy, ale ukázalo se, že současné vládní angažmá spíš přináší body Lize, než Hnutí pěti hvězd,“ dodává Mejtřík.

Volby v regionu Abruzzo jsou tak důkazem toho, že zatímco Hnutí pěti hvězd v porovnání s loňskými parlamentními volbami ztrácí, Salviniho Liga se veze na vlně popularity a do evropských voleb má slušně našlápnuto.

Někteří komentátoři proto tvrdí, že pokud Salvini podobný úspěch zopakuje i v květnových volbách do Evropského parlamentu, mohl by na domácí politické scéně Hnutí pěti hvězd hodit přes palubu a vyvolat nové volby. Takový scénář ale podle Mejtříka zatím není na pořadu dne – šéfovi Ligy a italskému ministru vnitra totiž současný stav věcí nanejvýš vyhovuje.

„Salvini je viditelnějším členem vlády a jeho Liga v současnosti stále posiluje. Její voliči kvitují vystupování vlády, přestože se hodně mluví o škrtech a dalších agendách, které je Liga schopná prosadit. Naopak z programu Hnutí pěti hvězd jsme zatím mnoho prosazeného neviděli. Navíc je Ligu výrazně zastíněno i z pohledu PR,“ míní Mejtřík. „Salvinimu tedy podle mě vyhovuje současný stav, díky kterému může hnutí tlačit do kouta. Otázka by tedy podle mě měla znít opačně – jestli to v případě porážky nebude Hnutí pěti hvězd, které by z vládnutí chtělo vycouvat,“ dodává odborník na italskou politiku.

Hlavní bod předvolebního programu se však Hnutí pěti hvězd přeci jen podařilo skrz vládu protlačit, a to nepodmíněný příjem ve výši 780 eur pro Italy, kteří si nemohou najít práci. Populistická vláda návrh schválila v polovině ledna a podle Di Maia má být nepodmíněný příjem vyplácen od dubna. Právě ekonomické otázky jsou přitom největším jablkem sváru koaličních partnerů.

„Zatímco Liga je spíš konzervativnějším pravivým subjektem – to znamená, že chtějí volnější pracovní trh, lepší prostředí pro podnikatelskou vrstvu a hlavně škrty v rozpočtu – středobodem programu Hnutí pěti hvězd je nepodmíněný příjem. Právě díky tomu, že strany uzavřely kompromis a snaží se prosadit oba dva programy, Itálie navrhla ten hrůzostrašný rozpočet s obrovským schodkem, protože na jednu stranu chtějí škrty a na druhou chtějí nepodmíněný příjem. Otázka je, která strana nakonec převáží a dokáže si prosadit větší krajíc,“ říká Mejtřík.

Ekonomika však není jedinou oblastí, která mezi oběma stranami vytváří hlubokou propast. Druhým bodem, na kterém se Liga a M5S neshodnou, je vztah k Rusku – Salviniho strana totiž prosazuje jasné proruské pozice a dlouhodobě kritizuje i unijní sankce namířené proti Moskvě. Obě koaliční uskupení sice razí silné euroskeptické postoje, obecně je však zahraniční politika další oblastí, kde M5S a Liga hledají shodu jen těžko.

Naposledy se nejednota Hnutí pěti hvězd a Ligy v zahraniční politice projevila začátkem února, kdy před vládou stála otázka, zda podpořit šéfa venezuelské opozice Juana Guaidóa. Zatímco Liga se za něj postavila, M5S to pokládá za vměšování do cizích záležitostí. Itálie tak zůstala jedinou velkou zemí Evropské unie, která šéfa opozice za prozatímní hlavu Venezuely místo Nicoláse Madura neuznala.

Spory mezi Hnutím pěti hvězd a Ligu se však objevují i v dalších tématech, jako je otázka dostavby vysokorychlostní železnice TAV mezi Turínem a francouzským Lyonem. Zatímco Liga projekt podporuje, Hnutí pěti hvězd ho odmítá. Koaliční vztahy mezi Ligu a M5S tak nezažívají zrovna růžové chvíle. Podle Mejtříka však nelze říct, že by skřípaly víc, než na začátku fungování vlády.

„Myslím, že se vztahy na veřejnosti vyhrocují právě kvůli blížícím se volbám – a nejen kvůli těm evropským. Abruzzo byl první region v řadě místních voleb, které Itálii ještě čekají. Budou volby na Sardinii a pak dalších regionech střední Itálie a i z tohoto důvodu teď budou Liga a M5S vůči sobě víc nevraživé. Obě strany totiž stojí na protestních voličích a jejich elektoráty se částečně překrývají. Dnes má ale Liga spíš našlápnuto na to, aby urvala větší kus,“ vysvětluje Mejtřík.

Kromě toho, že Salviniho Liga předbíhá Hnutí pěti hvězd, však volby v regionu Abruzzo podle odborníka na italskou politiku ukázaly i další zajímavou věc – poměrně velký úspěch středolevé koalice v čele s Demokratickou stranou. Ta vedla tři předešlé italské vlády, během loňských parlamentních voleb ale zaznamenala velký propad a na její místo nastoupil právě kabinet složený z Hnutí pěti hvězd a Ligy.

„Demokratická strana a její koaliční partneři dostali výrazně přes 30 procent. To je mnohem víc než v parlamentních volbách v minulém roce a dá se říct, že pokud na letošním kongresu naleznou nějakého silného lídra, mohou se podle mě vrátit zpět na politickou mapu,“ míní odborník. Takový vývoj by podle něj uvítal i Salvini.

„Myslím si, že by to nakonec bylo něco, co by Salvini preferoval. Šéf Ligy by byl nejradši, kdyby se politika vrátila do levoprávního spektra, kdy by byl hegemonem na pravici a proti sobě by měl nějakého levicového oponenta. Dnes má proti sobě Hnutí pěti hvězd, se kterým se přetahuje o stejné voliče, ale musí s ním zároveň sedět ve vládě,“ uzavírá odborník.

URL| <https://www.info.cz/evropska-unie/tristeni-italske-vlady-na-obzoru-salvini-se-pere-s-koalicionim-partnerem-brzy-se-ho-muze-zbavit-40315.html>

Holky, které propadly HERECTVÍ

12.2.2019 MŮJ SVĚT str. 42 Moje čtenářky

Jsou mladé, talentované a dělají práci, o které sní spousta holek. Jejich jména možná ještě neznáte, ale za pár let se z Kateřiny Klausové, Anny Klausnerové a Andrey Hoffmannové můžou stát velké hvězdy.

JSEM dítě extrémů Kateřina Klausová, 27 let Vždycky jsem chtěla studovat na Karlově univerzitě. Jen jsem dlouho přesně nevěděla co – bavilo mě více odvětví. Proto jsem se nejdříve rozhodla pro všeobecnou vzdělanost na humanitní fakultě a později, když jsem se dostala ke kameře, jsem chtěla prozkoumat toto prostředí skrz obor mediální komunikace na **fakultě sociálních věd**. Herectví jsem nestudovala, ale přemýšlela jsem i nad ním. Když jsem podávala přihlášku na UK, zároveň jsem se hlásila i na DAMU, neúspěšně... Tak se ho učím za pochodu. Jednoho dne jsem se rozhodla, že to chci zkusit, abych později nelitovala, a šla jsem na casting na muzikál Mamma Mia. Sama sebe jsem hodila do vody. Ve filmu Lída Baarová jsem ztvárnila Adinu Mandlovou, pak přišel film Špindl, u něhož se chystá pokračování, Popelka v muzikálu Tři oříšky pro Popelku, zkouším další muzikál... A do toho se snažím najít si čas na psaní diplomky.

Po kom jsem? Babička byla divadelnice a děda za mlada zpíval, dokonce porazil Karla Gotta v Lucerně. Ale pak mu to babi, asi kvůli fanynkám, zakázala. Táta s bráchou jsou oborem úplně mimo mě, mamka je také umělecky zaměřená, ale spíše na bytový design a kresbu. Chodím na castingy, protože cítím, že mě posouvají. A vždycky je to výzva. Zviditelnit se mi přijde jednodušší než dříve, ale udržet se, mít dobré jméno a získat si respekt, to je oříšek. Já osobně se nejvíc peru sama se sebou a vlastním sebehodnocením. Už se nesnažím o něčem přesvědčovat okolí, nikdo se nemůže zalíbit všem. Snažím se soustředit hlavně na to, abych odváděla svou práci dobře.

Jak vypadá můj den Záleží na tom, jestli zrovna zkouším nový projekt, nebo ne. Pokud ano, většinou jsem v divadle od rána do večera a pak už si jen doma dám něco dobrého k večeři a pustím si oblíbený seriál nebo rovnou zalezu do postele s knížkou. Pokud ne, chodím do školy, cvičit, na zpěv, cestuji... Nemám pevný režim. A v tom mi profese herečky moc vyhovuje, není zde jasné od – do. Náročnější období se střídá s těmi volnějšími.

Co mě baví, v co věřím Odmalička jsem byla vedená ke sportům, takže golf a lyže ke mně patří. Zpěv, herectví a tanec mě také baví od dětství a těm se teď můžu věnovat zároveň v rámci práce. Kromě toho miluju cestování, přírodu, čtení a jógu. Jsem takové dítě extrémů.

Baví mě bydlet v honosném hotelu v Dubaji, vyvalit se na pláži a koupit si něco od mé oblíbené značky, další den jdu klidně v šortkách a tričku na túru a třetí jedu lyžovat nebo surfovat.

Věřím v energii, fascinuje mě vesmír a myslím, že psychika dělá hrozně moc. A taky je určitě veselejší věřit, že vše je tak, jak má, než se stresovat tím, že je všechno špatně.

„Ndržte se při zemi!“

HLAVNĚ SE nevzdávat Anna Klausnerová, 20 let Narodila jsem se v Plzni, ale vyrůstala v malé vesničce Horní Lukavice. K ní jsem měla vždycky blíže než k městu. Miluji volnost a přírodu, takže běhat jako malá po lesích s

kamarády, stopovat v zimě zvířata ve sněhu a hrát si do slunce západu, to bylo to nejlepší dětství, které jsem si mohla přát.

Konzervatoř na druhý pokus Co si pamatuju, vždycky jsem chtěla být herečka. Můj dědeček miloval operu a divadlo. Jeho pokoj byl úplnou svatyní plnou knih o divadle a nahrávek oper. Když jsem byla malá, pouštěl mi hudbu a já na ni nadšeně tancovala.

Proto mě naši dali na balet. Odtančila jsem spoustu dětských rolí a přes ně jsem se zamilovala do divadla. Přihlásila jsem se do dramatického kroužku a divadlo mě začalo bavit ještě víc. Takže jsme s mamkou našly pražskou konzervatoř a já si řekla, že to zkusím. Když jsem byla na přijímacích zkouškách poprvé, skončila jsem jako první pod čarou, ale to mě nezlomilo a přišla jsem podruhé. Teď jsem v pátém ročníku, příští rok studia končím.

Televizní hvězdička Kromě studií hraju v seriálu Ulice.

Moje postava je neteř Maléřových a jmenuje se Marcela Kořínková. Do Ulice jsem se dostala přes dvě kola castingů, je to moje první dlouhodobá role a práce mě moc baví. Je tam úžasný kolektiv, všichni jsou ochotní pomoci a poradit. Já a Marcela máme pár společných věcí. Obě dokážeme hodně milovat, snažíme se být co nejlepší, jen já bych to v ničem nehnila tak do extrému jako ona s její anorexií.

Máme rády své blízké a přátele, jdeme za svým snem a obě jsme tak trochu tvrdohlavé.

Kromě seriálu ještě hraju v Divadle Vinohradech, v představení Čarodějky ze Salemu.

Co chci zlepšit Cílevědomost je v téhle profesi velká přednost. Já mám nízké sebevědomí a jsem spíš tichá myška. Ale snažím se na sobě pracovat, i když prosadit se v naší branži je opravdu těžké. Poslední dobou se ve filmech objevují zahraniční herci nebo herečky, které následně předabují. Takže konkurence je až mezinárodní. Zatím jsem se nedostala do situace, kdy bych se musela s něčím moc „prát“. Taky nikoho nechci o něčem přesvědčovat. Jsem ráda, když mě ostatní berou takovou, jaká jsem. Moje maminka mi dala spoustu rad, protože já jsem takové to pískle, které pořád chybuje a pak je z toho smutné. Třeba: Miluj sebe sama, měj svou hrdost a nikdy nebuď na ničem/ nikom závislá. Snažím se tím řídit.

„Snažím se být pravdivá.“

JSEM NA VOLNÉ noze Andrea Hoffmannová, 32 let Pocházím z Brna, mám to tam moc ráda a dlouho jsem si život jinde nedokázala představit. Ale teď už se cítím doma v Praze.

Díky sestře Do dramatického kroužku u mě dovedla moje starší sestra, která je dnes také herečkou. Bez ní bych se asi touto cestou nikdy nevydala.

V 15 letech jsem začala studovat herectví na konzervatoři a byly to nádherné roky. Nikdy bych neměnila. Poslední ročník jsem studovala částečně dálkově, protože jsem zároveň byla v angažmá ve Slováckém divadle v Uherském Hradišti. Je pravda, že jsem přemýšlela i o vojenské škole a doteď mě to povolání fascinuje, ačkoliv si vůbec nedokážu představit tuto práci reálně v terénu. Myslím si, že se moje představy hodně liší od skutečnosti.

Herečka maminkou Jsem vdaná a mám tříletou dceru Anastázii.

I herečka může být na mateřské, sama jsem během této doby natočila moc pěkné filmy. Třeba v Čertovinách jsem hrála roli selky a ve filmu Po čem muži touží ztvárňuji bývalou manželku Jiřího Langmajera. Teď hostuji v pražském divadle Palace. Minulý rok jsem se rozhodla ukončit stálé angažmá ve Slováckém divadle a ve současné době jsem ráda, že můžu v divadle „jen“ hostovat. Je to svobodnější. Jen ho Práce v divadle a ve filmu Prác se liší úplně ve všem. Když natáčíte, jste od nevidím do nevidím na place. Přesčas, noční. A divadlo se hraje většinou večer, takže pracovní večery. Nežiju však jen prací. Ráda běhám, lyžuju, chodím po horách, miluju přírodu, to vše je pro mě relax. A životní nutnost.

Touha a víra Myslím, že kdyby žena věděla, po čem muži touží, tak by mohla být vším, čím by chtěla být a taky mít vše, na co si jen vzpomene. Vzhledem k tomu, že znám svého muže už dlouho a trávíme spolu hodně času, do jisté míry to u něj odhadnu, ale ne stoprocentně. V co věřím? Ve víru ve vlastní sny a touhy, v energie, přitažlivost vůči různým životním cestám, takže vlastně i v osud, který si ale spoluutváříme, a ve věci mezi nebem a zemí, které nikdo nedokáže uchopit ani vysvětlit.

Umělecká profese je hodně na očích a logicky přitahuje větší pozornost. Herectví je krásné povolání, ale žádá si silné osobnosti.

Foto popis| NĚKOLIK LET se Katka věnovala také modelingu.
Foto popis| OŘÍŠKEM v muzikálu Tři oříšky pro Popelku bylo nazkoušet představení se zvířaty – s holoubky, psy, koněm... Všechny Popelky na koni trénovaly i před pražským Kongresovým centrem.
Foto popis| GOLF je její velká láska, hraje ho od pěti let.
Foto popis| VLONI na Mezinárodním V filmovém festivalu ve Varech.
Foto popis| V SERIÁLU ULICE hraje roli Marcely.
Foto popis| V SERIÁLU se setkává s celou řadou známých hererckých kolegů, včetně Hany Holišové.
Foto popis| KONĚ JSOU pro Aničku opravdu neskutečný relax.
Foto popis| ULICE je její první velká televizní příležitost.
Foto popis| JÍZDA NA KONI Aničku opravdu těší.
Foto popis| NA STATKU u koní nemusí na nic myslet nebo se něčím stresovat.
Foto popis| ANDREA S DCERKOU Anastázií
Foto popis| NA FILMOVÉM FESTIVALU ve Zlíně s kolegy
Foto popis| JAKO SELKA ve filmu Čertoviny je téměř k nepoznání. Pohádka měla premiéru v květnu 2018.
Foto popis| V POSLEDNÍ filmové roli ztvárnila bývalou ženu hlavního hrdiny ve filmu Po čem muži touží.

Historie fakulty novinářů v obrazech. Podívejte se, jak ji zachytila zesnulá pedagožka Alena Lábová

13.2.2019 irozhlas.cz str. 00 Výtvarné umění
Ondřej Golis

Minulý týden zemřela Alena Lábová, fotografka a pedagožka katedry žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Oblíbená vyučující ovlivnila několik generací českých novinářů, kteří chodili na její semináře fotografie. Lábová zároveň dokumentovala stěžejní okamžiky fakulty žurnalistiky i její nástupkyně **fakulty sociálních věd**, například bouřlivé dění v roce 1989. Jako vzpomínku na výraznou postavu školy publikujeme výběr ze snímků.

Fotografie **fakulta sociálních věd** vystavila k 20. narozeninám, Lábová na nich zachytila důležité události fakulty – stávkou studentů v roce 1989, vzácné domácí i zahraniční návštěvy. Léta ale také fotila pedagogy fakulty, výuku studentů i akce školy.

„Díky ní máme zaznamenány historické okamžiky roku 1989 i vývoj fakulty v mimořádné kvalitě. To, čím si ale získala generace studentek a studentů, byla její schopnost využít vše, co uměla a znala, ve výuce a vytvořit nesmírně zajímavé přednášky i kreativní semináře, při kterých velmi přátelsky, ale naprosto nekompromisně hodnotila naše práce. Kromě fotek jsme často diskutovali také o politice, literatuře, společnosti, Alena měla obrovský rozhled, vedla nás k tomu, abychom na sobě všestranně pracovali,“ napsala o Lábové děkanka FSV Alice Němcová Tejkalová.

Alena Lábová studentům přednášela o teorii, praxi a etice fotografie. Byla autorkou řady důležitých publikací o fotografii. Zemřela minulý týden v úterý.

„**Fakulta sociálních věd** ztrácí jednu ze svých dobrých duší. Přední českou odbornici na novinářskou fotografii, mimořádnou a inspirativní pedagožku, neuvěřitelně silnou a šarmantní ženu, která navzdory své drobné konstituci dokázala desetiletí překonávat zdravotní obtíže se (sebe)ironickým humorem, ze kterého nám méně odolným zůstával rozum stát,“ napsala Tejkalová.

Pohřeb proběhne v pátek 15. února 2019 ve 14.15 v krematoriu v Praze v Motole.

URL| https://www.irozhlas.cz/kultura/vytvarne-umeni/historie-fakulty-novinaru-v-obrazech-podivejte-se-jak-ji-zachytila-zesnula_1902131515_ogo

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

irozhlas.cz

Nový bakalářský program vycházející z prestižního oxfordského modelu

13.2.2019 vysokeskoly.cz str. 00

Fakulta sociálních věd získala akreditaci pro nový bakalářský program Politics, Philosophy and Economics (PPE), který vznikl v souladu s oxfordským modelem. Pražský PPE bude prvním bakalářským studijním programem ve střední a východní Evropě. Jeho absolventi naleznou uplatnění zejména v oblasti politiky, diplomacie, bankovníctví, žurnalistiky a médií, sociální práce a neziskového sektoru. FSV tímto krokem posílí svou pozici jedné z nejvíce internacionalizovaných fakult Univerzity Karlovy.

„Jsme přesvědčeni, že díky rozšířenému obsahu zacílenému na Evropu by se PPE mohlo stát zlatým standardem bakalářských programů pro budoucí evropské lídry,” říká Janusz Salamon, absolvent Oxfordské univerzity a garant nového bakalářského programu PPE. **Fakulta sociálních věd** se plánuje propojit s ostatními evropskými univerzitami nabízejícími PPE, aby jej studenti mohli studovat ve více evropských zemích.

Mimo to FSV nabízí již 15 let úspěšný magisterský program International Economic and Political Studies (IEPS), který je od začátku budován právě podle principů oxfordského PPE. “Těší nás, že jsme schopni reagovat na silnou poptávku po bakalářském studijním programu, který studentům poskytne solidní základy v politických vědách (včetně mezinárodních vztahů), filozofii (zejména politické filozofii a společenské etice) a praktické ekonomii,” říká docent Vladimír Benáček, garant magisterského programu IEPS.

Oxfordský program PPE je prestižním studijním programem, který absolvovalo mnoho významných osobností. Vystudoval jej například britský premiér David Cameron nebo mediální magnát Rupert Murdoch. Mezi absolventy z dalších zemí najdeme například bývalého prezidenta USA Billa Clintona, Bénazír Bhuttovou či bývalého polského ministra zahraničí Radosława Sikorského.

V akademickém roce 2019/2020 budou v programu studovat první studenti.

Další informace o studijním programu PPE naleznete na webu FSV

URL| <https://www.vysokeskoly.cz/clanek/novy-bakalarsky-program-vychazejici-z-prestizniho-oxfordskeho-modelu>

Spojení žurnalistiky a umělé inteligence

13.2.2019 Elektro str. 11 Referáty

Proměna etických aspektů s nástupem žurnalistiky umělé inteligence (UI) je nový projekt, který staví na interdisciplinárním pojetí žurnalistiky a počítačových věd. Spolupracovat na něm bude katedra žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** UK, katedra počítačů FEL ČVUT, katedra informatiky a výpočetní techniky FAV ZČU a ČTK. Prvotním cílem výzkumu je vznik systému UI, který bude generovat texty umožňující další zpravodajské využití.

Projekt propojující žurnalistiku a počítačové vědy počítá se vznikem a aplikací systému pro ověřování, analýzu a tvorbu zpravodajského obsahu pomocí umělé inteligence.

Vědci se budou zabývat i následným výzkumem proměn vybraných atributů novinářské etiky v éře žurnalistiky umělé inteligence, jako je ověřování obsahů stávajícím způsobem a s využitím UI, využití obsahu generovaného UI a s tím související etický konflikt mezi rychlostí a přesností, změnou role žurnalistů v newsroomech, v nichž jsou aplikovány systémy UI.

Při i po vzniku funkčního algoritmu se uskuteční terénní výzkum v redakcích. Ten bude zaměřený na vybrané atributy proměn novinářské etiky v éře umělé inteligence. Následně bude porovnávána rychlost vzniku, přesnost a procesy ověřování zpravodajských textů vytvářených podle současných redakčních postupů na straně jedné a s pomocí prvků umělé inteligence v budoucnosti na straně druhé.

Projekt vznikl v rámci 2. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky.

(Tiskové materiály FEL ČVUT v Praze.)

Foto popis|

Konference: Veřejná politika v oblasti výzkumu, vývoje a inovací 2019

13.2.2019 vedavyzkum.cz str.00 Akce

Vědavýzkum.cz

Společnost alevia ve spolupráci s CERGE EI, Technologickým centrem AV ČR, Centrem pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Tertiary Education and Research Institute (TERI) pořádá dne 26. září 2019 již druhý ročník odborné konference na téma Veřejná politika v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Návrhy příspěvků je možné zasílat do 1. března 2019.

Cílem konference je představit a diskutovat témata související s veřejnou politikou v oblasti výzkumu, vývoje a inovací (VVI). Obsahově je konference zaměřena na principy a dopady veřejné politiky VVI, právní rámec, problematiku ochrany duševního vlastnictví, komercializaci výstupů VaV, transfer znalostí a technologií, spolupráci výzkumné a aplikační sféry, management a řízení VaV, mezinárodní spolupráci, hodnocení a dopady VVI, financování a popularizaci a medializaci vědy.

Zájemci mohou zasílat návrhy na konferenční příspěvky orientované na praktické aspekty implementace veřejných politik nebo jejich dopadů na instituce nebo prostředí na adresu konference@alevia.cz a to nejpozději do 1. 3. 2019. Registrace pro účastníky bude spuštěna v průběhu dubna.

Příspěvky budou publikovány ve formě odborného článku ve sborníku z konference a prezentovány ve zkrácené formě v průběhu konference. Vybrané články bude možno po úspěšném recenzním řízení publikovat také ve speciálním čísle recenzovaného časopisu ERGO, který je odborným periodikem Technologického centra Akademie věd ČR zaměřeným na analýzy a trendy v oblasti výzkumu, technologií a inovací.

Formulář pro návrh příspěvku a podrobnosti k odbornému článku jsou ke stažení v příloze.

Více informací naleznete zde.

Zdroj: alevia

URL| <https://vedavyzkum.cz/akce/akce/konference-verejna-politika-v-oblasti-vyzkumu-vyvoje-a-inovaci-2019>

Koruna je nejslabší od konce roku. Zasáhne ČNB?

13.2.2019 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, USDCZK, EURUSD, ČNB

Koruně se nedaří a drží se na letošních minimech. I po loňské sérii zvyšování úrokových sazeb České národní banky nejenže koruna v letošním roce neposiluje, ale dokonce většinu času ztrácí. Hlavní domácí události

dneška bude lednová inflace. Dle predikce Roklen by měla zrychlit meziroční růst na 2,3 procenta z prosincových dvou procent. Trh čeká meziroční růst o 2,1 procenta a meziměsíční o 0,7 procenta.

I přes včerejší mírné posílení koruna stále slabne a vzdaluje se od prognózy České národní banky. Po prvním polovině ledna, kdy se koruna tlačila směrem k úrovni 25,50 EURCZK, nyní během měsíce oslabilo až k 25,90 EURCZK. Také proti dolaru je nejslabší od začátku roku. Od letošního nejsilnějšího momentu pod 22,20 USDCZK spadla až téměř k hranici 23 USDCZK.

Pokud se potvrdí naše predikce a lednová inflace bude nad prognózou ČNB, mohla by koruna ztráty z poslední doby začít odmazávat v očekávání brzkého dalšího navyšování sazeb. Jestli to pomůže, je otázka. I přes všech pět navýšení úrokových sazeb byla koruna na konci roku 2018 slabší než na jeho začátku.

Jak už ale bylo řečeno, koruně se včera i přes špatné období mírně dařilo. Během dne se k euru pohybovala oběma směry, nakonec se ale vrátila jen halíř pod otevírací pozici na 25,86 EURCZK. Proti dolaru se naopak koruně dařilo víc a stabilně si během celého včerejšího dne připisovala postupně 0,5 procenta až na 22,82 USDCZK.

Aktuálně se koruna v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,86 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,82 až 25,94 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,78 až 23,02 USDCZK.*

Jedním z možných důvodů optimismu v posilování koruny je návrat optimismu investorů, které pozitivně překvapil vývoj ve Spojených státech.

Tam se republikáni dohodli s demokraty a prezident Donald Trump získal kýžené peníze na stavbu zdi na hranicích s Mexikem. Místo požadovaných 5,7 miliardy dolarů ale obdrží pouze čtvrtinu, tedy 1,375 miliardy. Navíc zeď bude stát jen na určitých místech, což se prezidentovi pochopitelně nelíbí. Další omezení financování vlády se tak patrně odkládá, podrobnosti se dozvíme dnes.

Optimistické bylo také prohlášení Donalda Trumpa směrem k čínským vyjednáváním. Podle amerického prezidenta se setkání s jeho čínským protějškem odehraje velmi brzy a povede se v umírněném duchu, jelikož Trump dle svých slov nemá v úmyslu protistraně nijak škodit. Prohlásil také, že uvažuje o prodloužení březnového termínu pro nová cla.

Večer také promluvil šéf amerického Fedu Jerome Powell. V proslovu zaměřeném na chudobu venkova se vyjádřil pozitivně o americké ekonomice, která podle něj zůstává silná. Nijak ale nekomentoval měnovou politiku své instituce. Pouze vzhledem k publiku prohlásil, že Fed bude hledat cesty, jak bojovat s chudobou.

Dobrá nálada na trzích pomohla euru, které během dne postupně získalo téměř půl procenta až k hranici 1,134 EURUSD. Včerejší dolarová jízda tak byla – alespoň na chvíli – ukončena.

Dnes ráno se americká měna vůči evropské v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1328 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 96,68 bodu. Během dne by se kurz měl pohybovat v rozmezí od 1,1251 do 1,1346 EURUSD.*

Dnes budeme čekat zejména na data o průmyslové výrobě v eurozóně a na americkou inflaci. Zajímavé také bude sledovat výsledky inflace a celé řady dalších dat z Velké Británie.

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společností Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/SwfTA/koruna-je-nejslabsi-od-konce-roku-zasahne-cnb>

Na vodárně s žurnalistou a právníkem Tomášem Němečkem

14.2.2019 efestival.cz str. 00

Tomáš Němeček

Datum - čas 14.02.2019 19:00 - 21:00 Místo konání KUPEK Kategorie

_besedu s bývalým žurnalistou (Respekt, Hospodářské noviny, Lidové noviny) a v současné době vedoucím právníkem Psychiatrické nemocnice Bohnice povede Jiří Siostrzonek

_vstup volný, rezervace míst na www.kupecko.cz

Tomáš Němeček

Vystudoval žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** UK (1996) a právo na Právnické fakultě UK (2004).

Pracoval v týdeníku Respekt (1995-2005), z toho poslední dva roky jako šéfredaktor. V letech 2005 až 2009 byl hlavním komentátorem Hospodářských novin. V letech 2009 až 2013 pracoval v Lidových novinách, kde vedl přílohu Orientace a později založil přílohu Právo & Justice.

V září 2013 odešel z médií a nastoupil jako vedoucí právník Psychiatrické nemocnice Bohnice.

Přednáší také českou a slovenskou moderní historii na New York University v Praze (od roku 2005 dodnes).

Napsal životopisy ústavních soudců Vojtěcha Cepla (2010) a Pavla Rychetského (2012).

Je držitelem všech novinářských ocenění v ČR: ceny Ferdinanda Peroutky za komentáře (2004), Novinářská cena za rozhovor roku (2012), cena Karla Havlíčka Borovského (2013), ceny Bílá lilie za prosazování transparentnosti ve veřejné správě (2012).

Ženatý, tři dcery.

(text pořadatele)

Přidejte se k akci na Facebooku.

URL| <https://efestival.cz/events/na-vodarne-s-zurnalistou-a-pravnikem-tomasem-nemeckem/>

Přehled marketingového a reklamního vzdělávání v Česku

14.2.2019 mediaguru.cz str. 00

Přinášíme přehled škol, na kterých se může zájemce vzdělat v marketingu či kreativní komunikaci.

Sní-li někdo o práci v marketingu či reklamě a chce-li ještě před praxí, nebo případně během ní získat nějaký ten teoretický základ, první věcí, na kterou pomyslí, je škola. Kde všude se dá v České republice marketing, marketingová komunikace, reklama či PR studovat, se dozvíte v našem přehledu.

Marketing či úžeji vymezenou marketingovou komunikaci lze studovat v rámci bakalářského i magisterského studia na veřejné či soukromé vysoké škole. Rovněž je možné využít i možnosti vzdělat se v marketingovém oboru v rámci studia MBA.

V hlavním městě nabízí studium marketingu Vysoká škola ekonomická, která jej vyučuje hned na třech svých fakultách, či **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy, a to na katedře marketingové komunikace a PR. Studium marketingu lze také absolvovat na některých ze soukromých škol, větší zaměření na reklamu nabízí Vysoká škola kreativních komunikací, na politický marketing se lze specializovat na Vysoké škole mezinárodních a veřejných vztahů.

Mimo hlavní město je možné marketing studovat například v Ostravě na Technické univerzitě, v Mladé Boleslavi na Škoda Auto Vysoké škole, v Pardubicích na Dopravní fakultě Jana Pernera a ve Zlíně na

Univerzitě Tomáše Bati, kde si lze vybrat mezi studiem marketingu na Fakultě multimediálních komunikací a na Fakultě managementu a ekonomiky, kde je možné se na magisterském studiu specializovat na design management.

Vysoké školy ve své výuce spoléhají nejen na akademiky, ale také na spolupráci s firmami a oborovými asociacemi, které dokážou dodat teoretickým poznatkům pohled z praxe.

Fakulta mezinárodních vztahů na VŠE tak například pravidelně spolupracuje na předmětech Mezinárodní marketing a Mezinárodní marketingová komunikace s firmami, jako je 3M, Plzeňský Prazdroj, Škoda Auto nebo Procter & Gamble, a agenturami Kantar či Ogilvy. Do výuky jednotlivých předmětů na katedře obchodního podnikání a komerčních komunikací jsou zapojeni odborníci jak z médií, tak z komunikačních, mediálních a PR agentur, jako je OMD, McCann nebo Ipsos. V rámci specializace Retail Business se na přípravě a výuce předmětů E-commerce a Online marketing podílí Alza.cz.

Podobně využívají firmy ve své výuce i další fakulty VŠE, které se marketingu věnují – na Fakultě podnikohospodářské tak třeba vyučují zástupci Nestlé, Unileveru, L'Oréal, Toyoty či Googlu, na Fakultě informatiky a statistiky zase zaměstnanci agentury Wunderman, Českého rozhlasu nebo TV Nova.

Ke spolupráci s odborníky z praxe sahá často i katedra marketingové komunikace a PR **Fakulty sociálních věd** UK, kde například zajišťuje předmět In-store marketingu asociace POPAI CE a předmět Public relations v praxi APRA. „Také spolupracujeme přímo s profesionály z praxe, kteří u nás učí nebo vedou vlastní prakticky orientované semináře. Za všechny jmenuji například právníka Filipa Wintera, předního odborníka na právo v reklamě, Ondřeje Obluka, ředitele agentury Ogilvy, Ladislava Báču, vedoucího marketingu v T-Mobile, konzultantku v oblasti digitálních médií Evu Máchovou, tiskovou mluvčí Národní galerie Terezu Ježkovou a mnohé další,“ popisuje na dotaz vedoucí katedry Denisa Hejlová.

„Dále máme pro studenty pravidelný seminář nazvaný Aktuální trendy v oboru, kam zveme na každý pátek v semestru jednoho hosta. Studenti se jej formou otázek a odpovědí ptají na jeho či její kariéru, názory, zkušenosti a aktuální situaci na trhu. Byli u nás například první dáma českého PR Dita Stejskalová z Ogilvy, ředitel Emirates Bořivoj Trejbal, Martin Wichterle, majitel Wikovu a Rücklu aj.,“ dodala Hejlová, jež sama vede mimo jiné seminář Marketing pro neziskový sektor, kde si studenti zpracovávají reálné zadání vybraných neziskových organizací, jako je Cesta domů, Byznys pro společnost nebo Čtení pomáhá.

Vedle vysokoškolského vzdělání mohou zájemci využít také vzdělávací programy jiného typu, například různé akademie či cykly, které pořádají oborové asociace.

Asociace komunikačních agentur pořádá pravidelně svou Akademii digitálního marketingu, digitální marketing je možné studovat i v 13týdenním kurzu

Digisemestr, který vedle Marketing Festivalu založil

Jindřich Fáborský. Kurzy online marketingu pořádá v Praze a Brně i Digicamp. Czechitas provozuje tříměsíční Digitální akademii.

APRA organizuje Prague Communication Academy. Po večerech mohou v Praze navštěvovat Creative Academy, což je koncept původně ze Slovenska především pro lidi z reklamního průmyslu.

Někdy organizují své vlastní školení i samotné agentury – skupina Omnicom Media Group nabízí v rámci svého vzdělávacího cyklu školící programy z oblasti online marketingu, společnost Google nabízí na internetu digitální vzdělávání Digitální garáž.

-stk-

Při poskytování služeb nám pomáhají soubory cookie. Používáním našich služeb vyjadřujete souhlas s naším používáním souborů cookie.

Ilustrační foto, zdroj: Shutterstock.

URL| <https://www.mediaguru.cz/clanky/2019/02/prehled-marketingoveho-a-reklamniho-vzdelavani-v-cesku/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

mediaguru.cz

Rebelové ve stylu Jamese Deana i partneři ČSSD. Piráti mají plán, jak porazit Babiše

14.2.2019 aktualne.cz str. 00 Domáci

Kateřina Frouzová, Václav Junek

Součástí taktiky je si už nyní připravit vhodné koaliční partnery - právě proto se piráti například snaží, aby z ČSSD odešli politici, kterým nevěří. Pirátská

Dokument Pirátská strategie, kterou má Aktuálně.cz k dispozici, sepsal předseda klubu Jakub Michálek. Obecně je taktika podle něj postavená na třech základních krocích.

"Zaprvé odvádět dobrou práci. S tím souvisí krok druhý - udržet si středové liberální voliče a oslovit voliče nové, kteří k nám mají blízko. A za třetí ovlivňovat celý sektor politických stran tak, jako to dělají velké firmy," uvádí Michálek a hned tento bod dovysvětluje: už teď si chtějí formovat případné koaliční partnery. "Chceme, aby v ostatních stranách zůstávaly ve vedení poctivé a liberální osobnosti a šmejdy se nám naopak podařilo eliminovat," říká.

Tvrdí, že jsou už i konkrétní případy, kdy se jim personálně podařilo ovlivnit. Například europoslanec Miroslav Poche (ČSSD) - když se ucházel o křeslo šéfa diplomacie, napsal Michálek prezidentovi Miloši Zemanovi dopis, ve kterém Pocheho ostře kritizoval. Věří, že i tím přispěl k tomu, že prezident Pocheho odmítl jmenovat.

A druhý příklad - jihomoravský exhejtman Michal Hašek (ČSSD). V tom, že nakonec nebude členem Legislativní rady vlády, mají prý prsty také piráti. Tvrdí, že na personální změnu upozornili a zajistili tak, aby se o ní mluvilo. A to stačilo. Ministr spravedlnosti a šéf Legislativní rady vlády Jan Kněžínek (ANO) po pár dnech v reakci na "argumenty, které se objevily ve veřejném prostoru", rozhodl, že Haška do rady nevezme.

"Myslím si, že když ty strany nejsou samy schopny projít sebereflexí, tak jim holt někdo musí pomoci. Také ale chceme, aby se ČSSD obrodila a aby byla stranou, která bude nějak v budoucnu fungovat," dodává Michálek a naznačuje tak, že sociální demokraty považuje za stranu, s níž by si piráti vládní spolupráci dovedli představit. Rebelové ve stylu Miley Cyrus či Jamese Deana

Jak totiž po obhájení křesla předsedy strany řekl počátkem ledna Ivan Bartoš, piráti počítají s tím, že příští vládu budou sestavovat oni. K tomu je má dovést právě Pirátská strategie, která obsahuje i jasně danou časovou osu cesty k porážce Babiše.

První kontrolní bod nastane už v květnu. Cílem je vyhrát evropské volby. V roce 2020 pak chtějí uspět v krajských volbách. "A pak samozřejmě porazit hnutí ANO ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2021," dodává poslední bod Michálek.

Jak toho ale docílit? Jak se v materiálu uvádí, archetypem jejich značky je "rebel". Komu by nebylo jasné, co si pod tím představit, strategie uvádí i konkrétní příklady, jaký by rebel měl být - s trochou nadsázky definují pirátského rebela jako někoho, kdo jezdí na motorce Harley Davidson nebo kdo vidí vzor ve zpěvačce Miley Cyrus či herci Jamesi Deanovi.

Navíc je podle strategie klíčové, aby byli piráti voličům co nejvíce na očích. Mediální sekce má za úkol ukazovat členy strany tak, aby na lidi působili atraktivně a volič jim začal fandit.

A to i nevoliči či voliči jiných stran. "Samozřejmě musíme brát voliče i jiným stranám. Ne tím primitivním způsobem demokratického bloku, který nadává a říká voličům, koho nemají volit. Chce to vždy ukazovat lepší variantu a já si myslím, že to ilustrujeme naší pozicí v konstruktivní opozici," sdělil Bartoš.

"Průzkumy ukazují, že pokud budeme plnit náš program, budeme se díky našemu působení ve sněmovně rozšiřovat i mezi lidi, kteří třeba doposud piráty neznali nebo měli nějaký zkreslený obrázek," dodal šéf pirátů. Na důchodce zacílí e-mail

Jednou z hlavních otázek nadcházejících sněmovních voleb bude, zda piráti dokážou oslovit i voliče svého hlavního oponenta, kterým je hnutí ANO. Podle průzkumu představují 42 % elektorátu ANO senioři. Byť se věkový průměr voličů pirátů pohybuje mezi 30 až 45 lety, chystá se strana získat oblibu i u starších občanů.

Doposud oslovovali voliče hlavně přes sociální sítě. Důchodce si však piráti chtějí získat prostřednictvím tradičních komunikačních kanálů, jako jsou e-mail a veřejnoprávní televize. Bartoš tvrdí, že většina e-mailů, co

mu chodí do schránky, je právě od starších pisatelů. "Nejčastěji mi e-maily píšou lidé nad šedesát let. Ostatní mi píšou přes Facebook. Pro starší voliče je e-mail tradiční komunikační kanál s politikem. Je to tedy jen o tom způsobu, jak se k lidem dostat v komunikaci, protože si myslím, že naše politika není postavená jen pro vysokoškoláky, ale je pro celou republiku," míní Bartoš a věří, že porazit ANO není nereálné. Úspěch pirátů může být jen bublina

Politologové dlouhodobě říkají, že dosavadní úspěch pirátů může být jen bublina, která podobně jako například kdysi Unie svobody nebo Strana zelených splaskne. Po úspěchu se navíc propadli i piráti v Německu a Švédsku. "Podpora pirátů je velmi křehká − jádro přesvědčených voličů je velmi omezené a mají hodně voličů, kteří u nich stojí jen vlažně," vysvětluje problém pirátů politolog z **Fakulty sociálních věd** UK Petr Jüptner.

Strana však věří, že právě promyšlená strategie je dovede až k cíli. Dokument úkoluje prakticky všechny - nejmenší stranické buňky i poslance. Když Ivan Bartoš neví, co ho čeká za měsíc, může se podívat právě sem. A kdyby to náhodou zapomněli jeho poslanci, pověsilo vedení strany tuto strategii na zeď místnosti, kde se scházejí. "Je tam, co musíme dělat, abychom byli jako strana silní a byli schopni politiku dělat v nejvyšší možné kvalitě," říká Michálek.

V tuto chvíli největší odpovědnost mají noví starostové a třeba primátor Prahy Zdeněk Hřib. A samozřejmě poslanci. Ti však mají vlastní systém, ve kterém dostávají úkoly a který je kontroluje, kdyby se náhodou zpozdili. V pirátském systému Redmine je dvacet rozpracovaných návrhů nových zákonů nebo novel. Na rozdíl od jiných stran ve sněmovně si navíc založili asi třicetičlenný analytický tým, který zpracovává podklady. "Když potřebuje někdo pomoci, obrátí se na lidi, kteří tomu rozumí," řekl Bartoš. "Věnují se i kauzám možného střetu zájmů premiéra Andreje Babiše či podnikání ČEZ v zahraničí," dodává Michálek.

URL| <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/brand-rebel-cil-vyhrat-volby-pirati-se-chystaji-porazit-babi/r~9a2783642fa511e9b7ed0cc47ab5f122/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
aktualne.cz

Univerzita, nebo řemeslo?

15.2.2019 ČT 24 str. 08 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ale ještě před tím pohled na druhou stranu. Bavili jsme se tu o zaměstnavatelích, bavili jsme se tu o potřebách trhu. Teď se pojdme soustředit na člověka. Na lidi, kteří by zaměstnávání a vzdělávání samozřejmě získávat měli. S námi je teď sociolog vzdělávání ze Sociologického ústavu Akademie věd Petr Soukup. Dobrý večer, pane doktore.

Petr SOUKUP, sociolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Dobrý večer. Já bych jenom upravil, já jsem z **Fakulty sociálních věd**, ale jinak je všechno v pořádku.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Mockrát díky za upřesnění. Tak tedy doufám, že nám to nezabrání v rozhovoru dalším, protože bych se chtěl...

Petr SOUKUP, sociolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Ne, ne.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

... zeptat, my se bavíme o lidech, kteří se narodili vlastně kolem roku 2005, jestli správně počítám. Tak dají se, co se hodnotí týče, co se tužeb týče, pracovních, vzdělávacích, nějak rozlišit od generací, generací minulých? Mluví se o mileniálech. Pravda je taková, že tam spadá hned několik dekád, pod tuto definici, podle toho, jak o ní kdo mluví. Existuje vůbec něco takového?

Petr SOUKUP, sociolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Tak takové ty povšechné popisy jsou samozřejmě poměrně povrchní, ale v zásadě jsou určité tendence dokonce. Některé už, z toho, co jsem měl možnost slyšet, v pořadu zazněly. Určitě platí například ta tendence, že opravdu mladí lidé, ale obecně i mladší lidé budou mít větší tendenci vyhýbat se náročné manuální práci. To samozřejmě je jasné. Stejně tak určitě platí, zejména pro ty mladší generace, že nemají už jenom touhu jen pracovat a vydělávat peníze, ale mají také tendenci si trochu víc ten život užívat. Tak to jsou takové ty povšechné trendy, které jsou namapovány jak v Česku, tak v zahraničí na těch posledních generacích.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pravda je taková, že to, co říkáte, pane doktore, tak se odráží v některých výzkumech. Společnost Manpower, která se zabývá právě nábořem, tak říká, že peníze jsou pro tuto mladou generaci 92 % motivací, dále pak jistota, dovolená, volný čas, 86 % skvělí lidé v práci a flexibilní práce, hned 79 % ji zmínilo na těch předních pozicích. To jsou atributy, které se pak tedy, předpokládám, asi odráží v přístupu ke vzdělávání, k volbě škol. Je to tak?

Petr SOUKUP, sociolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Tak je to tak, i když já bych dokonce možná řekl, že volba školy, zejména na těch nižších stupních vůbec, není v rukou typicky toho dotyčného mladistvého nebo dokonce ještě dítěte a zároveň dost často bych řekl, že to, kde ten dotyčný skončí, ostatně ve vašem pořadu to několikrát zaznělo i třeba na příkladu absolventů pedagogických fakult, tak to, jakou školu ukončím, případně jaký obor ukončím, v dnešní době dost mizerně, řekněme málo determinuje to, kde ten dotyčný potom reálně skončí na tom pracovním trhu. Nemluvě o tom, že dneska žijeme v době a na západ od nás jsou ještě mnohem dál, kdy se očekává, že během té pracovní kariéry já nejenom, že vystřídám různá pracovní místa, ale nejspíš vystřídám i vícero profesí. To znamená tahle linka v zásadě zmizela.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No a vzdělávací systém, který by měl právě společnost na to připravit, nebo mladé lidi, tak funguje tímto směrem dle vašeho mínění?

Petr SOUKUP, sociolog, **Fakulta sociálních věd** UK

No, bavíme-li se o vzdělávacích systémech v některých vyspělých nebo nejvyspělejších zemích, tak si myslím, že to jejich směřování těch vzdělávacích systémů je v zásadě správné. Snaží se vzdělávat co nejobecněji, snaží se předávat dovednosti pro tu dobu, kterou označujeme jako digitální nebo všelijakými jinými přívlastky. Náš vzdělávací systém i skrz ty diskuse, které se nyní vedou o cutoff score, potřeby a podpory učňovského vzdělávání a tak dál, tak bych řekl, že, bohužel, míří úplně opačným směrem a je to podle mě slepá cesta, což samozřejmě se nedá krátkodobě prokázat, ale v dlouhodobějším horizontu řádově deseti dvaceti let se to prokáže dost jasně.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Dobrá, takže spíše pozitivní motivace, propagace technického, učňovského školství, řemeslných směrů než direktivní stanovování toho, kdo na to má, kdo na to nemá, třeba pomocí cutoff score.

Petr SOUKUP, sociolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Myslím si, že to určitě platí. Myslím si, že podobně můžeme vést tu analogii i pro vysokoškolské vzdělání. Pokud prostě český stát chce podporovat a asi tady by měl, podobně jako u některých těch specifických profesí, nějakou podporu vést, tak ta podpora prostě musí být pozitivní, to znamená například umím si představit třeba nějaký speciální stipendijní systém jak pro učně určitých oborů, tak třeba pro studenty určitých oborů, který by opravdu ty lidi nalákal, protože pokud nastupuju ať už na střední školu, nebo na vysokou školu, moje budoucí zaměstnání je v nesmírně daleké době. To je tři, pět nebo někdy i víc let a to si opravdu nedokážu úplně představit. A to, jaká je situace na trhu práce dnes, nemusí být vůbec stejné jako za těch pět let, to znamená já se podle toho nemůžu nějak jednoduše zařídit.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Když slyšíme politiky, kterak se snaží přesvědčit budoucí studenty, budoucí učně o tom, že učňovské vzdělávání by mohlo být to pravé pro ně, tak většinou slyšíme právě to vyhrazení se proti minulosti, že už to není zkrátka špinavý, že už to není náročný obor nebo náročná životní cesta. Naopak, že jsou i zapotřebí technologická znalost a podobně. Atributy, které už jsme, už jsme tady zmiňovali. To je podle vás, řekněme, ten největší strach lidí, kteří nastupují teď do sekundárního vzdělávacího procesu? Právě strach, nevím, z fyzické námahy a ze špinavé práce, když to tak použiju?

Petr SOUKUP, sociolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Tak nevím, jestli je to úplně strach, ale je to do značné míry i sociálně nějaký, řekněme jednoduše, pocit méněcennosti prostě. Pokud vidím někoho v pěkně padnoucím obleku, tak to je někdo na první pohled pro mě vysoce společensky postavený, bez ohledu na to, kdo to je. To je prostě prvosignálový výstup. Zatímco když vidím někoho, kdo jde ve špinavých montérkách, tak je to nejspíš nějaký člověk, který opravdu v práci musí poměrně tvrdě vydělávat, vydělávat možná i mnoho hodin a tak dál. To jsou prvosignálové vstupy, které vnímáme, a radši bysme samozřejmě chodili v oblecích, než chodili ve špinavých montérkách. To, že to tak vždycky není, že nemáme všichni špinavé montérky, to je jiné, ale to už se samozřejmě strašně těžko, zejména těm mladým, doručuje. To v hlavách opravdu zpravidla se nesepe.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Mimochodem, pane doktore, sociologové také často říkají, že nejvyšší stupeň dosaženého vzdělání taky je v České republice velmi hluboce podmíněn podmínkami, které vládou v rodině, snad více než kde jinde. Teď nevím tedy, jestli úplně přesně cituji ty vstupní zdroje, ale mění se to v čase. Už i lidé, kteří nemají úplně, řekněme, to nejlepší rodinné podhoubí, nejlepší sociální podhoubí, tak dosahují teď vyšších stupňů vzdělanosti?

Petr SOUKUP, sociolog, **Fakulta sociálních věd** UK

No, to je, bohužel, téma, kterému se věnujeme dlouho, ale řekl bych, že to je jedna z největších bolestí českého vzdělávacího systému. Skutečně ta sociální podmíněnost vzdělání dětí oproti vzdělání rodičů, zejména dřív vzdělání otců, ale dneska už i matek, je v Česku opravdu jedna z nejvýraznějších, napříč světem podotýkám, abysme jako měli to srovnání. A v čase bych řekl, že nedochází k nějaké výrazné proměně, to znamená, že ta vazba mezi vzděláním rodiče a dítěte je pořád velice silná v Česku, nijak se nerozvolňuje. Samozřejmě tím, jak se posunuje celý vzdělávací systém, to znamená posouváme se k tomu, že rodiče už jsou typicky maturanti a tak dál, tak se posouvá i to vzdělání těch dětí, ale pořád ty děti z těch statusově společensky nižších rodin mají typicky nižší vzdělání než ty ro... než ty děti těch rodičů z lepších rodin. Takže tohle pořád platí a ten přesun toho, čemu říkáme zpravidla kulturní kapitál, to znamená toho vzdělání, ten je velice silný v Česku.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Sociologický pohled na vzdělávání v Česku od Petra Soukupa. Pane doktore, mockrát díky, že jste byl s námi také. Na shledanou.

Petr SOUKUP, sociolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Pěkný večer přeju do studia. Nashle.

Trump chce zaplatit zed' z krizových fondů, očekávají se soudní spory s demokraty i majiteli půdy

15.2.2019 seznamzpravy.cz str. 00 Zahraniční, Stalo se
Klára Galová, ČTK

Donaldu Trumpovi mohou výstavbu zdi na jižní hranici USA zkomplikovat soudní spory kvůli vyhlášení nouzového stavu nebo lidé, jimž půda patří.

Americký Kongres schválil návrh na posílení ochrany hranic včetně uvolnění 1,4 miliardy dolarů na stavbu bariér na hranici s Mexikem. Prezident Donald Trump, na jehož podpis nyní zákon čeká, návrh zákonodárců podpoří, přestože původně požadoval víc než čtyřnásobek.

Trump v pátek dopoledne místního času (v 16:00 SEČ) v projevu z Bílého domu podle amerických médií oznámí, že na posílení ochrany jižní hranice USA hodlá vynaložit osm miliard dolarů (183 miliard korun). Cestu k financím mu mají otevřít exekutivní rozhodnutí, mimo jiné vyhlášení stavu nouze.

V USA platí 31 stavů nouze. Vyhlášení stavu nouze, které je rovněž exekutivním příkazem, není v americké politické praxi žádnou výjimkou. Prezident Bill Clinton ho vyhlásil sedmáctkrát, George Bush mladší třináctkrát a Barack Obama dvanáctkrát. Od roku 1978 bylo v USA vyhlášeno 58 stavů nouze, z nichž 31 zůstává v platnosti, napsala agentura AP.

„Aby prezident vyhlásil stav nouze kvůli vnitrostátnímu infrastrukturnímu projektu, který navíc Kongres výslovně odmítl financovat, je však krajně neobvyklé,“ konstatoval právní expert Andrew Boyle. Očekávají se vleklé soudní spory a zřejmě i odmítavé rezoluce Kongresu, kde Trumpův záměr kritizují nejen demokraté, ale i nevelká část republikánů.

„Někteří senátoři už vyjádřili velké pochybnosti nad postupem prezidenta Trumpa, který je opravdu velmi na hranici ústavnosti,“ uvedl pro Seznam politolog Kryštof Kozák z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pokud Senát, který je složen převážně z republikánů, přijme rezoluci, která odmítne vyhlášení stavu nouze, jde podle Kozáka o signál, že Trump před prezidentskými volbami v roce 2020 nemá nad Senátem kontrolu.

Demokraté už ve čtvrtek Bílý dům před vyhlášením stavu nouze naléhavě varovali. Předsedkyně Sněmovny reprezentantů Nancy Pelosi a šéf poslanecké frakce demokratů v Senátu Chuck Schumer v prohlášení uvedli, že by to byl „akt bezpráví a hrubé zneužití prezidentských pravomocí“. Žalobu prý připravují generální prokurátoři států unie, které ovládají demokraté.

Šance na úspěch těchto žalob jsou podle serveru CNN malé. Kritici můžou argumentovat, že situace na hranici není stavem nouze. Definice termínu je ale vágní a do značné míry závisí na rozhodnutí prezidenta, který v USA disponuje exekutivními pravomocemi.

Stavbu mohou zkomplikovat majitelé půdy. Větší šanci na soudní zablokování výstavby zdi mají podle CNN teoreticky majitelé půdy na mexicko-amerických hranicích. Na některých místech může dojít kvůli výstavbě zdi k vyvlastnění půdy vládou, což mohou původní majitelé soudně napadnout.

O zabránění výstavby zdi se snaží mimo jiné firma stojící za hrou Karty proti lidskosti. V listopadu 2017 oznámila, že koupila kus země na mexicko-amerických hranicích. Proti nápadu Trumpa je i Severoamerické sdružení na ochranu motýlů, podle nějž má stavba zničující dopady na přírodu. Se svou žalobou však organizace u soudu neuspěla.

URL| <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/trump-chce-zaplatit-zed-z-krizovych-fondu-ocekavaji-se-soudni-spory-s-demokraty-i-majiteli-pudy-66231>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
seznamzpravy.cz

Morgani nevytvořili nové krypto, jen naleštili blockchainem Alzáky

15.2.2019 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: USA, Banky, Kryptoměna, JP Morgan

Americká banka J.P.Morgan se pochlubila vytvořením digitální měny JPM Coin na vlastní platformě Quorum Blockchain. Už volba slov „digitální měna“ by nás měla varovat před tím, že ve skutečnosti nevytvořila kryptoměnu, ale jde jen o levný marketing. Jednu digitální měnu ale má JPM Coin potenciál porazit.

JPM Coin reprezentuje 1:1 americký dolar a je za něj kdykoliv vyměnitelný, navíc se nedá držet nikde jinde než u J.P.Morgan. V zásadě tedy funguje stejným způsobem jako klasické firemní body, z nichž si asi nejlépe vybavíte letecké míle, různé herní kredity nebo v Čechách Alzáky. Letecké míle ještě dostáváte jakoby zadarmo, ve skutečnosti jsou JPM Coinu nejbliž právě Alzáci. Pošlete společnosti peníze a obdržíte Alzáky. Stejným způsobem můžete získat JPM Coin, potom ho použít, čímž ho banka přesune uvnitř svých databází někomu jinému, a nakonec mu může vyplatit skutečné dolary. Nevlastníte žádné aktivum nazvané JPM Coin, ale dolary, o kterých je záznam uložený jen v jiné databázi.

A tou databází je nepřekvapivě blockchain. J.P.Morgan už nějakou dobu pracuje stejně jako další velcí hráči na své vlastní „blockchainové“ databázi. Nazývá ji Quorum a je zásadně vzdálená blockchainu, který známe z Bitcoinu. Podobně jako IBM, Microsoft, SAP a řada dalších firem spustil americký bankovní gigant i svou vlastní uzavřenou databázi, která se inspirovala na několika místech Bitcoinem. Je to zajímavý pokus o standardizaci a digitalizaci tokenizovatelných informací, ale na rozdíl od Bitcoinu, kde síť nikdo neovládá, u Quorum, a tedy i u JPM Coinu, musíte věřit bance, že se vám o peníze dobře stará. Což je ostatně úplně stejné jako tomu bylo dosud.

Blockchain se stal marketingovým nástrojem, který plní titulky a voní novým a neprozkoumaným. Zařadil se za pojmy jako sdílená ekonomika a umělá inteligence, se kterými se dobře šermuje, i když jen máloco jim ve skutečnosti dostojí.

Šéf JPMorgan Chase Jamie Dimon, je dlouhodobým kritikem kryptoměn. V roce 2017 nazval Bitcoin podvodem. Spíše než Bitcoinu ale svým JPM Coinem ukázal záda společnosti Ripple a jejímu XRP. Spousty lidí nakupovali a stále nakupují XRP, které slibuje přesně to, co dělá JPM Coin. Dlouho jsme ale upozorňovali, že pokud by to vůbec dávalo smysl, banky XRP token nepotřebují, jednoduše si vytvoří vlastní. A přesně to se stalo.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/Ss2jb/morgani-nevytvorili-nove-krypto-jen-nalestili-blockchainem-alzaky>

Předčasné parlamentní volby se budou ve Španělsku konat 28. dubna

15.2.2019 ČRo Radiožurnál str. 02 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Vladimír KROC, moderátor

Předčasné parlamentní volby se budou ve Španělsku konat 28. dubna, dopoledne to oznámil socialistický premiér Pedro Sánchez, kterého citoval list /nesrozumitelné/, důvodem je středěční porážka vlády v klíčovém parlamentním hlasování o vládním návrhu rozpočtu na letošní rok. Španělsko tak za necelé 4 roky zažije třetí parlamentní volby. Po telefonu zdravím Martina Mejstříka, politologa z Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý den.

Martin MEJSTŘÍK, politolog

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Na kolik neschválení rozpočtu souvisí se situací v Katalánsku a v tomto týdnu zahájeným soudním procesem s tamními separatisty?

Martin MEJSTŘÍK, politolog

Určitě, jednoznačně to souvisí, protože ten rozpočet není něco, co by bylo samo o sobě na tolik kontroverzní, aby to vlastně stálo za vyvolání téhle té politické situace, která tam teď je, takže dalo by se říct, že ta skutečně nenacionálně vyhocená rétorika stála za tím neschválením.

Vladimír KROC, moderátor

Pedro Sánchez je v čele vlády od loňského června, podle posledního průzkumu veřejného mínění by parlamentní volby vyhráli socialisté s asi 30 procenty hlasů, co by se tedy změnilo?

Martin MEJSTŘÍK, politolog

Tak ono ty průzkumy se pohybují někde mezi 23-28 procenty, takže to, že asi vyhrájí se dá očekávat, nicméně velmi důležité je to, že ty další dvě strany, řekněme opoziční v současnosti, to znamená jak lidová strana, tak vlastně strana /nesrozumitelné/ dohromady můžou mít až ke 40%, to znamená, že přestože že můžou socialisté vyhrát volby, tak to rozhodně nemusí znamenat, že se jim podaří dát dohromady vlastně vládní většinu a naopak to může být středpravicové strany, které se mohou dostat do této pozice.

Vladimír KROC, moderátor

Díky čemu roste ve Španělsku podpora ultrapravicové strany VOX?

Martin MEJSTŘÍK, politolog

Tak ono je to právě dáno tím, těmi kroky té menšinové socialistické vlády, která je podporovaná vlastně levicovými populisty z Podemosu a to samozřejmě vyvolává i ty jejich snahy o dialog s Katalánci a tak dále, a tak dále, tak vyvolává u určité části té nejpravicovější skupiny, /nesrozumitelné/ Lidovou stranu, tak vyvolává tyhle ty tendence se proti tomu vymezit.

Vladimír KROC, moderátor

Jaký koaliční potenciál má, nebo si zachovává v tuto chvíli socialistická strana?

Martin MEJSTŘÍK, politolog

Tak to je taky druhý problém, protože oni právě svými Podemosu, který by je asi za určitých podmínek dokázal podpořit znovu, tak ty další dvě strany Ciudadanos a lidovci jaksi s nimi nechtějí mít nic společného a tam skutečně zůstává velká otázka, jestli tyto dvě strany by byly dokonce ochotny jít za podporou právě za stranou

VOX, protože dohromady tyto tři strany podle současných průzkumů by pravděpodobně tu většinu dohromady daly.

Vladimír KROC, moderátor

Parlamentní volby budou ve Španělsku tedy měsíc před regionálními volbami a volbami do Evropského parlamentu, jak je to může ovlivnit?

Martin MEJSTRÍK, politolog

Tak dá se předpokládat, že v těch národních volbách ty, tam bude mnohem vyšší volební účast, takže jaksí přijde mnohem, ten výsledek bude v tomhle tom spíš nahrávat těm opozičním stranám, v těch volbách do toho Evropského parlamentu si myslím, že ten výsledek bude částečně určitě podobný těm národním, takže nepovede ani kampaň do těch evropských voleb, že všechna kampaň bude směřovaná k těm volbám národním.

Vladimír KROC, moderátor

To byl Martin Mejstřík, politolog z Univerzity Karlovy, děkuju, na shledanou.

Martin MEJSTRÍK, politolog

Na slyšenou.

Z čítanky o právu

15.2.2019 Bulletin advokacie str. 102 Nakonec
prof. PETR HAJN

Jako odborný úkol pro začínající letošní rok (neřkuli jako novoroční předsevzetí) jsem si stanovil, že se budu dále a důkladněji zabývat vztahem mezi beletrií a právem. Pohnula mne k tomu i publikace „Hnutí Právo a literatura koncem 20. a na počátku 21. století“ (napsala Markéta Klusoňová, v roce 2015 vydala Masarykova univerzita v ediční řadě ACTA UNIVERSITATIS BRUNENSIS IURIDICA). Autorka v ní systematicky zjišťuje, zda a jak se v rozhodnutích českého Ústavního soudu, Nejvyššího soudu i Nejvyššího správního soudu uplatňují citace z krásné literatury a jak pomáhají hodnotově ukotvit a podpořit právní argumentaci. Ze stejného hlediska Markéta Klusoňová hodnotí i rozhodovací praxi Soudního dvora Evropské unie a všímá si stanovisek generálních prokurátorů.

Citováni bývají zejména velikáni světové literatury jako Balzac, Goethe, Shakespeare, Dickens, Camus, Kafka, Čapek a např. i Heller a jeho „Hlava 22“. Markéta Klusoňová zároveň zjišťuje, že soudci našeho Ústavního soudu jdou ve svých odlišných stanoviscích ještě dál a poukazují tam i na detektivní romány či pohádku o princezně Koloběžce I.

Někdy se nejedná o citaci v obvyklém slova smyslu a postačí jen zmínka o určitém literárním fenoménu. Tak předmětem právního sporu byla obecní vyhláška, která stanovila povinnost poskytovat přístup k vodě pro účely hašení požáru. Obec svoji vyhlášku formulovala na základě předpisu téhož ministerstva, které pak vyhlášku napadlo. Sporná záležitost se dostala pod spisovou značkou Pl. ÚS 25/06 až k Ústavnímu soudu, podle něhož příslušné ministerstvo „vytváří situaci, jež ukazuje, že absurdní svět románů Franze Kafky či Georga Orwella, divadelních her Samuela Becketta a Eugena Ionesca nemusí být a není toliko fikcí, nýbrž začasťe je i životní realitou“.

Jsem přesvědčen, že při bádání o beletrii a právu se dá postupovat i v opačném gardu – lze zjišťovat, jak se díla krásné literatury dotýkají právní problematiky a k jakým různým účelům se dají takové poznatky použít. Sama Markéta Klusoňová na str. 76 svého spisu uvádí, že bývalý soudce Ústavního soudu a významný právní teoretik Pavel Holländer byl příznivcem propojování práva a umění ve výuce i v odborném psaní. Souhlasím a dodávám, že k takovému použití se hodí literární díla nejrůznějších žánrů, nejen ta vznešená a vhodná v ústavním či nejvyšším soudnictví. Někdy ukázky z krásné literatury ani nemusí přímo poukazovat na

„svět paragrafů“, a přece podnítl úvahy o právu. Přesvědčila mne o tom knížka Jirka postrach rodiny (napsala R. Cromptonová, přeložila J. Emmerová a v roce 1969 vydalo v Praze nakladatelství Mladá fronta). Ten svazek jsem kdysi daroval potomkům pod stromeček a nedávno v něm znovu listoval. Na str. 84 mne zaujal následující text:

Pan Monkton Graham byl literát. Pravidelně přispíval do výchovné rubriky časopisu „List našich maminek“. Podepisoval se „Petříkova maminka“ a celá stránka se vždycky točila kolem Petra. „Petříkova maminka“ psala, jak ošetřovala Petra při spalničkách a při černém kašli, jak mu obstarávala oblečení, jak pěstuje jeho charakter (ačkoli Petr byl od přírody anděl), jak pro něho pořádá dětská odpoledne, jaký má Petr režim dne, jak se učí a co dělá o prázdninách, jak ho mateřsky moudře vede k nesobeckosti a laskavému jednání, a taky co roztomilého kdy Petřík udělal nebo řekl. Petr se zkrátka stal kultem. Všichni ho uctívali. Maminky psaly „Petrově mamince“ prostřednictvím časopisu, aby jim poradila, jak vychovávat Johna, Henryho, Jima nebo Grace.

Pan Monkton Graham začal uvažovat, že zahájí seriál o holčičce Joan. Maminky mu posílaly květiny a fotografie svých Johnů a Jimů. Někdo dokonce Petrovi poslal koloběžku. Pan Monkton Graham poděkoval kulatým dětským písmem.

Práce pana Monktona Grahama nebyla zpočátku namáhavá. Stačilo si přečíst odstavec jakékoli příručky o výchově dětí, rozšířit ho, „opetříkovat“ a nasadit nepřírozně laskavý tón „Petříkovy maminky“, který mu vynášel pravidelných šest liber týdně...

Nedovedu dnes posoudit, zda pan Monkton Graham klamal jen tím, že předstíral existenci Petříka a jeho maminky, a že jeho psaní bylo finančně výnosné, jen pokud šlo o zmíněných šest liber týdně a příležitostně darovanou koloběžku. Říkal jsem si, že žurnalista Graham možná jen používal „Petříka i jeho maminku“ jako literární fikci, prostřednictvím které doporučoval nezaujatě určité oblečení či prázdninové povyražení a poskytoval další rady do života. Nedalo se ovšem vyloučit, že pan Graham a novináři jemu podobní byli již tehdy předchůdci současných „youtuberů“ či „influencerů“, což bývá překládáno jako „protlačovatelé“. Takoví jedinci se totiž v nemalé míře věnují reklamnímu působení nebo jsou „ambasadori značek“ a více či méně skrytě propagují značkové oblečení, obuv, čokoládu, počítače, hry, a dokonce prý i plastické operace. Zjišťoval to průzkum, který se nedávno uskutečnil na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy a týkal se dětí ve věku devět až patnáct let. Ty v průzkumu uvedly, že reklamu rády nemají. Devět z deseti dotázaných však nedovedlo samo rozeznat, že jsou jim nabízeny výrobky a služby.

I lidé dospělí podléhají vlivu těch, kteří jim na sociálních sítích poskytují „přátelská doporučení“ k nákupním i jiným rozhodnutím. Někdy jsou takové rady upřímně míněné, byť ne vždy odborně opodstatněné. Jindy „zvěstují dobro“ jedinci, kteří byli pro podobnou činnost najati reklamními agenturami. Pro ně se používá označení „black messenger“.

Uvažuji o tom, že bych knížku „Jirka postrach rodiny“ předal další generaci potomků a doprovodil ji poučením o někdy sporném působení youtuberů a jim podobných tvůrců mínění. Jen se obávám, že pak uslyším: „Dědo, ty jsi jako ten pan spisovatel Graham.“

Německo se těsně nepropadlo do recese. Není důvod propadat depresi

15.2.2019 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, USDCZK, EURUSD, Německo, HDP

Stačila desetina procentního bodu a vše mohlo být jinak. Německá produkce mezi dvěma posledními čtvrtletími nevyrostla, ani se nepropadla. Včerejší ranní zpráva o stagnaci německého HDP se ale nakonec výsledků eura nedotkla.

Německá ekonomika se naposledy propadla o 0,2 procenta, nyní následovala mezičtvrtletní nula. Jen 0,1 procentního bodu pod nulu by stačila k tomu, aby se média zaplnila titulky s vyhlášením recese v největší evropské ekonomice. To je sama o sobě zpráva, která by mohla mít ohromný dopad, byť jen psychologický.

K debatě je určitě myšlenka, či spíše otázka, která se táhne už dlouhá desetiletí, ale v poslední době extrémně rychlých informací získává na důležitosti. Tedy jak moc jsme v extrémním případě závislí dokonce na

zlomku procentního bodu v něčem tak hrubě měřitelném, jako je hrubý domácí produkt, v pouhé jedné, byť obrovské ekonomice.

Není možné odhadnout, co by se stalo, kdyby se do recese Německo přehouplo a kolik investorů si myslelo, že se to stane a jestli nakonec stagnace možná i zprávou pozitivní. Navíc je nanejvýš pravděpodobné, že by šlo jen o krátkou technickou recesi, po které by Německo růst nastartovalo. Je ale minimálně zajímavé se zamyslet nad tím, jak velký rozdíl by mohl v oné jedné desetiné být.

Německá ekonomika meziročně rostla o 0,9 %, což je po očistění o množství pracovních dní pouhých 0,6 %. Přestože nejde o nijak závratná čísla, analytici předpokládají, že jde o krátkodobý pokles růstu a Německo stále stojí na pevných základech. „Máme spoustu důvodů k optimismu. Německá ekonomika na tom není tak špatně, jak se může zdát z čísel,“ řekl hlavní ekonom ING-DiBa Carsten Brzeski. Podle něj je důležité si uvědomit, že domácí poptávka je stále silná, rostly investice i spotřeba a ani vývoz se nepropadl. Hlavním problémem jsou podle něj pouze zásoby, což je krátkodobý problém.

Data o produkci přišla i z celé eurozóny, kde nijak nepřekvapila. Meziročně ekonomika zemí platících eurem vzrostla o 1,2 %, mezi čtvrtletími o 0,2 %. Obě čísla byla očekávána.

Celou řadu dat zveřejnili statistici ve Spojených státech. Mezi ty nejdůležitější patřil index cen výrobců, který v lednu meziročně zpomalil z 2,5 % na 2 %, což bylo mírně pod očekáváním. Velký a nečekaný propad vykázal maloobchod, který v USA za prosinec klesl z 0,1 % v listopadu na -1,2 %.

Společně s chutí riskovat, která se vrátila spolu se zprávami o možnosti zlepšení vztahů mezi Spojenými státy a Čínou, se podařilo euru během dne posilovat. Během odpoledne se vyšplhalo proti dolaru až nad úroveň 1,13 EURUSD.

Aktuálně se euro v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1282 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 97,09 bodu. Během dne by se kurz měl pohybovat v rozmezí od 1,1215 do 1,1326 EURUSD.*

Optimismus z vývoje globálního obchodu prospívá i koruně, která se před pár dny dostala na nejslabší hodnoty tohoto roku. Po oslabení až k 25,90 EURCZK a téměř k úrovni 23 USDCZK si koruna dopřála alespoň mírné posílení. To se mohlo opírat jen o dění na světových trzích, jelikož nepřišla žádná česká data.

Během včerejška tak koruna i přes původní oslabování až nad 25,82 EURCZK nakonec posílila na 25,79 EURCZK. Proti dolaru se jí dařilo víc a posílila až k hranici 22,8 USDCZK.

Aktuálně se koruna v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,78 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,73 až 25,84 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,72 až 22,97 USDCZK.*

Během dneška budeme čekat na záznam z posledního jednání bankovní rady ČNB a na předběžný odhad růstu HDP za poslední čtvrtletí loňského roku. Dle predikce Roklen ekonomika poroste meziročně o 2,4 procenta a mezičtvrtletně o 0,7 procenta, shodně s očekáváním trhu.

Spojené státy zveřejní indexy cen dovozců a vývozců a data o průmyslu. Překvapit by mohl index nálady zveřejňovaný Michiganskou univerzitou, který naposledy ostře klesl z prosincové hodnoty 98,3 bodu na lednových 91,2 bodu. Nyní se předpokládá růst na 93,5 bodu.

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/SQ73B/nemecko-se-tesne-nepropadlo-do-recese-neni-duvod-propadat-depresi>

19letá Britka Shamima Begumová přijela v roce 2015 se svými dvěma přítelkyněmi do Sýrie, aby se připojila k Islámskému státu, teď je v devátém měsíci

15.2.2019 ČRo Radiožurnál str. 04 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Vladimír KROC, moderátor

19letá Britka Shamima Begumová přijela v roce 2015 se svými dvěma přítelkyněmi do Sýrie, aby se připojila k Islámskému státu, teď je v devátém měsíci těhotenství a chce se vrátit do Británie, řekla to v rozhovoru s listem Times. Begumová žila v Sýrii s bojovníkem Islámského státu měla už dvě děti a obě zemřely. Naším hostem je Josef Kraus, politolog a bezpečnostní analytik z Katedry politologie **Fakulty sociálních věd** Masarykovy univerzity, dobrý den.

Josef KRAUS, politolog a bezpečnostní analytik

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Proč myslíte, že zejména britská média věnují případu tak velkou pozornost?

Josef KRAUS, politolog a bezpečnostní analytik

Samozřejmě proto, že se jich to bytostně dotýká, nemyslím teď obecně médií, ale celé Británie a pochopitelně bezpečnosti této země, protože odtamtud právě do oblasti Sýrie a Iráku odešlo velké množství lidí a ne všichni tyto lidé zahynuli při nějakých bojích, nebo se přemístili někam jinam, ale velké množství z nich se bude chtít také vrátit zpátky na ostrovy a to pochopitelně vytváří celou řadu bezpečnostních otázek a problémů, které nyní bude muset Spojené království začít řešit a tehle ten modelový případ toho, že tady je člověk, který se sice nepodílel na nějakých bojích, nepáchal teroristické útoky velice pravděpodobně nebo něco podobného, ale zároveň nebyl schopen se distancovat od té ideologie takzvaného Islámského státu a snaží se vrátit jenom z určitých osobních důvodů, tak to je prostě téma, které rovněž je třeba vyřešit, jak se k těmto osobám postavit, zda je přijmout a akceptovat nebo naopak odmítnout.

Vladimír KROC, moderátor

A měl by existovat nějaký návratový program pro řekněme mladé lidi, kteří utekli Islámskému státu jednotlivě evropské země k nim přistupují myslím dost rozdílně?

Josef KRAUS, politolog a bezpečnostní analytik

Nějaký návratový program by nebyl špatný, ale jsem skeptický ohledně toho, zda by bylo možné ji prosadit na nějaké širší platformě dejme tomu na úrovni Evropské unie nebo Evropy nebo šengenského prostoru obecně. Samozřejmě by bylo ideální, kdyby všechny ty státy postupovaly vůči navrátilcům shodným způsobem a dokázaly s nimi správně pracovat, na druhou stranu tady tohle to je záležitost, kterou si velice pravděpodobně budou muset vyřešit právě ty jednotlivé státy na národní úrovni.

Vladimír KROC, moderátor

Čemu se mohou upínat podobní řekněme naivní idealisté, kteří se z různých důvodů nadchli pro Chalífát a teď, když se zdá, že je Islámský stát rozprášen, tak asi nemají, kam se jakoby upnout?

Josef KRAUS, politolog a bezpečnostní analytik

To právě nemají a samozřejmě nyní hledají, kam se přesunout. Spoustu z nich, kteří ještě stále věří té ideologii a jsou zaníceni pro nějaký boj, se přesouvá do dalších lokalit, v nichž vlastně i ten boj nadále přetrvává, není to tedy, velice brzy to nebude ani Sýrie a Irák, ale je to například Libye nebo oblasti Jemenu a potom jsou takoví, kteří jsou unavení tady tímhle tím životem a nebo dokonce i takoví, kteří úplně ztratili veškeré iluze a vyšli z těch svých romantických představ zpátky do reality a už nechtějí mít s tím nic společného, takoví se budou chtít velice pravděpodobně vrátit do svých domácích států na ať už evropském kontinentu nebo třeba i v Severní Americe a v tu chvíli jde především o to, jak se vůči těmto lidem ty státy a ty systémy zachovají.

Vladimír KROC, moderátor

Jenom krátce, jak velké bezpečnostní riziko tedy mohou představovat?

Josef KRAUS, politolog a bezpečnostní analytik

Potenciálně samozřejmě obrovské, ale tady nelze paušalizovat, bude vždycky potřeba k těmto lidem přicházet s nějakým individuálním přístupem a skutečně zjistit, jakou míru rizika představují, zda vystřízlivěli v uvozovkách a nebo pořád ještě představují ideologicky, politicky bezpečnostně závadné jedince.

Vladimír KROC, moderátor

To byl politolog Josef Kraus z Masarykovy univerzity, děkujeme vám, na shledanou.

Josef KRAUS, politolog a bezpečnostní analytik

Díky z pozvání, pěkný den.

Vladimír KROC, moderátor

To byla publicistika hlavních zpráv, můžete se k nim vrátit na iROZHLAS.C)z, teď už jsou tady další zprávy v přehledu.

Jak vážný problém představují v českém školství plagiáty?

15.2.2019 ČRo Plus str. 01 12:30 Radioforum

Vladimír KROC, moderátor

Kauzou údajného plagiátorství bývalého prorektora Univerzity Karlovy má další vývoj. Podle analýzy etické komise Filozofické fakulty této vysoké školy její bývalý prorektor Martin Kovář publikoval zhruba 20 let opsané texty a získal tak tituly profesor a docent neoprávněně. V souvislosti s případem historik, který má renomé i v zahraničí v prosinci rezignoval na funkci prorektora a ke konci roku odešel z fakulty. Obvinění z plagiátorství profesor Martin Kovář odmítá, rozhodnutí nechtěl komentovat. Kauzou se zabývá také univerzitní etická komise, své stanovisko zatím nezveřejnila. Radioforum se vás v této souvislosti ptá, jak vážný problém představují v českém školství plagiáty? Setkali jste se při studiu s plagiátory a dostali jste nabídku na zpracování absolventské práce za peníze? Jaký trest si podle vás plagiátoři zaslouží? Těšíme se i na vaše názory. Číslo do studia je 221552777. Diskutovat můžete i on-line na Facebooku Českého rozhlasu Plus, na Twitteru nebo prostřednictvím webové aplikace. Hostem je Václav Štětka, sociolog z Univerzity Loughborough ve Velké Británii, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií. Vítejte, dobrý den.

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Dobré poledne.

Vladimír KROC, moderátor

Fakultní komise rozhodla, že pan Kovář publikoval opsané texty. Čeká se na verdikt univerzitní komise. Jak tomu máme rozumět, které rozhodnutí bude v této věci závazné?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Tak je potřeba říct, že vlastně oba dva orgány, to znamená jak ta fakultní etická komise, tak ta univerzitní jsou orgány poradními. Takže ony nemají nějaké rozhodovací pravomoci, ony zkrátka posoudí ze svého pohledu, zda došlo k porušení etického kodexu v prvním případě Fakulty filozofické, v druhém případě k porušení kodexu Univerzity Karlovy. Kdo a jaké důsledky z toho následně vyvodí, to je jiná věc, to je potom v rukou univerzity, respektive fakulty a do značné míry už v podstatě k tomu vyvození důsledků došlo vzhledem k tomu, že profesor Kovář již koncem roku rezignoval na své funkce a nepůsobí nadále na univerzitě.

Vladimír KROC, moderátor

Rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima zadal dva nezávislé posudky, které zpracovali Robert Kvaček a Jaroslav Pánek, ti odmítli Kovářovo plagiátorství. Proti nim se ohradilo 60 historiček a historiků. Sledujeme nějaký spor uvnitř akademického oboru, může to být generační střet akademiků historické vědy?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Tak, já bych se asi zdráhal hovořit o nějakém generačním střetu nebo dokonce o sporu uvnitř akademické či historické obce. Ten spor je tak trošku mediálně zveličenými těmi, především těmi aktivitami vedení Univerzity Karlovy a rektora Zimy, který si zadal jak jste říkal sám vlastně o své vůli dva posudky ještě předtím než došlo k vyhlášení nálezů obou dvou etických komisí. A tento postup tedy řada členů akademické obce vnímá, vnímala, vnímá jako velmi nestandardní. Samotná etická komise Filozofické fakulty se vůči tomu ohradila s tím, že to považuje za zásah do svých kompetencí, veřejnost, část veřejnosti to následně kritizovala jako snahu o ovlivnění vlastně toho procesu, standardního procesu, který probíhá. Takže nemyslím si, že jde o nějaký jaksi rozštěp uprostřed historické obce nebo akademické obce jako takové. Ty dva posudky, které si jistě veřejnost už mezitím přečetla, tak jaksi etická komise Filozofické fakulty je neuznala za relevantní. Jejich argumenty se vlastně se nezabývala nebo nepokládala za hodnověrné, naopak sama si vyžádala expertizu od čtyř renomovaných odborníků ze zahraničí, kteří na rozdíl od těch dvou jmenovaných posudků nemají žádnou osobní vazbu ať už na Karlovu Univerzitu nebo na profesora Kováře. Takže myslím si, že je to trošku bouře ve sklenici vody, která je do značné míry uměle vyvolaná a neodpovídá postoji většiny akademické obce.

Vladimír KROC, moderátor

Když se vrátím k aktuálním závěrům etické komise Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, bývalý prorektor Martin Kovář údajně publikoval opsané texty po dobu zhruba dvaceti let. Jak je to ale možné?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Tak ono se to skutečně na první pohled jeví jako obtížně vysvětlitelné. Je to opravdu mimořádně závažný a neobvyklý případ ať už teda, pokud jde o rozsah těch plagiovaných textů nebo té praxe jako takové. Jednak proto, že se to týká vysokého představitele největší domácí univerzity, ale samozřejmě i protože to plagiátorství

se týkalo kvalifikačních prací, na základě kterých došlo k udělení nejprve docentury a posléze profesury, a ten nález etické komise Filozofické fakulty vlastně explicitně zpochybňuje legitimitu udělení těchto titulů a objevují se následně hlasy po jejich možném odebrání, což je v českém akademickém prostředí velmi ojedinělý úkaz. Takže k té otázce, jak je možné, že to tak dlouho vlastně bylo možné utlávat nebo tak to dlouho trvalo než se někdo ozval, je potřeba vzít v úvahu, že to poukázání na neetickou praxi v akademickém prostředí zpravidla vyžaduje nemalou dávku osobní odvahy, obzvláště tedy pokud se týká vysoce postavených osob nebo nadřazených. Profesor Kovář byl po 15 let ředitelem Ústavu světových dějin Filozofické fakulty, měl velký vliv na fakultě, samozřejmě i historické obce. Takže příslušní, případný viser bor riskoval nepochybně konflikt, který pro něj nemusel dopadnout dobře.

Vladimír KROC, moderátor

Říká Václav Štětka, náš dnešní host v Radiofóru. My teď máme u telefonu studentku Zuzanu. Dobrý den.

Zuzana, studentka

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Vy studujete pražskou vysokou školu s humanitním zaměřením. Setkala jste se během studia s někým, kdo by vám za peníze nabízel třeba napsat bakalářskou nebo diplomovou práci?

Zuzana, studentka

Já jsem se s tím osobně nesetkala, ale stalo se mi, že jsem byla u kamaráda, kterej tam po stole knížky vlastně, které jako nebyly jeho oborem. Tak jsem se ho ptala, co, proč to tady má, bylo mi to takový divný. A on, takhle on byl na tom vždycky jako s penězma bídě a tak z něj postupně začalo lézt, že teda píše bakalářky a magisterky za peníze a ale co mě jako překvapilo nejvíc, že on měl vlastně známýho předsedu katedry na jisté soukromé pražské vysoké škole, který mu ty, právě to psaní dohazoval. Tak to mě na tom přišlo vlastně úplně nejparadoxnější.

Vladimír KROC, moderátor

Byl mezi studenty o takovou službu zájem? Myslíte si, že je to rozšířená praxe?

Zuzana, studentka

Myslím, že je to hodně rozšířená praxe. Já jsem se s tím osobně nesetkala, pouze takhle, ale když jsem se ho ptala i na ty částky, tak jsem teda opravdu nestačila valit oči, protože existují agentury dokonce i na to, kdy ten člověk píše třeba normostranu za 120 korun a on tedy kamarád osobně to psal přibližně za 350 korun normostranu. Takže je to velký byznys.

Vladimír KROC, moderátor

Dobrá, děkujeme tedy za tu zkušenost nebo za to, že jste se s ním nám svěřila. Děkuju, na shledanou.

Zuzana, studentka

Na shledanou.

Vladimír KROC, moderátor

Michal Komm, místopředseda spolku Fórum Věda žije, dobrý den.

Michal KOMM, místopředseda spolku Fórum Věda žije

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Jak velkým problémem podle vás je plagiátorství?

Michal KOMM, místopředseda spolku Fórum Věda žije

No, já myslím, že ty prostě nedávné kauzy v tomhle tom oboru ukazují, že je to možná větší problém než si řada lidí myslela. Já si myslím, že ta kauza profesora Kováře má několik zajímavých aspektů. Jeden z nich je například to, že plagiát opravdu není jenom vlastně doslovně přepíraný převzatý nějaký text z jiné práce bez dostatečné citace, ale může to být například i otrocký překlad jako to bylo v případě pana profesora nebo jak tady zaznělo před chvílí, vlastně neetická praxe, že vám tu práci vlastně napíše někdo jiný. V tomto smyslu si myslím, že to je důležitá zpráva pro ty jednotlivé univerzity a fakulty, kde v poslední době jsou velmi v oblibě ty různé softwary, které údajně vlastně dokáží odhalovat ty plagiáty. Jak tady byl zmíněn rektor Zima, tak ten tím, ten se tím vlastně chlubil na konci, v průběhu minulého roku, že má software, který dokáže odhalit jakýkoliv pokus o plagiát. No, tak myslím si, že právě tady ty případy ukazují, že žádný zázračný software nedokáže prostě nahradit kvalitní práci těch orgánů na těch jednotlivých pracovištích, který se mají zabývat posuzováním prací, ať už to jsou práce bakalářské, magisterské nebo habilitační.

Vladimír KROC, moderátor

Říká Michal Komm, místopředseda spolku Fórum Věda žije, na shledanou.

Michal KOMM, místopředseda spolku Fórum Věda žije

Děkuji, na shledanou.

Vladimír KROC, moderátor

Ještě Kateřina Cidlinská, doktorandka **Fakulty sociální věd**. Dobrý den.

Kateřina CIDLINSKÁ, doktorandka **Fakulty sociální věd**

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Jaká je vaše zkušenost, znáte lidi, kteří napsali bakalářskou nebo diplomovou práci pochybným způsobem?

Kateřina CIDLINSKÁ, doktorandka **Fakulty sociální věd**

No, tak mezi svými kamarády takové lidi rozhodně nemám, tak ale samozřejmě vím, že se takovéhle věci dějou.

Vladimír KROC, moderátor

A co vidíte jako řešení, kdo by měl sjednat nápravu, jak by mohla vypadat prevence opisování a podvádění?

Kateřina CIDLINSKÁ, doktorandka **Fakulty sociální věd**

Tak já si především myslím, že je důležité s těmi studenty mluvit, proč vlastně na tom studiu jsou, proč to vlastně dělají a nějak je jako motivovat pozitivně, aby to nedělali, protože samozřejmě ve chvíli, kdy to udělají

sami pro sebe a pořádně, tak z toho něco získají, zatímco když někomu zaplatím za to, aby za mě napsal bakalářku nebo ji někde opišu, tak z toho vlastně jakoby nic nemám a nic se nenaučím.

Vladimír KROC, moderátor

Říká Kateřina Cidlinská, děkuju vám, na shledanou.

Kateřina CIDLINSKÁ, doktorandka **Fakulty sociální věd**

Na shledanou.

Vladimír KROC, moderátor

A my se vracíme k hostu ve studiu, kterým je sociolog Václav Štětka. Vy jste působil nebo stále působíte na Univerzitě Loughborough?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

No, Univerzita v Loughborough je mým hlavním zaměstnavatelem.

Vladimír KROC, moderátor

Takže tam zůstáváte, já to mám v poznámkách, že jste tam pracoval. Je rozdíl mezi tím, jak se k plagiátorům přistupuje v Česku a ve Velké Británii?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Myslím si, že do jisté míry ano. Neřekl bych, že čeští vědci a akademici jsou méně informováni o tom, co je to plagiátorství než například ti britští. Ale pokud srovnám třeba některé případy z Velké Británie s těmi současnými v Česku, tak myslím si, že v té Británii funguje mnohem jaksí tvrdší, fungují mnohem tvrdší postihy, mnohem rychlejší reakce těch orgánů ať už tedy univerzity nebo příslušných orgánů, které hodnotí ten přečin. Takže není možné například, aby člověk, který byl obviněn z takto závažného činu, tak aby ještě třeba několik měsíců poté setrval ve své funkci. Zpravidla se na tu dobu projednávání přeruší ten jeho post, ta jeho pozice, ten výkon té jeho funkce. Pak se do ní třeba může vrátit, pokud se očistí, ale funguje tam, nefunguje tam jak se říká ta presumpce nevin. Prostě pokud se objeví takto závažné podezření, tak ten člověk má na tu chvíli stopku.

Vladimír KROC, moderátor

Marián Vojtek je editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus a teď nám poví jak reagují posluchači na nich. Dobrý den.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Dobré odpoledne. Je plagiátorství vážný problém českého školství? To je naše anketní otázka na Twitteru, takže stále můžete hlasovat. Na podobnou otázku se vám samozřejmě ptáme i na webu plus.rozhlas.cz. Jak vážný problém podle vás představují plagiáty v českém školství? To je také otázka na našem Facebooku. No, a já už jsem si opsal pár názorů. Pepa Mezera napsal: Je to jako položit otázku, jak vážný problém podle vás představují krádeže? Zdeněk Kastl napsal: "Kdyby ze dne na den přišel o titul každý, kdo napsal bakalářskou nebo diplomovou práci nějakým sporným a pochybným způsobem, tak by počet vysokoškolských absolventů klesl o desítky procent. Ono je mnoha oborech takřka nemožné něco objevného napsat a vytvořit. Něco, co má nějakou hodnotu. Vytváří se recyklovaná moudra popsaná jinými slovy v lepším případě." Marcel Knesl svým komentářem na Facebooku sklídl nejvíc odpovědí a napsal toto: "Bakalářské práce a všechny obdobné jsou

přežitek. Po 1001 píšete něco, co už bylo tisíckrát sepsáno, je to nesmysl, který studentům jen bere čas. Ten by šel využít určitě lépe." No, a na pana Knesla reaguje František Stan tímto komentářem: "Smysl absolventských prací je právě v tom, že mají osvědčit, že ten dotyčný je schopný vytvořit něco, co by mělo jako publikační výstup nějak obstát v jeho oboru. Přitom ukazuje, že umí samostatně aplikovat to, co se naučil na přednáškách a seminářích. Neumím si představit jak jinak ty schopnosti prověřit než takovouto závěrečnou práci." Jiří Pravda nám napsal toto: "Jedna věc je plagiátorství a věc druhá je schvalování práce. Ať vymyslí mechanismy, na základě kterých se to odhalí včas, má-li společnost s tím takový problém." Marcel Bartoš na to odpovídá, že už se používá několik programů na analýzu plagiátů. No, a uživatel Pirátská tvrz napsal toto: "Všichni opisují, a kdo tvrdí, že ne, tak opisuje dvakrát tolik."

Vladimír KROC, moderátor

Hostem ve studiu je sociolog Václav Štětka. Myslíte si, že bakalářky jsou přežitek, jak jsme slyšeli jeden z názorů?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Já bych si to netroufal říct takto povšechně všeobecně. Já si myslím, že je potřeba posuzovat obor od oboru. V oboru, kde působím já, tak si nemyslím, že jde o přežitek. Samozřejmě nemůžeme očekávat, ani to snad nikdo neočekává, že by studenti v bakalářských praxích přicházeli na něco objevného, přicházeli s něčím zcela originálním. Smyslem bakalářské práce je ověřit, zda dotyčný student zvládá určitou metodu práce, vědecké práce, kterou si osvojil během těch předchozích let studia, zda zvládá práci z pramene, s literaturou, zda dokáže syntetizovat nějaké argumenty na základě studia literatury a případně, pokud se jedná o empirickou práci, dokáže aplikovat určitou metodu tak, aby jsme mohli ověřit její zvládnutí. Takže to všechno má svůj smysl a být nám to přidělováno práci jako pedagogům, tak já si myslím, že od toho prostě bakalářské práce jsou, aby tuto svou funkci plnily.

Vladimír KROC, moderátor

Předsednictvo Rady vysokých škol vydalo v červenci výzvu, aby se vysoké školy při svých jednáních pravidelně zabývaly problematikou plagiátorství a nedovoleným zpracováním závěrečných prací za úplatu. Zdá se, že zatím to moc nemá žádný efekt?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Tak, já bych použil otřepanou frázi je to běh na dlouhou trať a obávám se, že v tomto směru jsme trochu vždycky pozadu za tím vývojem. Jak už tady zmínil jeden z předřečníků, vysoké školy dnes obecně používají softwary na odhalování plagiátů, ty antiplagiátorské programy, které jsou samozřejmě vítanou a do značné míry dneska už nezbytnou pomůckou pro odhalování plagiátů na úrovni studentských prací, ale nejsou samospasitelné, nedokáží odhalit vše a to, co nedokáží odhalit především, tak to jsou ty práce zpracovávány za úplatu. Tam si myslím, že je pořád ještě prostor, který, kam je potřeba se zaměřit v té osvětové činnosti, ale i v té činnosti, která odradí studenty od takových, takovéto praxe.

Vladimír KROC, moderátor

Teď máme u telefonu posluchačku Helenu. Dobrý den.

Helena, posluchačka

Ano, dobrý den. Já bych jenom se chtěla vyjádřit v tomto smyslu, že to plagiátorství v současné době teď v tomto případě považuji za zástupný problém. Já bych řekla, že to, co se děje s panem profesorem, je asi z toho důvodu, že se zúčastnil na Staroměstském náměstí aktivně teda v době, kdy se předávaly na Hradě

vyznamenání, tak on tam obhajoval případ pana Bradyho a občanů, kteří se ho zastávali. Já mám dojem, že to je politická záležitost.

Vladimír KROC, moderátor

Dobře, děkujeme za váš názor, mějte se hezky. Na shledanou.

Helena, posluchačka

Děkuji, na shledanou.

Vladimír KROC, moderátor

Jste schopni posoudit do jaké míry to opravdu může být politická záležitost?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Tak, to bych stoprocentně vyloučil tuto eventualitu. Já věřím tomu, že etická komise Filozofické fakulty zpracovala ten případ velice pečlivě, velice podrobně a nemám pochybnosti o tom, že to její rozhodnutí bylo čistě ovlivněno nebo motivováno snahou dobrat se pravdy, dobrat se toho, zda skutečně došlo k plagiátorské činnosti či nikoliv, ne nějakými vedlejšími aktivitami či politickými postoji profesora Kováře.

Vladimír KROC, moderátor

A jaká je vaše zkušenost s tím, jak akademici, abychom teď mluvili spíš obecně, kontrolují poctivost studentů?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

To asi záleží na každém z nás jak poctivě se toho zhostíme, ale i na té konkrétní instituci jak dostatečně, zda k tomuto jednání a ke kontrole své zaměstnance dostatečně vybízí a motivuje. Já můžu říct, že na naší univerzitě Loughborough je to naprosto standardní praxe. Teď jsme shodou okolností před pár týdny dokončili kontroly studentských prací po prvním semestru a objevily se tam případy plagiátorství, řešilo se to okamžitě, řešilo se to velmi tvrdě a nekompromisně tím, že studenti vlastně dostali nedostatečnou známku za ty práce. Takže je to standardní součást hodnocení způsobu komunikace se studenty. Zdůrazňuje se to na začátku semestru, během toho studia, na každém kroku de facto. V Česku myslím si, že je to trošičku jinak, na řadě institucí se to nebere až tak vážně nebo s takovou mírou pečlivosti, ale jak říkám, záleží na konkrétním učiteli, pedagogovi.

Vladimír KROC, moderátor

Souvisí to podle vás třeba s obecnou morálkou, že platí, že některé věci se zkrátka nedělají a že k tomu třeba přistupujeme jinak nebo máme jiné hranice toho, co je možné a dovolené?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Tak to už bychom opravdu zacházeli trošku do sociologické diskuse na téma jak moc ovlivňuje přístup k akademické, vědecké etice, jak moc je ovlivnění určité hodnotové preference populace jako takové, případně nějaký historický vývoj, kterým ta společnost prošla. Já si myslím, že to může svoji roli určitě, ale opravdu to už se dostáváme příliš daleko a myslím si, že minimálně na úrovni rétoriky, na úrovni toho, jak se v česká akademická komunita, veřejnost chce projevovat a působit, tak tam jaksí nelze hledat nějaké výmluvy v tom směru, že my jsme přece nějací, jiní, máme jinou historii, jiný vývoj. Ne, ne, ne, my zastáváme a univerzity to tak říkají ve svých interních pravidlech v etických kodexech je to jasně psáno jak se mají akademici chovat.

Vladimír KROC, moderátor

A když necháme tedy teď stranou morálku a zaměříme se na moderní technologie. Ono asi to brzy příští autory donutí k tomu, existence různých softwarů, které snadno už odhalí plagiáty, že budou muset pracovat poctivěji.

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

To je ta optimističtější interpretace. Ta pesimističtější bere v úvahu to, že internet je současně velký svůdce a vlastně v době internetu je mnohem snazší opisovat, přisvojovat si cizí texty bez náležitého uvedení zdroje právě pro tu jejich snadnou dostupnost v té elektronické formě. Musíme si uvědomit, že za posledních 10, 15 let došlo k zmožnosobení těch materiálů, které jsou přístupné na jedno kliknutí. A často dochází k tomu, že někdy i nevědomky, neúmyslně můžeme nedbalou prací s těmi výpisky se dostat do situace, kdy zkrátka něco špatně ocitujeme nebo nedostatečně ocitujeme, ale to samozřejmě není výmluva, je to, ta pravidla platí jasně.

Vladimír KROC, moderátor

Na lince je teď posluchač pan Šafránek. Dobrý den.

ŠAFRÁNEK, posluchač

Dobrý den, zdravím. Mě u toho napadlo jenom, jestli to není docela běžná praxe, protože už dlouho, dlouho, tady jsem slyšel, že pokud nějaký mladý asistent, nějaký chytrolín absolvent přijde na nějakou rozumnou věc, tak je otázka, jestli sežene nějakého docenta, profesora, který to zaštití a pak prakticky se mluví o docentu profesorovi, zatímco ti, kteří to vlastně vymysleli a možná i vypracovali, tak zanikají. A mně to připadá naprosto stejný, možná ještě horší, protože tady se vlastně chlubí něčím, co vůbec nevytvořil, jako jsou tyhle ty plagiáty. Jak se na to díváte? Děkuji.

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Jestli je to otázka na mě?

Vladimír KROC, moderátor

Ano.

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Nejsem si jistý, jestli je to relevantní, relevantní poznámka. Mám pocit, že to jsou dvě různé věci. Do značné míry opisování cizích textů a nějaká práce s něčím, co někdo vytvořil jako svůj copyright.

Vladimír KROC, moderátor

Že si někdo přisvojí vlastně třeba spoluautorství, ale to je jiná otázka. Máme Helenu Vlaškovou jako poslední posluchačku. Dobrý den.

Helena VLAŠKOVÁ, posluchačka

Dobrý den, ráda bych k tématu poznamenala, že od základní školy jsou děti chváleny svými rodiči, když něco opíší od chytřejších spolužáků, a přinesou tím pádem lepší známku. Mezi spolužáky se považují za hrdiny ti, co něco obškrábli a ne ti, co se něco naučili. Tady by to stálo, prosím vás, za sociologickou práci a zpracování. Od kdy se tohle to vyvíjí v naší společnosti. To je všechno.

Vladimír KROC, moderátor

Dobře, děkujeme, na shledanou.

Helena VLAŠKOVÁ, posluchačka

Na shledanou.

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Tak to je zajímavá poznámka. Souhlasím s tím, že tyto hodnoty se vlastně vštěpují od útlého věku, od prvních školních let a je to následně tedy i zodpovědnost do značné míry i učitelů, učitelek na prvním, druhém stupni základní školy, do jaké míry budou děti motivovat a vést k tomu, aby pracovaly poctivě a odměňovat pozitivně originální výtvor, originální přístup ke zpracovávání úkolů a naopak sankcionovat ty typy chování, které se následně můžou promítat do podoby nějakých plagiátů nebo opisování a tak dále.

Vladimír KROC, moderátor

Říká sociolog Václav Štětka. Ještě se krátce podíváme s Mariánem Vojtkem na sociální síť.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Konkrétně na Twitter, kde skončila anketa. Ano, plagiátorství je vážný problém českého školství, myslí si to 74 % hlasujících, těch konkrétně bylo 54.

Vladimír KROC, moderátor

Děkuju. Předsednictvo České konference rektorů ve svém prohlášení uvedlo, že na vyžádání je možno znovu prověřit práce, u nichž by vyvstala pochybnost o způsobu jejich vzniku. Na co by se podle vás akademické senáty měly zaměřit, je vůbec možné odhalit, že student někomu zaplatí, aby závěrečnou práci napsal za něj?

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Obávám se, že v tomhle směru jsou ty naše možnosti velmi omezené. Může se stát, že k odhalení takového případu dojde v případě, že se porovná třeba jazykový styl těch prací s těmi, které například s nějakými předchozími, které ten student vyprodukoval, a jsou tam evidentní rozdíly. Ale dokázat to je opravdu velmi, velmi náročné, velmi těžké. Pokud mluvíme skutečně o tom, že si někdo nechá celou práci zpracovat, zpracovat za úplatu. Obávám se, že to nikdy nebudeme schopni úplně vymýtit.

Vladimír KROC, moderátor

Říká Václav Štětka z Univerzity v britském Loughborough. Děkuju mockrát, mějte se hezky, na shledanou.

Václav ŠTĚTKA, sociolog, Loughborough University, předseda panelu grantové agentury v oboru sociologie, demografie a mediálních studií

Těšilo mě, na shledanou.

Vladimír KROC, moderátor

No, a po Radiofóru už bude následovat za minutu po zprávách tedy Odpolední Plus s Janem Bumbou. Dobrý den.

Pojem občanská žurnalistika upřímně nesnáším, říká Filip Rožánek

15.2.2019 flowee.cz str. 00

Tereza Hermochová

S expertem na digitální média a reklamu o tom, zda se chystá velký návrat tištěných novin a profesionálních zapálených novinářů

Novinář Filip Rožánek působí v mediální oblasti médií víc než 15 let. Pracoval pro odborný server Česká média, potom vedl webeditory Českého rozhlasu, ve veřejnoprávním médiu byl také analytikem strategického rozvoje. Z rozhlasu přešel do vydavatelství Economia, kde se podílel na internetovém obsahu Hospodářských novin. Od roku 2015 pak byl šéfredaktorem týdeníku Marketing & Media, v podstatě posledního českého tištěného magazínu, který se světu médií a reklamy věnuje.

Od konce roku 2018 je Filip zpět na volné noze. Dál se věnuje školení sociálních sítí a digitálních dovedností, proto se náš rozhovor týkal zejména budoucnosti digitálního světa, důvěry v žurnalistiku nebo komerčního působení influencerů na sociálních sítích. A protože jsme se k rozhovoru u kávy sešli v jednom pražském obchodním centru, mluvili jsme i o vlivu reklamy ve městě. Ta mu mimochodem zas tolik nevadí, musí být ovšem kreativní a chytrá.

Jaké jsou výhody a nevýhody toho, že se veškerý mediální obsah posouvá do digitálního světa?

U tak specializovaných titulů, jako je třeba Marketing & Media, je tištěná podoba na jednu stranu výhoda. Jeho cílová skupina, což jsou většinou manažeři nebo lidé, kteří nemají čas úplně přes den konzumovat digitální zprávy a chtějí si v klidu přečíst ucelená témata, radši sáhne po papíru. Říkali nám to třeba i ve čtenářském průzkumu. Vyhovuje jim, když si můžou číst z papíru. A když mají čas, tak se k tomu obsahu mohou nějak uceleně vrátit, dočíst téma třeba večer doma nebo o víkendu. A je to pro ně i pohodlnější. U těch delších textů je zkrátka lepší papír.

Česká žurnalistika má vlastně takový charakteristický rys. Hodně mladí lidé se mohli dostat hodně rychle hodně vysoko.

Na druhou stranu, stejná skupina čtenářů říká, že by chtěli ten časopis číst i digitálně. Vzniká taková dvoukolejnost, kdy na jednu stranu čtenáři říkají "papír nám vyhovuje", ale jedním dechem dodávají "bylo by fajn, kdyby to bylo i digitálně". Pro tenhle typ médií to smysl dává. Na běžném spotřebitelském trhu mají spotřebitelské časopisy, měsíčníky, týdeníky a podobně pořád celkem dobrou pozici. Ta největší rána, která přišla s digitalizací, se týkala především novin.

U nás od roku 2013, kdy deníky začali skupovat místní podnikatelé, důvěra v klasická média a celkově v žurnalistiku kolísá. Jak to vidíte vy, dá se online žurnalistice věřit?

Největší problém online žurnalistiky je v tom, že ji může dělat každý. A to se projevilo nejenom na vzniku různých amatérských projektů a podivných webů, ale taky na tom, jak se s touthle situací vyrovnala velká profesionální média. Protože i ona byla pod tlakem, aby snižovala náklady, informace musely být rychlejší, vyhocenější, musely fungovat i pro sociální sítě, a tím pádem se do novinařiny dostala spousta lidí, která nemá novinářské návyky a nemá zažitě postupy, které by měla mít.

Teď myslíte i takzvanou občanskou žurnalistiku?

Ne, teď mluvím spíš o lidech, kteří nastoupili do redakcí na regulární redaktorská místa, ale nikdo je zároveň nikdy neměl čas naučit, co žurnalistika všechno obnáší a jak mají tu práci dělat pořádně. A bylo to dané tím, že se lidi hodně obměňovali, na místa profesionálů přicházeli mladší a mladší a méně zkušení. Česká žurnalistika má charakteristický rys, že se hodně mladí lidé mohli dostat hodně rychle hodně vysoko. Zároveň si s sebou ale nenesli tolik žurnalistických návyků.

A v online žurnalistice tohle všechno zesiluje. Navíc v Česku neexistuje jakákoli definice novináře, jakékoli zákonné ukotvení nebo nějaké požadavky na profesi, takže novinářem je každý, kdo se za něj prohlásí. V tu chvíli se rozměšňuje pozice žurnalistiky jako takové, její pověst a její renomé, protože pro lidi je zpravodajství a žurnalistika vlastně úplně cokoliv, co najdou na internetu, na Facebooku nebo co jim pošle někdo e-mailem. Berou to tak, že novinářem může být úplně každý a přinese jim občanskou žurnalistiku. Ten pojem upřímně nesnáším.

Jak to?

Protože mi to přijde neuctivé vůči řemeslu. Já pořád chápu žurnalistiku jako něco, co má určité společenské poslání, přesah, a vyžaduje to určitou odbornost a zručnost. Přijde mi to stejné jako mluvit o občanských instalatérech, občanských právnících, občanských lékařích a podobně. Ano, můžete dělat navenek

něco, co žurnalistiku připomíná, ale na druhou stranu, když to neděláte pořádně, tak tomu oboru vlastně ubližujete.

Podle vás je nutné mít to vzdělání nebo zkušenosti?

Netvrdím, že ten, kdo chce být novinářem nebo chce psát, by musel mít nutně vystudovanou žurnalistiku. Spousta skvělých novinářů a lidí z médií nikdy žurnalistiku nevystudovala, vystudovali třeba úplně jiný obor, a přesto jsou to skvělí novináři. Jestli žurnalistika něco vyžaduje, tak kromě talentu na psaní a citu pro zacházení s informacemi je to i cit pro odpovědnost za to, co ten člověk dělá, šíří a píše. A musí mít taky určité nadšení pro řemeslo. Když ho nemá a je to pro něj jenom rutinní zdroj obživy, tak se to začne projevovat právě na tom, že začnou upadat standardy kvality. Nemusí jít o nějaký prudký sešup, ono stačí, když novinář postupně rezignuje na dílčí zásady, které by měl dodržovat.

Přicházejí do médií tedy lidé, kteří o základech řemesla nic nevědí?

Já mám zkušenost z různých pracovních pohovorů, kdy přede mnou defilovali lidé, kteří byli přesvědčení, že dělat v médiích může úplně každý. A ještě horší to bylo s psaním na web, tam už se totálně rozmělžila jakákoli hranice mezi tím, jestli ti lidé píšou na blog, nebo píšou do nějakého magazínu a podobně. Brali to tak, že doteď byli třeba recepční, a protože je vždycky bavilo psát ve firmě dopisy, tak teď zkusí psát i články.

Hodně je to vidět třeba na různých ajťáckých projektech na internetu nebo různých magazínech orientovaných na módu. Ale teď už i na profilech na Instagramu, na Facebooku a podobně. Lidé, kteří nemají vůbec žádné vzdělání, vědomostní převis, zkušenosti, praxi nebo nějaké výsledky, rozdávají moudré rady a různé motivační citáty jak na běžícím pásu. A přitom zjistíte, že to vlastně všechno strašně stojí na vodě.

Pokud mluvíme o influencercech na sociálních sítích, tak ti prostě tvoří obsah, za který je někdo platí. Nebo se o to aspoň snaží.

Influencer marketing je podle mě tak trochu zhouba marketingové profese. Já ctím reklamu a marketing a jejich profesionální provedení, jejich odborné zázemí. A ctím i to, že to je řemeslo stejně tak, jako je řemeslo třeba novinařina. Vždycky mě hrozně bolí, když vidím v diskuzních fórech na internetu někoho, kdo se označí za marketáka, a to proto, že si čerstvě založil instagramový profil a teď bude od firem inkasovat velké peníze za to, že je zmíní. Mě nikdy komerční influenceři k ničemu nepřesvědčili, natož abych si něco koupil. Ale příznávám, že to může být i tím, že jsem zkrátka z oboru a že jsem vůči těmhle praktikám do značné míry imunní.

Jsem ochotný vzít na vědomí spíš opinion leadery než influencers, to znamená jedince, kteří šíří názory nebo mají nějaká silná stanoviska a přesvědčují o nich i ostatní lidi. Ale u influencer marketingu mám trochu pocit, že je to bublina, která hlasitě praskne ve chvíli, kdy se hospodářský cyklus chtě nechtě dostane do nějaké recese, do nějaké krize. Firmy začnou řezat náklady a budou chtít výsledky, ne jenom vizibilitu, budou počítat prodané kusy a získanou loajalitu zákazníků. Já bohužel influencerům, kteří každý den propagují někoho jiného a jsou obden spojeni s nějakou jinou značkou, nevěřím. Myslím si, že takovým příkladem může být jeden z moderátorů, který jeden den propaguje platební karty, druhý den propaguje spodní prádlo a třetí den propaguje spolupracující automobilku.

Setkala jsem se i s tím, že někdo zároveň propagoval různé značky z úplně stejného segmentu, což je ještě větší bizár.

Přesně tak. Vůbec nejcitlivější věc ve vztahu k influencerům mi pak přijde jejich vliv na teenagery, potažmo na děti, protože i výzkum **Fakulty sociálních věd** dokázal, že děti nejsou s to správně rozeznat reklamu, pokud není vyloženě označená. A řekněme si otevřeně, že to spousta instagramerů, youtuberů a jiných -erů vůbec nedělá. Existuje jedna jediná kampaň s influencers, která mě v tom čistě komerčním směru nadchla. Byl to projekt tureckého Vodafonu orientovaný na pomoc obětem domácího násilí. Sledování těchto videí mělo skrytou přidanou hodnotu, navenek se ale všechno tvářilo jako doporučování nejlepší rtěnky a nejlepší řasenky. Pak mě baví ještě projekty, do kterých se pouští třeba Kovy, protože mají zase nějakou přidanou hodnotu pro společnost.

Myslíte, že mají tištěné noviny v tomhle digitálním světě šanci? Přijde návrat klasických deníků?

Částečně se to projevuje třeba na projektu Deníku N, který si vybuodoval loajální komunitu předplatitelů, díky níž dokázal vyjet i s tištěnou podobou. Je to koncept, na jehož úplné hodnocení je ještě brzo, na druhou stranu je vidět, že mezi lidmi byl hlad po kvalitních osobnostech a kvalitním čtení a jsou ochotni za ně zaplatit. A jsou i ochotni tu tištěnou podobu věnovat třeba svým příbuzným. Tento rys mě při kampani zaujal hodně. Spousta lidí si předplatila pro sebe digitální přístup, ale zároveň svým rodičům nebo prarodičům pořídila tištěnou podobu, která pro ně je zkrátka pohodlnější a snesitelnější. To je myslím docela rafinovaný přístup.

A jak to vidíte do budoucna s online žurnalistikou? Sám tvrdíte, že ji dělá spousta nevězdělaných lidí, kteří se sami prohlašují za novináře.

Pořád věřím v nějakou katarzi, že se to dost pročistí ve chvíli, kdy to ty různé provozovatele buď přestane bavit, nebo jim dojdou peníze a budou se muset živit něčím jiným. Anebo zmizí jakýkoli jiný motiv, který za tím může být, třeba východní propaganda. A hlavně si myslím, že se vytříbí publikum velkých zavedených projektů. Pokud se ustálí menší žurnalistické projekty, tak spíš specializované.

Až se to prostředí začne měnit, tak ti lidé někam odejdou. Třeba do PR. Je to v pořádku takhle měnit obor, když někdo začne jako novinář a přejde dělat na druhou stranu?

Jak říkám, já žurnalistiku ctím jako řemeslo, takže nemám rád, pokud se novinář zároveň stane nástrojem reklamy. Čtenářsky mě prudí banální věci, které možná běžný čtenář už nerozlišuje, třeba press tripy. Když si po šedesáté osmé během jednoho roku čtu o báječném lyžování v konkrétních horách, tak je mi jasné, že tam proběhl štědrý press trip, že to je celé zaplacené, jenom jinou formou.

Prolínání novinářské a reklamní profese je pro mě problematické a byl jsem rád za pravidlo, že z PR není cesta zpátky do zpravodajství. Ve chvíli, kdy někdo koketoval s komerční komunikací ve prospěch klienta, tak už nemohl zpátky. Ale mám pocit, že stejně jako všechno na mediálním trhu se i tohle pravidlo rozvolňuje, prostupuje, zavírají se oči nad obory a rubrikami, kde to vlastně tolik nevadí, důležitá je hlavně ta personální posila.

Vnímáte z toho hlediska i mediální obsah? Nejen proč se co píše, ale i to, co je reklama a co ne?

Tohle profesní zatížení mám. Já už pomalu nedokážu mediální obsahy vnímat jako běžný čtenář nebo divák. Mimoděk přemýšlím, jak to asi vzniklo nebo v čí prospěch to může být napsané. A nemluvíme teď nutně o politických kauzách, ale třeba o zmíněných komerčních obsazích. Kdo to asi zadal, kdo měl zrovna tiskovou konferenci a kdo poslal do redakce jaký dar. A u reklam to mám vlastně podobně. Snažím se stále udržovat v obraze, takže když vidím nějakou kampaň, tak si říkám, která agentura za tím asi je, kdo tu reklamu asi vytvořil, co je to za klienta a jaké bylo zadání. Zajímám se o to, jak je celkově reklama koncipovaná, koho asi má oslovovat. Je to pro mě takové příjemné mentální cvičení a zároveň informačně nevypadnu z oboru.

Tady v nákupním centru je to asi jedno, ale nepijde vám obecně v Praze té reklamy trochu moc?

Mně vlastně různé reklamní plochy v Praze tolik nevadí. Víc než to, kde je ta reklama pověšená, mě zajímá spíš kreativita a nápad. Co vedlo autory k tomu, aby reklamu zpracovali právě takhle? Případně někdy přemítám, jestli jsem náhodou ten samý nápad už někde neviděl. Já strašně oceňuji nápady a překvapivě zpracování. Jediné, co mi vadí, je samoučelná vulgarita. Nejsem žádný puritán a asi bych úplně nesouhlasil s některými přísnými definicemi sexismu v reklamě, ale pokud má prvosignální vulgární vizuál, tak mě nepřesvědčí k tomu, abych si propagovaný výrobek koupil, nebo abych využíval doporučovanou službu.

Čemu se věnujete teď? Plánujete něco, co se týká médií?

Kromě toho, že dělám školení digitálních technologií a sociálních sítí, tak jsem si říkal, že po nějakých pěti nebo skoro už šesti letech, kdy jsem udělal projekt Srpen '68 na sociálních sítích, by to zase chtělo udělat něco hezkého na webu. Abych se tetelil tím, co mi vzniká pod rukama, a užíval si, že to od A do Z celé připravuji sám. První vlaštovka je blog, který se věnuje mezinárodním vztahům a digitální diplomacii, protože je to obor, který je mi čím dál bližší. Spolupracuji třeba s Diplomatickou akademií Ministerstva zahraničí.

Filip Rožánek

Český novinář, mediální analytik, školitel sociálních sítí a digitálního marketingu a autor projektů v oblasti nových médií. Mnoho let působil v Českém rozhlase, Hospodářských novinách a magazínu Marketing & Media. Za svůj projekt Srpen 1968 obdržel různá ocenění včetně Novinářské ceny.

Chci se věnovat dění ve světě, jeho souvislostem, aktérům, roli České republiky. Na letošek připadá spousta významných výročí. Není to jenom 30 let od sametové revoluce, ale blíží se i výročí našeho vstupu do NATO, výročí vstupu do Evropské unie a tak dále. Pokusím se přiblížit uvažování jednotlivých států a jednotlivých institucí v mezinárodních vztazích, nepředpojatě, prostě tak, jak ten svět běží a jak na sebe státy vzájemně reagují, protože mezinárodní vztahy můžou být i překvapivě docela zábavné a energické.

Návrat do médií tedy nechystáte?

Něco se v tomto směru chystá, oznámíme to určitě už brzo. Ale média jsem nikdy neopustil ani jako téma. I na volné noze o oboru pořád píšu – pro Hospodářské noviny, Deník N nebo Marketing & Media. Diplomacie a mezinárodní vztahy jsou rozšiřování obzorů. V posledních několika letech mě čím dál víc baví sledovat, jak se i takhle konzervativní prostředí mění pod vlivem moderních technologií. Ve všem, co dělám, se tak pořád potkávají média, komunikace a technologie. Co si člověk může přát víc.

Reklama foto: Michaela Cášková, zdroj: Filip Rožánek

Žurnalistiku ctím jako řemeslo, takže nemám rád, pokud se novinář stane nástrojem reklamy, říká Filip Rožánek.

URL| <https://www.flowee.cz/civilizace/5758-pojem-obcanska-zurnalistika-uprimne-nesnasim-rika-filip-rozane>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
flowee.cz

Premiérka Mayová dělá z Velké Británie rukojmí své brexitové ješitnosti

16.2.2019 rozhlas.cz str. 00

Svět Ve

Velká Británie má podle plánu opustit Evropskou unii 29. března. Do té doby buď britský parlament schválí nedokonalou a polovičatou dohodu Theresy Mayové nebo se celá země zřítí z útesu, píše komentátor deníku Financial Times Philip Stephens.

Podle něj se s tím nedá nic dělat a je potřeba připravit se na nejhorší. Dodává, že cestu, kterou zvolila premiérka, vydláždily různé triky, úskoky a podvody. A právě to prý především způsobilo nynější mizérii.

„Přemýšlím o tom, jak vypadá speciální místo vyhrazené v pekle pro ty, kdo prosazovali brexit bez náznaku plánu, jak ho bezpečně zařídit.“

Spojené království se tak ve Stephensově pohledu stalo rukojmím premiérčiny ješitnosti a Britové teď musí věřit, že datum brexitu je seslané samotnou Boží prozřetelností. Předsedkyně vlády totiž prohlásila, že je její „svatou povinností“ dodržet stanovený termín rozvodu s Uníí.

Mezi stoupenci brexitu existuje skupina, kterou komentátor hospodářského listu nazývá „kamikadze“. Její členové souhlasí s neústupností Mayové ohledně data odchodu navzdory nepřipravenosti země. Tento termín podle nich vyplývá nejen z článku 50 Lisabonské smlouvy, ale britský parlament ho včlenil i do zákona. Myslí si, že teď už nelze změnit názor.

Neradostné vyhlídky

Mezitím se ale hromadí škoda, varuje komentátor Stephens s tím, že už od začátku bylo jasné, že brexit z podstaty věci poškodí britské hospodářství. Rozhodnutí vztyčit protekcionistické překážky obchodu a investicím ve vztahu k nejdůležitějším trhům, se kterými Velká Británie obchoduje, prý ani jinak skončit nemohlo. Rozhodnutí Mayové začít proces odchodu bez zajištění pomocné nebo alespoň záchranné sítě ale škody, náklady a nebezpečí znásobilo.

V sázce podle britského žurnalisty nejsou jen budoucí podmínky obchodní výměny ostrovní monarchie s unijní sedmadvacítkou. Jde také o desítky obchodních dohod, které s Uníí uzavřely státy celého světa jako Japonsko, Kanada, Jižní Korea nebo Brazílie.

Den zahájení odchodu Velké Británie z EU se neúprosně blíží. Jablkem sváru je irská pojistka, nad kterou se v Londýně poprvé schází pracovní skupina poslanců Dolní sněmovny. Podle ústavního právníka a profesora **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Ivo Šlosarčíka by bylo na čase, aby se ze svých „zakopaných“ pozic pohnula i EU.

Velká část britských společností nyní čelí neradostným vyhlídkám na právní nejistotu. Převážně společnosti obchodující s druhou polovinou světa neví, jestli po 29. březnu bude právně možné a ekonomicky smysluplné vyložit náklad. Některé firmy se rozhodly hromadit zásoby nejdůležitějších součástí, jiné se chystají uzavřít výrobní závody.

Není překvapivé, že britské hospodářství teď míří hlavou proti zdi, konstatuje Stephens. Investice klesají čtyři čtvrtletí po sobě a loňský růst byl nejnižší od finanční krize. Odhad toho letošního pak britská centrální banka snížila. I ministr financí Philip Hammond přiznal, že zpomalení ekonomiky je důsledek paralýzy způsobené brexitovou nejistotou.

Kapitáni britské ekonomiky prý v soukromí mluví o kolapsu důvěry. Rozhodnutí automobilky Nissan zrušit investici v Británii je jen vrcholek ledovce. Podle komentáře navíc vládní úředníci vedení firem mimo záznam říkají, že nemají žádnou možnost zmírnit dopady brexitu bez dohody.

Obavy se ale netýkají jen hospodářského růstu a pracovních míst. Policie a zpravodajské služby riskují ztrátu přístupu k informacím o teroristech a kriminálních skupinách. Nejistá budoucnost se vztahuje také na pravidla pro zadržování a deportace lidí podezřelých ze spáchání trestných činů.

Vyjednávání o brexitu je ve slepé uličce. Myslí si to i bývalý státní tajemník pro evropské záležitosti, který je dnes prezidentem Svazu obchodu a cestovního ruchu Tomáš Prouza. V Interview Plus řekl, že teď je míč na britském hřišti.

Rovněž britští občané žijící v unijních zemích nemají žádné záruky svých práv v místě pobytu, přístupu ke zdravotní péči a sociálním službám. A lidé na ostrovech, kteří trpí chronickými chorobami, se obávají výpadku dodávek léků.

Popsaná panika je podle textu v deníku Financial Times přímým důsledkem činnosti britské vlády. Konkrétně pak úřadu premiérky, který se tímto způsobem snaží protlačit dohodu uzavřenou s Unii britským parlamentem. Poslanci už ji přitom jednou zdrcující většinou odmítli.

Chaotický brexit se všemi svými důsledky by na hlavu Mayové tvrdě dopadl. Byl by to totiž výsledek její nekompetentnosti, kdy se zdá, že Mayová zahájila proces odchodu z evropského bloku bez jakéhokoliv plánu.

Místo snahy nějaký konkrétní postup vypracovat se ale premiérka následně soustředila na rýsování červených linií nepřekročitelných hranic a na prázdné slibování „na míru ušité“ dohody s Unii, kritizuje britský žurnalista.

Za chybu považuje i zahrnutí časového rozvrhu brexitu do britského zákona. Záměrem bylo získat přízeň stoupenců tvrdého odchodu v řadách Konzervativní strany, Mayová tím ale zároveň svázala ruce vlastní vláde.

Datum brexitu se sice kvapem blíží, ale to, jakým způsobem proběhne, je stále krajně nejasné. Takže probíhá nové kolo absurdního strašení britské veřejnosti.

O dva roky později vše skončilo situací, kterou komentátor přirovnává k připoutání celé země ke kolu vozu, který se řítí k okraji útesu. Premiérka zřejmě kalkuluje, že parlament kvůli tomu ještě změní názor a podpoří vyjednanou dohodu.

Je přitom otázkou, nakolik celý postup hájí zájmy Velké Británie a jestli její osud Mayová spíše nevyměnila za soudržnost vlastní politické formace. I samotná dohoda s Bruslem je podle Stephense „nedopečená“ a polovičatá a premiérka zahodila i to minimum pák na Unii, které Spojené království původně mělo.

Dohoda také nedopovídá na základní otázky související s budoucími vazbami se starým kontinentem např. v oblastech ekonomiky, obchodu, bezpečnosti nebo zahraniční a obranné politiky. A Mayové se ve své strategii rovněž nepodařilo utlumit ani šok spojený s tím, že Spojené království přetrvává více než čtyři desetiletí vztahů s Unii.

Mnozí věří, že šéfka londýnského kabinetu jen blufuje a bombu tvrdého brexitu nakonec neodpálí. Velká Británie si ale už nemůže dovolit riskovat – parlament musí jednat a vynutit si odložení nebo úplné zrušení odchodu z Unie, píše Stephens.

URL| <https://plus.rozhlas.cz/premierka-mayova-dela-z-velke-britanie-rukojmi-sve-brexitove-jesitnosti-7763592>

Úspory v řádech desítek milionů korun a otevření nových trhů v Asii

16.2.2019 ČRo Plus str. 01 16:06 Evropa Plus

Filip NERAD, moderátor

Úspory v řádech desítek milionů korun a otevření nových trhů v Asii. To má jen českým firmám přinést nová obchodní dohoda mezi Evropskou unií a Singapurem. Tento týden ji podpořil i Evropský parlament. Do pěti let odstraní tato smlouva téměř všechna cla na vzájemném obchodu a umožní evropským zájemcům hlásit se do veřejných soutěží v bohatém státě na jihovýchodě Asie. Další očekávaný přínos této ambiciózní dohody shrnul kolega Martin Balucha.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/

Singapur je sice malá země, ale jak známo, je to významný technologický a dopravní uzel, je to země, kde se sbíhají třeba pokud jde o námořní dopravu, nitky doslova z celého světa.

Martin BALUCHA, redaktor

Vysvětluje europoslanec Jan Zahradil z ODS. Vyjednávání mezi Evropskou unií a Singapurem trvají přes deset let. První rozhovory začaly už v roce 2007.

Miroslav POCHE, europoslanec /ČSSD/

Původně to měla být dohoda se všemi zeměmi takzvaného ASEANu, tedy Sdružení zemí jihovýchodní Asie, posléze byl Singapur osamostatněn v tom jednání, to znamená v tuhle chvíli my chceme mnohem výrazněji posílit ochranu investic a našeho intelektuálního vlastnictví v těch dohodách.

Martin BALUCHA, redaktor

Říká europoslanec Miroslav Poche z ČSSD. Podle něj nová obchodní dohoda otevře unijním firmám dveře do dalších zemí jihovýchodní Asie.

Miroslav POCHE, europoslanec /ČSSD/

Vyváží to vztah s Čínou obchodní, zároveň ale to umožní potom uzavírání podobných dohod s ostatními zeměmi. Singapur je jedna z největších ekonomik světa, počítáno per capita a nahradí ta dohoda sedmáct bilaterálních dohod, které v tuhle chvíli země členské mají.

Martin BALUCHA, redaktor

Součástí obchodní smlouvy je podle Pocheho několik prohlášení, ve kterých se Singapur zavazuje, že bude splňovat unijní sociální i environmentální normy.

Miroslav POCHE, europoslanec /ČSSD/

Před ratifikací té dohody by měl Singapur podepsat všechny zbývající memoranda Mezinárodní organizace práce proti vykořisťování, proti práci dětí. To jsou všechno důležité aspekty, které v tom vztahu k jihovýchodní Asii jsou určitě na místě zmínit.

Martin BALUCHA, redaktor

Singapur má obchodní zastoupení přes deset tisíc unijních společností. V případě uzavření smlouvy české firmy ušetří desítky milionů korun.

Dita CHARANZOVÁ, europoslankyně

Ta dohoda se soustředí nejenom na to, že budeme odbourávat cla, ale i netarifní překážky obchodů. Podle těch studií, které máme k dispozici, by to mělo znamenat, že ušetříme náklady českých firmám zhruba ve výši sto dvaceti milionů korun.

Martin BALUCHA, redaktor

Upřesňuje europoslankyně Dita Charanzová za hnutí ANO. Podle Evropské unie by ze zrušení cel mohli nejvíc vytěžit elektronické, farmaceutické, nebo zemědělské společnosti. České firmy mají podle europoslance Jaromíra Kohlíčka z KSČM šanci uplatit se ve strojírenství.

Jaroslav KOHLÍČEK, europoslanec

Tak jako jsme se uplatnili v těch dalších ekonomikách v místě, tak můžeme vyvážet naše automobily, ať už je to Škodovka, nebo výrobky Hyundai, nebo můžeme vyrábět samozřejmě tradiční strojírenské zboží. My máme v řadě těchto států tradičně dobré vztahy při vývozu energetických celků a v současné době můžeme obnovovat tyto celky, které se tam kdysi vezly.

Martin BALUCHA, redaktor

Českým firmám by v Singapuru mohla pomoci i česká ambasáda. Její obnovení na nedávné návštěvě městského státu prosazoval i premiér Andrej Babiš z hnutí ANO.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/

Bylo by to velmi dobré, protože i Singapur má samozřejmě svého velvyslance pro Českou republiku, ale je to takzvaný nerezidentní velvyslanec, to znamená, že jedou za rok přijede na týden do České republiky, potká se tam s lidmi z ministerstev, trochu objede region a zase jede zpátky. Kdyby to skončilo tak, že budeme mít plnohodnotné velvyslance na obou stranách, tak by to určitě věci pomohlo.

Martin BALUCHA, redaktor

Dodává europoslanec Jan Zahradil z ODS. Podle něj Evropská unie připravuje i další obchodní smlouvy s asijskými zeměmi, například s Vietnamem. Unie tak podle Zahradila chce využít opačného trendu u Spojených států, které naopak uvalují cla na čínské výrobky. Tento měsíc už Unie navíc uzavřela obchodní dohodu s Japonskem, díky které vznikla vůbec největší zóna volného obchodu na světě. Ze Štrasburku Martin Balucha, Český rozhlas.

Filip NERAD, moderátor

Zatímco se Singapurem a dalšími asijskými státy chce Evropská unie spolupráci prohlubovat, Čína budí nejen v Evropě stále větší obavy. Aktuálně kvůli bezpečnostním hrozbám, které podle amerických a evropských tajných služeb představují čínské technologické a komunikační firmy. I kvůli těmto rizikům dorazil tento týden do střední Evropy šéf americké diplomacie, Mike Pompeo. Postupně navštívil Maďarsko, Slovensko a Polsko. Ve všech třech zemích varoval před využíváním systémů společnosti Huawei, která čelí podezření ze špionáže. Pompeo dokonce zmínil možnost, že by USA mohly omezit některé operace v Evropě, pokud evropské země budou spolupracovat s tímto čínským výrobcem telekomunikací.

Mike POMPEO, ministr zahraničních věcí Spojených států

Jsou to suverénní státy, které v této otázce mohou dělat vlastní rozhodnutí. My s nimi ale sdílíme naše informace o rizicích, která představuje Huawei a jeho technologie. O rizicích pro jejich vlastní obyvatele a ochranu jejich soukromí, protože Čína využije tato data způsobem, který není v nejlepším zájmu jejich občanů. Máme povinnost podělit se s nimi o tyto informace a budeme to dělat. Bohužel jsme toho svědky i v dalších částech světa, kde také jsou americké systémy a je pro nás obtížné, tam být partnery spolu s čínskými systémy. My se hlavně zaměřujeme na identifikování hrozeb, spojených s jejich používáním, rozhodnutí je pak už na těchto státech.

Filip NERAD, moderátor

Maďarská, nebo slovenská vláda ovšem Huawei za bezpečnostní hrozbu nepovažují. V Maďarsku má dokonce vyrůst evropské logistické centrum této firmy. Jak vnímá Budapešť tyto obavy Američanů i jiných evropských partnerů, rozebral v rozhovoru s Janem Bumbou politolog z **Fakulty sociálních věd** Petr Balla.

Petr BALLA, politolog

Pro maďarskou vládu je nesmírně důležité udržet si dobré vztahy se všemi, to znamená jak se Spojenými státy, tak s Čínou, tak s Ruskem, takže pro vlastně tu pozici maďarské vlády je velmi důležitá ta otázka toho, že ta vlastně jakoby rétorická pozice ve stylu, když nám Brusel, když se nám to v Bruselu nebude líbit, tak stále tady máme ještě tu Čínu, která nám tady může něco zainvestovat. Samozřejmě otázka těch čínských investic je všude ve střední Evropě podobná a má úplně stejné problémy.

Jan BUMBA, redaktor

To znamená velké sliby a pak se nic nerealizuje? Nebo jenom málo?

Petr BALLA, politolog

Ano, vlastně Čína investuje jenom tehdy, pokud je jí to výhodné, známe to z České republiky, podobně v Maďarsku. Čína vlastně koupila nějaké už vlastně hotové podniky, v Maďarsku to byla chemička BorsodChem, no a potom vlastně slíbí půjčky na různé infrastrukturní investice, jako jsou třeba železnice, dálnice, ovšem s tím mají špatné zkušenosti jak Poláci, tak třeba Albánci, s tím, že to staví vždycky pouze čínské společnosti a i ta infrastruktura nemusí být výhodná pro tu zemi, ale především pro Čínu, což je vlastně asi největší projekt, který by se měl uskutečnit ve střední Evropě a to je železniční spojení mezi Bělehradem a Budapeští, kterou mají stavět právě čínské firmy s čínskou půjčkou.

Petr BALLA, politolog

A jenom prosím ještě krátce k té otázce firmy Huawei. Je to vůbec v Maďarsku téma?

Petr BALLA, politolog

V Maďarsku se o tom v médiích příliš, příliš vlastně nepíše, Maďarsko by rádo vlastně získalo technologickou investici, vláda dokola deklaruje své záměry o tom, že je potřeba přilákat do země právě investice s vysokou přidanou hodnotou, technologicky a tak dále bude velmi záležet na tom, jaké jsou ty skutečné bezpečnostní hrozby, které může Mike Pompeo vlastně těm svým maďarským partnerům předat a jestli ty hrozby a nabídka americké strany bude výhodnější, než ta nabídka Číny.

Filip NERAD, moderátor

Naproti tomu Česko, nebo Polsko berou podezření proti Huawei a dalším čínským společnostem vážněji. Polští vyšetřovatelé v lednu zadrželi a obvinili ze špionáže čínského zaměstnance Huawei, a bývalého vysokého důstojníka polské bezpečnosti. Varšavská vláda také zvažuje, že vyloučí tuto firmu z chystaného budování sítě 5G v Polsku. Pompeo během své návštěvy postup Poláků ocenil. Do Washingtonu za ním se brzy chystá i český ministr zahraničí Tomáš Petříček z ČSSD. Také český přístup Američané kvitují, jak v interview s Janem Burdou potvrdil ředitel Institutu Europeum Vladimír Bartovic.

Vladimír BARTOVIC, ředitel Institutu Europeum

tak mluví se o tom, že Česká republika naslouchá a mnohem více obavám Spojených států, dokazuje to právě varování českých tajných služeb, je to jakým způsobem se zachovala vláda po vedením Andreje Babiše, když ze strany prezidenta přicházejí jiné postoje, zatímco ostatní země regionu o tohle to nemají ještě takhle, takovýmhle způsobem vyjasněný, stále více tam převažuje vstřícný postoj vůči jakýmkoliv čínským investicím, protože je viděn obrovský obchodní potenciál. Zatímco Česká republika mnohem více poslouchá, anebo klade důraz i na ty, na tu bezpečnostní stránku záležitosti.

Jan BURDA, redaktor

Považují současné Spojené státy, vláda Spojených států amerických za větší ohrožení spojenecké spolupráce se zeměmi střední a východní Evropy kontakty těchto zemí s Čínou, anebo například energetickou spoluprací s Ruskem?

Vladimír BARTOVIC, ředitel Institutu Europeum

Co se týče americké zahraniční politiky a její formulace, tak mnohem větším, nechci říct nepřitelem, ale soupeřem je vnímána Čína, to znamená Američané kladou mnohem větší důraz právě na spory, které mají, které mají s Čínou na rostoucí sílu Číny. Neznačená to však, že by i na vztahy s Ruskem a vztahy středoevropských zemí s Ruskem pro ni nebyly důležité a americký prezident Donald Trump několikrát velice ostře vystoupil proti, proti plynovodu, druhé větve plynovodu Nord Stream a několikrát varoval středoevropské země nad příliš velkou energetickou závislostí od Ruska.

Jan BURDA, redaktor

Jak Spojené státy vnímají Polsko v současnosti? Jako řekněme nejstabilnějšího spojence v regionu?

Vladimír BARTOVIC, ředitel Institutu Europeum

Tak co se týče Polska, tak Polsko opravdu je takovým největším, nejhlasitějším spojencem Spojených států amerických, je na tom dokonce velká shoda mezi, mezi koalicí, nebo mezi vládnoucí stranou a opozicí. Je to tradiční charakteristická část polské zahraniční politiky, dokonce Poláci v posledních letech se snaží ještě zintenzivňovat tuto vazbu jako jediný z regionu středně východní Evropy. Plní přání Spojených států, nebo své závazky vůči NATO, to znamená investují více než dvě procenta svého HDP do obrany. Dokonce se snaží o získání přímé americké vojenské přítomnosti ve vybudování určité základny vojenské v Polsku, takže z tohoto hlediska a hlavně v Polsku nějakým způsobem nenacházíme podporu užších vztahů s Ruskem, naopak Rusko je vnímáno v Polsku velice negativně jako strategický soupeř a polská, v tomto se Polsko plně staví na stranu Spojených států.

Novinář Alfréd Fuchs

17.2.2019 ČT 24 str. 22 22:05 Newsroom ČT24

Luboš ROSÍ, moderátor

Byl jedním z Masarykových pátečníků, přispíval třeba do Peroutkovy Přítomnosti nebo do deníku Tribuna, novinář Alfréd Fuchs, teď bylo výročí jeho úmrtí, umučili ho nacisti. Psal o politice, náboženství, ekonomice. Bavily ho takzvané entrefiletly. Co to bylo? Sám to popsal takto.

Alfréd FUCHS

Drobná glosa ke dni, jejímž podstatným znakem jest, že je krátká, takřka vsunutá mezi denní zprávy a ostatní vážný obsah. Má býti, zdůrazňuji, má býti hutná, vtipná a nesmí se nikdy zvrhnout ve stylistické cvičení anebo slovní šaškovství.

Jan CEBE, historik médií, **Fakulta sociálních věd** UK

Oni ho měli jakoby za člověka, kam vítr, tam plášť. Jednou je socialista, najednou je lidovec. Jednou je Žid, v podstatě sionista, najednou je zase velmi rigidní katolík, ale on se v podstatě od toho mládí celou dobu hledal. On hledal něco, čemu by mohl skutečně niterně bez jakéhokoliv zaváhání věřit.

Luboš ROSÍ, moderátor

Teď už děkuji za půlhodinu vašeho času. Snažili jsme se přinést témata, která by vás mohla zaujmout. Uděláme to také příští týden. Díky, dobrou noc.

‘Co Židé pociťovali subjektivně, potvrdila statistika.’ Antisemitismus je v části Evropy opět na vzestupu

17.2.2019 irozhlas.cz str. 00 Zprávy ze světa

Jaroslav Hroch, ČTK

V Německu narostl počet trestných činů s antisemitským podtextem, meziročně o téměř deset procent. Ve Francii se počet protižidovských incidentů oproti roku 2017 zvýšil o 75 procent. Aktuální policejní statistiky potvrzují neblahý trend, na něž upozorňují evropští Židé i odborníci: celkové vzednutí antisemitismu. „Pro Evropu je ale ještě varovnější, že antisemitismus nikdy pořádně nevymizel,“ upozorňuje politolog z Karlovy Univerzity Jan Charvát.

Celkově se v Německu minulý rok odehrálo 1646 antisemitských trestných činů. Počet násilných útoků meziročně vzrostl z 37 na 62 a zraněno při nich bylo 43 osob, informoval německý server Deutsche Welle.

„Poslední čísla nejsou oficiální, ale odráží trend a to je alarmující,“ řekl šéf německé Ústřední židovské rady Josef Schuster. Na oficiální data je nutné počkat si do května, už teď je ale jasné, že jde o nejvyšší počet trestných činů za posledních deset let. „To, co Židé pociťovali subjektivně, statistika potvrdila,“ dodal Schuster.

Šéfa vládní kanceláře pro boj s antisemitismem Felixe Kleina nárůst příliš nezaskočil. „Obávám se, ale nejsem moc překvapený. Navazuje to na to, co slýchávám od zástupců židovské komunity,“ řekl pro německý server.

V lednu na stejný trend upozornila německá státní zástupkyně Claudia Vanoniová, která má zaměření na antisemitismus přímo v popisu práce. „Mám dojem, že se antisemitismus stává hlasitějším, očividnějším a agresivnějším,“ uvedla v rozhovoru pro Berliner Zeitung.

Smrtící hniloba myslí

Obdobný nárůst hlásí za rok 2018 i Francie, kde úřady zaznamenaly 541 antisemitských incidentů, o rok dříve to bylo 311, uvedl server francouzské televize France 24.

„Antisemitismus se šíří jako jed... Je to jako hniloba myslí, je to smrtící,“ řekl v úterý francouzský ministr vnitra Christophe Castaner symbolicky u památníku zavražděného francouzského žida Ilana Halimiho, který poškodil neznámý vandal.

Jeho slova pomyslně navazují na prosincovou zprávu Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA). Ta shrnuje výsledek dotazování židovské populace ve dvanácti evropských státech (Česko chybělo). Otázky se týkaly toho, zda se s nenávistí vůči nim samotným v každodenním životě Židé setkávají, zda nějaké protižidovské útoky a incidenty zaznamenali, případně, jestli se jich obávají.

‘Vždy se ohlídím přes rameno’

První obdobný průzkum agentura zpracovala už v roce 2012, u sedmi zemí tedy šlo výsledky porovnat. A z údajů vyplývá, že k poklesu vnímání antisemitismu došlo pouze u maďarských Židů.

Podle oslovených lidí z židovské komunity se antisemitismus v Evropě stává buď „závažným“, nebo „velmi závažným“ problémem.

Například ve Francii se podle 95 % dotázaných nenávist vůči židům v posledních pěti letech zvýšila. To je nárůst o deset procentních bodů. V Německu číslo vyskočilo o 23 procentních bodů oproti minulému dotazování.

„Antisemitismus a rasismus jsou jako vídeňský řízek. Jsou součástí rakouského kulturního dědictví, stejně jako xenofobie,“ cituje zpráva postaršího rakouského muže, jednoho z více než 16 300 respondentů.

Politolog Jan Charvát z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, jenž se zabývá extremismem, taktéž upozorňuje, že evropský antisemitismus vlastně nikdy zcela nevymizel. „Je to něco, co je v Evropě tradiční. Antisemitismus byl tradiční a lidé se k tomu vrací,“ řekl serveru iROZHLAS.cz.

Nejenže se oproti roku 2012 statistika zvýšila, ale ani výhled do budoucna není podle dotázaných příliš optimistický. Dva z pěti respondentů se obávají, že se nejpozději do roka stanou terčem fyzického útoku. „Nikdy veřejně nenosím žádný židovský symbol a vždy se ohlídím přes rameno, když se účastním nějaké židovské události,“ vylíčila své obavy čtyřicetiletá Švédka.

Každý druhý

Vnímání protižidovských nálad kontrastuje s průzkumem Eurobarometru, který se dotazoval nejen Židů, ale obecně občanů Evropské unie. Antisemitismus jako současný problém vnímá polovina Evropanů. Výrazně nad průměrem je Švédsko, kde jeho výskyt považují za problém čtyři lidé z pěti.

Na úrovni celé EU je jako nejčastější projev antisemitismu vnímáno popírání holokaustu, o kterém hovořilo 53 procent respondentů Eurobarometru. Je to opět výrazně méně, než jak věc vnímají podle FRA sami evropští Židé. Z nich větu, že holokaust je mýtus a zveličuje se, vnímá jako jednoznačně antisemitskou 83 procent.

Další znepokojující fakta do debaty o antisemitismu přinesl průzkum americké televizní stanice CNN z loňského listopadu. Z více než 7 tisíc respondentů ze sedmi evropských zemí jich pětina uvedla, že antisemitismus je reakcí na to, jak se Židé v běžném životě v jejich zemích chovají.

K situaci v Evropě se v červenci vyjádřil i americký viceprezident Mike Pence. „Ve Francii a Německu se to zhoršilo natolik, že židovští představitelé varovali jejich následovníky, aby nenesli jarmulky na veřejnosti – z obav, aby nedošlo k násilným útokům. A v příliš mnoha případech k tomu skutečně došlo,“ řekl na konferenci ke svobodě náboženského vyznání.

Příčiny v roce 2015

Kde se současné vzednutí antisemitismu vzalo? Podle polského historika Dariusze Stoly je potřeba hledat příčiny v roce 2015, kdy Evropu zasáhla migrační krize. Mediální obraz nekontrolovaného přílivu běženců, strach z neznámého, pocit ohrožení, teroristické útoky a další problémy vedly k celkovému nárůstu xenofobie a šovinismu.

To se netýká pouze Židů, ale i nenávisti vůči muslimům, gayům, Romům a dalším minoritám, řekl Stola britskému The Economist.

Charvát s tím částečně souhlasí. Nárůst populistických krajně pravicových stran, které svůj program staví na strachu z migrace, podle něj v posledních letech oživuje radikální pravici, tradičního nositele antisemitismu v zemích východní Evropy, ale třeba i v Itálii.

Není to ale tak jednoduché. „Narážíme na to, že se kříží několik momentů, které antisemitismus přivívají. Na jedné straně to je klasická krajní pravice. Druhým velkým momentem je ale vliv radikálního islámu, kde je antisemitismus primárně spojen s blízkovýchodním konfliktem a problémem Izraele,“ vysvětlil Charvát pro server iROZHLAS.cz. Kromě toho se ale antisemitismus objevuje i u skupin, které jsou spojeny s radikální levicí. I zde je důležitým tématem také odpor k politice státu Izrael.

Společenské tabu a online prostor

Podle hlavního polského rabína Michaela Schudricha není jisté, zda opravdu narostl počet lidí s protižidovskými názory. Uvádí ale, že je nyní společensky akceptovatelnější tyto názory veřejně prezentovat. „Pocit předtím byl ‚tomuto věřím, ale nikomu to neřeknu‘. Nebylo to dokonalé, ale alespoň bylo nějaké společenské tabu,“ citovala CNN Schudricha.

Na znepokojivý fakt upozorňuje i Charvát: „V posledních pěti letech je možné zejména v online prostředí vidět nárůst ochoty akceptovat věci, které dřív nebylo možné veřejně říct. Týká se to zejména představ židovského spiknutí.“

To potvrzuje i průzkum FRA. Nejčastěji se Židé v dvanácti zemích setkávají s antisemitismem právě na internetu a sociálních sítích. Jako problém to označilo 89 procent dotázaných. Za druhý největší problém dotazovaní označili nenávistné vyjádření na ulicích a veřejných prostranstvích – celkem 73 procent.

Obdobně o nárůstu antisemitismu píše i britský the Economist. Podle Larse Rensmanne z nizozemské Rijksuniversiteit Groningen, který se antisemitismu odborně věnuje, nejde ani tak o nárůst jako o to, že jsou protižidovské prohlášení viditelnější kvůli sociálním médiím. K tomu přispívají i různé konspirační teorie a fake news, které antisemitismus využívají, řekl britskému týdeníku.

Židovské spiknutí

Představy o židovském spiknutí přivívají i někteří politici, což může přispívat k legitimizaci antisemitismu. V prosinci například vláda Viktora Orbána uvedla, že protivládní protesty jsou výtržnosti v žoldu magnáta židovského původu George Sorose.

„Protože je premiér Orbán tak důrazný ve snaze bojovat proti antisemitismu a zachovat, jak to nazývá, křesťansko-židovské dědictví, vyzval bych ho, aby se zdržel zavádějících slov (v angličtině těžko přeložitelný termín dog-whistle words, tedy slova, která jsou společností vnímána jinak, než minoritou, na kterou skrytě útočí, pozn. red.), aby se vyhnul jakékoli podobě kampaně, která může být vnímána jako skrytě antisemitská,“ citoval server EU Observer viceprezidenta Evropské komise Franse Timmermanse.

Podle serveru tím narážel na masivní kampaň maďarské vlády, která bez důkazu obviňuje Sorose ze snahy dovézt milion migrantů do Evropy.

Je ale potřeba dodat, že podle průzkumu FRA počet maďarských Židů, kteří antisemitismus vnímají jako „velký“ nebo „celkem velký problém“, klesl. Zatímco v roce 2012 odpovědělo kladně 89 % respondentů, loni jich bylo 77 procent.

Obdobně Sorose obvinil také slovenský premiér Robert Fico. Stalo se tak během loňské politické krize, již vyvolala vražda novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové. Organizátory protivládních protestů nařkl z toho, že jsou z organizací financovaných Sorosem. Kromě toho Fico naznačil také možnou souvislost mezi protesty a schůzkou Kisky s miliardářem Georgem Sorosem v USA v září 2017.

Česko stojí stranou

Česko podobné vzednutí antisemitismu zatím nezasáhlo, poznamenal Charvát. Jedním z důvodů je také fakt, že tři současní nositelé antisemitismu – tedy extrémní pravice, radikální islám a v menší míře extrémní levice – jsou podle něj v českých podmínkách velice slabí.

Charvát k tomu dodává, že u neonacistů je sice antisemitismus důležité téma, zejména verbálně, ale reálných násilných útoků bylo v Česku v posledních letech velice málo.

Antisemitismus v zásadě neexistuje ani u extrémní levice, dodal Charvát. A muslimské imigrace je v Česku minimum. Nejčastěji se tak objevily antisemitské útoky na hřbitovech nebo šlo o různé protizidovské nápisy, což byl případ předsedy Národní demokracie Adama B. Bartoše, jemuž soud vyměřil rok vězení s dvouletým podmíněným odkladem.

Také podle tajemníka Federace židovských obcí Tomáše Krause je projevů antisemitismu v Česku méně než v jiných evropských zemích, uvedla ČTK. I on vidí souvislost mezi migrační krizí a nárůstem antisemitismu. Federace sice eviduje minimum fyzických útoků, ale přibývá nenávistných projevů na internetu.

Česko se antisemitismu vymezilo na konci ledna k připomínce Dne památky obětí holokaustu a předcházení zločinům proti lidskosti. Sněmovna i Senát přijaly na konci ledna usnesení s definicí antisemitismu, které vypracovala a přijala v květnu 2016 Mezinárodní aliance pro připomínku holokaustu.

Podle místopředsedkyně Senátu Miluše Horské z klubu KDU-ČSL jde o jasný a praktický návod, jak popisované jevy označit a odsoudit, uvedla. Stejně usnesení přijaly už dříve izraelský Kneset a parlamenty Velké Británie, Rakouska, Rumunska, Německa, Bulharska, Litvy, Slovenska, Makedonie, Moldavska a Nizozemska.

URL| https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/antisemitismus-nemecko-berlin-francie-zide-nenavist-extremismus-rasismus_1902170730_och

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

irozhlas.cz

Toulky Amerikou

18.2.2019 databazeknih.cz str. 00

Ruská Praha, Karlem Sedláčkem

Karel Sedláček se stal v roce 1960 nejmladším hlasatelem Československého rozhlasu.

Promoval na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze. V plzeňském rozhlasovém studiu pracoval do konce roku 1968. Po roce 1989 působil jako šéfredaktor nakladatelství Melantrich a byl redaktorem a hlasatelem Rádia Svobodná Evropa až do ukončení vysílání české redakce v roce 2002. Je autorem knih na vědeckotechnická témata, historii unikátní rozhlasové stanice očima pamětníků i archivních dokumentů shrnul pak v knize Volá Svobodná Evropa (Praha 1993).

Dále mimo jiné napsal publikaci Vzpomínky na Plzeň – Čas lámání chleba a charakterů (Praha 2011)- o srpnových událostech roku 1968 v Plzni. Karel Sedláček navštívil Spojené státy celkem pětadvacetkrát. Toulal se velkými městy i pustými pouštěmi, podzemními jeskyněmi a vysokohorskými masivy, obdivoval umělecké galerie i muzikály, nechal se ohromovat nádhernými konstrukcemi mostů a přehrad i architekturou mrakodrapů,

se zatajeným dechem se procházel laserovými laboratořemi a po vojenských základnách. Kniha Toulky Amerikou vyšla na konci roku 2018.

URL| <https://www.databazeknih.cz/udalost/toulky-amerikou-895>

Kde skončí zajatí islamisté?

19.2.2019 ČT 24 str. 02 21:31 Horizont

Tomáš ŠPONAR, moderátor

A v Horizontu Vít Střítecký z katedry bezpečnostních studií **FSV UK** v Praze. Pane Střítecký, dobrý večer. Chci se zeptat. Stovky lidí nebo islamistů by se mohly nebo měly nebo spíše chtěly vrátit na Západ. Tisíce jsou podle odhadů někde na útěku. Mohou být rozptýleni ve frontových zemích, jako je Sýrie nebo Irák. Mezi nimi budou velmi pravděpodobně i lidé ze Západu. Kdo představuje větší riziko? Ti, kteří jsou nebo problém, řekněme, ti, kteří jsou teď zadržováni kurdeckými silami a můžou se vrátit? A nebo ti, kteří jsou zcela mimo kontrolu? Co je to, co je podle vás větší problém?

Vít STRÍTECKÝ, katedra bezpečnostních studií, **FSV UK** v Praze

Dobrý večer. Problémy představují poměrně zásadní obě skupiny. Kdybychom se na to podívali čistě bezpečnostní optikou, tak asi nebezpečnější budou, budou vlastně ti, kteří se nějak rozptýlili po, po okolních, po okolních zemích a budou vlastně hledat nějaké další možnosti, kde vlastně pokračovat. Ať už v tom svatém boji a nebo a nebo a nebo vlastně v tom určitém způsobu života, který vlastně vedli v Islámském státu a v tomto existuje dlouhý precedent, protože my vlastně máme určité globální džihádisty, kteří cestovali vlastně z různých regionů už od 80. let, minimálně 80. let. Takže, takže vlastně můžou tady na tu praxi, praxi přejít. To se týče té druhé skupiny, tak tady je skutečně zásadní problém ten, že Evropa má prozatím velmi málo nástrojů, jak, jak této výzvě čelit. Je taky třeba říct, že je zcela bezprecedentní. Vlastně nikdy v historii jsme tady podobný případ s takovým množstvím zahraničních bojovníků ještě v tomto specifickém kontextu vlastně neměli. A je to problém právní, protože členské země Evropské unie nemají vlastně vhodné právní úpravy velmi často, jak, jak nějak rozumně vlastně /nesrozumitelně/ ty teroristy, respektive jak je skutečně spojit s těmi konkrétními činy a následně /nesrozumitelně/. A je to problém taky politický a strategický, protože nějaká jejich deradikalizace je prostě velmi složitý proces.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Když podstoupíme od toho právního kontextu a budeme se soustředit jen na ten bezpečnostní. Lidé v zajetí, bez ohledu, jak jsem řekl na právní systémy, na to, co se děje v jejich domovských státech, na to, jaká je politika, co je efektivnější z hlediska bezpečnosti? Nechat je tam, kde byli zajatí nebo je vrátit do zemí původu?

Vít STRÍTECKÝ, katedra bezpečnostních studií, **FSV UK** v Praze

Asi cynicky řečeno, čistě efektivnější je bude nechat je, nechat je jaksí mimo ty země původu. Nicméně na druhou stranu jako důležité bude se skutečně chovat vlastně právně a dodržet, dodržet nějaké základní normy, na kterých naše civilizace je postavená. Takže bude jaksí velmi složitě najít, najít v tomhle tom nějaký vybalancovaný, vybalancovaný přístup.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Kdybychom se ještě podívali možná v rychlosti na to, dají se tito lidé reintegrovat zpátky do západních společností, existuje způsob, jak je, tedy samozřejmě pokud se něčeho dopustili, potrestat a pak je, pak je vrátit do normálního života?

Vít STŘÍTECKÝ, katedra bezpečnostních studií, **FSV UK** v Praze

To je vlastně také poměrně složité odhadnout především proto, že i s těmi deradikalizačními procesy, které se teďka vlastně velmi aktivně rozjíždějí v mnoha zemích Evropy, nemáme nějaké zásadní zkušenosti. To znamená není tady nějaká zkušenost, jak vypadá jaksí skutečně extremističtí nebo terorističtí, prostě po 30, po 30 letech. A jestli je možné tyhle lidi navracet, navracet do nějakého normálního života. Zvláště jaksí v situaci, kdy Islámský stát byl zase jako úplně bezprecedentní, bezprecedentní situací a bezprecedentní organizací a děly se tam vlastně jako bezprecedentní záležitosti. Takže, takže to těžko říct. To, co asi bude podstatné, je pokusit se udržet ten nějaký diverzifikovaný přístup tak, jak o tom některé země vlastně na tom summitu mluvily. Protože někteří z těch třeba podporovatelů nebo, nebo lidí, kteří nemuseli být jako nezbytně přímo součástí těch, těch nejhorších operací nebo nemuseli konat ta největší zvěrstva, tak jako hypoteticky mohou být, mohou být nějakými kandidáty na nějakou složitou deradikalizaci s tím, že velmi pravděpodobně budou vlastně neustále pod dohledem a budou velmi zatěžovat bezpečnostní složky. Bude to prostě stát mnoho energie. A v neposlední řadě peněz. U některých si naopak myslím, že zase ty tresty budou tak vysoké, že se možná o nějaké deradikalizaci ani nebude mluvit.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Téma, které budeme dál sledovat také s Vítem Stříteckým z katedry bezpečnostních studií **Fakulty sociálních věd** v Praze. Děkujeme a přejeme hezký večer.

Vít STŘÍTECKÝ, katedra bezpečnostních studií, **FSV UK** v Praze

Děkuji za pozvání, hezký večer.

Toulky Amerikou: Autorské čtení

19.2.2019 prazsky.denik.cz str. 00

Autorské čtení z knihy Karla Sedláčka Toulky Amerikou s následnou diskuzí.

Karel Sedláček se stal v roce 1960 nejmladším hlasatelem Československého rozhlasu.

Promoval na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze. V plzeňském rozhlasovém studiu pracoval do konce roku 1968. Po roce 1989 působil jako šéfredaktor nakladatelství Melantrich a byl redaktorem a hlasatelem Rádia Svobodná Evropa až do ukončení vysílání české redakce v roce 2002. Je autorem knih na vědeckotechnická témata, historii unikátní rozhlasové stanice očima pamětníků i archivních dokumentů shrnul pak v knize Volá Svobodná Evropa (Praha 1993).

Dále mimo jiné napsal publikaci Vzpomínky na Plzeň – Čas lámání chleba a charakterů (Praha 2011)- o srpnových událostech roku 1968 v Plzni. Karel Sedláček navštívil Spojené státy celkem pětadvacetkrát. Toulal se velkými městy i pustými pouštěmi, podzemními jeskyněmi a vysokohorskými masivy, obdivoval umělecké galerie i muzikály, nechal se ohromovat nádhernými konstrukcemi mostů a přehrad i architekturou mrakodrapů, se zatajeným dechem se procházel laserovými laboratořemi a po vojenských základnách.

URL| <https://prazsky.denik.cz/tipy/toulky-amerikou-autorske-cteni-341209.html>

Ochrana oznamovatelů korupce nejen na papíře

19.2.2019 spolecenskaodpovednostfirem.cz str. 00

Lukáš Černohorský

Korupce jako problém ve státní správě byla tématem fóra s názvem Oznamovatel – hrdina nebo práškač?

Na akci z cyklu Protikorupční akademie pořádané Nadačním fondem proti korupci a Asociací společenské odpovědnosti dorazilo v úterý 19. února odpoledne do Centra současného umění DOX na padesát lidí.

Přijímání úplatků, podplácení nebo zneužívání postavení a pravomocí – příklady typické ukázky korupce. Pokud člověk tyto signály zaznamená, měl by takové jednání ihned oznámit. Jak ale z pozice oznamovatele fungovat dál na stejném místě se stejnými spolupracovníky? Téma pro odborníky i členy odborné veřejnosti, kteří se účastnili úterní zajímavé a bezmála dvou a půl hodiny trvajících debaty. Hosty setkání přivítal ředitel Nadačního fondu proti korupci Karel Škácha. Uvedl, že právě Fond se otázce ochrany oznamovatelů věnuje dlouhodobě.

„Fond se již od počátku své existence zaměřil na oznamovatele a jejich důkladnou ochranu. Měli jsme také možnost se seznámit s několika legislativními návrhy, které však nesplňovaly naši představu. Proto jsme se rozhodli představit vlastní návrh, který zahrnuje naše dosavadní zkušenosti s danou problematikou. Věřím, že se nám ho tentokrát podaří dotáhnout do takové verze, které by se následně stala součástí našeho právního řádu,“ řekl Karel Škácha.

Pozvání do diskuse pak přijali PhDr. Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd**, který ve svém příspěvku porovnal náhled na korupci ve vybraných regionech. Dále pak zástupci státní správy JUDr. Jiří Kapras z Ministerstva spravedlnosti a Mgr. Dalibor Fadrný z Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí, kteří seznámili ostatní s vládním návrhem zákona o ochraně oznamovatelů. PhDr. Radim Bureš, manažer forenzních služeb Ernst&Young, se poté zaměřil na korupci v soukromém sektoru. Ing. Lukáš Černohorský následně posluchače seznámil se stanoviskem Pirátské strany a Urza pak s alternativním pohledem na řešení korupce.

JUDr. Ondřej Závodský představil fondový návrh zákona o ochraně oznamovatelů. Jedná se zatím o pracovní verzi, kterou Fond předkládá k diskusi zástupcům resortů, pod které uvedená problematika spadá – ať už jde o parlamentní strany nebo odborníky z řad akademické i neziskové sféry.

Všichni panelisté i diváci mohli ochutnat skvělé občerstvení od sociálního podniku Náruč a jeho kavárny Modrý domeček.

Sdílejte na:

[Zpět na homepage](#)

URL| <http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/obsah/1026/ochrana-oznamovatelu-korupce-nejen-na-papire>

Hákové kříže i nápisy v němčině. Na židovském hřbitově nedaleko Štrasburku někdo zneuctil 96 hrobů

19.2.2019 irozhlas.cz str. 00

Další fotografie (8)

Neznámý pachatel v noci na úterý zneuctil bezmála stovku hrobů na židovském hřbitově ve východofrancouzském městě Quatzenheim, ležícím nedaleko Štrasburku, informoval alsaský list Les Dernieres Nouvelles d'Alsace. Na hroby někdo žlutou a modrou barvou namaloval nápisy v němčině a hákové kříže. Alsasko ještě v úterý navštíví i francouzský prezident Emmanuel Macron.

Nápisů na hrobech si podle listu kolem půl sedmé ráno všiml jeden z místních obyvatel, když venčil psa. Kromě hrobů se hákový kříž ráno objevil také na vchodových dveřích jednoho z domů u hřbitova.

Čin vandala či vandalů vyvolává ve Francii o to silnější reakci, že v Paříži je na úterní večer plánován pochod proti projevům antisemitismu. Incidentů tohoto typu loni ve Francii výrazně přibýlo. Úřady jich

zaznamenaly 541 oproti 311 z předchozího roku. Terčem antisemitských urážek se pak tuto sobotu při demonstraci takzvaných žlutých vest stal francouzský konzervativní filozof Alain Finkielkraut.

„Ohavný antisemitský čin“

Prefektura departementu Bas-Rhin označila znesvěcení hrobů ve vesnici Quatzenheim za „ohavný antisemitský čin“. Na jednom z nich se podle AFP objevil nápis „Elsassisches Schwarzen Wolfe“ (Alsasští černí vlci), což prý může být odkaz na alsaskou separatistickou skupinu aktivní v 70. letech.

„Podnikneme kroky, přijmeme zákony a budeme trestat,“ řekl prezident Macron obyvatelům Quatzenheimu a zástupcům židovské obce po obhlídce poničených hrobů. Doprovázel je při tom hlavní francouzský rabín Haim Korsia. „Je pro mne důležité být tady dnes s vámi,“ prohlásil Macron.

Francie přitom nedávno oznámila, že se počet loňských protižidovských incidentů oproti roku 2017 zvýšil o 75 procent.

Politolog Jan Charvát z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, jenž se zabývá extremismem, v tomto kontextu upozornil, že evropský antisemitismus vlastně nikdy zcela nevymizel. „Je to něco, co je v Evropě tradiční. Antisemitismus byl tradiční a lidé se k tomu vrací,“ řekl dříve serveru iROZHLAS.cz.

Prezident Macron dále v podvečer navštíví pařížský památník obětem holocaustu a ve středu bude večeřet mimo jiné s předsedou společnosti CRIF, tedy zastřešující organizace zastupující francouzské židy. Na rozdíl od dalších politických lídrů se ale Macron nebude účastnit večerní pařížské demonstrace proti antisemitismu.

Židovská obec ve Francii je podle agentury Reuters s přibližně 550 tisíci osobami jednou z největších v Evropě. Od druhé světové války se rozrostla zhruba o polovinu, útoky proti ní však zůstávají časté. V roce 2015 úřady zaznamenaly dokonce 800 antisemitských činů.

Neznámý pachatel v noci na úterý zneuctil bezmála stovku hrobů na židovském hřbitově ve východofrancouzském městě Quatzenheim, ležícím nedaleko Štrasburku / Foto: Vincent Kessler / Zdroj: Reuters.

URL| https://www.irozhlaz.cz/zpravy-svet/zidovsky-hrbitov-hakove-krize-francie_1902191722_pj

Ochrana oznamovatelů nejen na papíře

19.2.2019 nfpk.cz str. 00

Nadační fond proti korupci uspořádal dnes, ve spolupráci s Asociací společenské odpovědnosti, první díl ze série diskusních fór s protikorupční tematikou.

První diskuse s názvem Oznamovatel - hrdina nebo práškač? se věnovala problematice oznamování korupce a ochraně oznamovatelů. Pozvání přijali zástupci veřejné správy, opoziční strany, komerční a akademické sféry a také představitel alternativního pohledu na problematiku korupce. Nadační fond zároveň přítomné seznámil s vlastním návrhem zákona o ochraně oznamovatelů.

Ochrana oznamovatelů patří dlouhodobě mezi hlavní témata několika posledních vlád. Kvalitní řešení však doposud nebylo realizováno. Tato skutečnost působí dojmem, že uvedené téma je pro vládní činitele jen výhodným marketingovým heslem a nikoliv skutečným problémem, který zasluhuje co nejdříve řešení.

Nadační fond proti korupci se proto rozhodl uspořádat sérii diskusních fór s problematikou vnímání korupce a obecného nahlížení na oznamovatele. Pozvání do diskuse přijali PhDr. Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd**, který ve svém příspěvku porovnal náhled na korupci ve vybraných regionech. Dále pak zástupci státní správy JUDr. Jiří Kapras z Ministerstva spravedlnosti a Mgr. Dalibor Fadrný z Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí, kteří seznámili publikum s vládním návrhem zákona o ochraně oznamovatelů. PhDr. Radim Bureš, manažer forenzních služeb Ernst&Young, který se zaměřil na korupci v soukromém sektoru. Ing. Lukáš Černohorský následně posluchače seznámil se stanoviskem Pirátské strany a Urza pak s alternativním pohledem na řešení korupce.

Fond současně představil i vlastní návrh zákona o ochraně oznamovatelů. Jedná se o pracovní verzi, kterou Fond předkládá k diskusi zástupcům resortů, do jejichž gesce uvedená problematika spadá, parlamentních stran i odborníkům z řad akademické i neziskové sféry.

“Fond se již od počátku své existence zaměřil na oznamovatele a jejich důkladnou ochranu. Měli jsme také možnost se seznámit s několika legislativními návrhy, které však nesplňovaly naši představu. Proto jsme se rozhodli představit vlastní návrh, který zahrnuje naše dosavadní zkušenosti s danou problematikou. Věřím, že se nám ho tentokrát podaří dotáhnout do takové verze, které by se následně stala součástí našeho právního řádu,” okomentoval iniciativu Karel Škácha, ředitel Fondu.

Nadační fond proti korupci vznikl jako zcela nezávislá iniciativa lidí, kteří zásadně nesouhlasí s tím, do jaké míry korupční jednání infiltrovalo celou státní správu. Jeho cílem je podpora a přispívání k budování etických hodnot v demokratické společnosti, podpora odhalování korupční činnosti ve veřejné správě a podpora projektů odhalujících korupci.

Kontakt: Karel Škácha, ředitel NFPK, tel.: 602 681 513, e-mail: karel.skacha@nfpk.cz

URL| <http://www.nfpk.cz/aktuality/5438>

Projekt Česko! A jak dál?

19.2.2019 ČT 1 str. 10 18:00 Události v regionech - Praha

Bohumil KLEPETKO, moderátor

Karlova univerzita zahajuje svou diskusní platformu, ve které se chce zabývat celospolečenskými problémy a z níž by měly vzejít konkrétní zformulované návrhy na zlepšení života v zemi. Do projektu nazvaného Česko! A jak dál univerzita podle projednávaných témat zapojí své experty další, spolu s veřejností, přizve. První debata cyklu je věnovaná dluhům a exekucím, místem diskuse je Městské muzeum v Ústí nad Labem, začátek byl v 17 hodin. Jdeme tam za Ivem Bránišem. Ivo, místo pro diskusi nad dluhy a exekucemi, coby problémem současného Česka, nebylo vybrané náhodně. Jak velký je to problém právě na severu Čech?

Ivo BRÁNIŠ, redaktor

Dobry večer. Ústecký kraj je jeden z nejzadluženějších v republice. To znamená, žije zde nejvíce lidí s exekucí. Například obec Obrnice na Mostecku. Tam více jak 50 % populace obce platí nějakou exekuci. Čili dluhy a exekuce jsou skutečně v Ústeckém kraji téma číslo jedna. Já už si s ním budu, já už si o něm budu povídat s rektorem Univerzity Karlovy panem Tomášem Zimou. Pane rektore, dobrý večer.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Dobry večer.

Ivo BRÁNIŠ, redaktor

Kde vlastně ta myšlenka těch veřejných diskusí vznikla jaký by měl mít výsledek?

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Tak, myšlenka projektu Česko! A jak dál? Vznikla na podzim loňského roku na Univerzitě Karlově, kdy k rolím univerzity kromě vzdělávání a tak a bádání, také patří určitý vztah univerzity ke společnosti a definovali jsme zásadní témata dle našeho názoru, která ovlivňují život buď většiny nebo každého z nás, jako je bezpečnost,

zdraví, otázky zemědělství a potravin, otázky sucha a také otázky dluhů a exekucí, které se vlastně dotýkají skoro 10 % České republiky.

Ivo BRÁNIŠ, redaktor

Ta dnešní diskuse už probíhá. Jací hosté tam jsou a už máme nějaký třeba výsledek, nějaký podnět?

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Tak, diskuse probíhá nejprve na Univerzitě Karlově a dnes tady v Ústí nad Labem, kde jsou se zástupci prezident exekutorské komory, náměstek ministra spravedlnosti, náměstek hejtmána Ústeckého kraje. Představitel agentury pro sociální začleňování z vlády profesor Mejstřík z **fakulty sociálních věd** a lidé z neziskových organizací a diskutujeme zde otázky, jak vlastně k tomu problému předcházet. Otázku prevencí vzdělávání, v oblasti finanční gramotnosti a podobně.

Ivo BRÁNIŠ, redaktor

Vy jste měli možnost se dnes dopoledne podívat po Ústí ve vyloučených lokalitách jste byli v domovech pro seniory. Jaké byly nejčastější dotazy, měli jste možnost se setkat s těmi lidmi, kteří mají nějaký dluh nebo exekuci?

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Tak, měl jsem tu možnost se s těmi lidmi setkat, tak v těch lokalitách jako jsou třeba Předlice, Sklenářská ulice, je zajímavé, že máte prostě řadu domů, které jsou skoro vybydlené a pak je tam dům, který je hezky opraven. V domech pro seniory samozřejmě senioři vnímají tu otázku možnosti jaksi spadnout do té dluhové pasti velmi citlivě a také jsme tam diskutovali o otázce nedostatku lékařů a zdravotní a sociální péče.

Ivo BRÁNIŠ, redaktor

Já vám děkuji za rozhovor, pane rektore, a ještě připomenu, že ty debaty a diskuse budou v republice pokračovat. Budou se stěhovat po různých regionech. Další by měla být 20. března v Plzni a tématem bude bezpečnost.

„MOJE VIZE NULA“ BEZPEČNOST NA SILNICÍCH? NEJEN V AUTOŠKOLE, ALE I TÉMATEM PRO STUDENTY VYSOKÝ ŠKOL!

19.2.2019 zlatakoruna.info str. 00

Milan Káňa / 19. února 2019 - 8:45 / Zprávy / Neživotní pojištění

Statistiky hovoří jasně. Mladí řidiči jsou jednou z nejohroženějších skupin účastníků silničního provozu. Může za to nedostatečný systém vzdělávání v oblasti bezpečnosti silničního provozu v ČR? Jak to změnit? Například intenzivnější výukou dopravní bezpečnosti na základních, ale třeba i středních a vysokých školách. Nezkušenost, a především nevědomost mladých řidičů totiž mají velmi často fatální následky.

S dopravní výchovou se děti setkávají už v mateřské škole. Na základní škole je pak často na prvním stupni součástí prvouky. Dopravní výchově se však nevěnují školy tak důsledně jako obsahu jiných oblastí. To potvrzují i výsledky průzkumu: „Téměř 70 procent učitelů z mateřských škol uvádí ve výsledcích šetření České školní inspekce, že v posledních dvou letech neabsolvovali žádné školení v dopravní výchově. Podobně jsou na tom i jejich kolegové ze základních škol. Přitom by pravidelná školení na téma dopravní bezpečnosti uvítali,“ prozradil metodik dopravní výchovy Týmu silniční bezpečnosti Markéta Novotná.

Na středních školách probíhá dopravní výchova spíše výjimečně. Pouze studenti, kteří se rozhodnou udělat si řidičské oprávnění si alespoň prostřednictvím autoškoly osvěží své znalosti a také pravidla bezpečnosti silničního provozu. Zároveň ale víme, že pro většinu z nich je to na velmi dlouhou dobu poslední kurz spojený s dopravní bezpečností. „Z našich zkušeností víme, že mladí lidé neustále přicházejí s kreativními a neotřelými nápady, a to na různá témata. Nechceme hrát roli učitelů, proto jsme chtěli zapojit přímo samotné studenty, a tak vznikl projekt MOJE VIZE NULA,“ sdělila manažerka CSR projektů v pojišťovně Kooperativa Gabriela Hlásková.

Pokud není téma dopravní bezpečnosti prioritní oblastí studijního oboru, tak vysoké školy pozornost této oblasti nevěnují téměř vůbec. Pouze ve výjimečných případech některé fakulty. „Jednou z fakult, která jde tématům dopravní bezpečnosti naproti, je Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy. Ta v aktuálně probíhajícím zimním semestru spustila modulový kurz obsahující i téma dopravní výchovy, který je povinný pro všechny její studenty,“ uvedla koordinátorka projektu z Týmu silniční bezpečnosti Barbora Míšková.

I proto vznikl unikátní projekt MOJE VIZE NULA vymyšlený a vyhlášený Nadací pojišťovny Kooperativa a organizovaný Týmем silniční bezpečnosti (Bezpečně na silnicích o.p.s.), který se rozhodl zaměřit na mladé začínající řidiče, konkrétně v prvním kole soutěže na vysokoškoláky. Spolupráci již přijala řada vysokých škol.

Cíl projektu MOJE VIZE NULA je jasný: Zaměřit se na témata dopravní bezpečnosti tak, aby došlo ke snížení nehodovosti a závažných následků dopravních nehod zejména u mladých začínajících řidičů.

Jak se přihlásit do projektu? Jednou z forem je zapojení jednotlivých fakult v projektu Moje vize nula, které na bázi dobrovolnosti, ale i implementace do předmětů výuky, mohou své studenty aktivně oslovit a zapojit do projektu. Studenti se do projektu mohou dobrovolně přihlásit také individuálně, pokud již nějakou práci na téma dopravní bezpečnosti píší, mají v plánu psát či je součástí nějakého projektu.

„Studenti vysokých škol se mohou aktivně zapojit do MOJE VIZE NULA tým, že dají dohromady projekt na vybrané bezpečnostní téma, které přitom zapadá do jejich studijního oboru. Seznam témat naleznou na stránkách: www.mojevizenula.cz. Projekt přitom může mít různé podoby. Vysokoškoláci mohou zpracovat odbornou práci na dané téma, uspořádat tematickou výstavu nebo například natočit reportáž či dokument pojednávající o bezpečnosti na silnicích,“ řekla koordinátorka projektu.

Jaká je Vaše vize nula?

„Studenti či samotné školy mají čas se přihlásit až do konce dubna 2019, přičemž práci odevzdat do konce května 2019. Motivací mohou být především pro studenty hodnotné ceny, které čekají na autory nejlepších projektů, které vybere odborná komise. A to není jediný benefit, který studentům projekt nabízí. Pro vítěze jsou pak připraveny ceny v celkové hodnotě 100 000 Kč, osobně však za mnohem důležitější považují jedinečnou zkušenost s přípravou projektů pod vedením expertů z mnoha oborů. Nejlepší z projektů bychom rádi pomohli studentům uvést do praxe, což jsem sama vždy považovala za nejlepší zkušenost,“ prozradila manažerka CSR projektů v pojišťovně Kooperativa Gabriela Hlásková.

Vysokým školám zapojeným do projektu nabízí Tým silniční bezpečnosti možnost uspořádání přednášek pro studenty na téma bezpečnost silničního provozu v České republice,“ doplňuje Markéta Novotná z Týmu silniční bezpečnosti.

Na projektu MOJE VIZE NULA spolupracují (tyto školy):

Ústav soudního inženýrství při Vysokém učení technickém v Brně

Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy

Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Ekonomická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Lékařská fakulta Ostravské univerzity

Fakulta ekonomicko-správní a Dopravní fakulta Jana Pernera Univerzity Pardubice

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s.

Vysoká škola sociálně správní, z. ú.

Vysoká škola kreativní komunikace

Vyměňte si vaše zkušenosti v oblasti finančních produktů. Diskuse

Poslat nový komentář

Komentář: *

Rich Text Editor Editor toolbars Bold Undo Redo Link Unlink ^ Press ALT 0 for help Elements path

Vaše jméno: *

E-mail: *

Obsah tohoto pole je soukromý a nebude veřejně zobrazen.

Chci upozornit emailem na odpovědi na mé komentáře

V souladu se zákonem 101/2000 Sb. a 480/2004 Sb., souhlasím se zařazením poskytnutých údajů do databáze, jejich zpracováním a s případným poskytnutím dalších aktuálních informací.

URL| <http://www.zlatakoruna.info/zpravy/nezivotni-pojisteni/%E2%80%9Eemoje-vize-nula%E2%80%9C-bezpecnost-na-silnicich-nejen-v-autoskole-ale-i-tematem-pro-studenty-vysoky-skol>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

zlatakoruna.info

Šikana a antisemitismus. Britská levice přišla o sedm poslanců

19.2.2019 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: RoklenFx, forex, fx, libra, euro, dolar, koruna, EURUSD, EURCZK, USDCZK

Ve Velké Británii rezignovalo sedm poslanců Labour party, což je největší odchod ze strany od roku 1981. Protestují proti vedení šéfa strany Jeremyho Corbyna. Na tiskové konferenci oznámili, že Corbynova strana se radikálně odklonila od jejich hodnot. Bývalá stínová ministryně Chuka Umunna vedení dokonce obvinila z antisemitismu.

Podobně zareagoval i další odcházející Mike Gapes, který označil labouristickou stranu za „institucionálně rasistickou“. Z úst další bývalé členky zaznělo, že se členové potýkali se šikanou, proto budou odted vystupovat v parlamentu jako Nezávislí.

Podle šéfa evropské strategie Mizuho International Petera Chatwella „to vypadá jako strašně zpackané zakládání nové strany, což bude mít na libru negativní dopad“. A skutečně libra se krátce k euru propadla, přestože jen krátce. Během dne se dostala ža na 0,8746 EURGBP, s následnou korekcí na 0,875 EURGBP.

Na druhé straně sněmovny požádala premiérka Theresa Mayová v dopise své konzervativní kolegy, aby táhli za jeden provaz. Bude to potřeba, jelikož po britských prázdninách je kalendář nabitý daty a jednáními o brexitu.

Do toho všeho oznámila japonská automobilka Honda, že za tři roky uzavře v britském Swindonu svou továrnu. Spolu s fabrikou na 160 tisíc vozů ročně by tak mohlo přijít o práci až 3500 lidí. Honda není jediná, kdo úmysl opustit Británii oznámil, dříve se podobně vyjádřil i Ford.

Nelichotivá predikce přišla pro Itálii z dílny agentury Fitch, která snížila odhad růstu třetí největší ekonomiky eurozóny z 1,1 procent na pouhých 0,3 procenta. Vzhledem k tomu, že se Itálie technicky nachází v recesi, jde stále alespoň o relativně pozitivní výsledek.

Špatné zprávy přišly i z Číny, kde se v lednu snížil meziročně o 15,8 % prodej nových automobilů. V lednu se prodalo 2,37 milionu vozů, za minulý rok tak jen 22,7 milionů. Přestože je to stále vysoké číslo, jde o sedmý měsíc po sobě, kdy se prodeje propadají. A problém nekončí. Čínský svaz výrobců automobilů při oznámení čísel představil i výhled na další měsíc, kde by se podle něj mělo číslo opět propadnout.

V Americe se neobchodovalo. Přestože se George Washington narodil před 287 lety až za tři dny, 22. února, Američanům vyšel v kalendáři k oslavě Dne prezidentů včerejšek, a na amerických trzích se tak nic nedělo. Přesto dolar zažil poměrně divokou jízdu, na jejímž konci oslabil proti euru.

Dnes ráno již vůči společné evropské měně lehce sílí. Aktuálně se dolar vůči euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1311 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 96,85 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1274 do 1,1386 EURUSD.*

Český statistický úřad představil výsledky indexu cen vývozu a dovozu. Meziročně se vývozní ceny zvýšily o 3,1 %, meziměsíčně došlo k poklesu o 0,5 %. U dovozu meziročně ceny rostly o 2,4 %, meziměsíčně poklesly o 1,3 %.

Podle úřadu bylo hlavním důvodem meziměsíčního poklesu snížení cen minerálních paliv. Stejně tak byly ceny paliv tahounem meziročního růstu. U vývozu meziročně neklesly ceny žádné skupiny zboží, zatímco u dovozu klesaly ceny potravin, a to o 1,9 %.

Česká data dnes nepřijdou žádná, hojně jich nebude ani v zahraničí. Očekáváme zejména data z eurozóny, kde Centrum evropského ekonomického výzkumu zveřejní výsledky svých výzkumů tržního sentimentu. Ve Spojených státech bude zveřejněn index trhu s bydlením.

Aktuálně se koruna v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,72 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,66 až 25,76 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,57 až 22,81 USDCZK.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/SZt47/sikana-a-antisemitismus-britska-levice-prisla-o-sedm-poslancu>

Zkušenosti a inspirace pro studenty v extrémně intenzivní formě

19.2.2019 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: ČR, Čína, vzdělání, Evropa, USA, Asie, European Centre for Career Education

Nabízíme v extrémně intenzivní formě to, co univerzity nenabízejí a studenti naopak naprosto nezbytně potřebují - zkušenosti a inspiraci. Bereme nejlepší lidi z praxe a zásadní témata. Snažíme se studentům ukázat, co je čeká po dokončení školy, a to navíc doplňujeme o skutečnou interakci s firmami. Jen minulý rok se nám přihlásilo přibližně 650 studentů z 50 států světa. Serveru Roklen24 to řekl Tomáš Hülle, zakladatel a jednatel European Centre for Career Education. "Doposud jsem nezávisle na projektu vždy vše dokázal financovat z vlastních prostředků, protože neexistoval projekt, který bych dříve či později neotočil do zisku," dodává.

Jak vznikla společnost European Centre for Career Education (ECCEU)? Kdy Vás napadlo tuto firmu založit?

Vznikla na chybách mé první firmy. K oblasti vzdělávání jsem se dostal poměrně nahodile před mnoha lety, ale když jsem svoji tehdy první firmu zakládal, tak jsem nasekal chyby prakticky úplně všude, kde si lze představit. Absence ambiciózní vize, špatná volba byznys partnera, ignorace dlouhodobého plánování či naprostý nedostatek jakékoli formalizace firmy. Zkrátka totální fail. Když jsem potom dostal příležitost vydechnout a skutečně se zamyslet, tak jsem dostal, myslím, někdy na podzim roku 2016 nápad, jak udělat skutečně revoluční projekt v oblasti praktického vzdělávání. A to napříč sektory, ale jak je vidět nyní již poměrně zřejmá, tak i kontinenty. A to z České republiky, která není pověstná ve světě jako inovativní region, natož být věhlasná v oblasti vzdělávání. Snad tedy kromě levných a schopných programátorů.

Jak vzpomínáte na novinářskou kariéru?

Jedno z nejlepších období mého života. Absolutní volnost volby témat a možnost být v kontaktu s prakticky kýmkoli, na koho jsem si tehdy ukázal. Snad kromě absurdně nízkých platů je to úžasná profese.

Přednášel jste na Univerzitě Karlově v Praze, na George Washington University či Arizona State University a mnoha dalších předních univerzitách v Číně. Můžete tedy srovnávat. Co byste vyzdvihl?

Záleží, co chcete srovnávat? Jak mám Karlovu univerzitu rád, tak je smutné, že bude vycházet pozadu prakticky ve všem. Stále platí, že americké univerzity jsou nejlepší na světě. To je asi bez diskuse. Kvalita diskurzu, jména pedagogů, množství času na výzkum, objem financování, ale i například kvalita studentů. To vše platí, ale i v Americe stále extrémně bojují s problémem interakce mezi akademií a reálným prostředím a kritikou ze strany studentů, že informace během studia získané jsou příliš teoretické.

Jak velký je nyní tým European Centre for Career Education?

Core tým kolem 15 osob, ale hned několik ze členů se věnuje otevírání našich nových poboček v New Yorku, Dubaji a dalších místech. Typické pro menší firmy naší velikosti ale je, že spoustu práce rovněž outsourcujeme.

Hledáte nějaké nové posily?

Jen hlupák by nevyužil příležitosti, když potká talent a energii. Podle mne musí být na drogách ten, kdo tvrdí, že na trhu nyní nejsou kvalitní lidé. Zrovna tyto dny hledáme nového COO po fantastické Denise Olešovské, která potřebuje vydechnout. Vtipné ale je, že jen na základě mého jediného postu na LinkedInu máme deset nesmírně kvalitních kandidátů a spoustu dalších zájemců, které nejspíše v budoucnosti oslovíme na další pozice v oblasti salesu či business developmentu. Korporace a další firmy by se měly zamyslet, protože dělají něco evidentně špatně, když mají tak často zásadní problém najít kandidáty.

Kolik máte partnerských firem?

Již se blížíme k číslu tří set, a to napříč všemi státy EU i na východním pobřeží Spojených států. Během několika týdnů navíc začínáme podepisovat partnery i v Dubaji a v Číně. I poměrově to začíná vycházet tak, že již menšina partnerů se nachází v Praze. Při získávání nových partnerů je evidentní, že je projekt mimořádně unikátní. O to více trvá podpis každého partnera.

Můžete popsat, co studentům nabízíte?

Nabízíme v extrémně intenzivní formě to, co univerzity nenabízejí a studenti naopak naprosto nezbytně potřebují - zkušenosti a inspiraci. Bereme tak nejlepší lidi z praxe a zásadní témata a snažíme se studentům ukázat, co je čeká po dokončení školy a to navíc doplňujeme o skutečnou interakci s firmami. Ty podílením se na výuce mají příležitost studentům konečně vysvětlit, proč se mají ucházet o práci právě u nich a čemu se věnují. Pro firmy leží ale hlavní motivace často jinde.

Jaké programy nyní European Centre for Career Education připravuje?

Portfolio našich stávajících programů je nyní již mimořádně široké a nabízí vše od práce s univerzitními studenty až po letité profíky ve svém oboru, kteří přijíždějí za účelem budování byznys networku a pochopení globálního byznysu. Co je ale magické je naše mimořádně stabilní základna firem, bez které by se nedalo fungovat. Ty nám totiž důvěřují nezávisle na projektu a my tak můžeme tvořit prakticky cokoli, na co si ukážeme a díky jejich zkušenostem to tvořit kvalitně. Takto široké a kredibilní partnerské portfolio podle mne nemá bez diskuse nikdo v regionu, ale troufnu si tvrdit i světově již jsme mimořádně unikátní.

Chystáte nějaké zcela nové programy?

Rozhodně, snad ještě v tomto roce se pustíme do IT a současně plánujeme se pustit i do online vzdělávání. Máme ale v záloze hned několik trumfů a již nyní jsme před podpisem strategické smlouvy s jednou ze světově největších vzdělávacích firem, která si také všimla kvality našich programů a chce je exkluzivně nabídnout svým klientům.

V kterých regionech máte nejvíc klientů?

V podstatě kopírujeme globální statistiky týkající se mezinárodní mobility studentů. Dominují tak v našem případě studenti z Asie, zejména z Číny. Jen minulý rok se nám přihlásilo přibližně 650 studentů z 50 států světa. Smutné na současnou situaci ale je, jak málo studentů celosvětově z Evropy studuje v zahraničí, což se samozřejmě odráží i na našich statistikách. Česká republika, resp. i Evropa jako taková je pro nás v podstatě naprosto nezajímavá.

Aktuálně otevíráte pobočku v New Yorku. Jak to probíhá a na co se program zaměří?

Díky moc za tento dotaz. Je to upřímně divočina. Každý den zjišťujete nové a nové formální překážky - od nutnosti zcela předělat naši vízovou strategii až po laxní přijetí třeba ze strany newyorské advokacie. Na druhou stranu přípravy jdou mimořádně dobře, protože newyorská podnikatelská komunita je naopak velice proaktivní. V tomto roce tak v New Yorku začínáme s byznys a law programy a uvidíme, kam nás cesty dovedou v dalších letech.

Nedávno jsem si všiml Vašeho komentáře ke kauze Huawei. Bylo to pro web Hlidacipes.org a titulěk byl „Huawei, Kanada a trest smrti, zásadní slova mezinárodní politiky“. S Čínou máte dost vlastních zkušeností. Co si myslíte o současné kauze Huawei v ČR?

Je to trochu mimo mé současné hlavní aktivity, ale podle mne se jedná o nešťastnou kauzu, protože podlamuje mezinárodní reputaci Číny. Je asi celkem zřejmé, že technologicky je Huawei nyní ve vedení, co se týče budování 5G sítí a to může vyvolávat obavy ze strany mnoha vlád, ale i firem, které se stanou na těchto technologiích existenčně závislé. Existuje tak dozajista motiv zpomalit růst Huawei. Současně je ale pravdou, že existují z minulosti důvodné pochybnosti o její naprosté nezávislosti na čínské vládě. Není to vůbec jednoduchá situace a její vyřešení určí pravidla globálního podnikání pro následujících desetiletí, zejména tzv. „národních šampiónů“.

Měli bychom se vlivu čínských firem bát? Nebo jde, jak ony tvrdí, jen o byznys?

To není snadná otázka, protože pokud si budete dávat „zvláštní“ pozor na čínské firmy, tak v podstatě zahazujete současně do koše i pravidla volného obchodu, která mají být férová vůči všem firmám nezávisle na jejich zemi původu. Osobně se snažím stále nerozlišovat a přistupovat ke všem firmám stejně, ale globální vývoj jde v tuto chvíli opačným směrem.

Jaký vývoj v Číně můžeme čekat v dalších letech co se byznysu s českými firmami týče? Na co by se české firmy měly zaměřit?

Byznys českých firem v Číně je poměrně zanedbatelný. Nejsem si vědom prakticky žádných českých výrobků, které by se prosadily ve větší míře mezi běžnými Číňany. Snad kromě spotřebitelských úvěrů a nepřímo licenční výroby Škody Auto. Já v tomto trhu vidím obrovský potenciál, ale je třeba tam jít podobně jako ECCEDU s globálně unikátním produktem. V tomto mám pocit, že firmy českých brandů jako jsou Linet či Lasvit zde šanci dlouhodobě mají. Naopak mám své veliké obavy o firmy jako je Kiwi, protože jejich know-how v podobě vyhledávacích mechanismů by mohlo být poměrně rychle nahrazeno například skrze vývoj umělé inteligence.

Co nového chystá v Číně European Centre for Career Education?

V současnosti je to pro nás zejména lokalita pro získávání studentů, ale od tohoto roku začínáme i s podpisy partnerských smluv a během krátké doby očekávám, že vytvoříme naše první programy i v Číně. Zásadní ale bude dokázat propojit naše evropské a americké partnerské firmy právě s těmi čínskými. Cítím zde obrovskou přidanou hodnotu dlouhodobě prověřených vztahů pro naše partnerské firmy.

Pořádáte také akci Leader's Voice. Můžete ji čtenářům přiblížit? Kdo se jí může zúčastnit?

Není mnoho lidí, kteří vědí o její existenci. V podstatě jsem měl obrovské štěstí, že se mi minulý rok na jedno místo podařilo pozvat přibližně 30 nejvýraznějších zakladatelů firem pod cca 40 let v Česku. Jednalo se tak o takové hvězdy, jakými jsou Leon Jakimič (Lasvit), Honza Řežáb (Socialbakers), Petr Kasa (Pilulka), Yemi A.D. (JAD AD), Tomáš Šebek (U Lékaře), Martin Palička (Etnetera) atd.

V podstatě se jednalo o takové příjemné posezení u krbu v Creative Docku a vyprávění si v jednom velkém kruhu o tom, čemu se věnujeme. Setkání bylo uzavřené pro veřejnost a kdo není zakladatelem své vlastní firmy a neobdržel pozvánku se tak na tento event nemohl dostat. Bylo to taková bláznivina, která pramenila z toho, že jsem jeden z mála, kdo většinu těchto lidí zná osobně a mohl tak setkání svolat. Pro úspěch si akci stříhneme letos znovu.

Jaká nová jména budou v letošním ročníku?

Haha, to zatím neví skoro nikdo. Byl bych ale moc rád, kdyby se letos připojil i právě Oliver Dlouhý (Kiwi). Obrovským štěstím je, že ČR má spoustu mimořádně talentovaných mladých lidí. Abych ale nedělal úplné tajnosti, tak už mi třeba slíbil účast Tomáš Kučva (The Chambers), Simona Kijonková (Zásilkovna), Marcel Gecov (Delicode) nebo Honza Vlachýnský (Super Panda Circus).

Pomohl by Vám při podnikání ECCEDU investor?

Tento dotaz má vynikající načasování. Doposud jsem nezávisle na projektu vždy vše dokázal financovat z vlastních prostředků, protože neexistoval projekt, který bych dříve či později neotočil do zisku. Většinou jsem si tak vše dofinancoval sám. Nyní se ale dostáváme s ECCEDU do fáze, kdy za pomoci Keiretsu hledáme první strategické investory. Vstup do New Yorku a Dubaje jsou již prakticky připraveny, ale současně máme mnohem větší plány jak sektorově, tak i geograficky. Vedle toho dává obrovský smysl se pustit i to EdTechu a to je finančně mimořádně náročná disciplína. Ufinancovat začátek onlinu a dokázat současně všechny naše produkty prodat již vyžaduje větší kapitál, než kterým právě nyní osobně disponuji.

Tomáš Hülle je zakladatelem European Centre for Career Education a prezidentem Česko-čínského podnikatelského fóra. Přednáší na Institutu ekonomických studií při Univerzitě Karlově v Praze, ale hovořil i na Oxford University, George Washington University, Arizona State University, John Marshall Law School, ale i na

vysokých školách v Číně včetně Peking University a Tsinghua University. Je členem řady mezinárodních expertních neziskových organizací, v minulosti pracoval v prestižních světových právních firmách jako Lovells či Schoenherr. Byl jednatelem First Eastern Co., vedl právně-obchodní analýzy v Hospodářských novinách a časopisu Ekonom. Tomáš Hülle je spoluautorem několika knih a autorem množství akademických textů.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditoř, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL | <https://roklen24.cz/a/S34Aq/zkusenosti-a-inspirace-pro-studenty-v-extremne-intenzivni-forme>

Občas nás zachvátí panika, ale chceme to zažít znovu

19.2.2019 Deník N str. 08 Rozhovor

Luděk Staněk a Miloš Čermák o žánru stand-up comedy: Základem všeho je, že se při představení někdo vůbec směje. Když to nikdo neprostřelí, je to špatný. Potřebujeme alespoň patnáct diváků.

Stand-up comedy vtrhla do Česka ve velkém stylu. Prakticky každý večer si na nějakou můžete zajít, a nejen v Praze. Přinášíme rozhovor s pozoruhodnou dvojicí stand-up komiků, kteří vlastně nejsou ani dvojice, ani komici, přesto dovedou vyprodat sál pro několik set lidí, rozesmát publikum, a dokonce ho přinutit přemýšlet.

* Mnozí komici prý bývají smutní lidé. Vy taky?

Luděk: Jsem dokonalý důkaz. Před vystoupením jsem hromádka nervů a neštěstí. A někdy kolem poledne pravidelně volám Milošovi: „Dneska to nedám.“

* To vás stresuje samotné vystoupení. Myslela jsem smutný, až depresivní osobnostně...

Luděk: To ne, i když stand-up vnímám jako nějakou terapii. Lámu svou osobnost, abych se ve stand-upu dostal tam, kde jsem. Je to bolestivý proces.

* Sebelam?

Luděk: Velkej. Bolí to už, když píšu. A v den vystoupení tuplem. Miloš je úplně v pohodě, v klidu. Miloš: A já v tom Luděkovi sekunduju, dělám, že já jsem ten, co je v klidu, ale nejsem, stejně jako on přehání, že je v háji. Podstatou stand-upu je, že se všechno zveličí, na pódiu mluví moje karikatura, má sice moje vlastnosti, ale přehnané. Nejsem ve skutečnosti až tak zlý.

* Jen jestli naopak ve stand-upu nepodehráváte.

Miloš: Ne, ne! Nejsem zlej, fakt ne. Ale ani tak klidnej. Je to jen role.

* Z čeho máte obavy, Luděku? Že se lidé nebudou smát, že zapomenete text?

Luděk: Obojí. Já říkám, když má někdo kapelu, ale nepijou lidi na koncert, tak si odehrajou takovou živou zkoušku... Miloš: Tohle přece říkám já... Luděk: Tak teď to říkám já! Ale u stand-upu je míra „povedlo–nepovedlo“ reálně závislá na smíchu. Pokud není slyšet, je to zlý. To pak koukáte do té první, druhé, třetí řady a prosíte očima... zasměj se, zasměj se nahlas! Miloš: Máme občas nabídky vystoupit na firemním večírku, nejsme úplně proti, že začátku jsme lidem skoro platili, aby na nás chodili; je krásný, když si nás chce někdo

„koupit“. Ale řekli jsme si, že budeme chtít schválně hrozný peníze. Takže to nakonec neděláme, protože tolik zas nikdo dát nechce. A je to dobře.

* Proč?

Miloš: Na nás lidi přijdou spíš proto, že nás znají, mají rádi, něco o nás třeba vědí. Pokud vystoupíme nečekaně na firemním večírku, je pravděpodobnější, že se jim to líbit nebude, že nás nepřijmou.

* Měli jste někdy opravdu hodně hluché představení?

Luděk: V Troníčku, v našem minulém divadle. Hluchý. Oba máme pár vtipů, které zaručeně fungují, lidi se aspoň uchechtou... tady nefungovalo nic. Byli jsme úplně zbití. Miloš: Pak nám ale lidi psali, jak to bylo skvělý představení. Vždyť se nikdo nesmál, odepsal jsem. Byli překvapení. Smáli se sami pro sebe, dovnitř a nedošlo jim, že to je pro vystupující průser. Tehdy tam bylo málo lidí, možná to bylo i tím. Američani říkají, že na stand-upy musí být nějaká kritická masa, obvykle se říká více než patnáct, jinak s tím nehnou ani největší machři. Smích je sociální věc.

* A někdo to musí prolomit, ne?

Miloš: Jo. Můj kamarád Milan Šíma na nás chodí často a směje se každé hlouposti, jsme šťastní, když přijde. Fotografka Sára Saudková taky, směje se skoro všemu a hlasitým smíchem. Tihle lidé to nastartují, ostatní si podvědomě řeknou, že to je v pohodě, a začnou se smát taky. Luděk: První hluchý představení jsem zažil bez Miloše. Přesně to, co má v titulu americký seriál o komicích I'm Dying Up Here. Jedete to svý, jako vždycky, ale žádný smích, žádná reakce, jedete dál, furt nic, jste tam úplně ztraceni, umíráte... Miloš: Víte, že byste měli jít pryč a zapomenout, ale vy bojujete.

* Zoufale tlačíte na pilu?

Luděk: Umíral jsem tam. Nejhorších deset minut mé kariéry. „Cože? Kvůli tomu se to dělá! Má to smysl?“ Miloš mi svým násilným optimismem pomohl až druhý den: „Ty vole, vyser se na to, to bude dobrý.“ Miloš: Ale já myslím, že nás ještě to úplně hluchý představení čeká.

* Jak jste se dostali k stand-upu?

Miloš: Když jsme se na krátko sešli v redakci Reflexu v roce 2011, někdo nás spolu vyfotil jako vysokej a tlustej, Laurel a Hardy. Klasický stereotyp. K tomu jsem ze srandy na Facebook napsal, že s Luděkem rozjždíme talk show. Luděk: A lidi psali: „Jééé, supeer.“

* Působíte jako komické duo.

Miloš: Ale dodnes spolu žádný společný výstupy nemáme, kromě děkovačky... Luděk: Ale oba milujeme stand-up comedy. Miloš: Já mám rád americké, Luděk spíš britské. Sleduju to dvacet let. Když někam vyjedu, snažím se na nějakou stand-up comedy jít. Po čase jsme se s Luděkem sešli ve vydavatelství Economia. Říkal, že na Chmelnici dělají nové stand-upy, že se půjdeme kouknout. Přišli jsme pozdě, ale živě si vzpomínám na vystoupení Veroniky Jirků, byla skvělá, strašně vtipná. Další dva taky dobří. O přestávce za náma přišel kluk, co to organizoval. Povíдали jsme si a on pak říká: „Nechcete s námi někdy vystoupit?“ „Jo, jako vy to zvládneme kdykoliv.“ Haha. A on: „Tak příště.“ Já: „Jasně.“ Humor. Jenže za čtrnáct dní přišel Luděk bledý jak stěna: „Ty vole, my jsme na plakátech.“ Luděk: Royal. Krásnej sál, bývalé kino Illusion, ale nikdy tam nic nikomu nefungovalo. Miloš: Luděk zoufalý, co že budeme dělat. „Půjdem,“ říkám. Měly to být stand-upy lidí, co stand-upy nedělají. Přistoupili jsme k tomu vážně, sepsali jsme si to, naučili. Předtím jsme šli na pivo. Luděk vypadal, že zemře... Tehdy asi začala ta naše hra na nerváka a klidase, vynervovaní jsme oba, ale chtěl jsem odstínit jeho manickou depresi.

* Manická deprese v ten samý okamžik? Zajímavé.

Luděk: Manicky jsem vykřikoval depresivní věci.

* Jak to dopadlo?

Miloš: Povedlo se to. To bylo neuvěřitelné. Jako když si říkáte, že jednou v životě zkusíte maraton. Jednou a dost. Ale pak to je tak dobrý pocit, že to chcete znovu... Když cítíte, že se lidi smějí a reagují... Tak jsme to zopakovali. Pak se to asi pětkrát nepovedlo, ale jeli jsme dál. Luděk: Miloš se rád poslouchá, uklidňuje ho tón jeho hlasu, mně můj hlas děsí. A děsí mě, kam se ve stand-upu dostanu. Občas mě zachvátí panika, ale chci to zase zažít. Je to opojný.

* V čem tkví ta opojnost?

Luděk: Máme občas workshopy, kdy vysvětlujeme lidem, jak funguje humor a tak. Sami jsme to hodně studovali. Vy ty lidi vlastně ovládáte. Musíte si získat jejich přízeň a důvěru, že jim neublížíte a nezraníte je, abyste je rozesmáli. Pak to tam posíláte a je to neuvěřitelný pocit. Ale je to ovládání. Bez debaty. Miloš: Lechtání na dálku. Luděk: Pes vám musí stoprocentně věřit, aby si lehl na záda a nastavil břicho a nechal se zlechtat. Vědci to zkoušeli i s opicema. Napjatý člověk se nikdy nesměje. Nejdřív vám musí věřit, uvolnit se. A pokud se vám to povede s lidma v sále, lechtáte je na dálku, to je mysteriózní zážitek.

* Kolik z toho se dá naučit? Co je technika a co vrozený talent?

Luděk: Dobrá otázka. Naučit se dá hodně, ale hlavně opakováním. Tím získáváte jistotu a přibývá taky materiál. Víím, že když něco zapomenou, můžu zkusit něco jiného. Leccos se dá učit, ale musíte to zkoušet.

* Uměli byste nás dva naučit, jak lidi rozesmát, když slíbíme, že budeme pilní a budeme se snažit?

Miloš: Můžeme vás přesvědčit, abyste to zkusili. Stand-up zvládne v podstatě každý, kdo se překoná a zkusí to. To je základ. Další věci se dají učit a zdokonalovat. Jak mluvit, jak stavět fór, jak pointovat. Tuším Louis C. K. říkal, že dobrý stand-up komik se nestává z baviče třídy, ale spíš z kluka, co býval vzadu a řešil, jestli je moc tlustý nebo hubený a jestli se líbí holkám.

* Komici asi často vycházejí i z vlastního, třeba dávného traumatu nebo trápení, ne?

Miloš: Asi jo. Říkáte nahlas věci, které byste neřekli... ani sami o sobě.

* A hyperbola je tak trochu maska, za kterou se schováváte?

Luděk: Ta mě osvobodila. Teď jsem komik, všechno mi projde, nemusím mít zábrany. Už nejsem ani novinář, dělám stand-upy, videa. Vezmu cokoli, co mi přijde divný nebo absurdní, a udělám z toho comedy. Je to vnitřní osvobození, přestože je mi před vystoupením strašně zle.

* Neriskujete, že budete víc sázet na jistotu, na věci, které se budou líbit? Dneska jsem se trochu zasekl u pasáže, kde Miloš říkal, že když potká večer v Karlínském tunelu pár snědých lidí, mohou to být zahraniční studenti, ale pravděpodobněji to jsou žižkovští cikáni, kteří jdou krást. Tomu se každý zasměje. Ale je to laciný, ne?

Miloš: V obecné rovině to může svádět k opakování chytlavých věcí. Ale na to je asi lepší příklad, když mluvím o přezdívkách, které si muži dávají pro svůj penis, a „vytáhnu“ v tu chvíli Okamuru. To je prvoplánové, laciné a nejsem na to pyšný. Ale je tam chvilka, kdy se hodí. Potlesk za něj mám vždycky. Tunel je o našich stereotypních myšlenkách, kterým se neubráníme, tam si nejdu pro laciný gól. Luděk: Ale ani s Okamurou ne. Přece nevíme, kdo sedí v publiku. Miloš: Většinou na nás chodí lidé, kteří zrovna komunistům netleskají a SPD nevolí. Výhoda informovaného světa: nechodí na nás lidi, kteří by nám chtěli dát do drčky.

* Mně nevadí nekorektní humor, ale nebaví mě to „mrk mrk, pozor, teď přijde ta nekorektní sranda, jak je to teď jako zakázaný, se to nesmí, ha ha“. Je to na jedno brdo.

Jeden youtuber mi říkal, že působím na sítích jako konzervativec. „Ses posral,“ povídám mu, „já jsem byl v devadesátkách anarchista a do roku 1999 extrémní levičák.“ Pak jsme si povídali a díky tomu jsem si to ujasnil: nemám potřebu naskočit na nějakého dementa, co volí SPD, nebo fanatického příznivce Václava Klause mladšího a hádat se s ním. Chci se hádat s lidma, kteří se mnou mají víc společného.

* O jemné názorové rozdíly?

Luděk: Přesně tak. I když přes Facebook to pak působí vyhoceněji. Nebudu se hádat s debily, co tvrdí, že negři jsou špína, to je plýtvání času. Ale budu se hádat, jestli je politická korektnost v pořádku, nebo ne. Moje vstupní pozice byla kdysi liberálně levicová, v té pravděpodobně umřu. Ale když se posunul diskurz, posunul se i extrém a mladí lidé jdou dál; já už stojím na místě. Už říkám: „To není úplně dobrý nápad, pojďme si o tom nejdřív promluvit.“ Oni jedou: „Ne, ne, ne! Jdeme na to!“ A já: „Ty vole, jako fakt sis to rozmyslel dobře?!“

* Tomu se říká stárnout.

Luděk: Moment! Je mi už několik let 39 a odmítám přistoupit na to, že jsem starý. Svět se pohnul, já stojím na místě. To místo není dramaticky ošklivé, jak si spousta lidí myslí, jen je to jinde, než by ti mladí chtěli. Nechte mě být... V comedy se pracuje s tím, co se kolem vás děje. A tohle se děje. Reagujete a nějak to přeháníte do extrému. Miloš: Politická korektnost svádí k tomu, aby byla porušovaná, ale dobré stand-upy nejsou o tom, že bychom řekli... Luděk: Hele, negři! Miloš: Třeba feminismus je fajn, ale můžu tam najít moment, který neseď. Luděk: Který je absurdní. Ten se zveličí, a je legrační.

* Karikatura je to, co definuje žánr.

Luděk: Přesně. Karikatura. Karikatura jiných lidí, těch, co mluví o nás, i nás samotných. Mám třeba v oblibě vtípy o tlustých lidech...

* Musím říct, že tahle pasáž vašeho stand-upu mi to přišla vrcholová, asi tím, že jste šel i „do sebe“.

Luděk: No jo, vy byste furt chtěla, abych si dělal legraci ze sebe, ale ne z vás. A já si zase chci dělat legraci z vás. Trochu.

* Já jsem se docela dobře bavil, ale místy jste byli šíleně vulgární.

Luděk: Moje máma to nenávidí. Miloš: Luděk je víc!

* O svých genitáliích ale mluví zejména Miloš.

Luděk: Vždyť říká pindík! Petře, není vulgární.

* Nejde mi o slovíčka, ale o názornost představy. Kurva za každým druhým slovem je citoslovce, šourek inženýra Čermáka předložený v tak barvitě podobě, to je něco úplně jiného. Je to nutné?

Miloš: Myslím, že šourek je přesně ta hraniční věc. Pro mě je šourek důležitá věc. Tedy ve stand-upu.

* Pro čtenáře bych ráda zdůraznila, že stand-up o šourku, který se ve stáří prodlužuje, se nesl pouze ve verbální rovině.

Miloš: Nemám se stárnutím problém, ten problém jsem si vytvořil kvůli stand-upu.

* Překvapila mě moje vlastní reakce. Bylo mi to nepříjemný.

Luděk (na Miloše): Kámo, tvoje comedy zafungovala!

* Pak jsem se své reakce zhrozil. Pohoršuju se tu jako nepolíbená panna. Vůbec jsem nebyl schopen se v té své reakci vyznat.

Luděk: Vy jste právě objevil hranici comedy! Miloš: O to mi šlo! Ta reakce je nejlepší. Stand-up comedy má prozkoumávat vaše hranice. Luděk: Americký komik Jimmy Carr je proslavený opravdu zlými vtipy, ale fakt zlými. O potratu ramínkem a podobně. Vrství jeden přes druhý. A říká: „Nepřestanu, dokud se nepřestanete smát.“

* A dojde do toho bodu?

Luděk: Ne, oni se nikdy nepřestanou smát, to je na tom to nejvtipnější. Ani já nevím, kde mám hranice. Každý je má jinde.

* Dá se na stand-up comedy v Česku dobře vydělat?

Miloš: Když se daří, tak je to i na prachy dobrý... Luděk: To neříkej! Miloš: Když se povede vyprodat divadlo, je to super. Náklady jsou minimální. Potřebujete jen mikrofon. Nemusíte zkoušet, neplatíte kapelu, nepotřebujete techniky.

* Nezkoušíte?

Miloš: Jen si to zkoušíme každý sám a po svém.

* Jak děláte dramaturgii vystoupení? A jak moc to obměňujete?

Miloš: Česko je strašně malé, hlavně Praha, tím trochu trpíme. Životní cyklus fórů je tak poměrně krátký. Od populárních kapel chtějí diváci slyšet písničky, které znají, zatímco kapela chce hrát nové věci. U nás je to přesně naopak. Chybí nám možnost sjezdit s představením kluby osmnácti měst. A moje dramaturgie? Uvažuju o stand-upu modulárně... Luděk: Mé vždycky děsí, když to řekne. Miloš: Proto jsem ale klidnější než Luděk. Dnes mám třicet, čtyřicet použitelných zhruba pětiminutových segmentů, takových lego kostek. Když nějakou ztratím, nejímá mě hrůza, zalistuju v hlavě a najdu jiný modul. Luděk: Vystupuju s robotem! Miloš: Jedno vystoupení je zhruba dvacet kusů. A životnost jednoho toho „modulu“ je tak rok a půl. Luděk: Někdy vytáhneme z hrobu něco staršího. Potřebovali bychom víc jezdit ven. Kdybyste nás chtěli někde mimo Prahu, tak my přijedem! Haló, lidi, chcete nás?

Luděk Staněk

Začínal jako hudební novinář, později byl reklamním textařem, šéfredaktorem lifestylových časopisů, psal i pro Hospodářské noviny a Reflex. Na Mall.tv komentuje aktuální dění, je autorem pořadu Historie věcí a vystupuje v show Čermák & Staněk Comedy. Vystudoval žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd**. Miloš Čermák Novinář, autor asi dvaceti knih. Je šéfredaktorem online verze Hospodářských novin. Říká, že komikem se stal v rámci boje s krizí středního věku. Loni mu bylo padesát. Vystudoval kybernetiku na elektrotechnické fakultě ČVUT.

O autorovi| LENKA VRTIŠKOVÁ NEJEZCHLEBOVÁ redaktorka PETR KOUBSKÝ redaktor

Foto autor| FOTO: MALL. TV

Foto popis| Luděk Staněk a Miloš Čermák.

Vesmírné ozbrojené síly USA
20.2.2019 ČT 24 str. 08 21:31 Horizont

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Vesmírné síly a Nikola Schmidt, bezpečnostní analytik **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý večer.

Nikola SCHMIDT, výzkumník, **FSV UK**

Dobrý večer.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Pane Schmidte, tohle není poprvé, kdy se mluví o, řekněme, válkách ve vesmíru. Hvězdné války, to byl známý projekt Ronalda Reagana v 80. letech. Musíme tady dodat, že na tuhle vějičku skočili komunističtí stratégové, tehdejší oponenti samozřejmě nebo soupeři Ameriky a taky jejich propaganda. Nakonec se to ukázalo vlastně jako past, do které se chytli. Pojďme se zeptat na to, jestli se tenhle ten příběh teď vlastně tak trochu neopakuje.

Nikola SCHMIDT, výzkumník, **FSV UK**

Já si úplně nemyslím, že se ten příběh opakuje. Ta situace se má tak, že v poslední rok nebo dva se v USA vedla diskuze o tom, zda založit takzvaný /nesrozumitelné/ nebo /nesrozumitelné/ po vzoru pobřežní hlídky, ale přenesený do vesmíru, to znamená takzvaná vesmírná hlídka a nebo vesmírná síla. Prakticky by to znamenalo, že by /nesrozumitelné/ byl civilní instituce, zatímco Space Force je vojenská instituce. Co si myslím, že ale podstatný v tuhle chvíli říct je, že celá ta iniciativa vzniká právě v důsledku, co bylo řečeno v reportáži. A to, že vesmír se postupně přepřlňuje. Máme tam v současnosti operativních, fungujících asi 1 800 satelitů. Ale jenom třeba Elon Musk dostal nedávno licenci na dalších 11 tisíc a příští týden bude startovat /nesrozumitelné/, který má v plánu taky několik stovek, možná i tisíc satelitů. Což znamená, že vznikají takzvaný megakonstelace a diskuze se vede o tom, jakým způsobem si vynutit, řekněme, pravidla i třeba provozu a pohybu na orbitální nebo na oběžné dráze. Nicméně ve chvíli, kdy tu situaci poskytnete nikoliv civilní, ale vojenské složce, no tak samozřejmě se na to bude Čína a Rusko koukat jiným způsobem, že vytvoříte sílu, reakce bude pravděpodobně o tvoření síly. Jakmile budete mít v té diskusi sílu, tak je pravděpodobně, že se bude diskutovat i sílou.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Je tady tedy nová situace, nová východiska, nové cíle. Ale pořád se pohybujeme nebo alespoň podle toho, co víme, zatím v rovině politických deklarácí, nějakých strategických záměrů, o penězích se má teprve jednat. Peníze to nebudou malé. Otázka tedy zní, jak velkou podporu může nakonec ten projekt získat, jak bude efektivní a jestli vlastně bude funkční? A mluvíme o střednědobém horizontu, řekněme 5 let.

Nikola SCHMIDT, výzkumník, **FSV UK**

Tak už ta situace se má teďka tak, že Donald Trump zcela evidentně ustupuje demokratům a staví situaci teda do pozice, kdy sice se tomu říká Space Force, ale nebude to samostatná část americké armády, ale bude to spadat pod US Air Force, což samozřejmě snižuje, řekněme, tu potenciální vážnost té situace. Nicméně ale furt se bavíme v kontextu toho, že vzniká vojenská síla, která by se ve vesmíru měla použít. A zde je potřeba říct jednu podstatnou věc. Máme za sebou dva důležité, dvě důležité události. Jednou byla srážka dvou satelitů /nesrozumitelné/ ve vesmíru. Druhé bylo sestřelení čínského nefunkčního satelitu Čínou. A oba dva ty, obě dvě ty události způsobily takové množství orbitálního smetí, který v součtu dává více než polovinu toho smetí, který na orbitu současně máme. To znamená, že jakýkoliv, byť úplně elementární, minimální konflikt, který by se na orbitální, na oběžné dráze odehrál, tak nebude jako řešením toho problému, ale bude samozřejmě vznikem problému daleko závažnějšího, který ta síla nevyřeší a který naopak ten, tu, ten problém prohloubí a neprohloubí ho jenom pro zbytek světa, prohloubí i pro Spojené státy. Z toho hlediska si myslím, že to rozhodnutí je velmi nešťastné.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Zkusme reagovat jenom stručně. Jak budou reagovat nebo jak se zachovají Čína a Rusko? A mají na to, řekněme, i finančně a technologicky, aby v tomhle udržely krok se Spojenými státy?

Nikola SCHMIDT, výzkumník, **FSV UK**

Tak jako rozhodně mají. Ta diskuze v současné době, třeba v oblasti laserových technologií, kterými se my taky zabýváme. Nicméně naše vůle je s lidmi, jako je /nesrozumitelné/, posílat malé sondy /nesrozumitelné/, zatímco jejich /nesrozumitelné/ může být posouvání satelitů na orbitální dráhy, který jsou samozřejmě nežádoucí pro jejich funkčnost. Takže to nemusí být nutně zničení toho satelitu, ale může to být například použití takového laseru. Čína to nedávno, myslím, neoznámila, ale vyšly nějaké zpravodajské informace, který říkají, které byly zveřejněny, že Čína rozhodně laser podobného charakteru vyvíjí. Ty technologie nejsou komplikované. Čína má protisatelitní zbraně už dnes. Vyzkoušela je před 10 lety. A pokud jde o laserové technologie, tak prostě dostupné všichni máme. To znamená, že vznik té americké síly neřeší situaci. Spíš ji vyprovoková a místo toho, abychom vytvářeli prostředí, ve kterém budeme spolupracovat, prostředí, které v tom vesmíru je samozřejmě jako vhodné pro tu spolupráci, protože tam nejsou hranice, je to prostě otevřený prostor a mezinárodní právo. V podstatě dává /nesrozumitelné/ ten prostor k té spolupráci už od začátku do konce. Tak, jak bylo navrženo před 50 lety.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Uzavírá v Horizontu Nikola Schmidt, bezpečnostní analytik **Fakulty sociálních věd**, děkujeme a přejeme hezký večer.

Nikola SCHMIDT, výzkumník, **FSV UK**

Děkuji za pozvání.

Oficiální návštěva ministra zahraničí v USA

20.2.2019 ČRo Plus str. 01 21:10 Den v 60 minutach

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Do Washingtonu dorazil český ministr zahraničí za ČSSD Tomáš Petříček. Jen pár hodin poté, co americký velvyslanec v Praze Stephen King přes Twitter sdělil, že prezident Donald Trump pozval na 7. března do Bílého domu premiéra Andreje Babiše. Jako prvního hosta z České republiky od nástupu Trumpovy administrativy poté, co zjevně nevyšly snahy vyjednat návštěvu Bílého domu pro prezidenta Miloše Zemana. A naším prvním hostem je teď politický geograf Michael Romancov z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd**. Zdravím vás, dobrý večer.

Michael ROMANCOV, politický geograf, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**

Dobrý večer.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Jaký význam lze podle vás té návštěvě přisoudit s ohledem na česko-americké vztahy a můžeme ji označit za úspěch české diplomacie?

Michael ROMANCOV, politický geograf, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**

Především se jedná zjevně o potřebu vlády Spojených států řešit se spojenci a Česká republika je spojencem, témata, které Američany trápí, ať už jsou to záležitosti mající vazbu na kybernetickou bezpečnost, nebo případně nějaká další témata a naše vláda si v poslední době v tomto ohledu počínala aktivně a zjevně takovým způsobem, aby to Američanům vyhovovalo.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Čili rozumím tomu dobře, že z naší strany vlastně nejde o nějakou zásluhu nebo o nějakou aktivitu výjimečnou?

Michael ROMANCOV, politický geograf, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**

Já myslím, že tam byla právě ta aktivita v kontextu té kauzy kolem společnosti Huawei, to je konkrétní záležitost. Pak je zapotřebí si uvědomit, že Američané se v poslední době v uvozovkách probudili a uvědomili si, že o střední Evropu, kterou vlastně získali na svou stranu po roce 1990 nebo 1999, kdy jsme vstoupili do NATO, takže je tady začínají ten jejich vliv v poslední době nejen tady u nás, ale samozřejmě i v Maďarsku například na Slovensku i v Polsku vyvažovat Číňané a Rusové. To znamená, celý ten region se stává optikou k Washingtonu místem, o který je zapotřebí se aspoň trošičku ucházet.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Když uvážíme, že velmi dlouho se nedařilo zajistit pozvání pro prezidenta Miloše Zemana do Washingtonu, tak o jak choulostivou věc jde tady na domácí scéně a to možná i pro premiéra.

Michael ROMANCOV, politický geograf, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**

To si netroufám vůbec odhadnout, protože nemám tušení, jaké jsou vztahy mezi vládou a Hradem v tento okamžik. Každopádně, kdyby si svého času, ať už Miloš Zeman nebo lidé, kteří ho v ten okamžik obklopovaly, takřkajíc nepustili ústa na špacír, tak se o tom, že Miloš Zeman si myslel, že má jet do Washingtonu, ale ve skutečnosti neměl, nikdo se o tom nesměl dozvědět, to znamená, to čeho jsme v tomto kontextu byly svědkem, to jenom další krásná ukázka naprosté neprofesionality jak prezidenta, tak týmu, který ho obklopuje.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Fakt je takový, že pozván je Andrej Babiš a nikoliv Miloš Zeman. Ten se tedy podle vás už do Washingtonu nepodívá v tomto období?

Michael ROMANCOV, politický geograf, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**

Nemám tušení. Myslím si, že vzhledem k tomu, jak přistupuje ať už k Číně nebo k Rusku, vzhledem k tomu, z čeho všeho je v tomto ohledu doma kritizován Donald Trump, tak i jaksi ty vyhlídky v tento okamžik nejsou velké. Ale určitě se může stát cokoliv. Otázkou je, jestli se nepodaří, ať už teď ministru zahraničí anebo potom premiérovi, až bude ve Washingtonu, dojednat případně Trumpovu návštěvu v Praze a v takovém případě je krajně nepravděpodobné, že by se s Milošem Zemanem nesetkal.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Pojďme k další dnešní aktualitě. Spojené státy odmítají jaderné komentáře Vladimira Putina, jenž zazněly v jeho dnešním projevu před tisícovkou ruských zákonodárců. Washington Putinovy připomínky označuje za pokračující propagandistickou snahu odvrátit pozornost od ruského porušování smlouvy a o raketách krátkého a středního doletu, citovala agentura Reuters nejmenovanou mluvčí amerického ministerstva zahraničí. Putin se dnes v každoročním poselství o stavu země vyjádřil tak, že pohrozil Spojeným státům, že Moskva zareaguje důrazně a asymetricky, pokud Washington rozmístí v Evropě nové jaderné střely a doslova řekl: Ať si USA spočítají rychlost a dolet našich nových zbraní, ať nejprve počítají a až pak rozhodují o hrozbách na naši adresu, konec citátu. Pane Romancove, jak tyto výroky číst podle vás a jak vážně je brát?

Michael ROMANCOV, politický geograf, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**

Rusko samozřejmě má možnost v té vojenské oblasti reagovat, ať už symetricky nebo asymetricky na kroky Spojených států nebo případně jakéhokoli jiného aktéra v mezinárodních vztazích. To asi není nic překvapivého. Co je asi zajímavější, je ta obrovská proměna rétoriky. Vladimir Putin je u moci nepřetržitě od roku 2000. On ze začátku skutečně vystupoval jako sice rázný, ale v zásadě zdrženlivý a uvážlivý politik, posledních několik let se nicméně stává politik, který neustále někomu něco jaksi předhazuje, vyhrožuje. Zatíná pěsti. Na veřejnosti jaksi dělá vystoupení, která pokud jde o vojenskou techniku, kterou má Rusko k dispozici, která jsou podpořena nějakými animacemi a odborníci jaksi na zbrojní techniku po to vlastně z toho zpětně potom dovozují, na kolik ty věci jsou nebo nejsou reálné. Čili tohle to všechno vlastně, to nepůsobí zdaleka tak věrohodně, aby se jako ruskému prezidentovi to zdaleka tolik v uvozovkách nesluší jako to, jakým způsobem se byl schopen prezentovat řekněme, před nějakými šesti, osmi lety.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

V první části projevu se Putin ale zaměřil především na sociální a ekonomické otázky života ve federaci, například školství a zdravotnictví na Sibiři či na venkově. Proč podle vás a na kolik se na tom podílí jeho klesající popularita.

Michael ROMANCOV, politický geograf, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**

Protože on právě za těch 19 let, co je jaksi v nejvyšších patrech ruské politiky, tak mnoho sliboval, ale reálně málo co vykonal. Putin, když se dostal k moci, tak řekněme, prvních deset, možná dvanáct let, úspěšně říkal: Země se zvedá z kolien, vzpamatováváme se z rozpadu Sovětského svazu, z ekonomického klihu, pardon krachu 90. let, jenže 90. léta už jsou dávno minulostí a v Rusku se nedaří. Tam samozřejmě se jaksi něco objektivně podařilo zlepšit v důsledku vlastně přílivu dolarů, kdy barel ropy stál vysoko nad sto dolarů. Zdá se, že tyhle ty zlaté doby, nebo zlaté časy přinejmenším pro tento okamžik a bezprostřední budoucnost jsou pryč a je vidět, že navzdory varování všech kompetencí ruských ekonomů, sociologů, politologů, prostě vláda neprovedla žádné strukturální reformy a Rusko ve všech měřitelných ohledech kvality života, ať už je to vámi vzpomenuté školství, zdravotnictví nebo cokoliv jiného, prostě zaostává.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Ale když se vrátíme k tomu dnešnímu Putinovu projevu, tak sliboval tentokrát Vladimir Putin, ve své řeči reálné, myslím tím jím splnitelné cíle, protože zmiňoval zvýšené příspěvky na děti, zvýhodněné hypotéky a podobně a dokonce za peníze vydělané prací milionů lidí.

Michael ROMANCOV, politický geograf, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**

Já jsem přesvědčen, že on buďto skutečně netuší, jak špatně na tom Rusko je, protože je obklopen lidmi, kteří mu jaksi předkládají fakta, která nekorespondují s realitou, anebo prostě lže. A dělá to celou dobu. On je skutečně to, čemu se dá přesně říci, slibotechna a zdá se, že Rusové už toho mají plné zuby. Putin vlastně nikdy v tomhle tom ohledu úspěšný nebyl, ale zatím to vždycky úspěšně dokázal překrýt, buďto tím, že vystupoval jako razantní ochránce, obránce Rusů proti vnitřnímu nepříteli, to se týkalo především toho začátku, pardon konce 90. let, začátku tohoto století, kdy takzvaně skoncoval s válkou v Čečně a tím nebezpečím, které plynulo vlastně zevnitř Ruska z těch jižních oblastí a v posledních letech potom tohle to přebil na určitou dobu velice úspěšně tedy tím dobrodružstvím na Ukrajině, respektive Sýrie.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Čili vnějším nepřítelem dá se říct.

Michael ROMANCOV, politický geograf, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**

Přesně tak, ale zdá se, že tohle to se vyčerpalo a Rusové by prostě chtěli žít normální spokojený život a toho se jim za Putina prostě nedostalo a nedostane.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Usuzuje politický geograf Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd**. Já vám moc děkuji za rozhovor, na slyšenou.

Michael ROMANCOV, politický geograf, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**

Děkuji na slyšenou.

Putin: Američané by si měli spočítat dolet ruských raket. Budeme se bránit

20.2.2019 ct24.cz str. 00 Svět
hosenseidlovap

Ruský prezident Vladimir Putin varoval Spojené státy před unáhlenými kroky, na které by musela Moskva vojensky zareagovat. Ve svém tradičním poselství federálnímu shromáždění také ohlásil nová opatření na podporu rodin a porodnosti, včetně zvýhodnění hypoték či daňových úlev podle zásady: více dětí, méně daní. Stát chce podle Putina lépe valorizovat důchody a zpřístupnit zdravotní péči v odlehlých oblastech. Na rozvoj země chce Rusko vynaložit obří částky, které si „nepůjčilo, ale vydělalo prací milionů lidí“.

Ruský prezident Putin varoval Spojené státy před rozmístěním nových jaderných střel v Evropě po odstoupení od smlouvy o likvidaci raket středního a krátkého doletu (INF). Ruská odpověď by podle Putina byla nejen zrcadlová, ale i asymetrická, tedy ruské zbraně by byly schopny zasáhnout nejen místa dislokace amerických zbraní v Evropě, ale i „centrum rozhodování“ v samotných USA.

Odkaz

Po USA odstupuje od smlouvy o raketách i Rusko, rozhodl Putin

„Američané ať si nejprve spočítají rychlost a dolet našich nejnovějších zbraní. Ať počítají a pak ať rozhodují o hrozbách pro naši zemi, které povedou k odpovědi Ruska. Rusko si svou bezpečnost zajistí na sto procent,“ ujistil Putin.

video

Zpravodaj ČT Karas k Putinově projevu

přehrát

video

Zpravodaj ČT Karas k Putinově projevu

„K dalšímu rozvoji potřebujeme mír a naše zvyšování obranyschopnosti má za cíl posílit naši bezpečnost. Aby nikoho nenapadlo použít na Rusko silový nátlak,“ prohlásil ruský prezident poté, co dopodrobna popsal úspěšný

vývoj a testy nových zbraní, jako je revoluční podmořský dron Poseidon, raketa Cirkon, schopná zasahovat námořní a pozemní cíle a dosahovat devítinásobku rychlosti zvuku, těžké mezikontinentální rakety Sarmat, laserový zbraňový systém Peresvet a hyperzvuková střela Kinžal.

Odkaz

Rusko do dvou let vyvine nové pozemní rakety. USA činí totéž, tvrdí Kreml

Spojené státy podle Putina neodstoupily začátkem února od smlouvy o likvidaci raket středního a krátkého doletu (INF) z roku 1987 čestně, ale nafukovaly smyšlená obvinění na adresu Ruska, ač samy smlouvu porušovaly: „Nebudeme klepat na zamčené dveře. Počkáme si, až Spojené státy poznají nutnost dialogu.“

Po vypovězení smlouvy Američany začala běžet půlroční lhůta, během níž se dá o osudu smlouvy ještě jednat. O několik dní později od smlouvy odstoupil také Putin, podle něhož ke splnění ruských hrozeb nedojde, pokud Američané nerozmístí v Evropě zbraně schopné do 10 až 12 minut zasáhnout Moskvu.

Fakta
Smlouva INF

Smlouva INF uzavřená v éře prezidenta USA Ronalda Reagana a sovětského reformního vůdce Michaila Gorbačova ukládá oběma státům zlikvidovat rakety s doletem 500 až 5000 kilometrů. Jako jediná v dějinách se tak vztahuje na celou třídu zbraní. Sovětské rakety tehdy byly i na československém území.

Putin ohlásil rozsáhlé výdaje na pomoc rodinám

„Děti nesmí ohrožovat blahobyt rodin,“ zdůraznil Putin ve svém projevu. Oznámil proto zvýšení příspěvků na dítě a snížení daňové zátěže větších rodin. Rodiny by měly také snadněji dosáhnout na místa v mateřských školách i na půjčku na bydlení tím, že splacení částí hypoték půjde u početných rodin ze státního rozpočtu.

Miroslav Karas
zpravodaj ČT v Moskvě

„Kritici namítají, že stejné sliby dal Vladimir Putin už několikrát. Že mluvil jen o tom, co už by dávno mělo fungovat.“

Výstavbu hodlá Putin podpořit odpuštěním části daní developerům. „Budou na to potřeba velké částky z federálního rozpočtu, ale musíme je vyčlenit,“ uvedl.

Dotkl se také tématu důchodů. Poté, co loni na podzim vláda zvýšila věk odchodu do penze, Putinova popularita klesla. Teď se prezident zavázal, že příští valorizace důchodů proběhne tak, aby chudší senioři zároveň nepřišli o další sociální dávky: „Od příštího roku se indexování důchodů a dávek musí odehrávat výše než na úrovni životního minima, které je každoročně stanoveno. To znamená, že stát nejprve musí uvést důchod na úroveň životního minima a teprve potom dělat valorizaci. Za první měsíce tohoto roku to musíme nově spočítat a doplatit lidem ty peníze, které nedostali.“

přehrát

video

Putin v rámci poselství o stavu země slíbil Rusům lepší život

Stát by měl rovněž více pomáhat lidem v tíživé situaci. „Policie se musí více zabývat nečestnými poskytovateli úvěrů,“ upozornil Putin. Zdůraznil, že počet Rusů žijících v chudobě sice v uplynulých letech klesl ze 40 na 19 milionů, ale „to je stále příliš mnoho“.

Odkaz

Co prozradí o Rusku mapy? Je to obr s prokletou rovinou uvězněný v zamrzlém moři

Odkaz

Putin hodiny odpovídal novinářům. Mluvil o Ukrajině, žoldnících i socialismu, který „už nastolit nejde“

Zlepšit se má také zdravotnictví. Lékařská péče by měla být podle ruského prezidenta lépe dostupná než dosud. Má se modernizovat tak, aby bylo možné si prohlídky domlouvat on-line.

Putin ohlásil i plánovaný rozvoj regionů: „Stejně jako podporujeme lékaře, kteří se odstěhují na vzdálená místa, podpoříme také učitele. Miliardy rublů dáme na výstavbu kulturních center, kluboven a jiné iniciativy se zachováním historického dědictví národů naší země.“

Klíčovým úkolem Ruska v příštích letech je podpora mladých talentů. „Váš talent, energie, kreativita, to je největší konkurenční výhoda Ruska. My to víme a vážíme si toho,“ vzkázal prezident. Stát musí podle něj využít poznatky z vojenského výzkumu a najít způsob, jak novinky využít v civilním prostoru.

Odkaz

Rusko připravuje vlastní „svrchovaný internet“. Plán vyvolává ironické reakce i obavy

„Rusko nesmí opakovat chyby minulých desetiletí a vyčkávat na příchod komunismu. Změny v rozvoji země a v životě lidí k lepšímu jsou nutné již teď,“ shrnul Putin své závazky: „Rusko se musí posouvat jen kupředu.“

Ohlášená sociální opatření si ve státních rozpočtech v příštích letech vyžádají desítky miliard až biliony rublů. Ministr financí Anton Siluanov spočítal, že potřeba by bylo okolo 100 až 120 miliard rublů (asi 34 až 41 miliard Kč). Jen letos bude podle něj potřeba 15 až 20 miliard rublů na zvýšení penzí, aby překonaly úroveň životního minima.

Klíč k úspěchu proto podle šéfa Kremlu leží ve zvýšení hospodářského růstu.

„Vladimir Putin svým projevem chtěl dát najevo, že on se stará o lidi. Jde a vyřeší to. Jenže taky tím odhaluje, že řada mechanismů, které by měly fungovat, nefunguje.“

Karel Svoboda
z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

Vztahy s Běloruskem se budou dál prohlubovat

„Rusko bylo a bude suverénním státem. Bude takové, anebo nebude vůbec, tohle musíme pochopit,“ zdůraznil Putin v části projevu věnované vztahům s ostatními státy. Ta začala až po více než hodině jeho proslovu. „Rusko nemůže být státem, pokud není suverénní. Ale jsou země, které takové být mohou,“ připustil.

Následně oznámil další sblížování Ruské federace s Běloruskem. „Budeme budovat společné trhy a upevňovat ekonomické vztahy v rámci Eurasijské unie. Také hledáme spojnicí mezi touto skupinou a čínskou hedvábnou stezkou,“ uvedl Putin.

Odkaz

Běloruský prezident Lukašenko obvinil Rusko z pokusu o anexi

Odkaz

Evropská unie chystá sankce vůči lidem zodpovědným za incident v Kerčském průlivu, uvedl Petříček

Zmínil také vztahy s Evropou. „Doufáme, že budou podniknuty kroky ze zemí Evropské unie k obnovení reálných a prospěšných vztahů. Občané a firmy těchto zemí mají zájem o takovou spolupráci s Ruskem,“ zdůraznil.

Tématem projevu byl i spor s Japonskem o jižní Kurily, který blokuje uzavření mírové smlouvy. Putin oznámil, že se na vytvoření této smlouvy pracuje.

Prezidentovu projevu naslouchala více než tisícovka hostů: poslanců, senátorů, členů vlády, gubernátorů a dalších představitelů ruské vládnoucí elity. Putinovu řeč přerušili potleskem třiatřicetkrát, spočítal internetový deník Gazeta.ru.

přehrát

video

Komentátor ČRo Dvořák: V ruských obchodech se objevily kazety s devíti vejci za cenu deseti

Expert: Lidé si myslí, že bez Putina by se Rusko rozpadlo, proto nemluví o svém nástupci

Bývalý ministr financí Alexej Kudrin za nejvýznamnější bod prezidentova poselství označil pokyn zajistit do roku 2021 revizi všech předpisů, o které se opírají kontroly podnikání. „Nejde prostě o přepsání starých instrukcí. To musí být reforma kontroly na základě nových zásad v zájmu občanů a byznysu,“ zdůraznil Kudrin, který nedávno protestoval proti zatčení a uvěznění šéfa investičního fondu Baring Vostok Američana Michaela Calveyho.

To, že ruské rezervy podle Putinových slov převýšily celkovou částku zahraničního dluhu ruských firem a státu, označil list Kommersant za „spíše statistický fenomén“. Dosáhlo se ho totiž nikoli zvyšováním rezerv centrální banky, ale snížením dluhu podniků. To sice může být dáno snahou vyhnout se úskalím měnových rizik, ale i tím, že kvůli sankcím se půjčky ruským firmám moc nedávají, upozornil deník.

přehrát

video

Putinův pád by znamenalo zpochybnit celý systém, říká expert

Putin ale například nenaznačil, kdo by ho v čele státu mohl časem nahradit. „Putin neupozorňuje na svého nástupce z obavy, aby nebyl sesazen. Jeho popularita se proměnila - řada lidí ho volí vlastně jen proto, že není alternativa. Říkají: Rusko je složité, bez Putina by se mohlo rozpadnout. Je to tím, že celá mašinérie funguje ve prospěch Putina, který je nekritizovatelný. Neúspěchy vlády jsou její problém, na Putina nedoléhají,“ zdůraznil Karel Svoboda z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Projev opět nebyl v Kremlu

Putin obvykle promlouvá k poslancům a senátorům ve slavnostním Georgijevském sále v Kremlu, tentokrát ale, stejně jako loni, udělal výjimku.

Zatímco v roce 2018 přečetl poselství pro velký zájem novinářů ve velké výstavní síni Manéž v centru města, tentokrát si za místo projevu zvolil historické obchodní centrum Gostinnyj dvor u Rudého náměstí, vybudované na konci 16. století a přestavěné o dvě stě let později. V Georgijevském sále, kde poselství do roku 2017 Putin přednesl třináctkrát, řemeslníci pokládají novou podlahu.

Podle neoficiálních informací měl Putin k parlamentu promluvit až v polovině března při příležitosti pátého výročí anexe ukrajinského Krymu. Plán se ale změnil, údajně proto, aby datum projevu nebylo blízké termínu prvního kola ukrajinských prezidentských voleb.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2739170-putin-prednese-poselstvi-o-stavu-ruska-podle-kremlu-zdurazni-pozitivni-temata>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz)

Fundlift: Jednoduché a bezpečné investování pro každého

21.2.2019 roklent24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: ČR, Fundlift, investice, crowdfunding, Ambiente, Chefparade, Nafigate, ZEBRA GROUP, NWT, Bidli

Už jsme si vysvětlili, jak peníze ztrácejí hodnotu, proč je dobré je investovat, a představili jsme si koncept investičního crowdfundingu. Nyní přišel čas seznámit se s první investiční crowdfundingovou platformou v Česku – Fundliftem.

Když v roce 2016 spustila finanční skupina Roklen online platformu pro investiční crowdfunding Fundlift, otevřela se pro nadějně tuzemské projekty nová cesta k financování. Široká veřejnost při tom získala možnost podpořit své oblíbené firmy a získat za tuto podporu navíc úrok. Ať už jste fanoušek konkrétního projektu, drobný investor s teprve vznikajícím portfoliem nebo profesionál hledající velké investiční příležitosti, na Fundliftu můžete investovat v pár krocích.

A co vy? Chcete také podpořit nadějnou vizi a investovat?

Jak takové investování vypadá v praxi? Jednoduše se zaregistrujete, identifikujete se pomocí svých dokladů totožnosti a vyplníte investiční dotazník. Poté vložíte peníze na svůj investorský účet a vyberete si z projektů, které právě hledají své investory, a investujete jakoukoliv částku od 5000 korun. Díky tomu, že v rámci Rokleny má sesterská firma Fundliftu licence obchodníka s cennými papíry, za svoji investici získáte skutečný cenný papír. Jaké cenné papíry můžete nakupovat a jak který přesně funguje, o tom se pobavíme příště. Důležité je zmínit to, že právě licence, znamenající mimo jiné dohled České národní banky, jsou jedním z hlavních rozdílů, který dělá Fundlift unikátním oproti jiným platformám.

Projekty a společnosti, do kterých můžete své peníze investovat, mohou být z jakéhokoliv oboru, ale jedno mají společné – jsou něčím inovativní. V minulosti na Fundliftu uspěly známé gastronomické značky jako Ambiente nebo Chefparade, automobilka ZEBRA, nanotechnologická firma Nafigate nebo developerské projekty NWT a Bidli. Pro ně všechny představoval investiční crowdfunding nejen moderní alternativu financování, ale i zajímavý marketingový nástroj. Každý projekt, který se na Fundliftu objeví, předtím prochází výběrovým řízením. Prověřujeme nejen finanční výsledky společností, jejich business plán, ale i mnoho dalších nefinančních faktorů. Vždy si přitom vybíráme firmy, které už mají fungující produkt nebo službu na trhu. Není tedy překvapením, že výběrovým procesem projde jen drobné procento z žadatelů.

VIDEO: Proč být pozadu, když investovat dnes může každý

Celou kampaň spouštíme zpravidla na dva měsíce, a pokud se nepodaří vybrat 100 procent požadované částky, všechny peníze se vám vrátí zpět. To se nám ovšem tak často nestává, tudíž v případě získání předem stanoveného objemu finančních prostředků se emitují cenné papíry a investorům se začínají přičítat výnosy z úroků.

A takové úroky můžou brzy přijít i vám! Stačí, když se s námi pustíte do investování – jednoduše a bezpečně – na Fundliftu!

Investice na Fundliftu nejsou bez rizika. Rizika investování najdete zde.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/SEn8v/fundlift-jednoduche-a-bezpecne-investovani-pro-kazdeho>

Ne každý je hned agentem Moskvy. Ale tím, že její hybridní aktivity nebudeme vnímat jako válku, si svazujeme ruce

21.2.2019 denikn.cz str. 00

Michael Romancov

Analýza Michaela Romancova: V médiích i na sociálních sítích se vede spor o to, zda šíření dezinformací, jejichž prostřednictvím se jeden stát snaží destabilizovat stát jiný, je potřeba hned označovat slovy jako „válka“ či „boj“. A zda tím vlastně nepomáháme „nepříteli“.

„Militarizace debaty o dezinformacích, která vede k vnímání optikou válečného konfliktu, ohrožuje základní hodnoty demokratické společnosti více než placení ruští trollové,“ stojí v záhlaví článku Dagmar Rychnovské a Michala Smetany na webovém portálu A2larm, jímž autoři reagovali na pořad Fokus Václava Moravce „Doba dezinformační“, který Česká televize odvysílala koncem prosince loňského roku.

Hned v prvním odstavci textu autoři píší: „Fakt, že šíření dezinformací skrze sociální sítě a internetová média používá Rusko jako nástroj v rámci soupeření se západními státy, lze stěží zpochybňovat. Jakým způsobem se s tímto faktem nakládá ve veřejné debatě v Česku, je ale o poznání problematičtější.“

Dvě stručné a na první pohled srozumitelné věty, které čtenáře měly jasně zorientovat, v čem a proč autoři vidí problém, u řady lidí vyvolaly nesouhlasnou reakci. Nevnímali ho jako úvahu o nezbytnosti vést svobodnou debatu a rizicích, která ji mohou omezit či zcela znemožnit, ale byl mnohými pochopen jako snaha zpochybnit či zcela odmítnout, že Rusko představuje hrozbu.

Diskuse jako boj

Důvodů, proč se tak stalo, je celá řada a některé se dále pokusíme probrat. Dříve než se k tomu dostaneme, dovolte ale odbočku. Téma fake news, informačního chaosu, dezinformací či ruské informační války v naší společnosti silně rezonuje, stejně jako například témata migrace, terorismu, norského „unášení“ dětí, duchodové reformy nebo korupce. Jakmile se k libovolnému tématu obrátí zájem veřejnosti, získá vedle roviny expertní také dimenzi společenskou, mediální, ekonomickou a politickou.

V jednom každém případě by bylo žádoucí, aby debata probíhala klidně, konstruktivně a věcně, což se však neděje a je iluzí se domnívat, že by se tak dít mohlo. Například celospolečenský konsenzus nad nezbytností řešení problému korupce je vysoký, ale nejen že jsme se zatím nedočkali „velkých“ výsledků, ale i tato debata ve společnosti vyvolává silnou polarizaci, nálepkování, osočování. V Česku existují desítky individuů důvodně podezřelých, obviněných a v některých případech i usvědčených z korupce, kteří na debatě o tématu evidentně aktivně parazitují. Ale vedle nich jsou zde i tací, kteří mají problém s některými diskutovanými aspekty navrhaných řešení.

Často se stává, že i ti druzí jsou nálepkováni jako korupčníci, i když je jasný rozdíl mezi někým, kdo například vyjadřuje pochybnosti nad efektivitou vynaložených nákladů na protikorupční opatření, a někým, kdo v řadě kauz čelí trestnímu stíhání. Proč tato odbočka? Protože forma debaty o problému, který je předmětem tohoto textu, se často ničím neliší od jakékoli jiné české debaty, a to včetně aspektu „militarizace“. Neboť „boj“ vedeme nejen s ruskou hrozbou, ale i s chudobou, korupcí, velkým státem nebo byrokracií.

Frustrace z dezinformací

Vraťme se však k našemu tématu. Jedním z autorů, který se do debaty následně zapojil, byl i Vojtěch Bahenský, který v Deníku Referendum napsal: „Debata bohužel zároveň odhalila nečekanou míru vzájemného nepochopení, vyhrocených emocí a polarizace... Opět se objevila argumentace, že už samo upozorňování na některé záporné vedlejší efekty některých protiopatření proti šíření dezinformací je hraním role ‚užitečného idiota‘ Moskvy... Takový přístup mimořádně škodí... Proč je debata o boji s dezinformacemi tak emotivní a polarizovaná? Velká část veřejnosti dezinformace nepovažuje za problém, navzdory již poměrně dlouho trvající kampani relativně úzkého okruhu lidí a expertů. Těm se doposud nedostalo výrazného úspěchu (naneštěstí pro nás všechny), a naopak jsou velmi často vystaveni útokům SPD Tomia Okamury, Hradu a dalších. To podle všeho vede k frustraci, na kterou bohužel někteří nereagují snahou o reflexi a hledání nových a efektivních způsobů... namísto toho vidíme ‚semknutí šiku‘, posílení dosavadních činností a ještě intenzivnější mobilizaci stále stejného obecnstva.“

Vojtěch Bahenský ve svém textu upozornil na celou řadu podstatných aspektů, z nichž však vyčnívá jeden, který většina ostatních autorů pomíjí. Frustrace části anti-dezinformačního tábora, který necítí, respektive nemá dostatečnou podporu veřejnosti ani politických elit, je zjevná a v mnohém opodstatněná. Jistě není nutné znovu rozvádět, jaká stanoviska ve vztahu k Rusku a informačnímu chaosu zastává prezident, KSČM, SPD, předseda Sněmovny a řada dalších. K frustraci anti-dezinformačního tábora však nemalou měrou přispívá i absence návrhů efektivních řešení právě ze strany vědecké komunity. Samozřejmě že se její členové na tomto poli rovněž angažují.

Ostatně ve vzpomínaném pořadu Václava Moravce například vystoupila politoložka Petra Vejvodová z Masarykovy univerzity, která spolu s Milošem Gregorem a jejich studenty o tématu veřejně debatují nejen v TV, ale i ve školách či domovech seniorů, stojí za projektem Zvol si info a Nejlepší knihou o fake news, dezinformacích a manipulacích.

Jistě i kritika je přístupem aktivním a může být velice cenným nástrojem pro korekci chyb a nalezení nových, efektivnějších způsobů, jak negativním dopadům informačního chaosu čelit. Jsem přesvědčen, že kritici „válečníků s hybridy“ si přejí ve veřejném prostoru hledat a nacházet nejučinnější řešení, a nemyslím si, že by všichni chtěli být či byli „agentem Moskvy“.

Nemyslím si to ani o těch, kteří kvůli kritické reflexi konceptu hybridních hrozeb zmapovali „hlavní hybatele této agendy“, byť je možné namítnout, že tím komukoli poskytli poměrně kompletní seznam lidí a institucí zřetelně zastávajících postoje, které vyvolávají řekněme negativní hodnocení ze strany prezidenta Zemana a všech těch, kteří s jeho přístupem k tomuto tématu souzní.

Problematičtější však je, že kritika pojmu hybridní hrozba a „válečníků s hybridy“, respektive vyjádřená obava z negativních, v podstatě až fatálních následků militarizace debaty o problému nestojí na pevných základech. Proč?

V první řadě je třeba zmínit, že koncept hybridních hrozeb se na veřejnosti objevil a začal diskutovat zejména v souvislosti s Auditem národní bezpečnosti, který zadala ke zpracování vláda Bohuslava Sobotky. Stalo se tak až v okamžiku, kdy Rusko anektovalo Krym a následně zahájilo válku na východní Ukrajině, na což zareagovalo NATO.

Těžko se divit, že aliance tak učinila způsobem, jenž jí je vlastní, tedy že k problému, a to včetně rétoriky, přistoupila vojensky. Chápu, že zadání a zpracování Auditů národní bezpečnosti, na němž se autorsky i jako oponenti podíleli domácí i zahraniční experti z akademické sféry, a následný pokyn, aby jeho závěry byly uvedeny do praxe, se nemusí laikovi jevit jako úspěch. Přesto je ale právě toto dosud největším úspěchem, kterého bylo v České republice na tomto poli dosaženo. Vláda tehdy dala najevo, že si je vědoma změny

bezpečnostní situace v Evropě, toho, kdo je jejím původcem, a že je novou situaci třeba popsat, zkoumat a následně řešit. To první se stalo, to druhé se rozběhlo a to třetí je v nedohlednu.

Je to málo, ale ve světle toho, jaká v době zadání a realizace Auditů panovala politická situace, respektive jaká je dnes, se jednalo o malý zázrak. Tím se dostáváme k možná nejdůležitějšímu aspektu tématu, který zatím kritici z akademické sféry ponechávají zcela stranou. A tím je politická rovina.

Jistěže jsme schopni identifikovat, jaká stanoviska zastávají ti kteří aktéři, ale jaké je naše povědomí o způsobech a mantinelech, jež těm, kdo mají odpovědnost za uskutečňování bezpečnostních opatření, dveře buď otevírají, nebo naopak zavírají? Je obrovský rozdíl mezi tím, být členem bezpečnostní komunity, který jakýkoliv relevantní aspekt zkoumá, rozvíjí či kritizuje ve zcela svobodném a pluralitním akademickém prostředí, a být vojákem, policistou, zpravodajcem či státním úředníkem, který pracuje v přísně regulovaném prostředí.

Pokusme se v tento okamžik obrátit hlavní výtku, kterou například Rychnovská se Smetanou adresují „hybridním válečníkům“, když píší: „Vojenské metafory a obrazy nejsou nevinné, protože mění náš způsob uvažování a dávají spíše prostor represivním a silovým řešením než těm civilním. Pokud je naším cílem chránit svobodu a demokracii, pak bychom při rutinním používání těchto pojmů měli zvláště zpozornět... válka je extrémně silný termín měnící pravidla demokratické politiky a společnosti. Vyhlášení válečného stavu zpravidla ospravedlňuje přijetí extrémních opatření směrem k omezení svobod obyvatel...“

Pokud by si autoři dali práci s prostudováním celého Auditů národní bezpečnosti, zjistili by, že mezi doporučeními, která v zásadě „pouze“ požadovala udržení současného (tedy mírového) stavu, figurovalo například udržení nezávislosti silných veřejnoprávních médií či posílení mediální výchovy. Navrhl, natož snad učinil stát, respektive jeho silové složky, na tomto poli cokoli, co by vedlo k omezení práv a svobod? Vyšly od státní správy, armády či zpravodajců v souvislosti s hybridními hrozbami impulzy v podobě návrhu zákonů, které by jakkoli zpříšňovaly či omezovaly současné, dlouhá léta existující právní standardy ochrany svobody slova, vyznání... a tak dále, a tak dále? Nevím, kdo z „hybridních válečníků“ vznáší takové požadavky, ale není problém identifikovat jiná témata (migrace, terorismus) nebo politické aktéry, kteří se o to snaží (SPD vůči islámu).

Tím se dostáváme k snad nejdůležitějšímu rozměru této, ale vlastně jakékoliv jiné veřejné debaty, totiž k jejímu politickému rozměru. Bez ohledu na to, co veřejnost prožívá, pociťuje či žádá, žijeme v demokratickém právním státě, ve kterém rychlým a nevratným změnám zatím ještě pořád účinně brání dělba moci a nezávislé soudy. Vyhlášení válečného stavu, což je pojem, který naše ústava zná, tedy jistě možné je, ale obava, že se k němu blížíme kvůli slovníku, který část aktérů používá, nenachází jakoukoliv oporu v realitě.

Pro stát by jistě bylo přínosem, kdyby z akademické sféry vedle kritiky dostával i impulzy, které by pomohly – terminologicky či jakkoli jinak – téma posunout způsobem, který by je učinil srozumitelnějším pro veřejnost i politické aktéry. Je obrovská škoda, že například skupina vědců, kteří se již na podzim 2016 na stránkách Lidových novin v článku

„Podivné postupy Evropských hodnot. Mluvme o bezpečnosti, ale bez ideologie“ kriticky vymezili vůči tomuto think tanku, navzdory závazku přispět k debatě ve veřejném prostoru s novými věcnými návrhy nepřišli.

Rovněž překvapivé je, že stejný odpor například nevyvolává již zmiňovaná problematika migrace a teroru, která nepoměrně častěji přináší i konkrétní úvahy o omezení lidských práv a svobod. Je snad terminologická usazenost těchto „tradičnějších“ témat důvodem pro větší klid v jejich hodnocení?

Kritický, ale přitom se snahou posunout těžiště problému směrem k nějakému praktickému výstupu může být například text, který na serveru konzervativní noviny.cz uveřejnil Jan Kofroň. Autor se srozumitelně a systematicky vymezuje vůči konceptu hybridní války, když tvrdí: „Jako hybridní válka se začala označovat fakticky jakákoliv činnost, která sice nese rysy nepřátelské aktivity vůči určitému státu, ale nenaplnuje definici tradiční války... Pojem tak dnes označuje celou škálu jevů – od čistě vojenských po čistě nevojenské, od těch probíhajících na taktické úrovni až po ty vážící se na úroveň politicko-strategickou. Tato bezbřehost nutně vede k otázce, zda je koncept bez hranic opravdu užitečný... neboť v prostředí omezených zdrojů brání v prioritizaci kterou hrozbu řešit a s jakou mírou nasazení.“

Proti takovému tvrzení lze stěžít cokoli namítat, stejně jako těžko polemizovat s autorovým tvrzením: „Nejsme první ani poslední, kdo těmto jevům musí čelit. Nová pojmenování těchto mnohdy dávno existujících jevů signalizují spíše naši bezradnost než schopnost se s nimi vypořádat...“ Jinak už tomu však je v závěru Kofroňova textu, kde stojí: „Druhou příčinou úspěchu ‚hybridní války‘ vidím – pro mnohé snad paradoxně – v tom, že nám umožňuje neřešit ty hrozby, které vyžadují skutečné úsilí, technickou kompetenci a systémové uvažování. Přiznejme si, je mnohem snazší verbálně brojit proti trollům na sociálních sítích (a předstírat, že tak řešíme problém naší obranyschopnosti), než např. zmodernizovat dělostřelectvo. V užívání pojmu hybridní válka patříme na špičku aliance, v obranných výdajích na její chvost.“

Naprosto nerozporuji tvrzení, že je nezbytné posílit náš vojenský potenciál. V řešení informačního chaosu a utlumení debat, které vedou k polarizaci a radikalizaci naší společnosti a za vydatného přispění Ruska skutečně mohou ohrožovat demokracii kvůli příklonu veřejnosti k populistickým politickým tendencím a subjektům, nás ovšem neposune nikam. Jedná se o paralelní, nikoli konkurující aspekt udržení nezávislosti a suverenity naší země.

Již zmiňovaný Audit národní bezpečnosti v oblasti boje proti hybridním hrozbám přišel se zcela pokojnými opatřeními typu školení úředníků, podpora nezávislosti médií, zvyšování podílu výuky občanské a mediální gramotnosti na školách, monitorování dezinformačních kampaní a na to vše navázaný vznik strategické komunikace státu vůči vlastní veřejnosti.

Problém není v militantnosti opatření a ohrožování demokracie, jak se bojí Rychnovská a Smetana, ale v tom, že vláda tato opatření ignoruje. Pokud je mi známo, bylo v praxi naplněno pouze minimum těchto doporučení a vzhledem ke složení současné vládní koalice, respektive roli KSČM je divné, že se nad Auditem národní bezpečnosti a vším, co z něj vzešlo, již dávno nezavřela hladina.

Co se týče strategické komunikace státu, která by měla posílit důvěru občanů v instituce, jsme v poslední době stále častěji svědky spíše blamáže a přiznání, že například analýzy, které by podložily významná rozhodnutí, neexistují. Na příkladu zmíněné modernizace dělostřelectva si tak bohužel umím daleko lépe představit, že místo reálných kroků se na volebních plakátech promění v deklaraci houfnice, houfnice, houfnice, která nahradí zdiskreditované dálnice, dálnice, dálnice.

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha.

Tento text jste si mohli přečíst díky tomu, že si předplácíte Deník N. Pokud máte připomínku nebo jste našli chybu, napište na editori@denikn.cz.

Vážíme si Vaší podpory.

URL| <https://denikn.cz/76489/ne-kazdy-je-hned-agentem-moskvy-ale-tim-ze-jeji-hybridni-aktivity-nejbudeme-vmimat-jako-valku-si-svazujeme-ruce/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

denikn.cz

Analýza poslaneckého hlasování: Je ANO stranou jednoho muže? A kdo jsou největší rebelové svých stran?

21.2.2019 irozhlas.cz str. 00 Zprávy z domova

Jan Boček, Pavla Lioliasová

Nejdisciplinovanější jsou poslanci SPD, nejméně jednotná ČSSD. Z ODS vyčnívají tři rebelové: Václav Klaus mladší, Marek Benda a Pavel Blažek. Vyplývá to z analýzy hlasování jednotlivých poslanců.

Analýza poslaneckého hlasování: Je ANO skutečně stranou jednoho muže? A kdo jsou největší rebelové svých stran?

/

21. února 2019

Čtěte dále

Nejdisciplinovanější jsou poslanci SPD, nejméně jednotná ČSSD. Z ODS vyčnívají tři rebelové: Václav Klaus mladší, Marek Benda a Pavel Blažek. Vyplývá to z analýzy hlasování jednotlivých poslanců. V posledních patnácti letech jednota stran při hlasování roste.

Na sněmu ANO minulý víkend obhájil Andrej Babiš pozici předsedy strany: neměl protikandidáta a získal 87procentní podporu. Podobně snadno uhájil pozici prvního místopředsedy Jaroslav Faltýnek.

Jednotné je hnutí ANO také v poslanecké sněmovně. Průměrně 92,1 % poslanců hlasovalo od voleb 2017 shodně s většinovým názorem strany. Je tak třetí nejednotnější stranou po SPD a Pirátech.

„U závazných věcí jsem stanovisko poslaneckého klubu vždycky dodržel,“ vysvětluje největší rebel mezi poslanci ANO Patrik Nacher, který se svým klubem hlasuje v 78,4 procentech případů. „Pokud mám jiný názor, snažím se na klubu aktivně přesvědčovat kolegy, jednou nebo dvakrát se mi to u velkých věcí skutečně podařilo. Naopak, kdyby tam někdo jako já nebyl, tak by byl legitimní váš dotaz, proč všichni hlasují jako jeden muž, byť ten klub má 78 poslanců.“

Hlasování, kterých se poslanec neúčastnil, jsme při jeho hodnocení vyřadili. Například u premiéra Andreje Babiše to znamená vyřazení 1344 z 2059 sněmovních hlasování, tedy snížení vzorku asi o dvě třetiny. Hlasování, kdy byl pro, proti, nebo se zdržel, naopak započítáváme (tj. pokud většina hlasovala pro návrh a poslanec se zdržel hlasování, považujeme to za neshodu s většinou).

„Andrej Babiš, stejně jako v devadesátých letech Sládek či dnes Okamura, stranu vybudoval kolem sebe, což mu zajistilo respekt a ochotu přizpůsobit se jeho linii,“ vysvětluje vysokou shodu poslanců ANO politolog Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity Lubomír Kopeček. „Jednotu hlasování posiluje komunikační obratnost šéfa poslaneckého klubu Jaroslava Faltýnka, který dokáže dobře mediovat debaty v klubu.“

„ANO navíc nepostihly ani v tomto, ani v minulém volebním období zásadnější vnitřní spory, a to ani ohledně evergreenu Čapí hnízdo a dalších kontroverzí spojených s předsedou,“ pokračuje Kopeček. „Když jsme s poslanci ANO připravovali knihu Já platím, já rozhoduji! Političtí podnikatelé a jejich strany, říkali, že veřejné tlaky je naopak semkly kolem lídra.“

Babišovu stranu podle něj drží pohromadě také vládní role. Největší část návrhů zákonů, o kterých se hlasuje ve sněmovně, přichází právě z vlády. Je proto logické, že poslanci ANO podpoří návrhy své vlády jednotně.

Druhým způsobem, jak měřit jednotu strany, je sledovat shodu poslanců s jejím předsedou. Ta je u všech stran nižší – předsedové paradoxně nepatří k těm, kteří by měli nejvyšší shodu se svými poslanci. Naopak, často hlasují odlišně od svého poslaneckého klubu. Největšími „rebely“ ve svých stranách jsou například Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) nebo Vojtěch Filip (KSČM). Výjimkou není ani Andrej Babiš se čtvrtým nejodlišnějším hlasováním od většiny své strany.

„Předpokládám, že je to tím, že se dost často zdržují hlasování,“ vysvětluje další politolog z brněnské Masarykovy univerzity Roman Chytilík. „Děje se to u nepopulárních témat nebo tam, kde je strana fakticky rozdělená a nechtějí se přidat na žádnou stranu. Další variantou jsou populární opoziční návrhy – u těch zase zdržení se hlasování může znamenat, že předseda koaliční strany není proti, ale návrh chce podat jako vládní tisk.“

Nejednotnější jsou v současné sněmovně poslanci SPD se shodou 96,7 procenta. Vyšší měla v historii dolní komory parlamentu pouze SPR-RSČ Miroslava Sládka v letech 1996 až 1998.

„Vysvětlení vysoké stranické shody u republikánů a SPD je poměrně jednoduché, jasné a také podobné,“ vysvětluje politolog Kopeček. „Ani jedna strana nebyla nebo není součástí politického hlavního proudu, a také jsou poměrně izolované; SPD trochu méně než republikáni, ale je. Obojí zvyšuje semknutost poslanců a vytváření vlastního myšlenkového světa. Navíc v čele obou stran stál či stojí lídr – Miroslav Sládek, respektive Tomio Okamura – který danou stranu vybudoval kolem sebe a silně ji zcentralizoval.“

„U obou stran také může hrát jistou, spíš ale méně významnou roli i to, že měly či mají menší poslanecké kluby,“ dodává Kopeček. „Ty se lépe kontrolují, na jednotlivé poslance je z vedení klubu i strany víc vidět.“

Kliknutím do legendy grafu můžete zobrazit poslance kterékoliv strany, která měla zastoupení v poslanecké sněmovně. Míra shody je průměrem za všechna hlasování v daném sněmovním období.

Analýza předchozích volebních období ukazuje, že v období kolem opoziční smlouvy z roku 1998 se stranická disciplína snižovala, od dalších voleb se neustále zvyšuje.

„Opoziční smlouva vytvářela spojenectví, které uvnitř stran vyvolávalo vnitřní pnutí a disent,“ komentuje data Kopeček. „Spojenectví ČSSD a ODS mělo své důsledky v nespokojenosti poslanců při některých hlasováních. Platí to ale i pro ‚nesmluvní‘ opozici.“

„Co se týká vývoje v čase, je zdaleka nejdůležitější proměnnou těsnost vládní většiny,“ doplňuje Chytilík. „U méně těsných konfigurací mohou strany tolerovat jistou nedisciplinovanost. Pokud třeba voliči v nějakém volebním kraji vidí situaci jinak než celá strana, je dokonce taktické tolerovat, že hlasují jinak. Další příčinou odlišného hlasování bývají morální otázky – pokud se tedy v některém období víc hlasovalo o homosexuálech, kouření, rodině, marihuaně, zbraních a podobně, může být disciplína všech stran nižší.“

„Důležitou proměnnou může být i fáze volebního cyklu: v období, kdy sněmovna končí, by měla disciplína spíše klesat,“ dodává.

Jednotnost strany při hlasování umí také předpovídat vážné problémy uvnitř strany. Historicky nejnížší disciplínu měli poslanci KDU-ČSL v letech 2006 až 2010. V červnu 2009 se ze strany odštěpilo pravicovější křídlo Miroslava Kalouska a vznikla nová strana, TOP 09. Jak křesťanští demokraté, tak poslanci TOP 09 jsou od té doby při hlasování poměrně jednotní.

Zajímavá je relativně nízká jednotnost strany Věci veřejné ve sněmovně 2010 až 2013: ta přitom své poslance svazovala smlouvou, že v případě neloajálního hlasování straně zaplatí sedmimilionovou sankci.

Vysokou disciplínu měli v posledních dvou volebních obdobích poslanci ODS.

Důvodem je podle Kopečka stranická krize a s ní spojené vnější tlaky, které před volbami 2013 ohrožily samu existenci strany: pád Nečasovy vlády, prudký propad voličské podpory nebo silný mediální tlak. Všechny dohromady donutily poslance ODS vystupovat jednotně, aby nedali příležitost k mediálním útokům. Svou roli podle něj opět hraje i méně poslanců, kde je menší pravděpodobnost názorových rozdílností. Jsou ovšem výjimky: například mediálně hlasitý Václav Klaus mladší, ale i navenek méně výrazní, nicméně pro stranu klíčové rebelové Marek Benda a Pavel Blažek.

Například Klaus mladší ale sám sebe jako rebela nevnímá. „To je naprostý nesmysl, ve všech závazných hlasováních hlasuji stejně, a tam, kde můžeme každý volit, tak nějak volíme,“ reagoval Václav Klaus mladší.

Na rozdíl od ODS nejsou v současné ČSSD rebelové výjimkou: jednotně hlasují průměrně 82,4 procenta poslanců, sociální demokracie je nejméně jednotná ze všech devíti sněmovních stran. Mezi trojicí největších rebelů jsou předseda strany Jan Hamáček a místopředseda Jaroslav Foldyna.

„Když člověk hlasuje jinak, než kolegové z politického klubu, tak to asi nebude zásadní problém,“ míní Jaroslav Foldyna, největší rebel mezi současnými poslanci ČSSD; se svými kolegy se shoduje v 71,9 procentech hlasování. „Často hlasuji rozdílně v otázkách, které se dotýkají třeba zahraniční politiky, kde mám poněkud jiný názor třeba na postoje k Evropské unii. Někteří mí kolegové se na zahraniční politiku dívají z globálního pohledu a já si myslím, že je potřeba se dívat hlavně na to, co je dobré pro naše občany.“

S vlastní stranou se rozešli nebo rozcházejí i bývalí předsedové Bohuslav Sobotka – ten loni v březnu složil poslanecký mandát – a Milan Chovanec.

„V němž [poslaneckém slibu] jsem slíbil, že budu svůj mandát vykonávat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí,“ vzkázal Chovanec voličům loni v červenci před hlasováním o důvěře menšinové vlády ANO s ČSSD, podporované komunisty. „Svědomí je ryze individuální záležitostí a nelze jej podřítit kolektivnímu rozhodnutí.“

Podle Kopečka ovšem není na místě stranu odepisovat.

„Z grafu je patrné, že u čtyř pětín hlasování vystupuje ČSSD jednotně. Přestože je to míň, než u ostatních stran, je to pořád ještě poměrně vysoká míra shody a nejde o situaci fatálně rozdělené strany,“ vysvětluje.

„Mimochodem, právě u ČSSD je dobře vidět vliv toho, zda je strana vládní či opoziční,“ upozorňuje Kamil Švec, politolog **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a analytik České televize. „V roce 1998 se silným předsedou Zemanem byla u nich shoda nejvyšší, postupně začala klesat a jako opoziční strana vykazovali hlasovací soudržnost naopak nejnižší.“

„Když se na stranickou jednotu podíváte v celoevropském kontextu, k nejdisciplovanějším patřívaly či patřívaly komunistické strany,“ dodává Švec. „Také u nás byla za nejdisciplovanější stranu považována KSČM. Krátce jí i byla, dnes je však míra shody nižší.“

Obecně je ale jednotnost českých poslaneckých klubů nižší než jinde v Evropě. Ukazuje to studie Co ovlivňuje jednotnost hlasování českých poslaneckých klubů? politologů Lukáše Linka a Tomáše Laciny. Popisují, že „zatímco se celkový průměr Riceova indexu v české sněmovně pohybuje okolo hodnoty 80, v zemích západní Evropy hodnoty sahají velmi blízko k hodnotě 100, nejčastěji v intervalu 95–100.“ Riceův index je svými hodnotami podobný míře shody, kterou ukazujeme v grafech; Riceův index 0 znamená situaci, kdy polovina poslanců hlasovala pro, druhá polovina proti. Index 100 naopak označuje stoprocentní stranickou shodu.

Studie také přichází s hypotézami, jaké okolnosti mají vliv na jednotnost stran:

Vedle zmiňovaných stran si můžete prohlédnout také grafy s poslanci ostatních stran v současné sněmovně, seřazené od nejjednotnějších.

URL https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ano-andrej-babis-hlasovani-stranicka-disciplina-spd-okamura_1902210600_jab

Stejná zpráva vyšla také v dalších 2 titulech:
[irozhlas.cz \(Zprávy z domova\)](https://www.irozhlas.cz), [irozhlas.cz](https://www.irozhlas.cz)

Většině se žije dobře, každý pátý Čech ale čeká na (nej)horší

22.2.2019 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, USDCZK, EURUSD

V České republice se podle lidí žije dobře, světlé zítřky ale čeká méně lidí než vloni. Naopak stále více lidí očekává zhoršení ekonomické situace.

Jen 2 % Čechů si myslí, že je současná ekonomická situace u nás velmi špatná. Podle pravidelného výzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění jsou tak spolu s 11 % těch, kteří ji považují za špatnou, ve výrazné menšině. Celkem 8 % z nás si myslí, že se máme velmi dobře a 44 %, že dobře. Třetina Čechů je nerozhodná.

Důležitější je ale očekávání do budoucna, které je sice stále optimistické, ale čím dál méně. Zatímco vloni v říjnu jen 15 % z nás čekalo brzké zhoršení situace, nyní je to už 22 %. Je to však stále o procentní bod méně, než kolik lidí očekává naopak zlepšení.

Podle Centra jen 11 % lidí v České republice vnímá svou životní úroveň jako špatnou. Nejčastěji jsou to „důchodci, nezaměstnaní, nekvalifikovaní či polokvalifikovaní dělníci, lidé, kteří sami sebe na škále levice-pravice politicky řadí jednoznačně na levici, voliči SPD, rozhodní nevoliči a ti, kdo nedůvěřují vládě“.

Jinak byl včerejšek prostý domácích dat a koruna tak spíše držela pozice. Proti dolaru přes mírné výkyvy mezi hranicemi 22,56 a 22,68 USDCZK nakonec udržela otevírací pozici kolem 22,62 USDCZK. K euru během dne mírně posílila na 25,64 EURCZK. Aktuálně se domácí měna v online směnárně RoklenFx

obchoduje za středový kurz 25,64 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,60 až 25,69 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,46 až 22,70 USDCZK.*

Včerejšek byl zejména ve znamení výrobního indexu nákupních manažerů (PMI). Ten ve Spojených státech vzrostl ve službách z 54,2 b. na 56,2 b., tedy vysoko nad očekávání. V průmyslu se ale propadl z 54,9 b. na 53,7 b., což bylo naopak více než bod pod očekáváním.

V eurozóně se stejný index také propadl v průmyslu, konkrétně z 50,5 b. na 49,2 b., což je také o více než bod pod očekávaným výsledkem. Ve službách naopak vzrostl z 51,2 b. na 52,3 b., na o celý bod lepší výsledek, než se čekalo.

Z větších ekonomik jsme sledovali Německo, kde PMI také vzrost ve službách a klesl v průmyslu, a Francii, kde oproti očekávání index vzrost v průmyslu a překvapil vyšším růstem ve službách.

Německá inflace zůstala meziročně na 1,40 %, což se očekávalo. Očekávaná byla i setrvalá byla meziměsíční změna indexu spotřebitelských cen, který se snížil o 0,80 %.

Ze zápisu jednání Rady guvernérů Evropské centrální banky vyplynulo, že ECB očekává slabý růst eurozóny. Podle centrální banky se ale nemusíme obávat nové recese, současné výsledky jsou pouze znakem zpomalení. Můžeme si ale samozřejmě klást otázku, do jaké míry bankéři tato slova z podstaty své práce říkat musí a do jaké si to skutečně myslí.

Ve Spojených státech významně překvapil index filadelfského Fedu, který se propadl nejvíce od roku 2011, strach však podle analytiků mít nemusíme. Filadelfský index je obecně považován za nestálou metriku a je potřeba ho sledovat spolu s dalšími čísly, která jsou zatím pozitivní.

Nakonec své řekl i prezident Trump, který pokračoval ve výhrůžkách dovozními cly na evropská auta. Předseda Evropské komise tvrdí, že Trump cla nezavede, ale analytici přesto spočítali, kolik by nás taková cla stála. Například 25% cla by jen Německou ekonomiku připravila o 160 miliard korun.

Dnes nás čekají data zejména z eurozóny, kde bude zveřejněna inflace za celou oblast, spolu s německým HDP a německým indexem očekávání podniků. Sledovat také budeme šéfa ECB Draghiho na vystoupení v italské Boloni.

Aktuálně se americká měna vůči euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1347 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 96,55 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1292 do 1,1402 EURUSD.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společností Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/SWPir/vetsine-se-zije-dobre-kazdy-paty-cech-ale-ceka-na-nejhorsí>

Organizace ESA: Studentům vysokých škol vzkazujeme

#MakeAlmaMaterProud!

23.2.2019 playzone.cz str. 00

23. 2. 2019 09:00 League of Legends

V tomto týdnu proběhla na půdě **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy přednáška a posléze diskuze na téma esport. Hlavními přednášejícími zde byli zakladatelé organizace ESA (Esport Student Association) Michal "Ajka" Malý a Marek "Lepidlo" Srandorozený, se kterými vám nyní přinášíme rozhovor.

Ahoj, mohli byste se našim čtenářům na úvod představit, jak jste vznikli, kdo jste a co děláte?

Esportovní studentská asociace je celorepublikový meziuniverzitní spolek, který vznikl za účelem poskytování kompletní infrastruktury pro vysokoškolský esport v ČR. Fungujeme jako networkingová platforma, která propojuje vysoké školy, studenty a firmy. Mimo provozování naší online 3E Ligy ve vybraných esportových titulech se angažujeme ve tvoření a účasti na offlinových eventech pro studenty a organizaci našich dnů esportu s edukativním obsahem pro veřejnost.

Vznikli jsme oficiálně 15.10.2018 a dále fungujeme a vznikáme jako parta studentů a akademických pracovníků se srdečným západem pro esport a hry obecně. Neoficiální vznik, kdy se setkali všichni zakladatelé ESA, se datuje někdy na začátek roku 2018, kdy nás k sobě svedla řada neuvěřitelných náhod.

Vaše asociace existuje teprve půl roku, co jste za tu dobu vytvořili a dokázali?

Neoficiálně existujeme trochu déle, ale i za tu oficiální dobu jsme toho stihli na partu studentů docela dost. V srpnu před vznikem jsme díky Madfinger Games vyslali tým studentů z brněnských univerzit na prestižní evropskou konferenci Gamescom, kde vyhráli titul mistrů světa v Shadowgun War Games. Pak jsme zorganizovali pro společnost Intel a Esuba meziuniverzitní duel vysokých škol na MČR v počítačových hrách od PLAYzone. Zúčastnila se Masarykova univerzita, Univerzita Hradec Králové, Vysoká škola báňská a studenti z VUT v Brně.

Taky jsme se s MagnaTV, společností X-Diablo a Genesis, vyskytli na For Games v Praze, kde jsme vymysleli legendární kolotoč, o kterém určitě uslyšíte na nějakém z námi chystaných podcastů. Ve spolupráci s naší ostravskou buňkou Esport VŠB-TUO, pod vedením Ing. Jakuba Čubíka Ph.D., jsme otevřeli první esportovou učebnu v ČR na Vysoké škole báňské, kde také proběhl první Den esportu ve spolupráci s AT Computers, X-Diablo, Red Bull MEO, Esubou, Madfinger Games a Magna TV. Před srpnem máme za sebou například akce v brněnském Tribunal esports bar, vývojářské konferenci Game Access, Red Dragon Tournament v Třinci a pak nějaké menší komunitní akce pro studenty.

V říjnu 2018 jsme spustili první univerzitní 3E Ligu v ČR s podporou vysokých škol, kde se zúčastnilo 38 týmů z celkem 15 univerzit v ČR. Její finále můžete sledovat v březnu 2019.

A na kterou z těchto akcí jste nejvíce pyšní?

Každá akce má něco do sebe. Říká se, že pýcha předchází pád, a proto jsme spíše vděční za to, že nám různé společnosti umožňují participovat na těchto akcích a dovolí nám nespoutaně předvést, co v nás je. Za tím vším je však i obrovská hromada naší práce. Děláme každý event s 200% západem. Kdybychom měli vybrat jednu akci, tak to bude Game Access, protože nám pomohl všechno odstartovat.

O čem specificky jste mluvili na půdě Univerzity Karlovy?

Nejdříve o tom, jak jsme ve vlaku ztratili flash disk s prezentací pro studenty UK, která zapadla do té jediné škvíry, která u sedadel ve vlaku je a hodinu jsme se ji snažili vylovit, až jsme ji nakonec popošťouchli do ještě nesmyslnější díry, kde zmizela na věčnost.

Mimo tuto smutnou anekdotu jsme studentům Univerzity Karlovy v Praze prezentovali náš spolek, naše úspěchy, vize, cíle a diskutovali jak udělat univerzitní ligu pro studenty co nejlepší, či jak se aktivně podílet na její expanzi a fungování.

Jaké jsou vaše cíle v budoucím roce a jaké jsou vaše sny dále?

Cílem je spustit další online ligu pro studenty VŠ, které završíme offlinovými finále na půdě univerzit finalistů. Uspořádáme několik dnů esportu a komunitních lokálních turnajů pro studenty VŠ. K tomu máme domluvenou hromadu velkých esportových eventů, jako je třeba další For Games.

Taky nejlepší týmy z 3E Ligy vyšleme do zahraničí. Máme hromadu cílů, které slouží ke splnění našich a snů.

Naším snem je vytvořit integrovanou, kvalitní a populární univerzitní ligu s dlouholetou tradicí, jako mají v některých zahraničních zemích. Taky zařídit reprezentantům univerzit stipendia. Součástí tohoto snu, nebo cíle je i propojení s dalšími evropskými univerzitami. Zároveň z edukativního hlediska chceme zvýšit povědomí o kybernetické bezpečnosti, netholismu, netiketě a spolupracovat s odborníky na vývoj her a počítačové grafiky. Přejeme si participovat na popularizaci elektronického sportu jako takového, abychom vytvořili kompetitivnější prostředí a poskytovat našim hráčům příležitost propojit se s profesionálním sektorem v ČR a SK. Chceme, aby

byl esport vnímán jako nová dimenze sportu bez předsudků. Snů máme nespočet, proto si zbytek necháme na další rozhovory

V jakých hrách vysokoškolská liga probíhá a na které další se můžeme těšit v budoucnu?

Momentálně probíhá ve hře League of Legends a příští měsíc spustíme i Hearthstone. Další semestry plánujeme obsáhnout všechny esportové tituly, které si budou studenti VŠ a hráči naší ligy přát. Určitě se můžete v blízké době těšit na CS:GO, DOTA2, Overwatch, pravděpodobně i nějaký battleroyale. Ale jak říkáme, nasloucháme hráčům, takže by i z nostalgie mohla proběhnout liga třeba v bulácích.

Zaměřujete se čistě na vysoké školy, nebo třeba i na střední, co všechno je ve vaší agendě?

Jsme platformou primárně pro vysoké školy. Střední školy zatím v hledáčku nemáme, ale už jsme byli osloveni o nějakou spolupráci s nimi a podporu středoškolských akcí vítáme. Do naší agendy, jak už jsme zmiňovali, patří tvorba obsahu na různých esportových eventech a především organizace edukativních dnů esportu.

Co byste na závěr chtěli vzkázat studentům vysokých škol a fanouškům esportu obecně?

Děkujeme mockrát za rozhovor, těšilo nás! Studentům vysokých škol vzkazujeme: #MakeAlmaMaterProud! Kyber atletům na středních školách doporučujeme věnovat se studiu a přijímačkám na vejšku. Budeme se na všechny fanoušky těšit na streamu 3E Ligy. Moc díky za rozhovor.

URL | <https://www.playzone.cz/cs/clanky/organizace-esa-studentum-vysokych-skol-vzkazujeme-makealmamaterproud>

Německá SPD vstává z popela díky sociálním reformám, rok 2019 ale bude rozhodující

24.2.2019 info.cz str. 00 Evropská unie
Eliška Kubátová

Sociálnědemokratická strana Německa (SPD) se po drtivé porážce v parlamentních volbách z roku 2017 a následné sérii dalších volebních neúspěchů dostala do hluboké krize, která ohrožuje i spolkovou vládu kancléřky Angely Merkelové. Nejnovější průzkumy veřejného mínění ale ukazují, že nejstarší straně Německa možná přeci jen svítá na lepší časy. Šanci odrazit se ode dna jí dávají nové sociální reformy, kterými se chce SPD vrátit ke kořenům a nalákat voliče zpět. Přestože je dnes podpora strany nejvyšší za posledních šest měsíců, vyhráno zdaleka nemá. Testem její životaschopnosti bude další série voleb, která ji čeká v letošním roce.

Plánované sociální programy, kterými chce SPD vylepšit svou image, sice nejsou u pravicové části německého politického spektra zrovna populární, průzkumy ale ukazují, že u voličů nová strategie funguje. Podle posledního průzkumu zveřejněného v listu Bild am Sonntag podpora strany dosahuje 19 procent, což je nejvíce za posledních necelých šest měsíců.

SPD se tak poprvé od října vrací na druhou pozici za koalici CDU/CSU Angely Merkelové, se kterou po volbách v roce 2017 znovu usedla do vlády. Ještě v listopadu se preference strany pohybovaly kolem pouhých 14 procent, nyní se ale sociálním demokratům podařilo předběhnout i Zelené, kteří se s 15 procenty propadli na třetí pozici. Nikdo nezůstává na pochybách, že za zlepšením stojí právě nově představené sociální reformy, kterými se chce sociální demokracie vrátit ke kořenům a finančně podpořit ty, kteří roky tvrdě pracovali.

Hlavním mottem nové kampaně je především „opustíme Hartz IV“ – nepopulární reforma trhu práce, která vstoupila v platnost v roce 2005 za tehdejšího sociálnědemokratického kancléře Gerharda Schrödera. Změny provedené před 14 lety nově definovaly výši státního příspěvku pro dlouhodobě nezaměstnané, vyvolaly ale vlnu pobouření a pomohly ke vzniku politické konkurence sociálních demokratů – strany Levice.

„Necháváme Hartz IV za sebou...Překonáváme to, co podle nás není správná cesta,“ prohlásila o nových sociálních programech Andrea Nahlesová, která se jako první žena ve 155leté historii SPD loni v dubnu postavila do čela strany a nahradila tak Martina Schulze. V rámci nových sociálních programů chce SPD

například zvednout základní důchod, rozšířit dobu, po kterou lidé nad 58 let pobírají podporu v nezaměstnanosti, z 24 na 33 měsíců, nebo rozšířit možnost profesní rekvalifikace.

„Sociální programy, které prosazují, image SPD skutečně pomáhají. Strana říká, že zruší reformy Hartz IV, což po celou dobu požaduje radikální levice, a překoná je novým systémem. Hartz IV stranu stál skutečně velmi mnoho hlasů a trvale ji poškodil, teď se ale snaží jít dál a nechat tyto reformy pracovního trhu za sebou,“ říká pro INFO.CZ odborník na Německo z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Vladimír Handl.

„SPD intenzivně pracuje na tom, aby se vrátila do role zastávce zájmů pracujících, ale jestli se jim tyto snahy podaří, se ukáže až u voleb. Růst preferencí je tedy zatím jen náznak,“ dodává Handl, podle kterého je pozvolný nárůst voličské podpory spojen také s tím, že se strana v současnosti „udržuje v jednotném šiku za svou předsedkyní“. Je ale otázka, jestli to bude stačit – popularita Nahlesové je totiž mimo sociální demokracii poměrně malá, minimálně ve srovnání s novou šéfkou CDU Annegret Kampovou-Karrenbauerovou.

Rok 2019 bude pro SPD rozhodující

Přestože se díky růstu preferencí ukazuje, že navržené sociální reformy přináší německé sociální demokracii ovoce, vyhráno zdaleka nemá. Testem pro ni bude především rok 2019, kdy stranu čekají tři velké události. „Pro SPD to je velká šance a tento rok se pro stranu ukazuje jako rozhodující – čekají je volby do Evropského parlamentu a na podzim pak volby do zemských parlamentů tří spolkových zemí – Saska, Durynska a Braniborska,“ popisuje Handl. Třetí velká událost pak přijde v listopadu, kdy SPD čeká revize koaliční smlouvy s CDU/CSU.

Vyhodnocení toho, co se za dva roky fungování vlády povedlo a nepovedlo, do koaliční smlouvy prosadila samotná SPD. Sociální demokracie totiž v minulých dvou koalicích s CDU/CSU ztrácela, i když plnila své sliby, a tomu chce SPD do třetice předejít. Jde tedy o jakýsi pojistný mechanismus, který má rozhodnout o případných změnách smlouvy, dvouletý mezičas ale do fungování vlády přináší velkou míru nejistoty – pokud se bude sociálním demokratům zdát, že jim angažmá ve vládě nesvědčí, mohou koaliční smlouvu vypovědět a Německo bude bez vlády.

Právě aktuální nárůst preferencí ale může být prvním náznakem toho, že by listopadové vyhodnocení mohlo dopadnout dobře. „Určitě to zvyšuje šanci toho, že koalice bude moci pokračovat, protože dále oslabující se SPD je cestou k zániku koalice,“ vysvětluje Handl s tím, že navzdory veškerému optimismu je ale otázka, zda bude koalice po listopadu skutečně pokračovat, stále otevřená.

Stejně tak není vůbec jisté, jestli se sociálním demokratům podaří alespoň část reforem, na které lákají voliče, protlačit ve vládě a přes Spolkový sněm. Plány totiž sklízí kritiku napříč celým politickým spektrem – zatímco pro Levici jsou málo ambiciózní, pravicovým stranám vadí jejich velká finanční náročnost. „Kvůli touze získat zpět voliče se rozhodli pro silně levicovou cestu,“ kritizoval sociální reformy místopředseda CDU Volker Bouffier.

Pobouření vyvolal především návrh z pera sociálnědemokratického ministra práce a sociálních věcí Hubertuse Heila na zavedení minimálního důchodu ve výši 900 eur, tedy víc než 23 tisíc korun, pro všechny, kteří si odpracovali alespoň 35 let. Sociální demokrati tak chtějí přilepšit těm, kteří desítky let poctivě pracovali, ale mají problém s důchodem kolem 500 eur vyjít.

„Moje představa je, že nepřidáme deset nebo 20 eur, to nikomu nepomůže, ale že půjde o skutečně pořádný skok,“ prohlásil Heil. S prosazením změn, které mají německou státní kasu přijít až na šest miliard eur ročně, to ale nebude mít snadné. Ve vládě se tak dá čekat ostrá politická debata – pro sociální demokracii je totiž otázka minimálního důchodu naprosto klíčová a odmítá naopak plán CDU na zvyšování výdajů na obranu, které se mají podle slibů ministryně obrany za CDU Ursuly von der Leyenové do roku 2024 navýšit na 1,5 procent.

Leyenová tak reaguje na nejen na tristní stav německé armády, které chybí lidi i vybavení, ale především na ostrou kritiku amerického prezidenta Donalda Trumpa – ten hrozí, že pokud silně evropské ekonomiky jako Německo a Francie nebudou na obranu posílat víc, Spojené státy vystoupí z NATO. Oba požadavky – CDU i SPD – znamenají pro německou státní kasu významnou finanční zátěž, hledání kompromisu proto nebude snadné.

Na rétorice obou stran je navíc podle Handla vidět, že se SPD i CDU dostávají do předvolebního módu a začínají se stále víc profilovat v oblastech, ve kterých jsou navzájem alternativou – zatímco SPD v sociální spravedlnosti, CDU například v oblasti vnitřní bezpečnosti. Dá se proto čekat, že volební rok 2019 bude pro německou koalici extrémně náročný.

URL| <https://www.info.cz/clanek/40535/nemecka-spd-vstava-z-popela-diky-socialnim-reformam-rok-2019-ale-bude-rozhodujici>

Německá SPD vstává z popela. Z krize jí pomáhají sociální reformy, rok 2019 ale bude rozhodující

24.2.2019 info.cz str. 00

Sociálnědemokratická strana Německa (SPD) se po drtivé porážce v parlamentních volbách z roku 2017 a následné sérii dalších volebních neúspěchů dostala do hluboké krize, která ohrožuje i spolkovou vládu kancléřky Angely Merkelové. Nejnovější průzkumy veřejného mínění ale ukazují, že nejstarší straně Německa možná přeci jen svítá na lepší časy. Šanci odrazit se ode dna jí dávají nové sociální reformy, kterými se chce SPD vrátit ke kořenům a nalákat voliče zpět. Přestože je dnes podpora strany nejvyšší za posledních šest měsíců, vyhráno zdaleka nemá. Testem její životaschopnosti bude další série voleb, která ji čeká v letošním roce.

Plánované sociální programy, kterými chce SPD vylepšit svou image, sice nejsou u pravicové části německého politického spektra zrovna populární, průzkumy ale ukazují, že u voličů nová strategie funguje. Podle posledního průzkumu zveřejněného v listu Bild am Sonntag podpora strany dosahuje 19 procent, což je nejvíce za posledních necelých šest měsíců.

SPD se tak poprvé od října vrací na druhou pozici za koalici CDU/CSU Angely Merkelové, se kterou po volbách v roce 2017 znovu usedla do vlády. Ještě v listopadu se přitom preference strany pohybovaly kolem pouhých 14 procent, nyní se ale sociálním demokratům podařilo předběhnout i Zelené, kteří se s 15 procenty propadli na třetí pozici. Nikdo nezůstává na pochybách, že za zlepšením stojí právě nově představené sociální reformy, kterými se chce sociální demokracie vrátit ke kořenům a finančně podpořit ty, kteří roky tvrdě pracovali.

Hlavním mottem nové kampaně je především „opustme Hartz IV“ – nepopulární reforma trhu práce, která vstoupila v platnost v roce 2005 za tehdejšího sociálnědemokratického kancléře Gerharda Schrödera. Změny provedené před 14 lety nově definovaly výši státního příspěvku pro dlouhodobě nezaměstnané, vyvolaly ale vlnu pobouření a pomohly ke vzniku politické konkurence sociálních demokratů – strany Levice.

„Necháváme Hartz IV za sebou...Překonáváme to, co podle nás není správná cesta,“ prohlásila o nových sociálních programech Andrea Nahlesová, která se jako první žena ve 155leté historii SPD loni v dubnu postavila do čela strany a nahradila tak Martina Schulze. V rámci nových sociálních programů chce SPD například zvednout základní důchod, rozšířit dobu, po kterou lidé nad 58 let pobírají podporu v nezaměstnanosti, z 24 na 33 měsíců, nebo rozšířit možnost profesní rekvalifikace.

„Sociální programy, které prosazují, image SPD skutečně pomáhají. Strana říká, že zruší reformy Hartz IV, což po celou dobu požaduje radikální levice, a překoná je novým systémem. Hartz IV stranu stál skutečně velmi mnoho hlasů a trvale ji poškodil, teď se ale snaží jít dál a nechat tyto reformy pracovního trhu za sebou,“ říká pro INFO.CZ odborník na Německo z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Vladimír Handl.

„SPD intenzivně pracuje na tom, aby se vrátila do role zastánce zájmů pracujících, ale jestli se jim tyto snahy podaří, se ukáže až u voleb. Růst preferencí je tedy zatím jen náznak,“ dodává Handl, podle kterého je pozvolný nárůst voličské podpory spojen také s tím, že se strana v současnosti „udržuje v jednotném šiku za svou předsedkyní“. Je ale otázka, jestli to bude stačit – popularita Nahlesové je totiž mimo sociální demokracii poměrně malá, minimálně ve srovnání s novou šéfkou CDU Annegret Kampovou-Karrenbauerovou.

Přestože se díky růstu preferencí ukazuje, že navržené sociální reformy přináší německé sociální demokracii ovoce, vyhráno zdaleka nemá. Testem pro ni bude především rok 2019, kdy stranu čekají tři velké události. „Pro SPD to je velká šance a tento rok se pro stranu ukazuje jako rozhodující – čekají je volby do Evropského parlamentu a na podzim pak volby do zemských parlamentů tří spolkových zemí – Saska, Durynska a Braniborska,“ popisuje Handl. Třetí velká událost pak přijde v listopadu, kdy SPD čeká revize koaliční smlouvy s CDU/CSU.

Vyhodnocení toho, co se za dva roky fungování vlády povedlo a nepovedlo, do koaliční smlouvy prosadila samotná SPD. Sociální demokracie totiž v minulých dvou koalicích s CDU/CSU ztrácela, i když plnila své sliby, a tomu chce SPD do třetice předejít. Jde tedy o jakýsi pojistný mechanismus, který má rozhodnout o případných změnách smlouvy, dvouletý mezičas ale do fungování vlády přináší velkou míru nejistoty – pokud se bude sociálním demokratům zdát, že jim angažmá ve vládě nesvědčí, mohou koaliční smlouvu vypovědět a Německo bude bez vlády.

Právě aktuální nárůst preferencí ale může být prvním náznakem toho, že by listopadové vyhodnocení mohlo dopadnout dobře. „Určitě to zvyšuje šanci toho, že koalice bude moci pokračovat, protože dále oslabující

se SPD je cestou k zániku koalice,“ vysvětluje Handl s tím, že navzdory veškerému optimismu je ale otázka, zda bude koalice po listopadu skutečně pokračovat, stále otevřená.

Stejně tak není vůbec jisté, jestli se sociálním demokratům podaří alespoň část reforem, na které lákají voliče, protlačit ve vládě a přes Spolkový sněm. Plány totiž sklízí kritiku napříč celým politickým spektrem – zatímco pro Levici jsou málo ambiciózní, pravicovým stranám vadí jejich velká finanční náročnost. „Kvůli touze získat zpět voliče se rozhodli pro silně levicovou cestu,“ kritizoval sociální reformy místopředseda CDU Volker Bouffier.

Pobouření vyvolal především návrh z pera sociálnědemokratického ministra práce a sociálních věcí Hubertuse Heila na zavedení minimálního důchodu ve výši 900 eur, tedy víc než 23 tisíc korun, pro všechny, kteří si odpracovali alespoň 35 let. Sociální demokrati tak chtějí přilepšit těm, kteří desítky let poctivě pracovali, ale mají problém s důchodem kolem 500 eur vyjít.

„Moje představa je, že nepřidáme deset nebo 20 eur, to nikomu nepomůže, ale že půjde o skutečně pořádný skok,“ prohlásil Heil. S prosazením změn, které mají německou státní kasu přijít až na šest miliard eur ročně, to ale nebude mít snadné. Ve vládě se tak dá čekat ostrá politická debata – pro sociální demokracii je totiž otázka minimálního důchodu naprosto klíčová a odmítá naopak plán CDU na zvyšování výdajů na obranu, které se mají podle slibů ministryně obrany za CDU Ursuly von der Leyenové do roku 2024 navýšit na 1,5 procent.

Leyenová tak reaguje na nejen na tristní stav německé armády, které chybí lidi i vybavení, ale především na ostrou kritiku amerického prezidenta Donalda Trumpa – ten hrozí, že pokud silně evropské ekonomiky jako Německo a Francie nebudou na obranu posílat víc, Spojené státy vystoupí z NATO. Oba požadavky – CDU i SPD – znamenají pro německou státní kasu významnou finanční zátěž, hledání kompromisu proto nebude snadné.

Na rétorice obou stran je navíc podle Handla vidět, že se SPD i CDU dostávají do předvolebního módu a začínají se stále víc profilovat v oblastech, ve kterých jsou navzájem alternativou – zatímco SPD v sociální spravedlnosti, CDU například v oblasti vnitřní bezpečnosti. Dá se proto čekat, že volební rok 2019 bude pro německou koalici extrémně náročný.

URL| <https://www.info.cz/evropska-unie/nemecka-spd-vstava-z-popela-z-krize-ji-pomahaji-socialni-reformy-rok-2019-ale-bude-rozhodujici-40535.html>

Summity Trump-Kim a vietnamský model

25.2.2019 ČT 24 str. 07 21:31 Horizont

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Jaké šance na úspěch má hanojský summit i symbolika místa jeho konání, to jsou témata pro amerikanistu Jana Hornáta z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Vítejte v Horizontu.

Jan HORNÁT, amerikanista

Dobrý večer.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

K tomu prvnímu historickému summitu lídrů obou znepřátelených zemí došlo vloni v červnu. Jak byste hodnotil vývoj od té doby?

Jan HORNÁT, amerikanista

Tak vlastně relativně pozitivně by se dal hodnotit. Nicméně toto hodnocení bude možné vynést až po tom summitu, který následuje v Hanoji. Ten důvod je takový, že sice Severní Korea přestala s jadernými testy, což, jak jsme slyšeli, Donaldu Trumpovi v tuto chvíli stačí. Zároveň Spojené státy dále bazírují na, na sankčním režimu, který se žádným způsobem neuvolnil. Co je však klíčové, je, že ačkoliv to v prvních několika měsících po summitu v Singapuru nevypadalo, ale strany se vlastně začaly jednat na pracovní úrovni, tedy na nižších úrovních. Zejména na úrovni zvláštního zmocněnce Spojených států /nesrozumitelné/, který byl nominován vlastně do své pozice, jmenován do své pozice, tuším, v srpnu minulého roku. A od té doby se vlastně začaly nějakým způsobem navazovat komunikační kanály na té pracovní úrovni se Severní Koreou. Od té doby se vlastně setkali například na konci, na konci února a na začátku, na začátku, pardon, na konci ledna a na začátku února ve Stockholmu a dokonce i v Pchjongjangu. A právě jestli tyto pracovní vlastně úrovně vlastně donesou nějaký nebo vytvoří, produkují nějaký, nějaký pozitivní vývoj, tak to se ukáže až vlastně v Hanoji. To znamená jaké podklady vlastně tyto pracovní úrovně vytvoří pro oba lídři. Protože ty lídři, ty budou vlastně spolu jednat, ale budou mít ty podklady od těch pracovních skupin.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Zmínil jste Hanoj. To je klíčové místo, není to Singapur, je to Hanoj. Vietnam, jak už zaznělo v předchozím příspěvku, je symbolické vlastně místo. Nakolik je pro momentálně pro Pchjongjang právě ten model zakopání válečné sekery, navázání hospodářských a politických vztahů, a tím pádem nastartování toho ekonomického boomu zajímavý právě po příkladu Vietnamu?

Jan HORNÁT, amerikanista

Po příkladu Vietnamu je možná zajímavější než ten model například té střední a východní Evropy postkomunistické. Protože ty ekonomické reformy, které přišly ve Vietnamu, vlastně umožnily to, aby komunistická strana vietnamská se udržela, udržela o moc, u moci. Takže samozřejmě z hlediska těch moderní historie a těch moderních příkladů, toto je samozřejmě ten asi model, který by teoreticky samozřejmě Severní Korea mohla nějakým způsobem kopírovat. Otázka je však, do jaké míry to vlastně severokorejská psychika vlastně dokáže. Vy, jak jste říkal, zakopat tu válečnou sekuru. Já jsem se nedávno bavil s kolegy z Vietnamu. A právě jsem se jich ptal na tuto otázku. A oni říkali, že u Vietnamu je to vlastně taková specifická možná národní mentalita, která umožňuje právě zakopat tu válečnou sekuru se Spojenými státy. A oni to nazývali jakousi větší tolerancí pro nepřítel než u jiných zemí, kdy Vietnam má vlastně staleté, staletou historii okupace ze strany Číny, následně Francie i Spojených států. Takže je otázka do jaké míry se ta mentální zkušenost dá vlastně přenést i do toho severokorejského kontextu.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Budem moudřejší už ve středu. Jan Hornát z **Fakulty sociálních věd**. Díky, že jste přišel do Horizontu.

Jan HORNÁT, amerikanista

Děkuji za pozvání.

Richard Seemann: Kurz předběhl Babiše

25.2.2019 rukojmi.cz str. 00

Rakouský spolkový kancléř Sebastian Kurz byl minulý týden přijat Donaldem Trumpem. Pro Rakousko to bylo historické setkání, protože se tak stalo po

třinácti letech kdy nejvyšší vládní představitel alpské republiky mohl vstoupit do oválné prezidentské pracovny Bílého domu. Jak napsal „New York Times“ takové pocty se představitelům menších zemí málo kdy dostane.

Slovné noviny vidí v tomto setkání příbuzenství duší mezi oběma státníky přes nerovnost jejich postavení ve světové politice. Kurz je pro Trumpa a jeho poradce velmi atraktivní, protože stojí v čele koalice s krajně pravicovou stranou Svobody FPÖ proti níž mají mnohé evropské země značné výhrady. Liberální list v článku „Trump kultivuje duševního kamaráda z kontinentu“, poznamenal, že tak učinil ve větším měřítku než obvykle, což téměř nikdy představitelům menších zemí, s výjimkou vlády Irska neučinil. V důsledku mimořádné sněhové nadílky, které postihla Washington to však nebylo, jak list poznamenal ironicky proto, aby spolu s politickým vůdcem malé alpské země se na dvacet minut jednání mezi čtyřmi očima zahřál u krbu.

Jejich setkání nemělo co do činění debatovat o praktickém využití saní v této kalamitě, ani o pití horké čokolády v třesnutém mrazu. Spíše se nabízelo debatovat o jejich společné zálibě pro nacionalismus a rozhodný boj proti migraci. Jak však oznámil člen Kurzova doprovodu lidovecký poslanec Martin Engelberg oba státníci o migraci nehovořili a Trump se ho ani nepokoušel použít jako nástroje pro štěpení Evropské unie. Dobře věděl, že hovoří s přesvědčeným Evropanem podporujícím EU.

Rovněž sociálně demokratický europoslanec a bývalý korespondent rakouské televize ve Washingtonu Eugen Freund upozornil, že Kurz ve vyjadřování je velmi kultivovaný a jeho vzorem není v tomto Donald Trump, ale Bill Clinton. Na druhé straně však je prvním mladým evropským politikem, který uzavřel přátelství se svým americkým protějškem na rozdíl od francouzského prezidenta Emmanuel Macrona. Není však taky jediný, kterým je Trumpovu pozorností poctěn jako jiní evropské populisté maďarský premiér Viktor Orbán nebo italský Giuseppe Conte.

Když k tomu přičteme historické nepodání ruky Agele Merkelové nelze se divit současným rozporuplným Trumpových vztahům s Francií a Německem. Tento antagonismus se projevil i nedávném na varšavském summitu a Trump zřejmě usoudil, že Kurz může být užitečný spojenec.

Jak se ukázalo v jeho následujících jednání s viceprezidentem Mike Pencem, bezpečnostním poradcem Johnem Boltonem a ministrem zahraničí Mike Popem s rakouskou delegací zůstával Kurz ve svých proevropských otázkách neoblomný. Stejně tak v následném jednání s Trumpovou dcerou Ivanka a jejím manželem Jaredem Kushnerem doprovázeným velvyslancem Trevor Trainem. Šlo zejména o ekonomické problémy, protože jako neutrální země se jí americké požadavky na zvýšení obranných výdajů netýkají. Rakousku jde zejména o zabránění obchodní války hrozící zvyšováním cel za evropské zboží.

Jejich zavedení pochopitelně těžce poškozuje i Rakousko jako průmyslovou zemi. Toto si byl Kurz velmi vědom a proto ještě před cestou do Washingtonu se radil s prezidentem evropské komise Jean-Claude Junckerem jak postupovat. Proto po setkání ve Washingtonu zdůrazňoval, že jeho postoj balancuje na snaze najít vyrovnaní neortodoxní Evropy s americkým prezidentem. Zaujímá přitom pozice možného zprostředkovatele mezi Ruskem a USA a Vídeň tak připravil pro setkání mezi Donaldem Trumpem a Vladimírem Putinem. Využil tak mimořádné příležitosti, které se mu dostalo přátelským jednáním nejvyšších představitelů vedoucí světové mocnosti s formálně bezvýznamným evropským malým státem a získat z toho jak diplomatický tak ekonomický kapitál.

Budiž toto i o pro našeho premiéra poučením když nyní obdržel do Washingtonu pozvání.

Richard Seemann

Další články - Richard Seemann, VIP blogy - Richard Seemann

Narodil se v roce 1933. Je absolventem dnešní **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, kde získal titul PhDr. Pracoval v Československém rozhlasu, zahraničním vysílání. Po propuštění v roce 1970 byl zaměstnán jako topič a v železářství. V roce 1990 se vrátil do služeb Československého rozhlasu, kde zastával různé funkce, mimo jiné ústředního ředitele. Od roku 1993 je v důchodu a nadále spolupracuje s Českým rozhlasem. Od roku 1997 až 2008 byl členem Rady Českého rozhlasu, kde zastával po pět let funkci předsedy. Je autorem řady komentářů, článků a knih...

<http://vasevec.parlamentnilisty.cz/komentare/richard-seemann-kurz-predbehl-babise>

URL| <http://www.rukojmi.cz/clanky/7700-richard-seemann-kurz-predbehl-babise>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
rukojmi.cz

Richard Seemann: Kurz předběhl Babiše

25.2.2019 rukojmi.cz str. 00

Rakouský spolkový kancléř Sebastian Kurz byl minulý týden přijat Donaldem Trumpem. Pro Rakousko to bylo historické setkání, protože se tak stalo po

třinácti letech kdy nejvyšší vládní představitel alpské republiky mohl vstoupit do oválné prezidentské pracovny Bílého domu. Jak napsal „New York Times“ takové pocty se představitelům menších zemí málo kdy dostane.

Slovné noviny vidí v tomto setkání příbuzenectví duší mezi oběma státníky přes nerovnost jejich postavení ve světové politice. Kurz je pro Trumpa a jeho poradce velmi atraktivní, protože stojí v čele koalice s krajně pravicovou stranou Svobody FPÖ proti níž mají mnohé evropské země značné výhrady. Liberální list v článku „Trump kultivuje duševního kamaráda z kontinentu“, poznamenal, že tak učinil ve větším měřítku než obvykle, což téměř nikdy představitelům menších zemí, s výjimkou vlády Irska neučinil. V důsledku mimořádné sněhové nadílky, které postihla Washington to však nebylo, jak list poznamenal ironicky proto, aby spolu s politickým vůdcem malé alpské země se na dvacet minut jednání mezi čtyřmi očima zahřál u krbu.

Jejich setkání nemělo co do činění debatovat o praktickém využití saní v této kalamitě, ani o pití horké čokolády v třesnutém mrazu. Spíše se nabízelo debatovat o jejich společné zálibě pro nacionalismus a rozhodný boj proti migraci. Jak však oznámil člen Kurzova doprovodu lidovecký poslanec Martin Engelberg oba státníci o migraci nehovořili a Trump se ho ani nepokoušel použít jako nástroje pro štěpení Evropské unie. Dobře věděl, že hovoří s přesvědčeným Evropanem podporujícím EU.

Rovněž sociálně demokratický europoslanec a bývalý korespondent rakouské televize ve Washingtonu Eugen Freund upozornil, že Kurz ve vyjadřování je velmi kultivovaný a jeho vzorem není v tomto Donald Trump, ale Bill Clinton. Na druhé straně však je prvním mladým evropským politikem, který uzavřel přátelství se svým americkým protějškem na rozdíl od francouzského prezidenta Emmanuel Macrona. Není však taky jediný, kterým je Trumpovu pozorností poctěn jako jiní evropští populisté maďarský premiér Viktor Orbán nebo italský Giuseppe Conte.

Když k tomu přičteme historické nepodání ruky Agele Merkelové nelze se divit současným rozporuplným Trumpových vztahům s Francií a Německem. Tento antagonismus se projevil i nedávném na varšavském summitu a Trump zřejmě usoudil, že Kurz může být užitečný spojenec.

Jak se ukázalo v jeho následujících jednání s viceprezidentem Mike Pencem, bezpečnostním poradcem Johnem Boltonem a ministrem zahraničí Mike Popem s rakouskou delegací zůstával Kurz ve svých proevropských otázkách neoblomný. Stejně tak v následném jednání s Trumpovou dcerou Ivankou a jejím manželem Jaredem Kushnerem doprovázeným velvyslancem Trevor Trainem. Šlo zejména o ekonomické problémy, protože jako neutrální země se jí americké požadavky na zvýšení obranných výdajů netýkají. Rakousku jde zejména o zabránění obchodní války hrozící zvyšováním cel za evropské zboží.

Jejich zavedení pochopitelně těžce poškozují i Rakousko jako průmyslovou zemi. Toto si byl Kurz velmi vědom a proto ještě před cestou do Washingtonu se radil s prezidentem evropské komise Jean-Claude Junckerem jak postupovat. Proto po setkání ve Washingtonu zdůrazňoval, že jeho postoj balancuje na snaze najít vyrovnaní neortodoxní Evropy s americkým prezidentem. Zaujímá přitom pozice možného zprostředkovatele mezi Ruskem a USA a Vídeň tak připravil pro setkání mezi Donaldem Trumpem a Vladimírem Putinem. Využil tak mimořádné příležitosti, které se mu dostalo přátelským jednáním nejvyšších představitelů vedoucí světové mocnosti s formálně bezvýznamným evropským malým státem a získat z toho jak diplomatický tak ekonomický kapitál.

Budiž toto i o pro našeho premiéra poučením když nyní obdržel do Washingtonu pozvání.

Richard Seemann

Další články - Richard Seemann, VIP blogy - Richard Seemann

Narodil se v roce 1933. Je absolventem dnešní **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, kde získal titul PhDr. Pracoval v Československém rozhlasu, zahraničním vysílání. Po propuštění v roce 1970 byl zaměstnán jako topič a v železářství. V roce 1990 se vrátil do služeb Československého rozhlasu, kde zastával různé funkce, mimo jiné ústředního ředitele. Od roku 1993 je v důchodu a nadále spolupracuje s Českým rozhlasem. Od roku 1997 až 2008 byl členem Rady Českého rozhlasu, kde zastával po pět let funkci předsedy. Je autorem řady komentářů, článků a knih...

<http://vasevec.parlamentnilisty.cz/komentare/richard-seemann-kurz-predbehl-babise>

Ministryně Nováková svou tezi o mobilních datech použila v rozhovoru pro 168 hodin několikrát

25.2.2019 ct24.cz str. 00 Domáci
volfovat

Slova ministryně průmyslu a obchodu Marty Novákové (za ANO) o mobilních datech pro pořad České televize 168 hodin vysílaný 17. února vyvolala silnou reakci veřejnosti. Ministryně před týdnem tvrdila, že mobilní data jsou v Česku tak drahá proto, že si je Češi nechtějí kupovat. Kdyby si je prý kupovali, operátor by víc vydělal a data by zlevnil. Druhá reportáž přináší další výroky ministryně, které se do původního příspěvku nevešly, a objasňuje okolnosti jejího vzniku. Podle Novákové byla totiž její slova vytržena z kontextu.

Po uveřejnění první reportáže o mobilních datech ministryně Nováková tvůrce pořadu 168 hodin nařkla, že její slova vytrhli z kontextu. Ti – aby vyloučili jakoukoliv pochybnost, že svá slova mínila vážně – přitom s ministryní před vysláním první reportáže natáčeli hned dvakrát.

V nové reportáži Jana Nováka pro pořad 168 hodin z neděle 24. února jsou proto dispozici další výroky ministryně, které se do minulého příspěvku nevešly. Rozhovor natočený v Ostravě se na žádost tvůrců pořadu opakovatel na ministerstvu

Ministryni průmyslu Martu Novákovou redakce pořadu 168 hodin původně požádala o rozhovor na téma ceny českých mobilních operátorů. Ten pro ni 14. února natočili kolegové z ostravského studia České televize, kde byla Nováková na služební cestě. Jindy ministryně neměla čas. V rozhovoru pak tvůrce 168 hodin nejvíc zaujala právě její teze o cenách mobilních dat.

„Protože, jak to máme zafixováno v hlavách, tak raději nejdeme přes data, jdeme přes wifinu, která není vždycky bezpečná, a vlastně tím limitujeme ten economy of scale. To znamená to množství těch dat, které se přenáší nebo které se zpracovává a které, čím je jich víc, tak je samozřejmě levnější,“ řekla České televizi ministryně 14. února.

„Takže tady čím více dat bude, tak tím více se budou zlevňovat právě proto, že ty odpisy těch technologií se budou promítat do ceny dat,“ dodala.

Odkaz

Za drahá mobilní data si Češi mohou svým způsobem sami, soudí ministryně Nováková

Tvrzení ministryně se redakci nezdálo, proto si chtěla ověřit, zda to Nováková takhle opravdu myslela. K rozhovoru ji tak přesvědčili ještě jednou, den poté. Odehrál se v pátek 15. února na půdě ministerstva.

V pátečním rozhovoru zaznělo následující:

Paní ministryně, vy si myslíte, že uživatelé nechtějí používat mobilní data?

„Uživatelé obecně nepoužívají mobilní data.“

Proč myslíte, že nepoužívají?

„Protože je vytvořeno povědomí, že jsou mobilní data drahá.“

Je vytvořeno povědomí?

„Ano, je vytvořeno povědomí, že jsou mobilní data drahá.“

Paní ministryně, ti lidé nepoužívají mobilní data z toho důvodu, že jsou drahá. A dokazují to i ty průzkumy.
„Já nepopírám, že když budeme srovnávat ceníkové ceny dat, tak ta jsou drahá. Proto ti lidé nepoužívají ta data. A protože toto pořád opakujeme, tak lidé se tomu vyhýbají a nemůžeme ani vést k tomu, aby se začala data intenzivněji využívat, abychom je zlevnili. To je princip economy of scale. To znamená, čím víc něco používám, čím je to větší objem, tak tím se mi tím objemem snižuje cena. Protože se větším objemem budou odepisovat ty fixní náklady, které byly na vybudování sítí. Které jsou na vybudování sítí, které jsou na údržbu sítí.“

Tak to vůbec není.

„Ale je to tak.“

Dále ministryně Nováková v daném rozhovoru uvedla, že si nemyslí, že je v tomto ohledu situace v Česku dobrá.

„Ale myslím si, že bychom měli také společně pracovat na tom, že budeme motivovat lidi, aby ta data používali. A to je to, o čem já hovořím. My tady jsme v situaci, kdy jsme vytvořili povědomí, že se všichni vyhýbají používání mobilních dat. To je to, o čem já mluvím. To samozřejmě není ani spásné, ani jediné možné řešení, ale je to jedna, a protože se tady kolem toho stále točíme, je to jedna z cest, kdy můžeme přispět společně k tomu, že ta data budeme postupně zlevňovat,“ řekla Nováková. Po odvysílání rozhovoru Nováková uvedla, že její slova byla vytržena z kontextu

Poté, co pořad 168 hodin před týdnem odvysílal úryvky z výše citovaného rozhovoru, strhla se bouře. Lidé si z výroků ministryně začali dělat legraci. Sama Nováková pak začala tvrdit, že ji redakce vytrhla z kontextu.

„Musím říci, že celá ta věta byla vytržena z kontextu, ve kterém jsem ji sdělovala. Ale já, jak jsem byla nešťastná po tom vysílání, nebo vůbec po tom natáčení, tak dneska si říkám, že nakonec je to možná dobře. Asi je zapotřebí to téma otevřít a opravdu pojmenovávat ty, kdo mohou ovlivnit to, aby data v Česku nebyla drahá. Z toho já rozhodně nejsem šťastná, že data jsou drahá,“ řekla ministryně 19. února pro televizi Prima.

Odkaz

Čtvrtý operátor by měl přinést razantní změny na mobilním trhu, věří regulátor

Rozhovor na ministerstvu se týkal výhradně cen mobilních dat. Nováková svou tezi zopakovala celkem osmkrát. Ani politolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a CEVRO Institutu Miloš Brunclík si nemyslí, že by ministryně byla vytržena z kontextu. „Tak, jak jsem četl přepis toho rozhovoru nebo jak jsem viděl ten samotný rozhovor, tak tam to bylo jasné. Ten samotný argument, že to bylo vytrženo z kontextu, neseď,“ řekl Brunclík. Teď už ministryně rozhovor pořadu 168 hodin dát nechce. Babiš: Nováková to myslela dobře, ale špatně řekla

Premiér Andrej Babiš (ANO) během své návštěvy v Izraeli na slova ministryně Novákové reagoval následovně. „Já mám taky nějakou ministryni v Čechách, která je nezkušená a mluví o nějakých věcech, které úplně nedomyslela – myslím na ty mobilní operátory, proti kterým já stále bojuju, aby zlevňovali tarify (...) Mě to mrzí, to její vyjádření, protože to myslela dobře, ale špatně řekla,“ uvedl.

Že by dané výroky měly vést ke konci Novákové ve vládě, si ale premiér nemyslí. „Já to nechci jako komentovat, každý máme občas nějaké výroky nešťastné, tak určitě to není důvod, aby se něco stalo,“ odpověděl v Izraeli na otázku, zda Marta Nováková není adept na výměnu. Ekonom: Ministryně se dopustila běžné logické chyby

Tvůrci pořadu se obrátili také na ekonomy, aby obsah přepisu rozhovoru s ministryní Novákovou zhodnotili.

„Strhlo se teď hodně útoků na ni, že nerozumí nabídce a poptávce. Já si myslím, že ona má v zásadě pravdu, vyšší objem dat sníží náklady. Ten rozdíl je pouze v tom, kdo to má zaplatit. Paní ministryně si spolu s operátory myslí, že my máme jako spotřebitelé ta drahá data spotřebovávat a až tím vyděláme peníze a zaplatíme fixní

náklady na vybudování sítě, tak ten operátor zlevní," uvedl děkan Fakulty financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické Ladislav Mejzlík.

„Ale samozřejmě my spotřebitelé si myslíme, že napřed mají oni zlevnit a my začneme kupovat ta levná data a to jim poté vydělá peníze na to, aby poté zaplatili ty fixní náklady na vybudování sítě," vysvětlil Mejzlík.

Podle ekonoma Jakuba Steinera z Národohospodářského ústavu Akademie věd se Nováková dopustila časté chyby. „Paní ministryně se dopustila běžné logické chyby, takzvané chyby utopených nákladů, kde předjíkala, že operátoři se snaží ošetřit ceny tak, aby pokryli náklady, které proinvestovali na tvorbu sítí. Nicméně ty náklady jsou takzvaně utopené a dnes ti operátoři nastavují ceny tak, aby maximalizovali své výnosy nehledě na utopené náklady," vysvětlil Steiner.

Odkaz

Zlevní data, když je budou lidé více používat? Spíše až s příchodem čtvrtého operátora, očekávají politici

Ekonomka z Institutu globálních studií Univerzity Jana Amose Komenského Ilona Švihlíková mimo jiné řekla, že Nováková problém ze strany nabídky přesouvá na poptávku. „Vlastně říká: vy spotřebitelé máte chybné vzorce chování, špatně jako spotřebitelé se chováte a potom tady způsobujete problém těm operátorům. Což už je vidět, na čí straně stojí z tohoto hlediska," vysvětlila Švihlíková.

Podle bývalého viceguvernéra České národní banky Mojžíra Hampla z Institutu ekonomického vzdělávání je výrok ministryně problematický především z politického hlediska.

„Problém paní ministryně v tomto případě není ekonomický výrok, ale je to problém politický. Protože ona reprezentuje vládu, která říká, že všechno zařídí, že všechno bude jednoduchý, že všechno je triviální, že tráva bude zelenější a slunce bude svítit líp. V tom okamžiku ale potřebujete, když jste člen takové vlády, buď výsledky, a když ty nemáte, potřebujete aspoň dobré výroky. Když nemáte ani dobré výroky, tak najednou nemáte nic a může se vám stát, že jste směšný. A to je bohužel asi to, co se stalo," poznamenal Hampl.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2743502-ministryne-novakova-svou-tezi-o-mobilnich-datech-pouzila-v-rozhovoru-pro-168-hodin>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz)

Pražské koalici politicky dominují Piráti, myslí si politolog

26.2.2019 hradcany.cz str. 00

/ROZHOVOR/ Magistrální koalice působí po sto dnech existence soudržně, na hodnocení reálných kroků je ale ještě brzy. Politolog Petr Jüptner z **Fakulty sociálních věd** UK hodnotí dosavadní kroky vlády nad metropolí.

URL| <http://www.hradcany.cz/clanek/prazske-koalici-politicky-dominuji-pirati-mysli-si-politolog/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

Pražské koalici politicky dominují Piráti, myslí si politolog

26.2.2019 podoli.cz str. 00

/ROZHOVOR/ Magistrátní koalice působí po sto dnech existence soudržně, na hodnocení reálných kroků je ale ještě brzy. Politolog Petr Jüptner z **Fakulty sociálních věd** UK hodnotí dosavadní kroky vlády nad metropolí.

URL| <http://www.podoli.cz/clanek/prazske-koalici-politicky-dominuji-pirati-mysli-si-politolog/>

Rozhovor s ekonomem Vilémem Semerákem

26.2.2019 ČRo Plus str. 01 11:34 Interview Plus

Michael ROZSYPAL, moderátor

Na oznámení amerického prezidenta Donalda Trumpa, že od 1. března, čili od pátku, nezvýší cla na čínské zboží, povzbudivě včera reagovala část asijských akciových trhů i čínský jüan. Akcie na čínských trzích v reakci na zprávu přidávaly téměř 5 % v průběhu včerejšího dne. Nejen o Číně, o čínské ekonomice, ale i o čínsko-amerických obchodních i o čínsko-českých obchodních vztazích se budeme bavit v dnešním Interview Plus. Mým hostem je ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Vilém Semerák. Dobrý den.

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Já jsem Michael Rozsypal a přeji dobrý poslech. Tak, když se Semeráku dívám na zprávu serveru BBC ze včerejšího večera, tak se tam píše, že prezident Donald Trump oznámil, že Spojené státy a Čína jsou velmi, velmi blízko, cítuji Donalda Trumpa, k podpisu obchodní dohody nebo obchodní smlouvy, která by potenciálně mohla ukončit tu dlouho trvající, to dlouho trvající napětí mezi oběma zeměmi. Tak zdá se, že eskalace obchodní války mezi Spojenými státy a Čínou je zažehnána?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To Trumpovo prohlášení je extrémně zajímavé, protože většina lidí, kteří se zabývají dlouhodobými vztahy mezi Čínou a Evropskou unií, Čínou a USA je spíše toho názoru, že nějaká reálná obchodní dohoda, která by skutečně vyřešila ty hlubší problémy, které jsou ve vzájemné obchodní výměně, téměř není v současné době dosažitelná.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Co to bude znamenat do budoucna, co je dosažitelné?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Co je dosažitelné? Základním problémem je to, kterým, jakým směrem se v posledních zhruba 10 letech vyvíjí čínská ekonomika, to znamená, odklon od důrazů na soukromé trhy, soukromé společnosti směrem zpátky k firmám, které jsou pod přímou nebo nepřímou kontrolou státu a které dostávají řadu zvýhodnění. V takové situaci, i když eliminujeme vzájemná cla, ale ponecháme speciální zacházení, speciální pravidla pro firmy s úzkým vztahem na čínský stát, tak v podstatě z pohledu evropských nebo amerických firem podobnou dohodou nedosáhneme prakticky nic.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Co to znamená? Znamená to, že Čína je v podstatě složitý partner pro obchod?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to složitý partner pro obchod a dá se říci, že svým způsobem čím dál tím složitější, rozhodně složitější z hlediska budoucí perspektivy, než jak tomu bylo někde do roku 2013.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A je to dáno tedy tím, že řada těch velkých státních firem v Číně je stále více navázána na tu oficiální politickou linii?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Jsou nuceny být na ni více navázány a i těm ostatním soukromým firmám bylo velice jasně naznačeno, že by měly sledovat oficiální linii nebo se z nich stanou firmy státní, případně ten původní vlastník přijde o svoji kontrolu nad firmou a bude tam moci v lepším případě zůstat jako zaměstnanec, v horším případě skončí někde odsouzen pro korupci nebo pod nějakou jinou záminkou.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Je to tedy tak, že západní země včetně Spojených států nebo třeba Německa se posléze obávají, že ten rostoucí obchod s Čínou může znamenat i rizika, že rizika možná budou převažovat nad těmi výhodami a teď už nejenom, co se týče třeba průmyslového vlastnictví, ale i vlastně toho využívání technologií a přijímání technologií do čínské výroby?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je dobře, že v téhle souvislosti zmiňujete právě Německo. Je to právě Německo, kde svaz průmyslu BDI nedávno vydal zajímavou zprávu, kde je velice jasně vidět změna tónu a změna přístupu k Číně. Německý takový ten střední stav a i střední a větší firmy byly donedávna velmi liberální a bylo tam vidět, že preferují přístup k Číně ve stylu změna prostřednictvím obchodování, /nesrozumitelné/. V současné době v té poslední zprávě tam akcentují rizika a bojí se právě toho, že existence úzkého propojení mezi důležitými čínskými konkurenty a čínským státem prakticky neumožňuje, aby v citlivých oblastech německé firmy mohly efektivně konkurovat a nebyly vystaveny nějaké extrémní diskriminaci.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Čili narážíte na to, o čem se teď v Německu v poslední době mluví, že Německo nastoluje jakýsi obezřetnější přístup vůči Číně, je to tak, dá se to tak shrnout laicky řečeno?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dá se to tak shrnout a je důležité, že v případě Německa nejde jenom o nějaký postoj, který by byl motivován zahraničně-politickými ohledy, ale zdá se, že vychází skutečně z praktických zkušeností jednotlivých firem, které obchodují s Čínou nebo které v minulosti pronikaly na ...

Michael ROZSYPAL, moderátor

Čili bez nějaké ideologie?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to neideologická záležitost, je to něco, co souvisí s tím, co dává Čína jasně světu najevo, že chce asertivnější a že chce, aby více ekonomická politika souvisela s jejich obecnou globální strategií.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Z čeho ty obavy německého průmyslu tedy pramení? Z toho, že Čína převezme jejich technologie a že Němci prostě nebudou moci být tak konkurenceschopní?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je tam víc rovin. Jedna rovina spočívá v tom, že čínským subjektům byl umožněn relativně volný přístup na trhy Evropské unie, převzetí řady evropských firem typu třeba výrobce pneumatik Pirelli. V momentě, kdy ...

Michael ROZSYPAL, moderátor

Volvo možná byl další známý příklad.

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přesně tak. Velmi dobrý příklad. V momentě, kdy evropské firmy nebo americké firmy měly zájem o převzetí tradičních čínských značek, tak většinou čínský stát byl velice negativní k tomu a v lepším případě povolil evropským firmám nebo americkým firmám, aby se s těmi čínskými partnery podnikaly ve formě joint venture, ve kterém čelily řadě omezení, včetně povinností předávat přístup k citlivým technologiím a citlivým datům.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Když jsme zmínili ten německý příklad, neměli bychom ho my v České republice následovat?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je určitě dobře v tomhle tom Německo následovat. Německo má oproti nám ohromnou výhodu, od nějakých devadesátých let, dá se říci v posledních 20 letech velice intenzivně se jak německé instituce v tom zahraničně-politickém smyslu, tak konkrétní podnikatelské instituce na Čínu zaměřovaly poměrně výrazně a mají nesrovnatelně více zkušeností s tím trhem.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A ten obchod se také zněkolikanásobil za posledních 5 nebo 10 let, co jsem se díval na data, který prezentoval týdeník Economist, tak ten nárůst byl opravdu raketový, že Čína se stala největším německým obchodním partnerem.

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přesně tak. Pokud se podíváme na srovnání všech evropských zemí, tak podíl Číny na exportech má Německo suverénně nejlepší, byť zčásti je to i díky tomu, že Německo funguje jako takový ten had, který k sobě natahuje i

jednotlivé dovážené komponenty ze střední a východní Evropy včetně České republiky a pak zprostředkovaně ve formě německých výrobků je dodává na ten čínský trh.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Je také v případě toho Německa problém v tom, že Německo dováží z Číny stále levné zboží, ale vyváží tam sofistikované zboží, luxusní auta a podobně?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak to bezprostřední problém být nemusí. Naopak to by byla z hlediska Německa velmi logická dělba práce. Tam je spíše otázka, jak do budoucna bude Čína schopná podobnou roli hrát a bude ji ochotná hrát a zda se spíše nebude snažit vytlačovat někdy i za cenu méně férového jednání německé a další firmy třeba z trhů v Africe, v Asii tím, že se bude snažit využít třeba svůj zvýhodněný přístup k západní technologii.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Dá se na tom příkladu Německa a vlastně i Spojených států a možnosti těch dalších cel nějakým způsobem vysledovat změnu přístupu Západu k Číně, k čínské ekonomice, k obchodu s Čínou?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ta změna probíhá velmi postupně, ale určitě je zde reakce na změnu čínského postoje a od takových těch, dá se říct, až poměrně naivních nápadů v druhé polovině devadesátých let potom, co se uklidnila situace /nesrozumitelná/, kdy řada lidí doufala, že za premiéra Ču Žung-ti a dalších Čína bude pokračovat směrem k další liberalizaci, že rostoucí čínská střední třída a její požadavky budou vést i k politické změně, tak přes tu dekádu, zhruba po roce 2002, 2003, kdy premiér Wen Ťia-pao stále velmi aktivně mluvil o reformách, ale už se je nedařilo implementovat, tak potom v těch posledních letech za Si Ťin-pchingovi administrativy najednou je jasné, že nejenom se nedaří prohlubovat další reformy, ale spíše Čína se zdá sklouzávat zpátky směrem k nějakému, k nějaké nové formě státem ovládaného systému. V Číně dokonce minulý rok velice velkou pozornost budil buď anonymní, ale přesto velice široce přijatý a diskutovaný blogový příspěvek, ve kterém nějaký anonymní zřejmě poměrně vysoký úředník vyjádřil názor, že role soukromého sektoru a soukromých trhů v Číně se možná i přežila, že nyní je čas vracet se zpátky ke státu.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ekonom Vilém Semerák je hostem v Interview Plus na vlnách Českého rozhlasu Plus. Pane Semeráku, čím to je, že tak známá a tolikrát opakovaná hypotéza, že když Čína bude bohatnout a střední třída bude bohatnout, že to povede i k politickým změnám nebo k politickému uvolnění, se nenaplnila?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to otázka. Ona se stále naplnit může, byť třeba podstatně katastrofičtější způsobem, než jak jsme to čekali. Něco podobného, co, k čemu došlo v případě třeba evropské měnové unie, kdy všichni věděli, nebo všichni předpokládali, že může dojít k budoucím problémům, které donutí ty země k nějaké další integraci, ale nikdo nečekal, že to bude mít podobu dluhové krize a řecké krize tak, jak jsme ji zažili. V současné době Čína je na trajektorii, kterou řada lidí hodnotí jako nerovnovážnou, která může do budoucna vyvolat problémy, na druhou stranu my nevíme, jak brzo ty problémy přerostou například v nějakou národní nespokojenost nebo zda se vládě nepodaří tu národní nespokojenost přetransformovat spíše v nějaký nárůst nacionalistických tendencí a k nějaké, k nějakému extrémnějšímu postoji k čínským sousedům a i ke světu.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Žádné takové náznaky asi zatím nemáme, nebo máme, že by bublala někde pod povrchem skrytě nějaká forma nespokojenosti?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Těch náznaků je poměrně hodně. Není zdaleka pravda, že v Číně nefungují žádné protesty, ale fungují na místní úrovni. Jsou tam i relativně časté protesty ve formě nespokojenosti zaměstnanců s konkrétním zaměstnavatelem, s konkrétní provinční vládou, s konkrétními případy korupce a i přes snahy informace o těchto protestech nebo nespokojenosti potlačovat formou lokální i národní cenzury občas tyto informace proniknou, ale jsou poměrně známé. Druhá záležitost je, že v Číně přece jenom ta střední třída vznikla a má důvody obávat se o svůj status v případě, kdyby eskalovala dluhová krize nebo kdyby došlo k nějakému výraznějšímu zpomalení.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Čili očekáváte, že ta ekonomická situace a ten ekonomický vývoj se může přetavit i v nějaké politické změny, nevylučoval byste to?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

A to je poměrně složitá predikce. V naší knihovně máme krásnou a velmi dobře vyargumentovanou knihu, která nese název Přicházející nebo Budoucí ekonomický kolaps Číny. Napsal ji velký odborník na Čínu, který tam mnoho let žil a znal mnoho interních informací o fungování čínské společnosti. Napsal ji počátkem devadesátých let, všechny jeho argumenty jsou formálně správné, ale samozřejmě dodneška jsme se žádného takového kolapsu nedočkali. Takže ekonomové jsou poměrně schopni ex post popsat, k čemu asi došlo, ale ex ante predikce, že ten systém nevydrží třeba dalších 5 let nebo dalších 25 let bude schopný úspěšně, byť za cenu vyšší neefektivity a zpomalování zůstat u moci, toho nejsme v podstatě schopni.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ve studiu Českého rozhlasu Plus je se mnou ekonom Vilém Semerák. Zpět, prosím, k těm americko-čínským vztahům. Dá se říci, že ta obchodní válka nebo možná eskalace obchodní války je pro obě strany nevýhodná, můžeme to takto jednoduše zhodnotit?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To bych si opět netroufl říci. Z americké strany je otázka, co je hlavní motivací. Když bych se podíval na prezidenta Donalda Trumpa, podle jeho oficiálních prohlášení je motivací ten velký schodek Číny, teda velký schodek amerického zahraničního obchodu s Čínou. Ve skutečnosti víme z řady dalších ekonomických analýz, že podstata toho schodku je v Americe. Dokonce ta obchodní válka v minulém roce nevedla ke snížení schodku, on ve skutečnosti rostl a zřejmě poroste i nadále bez ohledu na tu dohodu. Kromě Trumpa ale existuje ...

Michael ROZSYPAL, moderátor

Jenom pardon, a co by Američané mohli udělat, aby to změnili sami o sobě?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Paradoxně, kdyby třeba nepřijímali tu daňovou reformu, kterou v minulém roce přijali nebo ji modifikovali nebo změnili způsob fungování nebo rozhodování o úsporách a investicích ve své ekonomice, asi by k tomu snížení deficitu mohli přispět podstatně více. To, co ...

Michael ROZSYPAL, moderátor

V čem mají nástroje, jak sami by to mohli změnit, aniž by uvalovali cla na čínské zboží nebo zvyšovali cla na čínské zboží?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ten samotný schodek, pokud by ho chtěli snížit, tak není nic jednodušší než začít schodkem vlastního státního rozpočtu, který je s tím schodkem zahraničního obchodu v americkém případě poměrně úzce propojený.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A zpět k těm motivacím. Nemůže být tou motivací prostě a jednoduše ochrana amerického průmyslu a ochrana průmyslové výroby ve Spojených státech?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To může být také, ale opět, i když existují názory, že úpadek nebo pokles, relativní pokles role amerického průmyslu souviselo s vyšší otevřeností, ty názory nejsou zdaleka přijímány jednoznačně. Kromě poptávky po práci v americké ekonomice klesla poptávka po práci nebo se změnila její struktura prakticky po celém světě a důvodem byly inovace, takže i v případě, kdyby Amerika neobchodovala s Čínou, patrně by zažila velkou část té změny své struktury trhu práce, kterou v těch devadesátých letech a po roce 2000 zažila.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Týdeník Economist píše, že čínští lídři podcenili ta rizika plynoucí z obchodní války se Spojenými státy. Dopadá obchodní válka Číny a Spojených států nebo možnost dalšího navyšování cel i na čínskou ekonomiku?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ty bezprostřední dopady jsou menší, pokud se podíváme na data o čínských vývozech za rok 2018, která byla předběžně publikována, tak čínské vývozy do Ameriky ve skutečnosti pokračovaly v růstu. Právě kvůli tomu, že je táhla agregátní poptávka související s nerovnováhou americké fiskální politiky. Co se týče relativních dopadů, tak ten růst vývozu do Ameriky byl menší, než, jak byl, než jaký byl v minulosti a než byl růst vývozu na ostatní čínské exportní trhy, takže byla tam spíše změna struktury než absolutní pokles.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Potřebuje Čína ekonomické reformy?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Potřebuje je velice výrazně a v tom tkví určitý paradox. Z pohledu většiny liberálních ekonomů to, co nyní požaduje po Číně část Ameriky a část evropských ekonomů, to jest odklon od státu, zprůhlednění tržních vztahů, zprůhlednění vztahů mezi státním sektorem a tím veřejným, otevření se zahraniční konkurenci, to jsou právě ty reformy, které by v dlouhodobém horizontu paradoxně Číně mohly pomoci, aby rostla rychleji, ale současně to jsou reformy, které by měly asi negativnější vliv na schopnost čínské komunistické strany dále provádět tu hlubokou kontrolu ekonomického a společenského života.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Čili ty ekonomické reformy jsou v rozporu s politickými reformami nebo s politickým systémem?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přesně tak. /Nesrozumitelné/ ekonom, a je to vidět i na prohlášeních čínských ekonomů, kdy v době zhruba před 10 lety to, jejich názory byly v tom směru, že měli bysme skutečně pokračovat s hlubšími tržními reformami a potom se začaly ty názory měnit spíše pod politickým tlakem. Je to spíše ta politická rovina, která v Číně odvádí, odvádí vládu od ekonomických reforem.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Dá se říci, kdo v tom současném světovém obchodu je vlastně méně vyzpytatelný partner, jestli jsou to Spojené státy nebo Čína?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak asi bysme měli podpořit pozici Evropské unie, která je tím nejvíce vyzpytatelným partnerem právě kvůli tomu, že má problém se domluvit na nějaké společné změně obchodní politiky. Co se týče nevyzpytatelnosti USA a Číny, je to trochu složitější. USA mají velký problém s tím, jak funguje Světová obchodní organizace a jeden velký problém, který může vést k nárůstu budoucí nevyzpytatelnosti je v tom, že nejsou ochotni nebo nezdají se být ochotni zavázat se do budoucna standardními pravidly pro fungování obchodu. Z tohoto pohledu by Čína byla vyzpytatelnější, protože zatím, protože ta pravidla jsou pro ni výhodnější a navíc našli řadu skulin a možností, jak některá pravidla obejít, zatím ta pravidla jim vyhovují a alespoň pro obchod se vzdálenějšími zeměmi je preferují.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Když si vzpomeneme na projev Si Ťin-pchinga v Davosu na Světovém ekonomickém fóru, teď nevím, jestli to bylo vloni nebo před dvěma lety, tak se zdálo, že nositelem liberalismu ve světové ekonomice se stává Čína, že naopak Spojené státy se stávají velmi protekcionistickou zemí. Je to správný výsledek nebo je to správné mé čtení té mezinárodní situace, nebo se pletu?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Číně vyhovují pravidla WTO a ten liberální obchodní systém pro jejich obchod se vzdálenějšími zeměmi. Když se podíváme na jejich vztahy s blízkými sousedy typu Vietnamu, Barmy nebo Myanmaru, tak tam se naopak chová poměrně neliberálně a využívá řadu jiných kanálů, jak tyto země ekonomicky ovlivňovat. Například donutila poměrně razantně zrušit Vietnam, kontakty s firmou Repsol, které se týkaly těžby v Jihočínském moři. Takže Čína má v tomto případě dvojí tvář a dá se předpokládat, dokud bude hrát roli ve světě spíše toho druhého než toho prvního, dokud nebude ještě silnější, než nyní je, takže bude tolerovat a využívat do maxima pravidla světového obchodu.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Může se stát vůbec Čína někdy ekonomickou celosvětovou jedničkou, nebo co se týče technologií a moderních technologií, Spojené státy stále hrají prim?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Formálně, pokud jde o technologie a patenty, tak začíná Čína v některých oblastech typu třeba výzkumu umělé inteligence Spojeným státům velice výrazně šlapat na paty. Když se naopak podíváme na čistě ekonomické ukazatele, tak Čína sice formálně předběhla Spojené státy někdy v roce 2012, 2013, HDP na obyvatele ale podle parity kupní síly po zohlednění nízkých čínských cen v tom skutečném HPD přepočteném tržním kurzem možná Čína dosáhne té americké úrovně, když by pokračovaly současné trendy, zhruba za nějakých plus minus 15 let. Ale v ten moment jí už bude možná na paty poměrně výrazně šlapat Indie, která zhruba v 5 letech zřejmě přesáhne objem čínské populace a která sice není výrazně chudší, ale v posledních letech se jí daří díky vyšší efektivitě dosahovat vyšších temp růstu.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ekonom Vilém Semerák je mým dnešním hostem v Interview Plus. Podle analýzy Ernst & Young objem čínských investic, akvizic a fúzí v Evropě klesá. V roce 2016 to bylo 86 miliard dolarů, v roce 2017 58 miliardy dolarů, loni 31 miliard dolarů. Čím to je, že čínské investice a akvizice v Evropě slábnou?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Jednak Čína není pro Evropu, pardon, jednak Evropa není pro Čínu tím hlavním teritoriem. Tradičně je přece jenom vzdálenější. Co se týče technologií, nehrajeme úplně prim v řadě oblastí. Přeci jenom řada amerických firem byla podstatně zajímavějším cílem. Z hlediska zaměření investic například na získávání přístupu k nerostným zdrojům, to byla naopak zase Afrika, která by byla pro ně zajímavější. Druhá záležitost je to, co se odehrávalo v Číně a to, co jsme viděli okrajově přes problémy CEFC a jejich zdejšího působení, a to je to, že v minulosti existovala řada čínských firem, které měly z důvodů speciálních osobních vztahů, nebo korupce, nebo využívání slabin čínského finančního systému extrémně výhodný přístup ke kapitálu, či dokonce pomocí falšovaných dat mohli tento přístup ještě dále výrazně zlepšit a ve výsledku měli nadbytek likvidity, kterou se snažili umisťovat do prakticky jakýchkoliv aktiv Evropy.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Chtěli prostě nakupovat cokoli, když to řekneme lidově?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dokud to šlo, tak utráceli peníze, které měli k dispozici.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A ty peníze teď došly?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ty peníze zčásti došly, zčásti centrální vláda na aktivity těchto firem začala uplatňovat přísnější, přísnější pohled.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Proč?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Jednak kvůli makroekonomické situaci. Samozřejmě Čína v momentě, kdy začíná zápasit s vnitřními dluhy, je obezřetnější ohledně toho, kolik peněz utíká jinými kanály, jednak i z hlediska kontroly, protože řada těch, řada vedoucích těchto firem byli lidé poměrně bohatí, velice nezávislí a pokud by se nepodařilo je dostat pod kontrolu, působili by jako negativní příklad ve společnosti.

Michael ROZSYPAL, moderátor

No, a když se podíváme na Českou republiku, tak podle České národní banky čínské investice v Česku byly v roce 2015 necelých 7 miliard, v roce 2016 byly na historickém maximu 12,5 miliardy, v roce 2017 necelých 6 miliard. Ta loňská data ještě nemáme. Čím to je, že se stále nedaří realizovat ty avizované investice, které tady oznamoval prezident Miloš Zeman, kdy mluvil o 90 miliardách čínských investic.

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je pravda, že tady byly sliby 90 nebo více než 90 miliard během té Si Ťin-pchingovy návštěvy. Už tenkrát řada ekonomů měla určité pochybnosti o tom, zda i přes případně velmi vstřícný čínský postoj tato čísla mohou být vůbec reálná. Podívejme se ...

Michael ROZSYPAL, moderátor

A proč tedy nejsou? Proč se to nedaří?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Podívejme se na současnou českou ekonomiku. Byla extrémně otevřená, od roku 97 či 98 jsme lákali investory pomocí investičních pobídek a v řadě sektorů typu finančnictví, typu výroby automobilů a typu sektorů navázaných na IT máme extrémně velký podíl zahraničního kapitálu. Není zde příliš velký podíl domácího kapitálu, který by čínská, čínské firmy mohly zajímavým způsobem přebírat, nezbyvají ani privatizační projekty, do kterých by se Čína mohla ...

Michael ROZSYPAL, moderátor

Čili už vlastně není prostor pro čínské investice?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Spíš ten prostor by byl v tom smyslu, že například německé firmy nebo holandské firmy by se mohly zbavovat investic a prodávat je čínským partnerům, což by spíše znamenalo strukturální změnu přílivu investic nebo čistý příliv dalších investic.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Může, pane Semeráku, vůbec Západ obecně v dlouhodobém horizontu konkurovat Číně, když Čína jako komunistická autoritářská země vlastně nemusí být ohledy na sociální věci, na ekologii, na životní prostředí, na pracovní podmínky?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Jednak i tyto režimy, pokud chtějí být dlouhodobě stabilní, tak v určité minimální míře tyto ohledy dříve nebo později v jistém smyslu musí brát v potaz.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ale když se podíváme na úroveň životního prostředí nebo pracovních podmínek v Číně, tak se nezdá úplně, že by to tam fungovalo.

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Nezdá se to úplně, ale pokud se podíváme na větší města typu Peking, Šanghaje, tak, pokud porovnáme své předchozí návštěvy s těmi posledními, tak k určitým pozitivním změnám tam přece jenom docházelo, zčásti kvůli obavám vlády, zčásti kvůli dalším veřejným tlakům. Totéž se týká pracovních podmínek. Pokud jste dneska v Peking, tak pro běžné zaměstnance v Peking, když se průměrná mzda vyšplhala někde přes nějakých 10 tisíc jüanů měsíčně, což pro srovnání je přes nějakých 30 tisíc korun, což není úplně nízká mzda nebo špatná mzda i na české poměry.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ale i tak, přece jenom ty pravidla, ta pravidla, co se týče v oblasti životního prostředí, emise na výrobu automobilů například nebo pracovní podmínky, sociální podmínky jsou na Západě asi daleko přísnější než v Číně, tak mě zajímá, jestli Západ někdy prostě může konkurovat, když tady obrovská a silná Čína ty podmínky tak přísné nemá?

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Západ bude schopný konkurovat nebo je schopný konkurovat, pokud si udrží zdravý postoj k tržní ekonomice, pokud se sami nepřeregulujeme také. Jde tady především o to, že Čínu bude brzdit a oslabovat to silné propojení státu a velkých firem, to je něco, o čem máme poměrně dost informací díky tomu, jak fungovala centrálně plánovaná ekonomika a díky teoretickým analýzám problémů centrálního plánování a podobných alternativních systémů. Jde v podstatě o to, že tyto firmy nejsou motivované být efektivní. Je to vidět i v situacích, kdy třeba čínské firmy dostaly v minulosti preferenční přístup k americkým nebo západním technologiím a nebyly jich schopny využít.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Říká ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Vilém Semerák, který byl hostem v dnešním Interview Plus. Děkuji za rozhovor.

Vilém SEMERÁK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A ještě dodám, že záznam tohoto rozhovoru nebo článek z dnešního rozhovoru najdete na našem webu plusrozhlas.cz. Poslouchat nás můžete také v podcastech ať na našich stránkách nebo v jednotlivých aplikacích nebo nově třeba taky na Spotify. Od mikrofonu Českého rozhlasu Plus se loučí Michael Rozsypal.

Koalici politicky dominují Piráti

26.2.2019 Pražský deník str. 02 Praha
(jp)

POLITOLOG PETR JÜPTNER Z **FAKULTY SOCIÁLNÍCH VĚD** UNIVERZITY KARLOVY ŘEKL PRAŽSKÉMU DENÍKU:

Magistrátní koalice působí po sto dnech existence soudržně, na hodnocení reálných kroků je ale ještě brzy. To si myslí politolog Petr Jüptner z **Fakulty sociálních věd** UK.

Jaké vysvědčení si podle vás zaslouží magistrátní koalice za prvních sto dnů vlády?

Myslím si, že v rovině komunikace s veřejností obstála slušně. Dokáže srozumitelně formulovat cíle a vysvětlovat, kam hodlá posouvat sebe i město. Navenek také působí jednotně. Poměrně hladce došlo k přeočíslení míst v orgánech městských společností. Určitě pak v komunikaci obstál primátor, který má těžkou roli. Co se týče reálných kroků a reálné politiky, tam bych považoval hodnocení za předčasné. Podle informací z magistrátu se zejména Piráti chtějí nejdříve se vším podrobně seznámit. Proto se i zřejmě řada věcí posouvá poměrně pomalu. U některých koaličních cílů se teprve ukáže, jestli jsou vůbec realistické. To myslím platí například pro pravidla přidělování městských bytů. Nebo i pro základní kroky rozvoje dopravní infrastruktury.

Opozice kritizuje řadu už započatých či slibovaných kroků této koalice jako ukázky líbivého populismu. Počítá mezi ně mimo jiné nový úřad nočního starosty nebo slib výsadby milionu stromů.

Vnímáte to podobně jako opozice?

Nevidím to takto černobíle. Noční starosta je typickým příkladem rozhodnutí, které vzniklo poměrně narychlo, a jehož dopady ještě neznáme. Záleží také na tom, jak se jeho práci podaří prezentovat. Na jednu stranu to jistě může působit líbivě. Tato instituce sama o sobě určitě negarantuje, že něco bude fungovat lépe. Na druhou stranu nelze vyloučit, že může přinést ovoce. Milion stromů je jeden z méně realistických slibů z „pirátské dílny“. Nesplnění zrovna tohoto cíle ale podle mě voliči Pirátům odpustí jako méně podstatnou věc.

Může vnější pozorovatel posoudit to, jaká je role dvou koaličních lídrů, kteří ale nejsou členy městské rady – Jana Čižinského a Jiřího Pospíšila?

Nemám o tom kuloární informace. Myslím si ale, že jejich role je poměrně slabá. A zejména pak v případě Pospíšila. Obecně si myslím, že mezi trojicí subjektů proběhla povolební hra a na jejím konci dva z nich víceméně vyklidily pozice ve prospěch Pirátů. Koalice nemá silné politické figury a působí možná i proto klidně. Je ale otázka, jestli to tak může fungovat dlouhodobě.

Foto popis|
Region| Střední Čechy

AUTOŘI

26.2.2019 Xantypa str. 03 Autoři

Vašek Vašák je hudební skladatel a novinář. S Xantypou je jako kmenový redaktor a později externista spjat už dvě desetiletí. Pro březnové číslo vyzpovídal novináře ČT Martina Řezníčka a herečku Alenu Mihulovou (na snímku s Vaškem).

Martin Krummholz je historik umění působící v Ústavu dějin umění AV ČR, jehož specializacemi jsou barokní architektura a české sochařství přelomu 19. a 20. století. Je mj. autorem průvodce trojským zámekem, o jehož historii napsal do Xantypy; aktuálně připravuje pro Národní galerii výstavu sochaře Stanislava Suchardy.

Lucie Pantazopoulou Drahoňovská vystudovala germanistiku v Mnichově, kde žila a studovala deset let. Jako nezávislá publicistka se ve svých příspěvcích věnuje převážně kultuře, léta o ní píše pro německou menšinu v Čechách. Ráda navštěvuje výstavy a literární akce. V Xantypě představuje současnou tvorbu módní návrhářky Taťány Kovaříkové.

Jan Svatoš je režisér a fotograf, absolvent FAMU a **Fakulty sociálních věd** UK, autor řady dokumentárních filmů (držitel dvou prestižních zahraničních cen Special Jury Award). Spolupracuje s Českou televizí, Českým rozhlasem i s Xantypou. Tentokrát nás provede tak trochu zapomenutým regionem Marche ve střední Itálii.

Pavel Taussig je filmový historik a s Xantypou spolupracuje odedávna. V tomto čísle dokončil několikaletý seriál Dědkovských rad pojednáním o tom, kterak je smích zdraví prospěšný, a zavzpomínal na osobitého a předčasně zesnulého herce Jiřího Hrzána, od jehož narození letos v březnu uplyne osmdesát let.

Martin Krsek je historik působící v Muzeu města Ústí nad Labem. Specializuje se na dějiny česko-německého soužití v českých zemích. Spolupracuje s Českou televizí na pořadu TOULAVÁ KAMERA. V roce 2018 vyšla v Edici ČT jeho kniha NEZNÁMÍ HRDINOVÉ MLUVILI I NĚMECKY. V Xantypě přibližuje historii Schichtovy továrny a osud jeho epopoje.

Foto popis|

Pražské koalici politicky dominují Piráti, myslí si politolog

26.2.2019 prazsky.denik.cz str. 00 Moje Praha

Jan Prokeš

/ROZHOVOR/ Magistrátní koalice působí po sto dnech existence soudržně, na hodnocení reálných kroků je ale ještě brzy. Politolog Petr Jüptner z **Fakulty sociálních věd** UK hodnotí dosavadní kroky vlády nad metropolí.

"Jaké vysvědčení si podle vás zaslouží magistrátní koalice za prvních sto dnů vlády? Myslím si, že v rovině komunikace s veřejností obstála slušně. Dokáže srozumitelně formulovat cíle a vysvětlovat, kam hodlá posouvat sebe i město. Navenek také působí jednotně. Poměrně hladce došlo k přeobsazení míst v orgánech městských společností. Určitě pak v komunikaci obstál primátor, který má těžkou roli. Co se týče reálných kroků a reálné politiky, tam bych považoval hodnocení za předčasné. Podle informací z magistrátu se zejména Piráti chtějí nejdřív se vším podrobně seznámit. Proto se i zřejmě řada věcí posouvá poměrně pomalu. U některých koaličních cílů se teprve ukáže, jestli jsou vůbec realistické. To myslím platí například pro pravidla přidělování městských bytů. Nebo i pro základní kroky rozvoje dopravní infrastruktury.

Opozice kritizuje řadu už započatých či slibovaných kroků této koalice jako ukázky líbivého populismu. Počítá mezi ně mimo jiné nový úřad nočního starosty nebo slib výsadby milionu stromů. Vnímáte to podobně jako opozice? Nevidím to takto černobíle. Noční starosta je typickým příkladem rozhodnutí, které vzniklo poměrně narychlo, a jehož dopady ještě neznáme. Záleží také na tom, jak se jeho práci podaří prezentovat. Na jednu stranu to jistě může působit líbivě. Tato instituce sama o sobě určitě negarantuje, že něco bude fungovat lépe. Na druhou stranu nelze vyloučit, že může přinést ovoce. Milion stromů je jeden z méně realistických slibů z „pirátské dílny“. Nesplnění zrovna tohoto cíle ale podle mě voliči Pirátům odpustí jako méně podstatnou věc.

Může vnější pozorovatel posoudit to, jaká je role dvou koaličních lídrů, kteří ale nejsou členy městské rady – Jana Čížinského a Jiřího Pospíšila? Nemám o tom kuloární informace. Myslím si ale, že jejich role je poměrně slabá. A zejména pak v případě Pospíšila. Obecně si myslím, že mezi trojicí subjektů proběhla povolební hra a na jejím konci dva z nich víceméně vyklidily pozice ve prospěch Pirátů. Koalice nemá silné politické figury a působí možná i proto klidně. Je ale otázka, jestli to tak může fungovat dlouhodobě.

URL| https://prazsky.denik.cz/zpravy_region/prazske-koalici-politicky-dominuji-pirati-mysli-si-politolog-20190226.html

Stejná zpráva vyšla také v dalších 2 titulech:
denik.cz, prazsky.denik.cz

Sebevědomá protiváha: Piráti plánují vyhrát volby. Do ANO se trefují lépe než ostatní, využívají i poptávky po nové straně bez skandálů

26.2.2019 ihned.cz str. 00

Během roku a půl, co piráti působí ve velké politice, se dokázali velmi dobře zorientovat. Například do vládního hnutí ANO se umějí trefovat účinněji než "tradiční" opoziční strany.

Podpora jim od minulých voleb podle některých průzkumů stoupla až o třetinu a v médiích se začínají objevovat úvahy o tom, jaký by byl jejich šéf Ivan Bartoš premiér. Má však strana reálnou šanci zvítězit v příštích volbách, jak si předsevzala ve své aktuální strategii?

Politologové se shodují, že se piráti dokázali "trefit" do poptávky po nových politických stranách, které netíží skandály z dřívějšího, zároveň jim ale nahrály další okolnosti, včetně jejich schopností. Už dávno nemají image politických výrostků, kteří bojují hlavně za levný internet nebo volný prodej marihuany. "Skutečnost, že to jsou především piráti, kteří se stali hlavním reprezentantem 'mladých a zklamaných', můžeme jednoznačně přičíst jejich velmi silným a voličsky přitažlivým osobnostem. V čele s předsedou Bartošem jde o zajímavé, neokoukané a komunikačně nadané lidi, které strana dokáže nabídnout v různých typech voleb," říká Daniel Kunštát z CEVRO Institutu.

Jeho kolega Otto Eibl z brněnské Masarykovy univerzity je zdrženlivější. Pirátům podle něj zatím všechno hraje do karet. "Mají výhodu, že působí svěže a prokazují v určitých otázkách odbornost," zdůrazňuje a

připomíná, že piráti si zatím nepošramotili pověst žádnou větší aférou. Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy zase vyzdvihuje, že na rozdíl od jiných pirátských stran v Evropě se čeští piráti neprojevují jako radikálně levicová formace. "Onu značku vlastně jen použili jako symbol, a dokázali i díky šikovnému marketingu oslovit hlavně mladší generace, nespokojené s politickou a společenskou situací," říká Mlejnek.

Ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2017 skončili piráti třetí s necelými jedenácti procenty. Od té doby posílili a přetahují se s ODS o pozici parlamentní dvojky. Například v únorovém volebním modelu CVVM měly obě strany 14,5 procenta. V jiných průzkumech dokonce nad občanskými demokraty o několik procentních bodů vedou. Zároveň však platí, že pozice vedoucího hnutí ANO zůstává neotřesitelná, s podporou nad úrovní 30 procent si hnutí premiéra Andreje Babiše drží zhruba dvojnásobný náskok.

Na podobný výsledek nejsou piráti podle odborníků schopni dosáhnout. "Vzhledem k jejich klíčovým tématům i věkovému profilu straníků mohou jen velmi obtížně získat výraznější důvěru starších voličů. Bez jejich nezanedbatelné podpory se žádná strana, která má ambice stát se stranou vsutku velkou, masovou, zkrátka neobejde," zdůrazňuje Kunštát. Naráží na fakt, že podpora pirátů s rostoucím věkem klesá, u seniorů patří mezi outsidersy. Podle souhrnného volebního modelu CVVM z období od září do prosince 2018 by ve věkové kategorii 60 let a více pro piráty hlasovala jen čtyři procenta respondentů.

Slabin mají piráti více. "Jsou vlastně stále především protestní stranou, která se bude muset ideově i programově více vyprofilovat," myslí si Mlejnek. Ve srovnání s ostatními stranami mají také "vlažnější" voličskou základnu - jejich sympatizanti k nim často necítí pevný vztah.

Jediná cesta k vítězství tak prozatím vede přes oslabení Babišova hnutí ANO. "Pokud ANO spadne na 20 procent, mohou se mu piráti přiblížit," soudí politolog Eibl.

K sesuvu popularity ANO se piráti snaží přispět, v posledních měsících se soustředí na ostřelování hnutí a vlády - například navrhováním různých předloh, které jsou radikálnější než vládní zákony, třeba v transparentnosti či míře digitalizace. Snaží se ale i na evropské úrovni - vedle organizace Transparency International vystupují piráti jako hlavní síla, která v Bruselu tlačí na prověření údajného Babišova střetu zájmů kvůli jeho vazbám na koncern Agrofert, který převedl do svěřenských fondů.

Pomoci může pirátům i jejich cílevědomá strategie, kterou sepsal první místopředseda Jakub Michálek. "Dělat natolik dobrou a chytrou politiku, že zůstaneme lídry v liberálním středu a okolí, vysajeme jiné strany v této oblasti a nebude zde poptávka po vzniku nových stran," uvádí první ze tří základních bodů, jenž má přispět k budoucímu růstu strany.

Kromě městských liberálů si piráti chtějí sáhnout také na další voličské skupiny a vytipovat si koaliční partnery tak, aby jejich strana stála ve středu pomyslných koalic. Ostatním stranám přitom piráti vzkazují, že nebudou spolupracovat s "problematickými" osobnostmi - čímž mají na mysli i premiéra Babiše kvůli jeho trestnímu stíhání v kauze Čapí hnízdo či údajnému střetu zájmů.

Sebevědomá protiváha: Piráti vedení Ivanem Bartošem (vlevo) představují silnou opozici vůči hnutí ANO premiéra Andreje Babiše. autor: Profimedia.

URL| <http://archiv.ihned.cz/c1-66496350-sebevedoma-protivaha-pirati-planuji-vyhrat-volby-do-ano-se-trefuji-lepe-nez-ostatni-vyuzivaji-i-poptavky-po-nove-strane-bez-skandalu>

Na ekonomii každý třetí, na geologii bez přijímaček

26.2.2019 Mladá fronta DNES str. 16 Praha

Eliška Stodolová

Středoškoláci se mohou do konce února přihlásit na většinu pražských vysokých škol. Dominují především ekonomické obory, ale i pedagogické. O geologii naopak zájem skoro není.

PRAHA Kam se přihlásit na vysokou školu je otázka, kterou si pokládá většina studentů, kteří budou končit střední školu. Podle odborníků studenti při výběru dalšího studia zohledňují hned několik věcí. Patří mezi ně míra nezaměstnanosti u absolventů nebo výška platu v budoucím zaměstnání.

Tradičně bývá nejvyšší zájem o ekonomicky zaměřené obory. Studium takového zaměření nabízí 31 pražských univerzit. Z toho je jen 6 veřejných a zbytek tvoří převážně soukromé školy. Důvodem velkého zájmu o ekonomiku je rostoucí počet obchodních akademií i nízká nezaměstnanost ekonomů oproti ostatním studijním oborům.

Na Vysokou školu ekonomickou se podle statistik dostane přibližně každý třetí uchazeč. Studenti, kteří neuspějí, se často obracejí na soukromé instituce nebo volí náhradní obory. „Za posledních osm let ale počet studentů ekonomických oborů nepatrně klesá,“ říká Martina Mlynářová z oddělení veřejných vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze. Oproti ostatním oborům však ekonomika stále dominuje.

Mírně klesá i počet přihlášek na humanitní obory. „Díky tomu se úspěšnost u přijímaček během minulých let zvedla. Nás to těší, protože chceme poskytnout příležitost ke studiu co největšímu počtu lidí, kteří o něj mají zájem,“ vysvětluje proděkan pro přijímací řízení Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy Tomáš Holeček.

Na typu střední školy, kterou zájemce o studium absolvuje, podle Holečka tolik nezáleží. „Podle našich zkušeností mají sice absolventi prestižních gymnázií v něčem náskok, například v jazycích nebo obecných znalostech, v jiných ohledech mají při studiu ale výhodu i absolventi uměleckých škol nebo konzervatoří. Ti jsou zvyklí tvrdě a dlouhodobě na něčem pracovat. To se naopak gymnazisté musí často teprve učit,“ dodává.

S nedostatkem zájemců se potýkají obory, které na středních školách tolik vyučované nejsou. Mezi ně patří i geologie a paleontologie. Přírodovědná fakulta Univerzity Karlovy zrušila přijímací zkoušky u nejméně žádaných oborů. „Na studijní obor geologie, geotechnika nebo hospodaření s přírodními zdroji budou přijíati všichni uchazeči bez přijímací zkoušky,“ uvádí web Přírodovědcem.cz, který fakulta zřídila pro uchazeče. Průměrná úspěšnost na tuto vysokou školu je v posledních letech kolem 70 procent.

Studenti by se však neměli rozhodovat jen na základě uveřejněných statistik o přijetí. Ty totiž nemusí být přesné. Číslo ovlivňuje počet studentů v maturitním ročníku nebo úspěšnost při samotné maturitě. Každá fakulta tvoří statistiku jinak. „Záleží na tom, co myslíme slovem přijatí. Jestli jsou to ti, kteří opravdu splnili všechny podmínky přijetí – nejen přijímačky, ale i doložení předchozího vzdělání – bylo by procento menší, než uvádí statistika zveřejněná na portálu vysokeskoly.com. Na různých školách a fakultách to může být počítáno různě, podle toho, kdy a jak se co kontroluje,“ vysvětluje Holeček.

Učitelé jsou, ale vybírají si

Často zmiňovaný nedostatek učitelů a s tím spojený nedostatek zájemců o studium pedagogiky se týká jen části oborů. O některé je naopak až příliš velký zájem. „Přetlak zájemců máme u anglického a českého jazyka, základů společenských věd, psychologie nebo speciální pedagogiky. Počty studentů, které můžeme přijmout, jsou dány akreditacemi, ale také možnostmi jednotlivých kateder. Na anglický jazyk se nám hlásí přibližně 500 lidí, ale přijmout můžeme jen 150 až 180 uchazečů,“ vysvětluje Anna Kucharská, proděkanka pro studijní záležitosti z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.

Podle ní se na předměty, kterých se týká stálý nedostatek učitelů, snaží univerzita nabírat co nejvíce lidí. Jedná se především o technické obory. „Počet zájemců však není tak vysoký, aby naplnil kapacitu katedry. Nízký zájem se tradičně týká matematiky, informatiky, chemie nebo cizích jazyků, jako je ruský nebo francouzský jazyk,“ popisuje situaci Kucharská.

Názor, že u oborů s nízkým zájmem slevují školy na kvalitě či náročnosti přijímacích zkoušek, Kucharská vyvrací. „Přijímačky jsou standardně nastaveny a nároky se nemění. Dodržujeme standard učitelské přípravy i na straně dokončování studií,“ dodává Kucharská.

Podle Českého statistického úřadu přibývá vysokoškoláků hlavně mezi ženami. Ve věku do 35 let má diplom až 40 procent žen, ale pouze 27 procent mužů.

Fakta

Dokdy podat přihlášku na vysokou školu v Praze * Dne 28. února uzavírá příjem přihlášek 36 fakult veřejných vysokých škol. V Praze jsou to především fakulty Univerzity Karlovy. * Během března přijímají přihlášky fakulty České zemědělské univerzity a zbývající obory Univerzity Karlovy, mezi které patří i část oborů Fakulty humanitních studií, **Fakulty sociálních věd**, Katolická teologická fakulta a Matematicko-fyzikální fakulta. * V průběhu dubna zájemce o studium registruje většina fakult Vysoké školy ekonomické a Fakulta jaderná a

fyzikálně inženýrská Českého vysokého učení technického. * Tři obory Národohospodářské fakulty VŠE přijímají přihlášky až do konce května.

O autorovi| Eliška Stodolová, redaktorka MF DNES

Foto autor| Ilustrační foto: František Vlček, MAFRA

Foto popis| Vzali nás? Termín přihlášek na většinu vysokých škol vyprší s koncem února. I poté se ale lze na některé obory hlásit. Stres z přijímaček, který budou zažívat například zájemci o studium ekonomických oborů, nepoznají třeba ti, kdo se rozhodnou pro geotechniku.

Regionální mutace| Mladá fronta DNES - Praha

S kým sousedí Rusko? Už zase s kým ono samo chce

26.2.2019 denikn.cz str. 00

Michael Romancov

Komentář Michaela Romancova: Více než tři sta padesát let rostl ruský stát průměrnou rychlostí 110 km? denně, tedy zhruba o území velikosti dnešního Slovenska ročně.

A většina Rusů je přesvědčena, že k tomu byla jejich země donucena, neboť ji sousedé buď napadali a musela se bránit, nebo ji vtahovali do svých konfliktů, které pak musela pomáhat řešit...

Osmadvacátého prosince letošního roku tomu bude čtyřicet let, co „omezený kontingent sovětských ozbrojených sil, na žádost vedení Afghánské demokratické republiky, vstoupil do země, aby pomohl při vypuzení vnějšího agresora...“ Letos 15. února tomu bylo třicet let, co se sovětská vojska z Afghánistánu stáhla. Během oněch deseti let v Afghánistánu sloužilo kolem 620 tisíc vojáků, z nichž téměř 15 tisíc padlo. Žádný vnější agresor, ponecháme-li stranou sovětské vojáky, v zemi nepůsobil, ale během bojů přišly o život, vedle zhruba stovky tisíc tamních bojovníků, snad až dva miliony afghánských civilistů. Z dalších sedmi milionů se stali uprchlíci, z nichž pět milionů skončilo v utečeneckých táborech v Pákistánu a Íránu. Sovětům se tehdy, dost podobně jako dnes v Sýrii, podařilo vytvořit největší uprchlickou populaci na světě. V SSSR se o těžkých bojích a ztrátách v Afghánistánu vědělo, ale oficiální sdělovací prostředky o nich neinformovaly.

Situace se – co se informací týče – zlepšila až díky Gorbačovově přestavbě, tedy v druhé polovině 80. let minulého století. O zkáze, kterou sovětská armáda v zemi napáchala, se však mlčelo nadále a dodnes se na tom nic podstatného nezměnilo. Rusové své archivy, až na chaotický začátek 90. let, v zásadě neotevírají, takže materiálů, z nichž by se dalo věrohodně rekonstruovat, co všechno se v Afghánistánu vlastně dělo, je a v dohledné budoucnosti stále bude velmi málo.

Způsob, jakým se v Rusku s válkou v Afghánistánu pracovalo, býval výjimečný: jednalo se totiž o jedno z mála témat, kde dlouhou dobu panovala shoda. Nejen v tom, že rozhodnutí vyslat vojska bylo chybné, ale zejména v tom, že stát zcela selhal v komunikaci s veřejností, v přiznání odpovědnosti, v péči o zraněné, zmrzačené či rodiny padlých. Válka v Afghánistánu se stala jakousi ilustrací agresivity a nekompetentnosti sovětské moci. V posledních letech se však mnohé změnilo. A zdá se, že to nebude trvat dlouho a dočkáme se nové, oficiální a hrdinské verze tehdejších událostí, jejíž zpochybnění či kritika vystaví autory – podobně jako tomu již je v případě Velké vlastenecké války – riziku vyšetřování a možného trestního stíhání.

Vždyť to vlastně bylo správné...

U příležitosti letošního kulatého výročí stažení sovětských vojsk totiž obě komory ruského parlamentu daly jasné najevo, že kritice sovětských aktivit v Afghánistánu je třeba se rázně postavit. Poslanci Dumy přijali usnesení, které konstatovalo, že „usnesení Sjezdu lidových poslanců SSSR ze 24. prosince 1989 (tehdy se jednalo o nejsilnější mocenský orgán SSSR, pozn. red.), že rozhodnutí sovětského vedení o vyslání jednotek do Afghánistánu bylo morálně i politicky pochybené, je v rozporu se zásadami historické spravedlnosti“.

Toto usnesení z roku 1989 navrhl Výbor pro obranu a bezpečnost Dumy a podpořil jej Výbor pro obranu a bezpečnost Rady federace. Jeho předseda Viktor Bondarev prohlásil, že rozhodnutí vyslat vojáky do Afghánistánu bylo odůvodněné a z historického hlediska logické, neboť v sousední zemi probíhala občanská válka a taková situace je pro sousedy vždy nebezpečná. Vedle splnění mezinárodních závazků bylo podle něj zejména třeba zajistit bezpečnost SSSR. V zemi pak sice mír nenastal, ale aspoň se podařilo „hasit planoucí plameny na místě“ a obnovit pořádek.

Není bez zajímavosti, že Bondarev, zastupující v Radě federace Komunistickou stranu Ruské federace, se členem horní komory stal 19. září 2017, kdy ho reprezentantem Kirovské oblasti v Radě federace určil její gubernátor Igor Vasiliev. V tu dobu byl Bondarev ještě v činné vojenské službě, neboť zastával post vrchního velitele Letecko-kosmických sil RF, v jejichž rámci měl od září 2015 osobně na starosti i Leteckou skupinu působící v Sýrii.

Podobně pak i Alexandr Šerin, poslanec za tzv. Liberálně-demokratickou stranu, místopředseda Výboru pro obranu a bezpečnost Dumy, považuje vyslání vojsk do Afghánistánu roku 1979 za analogii vyslání vojsk do Sýrie roku 2015. V obou případech se podle něj přece jednalo o pozvání od zákonné vlády, která čelila vzpouře podporované ze zahraničí... Naopak nejsilnější hlas, který podobné kroky odmítá jako nepřijatelné a neodpovědné, patří někdejšímu prezidentovi SSSR, Michailu Gorbačovovi.

Návrat k sovětským kořenům

Skutečnost, že poslanci a senátoři ruského parlamentu dávají najevo, že chtějí přepsat jednu z mála kapitol sovětské historie, které se dostalo kritické reflexe, nutně neznamená, že se tak stane, ale příznivá atmosféra pro to nepochybně existuje. Vezmeme-li v úvahu, jak zcela odmítavě se Putin po pronesení tak zvané Mnichovské řeči v roce 2007 začal stavět ke všemu, co se od rozpadu SSSR stalo v Evropě a ve světě, a přihlídneme-li zároveň k ruským aktivitám proti Ukrajině a v Sýrii, není vlastně na skutečnosti, že sovětský vpád do sousední země obhajují komunisté, liberální demokraté (ve skutečnosti nejsou nikým jiným než xenofobními nacionalisty), příslušníci ozbrojených sil či vlastenečtí historici, vůbec nic zvláštního. Naopak je to zcela logické a jen to potvrzuje již delší dobu pozorovatelný návrat současného režimu k sovětským kořenům, které, ač nefunkční, byly mohutné a věží stále hluboko.

V této souvislosti však stojí za zmínku jiná, z Evropy či ze světa obtížně srozumitelná dimenze ruské zahraničně politické a vojensko-bezpečnostní sebeidentifikace. Rusko je nejrozlehlejším státem na Zemi a každému, kdo je obeznámen s ruskou či sovětskou historií, je zřejmé, že se tohoto prostoru Rusové zmocnili násilím. Není na tom nic zvláštního, protože tomu tak bylo u každého impéria. Rusové však tuto zjevnou logiku odmítají, neboť až na výjimky tvrdí, že Rusko nikdy nevedlo dobytčnou válku. Přiznávají, že moskevská velkoknížata násilím sjednotila, tzv. posbírala, historická ruská území, ale veškerá další teritoriální expanze pak Moskvě byla „vnucena“ sousedy.

Podle britského novináře a historika Petera Hopkirka rostl ruský stát od dobytí Kazaně roku 1552 do I. světové války průměrnou rychlostí 110 km² denně, což při přepočtu na roční výkon představuje přírůstek území zhruba o rozloze dnešního Slovenska. Více než 350 let permanentního teritoriálního růstu, a to vše jen proto, že k tomu bylo Rusko donuceno, neboť ho sousedé buď napadali a muselo se bránit, nebo je vtahovali do svých konfliktů, které muselo pomáhat řešit...

K internacionální pomoci vždy připraven!

Nezbytností pomoci vyřešit problémy bratrskému národu byla po roce 1968 odůvodňována například invaze do Československa, pomocí sousedovi zase Afghánistán po roce 1979. V obou případech vojáky do ciziny vyslalo Brežněvovské vedení a v obou případech byli vojáci označeni za vojáky-internacionalisty. Tento divně znějící termín se roku 2010 v Rusku dostal do seznamu „Dní vojenské slávy a památných dat Ruska“. Tehdy byl federálním zákonem 15. února, tedy datem ukončení stahování sovětských vojsk z Afghánistánu, označen za den, kdy si Rusko připomíná účastníky a oběti bojových akcí ruských a sovětských vojsk, kteří svou povinnost konali či padli v zahraničí, neboli za Den vojáků-internacionalistů.

Přestože se termín vojáci-internacionalisté objevil až v 60. letech, tedy v době, kdy sovětské vedení začalo aktivně razit tezi, že obrana socialismu je mezinárodní povinností komunistů (která byla po potlačení Pražského jara vtělena do tzv. Brežněvovy doktríny), připomínají si dnes v Rusku mnohem více zemí než jen Československo a Afghánistán.

Kde všude ještě byli Sověti a Rusové nuceni „pomoci“? Všeobecně je známo, že Moskva své ozbrojené síly používala často, ale to ještě neznamená, že se k tomu také oficiálně hlásila či hlásí. Pro příklad nemusíme chodit daleko, neboť přesně to se již několik let děje na východní Ukrajině. V „Zákonu o veteránech bojových akcí“ však lze najít zvláštní přílohu, z níž vyplývá, které bojové akce sovětských ozbrojených sil v zahraničí jsou oficiálně uznané. Jejich účastníkům totiž stát přiznává nejen příslušný status, ale také různé podoby sociální pomoci.

Nikoho samozřejmě nepřekvapí, že takový status mají účastníci II. světové války, ale vedle ní se jedná ještě o dalších 48 případů, kdy na území 24 zemí působila Rudá, sovětská či ruská armáda. V tomto seznamu však, pro mnohé jistě překvapivě, nejsou zahrnuty známé akce sovětských či ruských ozbrojených sil, které vláda za bojové nasazení nepovažovala.

Proto v uvedeném seznamu například nenalezneme zmínku o Československu, Kubě v době Karibské krize či působení ruských mírotvůrců v bývalé Jugoslávii, v Podněstří, Karabachu, Abcházii či Jižní Osetii. I tak se však jedná o seznam impozantní, který v přemýšlivém čtenáři jistě vyvolá otázku, kam všude byl SSSR „vtažen“ a kdo všechno si bez internacionální „pomoci“ nevěděl rady...

Samozřejmě že ne všechny případy bojového nasazení nesou totožné znaky. V řadě případů se nasazený kontingent například skládal z ženistů, kteří prováděli odminování nebo budovali vojenská letiště či přístavní zařízení pro potřeby sovětského strategického letectva a loďstva. V každém případě je zřejmé, že SSSR, stejně jako v posledních letech Rusko své ozbrojené síly používal často, aktivně a v podstatě v globálním rozsahu. Místo země, která se deklarovala jako obránce míru, se najednou vynoří obraz velmoci, která je pro své zájmy, dovedně maskované za boj proti imperialistům, pomoc národně osvobozenkému boji či nastolování míru a pomoci legitimním vládám, schopná a ochotná používat násilí stejně jako jakákoliv jiná velmoc, zejména pak Spojené státy.

SSSR v permanentní válce

Moskva nejpozději od konce II. světové války trpí obsedantní potřebou „dohnat a předejít“ USA, což se jí zoufale nedařilo. S prakticky jedinou výjimkou, a tou byla produkce zbraní. Jejím vedlejším produktem byl asi i jediný nezpochybnitelný triumf: prvenství v průniku do vesmíru a vyslání prvního člověka.

Nebýt potřeby vystupovat jako obránce míru, kvůli které naprostá většina zahraničních aktivit sovětských ozbrojených sil zůstávala skrytá, mohla Moskva „urbi et orbi“ hrdě hlásit, že po roce 1945 až do konce existence SSSR její ozbrojené síly operovaly v zahraničí každý rok s výjimkou let 1954 a 1955, kdy se Stalinovi pohrobci rvali o moc mezi sebou.

Dělo se tak navzdory tomu, že už zakladatel sovětského státu Vladimir Lenin uvedl, že sovětský stát se stane prvním rozhodným krokem na cestě ke sjednocení pracujících celého světa ve Světové sovětské socialistické republice. Leninovým cílem, který se pak pokoušeli naplnit Stalin, Chruščov i Brežněv, totiž nebylo nic menšího než světovláda. Což mnozí v Rusku, stejně jako ve světě, stále odmítají vzít na vědomí.

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha.

Tento text jste si mohli přečíst díky tomu, že si předplácíte Deník N. Pokud máte připomínku nebo jste našli chybu, napište na editori@denikn.cz.

Vážíme si Vaší podpory.

URL| <https://denikn.cz/79103/s-kym-sousedi-rusko-uz-zase-s-kym-ono-samo-chce/>

Martin Řezníček

26.2.2019 Xantypa str.18 Novinář
VAŠEK VAŠÁK,

Pět amerických zpravodajských let

První zkušenosti získal v BBC. Odtud odešel do České televize, pět let byl jejím zpravodajem ve Washingtonu, nyní je moderátorem hlavní zpravodajské relace Události a zástupcem šéfredaktora.

* Kde jste přišel k tak dobré angličtině?

Ve čtrnácti letech jsem začal pracovat jako brigádník v kavárně informační kanceláře pro Američany v Praze. Strávil jsem tam několik let a angličtina, kterou jsem si osvojil, se mi později v BBC náramně hodila.

* Jak člověk pronikne do tak věhlasné rozhlasové a televizní stanice?

V roce 1998 přišel na žurnalistiku, kde jsem studoval, pán z BBC a ptal se učitelů, jestli by měl někdo z nás zájem o základní novinářskou práci. A já to místo získal. Zůstal jsem tam až do roku 2006, kdy českou redakci zrušili, protože už jí podle vedení BBC v Londýně nebylo třeba.

* V „barvách“ BBC jste se dostal poprvé pracovně do USA...

V roce 2004 při volbách. Od té doby jsem pro rádio nebo pro televizi pokryl všechny americké prezidentské volby.

* Byla pro vás zpravodajská mise v USA kariérním vrcholem?

Pro mě ano, ale jsou lidé, pro něž je to příliš nudná země, a pokud kolem nich nelítají kulky, není to ta správná novinařina. Pro mě to byl jeden z vrcholů novinářské kariéry, protože jsem mohl poznat Ameriku jako málokdo. Spojené státy zná každý. Ať už přímo nebo přes kulturu, kterou konzumuje. A vy těm lidem říkáte věci, které jsou v rozporu s tím, co očekávají. Ta dichotomie mě lákala a současně pozitivně dobíjela. Snažil jsem se přinášet zajímavé příběhy a ukázat Ameriku jako zemi normálních, sympatických lidí. Nikoli jen jako zemi washingtonských kuloárů, kravat a obleků. Snažil jsem se ukázat, že severovýchod se liší od jihu stejně, jako se liší sever Evropy od jihu Evropy. Platí tam sice stejná měna, zahraniční i obranná politika, hovoří se stejným jazykem, ale lidi si „nerozumějí“.

* Jak se pozná seveřan od jižana?

Nejenom podle toho, jestli chodí v neděli do kostela. Jižan je víc hrdý na své kořeny, je náboženštější a tradičněji založený, je větší pravděpodobnost, že u něj najdete zbraň, kterou opečovává a používá pro sportovní účely (nebo ji drží spíš symbolicky, pokud by vláda začala překračovat své pravomoce na úkor občanů), než na severovýchodě, který je bližší Evropě, i díky přistěhovalcům. Když se podíváte na politickou mapu USA, tak západní a východní pobřeží většinou volí demokraty – s výjimkou některých států na východě –, zatímco americký střed, zejména v jižní části, je republikánský a konzervativně založený. Střet, který se rozpoutal před sto padesáti lety ve válce Severu proti Jihu, je tam patrný dodneška. Manažer z New Yorku má se zemědělcem z Texasu málo co společného.

* Měli jste v Americe na natáčení nějaké finanční limity?

Měli jsme kreditní kartu a dohodu, že každou cestu mimo Washington probereme s naším šéfem Michalem Kubalem, případně se šéfredaktorem. Vždycky jsme si kladli otázku: „Má naše přítomnost tam a tam smysl?“ Věděli jsme, že bychom měli šetřit, ale zároveň nesesedět jen ve Washingtonu na zadku a ukázat, že ta země s tři sta padesáti miliony obyvateli je tak barevná, jak jsem se jí snažil před chvilkou popsat. A to je přirozeně finančně náročné. Já si ale myslím, že původní zahraniční zpravodajství, které je v českých médiích stále ojedinělejší, je velice důležité, protože je šité na míru českému divákovi. To, co přinese agentura a může vysílat ruská, německá nebo španělská televize, je sterilní a zglajchšaltované. Pokud chceme, aby náš divák pochopil různorodost světa, tak je potřeba, aby tam člověk mezi těmi lidmi byl, ptal se jich, aby dýchal jejich vzduch. Bez toho novinařina, podle mě, nemá smysl.

* Je v USA cítit česká stopa?

Je daleko patrnější, než jsem si myslel. Bývalý americký velvyslanec v Česku Norman Eisen říkal, že Česká republika na mezinárodním poli boxuje ve vyšší váhové kategorii, než by jí příslušelo, což myslel jako pochvalu. To platí i o Češích v USA, přestože nejsou nejpočetnější menšina. Podařily se jim ale velké věci.

* Setkal jste se i s někým takovým ze šoubyznysu?

S Jimem Peterikem, spoluautorem hitu EYE OF THE TIGER z filmu ROCKY III, který žije v Chicagu, má české předky a je v kontaktu s naším konzulátem. Když tam před časem proběhly DNY PRAHY, na něž přijel i Michael Kocáb, bylo v plánu uspořádat na předměstí koncert. Jenže začalo ukrutně pršet, tak se přesunul do stanu, Jim Peterik si stoupl na stůl a tu melodii, kterou zná opravdu každý, začal hrát akusticky. Pár lidí se přidalo a vznikla z toho improvizovaná jam session, na níž tahle hvězda zpívala a chovala se bez zábran. Má sice fialovější vlasy než běžný člověk, obléká se trochu jinak, ale uvnitř je to sympatický „klučina“ a setkání s ním bylo velmi příjemné.

* Nejcennější rozhovor jste uskutečnil s bývalým ministrem zahraničí Henrym Kissingerem, že?

Ano. Kromě toho jsem hovořil i s někdejší ministryní zahraničí Madeleine Albrightovou a Paulem Ryanem – tehdy předsedou Sněmovny reprezentantů. S Henrym Kissingerem to domlouvala asi rok Nadace Knihovny Václava Havla. Bylo to pro jejich projekt, v němž sbírají názory na postoje našeho bývalého prezidenta. Kissingera jsem znal jen z knih a teď se tenhle člověk, který rozhodoval o zahraničním směřování Ameriky sedmdesátých let, přede mnou převlékal a radil se se mnou, jakou si má vzít kravatu. Pak podotkl: „Ten rozhovor vám dám jen proto, že jsem měl rád Havla.“ Já jsem se ho ale potřeboval zeptat i na aktuální věci, protože radil Trumpovi. To ovšem odmítl. Po chvilce povídání mezi čtyřma očima jsme šli udělat rozhovor a já jsem věděl, že tu čtvrt hodinku, kterou jsem měl k dispozici, musím vyčíst, co to půjde. Zároveň mi bylo jasné, že devadesátiletému člověku nemůžu skákat do řeči. Nakonec jsem z něj něco o Trumpovi dostal. Kdyby nechtěl, tak mi nic neřekne. Mimochodem, Kissinger bydlel v Connecticutu kousek od Miloše Formana a byl jedním z mála lidí, s nimiž Forman udržoval úzký kontakt i v době, kdy už se stranil společnosti.

* Získat takové lidi před kameru je většinou asi nemožné...

Česká televize je tam jedním z několika stovek médií, a když si má americký politik rozmyslet, komu dát rozhovor, tak ho nedá nám, protože mu to nepřinese politické body. Každý rozhovor, který se nám tam podařilo udělat s nějakým politikem, byl zázrak. Když jsem točil s Chrisem Murphym, senátorem za Demokratickou stranu, který připravoval zákon proti ruské propagandě, tak si mě předtím prověřil přes americkou ambasádu v Praze. Na opak běžní Američané před kameru doslova „skáčou“, protože se rádi vidí v televizi a je jim jedno, jestli je americká, nebo česká.

* Měl jste svého kameramana?

Obvykle to bývá tak, že si zpravodaj může rozhodnout o tom, který kameraman tam s ním pojedě, protože jsou v užším kontaktu než manželé, takže by si měli rozumět. Česká televize má ve Washingtonu dlouhodobě pronajatý malý objekt, jehož sklep funguje jako studio, střížna i kancelář, takže jsem ho měl denně „u sebe doma“.

* Co tomu říkala vaše žena a děti?

Nebyli nadšení z toho, že hranice mezi prací a domovem u nás není úplně jasná.

* Jak se vaše děti přizpůsobily Americe?

Měly to těžké. Nečekala je jen jazyková změna – syna jsme tam přivezli uprostřed první třídy, dcera začala chodit do školy později –, ale i kulturní. Všichni nám říkali: „Za dva měsíce budou mluvit, děti do sebe cizí jazyk nasají jako houby.“ To je nesmysl. Všechno chce svůj čas a jim trvalo půl roku, než začaly rozumět, a rok, než mluvily. Snažili jsme se, aby se dívaly na americké filmy, seriály, četly americké knížky...

* Neotravovalo je to?

Ani ne, protože viděly, že na ně koukají a čtou je i jejich kamarádi, takže to braly jako přirozenou součást pobytu ve Spojených státech. Americké školství je výborné v tom, že nutí tyhle malé děti neustále číst, takže po roce nebylo poznat, jestli jsou naše ratolesti Češi, nebo Američané. Naše děti se začaly nejdříve v angličtině hádat a pak postupně zvládly všechnu konverzaci. Syn dokonce uspěl v literární soutěži. Získal třetí cenu v rámci Washingtonu a jeho tým vyhrál zeměpisnou olympiádu. Dcera hrála fotbal, byla i výtvarně činná.

* Komunikovali jste spolu v Americe česky?

Ano, s výjimkou případů, kdy u nás byl na návštěvě někdo, kdo nerozuměl česky. Třeba před jejich kamarády jsme na ně mluvili anglicky.

* Situace, kdy nerozuměly, je asi frustrující...

Vzpomínám si, když šel syn první den ve Washingtonu do školy, napsali jsme mu foneticky na papír větu, že potřebuje jít na záchod. Vlevo to bylo česky. Naštěstí mají v téhle části Ameriky pro lidi, kteří neumějí anglicky, speciální program. Paní učitelka si ho třeba brala na dvě hodiny do vedlejší místnosti a věnovala se jen jemu. Pak ho zase vrátila do třídy. Šlo to postupně. K neznalosti jazyka si ještě přičtete skutečnost, že každému cizímu elementu v novém prostředí nějakou dobu trvá, než si na něj kolektiv zvykne. Tím spíš, když s ním nekomunikuje. Nakonec to, snad, naše děti posílilo a naučilo je to nevidět svět černobíle.

* Když jste jel s rodinou o víkendu na výlet, bral jste si prý do auta oblek, kdybyste musel nečekaně na obrazovku...

Doma jsem měl stále zabalený kufr, kdyby k něčemu došlo. Jednou se nám stalo, že po dlouhém plánování jsme se chtěli podívat do Portorika, zpusťšeného hurikánem. Plánoval jsem to v součinnosti s kolegy z nizozemské televize. Nakoupili jsme si zásoby jídla a vody na týden a brzo ráno, když jsme jeli na letiště, přišla zpráva o střelbě v Las Vegas – nejhorší v moderních amerických dějinách. Řešil jsem telefonicky s kolegy, čemu mám dát přednost, čekali jsme, jak se to bude vyvíjet, a než jsem prošel kontrolou, začal počet obětí stoupat o desítky lidí, tak jsme si řekli, že pojedeme do Vegas. Bylo čtvrt hodiny do odletu. Paní u přepážky to pochopila. Vyndali nám zavazadla, přebukovali letenky a za pár hodin jsme letěli do Las Vegas.

* Vaše žena je psychologka a pedagožka. To se hodilo, že?

Ano, protože zná vývoj dítěte, ví, co potřebuje, když nastane nějaký problém, umí ho řešit. Je odbornice na autismus, což naštěstí není v naší rodině aktuální, ale i v řešení školních problémů má přehled.

* Vychováváte děti americky, nebo přísněji – česky?

Myslím, že naše děti mají poměrně liberální výchovu, ale nesmí té svobody zneužívat. Pokud se tak stane, velmi důrazně jim řekneme, že to nelze. Jako trest spolehlivě funguje zákaz elektroniky. My jsme k nim ale vždycky se ženou přistupovali jako k parťákům a snažili se jim jasně zodpovědět všechno, na co se ptaly. Nechodili jsme kolem horké kaše. Obrovský rozdíl ve výchově amerických a českých dětí jsme viděli v tom, že tamní ratolesti jsou doprovázeny nebo dokonce vozeny do dost vysokého věku do školy autem. U nás chodí děti už na základce samy. Tam ne, co kdyby se něco stalo. Jsou neustále pod kontrolou. Prostor pro to, aby svobodně dýchaly, je malinkatý. Držení se za ruku, první pusa a tak dále, to je tam dost rigidní. A pak děti vyletí z domova na vysokou školu a tam najednou nevědí, jak navazovat intimní kontakty. Američani jsou jinak vstřícní, ale s tímhle mají problém.

* Pět let jste byl nucen prosazovat svoje povolání, vynahrazuje si teď vaše žena to své?

Pět let venku je pro každého zpravodaje sobeckých, protože váš partner nemůže vykonávat svoji profesi. Některá manželství se i rozpadnou. Já jsem své ženě vděčný za to, že to zvládla, včetně zvýšené péče o děti, a zároveň věřím, že si to teď ve své práci vynahrazuje, protože je tam od rána do večera. V Americe pracovala na dálku. Naštěstí se jí podařilo udržet si s univerzitou (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy – pozn. aut.) kontakt.

* Jste moderátorem hlavní zpravodajské relace. Už není kam postupovat...

Nikdy jsem nic nedělal s cílem nějakého postupu. Nikdy jsem se nikam necpal. Každou práci, kterou jsem dělal, jsem považoval za vrchol. V Americe mě přitahovaly příběhy lidí a nevylučuji, pokud bude zájem, že se k pozici zpravodaje někdy vrátím. Je složité ve dvou minutách postihnout problém, aby vám porozuměly všechny společenské vrstvy. A to je to, co mě opravdu baví.

* Staral jste se o svůj vzhled, abyste byl na obrazovce perfektní?

Lidi si nezaslouží, aby mě viděli ve zmuchlané košili. Toho jsem se snažil uchránit. Holil jsem se každý den, což v Čechách tak často nedělám, jednou za šest týdnů jsem zašel k holiči, a snažil jsem se běhat, protože mě to bavilo a baví. V Americe člověk daleko míň používá nohy než tady, jelikož častěji sedí v autě, a tělo ztrácí

fyzičku. Proto tam lidi sportují. Když to šlo, chodili jsme po horách, plavat, ale nedělal jsem to s cílem, abych vypadal na obrazovce skvěle. Vrásky ke stárnutí patří, nedokonalost pleti taky a šediny nezakrývám. Ostatně je mám už od vysoké školy. Navíc jsem přesvědčen, že diváci v televizi věří víc někomu se šedinami, než sebenadějnějšímu dokonalému dvacátníkovi.

* Ještě mi řekněte, zažil jste v USA nějaký trapas?

S dětmi na baseballu, kde jsem je poučoval: „Tady si to jdou fanoušci užít. Neléčí si, jako u nás, rasistické komplexy, nelíjí po sobě pivo.“ A ve chvíli, kdy jsem to dořekl, mi vyklouzl z ruky kelímek, který jsem měl v ruce, a zlil jsem pivem paní, která seděla v řadě přede mnou a kojila. Strašně jsem se omlouval, ona omluvu přijala a její muž se k ní naklonil, přičichnul si a povídá: „To je Samuel Adams, že jo?“ (bostonské pivo – pozn. aut.).

Pokud chceme, aby náš divák pochopil různorodost světa, tak je potřeba, aby tam člověk mezi těmi lidmi byl, ptal se jich, aby dýchal jejich vzduch. Bez toho novinařina, podle mě, nemá smysl. MARTIN ŘEZNÍČEK Narodil se 5. prosince 1976 v Praze, po obchodní akademii vystudoval masovou komunikaci a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Od roku 1998 pracoval v BBC, v roce 2006 nastoupil do České televize. V letech 2013 až 2018 působil jako zahraniční zpravodaj ve Washingtonu. Je zástupcem šéfredaktora zpravodajství České televize. Má syna Marka (13) a dceru Kláru (11).

Pět let venku je pro každého zpravodaje sobeckých, protože váš partner nemůže vykonávat svoji profesi. Některá manželství se rozpadnou. Já jsem své ženě vděčný za to, že to zvládla.

Foto autor| FOTO LUKÁŠ DAVID A ARCHIV M. ŘEZNÍČKA

Foto popis| S legendou americké televizní žurnalistiky Bobem Schiefferem, moderátorem prezidentských debat

Foto popis| Před Kongresem ve Washingtonu, tradiční místo živých vstupů

Foto popis| V Las Vegas po nejtragičtější hromadné střelbě moderních amerických dějin

Foto popis| Na červeném koberci v Hollywoodu

Foto popis| S rodinou na výletě do Arizony

Foto popis| Dcera Klára a syn Marek v Yellowstoneském národním parku...

Foto popis| ...a na cestě po Novém Mexiku

Šéf Fedu má za sebou perný den a čeká ho další

27.2.2019 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha, Jerome Powell

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURUSD, USDCZK, EURCZK, Jerome Powell, Brexit

Hlavní událostí včerejšího dne bylo vystoupení šéfa Fedu Jeroma Powella před bankovním výborem Senátu. Ten prohlásil, že současná ekonomická situace nahrává opatrnosti. Úrokové sazby se podle něj nachází blízko normálu zdravé ekonomiky, americká bankovní sektor je celkově silný. Dolar po zahájení debaty oslaboval. Dnes Powell vystoupí ve Sněmovně reprezentantů amerického Kongresu.

Powell tak včera potvrdil, že centrální bankéři budou při rozhodování o dalším zvyšování úrokových sazeb trpěliví. Prognóza měnového výboru nadále pracuje s celkem dvěma koly navyšování sazeb během letošního roku. V lednu Fed v souladu s očekáváním ponechal na svém posledním zasedání klíčovou úrokovou sazbu beze změny v pásmu od 2,25 procenta do 2,50 procenta.

Inflační očekávání jsou se dle Powella nejdůležitějším motorem inflace. Poptávka po rezervách je vyšší, nevrátí se ale na předkrizové úroveň, řekl Powell. Brexit a obchodní spory jsou podle něj zdrojem nejistoty. Některá data jsou slabší, spotřeba by však měla dál růst.

Včera se dařilo britské libře, která vůči euru zpevnila na nejsilnější úroveň od května 2017. Brexitový "deadline" se nezadržitelně blíží, země má Evropskou unii opustit již 29. března. Podle Bank of England budou mít britské banky v případě tvrdého brexitu přístup k dodatečné likviditě.

Britská premiérka Theresa Mayová včera uvedla, že nestojí o odložení termínu brexitu. Dodala, že případné odložení brexitu bude krátké a nemělo by se vícekrát opakovat. Odložení podle ní neznamená, že nedojde na jeho tvrdou verzi.

Dnešek je bohatý na americká data. Dozvíme se údaje o velkoobchodních zásobách, probíhajících prodejích domů, továrních zakázkách, zakázkách na zboží dlouhodobé spotřeby nebo týdenní změně žádostí o hypotéku. V eurozóně to budou méně důležitá data, ekonomická důvěra, průmyslová důvěra nebo důvěra ve službách.

Aktuálně se americká měna vůči euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1376 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 96,13 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1310 do 1,1418 EURUSD.*

Dopady případného "tvrdého brexitu" včera na konferenci komentoval člen bankovní rady Tomáš Holub. Uvedl, že vysoký obchodní přebytek ČR se Spojeným královstvím od roku 2016 v zásadě stagnuje, stejně jako obrat vzájemného obchodu. Spojené království podle něj představuje významný cílový trh zejména pro český automobilový průmysl. Důsledky pro úroveň českého HDP dle alternativních odhadů jsou v intervalu -0,7 % až 1,4 %, a to především prostřednictvím propadu poptávky po exportech v eurozóně.

Koruna během včerejška oslabovala vůči oběma hlavním světovým měnám, odpoledne pak ztráty korigovala. Aktuálně se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,64 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,62 až 25,71 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,48 až 22,69 USDCZK.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLL.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SfNjN/sef-fedu-ma-za-sebou-perny-den-a-ceka-ho-dalsi>

Sebevědomá protiváha: Piráti plánují vyhrát volby. Do ANO se trefují lépe než ostatní, využívají i poptávky po nové straně bez skandálů

27.2.2019 iHNed.cz str. 00

Tomáš Pergler

Během roku a půl, co piráti působí ve velké politice, se dokázali velmi dobře zorientovat. Například do vládního hnutí ANO se umějí trefovat účinněji než "tradiční" opoziční strany. Podpora jim od minulých voleb podle některých průzkumů stoupla až o třetinu a v médiích se začínají objevovat úvahy o tom, jaký by byl jejich šéf Ivan Bartoš premiér. Má však strana reálnou šanci zvítězit v příštích volbách, jak si předsevzala ve své aktuální strategii?

Politologové se shodují, že se piráti dokázali "trefit" do poptávky po nových politických stranách, které netíží skandály z dřívějšíka, zároveň jim ale nahrály další okolnosti, včetně jejich schopností. Už dávno nemají image

politických výrostků, kteří bojují hlavně za levný internet nebo volný prodej marihuany. "Skutečnost, že to jsou především piráti, kteří se stali hlavním reprezentantem 'mladých a zklamaných', můžeme jednoznačně přičíst jejich velmi silným a voličsky přitažlivým osobnostem. V čele s předsedou Bartošem jde o zajímavé, neokoukané a komunikačně nadané lidi, které strana dokáže nabídnout v různých typech voleb," říká Daniel Kunštát z CEVRO Institutu.

Jeho kolega Otto Eibl z brněnské Masarykovy univerzity je zdrženlivější. Pirátům podle něj zatím všechno hraje do karet. "Mají výhodu, že působí svěže a prokazují v určitých otázkách odbornost," zdůrazňuje a připomíná, že piráti si zatím nepošramotili pověst žádnou větší aférou. Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy zase vyzdvihuje, že na rozdíl od jiných pirátských stran v Evropě se čeští piráti neprojevují jako radikálně levicová formace. "Onu značku vlastně jen použili jako symbol, a dokázali i díky šikovnému marketingu oslovit hlavně mladší generace, nespokojené s politickou a společenskou situací," říká Mlejnek.

16,5 procenta

hlasů přiřkl pirátům lednový volební model agentury Kantar CZ. Třetí ODS by zaostala s 13,5 procenta.

378 zastupitelů

vidují piráti v necelých dvou stovkách obcí.

Největšího úspěchu dosáhli v loňských komunálních volbách v Praze, kde obsadili funkci primátora.

10,8 procenta

hlasů získala Česká pirátská strana ve sněmovních volbách v říjnu 2017. V předchozích volbách nedosáhla ani na tři procenta.

Ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2017 skončili piráti třetí s necelými jedenácti procenty. Od té doby posílili a přetahují se s ODS o pozici parlamentní dvojky. Například v únorovém volebním modelu CVVM měly obě strany 14,5 procenta. V jiných průzkumech dokonce nad občanskými demokraty o několik procentních bodů vedou. Zároveň však platí, že pozice vedoucího hnutí ANO zůstává neotřesitelná, s podporou nad úrovní 30 procent si hnutí premiéra Andreje Babiše drží zhruba dvojnásobný náskok.

Na podobný výsledek nejsou piráti podle odborníků schopni dosáhnout. "Vzhledem k jejich klíčovým tématům i věkovému profilu straníků mohou jen velmi obtížně získat výraznější důvěru starších voličů. Bez jejich nezanedbatelné podpory se žádná strana, která má ambice stát se stranou vsutku velkou, masovou, zkrátka neobejde," zdůrazňuje Kunštát. Naráží na fakt, že podpora pirátů s rostoucím věkem klesá, u seniorů patří mezi outsidersy. Podle souhrnného volebního modelu CVVM z období od září do prosince 2018 by ve věkové kategorii 60 let a více pro piráty hlasovala jen čtyři procenta respondentů.

Slabin mají piráti více. "Jsou vlastně stále především protestní stranou, která se bude muset ideově i programově více vyprofilovat," myslí si Mlejnek. Ve srovnání s ostatními stranami mají také "vlažnější" voličskou základnu - jejich sympatizanti k nim často necítí pevný vztah.

Jediná cesta k vítězství tak prozatím vede přes oslabení Babišova hnutí ANO. "Pokud ANO spadne na 20 procent, mohou se mu piráti přiblížit," soudí politolog Eibl.

K sesuvu popularity ANO se piráti snaží přispět, v posledních měsících se soustředí na ostřelování hnutí a vlády - například navrhováním různých předloh, které jsou radikálnější než vládní zákony, třeba v transparentnosti či míře digitalizace. Snaží se ale i na evropské úrovni - vedle organizace Transparency International vystupují piráti jako hlavní síla, která v Bruselu tlačí na prověření údajného Babišova střetu zájmů kvůli jeho vazbám na koncern Agrofert, který převedl do svěřenských fondů.

Pomoci může pirátům i jejich cílevědomá strategie, kterou sepsal první místopředseda Jakub Michálek. "Dělat natolik dobrou a chytrou politiku, že zůstaneme lídry v liberálním středu a okolí, vysajeme jiné strany v této oblasti a nebude zde poptávka po vzniku nových stran," uvádí první ze tří základních bodů, jenž má přispět k budoucímu růstu strany.

Kromě městských liberálů si piráti chtějí sáhnout také na další voličské skupiny a vytipovat si koaliční partnery tak, aby jejich strana stála ve středu pomyslných koalic. Ostatním stranám přitom piráti vzkazují, že nebudou spolupracovat s "problematickými" osobnostmi - čímž mají na mysli i premiéra Babiše kvůli jeho trestnímu stíhání v kauze Čapí hnízdo či údajnému střetu zájmů.

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-66496350-sebevedoma-protivaha-pirati-planuji-vyhrat-volby-do-ano-se-trefuji-lepe-nez-ostatni-vyuzivaji-i-poptavky-po-nove-strane-bez-skandalu>

Piráti plánují vyhrát volby, proti ANO jsou zatím bez šance

27.2.2019 Hospodářské noviny str. 05 Události

Tomáš Pergler

Během roku a půl, co piráti působí ve velké politice, se dokázali velmi dobře zorientovat. Například do vládního hnutí ANO se umějí trefovat účinněji než „tradiční“ opoziční strany. Podpora jim od minulých voleb podle některých průzkumů stoupla až o třetinu a v médiích se začínají objevovat úvahy o tom, jaký by byl jejich šéf Ivan Bartoš premiér. Má však strana reálnou šanci zvítězit v příštích volbách, jak si předsevzala ve své aktuální strategii?

Politologové se shodují, že se piráti dokázali „trefit“ do poptávky po nových politických stranách, které netíží skandály z dřívějška, zároveň jim ale nahrály další okolnosti, včetně jejich schopností. Už dávno nemají image politických výrostků, kteří bojují hlavně za levný internet nebo volný prodej marihuany. „Skutečnost, že to jsou především piráti, kteří se stali hlavním reprezentantem ‚mladých a zklamaných‘, můžeme jednoznačně přičíst jejich velmi silným a voličsky přitažlivým osobnostem. V čele s předsedou Bartošem jde o zajímavé, neokoukané a komunikačně nadané lidi, které strana dokáže nabídnout v různých typech voleb,“ říká Daniel Kunštát z CEVRO Institutu.

Jeho kolega Otto Eibl z brněnské Masarykovy univerzity je zdrženlivější. Pirátům podle něj zatím všechno hraje do karet. „Mají výhodu, že působí svěže a prokazují v určitých otázkách odbornost,“ zdůrazňuje a připomíná, že piráti si zatím nepošramotili pověst žádnou větší aférou. Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy zase vyzdvihuje, že na rozdíl od jiných pirátských stran v Evropě se čeští piráti neprojevují jako radikálně levicová formace. „Onu značku vlastně jen použili jako symbol, a dokázali i díky šikovnému marketingu oslovit hlavně mladší generace, nespokojené s politickou a společenskou situací,“ říká Mlejnek.

Ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2017 skončili piráti třetí s necelými jedenácti procenty. Od té doby posílili a přetahují se s ODS o pozici parlamentní dvojky. Například v únorovém volebním modelu CVVM měly obě strany 14,5 procenta. V jiných průzkumech dokonce nad občanskými demokraty o několik procentních bodů vedou. Zároveň však platí, že pozice vedoucího hnutí ANO zůstává neotřesitelná, s podporou nad úrovní 30 procent si hnutí premiéra Andreje Babiše drží zhruba dvojnásobný náskok.

Na podobný výsledek nejsou piráti podle odborníků schopni dosáhnout. „Vzhledem k jejich klíčovým tématům i věkovému profilu straníků mohou jen velmi obtížně získat výraznější důvěru starších voličů. Bez jejich nezanedbatelné podpory se žádná strana, která má ambice stát se stranou vskutku velkou, masovou, zkrátka neobejde,“ zdůrazňuje Kunštát. Naráží na fakt, že podpora pirátů s rostoucím věkem klesá, u seniorů patří mezi outsidersy. Podle souhrnného volebního modelu CVVM z období od září do prosince 2018 by ve věkové kategorii 60 let a více pro piráty hlasovala jen čtyři procenta respondentů.

Slabin mají piráti více. „Jsou vlastně stále především protestní stranou, která se bude muset ideově i programově více vyprofilovat,“ myslí si Mlejnek. Ve srovnání s ostatními stranami mají také „vlažnější“ voličskou základnu – jejich sympatizanti k nim často necítí pevný vztah.

Jediná cesta k vítězství tak prozatím vede přes oslabení Babišova hnutí ANO. „Pokud ANO spadne na 20 procent, mohou se mu piráti přiblížit,“ soudí politolog Eibl.

K sesuvu popularity ANO se piráti snaží přispět, v posledních měsících se soustředí na ostřelování hnutí a vlády – například navrhováním různých předloh, které jsou radikálnější než vládní zákony, třeba v transparentnosti či míře digitalizace. Snaží se ale i na evropské úrovni – vedle organizace Transparency International vystupují piráti jako hlavní síla, která v Bruselu tlačí na prověření údajného Babišova střetu zájmů kvůli jeho vazbám na koncern Agrofert, který převedl do svěřenských fondů.

Pomoci může pirátům i jejich cílevědomá strategie, kterou sepsal první místopředseda Jakub Michálek. „Dělat natolik dobrou a chytrou politiku, že zůstaneme lídry v liberálním středu a okolí, vysajeme jiné strany v této oblasti a nebude zde poptávka po vzniku nových stran,“ uvádí první ze tří základních bodů, jenž má přispět k budoucímu růstu strany.

Kromě městských liberálů si piráti chtějí sáhnout také na další voličské skupiny a vytipovat si koaliční partnery tak, aby jejich strana stála ve středu pomyslných koalic. Ostatním stranám přitom piráti vzkazují, že nebudou spolupracovat s „problematickými“ osobnostmi – čímž mají na mysli i premiéra Babiše kvůli jeho trestnímu stíhání v kauze Čapí hnízdo či údajnému střetu zájmů.

Mohou působit jako čerstvý vítr, zároveň jsou věcní a cílevědomí. Velkou výhodou pirátů je, že zatím nic velkého nepokazili. Otto Eibl politolog, Masarykova univerzita

378 zastupitelů evidují piráti v necelých dvou stovkách obcí. Největšího úspěchu dosáhli v loňských komunálních volbách v Praze, kde obsadili funkci primátora.

10,8 procenta hlasů získala Česká pirátská strana ve sněmovních volbách v říjnu 2017. V předchozích volbách nedosáhla ani na tři procenta.

16,5 procenta hlasů přiklápí pirátům lednový volební model agentury Kantar CZ. Třetí ODS by zaostala s 13,5 procenta.

O autorovi | Tomáš Pergler, tomas.pergler@economia.cz

Úspěšná předpověď počasí vydělává peníze

27.2.2019 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: ČEZ

Role meteorologa v energetickém tradingu významně roste, protože v Evropě se stále více elektřiny vyrábí z obnovitelných zdrojů. To ovlivňuje celkovou výrobní bilanci. Některé společnosti založily či rozvíjejí svou existenci na faktu, že úspěšná předpověď počasí na energetické burze vydělává peníze. Serveru Roklen24 to řekl meteorolog energetické společnosti ČEZ Pavel Pospíšil. "Zajímá nás počasí ve všech částech Evropy. Základem jsou samozřejmě státy střední Evropy, Německo, Francie. Sledujeme ale i co se děje v jiných částech světa, zajímá nás charakter počasí v Asii, Austrálii či Spojených státech, protože to může mít dopad na cenu komodit na burzách," dodal.

Ve firmě ČEZ se zabýváte předpovědí počasí. Jakou musí mít kvalifikaci meteorolog ČEZ? Co musí zvládat?

Jak sám vidíte, tak na našem „trading flooru“ je poměrně živo, jsou tu desítky traderů a máme tu dva plnohodnotné meteorology. Šéf našeho analytického útvaru je také profesně meteorolog. Lidé si většinou představí meteorologa jako někoho, kdo povídá v televizi o počasí, trochu jako prognostika. Ve skutečnosti meteorologie stojí na poměrně složitém matematickém aparátu a náročném modelování.

Kolik členů tvoří Váš tým?

Dva meteorologové u nás na centrále ČEZ – já a kolega Daniel Tudor. A jelikož máme největší pevninskou větrnou farmu v Evropě, Fantanele-Cogevalac v Rumunsku s kapacitou 600 MW, tak máme meteorologa samozřejmě ještě tam. Pak máme i kolegy, kteří rozumějí meteorologii, i v segmentu obnovitelných zdrojů (OZE). Ti započítávají tyto vlivy při analýzách potenciálních akvizic obnovitelných zdrojů.

Jaká je pracovní doba a styl práce?

Řídíme se podle trhů. Většinou tak zhruba hodinu před plným otevřením trhů je potřeba mít jasnou představu, co se v počasí aktuálně děje. Takže teď v zimě je to třeba od sedmi ráno do šesti večer. Brzy ráno kolem sedmé je na trzích ještě malá likvidita, okolo osmé už se obchoduje naplno. Já se soustřeďuji na intradenní předpovědi, kolega hlavně na denní a týdenní predikce, ale vzájemně se i samozřejmě vykrýváme a doplňujeme. Po příchodu do práce zjišťuji, jaké jsou změny v predikcích oproti předchozímu večeru, na základě toho upravujeme doporučení pro tradery. Pak v průběhu dne sledujeme všechny změny predikované numerickými modely.

Jak komunikujete s tradingem?

Jak vidíte, tak sedíme přímo na tradingu, je tu živo. Jsme součástí tradingu, čili s tradery komunikujeme prakticky neustále.

Jak moc se práce meteorologa proměnila s příchodem stále lepších přístrojů?

Celkově se dá říct, že role meteorologa v energetickém tradingu významně roste, protože je v Evropě stále více elektřiny vyráběno z obnovitelných zdrojů, což samozřejmě ovlivňuje celkovou výrobní bilanci. Když hodně fouká nebo svítí v Německu, tak se třeba tolik nevyplatí provozovat klasické zdroje, které je naopak potřeba zapnout v době, kdy OZE nevyrábějí. Proto je dobré co nejlépe modelovat, jaké bude počasí a tím

pádem, jaká bude výroba z OZE. Je to důsledek toho, že elektřinu zatím neumíme efektivně skladovat a výrobu je nutné balancovat.

Na příkladu Německa můžeme vidět, o jak významnou přeměnu se jedná. Zatímco na začátku nového tisíciletí se celková instalovaná kapacita větrných a solárních elektráren pohybovala kolem 20 GW, dnes se jedná o více než 90 GW, z toho podíl větrných elektráren činí zhruba 60 procent.

Jak velké území při předpovědích sledujete? Které je pro vás nejdůležitější?

Jelikož tradingové aktivity provozujeme prakticky po celé Evropě, tak nás zajímá počasí ve všech částech Evropy. Základem jsou samozřejmě státy střední Evropy, Německo, Francie. Sledujeme ale i co se děje v jiných částech světa, zajímá nás charakter počasí v Asii, Austrálii či Spojených státech, protože to může mít dopad na cenu komodit na burzách.

Které roční období je pro předpověď počasí nejnáročnější?

To se asi takto nedá úplně říct. Obecně bývá v létě stálejší počasí, ale zase se často tvoří bouřky se silným větrem a podobně.

Jaká souhra počasí je nejnáročnější pro firmu, která má energetický mix jako ČEZ?

Nejnáročnější počasí bývá takové, kdy dochází k rychlým změnám v teplotě a síle větru, každý běh modelu se liší a chybí trvalejší trend.

Jaké modely sledujete? Co porovnáváte?

Máme dva hlavní globální modely a pak přihlížíme i k dalším lokálním modelům. Pro střednědobou predikci počasí standardně používáme modely ECMWF a GFS, které v některých situacích dále porovnáváme ještě s dalšími modely – například s německým ICONEM či francouzským ARPEGE. Každý z modelů používá k výpočtu predikcí poněkud odlišné metody, takže v určitých situacích může dávat některý z modelů věrohodnější výsledky než ostatní a naopak.

Výchozím parametrem pro posuzování potenciálu například větrné energie je rychlost větru v modelové hladině 100 m nad terénem, což je výška osy rotoru většiny současných velkých turbín. Pro efektivní využití větrné energie je vhodné mít průměrnou rychlost větru vyšší než 6 m/s. Tyto podmínky v Německu splňuje pobřeží Severního a Baltského moře. V těchto oblastech jsou podmínky zdaleka nejlepší a průměrný roční koeficient využití výkonu se zde blíží k 30 procentům. Na jihu Německa, v Bavorsku, jsou podmínky naopak mnohem příznivější pro využití solární energie. Solární energie je produkována fotovoltaickými panely přímou přeměnou slunečního záření na elektřinu fotoelektrickým efektem. Solární panely při současných technologiích umožňují generovat 200–600 kWh ročně z 1 m² plochy kolektoru.

Jak staré jsou modely, s nimiž pracujete? Na jakou dobu počasí předpovídají? Kdo je vymyslel? Můžete jednotlivé modely uvést a podrobněji popsat?

První matematický předpovědní model vytvořil Norman A. Phillips v roce 1956. Od té doby pracovaly různé skupiny vědců na vývoji obecných cirkulačních modelů atmosféry. Milníkem byl pak model NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration) v roce 1960 - model kombinující procesy v oceánech a atmosféře.

Modely používají k výpočtu budoucího stavu atmosféry nelineárních diferenciálních rovnic, které není možno řešit analytickými metodami s výjimkou idealizovaných případů. Proto se používají numerické metody k nalezení přibližného řešení. Se stejnými modely jako meteorologové v ČEZ pracují i letečtí meteorologové. Vychází z nich i Český hydrometeorologický ústav.

Model ECMWF (European Centre for Medium-Range Weather Forecasts) vznikl v roce 1985 a je neustále vylepšován. Nápad vytvořit tento model ale pochází již z šedesátých let coby výsledek snahy vytvářet střednědobou předpověď počasí na základě dynamické a synoptické meteorologie spolu s využitím numerických metod. Provozuje ho Evropské centrum pro střednědobou předpověď počasí v Readingu ve Velké Británii. ECMWF model je globální předpovědní model a počítá předpověď fyzikálních veličin v prostorové síti bodů, které jsou od sebe v módu nejvyššího rozlišení vzdáleny pouze 9 km v horizontální rovině a 137 ve výškových vrstvách. Vzhledem k nárokům na výpočetní kapacitu se využívá vysoce výkonných superpočítačů a z důvodů finanční náročnosti se na tomto projektu podílí řada evropských států.

Model GFS (Global Forecast System) vznikl na základě modelů AVN (Aviation Model) a MRF (Medium Range Forecast Model) využívaných mezi lety 2000-2002 a v současné době jej provozuje americká agentura National Weather Service. Používá spektrální metody řešení diferenciálních rovnic na 16 dní dopředu s horizontálním rozlišením 13 km pro prvních 10 dní předpovědi a 27 km pro jedenáctý až šestnáctý den předpovědi, to vše v 64 výškových vrstvách.

Jak dlouho trvá výpočet modelu?

Cyklus výpočtu trvá u modelu GFS přibližně čtyři hodiny. Model ECMWF je ještě o něco náročnější. I v současné době supervýkonných počítačů je potřeba k jednomu kompletnímu cyklu – neboli tzv. běhu výpočtů – u tohoto modelu přibližně šesti hodin.

Při vaší práci je zásadní pravděpodobnost. Jaká je přesnost predikce třeba na pár hodin, na den dopředu a dále?

Úspěšnost na 24 hodin dopředu je dnes nad 95 procent, do tří dnů nad 90 procent. Úspěšnost předpovědi počasí významně klesá s časem, v pátý den předpovědi již statisticky klesá pod 70 procent. Dále si musíme uvědomit, že i s malou změnou např. rychlosti větru řádově v jednotkách m/s se významně mění celkový předpovídaný výkon až v desítkách procent.

I přes nesporný pokrok v modelování budoucího stavu počasí má tak své nezastupitelné místo meteorolog, který může svými zkušenostmi lépe odhadnout či upřesnit modelovou předpověď a významně pomoci při obchodování na spotovém nebo intradenním trhu.

Co je pro Vás osobně to nejtěžší?

Těžké je stát si za svým názorem, pokud jde proti většině (smích).

Jaký význam budou mít přesné předpovědi počasí pro energetické firmy v budoucnu? I s ohledem na rozvoj OZE.

Vývoj energetiky směrem ke stále většímu využívání obnovitelných zdrojů vytváří tlak na zpřesňování předpovědních modelů počasí. Některé společnosti založily či rozvíjejí svou existenci na faktu, že úspěšná předpověď počasí na energetické burze vydělává peníze a za pomoci využití nejvýkonnější výpočetní techniky, modelování a práce špičkových expertů následně prodává své produkty energetickým firmám či obchodníkům s elektřinou. Dle názoru autorů bude význam meteorologie pro energetiku v budoucnu i nadále růst.

Jak se díváte na problém globálního oteplování?

Problém globálního oteplování se dotýká každého z nás. Znečišťování oceánů a atmosféry má dopady na globální klima a celosvětovou ekonomiku a jediné řešení je podle mého názoru důsledně aplikovat strategii udržitelného rozvoje ve všech aspektech konání lidské společnosti, jinak se lidstvo dříve či později zahubí.

Po pracovní stránce má globální oteplování na naši činnost nepřímý vliv. Například tím, že průkazně dochází k častějším extrémům v projevech počasí, ať už jsou to sucha, záplavové deště nebo prudké bouře s ničivým větrem, které je pak třeba správně predikovat.

Sledujete jevy jako El Nino nebo La Nina? Jsou nějaké další takové jevy, které nejsou mezi lidmi známé?

V našich zeměpisných šířkách toto přímý vliv příliš nemá. Tyto jevy jsou mnohem zajímavější pro naše další kolegy na tradingu, protože ovlivňují počasí globálně a tím pádem i ceny uhlí, například pokud s sebou přinášejí záplavy v oblastech, kde jsou velké uhelné doly.

Můžete prozradit, jaké aplikace na předpověď počasí používáte v soukromém životě?

Já osobně rád používám windy.com, kde jsou různé predikční modely a určitě nedám dopustit na meteoradar, se kterým se vyhnete na výletech téměř každé bouře.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SxbWG/uspesna-predpoved-pocasi-vydelava-penize>

Svět na cucky: Mýty izraelsko-palestinského konfliktu. Přednáška objasňuje podstatu

28.2.2019 olomouc.city.cz str. 00

Přednáška a diskuze se světoznámými hosty (v anglickém jazyce).

Izraelsko-palestinský konflikt trvá více než půl století. Přesto šance na jeho urovnání se zdá být čím dál vzdálenější. Existuje spousta mýtů a přehlížených souvislostí. Jaká je skutečná podstata tohoto konfliktu? To se nám pokusí objasnit světoznámý izraelský historik Illan Pappé a britská aktivistka Jacquelin Walker.

Večerem vás provede Radovan Dluhy-Smith, přednášející z Univerzity Palackého.

Illan Pappé přednáší na **fakultě sociálních věd** a mezinárodních studií na univerzitě v Exeteru ve Velké Británii. Je ředitelem Evropského střediska palestinských studií a spoluředitelem Centra pro ethnopolitická studia na Exeteru. Pappé je autorem celé řady knih. K posledním titulům patří Největší věznice na zemi: Historie okupovaných území (Oneworld Publications 2016) a Deset mýtů o Izraeli (Verso 2017).

Jacqueline Walkerová je židovská aktivistka, spisovatelka a bývalá místopředsedkyně hnutí Momentum, které vzniklo na podporu Jeremyho Corbyna. Je autorkou rodinného memoriálu Pilgrim State a spoluautorkou a performerkou představení jedné ženy The Lynching. Walkerová je zakládající členkou organizace Židovský hlas za labouristy a také členkou Palestinské kampaně solidarity a organizace Židů za spravedlnost pro Palestince.

Vstupné: 100 Kč

Autor: Žůrek Jan

Místo události: Dolní náměstí 42, Olomouc

URL| <https://olomouc.city.cz/akce/view/18892>

Už jen do půlnoci. Termín pro podání přihlášek na část vysokých škol pomalu končí

28.2.2019 irozhlas.cz str. 00 Zprávy z domova
Pavla Lioliasová, Anna Soldatová

Posledních pár hodin přijímá část českých veřejných vysokých škol přihlášky ke studiu na příští akademický rok. Pokud na nich chtějí zájemci studovat, musí ji podat do čtvrtěční půlnoci. Šanci studovat ale budou mít na některých školách i později.

Přihlášky ke studiu přijímá do půlnoci například Masarykova univerzita v Brně, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně nebo Univerzita Palackého v Olomouci. Poslední jmenovaná zatím dostala zhruba o sedm procent přihlášek víc než loni.

„Letos stejně jako v předchozích letech je největší zájem o všeobecné lékařství a zubní lékařství na lékařské fakultě, právo na právnické fakultě, psychologii na filozofické fakultě a fyzioterapie na fakultě zdravotnických věd i na fakultě tělesné kultury,“ vyjmenovává pro Radiožurnál nejoblíbenější obory mluvčí školy Gabriela Sýkorová. U většiny oborů Univerzity Karlovy končí termín podání přihlášek právě tento čtvrtek. Některé fakulty ale mají termín i později.

„Delší čas mají studenti například u matematicko-fyzikální fakulty, **fakulty sociálních věd**, fakulty humanitních studií a katolické a evangelické teologické fakulty, tam konkrétně do 31. 3. 2019,“ upřesňuje člen předsednictva akademického senátu Univerzity Karlovy a místopředseda Rady vysokých škol Tomáš Nigrin.

„Liší se to především kvůli náročnosti přijímacího řízení. Některé fakulty potřebují více času, aby se připravily. Termín do dnešního dne se týká především lékařských a přírodovědných oborů, kde je organizace přijímaček náročnější,“ vysvětluje.

Také na Univeritě Karlově jsou podle něj mezi nejoblíbenějšími obory lékařství, zubní lékařství, právo, psychologie, politologie, mezinárodní vztahy či teritoriální studia.

Šance bude i později

Některé školy přihlášky přijímají třeba i do konce března. Mezi nimi je i České vysoké učení technické nebo Západočeská univerzita v Plzni. Některé její fakulty pak mají termín pro podání přihlášky i později.

„Fakulta elektrotechnická přijímá přihlášky k bakalářskému a magisterskému studiu do 15. dubna letošního roku. Fakulta strojní přijímá přihlášky k bakalářskému studiu do 15. dubna a k magisterskému studiu do 31. května,“ píše plzeňská škola na svých webových stránkách.

Ještě později si lidé můžou podat přihlášky na soukromé školy. Některé je přijímají až do konce září.

Zájem o studium na vysokých školách stoupal do roku 2010. Statistiky ministerstva školství ukazují, že tehdy zapsaly fakulty víc než 100 tisíc nových studentů.

Poté ale čísla začala s následujícími lety klesat, až se v roce 2016 zastavila na zhruba 69 tisících a osmi stech zapsaných studentech. Od té doby až do letošního roku počet přihlášek spíše kolísá a meziroční rozdíly už nejsou tak velké.

URL| https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/vysoka-skola-prihlaska-prihlasky-termin-skolstvi_1902281113_ako

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

[irozhlas.cz](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov) (*Zprávy z domova*)

Kondiční trenér nebo muzikoterapeut. Vysoké školy lákají na nové obory

28.2.2019 ct24.cz str. 00 Domáci

manakv

Tuzemské vysoké školy v nadcházejícím akademickém roce otevřou hned několik nových oborů. Univerzita Palackého v Olomouci nabízí obor muzikoterapie, Univerzita obrany v Brně kybernetickou bezpečnost a Karlova univerzita v Praze program pro kondiční trenéry.

Nejstarší tuzemská vysoká škola otevře letos hned patnáct nových studijních programů. Fakulta tělovýchovy a sportu zájemcům o bakalářské studium nabízí program kondiční trenér. Má připravit odborníky, kteří budou schopni tvořit tréninkové programy pro různé skupiny lidí. Jako doktorský program ve spolupráci všech lékařských fakult otevírá kardiiovaskulární vědy.

Příznivce technologií má přilákat bakalářský program sportovní technologie na Vysokém učení technickém v Brně. „V západní Evropě existuje tento obor již dlouho, v České republice nic takového doposud nebylo. Studium je vhodné pro studenty, kteří chtějí propojit svůj technický talent se zájmem o sport či fitness,“ řekla Jana Kolářová z Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií, která na akreditaci nového studia spolupracovala.

Milovníci hudby mohou nově studovat na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci například muzikoterapii, a to v navazující magisterské, kombinované formě. Studium zahrnuje teoretickou přípravu, sebezkušenostní část, supervize a praxi. Podmínkou pro přijetí je ukončené bakalářské studium speciální pedagogiky, psychologie, léčebné pedagogiky nebo muzikoterapie (prostřednictvím zahraničního vzdělávacího programu). Kybernetická bezpečnost i kosmetika

Univerzita obrany (UNOB) přišla s pětiletým magisterským programem kybernetická bezpečnost. „Absolventi využijí své znalosti při práci v oblasti kybernetické bezpečnosti a obrany. Současně budou umět využívat inovativní metody a přístupy při řešení složitých nepředvídatelných situací,“ uvedl mluvčí univerzity Vladimír Šidla.

Vysoká škola polytechnická v Jihlavě znovuobnovila studijní program komunitní péče v porodní asistenci. „Studenti získají praxi v zařízeních provádějících reprodukční gynekologii, dětskou gynekologii a onkogynekologii. Absolventi budou připraveni poskytovat péči ženě během těhotenství, při porodu, po porodu i během celého jejího života v podmínkách komunity. Budou také schopni využívat přístrojovou techniku v péči o nemocné novorozence,“ uvedl mluvčí vysoké školy Tomáš Obruba.

Mezi další novinky patří programy lékařská elektronika a bioinformatika na Českém vysokém učení technickém v Praze, biomateriály a kosmetika na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně nebo mechatronika na Fakultě mechatroniky, informatiky a mezioborových studií Technické univerzity v Liberci. Deadline na konci února

Zájemci mohou podávat přihlášky na většinu vysokých škol do čtvrtě (28. února) půlnoci. Některé fakulty přijímají přihlášky až do konce března, na Karlově univerzitě jsou mezi nimi například **fakulty sociálních věd**, humanitních studií, filozofie nebo „matfyz“.

Do konce dubna se lze přihlásit na Přírodovědeckou fakultu Masarykovy univerzity do programu geoenvironmentální rizika a sanace, na Fakultu elektrotechnickou ZČU nebo na Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara. A až do 15. května je možné hlásit se do studijního programu komunitní péče v porodní asistenci na Vysoké škole polytechnické v Jihlavě.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2747204-kondicni-trener-nebo-muzikoterapeut-vysoke-skoly-lakaji-na-nove-obory>

Stejná zpráva vyšla také v dalších 2 titulech:
[ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz), [ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz)

Strategie vzdělávání 2030 by měla zvýšit důvěru ve školy

28.2.2019 tyden.cz str. 00 Školství

ČTK

Ke zlepšení důvěry lidí ve veřejné školství by měla vést nová Strategie vzdělávání ČR do roku 2030, kterou nyní začala připravovat skupina expertů ve spolupráci s ministerstvem školství. Naváže na podobný dokument z roku 2014, ale více zřejmě zdůrazní potřebu podpory učitelů, kvalitního řízení škol a snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání. Na konferenci k nové strategii vzdělávání a plánovaným změnám v obsahu učiva to řekl Arnošt Veselý z **Fakulty sociálních věd** UK, který expertní skupinu vede.

"Víme, že se zvyšuje počet soukromých škol. Mnoho rodičů začíná volit soukromé školy. My bychom byli určitě rádi, aby to nebyl trend, ve kterém se bude dál pokračovat, a zároveň chceme, aby veřejnost měla důvěru k veřejnému školství, aby byly všechny školy stejně kvalitní nebo v maximální možné míře kvalitní, aby dokázaly uplatnit potenciál každého žáka," uvedl Veselý.

O Strategii vzdělávání 2030 by měla vláda rozhodnout v polovině příštího roku. Expertní skupina, která ji má připravit, se začala scházet v lednu. První teze k podobě dokumentu by mohla mít hotové v dubnu, řekl Veselý.

Experti podle něj zatím spíše sbírají informace o tom, co by se ve vzdělávání mělo změnit či zlepšit. Neočekávají ale žádné překotné změny. "Místo nějakých velkých reforem myslím, že se zaměříme spíš na dílčí věci, které jsou ale stejně důležité," řekl Veselý.

Některé změny podle něj vznikají spontánně již nyní. Jako příklad uvedl místní akční skupiny a plány v regionech, kde spolupracují učitelé z různých škol, nebo různé iniciativy, které se snaží zlepšit vzdělávání učitelů. "Myslím, že by bylo fajn tyto aktivity podpořit," řekl. Předpokládá, že se experti budou více věnovat také problematice podpory učitelů a ředitelů, potřebě zlepšit řízení škol a snížit nerovnosti v přístupu dětí ke vzdělávání. Odborníci nyní často upozorňují na to, že český vzdělávací systém nedává příliš šancí na úspěch dětem z chudších či méně vzdělaných rodin.

V expertní skupině, která bude dokument připravovat, je kromě Veselého také například bývalý ministr školství Stanislav Štělh, předseda Rady vysokých škol Milan Pospíšil, statistik Jakub Fischer, sociolog Daniel Prokop či vysokoškolská pedagožka Iva Stuchlíková. Při tvorbě dokumentu chtějí zohlednit i názory učitelů, různých asociací a institucí.

Současnou strategii vzdělávání do roku 2020 schválila vláda v roce 2014. Jako tři hlavní priority školského systému v ČR dokument vytyčil snižování nerovnosti ve vzdělání, podporu výuky učitele a odpovědné a efektivní řízení vzdělávacího systému.

URL| https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/skolstvi/strategie-vzdelavani-2030-by-mela-zvysit-duveru-ve-skoly_515283.html

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
tyden.cz

Příhlášky na VŠ

28.2.2019 ČRo Radiožurnál str. 01 07:50 Ranní interview

Jiří CHUM, moderátor

Zhruba 16 hodin, tak dlouho ještě přijímá většina českých veřejných vysokých škol přihlášky ke studiu na příští akademický rok. Do dnešní půlnoci to musíte stihnout, pokud chcete studovat třeba na Masarykově univerzitě v Brně nebo v Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Hostem Ranního interview je teď člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy a taky místopředseda Rady vysokých škol Tomáš Nigrin, dobré ráno.

Tomáš NIGRIN, člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy, místopředseda Rady vysokých škol

Dobré ráno.

Jiří CHUM, moderátor

Většiny oborů Karlovy Univerzity končí termín podání přihlášek právě dnes. Některé fakulty ale mají termín ještě později. Kde konkrétně tedy studenti mají delší čas na podání přihlášek?

Tomáš NIGRIN, člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy, místopředseda Rady vysokých škol

Tak delší čas mají studenti například u Matematicko-fyzikální fakulty, **Fakulty sociálních věd**, Fakulty humanitních studií a Katolické a Evangelické teologické fakulty. Tam konkrétně do 31. 2019.

Jiří CHUM, moderátor

Proč se to liší, proč některé fakulty mají pozdější termín?

Tomáš NIGRIN, člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy, místopředseda Rady vysokých škol

Ono se to liší především kvůli náročnosti přijímacího řízení, některé fakulty potřebují více času na to, aby se připravily. Ten termín do dnešního dne se týká především lékařských a přírodovědných oborů, kde prostě zkrátka je ta organizace těch přijímaček náročnější.

Jiří CHUM, moderátor

Prodlouženou lhůtu do konce března má třeba Západočeská univerzita v Plzni nebo Vysoké učení technické. Už jste to částečně načasoval, obecně jsou tedy obory, na které se studenti dostanou bez přijímacích zkoušek?

Tomáš NIGRIN, člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy, místopředseda Rady vysokých škol

Obecně v České republice ano, jsou to obory, které třeba mají někdy posunutý ty termíny ještě dále, ale to záleží samozřejmě na rozhodnutí každé vysoké školy. Na Univerzitě Karlově jsou to například obory na některé vybrané obory na Přírodovědecké či Matematicko-fyzikální fakultě, které předpokládají nějaké zvláštní výstupy studentů během střední školy jako studentské odborné činnosti, olympiády a tak dále.

Jiří CHUM, moderátor

Z dat, která jsou k dispozici víme, že třeba Univerzita Palackého má zatím meziročně zhruba o 7 procent víc přihlášek. Dnešek může samozřejmě počtem přihlášek ještě zamíchat, ale registrujete už teď větší zájem o studium na Karlově Univerzitě?

Tomáš NIGRIN, člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy, místopředseda Rady vysokých škol

Já jsem se, já jsem se dotazoval na aktuální statistiku, zatím není. Ta zatím není, protože se všechny systémy budou uzavírat dnes na těch fakultách, kde jaksi končí ta možnost podání přihlášek. Nicméně z té dlouhodobé statistiky mohu říct, že zájem o Univerzitu Karlovu neklesá, spíše se lehce, lehce zvyšuje.

Jiří CHUM, moderátor

Jaké jsou nejoblíbenější obory? Objevuje se v poslední době třeba nějaký nový trend?

Tomáš NIGRIN, člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy, místopředseda Rady vysokých škol

Tak ten trend je, ten trend je relativně setrvalý, nejoblíbenější obory jsou lékařské obory, zubní lékařství, právo, psychologie či politologie, mezinárodní vztahy a teritoriální studia. Takže ten jakoby ten zájem na Univerzitě Karlově je jaksi rozložený a dlouhodobě vykazuje setrvalý, setrvalý stav.

Jiří CHUM, moderátor

A otevřela Univerzita Karlova třeba nějaký úplně nový obor?

Tomáš NIGRIN, člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy, místopředseda Rady vysokých škol

Otevřela jednak jsme získali institucionální akreditace a všechny obory se změnilo nově v programy, to znamená došlo k celé řadě dílčích úprav, které budou určitě nový studenti nebo nastupující studenti vítat, ale je tady celá řada oborů, například pediatrické ošetřovatelství či matematické modelování nebo program kondiční trenér či trenér, takže neustále se ta nabídka proměňuje a každý rok přibudou nějaké nové studijní programy.

Jiří CHUM, moderátor

I na ostatních vysokých školách?

Tomáš NIGRIN, člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy, místopředseda Rady vysokých škol

Přesně tak. Není to setrvalý stav. Každá vysoká škola se, se proměňuje a nějakým způsobem reaguje na poptávky, poptávky pracovního trhu, protože si uvědomujeme, že připravujeme nebo v tuto chvíli nabíráme lidi, kteří se na pracovní trh dostanou za 5 let a na vrcholu své pracovní kariéry budou někdy za 20, 30 let, takže se pokoušíme zřejmě dopředu odhadnout, co bude v té době pro pracovní trh zajímavé.

Jiří CHUM, moderátor

Řekl v Ranním interview člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy a místopředseda Rady vysokých škol Tomáš Nigrin. Děkuji vám za rozhovor a za váš čas.

Tomáš NIGRIN, člen Předsednictva Akademického senátu Univerzity Karlovy, místopředseda Rady vysokých škol

Na shledanou.

Veřejné zakázky Evropská agenda 28.2.2019 ekonomicky-denik.cz str. 00

Martin Tlapa - náměstek pro řízení sekce mimoevropských zemí, ekonomické a rozvojové spolupráce. Foto: Jiří Reichl

Politici nechtějí eskalovat téma Huawei, bezpečnost by měla řešit celá EU

Na česko-čínský obchod bychom se měli dívat realisticky a stanovit si, co chceme vyvážet, říká náměstek ministra zahraničních věcí pro řízení sekce mimoevropských zemí, ekonomické a rozvojové spolupráce Martin Tlapa, který má oblast Číny a ekonomické spolupráce v Černínském paláci na starosti.

Český vývoz do Číny dosáhl loni podle údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) 56 miliard korun. Dovoz z Číny byl oproti tomu desetinásobný, 568 miliard Kč. Celkový obrat tak činil 624 miliard Kč, obchodní bilance byla však v roce 2018 z českého pohledu záporná, šlo o 512 miliard Kč. Údaje čínské strany se však liší. Důvodem rozdílných čísel je jiná metodika výpočtu nákladů na dopravu. Statistiku ovlivňují i pravidla vnitřního trhu EU. Vzájemný obchod je podle Martina Tlapy také zatížen reexporty, kdy se velká část vykazuje jako vývoz z Německa. „My se spolu s experty z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy snažíme dopočítat, kolik je tento reexport, vychází to na zhruba 16,1 miliardy korun. A to se jedná pouze o Německo. Dalších cca 41,6 miliard je odhad nepřímého exportu přes další členské země EU,“ dodal Tlapa.

I přes rozdílné statistiky podíl vývozu do Číny na celkovém českém vývozu v posledních deseti letech vzrostl z 0,4 % na necelých 1,5 %. Objem českého exportu do Číny má dlouhodobě rostoucí tendenci, i když v roce 2018 podle posledních údajů meziročně mírně poklesl, přibližně o 112 milionů korun. Čínský dovoz však vykazuje vyšší dynamiku růstu, proto se dále zhoršila i naše vzájemná bilance zahraničního obchodu.

Ožehavou otázkou vzájemného obchodu s Čínou je v současnosti kauza firmy Huawei. Podle Martina Tlapy by právě proto, že s Čínou obchoduje celá Evropská unie, měly být současné bezpečnostní otázky kolem používání výrobků firem Huawei a ZET vnímány nejen z národního, ale i celoevropského hlediska. Existuje pro to celá řada nástrojů, jenž jsou obsaženy i v Lisabonské smlouvě.

Pan prezident Zeman mluvil o tom, že čínská strana uvažuje o sankcích proti České republice. Ví o tom ministerstvo zahraničí (MZV) oficiálně?

Pan ministr Tomáš Petříček řekl, že při oficiálních jednáních takovou informaci nedostal. Spíše se jedná o neoficiální kanály a rétoriku, která se objevuje i jinde po světě. V případě, že Čína bude mít pocit, že jí druhá strana zamezuje vstupovat do určitých zakázek, bude důležité, aby existovaly obhajitelné důvody pro vytvoření těchto překážek.

Česko by si mělo určit priority, se kterými sektory a zbožím se chceme na tento obrovský trh dostat a tyto segmenty pak podporovat a prosazovat. Mělo být se jednat o zboží s vyšší přidanou hodnotou a finální výrobky. Tuto snahu dokládá i seznam deseti hlavních položek našeho vývozu. Z velké části jsou to

technologické části, elektrotechnické komponenty, částí automobilů s výjimkou vozidel, které se v Číně montují. Celková struktura našeho exportu do Číny však obsahuje relativně malý podíl hotových výrobků.

Jak jsou na tom ostatní země EU? Také si vytvářejí své seznamy exportních priorit?

Když se podíváte na statistiky EU, tak jsou tři země, které mají přebytek obchodní bilance. Německo, Finsko a Irsko. Jinak jsou všechny ostatní země v deficitu. Je to trend, který není spojený pouze s Českou republikou, souvisí to spíše celkově se vzájemným obchodem. Příklady Finska, Irska i Německa jsou pro nás zajímavé. Jejich strategie udržovat si vyrovnanější bilanci je založená na výběru sektorů, které vlády cíleně podporují, prezentují a vytvořily pro něj podmínky pro růst a pro export. Pro Irsko je významným komponentem hovězí maso, pro Finsko jsou to zase high-tech firmy.

Jak je to u nás? Jaké zboží by se v Číně mohlo prosadit?

Snažíme se ze signálů trhů pochopit, kde jsou šance pro český vývoz. Díváme se na komparativní výhody, co dovážejí které země, jaká je dynamika růstu vývozu. Tím vznikne první hypotéza, co se dá spojovat. Tu potom ověřujeme ve spolupráci se zastupitelskými úřady, proexportními agenturami a podnikateli přímo v regionu. Z toho vyjde druhá hypotéza, třetí je pak výsledkem setkání se zástupci podnikatelů, kde se bavíme, jak tyto vývozní příležitosti vnímají jejich členové. Na základě toho publikujeme analýzu exportních příležitostí, které jsou shrnuty v Mapě globálních oborových příležitostí.

Na co by se mělo Česko tedy zaměřit?

Bylo by dobré definovat pět až šest věcí – sektorů, které jsou pro nás klíčové. V minulosti jsme to dělali. Třeba tlak na certifikaci letadel byl už na začátku strategického partnerství s Čínou před pěti lety – a nakonec se vyplatil. Podařilo se certifikovat pět ultralightů, které mohou nyní létat v Číně. Letectví je unikátní sektor, kde máme celý řetězec dodavatelů a je pro nás v Číně prioritou. To nejsou jen malá letouny, ale i velká letadla, komponenty, trénink, školení a design.

Mezi Českem a Čínou vznikla řada nových leteckých linek, rozvíjí se tím cestovní ruch. Lepším vztahům pomohlo i otevření našeho konzulátu v Chengdu a ekonomická diplomacie.

Každoročně organizujeme projekty ekonomické diplomacie. Kromě ministerstva zahraničních věcí se na projektech podílí pět dalších rezortů a Úřad vlády. V Číně máme pro letošek zatím schválené čtyři projekty v zemědělství, strojírenství a IT. Snažíme se například pomoci českým firmám, aby se uplatnily v systému čínské e-commerce, což je velmi zajímavá oblast. Pětina zboží se v Číně prodává elektronicky.

Je pro české podnikatele těžké vstoupit na čínský trh?

Jednoduché to rozhodně není. V Číně je obrovská konkurence, je tam spousta netarifních překážek, s nimiž se podnikatelé setkávají. Je to trh obtížný pro firmy i investory. Obchodování je zatíženo velkou řadou bariér z čínské strany. Hlavní překážky jsou problémy s fytozdravotními opatřeními (spočívají v hygienických a obdobných normách a jsou založeny na mezinárodních a národních standardech, které se opírají o vědecké principy – pozn. red.), technickými předpisy, domáhání se práv duševního vlastnictví a některá omezení vstupu investic. Čína si vybírá, do kterých sektorů chce vpustit zahraniční investory a řada firem čeká na povolení velice dlouho. Těm se snaží česká ministerstva a naši zástupci na místě pomoci. Podívejte se třeba na světoznámá zdravotnická lůžka Linet. V Číně trvalo velice dlouho, než se tamní úřady podařilo přesvědčit, že lůžka Linet zlepšují komfort pro pacienty, zvyšují úroveň zdravotnictví a usnadní práci lékařům.

URL| <http://ekonomicky-denik.cz/25254-2/>

Náměstek ministra zahraničních věcí Martin Tlapa: Politici nechtějí eskalovat téma Huawei, bezpečnost by měla řešit celá EU

28.2.2019 ekonomicky-denik.cz str. 00 Aktuality

Na česko-čínský obchod bychom se měli dívat realisticky a stanovit si, co chceme vyvážit, říká náměstek ministra zahraničních věcí pro řízení sekce mimoevropských zemí, ekonomické a rozvojové spolupráce Martin Tlapa, který má oblast Číny a ekonomické spolupráce v Černínském paláci na starosti.

Na česko-čínský obchod bychom se měli dívat realisticky a stanovit si, co chceme vyvážet, říká náměstek ministra zahraničních věcí pro řízení sekce mimoevropských zemí, ekonomické a rozvojové spolupráce Martin Tlapa, který má oblast Číny a ekonomické spolupráce v Černínském paláci na starosti.

Český vývoz do Číny dosáhl loni podle údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) 56 miliard korun. Dovoz z Číny byl oproti tomu desetinásobný, 568 miliard Kč. Celkový obrat tak činil 624 miliard Kč, obchodní bilance byla však v roce 2018 z českého pohledu záporná, šlo o 512 miliard Kč. Údaje čínské strany se však liší. Důvodem rozdílných čísel je jiná metodika výpočtu nákladů na dopravu. Statistiku ovlivňují i pravidla vnitřního trhu EU. Vzájemný obchod je podle Martina Tlapy také zatížen reexporty, kdy se velká část vykazuje jako vývoz z Německa. „My se spolu s experty z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy snažíme dopočítat, kolik je tento reexport, vychází to na zhruba 16,1 miliardy korun. A to se jedná pouze o Německo. Dalších cca 41,6 miliard je odhad nepřímého exportu přes další členské země EU,“ dodal Tlapa.

I přes rozdílné statistiky podíl vývozu do Číny na celkovém českém vývozu v posledních deseti letech vzrostl z 0,4 % na necelých 1,5 %. Objem českého exportu do Číny má dlouhodobě rostoucí tendenci, i když v roce 2018 podle posledních údajů meziročně mírně poklesl, přibližně o 112 milionů korun. Čínský dovoz však vykazuje vyšší dynamiku růstu, proto se dále zhoršila i naše vzájemná bilance zahraničního obchodu.

Ožehavou otázkou vzájemného obchodu s Čínou je v současnosti kauza firmy Huawei. Podle Martina Tlapy by právě proto, že s Čínou obchoduje celá Evropská unie, měly být současné bezpečnostní otázky kolem používání výrobků firem Huawei a ZET vnímány nejen z národního, ale i celoevropského hlediska. Existuje pro to celá řada nástrojů, jenž jsou obsaženy i v Lisabonské smlouvě.

Pan prezident Zeman mluvil o tom, že čínská strana uvažuje o sankcích proti České republice. Ví o tom ministerstvo zahraničí (MZV) oficiálně?

Pan ministr Tomáš Petříček řekl, že při oficiálních jednáních takovou informaci nedostal. Spíše se jedná o neoficiální kanály a rétoriku, která se objevuje i jinde po světě. V případě, že Čína bude mít pocit, že jí druhá strana zamezuje vstupovat do určitých zakázek, bude důležité, aby existovaly obhajitelné důvody pro vytvoření těchto překážek.

Česko by si mělo určit priority, se kterými sektory a zbožím se chceme na tento obrovský trh dostat a tyto segmenty pak podporovat a prosazovat. Mělo být se jednat o zboží s vyšší přidanou hodnotou a finální výrobky. Tuto snahu dokládá i seznam deseti hlavních položek našeho vývozu. Z velké části jsou to technologické části, elektrotechnické komponenty, částí automobilů s výjimkou vozidel, které se v Číně montují. Celková struktura našeho exportu do Číny však obsahuje relativně malý podíl hotových výrobků.

Jak jsou na tom ostatní země EU? Také si vytvářejí své seznamy exportních priorit?

Když se podíváte na statistiky EU, tak jsou tři země, které mají přebytek obchodní bilance. Německo, Finsko a Irsko. Jinak jsou všechny ostatní země v deficitu. Je to trend, který není spojený pouze s Českou republikou, souvisí to spíše celkově se vzájemným obchodem. Příklady Finska, Irska i Německa jsou pro nás zajímavé. Jejich strategie udržovat si vyrovnanější bilanci je založená na výběru sektorů, které vlády cíleně podporují, prezentují a vytvořily pro něj podmínky pro růst a pro export. Pro Irsko je významným komponentem hovězí maso, pro Finsko jsou to zase high-tech firmy.

Jak je to u nás? Jaké zboží by se v Číně mohlo prosadit?

Snažíme se ze signálů trhů pochopit, kde jsou šance pro český vývoz. Díváme se na komparativní výhody, co dovážejí které země, jaká je dynamika růstu vývozu. Tím vznikne první hypotéza, co se dá spojovat. Tu potom ověřujeme ve spolupráci se zastupitelskými úřady, proexportními agenturami a podnikateli přímo v regionu. Z toho vyjde druhá hypotéza, třetí je pak výsledkem setkání se zástupci podnikatelů, kde se bavíme, jak tyto vývozní příležitosti vnímají jejich členové. Na základě toho publikujeme analýzu exportních příležitostí, které jsou shrnuty v Mapě globálních oborových příležitostí.

Na co by se mělo Česko tedy zaměřit?

Bylo by dobré definovat pět až šest věcí – sektorů, které jsou pro nás klíčové. V minulosti jsme to dělali. Třeba tlak na certifikaci letadel byl už na začátku strategického partnerství s Čínou před pěti lety – a nakonec se vyplatil. Podařilo se certifikovat pět ultralightů, které mohou nyní létat v Číně. Letectví je unikátní sektor, kde máme celý řetězec dodavatelů a je pro nás v Číně prioritou. To nejsou jen malá letouny, ale i velká letadla, komponenty, trénink, školení a design. Mezi Českem a Čínou vznikla řada nových leteckých linek, rozvíjí se tím cestovní ruch. Lepším vztahům pomohlo i otevření našeho konzulátu v Chengdu a ekonomická diplomacie.

Náměstek ministra zahraničí Martin Tlapa. Foto: Jiří Reichl

Každoročně organizujeme projekty ekonomické diplomacie. Kromě ministerstva zahraničních věcí se na projektech podílí pět dalších rezortů a Úřad vlády. V Číně máme pro letošek zatím schválené čtyři projekty v zemědělství, strojírenství a IT. Snažíme se například pomoci českým firmám, aby se uplatnily v systému čínské e-commerce, což je velmi zajímavá oblast. Pětina zboží se v Číně prodává elektronicky.

Je pro české podnikatele těžké vstoupit na čínský trh?

Jednoduché to rozhodně není. V Číně je obrovská konkurence, je tam spousta netarifních překážek, s nimiž se podnikatelé setkávají. Je to trh obtížný pro firmy i investory. Obchodování je zatíženo velkou řadou bariér z čínské strany. Hlavní překážky jsou problémy s fytosanitárními opatřeními (spočívají v hygienických a obdobných normách a jsou založeny na mezinárodních a národních standardech, které se opírají o vědecké principy – pozn. red.), technickými předpisy, domáhání se práv duševního vlastnictví a některá omezení vstupu investic. Čína si vybírá, do kterých sektorů chce vpustit zahraniční investory a řada firem čeká na povolení velice dlouho. Těm se snaží česká ministerstva a naši zástupci na místě pomoci. Podívejte se třeba na světoznámá zdravotnická lůžka Linet. V Číně trvalo velice dlouho, než se tamní úřady podařilo přesvědčit, že lůžka Linet zlepšují komfort pro pacienty, zvýší úroveň zdravotnictví a usnadní práci lékařům.

Existuje nějaká národní nebo evropská strategie pro to, jak se dostat na čínský trh?

Česká strategie vůči Číně by měla být jak na bilaterální úrovni, tak na evropské. Na evropské půdě je třeba prosazovat naše priority, které se týkají společné obchodní politiky, cel, tarifních překážek a podobně. To může dělat EU v rámci strategického dialogu s Čínou. V bilaterálních vztazích se musíme soustředit na překonávání bariér, které jsou přímo na čínském trhu. Tedy na problémy, které vyplývají z čínské nepřiměřené ochrany domácího trhu.

Celá řada věcí by se měla řešit v rámci strategického dialogu. Prvním krokem jsou doporučení o ochraně investic. Ta dávají jistotu převodu zisku z našich investic zpět do české ekonomiky. Myslím, že by se také měla otevřít v rámci EU diskuze o případné dohodě o volném obchodu. Ale takovému rozhodnutí vždy předchází studie přínosů potenciální dohody tak, jak tomu bylo s Japonskem nebo Indií.

Z toho, co říkáte, ale vyplývají obecné věci. Chápeme to tedy tak, že prozatím česká strana nijak nekonzultuje v rámci Evropské unie tuto problematiku nebo konkrétní případy obchodování s Čínou?

Je to otázka spíše na Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO). Konzultace probíhají, obchodní politika se v Bruselu řeší permanentně. Jednou za měsíc se scházejí národní reprezentanti členských států ve Výboru pro obchodní politiku EU, který se tím zabývá. Za ČR se účastní kolegové z MPO. Očekávám, že se debata o Číně povede i tam a experti se budou bavit, jak řešit bariéry obchodu.

Jiří Reichl

URL| <http://ekonomicky-denik.cz/namestek-ministra-zahranicnich-veci-martin-tlapa-politici-nechteji-eskalovat-tema-huawei-bezpecnost-by-mela-resit-cela-eu-2/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

ekonomicky-denik.cz